གངས་ལྗོངས་རིག་གནས་གཏེར་མཛོད། ཀེ་ཀུ་ཀེ་ཀུ། ། །

ISBN 7-5409-3192-2

9 787540 931926 >

ISBN 7-5409-3192-2/B·86

定价：26.00元

ཨ། །ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོ་འཇམ་
མགོན་ས་སྐྱ་པཎ་ཌི་ཏ་གྱན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་
པོ་ཞབས་ཀྱི་གསུང་རབ་གླེགས་བམ་གཞིས་པ་ལས་
ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བའི་
བསྟན་བཅོས་བཞུগས་སོ།།

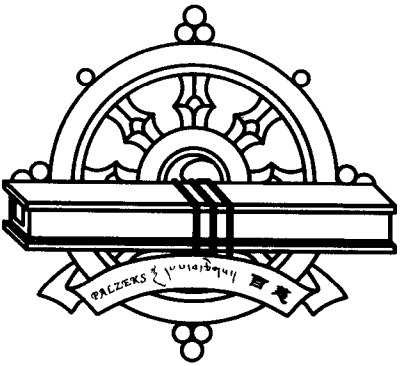

དཔལ་བཅུ་གསས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།

ས་བྱོན་དཔེ་སྐྲུན་ཚོགས་པ། ས་བྱོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

མེ་ཁྱི་ལོའི་ལོ་རྒྱུས་པ།

བོད་རབ་ལོ་ ༢༥༠

ཁྱི་ལོ 2006

FIRE DOG YEAR

图书在版编目（CIP）数据

量理宝藏 / 萨班 · 贡嘎坚参著.一成都：四川民族出版社，2005.9
（藏文古籍著译宝典．知识宝瓶）
ISBN 7-5409-3192-2
I.量… II.萨… III.佛教 一研究 一藏语
IV. B948

中国版本图书馆CIP数据核字（2005）第106091号

量 理 宝 藏

藏文古籍著译宝典--知识宝瓶之一

出 版 人：罗 勇
策 划：土登尼玛 罗勇 央娜 西绕桑波 嘎玛德勒
责任编辑：扎 西
封面设计：扎 西 白玛次成
技术设计：扎 西

搜集整理：百慈藏文古籍研究室
出版发行：四川出版集团 四川民族出版社（成都盐道街3号）
印 刷：成都蜀通印务有限责任公司
成品尺寸：148mm×210mm
印 张：14.875
字 数：355千
版 次：2005年9月第一版
印 次：2005年9月第一次印刷
印 数：0001~3000册

书 号：ISBN 7-5409-3192-2/B · 86
定 价：26.00元

སྒྲ་ཁྱབ་རྡུས་འགོད་པ།　　ཐུབ་བསྟན་ཀྱི་མ། བློ་བཟང་རྡོ་རྗེ། དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ།
ཤེས་རབ་བཟང་པོ། ཀུན་བདེ་ལེགས།
དཔེ་སྐྲིག་འགན་འཛིན་པ།　　བཀྲ་ཤིས།
མཁྱེན་ཤོག་འཆར་འགོད་པ།　　བཀྲ་ཤིས།　　པདྨ་ཚུལ་ཁྲིམས།

གཙང་ལྷོངས་རིག་གནས་གཏེར་མཛོད་ལས་ཤེས་བྱའི་གཏེར་བྱམ་དཔེ་ཚོགས།

རིགས་གཏེར་རྒྱ་འགྲེལ་དཔེ་བསྡུར་མ་བཞུগས།

དཔལ་བརྩེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྩོམ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྐྲུགས།
སི་ཁྲོན་དཔེ་སྐྱོན་ཚོགས་པ། སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གིས་པར་དུ་བསྐྲུན།
ཁྲིད་ཏུལ་ཏུལ་གྱང་པར་འདེབས་འགན་འཛིན་ཚད་ཡོད་ཀྱང་སིས་དཔར།
རྒ་০০৫ལོའི་ཟླ་৫ པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྲུགས།
རྒ་০০৫ལོའི་ཟླ་৫ པར་པར་ཕྱིར་དང་པོ་དཔར།
པར་གྲངས། ০০০১~২০০০
དཔེ་རྟགས། ISBN 7-5409-3192-2/B · 86
དཔེ་རིན་སྐོར། ২৮. ০০

责任编辑:央　　娜
编写校对:英巴　旦增
封面设计:仁青巴珠

2006年简明藏历

英巴　旦增　著
四川出版集团
四川民族出版社发行(成都盐道街3号)
成都蜀通印务有限责任公司印刷
成品尺寸:92mm×126mm　字数50千字
2005年11月第1版　2005年11月第一次印刷
书号ISBN7-5409-3195-7/P·17
定价:3.00元

图书在版编目(CIP)数据

2006年简明藏历/西藏藏医院历算研究所编.
—成都:四川民族出版社,2005.11
ISBN 7—5409—3195—7

Ⅰ.2... Ⅱ.西... Ⅲ.藏历—2006—藏语
Ⅳ.P194.9

中国版本图书馆CIP数据核字(2005)
第130827号

དཔེ་སྐྲིག་འགན་འཛིན་པ། དཔྱད་ཅན་ལྷ་མོ།
རྩོམ་སྐྲིག་དང་ཞུ་དག་བྱེད་མཁན།
ཡུམ་པ་དང་བསྟན་འཛིན།
མཏུན་ཁོག་ཐུས་འགོད་པ། རིན་ཆེན་བཀ་ཤྲཱ།

བོད་མི་ཁྱི་ཟེའི་ཟླ་ཐོ་བསྡུས་པ།
ས་ཁྲོན་དཔེ་སྒྲུན་ཚོགས་པ།
ས་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་གིས་བསྒྲུན་ནས་བཀྲམ།
ཁྲིན་ཏུ་཮ཀ་ཐུང་པར་འདེབས་ཚད་ཡོད་འགན་འཛིན་
ཀུང་སིས་དཔར།

དཔེ་རྟགས།ISBN 7—5409—3195—7/P・17
དཔེ་རིགས་སྒྲོར། 3.00

། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།

༦༥། །སྟོན་འགྲོའི་ལུགས་ཀྱི། །

དེ་ལ་འདིར། རང་ཅག་གང་བཅན་ཀྱི་ཞིང་འདིར་ཚོས་ཆུལ་ལོངས་པ་རྣམས་དང། ས་དགེ་བཀའ་འཇུག་སོགས་ཀྱི་མ།ས་ས་ཤིང་གྲྭ་པ་བཞུགས་པའི་དམ་པའི་སྐྱེས་བུར་རྣམས་ཀྱིས། བསད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཅོ་བཀྱད་ཕྲེས་འབྱང་དང་བཅས་པའི་ཚོས་བཀྱུད་དང་བཀའ་སྩལ་ལམཕན་དགེ་ལེ། དེ་དང་ཕྲེས་ས་འཕེལ་བའི་ཕྱན་མོང་གི་རིགས་གནས་ས།ལ་རྟགས་ལ།ན་ངན། མངོན་བཤད་ལ།ལ་ཐེག་ཆེ་ཆུང་ངུ། ལས་ཀྱི་ཐ་ཕ།ལ། ལ།ལ་ཀ།ལ་ཁ།ལ། ཕ་ལ།ལ། ཁ་ལ།ལ། ལ།ལ་ཀ།ལ། ཕ།ལ། ཁ།ལ། ལ།ལ། ཁ།ལ། ལ།ལ། ཁ།ལ། ལ

སྟེ། བཤད་སྒྲུབ་ཤིང་རྟ་ཚེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་རྡེས་འབྱང་དང་བཅས་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཞིག་བདག་ཅག་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་པའི་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཕངས་པ་མེད་པར་བཏང་སྟེ། ཕྱི་རབས་རང་རེའི་བརྒྱུད་འཛིན་རྣམས་ལ་འཕྲལ་ཡུན་ཐན་བདེའི་དཔལ་ལ་བདེ་མིག་ནས་བཞག་པའི་ཆོ་ར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས། །

དེ་དག་ལས་མང་ཆེ་བར་གསས་པོ་བཙུའི་གོང་ཚུལ་ཆེན་པོ་ས་སྐྱ་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་ཐེམས་མེད་འགྲུང་བཞིའི་འཛིག་པ་དང་། ཐེམས་ལྟན་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གནོད་པས་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ནི་རྒྱ་བོད་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ལས། ། རིགས་ནས་གསས་པ་བརྟེ་མཛུག་ཐྲི་ལ་བདང་ཚབས་ཅིག ཏང་གི་ཡང་དག་པའི་ཁྲིད་ཡུས་ཀྱི་ཞི་བོད་གླར་ཡང་འཕྲོས་ཏེ། ཏང་དང་རྒྱ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་ལགས་ཁྲིད་དང་རྒྱ་ཆུ་འཛུགས་གནས། དབེ་ཆེང་འཕོར་བསྡུད་ལེགས་ཐྲིག ངེ་ལྷུན། ལྷུར་ལྷེ་ལས་ཀྱི་ཐོ་ཡིག་ཀྱི་རིགས་ནས་ཉམས་ལས་ཁ་ཤར་ཚུད་ངེ། ཨ་ཉམས་ཀོང་འཕེལ་ཀྱི་བྱ་བར་ས་ས་ཁེ་ལ་ལས་ཐལ་ལ་ཕ་ཆང་ཁོའི་ངལ་ལ ལོངས་ལྷུད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཐུགས་འདེར། རང་རེའི་ཡབ་མེས་རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཕན་རོར་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ངེད་ཅག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་ཐུག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གཅེས་ལྷས་ཆེན་པོས་ལྷུང་ལྷོ་བ་ངང་ངར་ལྷེ་ལ་ཅྱེད་རྒྱ་ནི་མེས་རྒྱ་ལ་ཀྱིས་གནང་བའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཇི་ཅག་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལྷོ་བགས་པའི་བྱ་བར་ལེགས་ལྷེས་འབྲལ་ལམ་ལན་གྱི་ཐན་ངར་འཕྲོང་གསུམ་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཆོན་ན། རང་རེའི་ཕྱག་པར་བབ་པའི་གཞན་ཏྲེང་མི་འཛོག་པའི་གཟི་འོད་ཐྲན་འབར་བའི་འོས་འགན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་ཀ་ཅང་ཡིན་པར་སེམས། །

དེར་བརྟེན། ངེད་དཔལ་བཅུ་གསས་བོད་ཡིག་པའི་ཆིང་ཞིབ་འཛུག་ཚང་གིས། ཤེས་བྱའི་གཏེར་ཁུམ་ཞེས་པའི་དཔེ་དབ་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུན་ཟླུར་ཡངས་པའི་བཅས་སྟེགས་ལ་ཐུག་ལ་ཆ་ཡིན། །

ད་ལན་ཡོད་གསས་དང་རིས་ནུ་མ་ཚད་པའི་ལྷེས་ཐུ་ཁ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུགས་ཙོ་མ་གནང་བའི་གསུང་རབ། བཤད་སྒྲུབ་ཤིང་རྟ་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གྲུབ་པའི་མདོ་སྡེ་གསས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་དང། ཆོས་འབྱུང་དང་གདན་རབས། རྣམ་ཐར་དང་གསས་ཆགས་ཡིག ཏང་ལྷོ་ངང་ལྷུན་ངག ཆུ་ས་ངང་གསོ་རིགས་ཀྱིས་ཕེ

དགོན་འཛིན་བ་རྣམས་བསྡུས། ཚད་པ་རྣམས་བསལ། ཉམས་པ་རྣམས་གསོས། འགྲུགས་པ་རྣམས་
བསྒྲིགས་ཏེ་དཔེ་ཚོགས་ཤིག་རིམ་པ་བསྡུར་ཚགས་སུ་པར་དུ་བསྒྲན་རྩེས་ཡོད་པ་ལས། །

ཕོགས་མར་སལ་ཁ་ཀྱི་ཚད་མ་རིགས་གཏེར་འདི་ཁེད་ལ་དེང་དུས་ ལུགས་ དཔར་ མི་ འདུ་ བའི་ དཔར་
སྒྲན་ཞུས་འདུག་ཀྱང་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པ་འགྲུག་པ། མཚན་བུ་དགུས་ལུ་ཤོར་བ་ སོགས་ཕྱི་མོའི་དགོངས
བཞེད་ ལས་ འདས་ པའང་མང་ དག་ ཡོད་ པ་ ལ་ ལྟོས་ ནས་ ཞ་ ལུའི་ ངལ་ རྩེ་ ཁྲིད་ ཁྱིས་ མ་ ཞིག་ ངང་ ཡོན་ ཏན་ ལ
རབས་ དུས་ ཀྱི་ ཏན་ཞག་ གི་ ཐར་ ཁྲིད། བོད་ ཏུ་ ཡོད་ པའི་ ཤེད་ ངལ་ པ་ ཁ་ ཅིག་ ཅིག་ ངང་ ལ་ ཁ
ཕར་ ཏུ་ ཁ ལ ཁ ཏ ། ས ི ལ ས ། ཁ ལ ། ཁ ལ ། ཁ ལ

དཔེ་སྒྲུན་གསལ་བཤད།

དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གསུམ་འདིར་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གཙས་གཏིགས་པྱར་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཁོན་ཡིན་ཞིང། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ལགྱི་བསྟན་བཅོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཞུགས་པ་ལས་ད་ལྟ་ཙོད་དུས་སྟེགས་མར་གྱུར་པའི་དུས་འདིར། མ་རྟོག་ལོག་རྟོག་ཕ་ཚོམ་དང་བཅས་པ་ཞེལ་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཇེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟེད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཕྱོགས་གླང་གཡས་པའི་རིང་ལུགས་སྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་དོན་འགྲེལ་ཆེས་རྒྱུང་བྱུང་བ་ནི་རིགས་གཉིས་རྒྱ་འགྲེལ་ལའང་ཁྱོས་མ་དང་དཔར་མ་ཞོགས་དབེ་མང་བ་ལྟར། ཆེས་གྲགས་ཆེ་བ་ནི་སྟེ་དགེའི་དཔར་མ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་བསྟར་གཞིར་བྱས་ཏེ། ཏོར་དཔར་དང་ཞ་ལུའི་དཔེ་ཆིང་ཁྱོས་མ་འགྲུ་ཚ་གཉིས་སྟར་བྱེད་ཀྱིས་དཔེ་བསྟར་ཞུས་ཡོད། སྟེ་དཔར་དང་ཏོར་དཔར་མི་འདྲ་བ་ལས་ཏོར་དཔར་མཚོན་བྱེད་དུ་རྟགས [ཀ] འདིའི་ནང་དུ་བཏུག་ཡོད། ཞ་ལུའི་དཔེ་ཆིང་མཚོན་བྱེད་དུ་རྟགས [ཁ] འདིའི་ནང་དུ་བཏུག་ཡོད། དེ་ཡང་བསྟར་གཞི་སྟེ་དཔར་ལ་ཚད་ལྡན་ཏེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ལེགས་ཚ་ཆུམས་བཏུགས་ཏེ་ཉམས་པར་དོགས་པའི་ཕད་དུ་ཞ་ལུ་ལ་ཏོར་དཔར་གཞིས་ཀྱི་ལེགས་ཚ་ཆུམས་བཏུགས་ཏེ་བཀོད་ཡོད། གཞན་ཡང་དུས་རབས་བཅོ་ལྔའི་ནང་བྱོན་པའི་གླང་ཕང་མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཀས་བསྒྲལ་ཏེ་དཔར་བསྒྲན་བྱས་པའི་གླང་ཕང་དཔར་མ་དང། ཡང་དག་ཅན་ཁྱིས་མ་ཞེག་ལགས་སོན་བྱང་བ་གཞིས་ནི་ཏོར་དཔར་དང་གཅིག་མཚུངས་ས་ལྟར་ཏན་ཏན་ཡིན་ལ། ཐུར་ཁྱེད་ཏོར་དཔར་ རམ་ ཏོ་ དཔར་ ཟངས་ དཔར་སོགས་ མིང་སྟོན་ཚོགས་ས་ལའོད་པ་འདི་ནི། ཏོར་རྒྱལ་ཡོངས་བཙུན་མོ་འཕོ་ལགན་ཞེས་བྱ་བས་སྟེ(གོ) ༡༩༩ལ་རིགས་ཀྱི་ཚར་ཞེས་བརྒྱ་དཔར་སྒྲན་ཞུས་པའི་དཔེ་ཆིང་ཞེས་འབྱས་ཤུང་ངས་དཔེ་མཛོད་རྟགས་ཞ་༢༥ནང་དུ་བཏུགས་པ་ཡིན། འདི་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམ་པས་རིགས་གཉིས་ཏོར་དཔར་ལྟར་ན་ཞེས་ལྡང་དུས་པ་ཆུམས་དང་གཅིག་མཚུངས་ས་ལྟར། ཞ་ལུའི་དཔེ་ཆིང་འདི་ནི་དུས་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་སྒྲུབ་ཅོམ་ལས་བསྒྲ་ཚད་པ་རིན་ཆེན་ཆུམ་ཀྱི་སྒྲ་དུས་ས་ལྟ་ཁྱོས་ཀྱི་ཕ་ཡིན་པར་མཛོན། རིགས་གཉིས་ཀྱི་ཐད་ཀར་ཞ་ལུ་ཡིན་ཡང་ཏོ་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ལ་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཏ་ལ[ ] ནང་དུ་ཡོད་ཡོད། ངམ་ཀུན་ལས་ལ་ཞེ་ལ

ཞལ་ལྷའི་དབེ་ལ། ཇི་ལྟར་གནོད་པ་ཡོད་ཅེན། །ཞེས་སོགས་ཏྲི་ཀ་འདི་མི་འདུག་པ་དེ་ནི་འཇམ་དབྱངས་བྱོ་
གཉིར་དབང་པོས་འགྲེལ་པ་རྒྱ་བར་ཤོར་བ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པས་འགྲེལ་ཚོགས་ཏུ་བཞག་ཡོད།།
འདི་ཡི་རྒྱ་བའི་དཔེ་བསྡུར་དང་ཞུ་དག་པ་མཁན་པོ་རྡུ་མཁྱེན་རྡོ་རྗེ་དང་ལྷོ་ཀ་བ་མཁྱེན་བརྩེ་འཇིགས་མེད་
གཉིས་ནས་ཞུས་ཤིང་། ངོ་བཤད་གྲྭའི་མཁན་པོ་ཐུབ་བསྟན་སྟོང་པོ་མཚོག་ནས་ཀྱང་མཐའ་མའི་ཞུ་དག
གནང་བ་དང་། མ་དཔེ་འཚོལ་བསྡུ་དང་ལས་ཀའི་འཚར་འགོད་སོགས་འདི་གའི་དབུ་འཛིན་ཀན্�་བདེ
ལེགས་མཚོག་གིས་བཀྲིས་པ་བཅས་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། ད་ལམ་རིགས་གཉིར་དཔེ་བསྡུར་མ་འདི་ནི་གསེར
བོང་མཁན་ཞིང་རིགས་ལམ་དོན་གཉིར་བའི་བློ་གསལ་ལ་རྟེན་ནས་ལ། ཕན་པར་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་དཀར
པོས་དཔར་སྐྱེན་ཞུས་ཤུལ་ཡིན་ཀྱང་། ཁོ་བོ་ཅག་སྐྱེས་སྦྱངས་ཀྱི་བློ་གྲོས་དམན་པས་ནོར་འཁྲུལ་མི་ཤེང་བ
ཞིག་ཡོད་ངེས་པས། རྒྱ་ཆེའི་མཁྱེན་ལྡན་རྟོགས་ནས་དག་བཅོས་ཀྱི་བཀའ་སྩོལ་རིན་བླ་ལ་ལྷག་ཕྱོགས་ཡོད་
པ་མཁྱེན།།། །།

ས་སྐྱའི་དཔེ་སྐྲོག་ཚན་ཁག་ནས། །

༦༥། །རྒྱ་པ་པོའི་མཛད་རྒྱ་མདོར་བསྡུས། །

1182-1251

དེ་ཡང་ཆོས་རྗེ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དཔོས་སར་སྐྱ་པཎ་ཏིཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་མི། རིགས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་གྱི་གདུང་རིགས་ལས་ཡབ་དཔལ་ཚེན་འོད་པོ་དང་། ཡུམ་ཉི་མ་ཁྲི་ཡུམ་གཅིས་ཀྱི་སྲས་སུ་བོད་རབ་བྱུང་གསུམ་པའི་ཆུ་སྦྲུག་)))ཀ་ཡོ་ལ་སྐྱ་འཁྱུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་ངའི་དུས་ནས་ཟླ་ཁའི་སྐད་ཡིག་སོགས་ཡིག་རིགས་དུ་མ་བསླབ་མ་དགོས་པར་མཁྱེན། མཚན་ལ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ཅེས་ཞུ། ཁུ་བོ་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་མདུན་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་བཅེས་ཏེ་མཚན་ལ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཅེས་གསོལ། སྐུ་ན་ཆུང་ངའི་དུས་ནས་སྒྲ་ཚད་གསོ་ནང་རིགས་པ་སྟེ་གནས་ཚེན་ལྟ་དང་། སྟན་དགེ་མཁོན་བརྟེད་བློས་གར་སྐར་ཕྱིས་སྟེ་བ་ཐོ་ཁ་བཅས། བཙུན་ཕྲག་རིགས་པའི་གནས་མཐའ་དག་ཀྱང་ཕལ་ཚེར་ལན་རེ་དང་། དགའ་བ་ནམས་ཀྱང་ཆུང་རེ་ཅམ་གསན་པས་ཕྱགས་ནུ་ཆུང་བ་སྟེ། ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས། སྐྱ་བ་སྐྱ་བ་ནམས་ནུ་ཡང་ངང་ཡང་། །མཁས་པ་མཁས་པའི་ཆོགས་ལ་སྟོན་ཐུབ་པས། །ཆོ་འཕེར་ལན་རེ་ཆུང་རེ་ཐོས་ཅམ་ཀྱིས། །གཞུང་ལུགས་ཀུན་ཤེས་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ། ། ཞེས་དང་། ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེགས་ཀེ་པ་ངསྒྲ་བ་ཅན་འཇོམས་ངའི་ལྟ་མེད། ། ཕ་ཐོ་ཁ་ངར་མཁས་སྟན་ངག་ཉིད་མཁོན་བརྟེད་ལ་ཚད་ལ་འགྲན་མེད་ངེ། ། དུས་ཐོ་ཁ་ངས་ཤེས་ཕྱི་ནང་ཀུན་རིགས་ནམ་དཔྱོད་ཟློ་གོས་མཚུངས་མེད་ངེ། ། འདི་འདྲ་གང་ཡིན་ས་ཐུ་པ་ཐེ་ཁ་ལས་ཀ་ཀ་ཟུགས་བརྟན་ཡིན། ། ཞེས་ཚོགས་མི་འཛིགས་ཁེང་ཀོའི་ངར་ཐོ་ཁ་ཡར་མཛད། ། ཁ་ལྕ་ཟའི་གནས་ལྟ་རིགས་ཕའི་བཏེ་ཁ་ཀུར་ཚེན་ཕོ་ཡར་ཐུ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ ། ཁ་ཁ ། ཁ ། ཁ །

ལས་ཁས་པ་མཛད་དེ་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱོང་རིག་པ་འདི་ཉིད་གཅིག་ཏུ་རྒྱས་ཁྱེལ་ཆུས་འགྲོ་བའི་ལམ་སྟོལ་ཕྱེས་ནས། དཔལ་འབྱོར་བར་དུ་ཡང་བརྟེད་བའི་སྒྲོས་གཙང་འཛུག་པ་ཡངས་པ་སོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཕྲིད་པར་མཛད། གཞན་ཡང་སྐྱན་བཤད་ལ་མཁས་པའི་ཁ་ཆུན། སྲིད་སྒྲོར་ལ་མི་ཏོག་ཚུན་པོ་དང་། སྲིད་སྒྲོར་གཙོར་མཛད་བའི་བར་གཤེགས་པའི་ཕྱག་རྟེ་ལ་བསྐུལ་བ། མངོན་བརྟེད་ལ་ཚོག་གི་གཏེར། བློས་གར་ལ་རབ་དགའི་འཛུག་པ་དང་རོལ་མོའི་བསྟན་བཅོས། བཟོ་རིག་པ་ལ་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། ས་བཅུ་པའི་རབ་བྱེད། གསོ་བ་རིག་པ་ལ་ཡན་ལག་བཅུད་པའི་དོན་བསྡུས། ནང་རིག་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཕེག་པའི་ཉམས་ལེན་ཕྱག་པ་དགོངས་གསལ་ལ་ལོ་གས་པ། ཏོ་རྟེ་ཕེག་པ་ལ་བདག་མེད་བསྟོད་འགྲེལ་ལོ་ཚོགས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཕོགས་མདོ་སྡེགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མཐའཡས་པ་བཀྲམས། །

ཁྱད་པར་དུ་བོད་ཕེལ་ཐང་འཚོར་ནས་རྒྱལ་ཁྱིམས་དང་ཚོས་ཁྱིམས་གཉིས་ཀ་ཞིག་སྟེ། གང་ཟག་བདག་གཡོ་ཅན་མང་པོས་མདོ་སྡེགས་ཟབ་མོའི་ཚོས་ཀུན་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་སྦྱོང་བཤམ། ལ་ལས་རྟོག་བཟོའི་ཏི་མས་ལྟང་པའི་ངན་རྟོག་རྣམས་ཞེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྡོམ་གསུམ་རབ་བྱེ་བཀྲམས་ཏེ་རྒྱལ་བསྟན་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ནོར་ཐུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བློ་ན་མེད་པའི་བྱིད་དང་མཛད། ཡང་སྒོས་ནུ་གནས་སྐབས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་ལྟ་བའི་མིག་དང་། མཐར་ཐུག་ཀུན་མཁྱེན་བགྲོད་པའི་ཐེམས་སྐས་ནུ་ཁྱུར་པ་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ནི་གང་ཟས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་འཚང་ཚུལ་རྒྱས་པ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་མཁྱེན་ཁྱིས། སྲེ་བདུན་གོང་འོག་སྲེ་བས་ནས་འཚང་པ་དང་། ।རྒྱ་འགྲེལ་ལེགས་ཆ་བཏུས་ནས་འཚང་པ་དང་། ।རང་གི་རྒྱས་ཏོག་ཁྱིས་འཚང་པ་སྟེ། ।གང་ཟས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་འཚང་ཚུལ་རྒྱས་པ་ལས། ।སྒྲ་བ་དུ་མར་རིགས་ལམ་གོ་མས་བྱས་ཤིང་། ।སྒྲོན་མེད་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པ།། འཇམ་དབྱངས་ཕྱགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མངའ་བ་ཡི། ।ས་སྐྱ་པ་ནི་འཚང་ཚུལ་དང་པོ་བཞེད།། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚད་མ་སྟ་རབས་པ་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། སྲེ་བདུན་གོང་འོག་སྲེ་བས་ནས་འཚང་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་རིགས་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལ་དང་བཅས་པ་མཛད་དེ། མཚུངས་མེད་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ངན་རྟོག་གི་དྲི་ཡིས་མ་བསྣད་པར་རིགས་ལམ་དྲི་མ་མེད་པས་བླ་ནས་བླ་ར་ཞེ་གས་པར་མཛད། ।

དེ་ནས་རྗེ་འདི་ཉིད་དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་པ་རབ་བྱུང་བཞི་པའི་ཤིང་ལྤགས། ། ཀ ། ། །

རབས་ཀྱི་རྒྱལ་བློ་བཏན་གྱིས་རྟོར་ཡུལ་དུ་ཚོས་སྟོན་པའི་བླ་མར་ཕེབས་དགོས། གལ་ཏེ་མ་ཕེབས་ན་བོད་
དུ་དམག་དཔུང་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བསྐུར་བ་ལ། རྗེ་འདི་ཉིད་དགུང་ལོ་མཐོ་ཡང་བོད་ཀྱི་མི
རིགས་རིགས་གཞུང་དང་བཅས་པའི་བདེ་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་རྟོར་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ། གོ་དན་མཛོ་ནང་ཀྱིས
མནར་བ་ལ་སྨན་བཅོས་མཛད་པས་ནད་ལས་གྲོལ། རྟོར་ཡུལ་དུ་ས་ངམས་ཆུས་ཚོས་ལུགས་ཆུ་ཆེར་སྒེལ་ཏེ
མཐར་བོད་རབ་ཐུང་བཞི་པའི་ལྷག་ཚས་ཚན་ (དེ)ལོར་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་དང་བཅས་སྐུ་མྱ་ངན་ལས
འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན། སྐུ་རྟེན་དུ་རིང་བསྲེལ་ཏབ་ཏུ་མེད་པར་བསྐྱེན། སྲོག་མའི་ཚོགས་སྐུ་ཡི་དབོན
པོ་ཆེས་ཆུལ་འཚགས་པ་དང་འགྲོ་མགོན་ཕྱག་ན་གཅིས། རྟོགས་པའི་བཀྲུ་འཛིན་གྲུབ་ཆོགས་རྣམ
གཅིས། མན་ངག་གི་བཀྲུ་འཛིན་ལྷོ་དམར་རྣམ་གཅིས། སྒྲུབ་པའི་བཀྲུ་འཛིན་ཆུལ་བཡང་དགོན་པ།
བཤད་པའི་བཀྲུ་འཛིན་ཤར་ནུབ་གཤང་གསུམ་སོགས་མ་ལས་གྲུབ་ཀྱི་སྒོག་མས་ཚོགས་ལྟ་བུ་བྱོན་པའོ།

མ་ཁན་མིང་འཛིན་པ་རྣ་མཁྱེན་རྡོ་རྗེས་སོ། ।

 །ཤེས་བྱའི་གཏེར་བུམ་དབེ་ཚོགས་ཀྱི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གི་མཚན་པོ།

བློ་འདྲིའི་སློབ་དཔོན། གཟན་དཀར་ཕྱབ་བསྟན་ཏེ་མ།

གཙོ་འགན་རྩོམ་སྒྲིག་པ། སྐ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།

རྩོམ་སྒྲིག་པ་གཞོན་པ། ཀཱམ་བདེ་ལེགས། མཁན་པོ་རྡུ་མཁྱེན་རྡོ་རྗེ།

མཁན་པོ་འགྱོ་འདུལ་རྡོ་རྗེ། བསྟན་འཛིན་བློ་གྲོས།

ཁོངས་མི། དཀར་ཆེན་རྡོ་བཟང་ཚེ་རིང་། ངག་དབང་བཟང་པོ།

བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། བློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར།

རྡོ་བཟང་སྟོབས་བཅུ། ཕྱབ་བསྟན་སྨོན་ལམ།

དཀར་ཆག

༡ སྟོན་འགྲེལ་ཞུ་ཚོགས། ༡
༢ མཛད་རྒྱུ་མདོར་བསྡུས། ༥
༣ དབེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད། ༧
༤ དཀར་ཆག ༩
༥ རིགས་གཉིས་རྒྱ་བ། ༡

༦ རིགས་གཉིས་རང་འགྲེལ།

ཀ) ཨཱ། ।ཚད་མ་རིགས་གཉིས་ལ་བསྡུས་དོན་གཉིས། ༩༥
ཁ) ཤེས་བྱ་སྒྲུ་ལྟོག་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། ༩༥
ག) ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ལ་གཉིས། ༩༥
ང) ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ༩༥
ང༢ ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། ༩༥
ཅ) གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས། ༩༥
ཚ) ཁས་བླངས་བརྗོད་པ། ༩༥
ཚ༢ དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ༩༥
ཛ) བློ་མ་འཁྲུལ་བར་ཐལ་བ། ༩༥
ཛ༢ ཡུལ་སྣང་རྟུང་དུ་ཐལ་བ། ..... ༩᧦
ཏ༢ རང་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པ། ..... ༩᧨
ཏ༣ ཆོད་པ་སྒོང་བ་ལ་གཉིས། ..... ༩᧨
ཐ) འཁྲུལ་ཤེས་ཡུལ་མེད་ལ་ཆོད་པ་སྒོང་བ་ལ་བཞི། ..... ༩᧨
ཐ༢ གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་ཆོད་པ་སྒོང་བ་ལ་གཉིས། ..... ༥᧢
ད) ཆོད་པ་དགོད་པ། ..... ༥᧢
ད༢ ལན་ལ་གསུམ། ..... ༥᧣
ཀ) གྲུབ་མཐའི་རྒྱམ་གཞུག་སྒྲིར་དཔྱད་པ། ..... ༥᧣
ཀ༢ གཞན་གྱི་བཏགས་པ་དགག་པ། ..... ༥᧣
ཀ᧣ བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལུགས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ..... ༥᧣
ཁ) དགོངས་པ་ངོས་བཟུང་བ། ..... ༥᧣
ཁ༢ ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ..... ༥᧤

ཐ།) དོན་རིགས་པ་ལག་སྟུམ། ༧༩
དཀ) གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཏན་ཚིགས། ༧༩
ན།) བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དགག་པ། ༧༩
ན།) བོད་ཀྱི་ལུགས་དགག་པ། ༧༩
དཀ) རང་གི་འདོད་པ་ཐུན་པ། ༧༩
དཀ) ཁྱོད་པས་ཁྱོད་ལ། ༨༦
ཐ།) རྒྱུ་རིགས་ལ་ལག་ལྟུམ། ༨༧
དཀ) གཞན་ཀྱི་བཏགས་པ་དག་ལ་ལ་ལ་ཚིགས། ༨༧
དཀ) རྒྱུ་ཡང་རིགས་ལ་ཐལ་ལ་ལ་ཚིགས། ༨ཀ
དཀ) རྒྱུ་རིགས་ལ་ཁྱོད་ལ་ཁྱོད་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༨ཁ
ན།) རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ཁ་ཁ། ༨ཁ
ན།) ཁ་ལ་ལ་ནང་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༨ཁ
ན།) ཁ་ལ་ལ་ནང་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༨ཁ
ཨ།) ཁ་ལ་ལ་ནང་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༨ཁ

གཅ) ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་གཏན་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༨ཁ
ཏ) ཐོ་ཙམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ལ། ༨ཁ
ཏ) ཏ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༨ཁ
ཏ) ངེ་ཏ་ཕ་ཏ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༨ཁ
ཐ) ཚད་མ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༨ཁ
ཚ) ཕ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༨ཁ
ཛ) ངག་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༨ཁ
ཛ) ངེ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༨ཁ
ཛ) ཁ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༨ཁ
ཉ) ཕ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༨ཁ
ཏ) ཕ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༨ཁ
ཏ) ངེ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༨ཁ
ཐ) ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༨ཁ
ད) ཕ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༨ཁ
ད) ཁ་ཅང་ཐ་ལ། ༨ཁ
ད) ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༨ཁ

ཐ། སོས་པར་དགག་པ་ལག་ལེན། ༢༠
བ། ཆུ་མཚན་མེད་པར་དགག་པ། ༢༠
ཀ། ཆུ་མཚན་ཕྱི་ནས་ཅི་ལོག་དགག་པ། ༢༠
ཁ། ལུང་གི་ཚིག་ཡིད་དཔྱོད་ཀུ་འདོད་པར་དགག་པ། ༢༡
ཅ། སྒྲུབ་ལམ་རིས་དགག་པ་ལག་ལེན། ༢༢
ཆ། དཔྱད་པའི་ཡུལ་ཅན་དགག་པ་ལག་ལེན། ༢༣
ཇ། ཁྱོན་ཁས་ལྷན་ཅང་ཕྱོད་པ་ལག་ལེན། ༢༣
ཉ། དེ་དགག་པ་ལག་ལེན། ༢༣
ཏ། ཕྱི་རར་དགག་པ། ༢༣
ཐ། ཀྱེ་བྱག་ཏུ་མཛོད་ནས་ལྷན་ཐབས་ཤེས་དགག་པ་ལག་ལེན། ༢༤
ད། དགག་པ་ཁངས་ལག་ལེན། ༢༤
ན། འགལ་བ་ལག་ལེན་མཐུན་དགག་པ། ༢༤
ཕ། དབང་ཤེས་རིགས་ལས་ཚད་མ་དགག་པ། ..... ༢᤾
བ། བཀག་པ་ལས་མི་འཕྲད་པ་ཕྱོང་བ། ..... ༢᤾
མ། རང་ལུགས་བཤད་པ་ལག་ལེན། ..... ༢᤾
ཙ། ཚད་མ་མེན་པ་ཕྱི་འི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ..... ༢᤾
ཚ། གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟན་བསྟན་པ། ..... ༢᤾
ཛ། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལག་ལེན། ..... ༢᤾
ཝ། མངོན་གསལ་པའི་བློ་ལམ་ཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་ཀློན། ..... ༢᤾
ཞ། ལོག་རྟོག་ལམ་ཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་ཀློན། ..... ᤾᤾
ཟ། ཕེ་ཚོམ་ལམ་ཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་ཀློན། ..... ᤾᤾
ཡ། རིགས་ཀཏེ་ར་ལས་བློ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའོ། ། ..... ᤾᤾

གཱ། ཐོ་ཕལ་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་ཅན། ..... ᤾᤾
ད། ཕྱི་ངར་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལག་ལེན། ..... ᤾᤾
ཏ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཕྱི་ར་བསྟན་པ་ལག་ལེན། ..... ᤾᤾
ཐ། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱད་པ། ..... ᤾᤾
ད། དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ། ..... ᤾᤾
ན། ཐུན་ལ་ཕྱོགས་དོན་ལ་གྱུར་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལག་ལེན། ..... ᤾᤾
ཕ། ཐུན་ངང་ལ་ཕྱོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ། ..... ᤾᤾

ཆ། དེ་ལས་བཏེན་པའི་ཚོགས་དགག་པ། ༢๙
ཅ། སྒྲོ་དང་བྱེ་བྲག་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ལས་གསུམ། ༣༤
ཆ) མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ༣༤
ཆ། རབ་བྱེ་བསྟན་པ། ༣༤
ཆ། དེའི་དོན་གཅིག་ལ་དབང་པོ་ལས་ལས་ཀྱི། ༣๖
ཇ) གཞན་ལྷག་ཚད་ལ་ལས་ལ་ཀློག
ཉ) རིགས་པས་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ
ཏ) ཐ་ན་ལ་ལ
ཏ། ཐ་ན་ཀྱི་ཀ་ཀ་ལ
ཐ) ཁ་ཅིག་ཏུ་ཕ་ལ
ད) ཁ་ཅིག་ཏུ་ཕ
ད) ཁ
ད། ལ
ན) ལ
ན། ལ
ཕ) ལ
ཕ། ལ
ཕ། ལ
ཕ) ལ
ཕ) ལ
ཕ)

ཅ། འཇུག་ཚུལ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས་བཞི། ..... ཀ.ཁ
ཅ.། སོ་སོའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་ལས་ཀྱིས། ..... ཀ.ཅ
ཆ། སྒྲུབ་པ་ལས་ཀྱིས། ..... ཀ.ཅ
ཇ། སྒྲུབ་བསྟེན་ལ་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ..... ཀ.ཅ
ཇ.། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་ལས་ཀྱིས། ..... ཀ.ཅ
ཉ། སྒྲུབ་ལུགས་ལས་ཀྱིས། ..... ཀ.ཅ
ཏ། མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ..... ཀ.ཅ
ཏ.། དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱིས། ..... ཀ.ཅ
ཐ.། སྒྲུབ་མ་ལུགས་ལ་ལས་ཀྱི་ལུགས། ..... ཀ.ཅ
ད། མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ..... ཀ.ཅ
ད.། དབྱེ་ལས་ཀྱིས། ..... ཀ.ཅ
ད.། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ཅེས་པར་བསྟན་པ་ལས་ཀྱི། ..... ཀ.ཅ
པ། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ། ..... ཀ.ཅ
པ.། བློ་ལངས་ཏིན་སྒྲུབ་བསྟན་པ། ..... ཀ.�p
ཕ.། ཐོ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་ལ། ..... ཀ.ཅ
ཕ.། ཏེ་ཚུར་མཐའ་ལ་ལ། ..... ཀ.ཅ
ཀ། ཏ.ག.ས.ད.ལ.ལ། ..... ཀ.ཅ
ཀ.། ཏ.ལ.ཚ.ལ.ལ.ལ

བ། རང་གི་ལན་ལག་ཏིས། ..... ཅ།
མ། མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྒྱུལ། ..... ཅ།
མ། ཅིས་ན་མངོན་སུམ་དུ་འགལ་བ་ལྟ་ཞེ། ..... ཅཅ
ཏ། སྒྲུབ་ཡུལ་ལས་ཐུན་ཏོག་མི་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ལ་ལག་ཤུམ། ..... ༡༠།
ཐ། སྒྲུབ་ཏུ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁ་ཅར་ཏོག་ས་པར་ཕན་ལ། ..... ༡༠།
ད། ངོ་ནས་ཀྱི་ཁ་ཕྱི་ཕྱིར་ཅང་རྟོག་ཡང་ཡིན་པ། ..... ༡༠།
ཕ། ལྟོ་ཁ་ཕས་འབྱེད་ན་སེལ་བར་ལན་ཟླུར་བ། ..... ༡༠།
ཙ། ཁ་ཉན་སེལ་ལག་ཤུམ། ..... ༡༠།
ཚ། ཁ་ཉན་ཀྱི་ངང་ལྟ་ཞ། ..... ༡༠།
ཛ། ཅི་ལ་ཅང་ཚེན་ཅིས་པར་བྱ་བ་ལག་ཏིས། ..... ༡༠།
ཝ། སེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཞུ་ལག་ཏིས། ..... ༡༠།
ཞ། ཡུལ་ཀྱི་ཁ་ནས་ལྷག་ཕན་ལྟ་ཞ། ..... ༡༠།
ཟ། བློ་ཡི་ལངས་ཀྱི་ཕན་ལ་ལག་ཏིས། ..... ༡༠།
འ། ཕ་དང་ལག་ཏོག་ཀུན་ལངས་ལ་ལག་ཤུམ། ..... ༡༠།
ཡ། ཕ་ལངས་ཀྱི་ཐུ་ཆུ་ཤ། ༡༠
ར། ཕ་ལངས་ཀྱི་ཐུ་ཆུ་ལ་ལ་ལ། ༡༠
ལ། ཕ་ལངས་ཀྱི་ཐུ་ཆ་ལ་ལ། ༡༠
ཤ། ཕ་ལངས་ཀྱི་ཐ་ཆ་ལ། ༡༠
ས། ཕ་ལངས་ཀ་ཁ་ལ་ལ། ༡༠
ཧ། ཁ་ཉན་ལ་ཕ་ལ་ལ། ༡༠
ཨ། ཁ་ཉན་ལ་ཕ་ལ་ལ། ༡༠
ཀ། ཁ་ཉན་ལ་ཕ་ལ་ལ། ༡༠
ཁ། ཁ་ཉན་ལ་ཕ་ལ་ལ། ༡༠
ག། ཁ་ཉན་ལ་ཕ་ལ་ལ། ༡༠
ང། ཁ་ཉན་ལ་ཕ་ལ་ལ། ༡༠
ཅ། ཁ་ཉན་ལ་ཕ་ལ་ལ། ༡༠
ཆ། ཁ་ཉན་ལ་ཕ་ལ་ལ། ༡༠
ཇ། ཁ་ཉན་ལ་ཕ་ལ་ལ། ༡༠
ཉ། ཁ་ཉན་ལ་ཕ་ལ་ལ། ༡༠
ཏ། ཁ་ཉན་ལ་ཕ་ལ་ལ། ༡༠
ཐ། ཁ་ཉན་ལ་ཕ་ལ་ལ། ༡༠
ད། ཁ་ཉན་ལ་ཕ་ལ་ལ། ༡༠
ན། ཁ་ཉན་ལ་ཕ་ལ་ལ། ༡༠
ཕ། ཁ་ཉན་ལ་ཕ་ལ་ལ། ༡༠
ཙ། ཁ་ཉན་ལ་ཕ་ལ་ལ། ༡༠

ནང་ མངོན་འགྱུར་ལའངེས་པ། ༡༠བ
ནང་ ལྷག་གཐུར་ལའངེས་པའི་གཞན་སེལ་ལགཞི་ཤེས། ..... ༡༠།
པཱ་ མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ..... ༡༠།
པཱ་ དབྱེ་བཅས་བསྟན་པ་ལགས་སུམ། ..... ༡༠།
དཿ ཕེད་པགཞན་སེལ་ལང་བྱེན་གསུམ། ༡༠ཁ
ནང་ མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ༡༠ཁ
ནང་ དབྱེ་བཅས་བསྟན་པ་ལགཞི་ཤེས། ༡༠ཁ
ནང་ དངོས་མེད་སྐྱོང་ཡུལ་མཡིན་པ་ལགཞི་ཤེས། ༡༠ཁ
པཱ་ སྐྱོང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་འཐད་པ། ༡༠ཁ
པཱ་ དེ་ལམི་འཐད་པ་སྒྲོང་བ་ལབཞི། ༡༡༠
ཕཱ་ དངོས་པོ་དང་མཚུངས་པ་སྒྲོང་བ། ༡༡༠
ཕཱ་ ཚད་མདང་འགལ་ལབ་ཅིང་ལ། ༡༡༡
ཕཱ་ ཀུན་ཏང་འགལ་ལབ་ཅིང་ལ། ༡༡༡
ཕ་ ལུང་དང་འགལ་ལབ་ཅིང་ལ། ༡༡ཁ
ཏ་ ཕེ་ལབ་ལ་རྩོད་པ་ཅིང་ལ་ལ། ༡༡ལ
ཨ་ ཐུ་ཚེ་ནས་བརྟན་ཅིང་ལ། ༡༡ལ
ཨ་ ལན་ཚུན་ཅིང་ལ། ༡༡ཁ
ཨ་ ལན་ཚུན་ལ་ཐུ་ཚེ་ལ་ཕན་ལ། ༡ཁ
ཨ་ ལ་ཁ་ཅ་ལ་ཕ་ལ། ༡ཁ
ཨ་ ལ་ཁ་ལ་ཐ

ཏ། ཤེས་པར་མཚན་བརྗོད་བྱར་འདོད་པར་གསལ་བ། ༡༣༠
ཐ། སྒྲུབ་བརྗོད་བྱར་འདོད་པར་གསལ་པ་ལས་ཀྱི། ༡༣༠
ད། དོན་སྒྲུབ་བརྗོད་བྱར་འདོད་པར་གསལ་བ། ༡༣༡
ཏ། སྒྲུངས་བརྗོད་བྱར་འདོད་པར་གསལ་བ། ༡༣༢
ཅ། རང་ལུགས་བཞག་པ་ལས་སྒྲུབ། ༡༣༣
ཙ། མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ༡༣༣
ཚ། རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ལས་ཀྱི་ས་ཀྱི་ས་བཞི། ༡༣༣
ཛ། དེའི་དོན་གཏན་ལས་བབ་པ་ལས་སྒྲུབ། ༡༣ཧ
ད། ཐུན་དོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མེད་པར་བསྟན་པ། ༡༣ཧ
ཏ། གཞི་མེད་ལ་ལན་ལན་ནས་བརྗོད་ཟློས་པའི་ཚུལ། ༡༣ཧ
ཐ། ལན་ལ་ལ་ལས་ཟློས་པ་ནས་མཚན་ཞོ་བའི་འཕངས་པ། ༡༣ས
ཅ། ཆོད་པ་ཟློང་བ་ལ་ལ། ༡༣ཨ
ཙ། ཟློ་བ་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ངང་མཚ�་ཟློ་ཟློ་ཟློ། ༡༣ཨ
ཚ། ཤེས་པ་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ངང་མཚ་ཟློ་ཟློ་ཟློ། ༡༣ཨ
ཛ། ལྷན་ཅིག་ཡིན་པ་ཡང་ཁྱད་ཕྱེད་ངང་མཚ་ཟློ་ཟློ། ༡༣ཨ
ཛླ། ཐུན་ཆུད་ཆད་པ་ཡར་ལྡན་ཟློ། ༡༣ཨ
ཛླ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལས་ལ་ལ་ཟློ། ༡ཨ
ཛླ། ལ་ཤ་ཅ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༡ཨ
ཅ། ལ་ཤ་ཅ་ལ་ལ་ལ་ལ་ཁ་ལ་ལ་ལ། ༡ཨ
ཙ། ལ་ཤ་ཅ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༡ཨ
ཚ། དོན་ལ་ལ་ཤ་ཅ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༡ཨ
ཛ། ལ་ཤ་ཅ་ལ་ལ། ༡ཨ
ད། ལ་ཤ་ཅ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༡ཨ
ཏ། ཚོ་ཚོ་ནང་ལ་ལ་ལ་ཡ་ལ་ལ། ༡ཨ
ཐ། བདག་ལ་ཅིག་པའི་ལ་ཤ་ཅ་ལ་ལ། ༡ཨ
ཅ། དེ་ལྟར་ལ་ཤ་ཅ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༡ཨ
ཙ། ཁ་ལ་ལ་ཤ་ཅ་ལ་ལ་ལ། ༡ཨ
ཚ། ཆུ་ལ་ཏ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ༡ཨ
ཛ། ལ་ཤ་ཅ་ལ་ལ། ༡ཨ
ད། ལ་ཤ་ཅ་ལ་ལ། ༡ཨ

ཐ། རྒྱ་འབྲས་རྒྱང་བཤད་འཕྲིན་ཡིག་བདག་གཡུ། ༡༩༨
ཐ། ལྷ་ཕལ་པ་ལ་ཕྱིན་ཚར་འདོད་པ་ངག་གཡ་ལས་ཀྱི། ༡༩༨
ད། ཚན་འདོགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཚད་ནས་ཀ། ༡༩༨
ད། མེད་ན་མི་ལུང་བའི་ཕྱིན་ཚད་ནས་ཀ། ༡༩ཁ
ཏ། རྒྱ་འབྲས་རིགས་ལ་ཕྱིན་ཚད་ནས་ཀ། ..... ༡༩།
ཅ། ཕྱིན་ཚད་ཀ་ཚན་ཚ་ཀ་ལ་གྱུར་པ་ལས་ཀྱི། ..... ༡༩།
ཐ། ཕྱོགས་སྡུ་མ་ཐ་ཆད། ..... ༡༩།
ཐ། ཕྱོགས་ཀ་ཅིག་ཏུ་ནས་ཀ་ལས་ཀྱི། ༢༥༠
ད། དོན་ལམ་གྱུ་ཚད་ནས་ཀ། ༢༥༠
ད། བློ་ངན་གྱུ་ཀ་ཡང་ཚན་ཏུ་མི་ལྷན་པ། ༢༥༠
ཆ། བློ་ངན་ལ་ཕྱིན་ཚད་ཟླ་ཚ་ལས་ཀྱི། ༢༥ཁ
ཇ། བློ་ཞི་ལ་ཐ་ཆ་ཟློ་ལ་ཤ། ༢༥ཁ
ཉ། ཐ་ལ་ཕ་ཆ་ཀ་ཆ་ཟ། ..... ༢༥།
ཏ། ཕ་ལ་ཀ་ཆ་ཀ་ལ་ཕ་ཟ། ..... ༢༥།
ཐ། ཕ་ལ་ཀ་ཆ་ལ་ཕ་ཟ། ༢༥ཁ
ད། ལ་ཕ་ལ་ཀ་ཆ་ལ་ཕ་ཟ། ༢༥ཁ
ཆ། ལ་ཕ་ལ་ཀ་ཆ་ལ་ཕ་ཟ། ༢༥ཁ
ཇ། ཆ་ཀ་ལ་ཕ་ལ་ཀ་ཆ་ལ་ཕ་ཟ། ༢༥ཁ
ཉ། ཕ་ལ་ཀ་ཆ་ལ་ཕ་ཟ། ༢༥ཁ
ཏ། ཕ་ལ་ཀ་ཆ་ལ་ཕ་ཟ། ༢༥ཁ
ཐ། ལ་ཕ་ལ་ཀ་ཆ་ལ་ཕ་ཟ། ༢༥ཁ
ད། ལ་ཕ་ལ་ཀ་ཆ་ལ་ཕ་ཟ། ༢༥ཁ
ཆ། ལ་ཕ་ལ་ཀ་ཆ་ལ་ཕ་ཟ། ༢༥ཁ
ཇ། ལ་ཕ་ལ་ཀ་ཆ་ལ་ཕ་ཟ། ༢༥ཁ
ཉ། ལ་ཕ་ལ་ཀ་ཆ་ལ་ཕ་ཟ། ༢༥ཁ
ཏ། ལ་

དཀ། ལྷོ་ཕམེད་ཀྱི་རྒྱགས་ལས་གཤིས། ..... ཀ།ཆ།
ནཀ། རྒྱགས་དགོངས། ..... ཀ།ཆ།
ནཁ། དེའི་གཞོན་པ་སྒོང་བ་ལས་གསུམ། ..... ཀ།ཆ།
པཀ། མགྲུ་བ་ཡོངས་བ། ..... ཀ།ཆ།
པཁ། མངོན་ཡོངས་ཡོངས་བ། ..... ཀ།ཆ།
པག། ཏ་ཅང་ཕལ་ཡ་ཡོངས་ལས་གསུམ། ..... ཀ།ཆ།
ཕཀ། དཔོན་ལས་ལ་ལ་ཐ་ཅིག་ཏུ་ལན་ཡ་ཡོངས་བ། ..... ཀ།ཆ།
ཕཁ། གཞན་དུ་བརྒྱན་ཆ་ཤེ་ལས་ཡ་ཡོངས་བ། ..... ཀ།ཆ།
ཕག། ཐོག་ཕ་ཅན་ཐོག་ཕ་ཤེ་ལས་ཀྱི་ཆུ་ཕོ་ཡ་ཡོངས་བ། ..... ཀ།ཁ།
དཀ། གཤོད་ཡ་ཅན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལས་ཡཡང་གཤིས། ..... ཀ།ཁ།
ནཀ། ཁྱོ་གསས་ཐུ་མ་ཡ་ཐོ་ཡ། ..... ཀ།ཁ།
ནཁ། དེ་དག་ཡ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ..... ཀ།ཁ།
པཀ། ཡ་ཏ་ཆ་ཤ་ཤ་ཡ་ལ་ལ། ..... ཀ།ཁ།
པཁ། དེ་ཏ་ཆ་ཤ་ཀྱི་ལ་ལ་ཡ་ལ་ལ་ལ། ..... ཀ།ཁ།
ཕཀ། ཏ་ཆ་ཤ་ལ་ལ། ..... ཀ།ཁ།
ཕཁ། ཐ་ལ་ལ་ཡ་ཡ་ལ་ལ། ..... ཀ།ཁ།
ཕག། ཤ་ཅ་ལ་ཆ་ཆ་ཤ་ལ། ..... ཀ།ཁ།
ཐཀ། ཆ་ལ་ཆ་ཤ་ལ་ལ་ལ་ལ། ..... ཀ།ཁ།
ཐཁ། ཤ་ཅ་ལ་ཆ་ཆ་ཤ་ལ། ..... ཀ།ཁ།
ཐག། ཤ་ཅ་ལ་ཆ་ཆ་ཤ་ལ། ..... ཀ།ཁ།
ཐང། ཤ་ཅ་ལ་ཆ་ཆ་ཤ་ལ། ..... ཀ།ཁ།
ཐཁ། ཤ་ཅ་ལ་ཆ་ཆ་ཤ་ལ། ..... ཀ།ཁ།
ཐཀ། ཆ་ལ་ཆ་ཤ་ལ། ..... ཀ།ཁ།
ཐཁ། ཆ་ལ་ཆ་ཤ་ལ། ..... ཀ།ཁ།
ཐག། ཆ་ལ་ཆ་ཤ་ལ། ..... ཀ།ཁ།
ཐང། ཆ་ལ་ཆ་ཤ་ལ། ..... ཀ།ཁ།
ཐཁ། ཆ་ལ་ཆ་ཤ་ལ། ..... ཀ།ཁ།
ཕཀ། ཆ་ལ་ཆ་ཤ་ལ། ..... ཀ།ཁ།
ཕཁ། ཆ་ལ་ཆ་ཤ་ལ། ..... ཀ།ཁ།

ཅ། རྒྱོད་པས་ཕྱོང་བ་ལས་གཞི། ༢༧༢
ཆ། རྟགས་པའི་གནས་སྐབས་ལས་ཀྱི་ཁེས་པར་ཕྱོང་བ། ༢༧༢
ཇ། རྟགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁེས་པར་ཕྱོང་བ། ༢༧༢
ཉ། ཁྱབ་བདག་ལྷན་ཅིག། ༢༧༣
ཏ། རྟགས་ཀྱི་རིགས་བཅོས་བཟང་བ་ལས་གཞི། ༢༧༣
ཐ། རིགས་གང་ཡིན་པ་བསྟན་པ། ༢༧༣
ད། གཞི་མཐུན་པོ་ཁོས་ཕྱོང་བ། ༢༧༣
ཧ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་བཅས་པར་བྱེད་པ་ལས་ཐམ། ༢༧Ἱ
པ། གཞན་ལྟས་ཁ་གསལ། ༢༧Ἱ
ཕ། རང་ལྟས་བཞག་པ་ལས་ཐམ། ༢༧Ἴ
བ། རྒྱ་འབྲས་ཕྱི་འི་མཚན་ཉིད་ལས་ཀྱི། ༢༧Ἴ
མ། རྒྱ་འབྲས་ཅོས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ། ༢༧Ἵ
ཙ། ཅོད་ཕྱོང་བ་ལས་ཐམ། ༢ἾἾ
ཚ། མཚན་ཉིད་མི་ལྷུབ་པར་ཕབ་ལ། ༢ἾἾ
ཛ། ཏཱཥ་ཕབ་ལ། ༢ἾἾ
ཝ། གཞན་དུ་འགྱུར་ཕྱོང་ཕྱོང་ལས་ཀྱི། ༢ἾἾ
ཞ། རྒྱ་མཐུན་ལས་ཀྱི་ཁ་ལས་ཀྱི། ༢ἾἾ
ཟ། ཁ་ཁ་ལས་འདོད་པ་ཁས་ཀ། ༢ἾἾ
འ། ཁ་ཁ་ལ་ལ་ལ་ཕ་ལ་ཕྱོང་བ། ༢ἾἾ
ཡ། ཁ་ཁ་ལ་ལ་ལ་ཕ་ལ་ཕ་ལ། ..... ἾἾἾ
ར། ཁ་ཁ་ལ་ལ་ལ་ཕ་ལ་ཕ་ལ། ..... ἾἾἾ
ལ། ཁ་ཁ་ལ་ལ་ལ་ཕ་ལ་ཕ་ལ། ..... ἾἾἾ
ཤ། ཁ་ཁ་ལ་ལ་ལ་ཕ་ལ་ཕ་ལ། ..... ἾἾἾ
ས། ཁ་ཁ་ལ་ལ་ལ་ཕ་ལ་ཕ་ལ། ..... ἾἾἾ
ཧ། ཁ་ཁ་ལ་ལ་ལ་ཕ་ལ་ཕ་ལ། ..... ἾἾἾ
ཨ། ཁ་ཁ་ལ་ལ་ལ་ཕ་ལ་ཕ་ལ། ..... ἾἾἾ

ཚ།ཁ འཕྲིན་ལས་བཅུགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའོ། ། ༡༥༥

ཅ། འགལ་བའི་དོན་བདེན་པར་བྱས་ལས་ཀྱི།ས། ༡༥༥
ཆ།) འགལ་བསྟོན་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། ༡༥༥
ཆ། མཚན་གཞི་རིར་རབ་ཏུ་བྱེད་ལས་ཀྱི།ས། ༡༥༥
ཇ།) ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལས་ཀའི། ༡༥ཆ
ཉ།) མཚན་ཉིད་ལས་ཕར་གསུམ། ༡༥ཆ
ཏ།) གཞན་ལྟགས་དགག་པ། ༡༥ཆ
ཏ། རང་ལྟགས་བཤད་པ། ༡༥ཆ
ཏ། རྒྱུ་བསྟོན་ལས་ཀྱི།ས། ༡༥ཇ
ཐ།) མཐུན་པ་ལ་ཐུ་ཚ། ༡༥ཆ
ཐ། ཁྱད་ཆོས་ལ་ཐུ་ཚ། ༡༥ཇ
ད། འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ་ལས་ཀྱི།ས། ༡༥༥
ད།) འགལ་བ་ངོས་བཟུང་བ། ༡༥༥
ད། རྒྱུ་ལ་ཐུ་ཚ་ལས་ཀྱི།ས། ༡༥༥
ཕ།) ཡུལ་ལ་བརྟག་མི་འཕད་ལ་ཐུ་ཚ། ༡༥༥
ཕ། ཐུ་ས་ལ་བརྟག་མི་འཕད་ལ་ཐུ་ཚ་ལས་ཀྱི།ས། ༡༥༥
བ།) རྒྱུ་ལ་ཁ་ཏོ་བ། ༡༥༥
ཀ། ལན་ལས་ཀྱི།ས། ༡༥ཀ
ཁ།) གཞན་གྱི་ལན་དགག་པ། ༡༥ཀ
ཁ། རང་གི་ལན་བསྟན་པ། ༡༥ཀ
ཅ། གཞོན་བྱ་ལ།ོ་ཚའི་དུས་ལས་ཀས།ུ། ༡༥ཀ
ཏ།) གཞན་ལྟགས་དགག་པ། ༡༥ཀ
ཏ། རང་ལྟགས་བཤད་པ། ༡ཀ༠
ཏ། རྒྱུ་ལ་ཐུ་ཚ་ལས་ཀྱི།ས། ༡ཀ༠
ཐ།) དོན་གྱི་ལས་ལ་ལ་རྒྱུ་ལ་ཐུ་ཚ་ལས་ཀྱི།ས། ༡ཀ༠
ད།) ཆགས་མེད་བརྟགས་མི་འཕད་ལ་ཐུ་ཚ། ༡ཀ༠
ད། ནུས་ལ་ལ་བརྟགས་མི་འཕད་ལ་ཐུ་ཚ། ..... ༡ཀ།
ཕ། ཐ་ཚ་ལས་ལ་ལ་རྒྱུ་ལ་ཐུ་ཚ། ..... ༡ཀ།
ཕ། ལས་ལ་ལ་ཏེ་ཆད་ལ་ཐུ་ཚ་ལ་ཁ་ལ་ལས།ུ། ..... ༡ཀ།

ཅ། དོན་ལའགལལབདགག�sa ..... གཅ།
ཅ། ཏིང་ངེ་རྩད་མཐབས་ལ།ssa ..... གཅ།
ང། ལན་ཚུན་སྒྲུབ་ལྟལ་ལགནས། ..... ཀཅ
ཉ། གཞན་ལུགས་དགགལ་ལགནས། ..... ཀཅ
ཅ། འདོད་ལབཏོད་ལ། ..... ཀཅ
ཅ། དེ་ནགསོ་འཕད་ལར་ལསྒན་ལལགས།ssa ..... ཀཅ
ཐ། ཅ་ཅང་ཐལ་ལ། ..... ཀཅ
ཐ། ཞེས་སྨོ་ངགི་ལན་ནགགལ། ..... ཀཅ
ཐ། ཐདད་འགལལར་ལགས་ངས་ཚའི་ངགོ་ངས་ལ། ..... ཀཅ
ཉ། ངར་ཅི་འདོད་ལལགས། ..... ཀཅ
ཅ། ནཏིགདང་ཐདད་ཀྱི་རྒྱུ་ལགལ། ..... ཀཅ
ཅ། ཐདད་ལའགལལའཕེ་ལདུ་འཕགལའི་ཚུལ། ..... ཀཅ
ཅ། ལན་ཚུན་སྒྲུབ་ལགལ་ཞིང་ལཕད་ལལགས། ..... ཀཅ
ཐ། དངོས་འགལལལ་ལ། ..... ཀཅ
ཐ། དེས་ཁྱད་ལར་ཏུ་ཁྱས་ཚའི་ལ་ཆུ་འགལ། ..... ཀཅ
ཐ། ཐུ་ལ་ལསྒོ་ངལ། ..... ཀཅ
ཐ། ལགལལལ་ལ་ཏགལ་ཚའི་ར་ལ་ཏུ་ཁྱེ་ལགོ། ། ..... ཀཅ

ཁ། ཞེས་ཁྱེ་ཚད་ཚའི་ར་ངར་ལཞིན་ངེས་ལར་ཏྲ་ལ་ལགནས། ..... ཀཅ
ག། ལཚན་ཞིང་ཀྱི་རྒྱུ་ལགལ་ལགས། ..... ཀཅ
ང། ལྷོ་ར་ལཚན་ལཚོན་གནས་ལ་ཀྱི་ར་ངར་ལཞིན་ལགས། ..... ཀཅ
ཅ། ཞེས་ཏྲ་ལ་ཚོས་ལགས་ཀྱི་ས་ཁྱེ་ལ་ལགས། ..... ཀཅ
ཅ། ཚོས་ལགས་ཀྱི་ར་ངར་ལཞིན་ངེས་ལར་ཏྲ་ལ་ལགས། ..... ཀཅ
ཚ། ངོ་ལོ་ངོས་ལནུང་ལ་ལགས། ..... ཀཅ
ཚ། དེ་ལ་ཚོགས་ཚའི་འཕད་ལ། ..... ཀཅ
ཚ། ས་ས་ཚའི་ལཚན་ཞིང་ལ་ལགས། ..... ཀཅ
ཉ། ལཚན་ཞིང་ལ་ལགས། ..... ཀཅ
ཅ། ལཚན་ཞིང་མི་ལགོ་ལར་ཏོ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ..... ཀཅ
ཅ། ལ་ཞན་ལུགས་ལ་ལ། ..... ཀཅ
ཅ། ར་ལུགས་ལ་ཞ་ལ། ..... ཁ

ཅ། ཕྱོགས་བསྡོམ་པ། ..... ༢༠᳘
ཁ། དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལས་འདས་གཅིག ..... ༢༠᳘
ཅ) གཞན་ལྷག་སྒོམ་དགག་པ ..... ༢᳘
ཅ། རང་ལྷག་ཕལ་བར་ཤད་པ ..... ᳘
ཁ། བསལ་བྱ་སྟོན་ཅན་གྱི་གྲངས་བཤད་ལས་གསུམ ..... ᳘
ཅ) གཞན་ལྷག་ལ་ཕ་ལ་ལ ..... ᳘
ཐ) འདོད་ཡན་ཕྱོད་ཡ་ལ ..... ᳘
ཐ། ཏེ་ཡ་ལ ..... ᳘
ཅ) ཐ་ལ ..... ᳘
ཅ། ཀ་ཤ ..... ᳘
ཅ། ཕ་ལ ..... ᳘
ཅ। ཕ་ལ ..... ᳘
ཅ। ཕ ..... ᳘
ཅ) ཕ ..... ᳘
ཅ। ཕ ..... ᳘
ཅ। ཕ ..... ᳘
ཅ) ཕ ..... ᳘
ཅ) ཕ ..... ᳘
ཅ)

ཐ།) མཚོན་བྱ་ལབ་རྒྱན་མི་འཕད་པས།ོ།། ..... །།།ཉ
ཐ།) ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་ཐལ་བས།ོ།། ..... །།།ལ
ཐ།) དངོས་འགལ་ལས་ཀྱི་མཚོན་ཏུ་ཐལ་བས།ོ།། ..... །།།ལ
ཏ།) འགལ་མཚུངས་ཀྱི་སྒྲུབ་བདེ་ཡར་བརྗོད་པ། ..... །།།ཆ
ཏ།) ཡན་ཚུན་རྟེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཐའ་ཞག་ལས།ོ།། ..... །།།ཇ
ཅ།) རྒྱ་མཐའ་ཞག་སྒྲུབ་བརྗོད་པ། ..... །།།ཇ
ཅ།) ངེ་ལས་གཞན་དུ་རྟོག་པར་གཞག་པ། ..... །།།ཇ
ཅ།) ཡིད་དོན་བཟློག་པའི་རྩོད་པ་སྒྲུབ་པ། ..... །།།།
ང།) ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཞི།ས། ..... །།།ཀ
ཅ།) མཚན་ཉིད་ངེས་བཟུང་བ་ལ་གཞ།ས།ོ།། ..... །།།ཀ
ཚ།) གཞན་ཀྱི་བརྒྱ་པ་དག་ཏ་ལ་ལ་ཞ།ས།ོ།། ..... །།།ཀ
ཏ།) ཀ་ཞན་ཀྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ། ..... །།།ཀ
ཏ།) ངེ་བ་ལ་མི་འཕད་པའི་ཚད་ཀ་ཀ་ཏ། ..... །།།ཁ
ཚ།) རང་གི་ལུགས་བཞག་པ། ..... །།།།
ཚ།) རྩོད་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞ།ས།ོ།། ..... །།།།
ཏ།) དངོས་མེད་འཇལ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ། ..... །།།།
ཏ།) ཐ་ལ་ཀ་ས་ཀ་ཅོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཞ།ས།ོ།། ..... །།།ཉ
ད།) ཏ་ལ་ངེ་ས་པ་ལ་ལ ..... །།།ཉ
ད།) ངེ་ལ་རྩོད་པ་ལ་ཞ།ས།ོ།། ..... །།།ལ
ད།) ཡུལ་ལ་ཐ་ཏ་ཀ་ཏ་ལ་ལ ..... །།།ལ
ཐ།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ལ
ཐ།) ལན་ལ་ཞ།ས།ོ།། ..... །།།ཆ
ད།) ཞ།ས།ོ།ས་ཀ་ལ ..... །།།ཆ
ད།) ཡ་ལ ..... །།།ཆ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཆ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཆ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཆ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ
ད།) ཁ་ལ་ལ ..... །།།ཇ

།།) གཞན་གྱི་ལྷག་ཤད་དགག་པ། ２３８
།།) རང་གི་འདོད་ཡན་ཐུན་པ། ２９０
ཆ) དབྱེ་བའི་དོན་ལག་ལེན། ２９０
ཀ) གཞན་ལྷག་ཤད་དགག་པ། ２９０
ཁ) རང་གི་འདོད་ཡན་ཐུན་པ། ２９１
ག) ཁྱད་པར་བསྟན་པ། ２９１
ཆ) ཆོས་ཀྱི་ཕན་ཡོན། ２９２
ཇ) ཕྱིར་དོན་ཡན་ཏན། ２９２
ཉ) ལམ་ཁམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁས་ལེན། ２９３
ཏ) ལངས་སྐྱེ་ལ་ཡོན་ཏན་ལག་ལེན། ２９３
།།) ལངས་ཕྱིས་ལ་ཡོན་ཏན་ཁ་ཏགས་ཀ་ནས། ２９３
།།) ཚད་ལ་ཡིན་ལ་ལ་ཡིན་པ་ཁ་ཏགས་ཀ་ནས། ２９４
།།) ཡིན་ཕིན་ལ་ཆུ་ཤས་ཁ་ཏགས་ཀ་ནས། ２９４
ཆ) ཕ་ཆགས་ལ་ཡོན་ཏན་ཁ་ཏགས་ལ་ལ། ２９４
།།) ཡིན་པ་ལ་ལ་ཡིན་པ་ཁ་ཏགས་ཀ་ནས། ２９４
།།) ལ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པ་ཁ་ཏགས་ཀ་ནས། ２９５
ཏ) ལམ་ཁ་ལ་ལ་ཡ་ཐེ་ཀ་ལ་ཚད་ལ་ལ། ２９６
ཆ) ཏིང་ངེས་པ་ཁ་ཏགས། ２９６
ཆ) ལན་ལ་ལ། ２９６
།།) ལ་ཡ་ལ་ལ་ཡ་ཐ་ཀ། ２９６
།།) ཁ་ལ་ལ་ཁ་ཤ། ２９６
།།) ཁ་ལ་ལ་ཁ་ཤ ２９７
ཏ) ལ་ཡ་ལ་ལ་ཡ་ཐ་ཀ ２９８
ཆ) ཏ་ཁ ２９８
ཆ) ལ ２９８
ཀ) ལ ２９８
ཁ) ལ ２９８
ག) ལ ２５０
ཏ) ལ ２５１
ཆ) ལ ２５１
ཀ) ལ ２５１
ཁ) ལ ２５１
ག) ལ ２５１
ཆ) ལ ２５２
ཀ) ལ ２５２
ཁ) ལ ２５３

๑། གཞན་ལུགས་དགག་པ། ２５３
๒། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ལན་བཅས་བརྗོད་པ། ２５３
๓། ཇི་ལྟར་གཞན་པའི་རྒྱལ་ལན་གསུམ། ２５９
๔། སྒྲོ་ལ་གཞན་ལས་བྱེ་བྲག་ལ་གཞན་པའི་དབེ། ２５９
๕། རང་གི་ལུགས་ཚུགས་པ་ལག་ལེན། ２５８
๑། སྒྲུབ་བརྗོད་པའི་རྒྱལ་ཁད་ཁ་བྱེ་བཤད། ２５８
๒། དགག་བརྗོད་པའི་རྒྱལ་ཁད་ཁ་བྱེ་བཤད། ２５８
๕། ཁྱོད་བསྟོད་པ། ２５２
๖། མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་རལ་ཏུ་བྱེད་པའོ། ། ２５２

གཅ། མཚན་གཞི་སོར་སོའི་དོན་ལག་ལེན། ２５２
བ། མངོན་སུམ་ལག་སུམ། ２５２
ཀ། མངོན་སུམ་ཡང་དག་པ་ལག་སུམ། ２５２
ཁ། མཚན་ཉིད་ལག་ལེན། ２５２
ག། གཞན་ལུགས་དགག་པ། ２５２
ང། རང་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པ། ２５８
ཚ། མཚོན་བྱའི་བྱེ་བ་ལ་བཅས། ２６０
ཚ། མཚན་གཞི་སོར་སོའི་དོན་ལ་བཅས། ２６１
ཌ། དབང་མངོན་ལ་ལག་སུམ། ２６１
๑། མཚན་ཉིད་ལ་ལག་ལེན། ２６１
๒། གཞན་ལུགས་དགག་པ། ２６１
๓། མཚན་ཉིད་བསྒྲུབ་ལ་ལ་ཡང་ལག་ལེན། ２６２
๔། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་སྒྲུབ་པ། ２６２
๕། རྟོག་བྱ་ལ་མ་ལུས་ལ་ཁ་སྒྲུབ་པ། ２６２
๖། ཐུན་དོན་ཡོས་པར་བྱ་བ། ２６３
ཌ། ཡིད་མངོན་བསྟན་པ་ལ་ལག་སུམ། ２６３
๑། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་ལག་ལེན། ２６３
๒། མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ། ２６３
๓། མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ། ２６๔
๔། རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་བ་ལ་ལག་སུམ། ２６๔

ཀ། སྒྲིབ་པའི་རྒྱལ་བསྟན་པ། ..... ། ། །

ནཱ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལག་ལྷུམ། ༢༧༤
པ། རྡེན་དང་བཅས་པ་ལག་ཁྱེས། ༢༧༤
ཕ། གཞན་ལུགས་དགག་པ། ༢༧༤
ཕ༢ རང་གི་འདོད་པ་བཤད་ལག་ཁྱེས། ༢༧༧
བ། འདས་པ་དང་མའོངས་པ་ཐུགས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ། ༢༧༧
མ། འདས་པ་ཐུགས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལག་ཁྱེས། ༢༧༧
ཙ། རྒྱས་དགོས་པ། ༢༧༧
ཙ༢ དེའི་ཚུལ་བསྒྲུབ་པ་ལག་ཁྱེས། ༢༧༧
ཚ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ། ༢༧༧
ཚ༢ ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡན་བསྟན་པ། ༢༧༧
མ༢ མ་འོངས་པ་ཐུགས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལག་ཁྱེས། ༢༧ཀ
ཙ། བདག་འཛིན་ཐུགས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལག་ལྷུམ། ༢༨༠
ཚ། རྒྱས་དགོས་པ། ༢༨༠
ཚ༢ ཚུལ་བསྒྲུབ་པ་ལག་ཁྱེས། ༢༨༠
ཛ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལག་ཁྱེས། ༢༨༠
ཝ། དེ་སྒྲུབ་པ་ངོ་རྒྱས། ༢༨༠
ཝ༢ དེ་གཉན་ལ་ལན་བསལ་ལ་ལག་ལྷུམ། ༢༨༠
ཞ། གཞན་ལུགས་དགག་པ། ༢༨༠
ཞ༢ རང་ལུགས་བཤད་ལ་ལག་ཁྱེས། ༢༨ཀ
ཟ། འགོ་བ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་ལ་ལག་ཁྱེས། ༢༨ཀ
འ། ལྷག་ཆད་ཕྱིད་ཅམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ། ༢༨ཀ
འ༢ ཕྱི་ཐག་བར་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བཤད་པ། ༢༨༢
ཡ༢ གཉན་ཡོར་དཔྱད་ལ་ལག་ཁྱེས། ༢༨༢
འ། ཕྱོགས་རེ་མཚོ་གཅོད་པ། ༢༨༢
འ༢ མཐའ་དག་ཏུ་ཕྱིས་འཕྱེད་པ། ༢༨༣
ཤ༢ ཆོ་ལ་ཐལ་ལ་ལག་ཁྱེས། ༢༨༣
ཟ། སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་ལ་ཆོ་ལ་ལ་ལག་ལྷུམ། ༢༨༣
འ། རྒྱ་ཁམས་ལ་ལག་ལངས་པ་ངར་འགལ་ལ་ཐལ་ཐལ་ལ། ༢༨༣
འ༢ ཁྱད་པ་རྒྱ་ཁ་ལ་ལངས་པ་ངར་འགལ་ལ་ཐལ་ལ། ༢༨༣
འ༣ འཇིག་ལྟ་རྒྱ་ཁ་ལ་ལངས་པ་ངར་འགལ་ལ་ཐལ་ལ། ༢༨ཀ

ཟ། གཞན་ཡོངས་ལྷག་ལབ་སྒྲོངས་ལ་གཞི་ཕྱི། ༢༢๙
འ) ཐུན་ལས་འདས་འབར་ཐལ་ལབ་སྒྲོངས། ..... ༢๨๙
འ། ཐུན་ལས་འདས་འཆར་རྟེན་མི་བརྟེན་པ། ..... ༢๨๘
ཡ། གསལ་བཅོམ་བརྟེན་པར་སྒྲུབ། ..... ༢๨๗
ཡ། གོམས་པར་ཕན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ། ..... ༢๨๨
ཡ། དེ་བསྒོམ་པར་རང་རིག་གིས་འགྲུབ། ..... ༢๨๨
ན། ཁྱབ་བསྒྲུབ། ..... ༢๨๨
ཏ། མཚན་ཉིད་སྒྲུབ། ..... ༢๨๨
ཏ། བསྒྲུབ་པའི་དོན་མི་འཕད་པ་སྒྲོངས་ལ་ལན་ཞི། ..... ༢๨๨
ཐ) སྒྲུབ་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཚོགས་པ་མི་འཕད་པ། ..... ༢๨๨
ཐ། ཡེ་ཤེས་ལྷན་སྐྱེས་ཚོགས་པ་མི་འཕད་པ་ལ་ལན་ཞི། ..... ༢๨๘
ད) གོམས་པ་མི་འཕད་པ་སྒྲོངས། ..... ༢๨๘
ད། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་འཕད་པ་སྒྲོངས་ལ་ལན་ཞི། ..... ༣ཀ)
ན) ཟུང་པར་གོང་པ། ..... ༣ཀ)
ན། འདི་ལན་བསྟན་པ་ལ་ལན་ཞི། ..... ༣ཀ)
པ) དགོས་པའི་དོན་ཀུན་ཤེས་པའི་རྣམ་མཁྱེན། ..... ༣ཀ)
པ། ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་ཤེས་པའི་རྣམ་མཁྱེན། ༣ཀ๓
ཅ། ལྟོག་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་ལན་ཞི། ༣ཀ๙
ཆ) མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ༣ཀ๙
ཆ། དབྱེ་བར་བསྟན་པ་ལ་ལན་ཞི། ༣ཀ๙
ཇ) རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་ལན་ཞི། ༣ཀ๙
ཇ། རྟོག་པ་ལྟར་སྒྲུང་བསྟན་པ་ལ་ཕྱོགས། ༣ཀ๙
ཉ། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལབ་ཕྱད་པ་ལ་ལན་ཞི། ༣ཀ๔
ཉ) མངོན་སུམ་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ལ་ལན་སྲུམ། ༣ཀ๔
ཏ) གསལ་ལྷག་ཕར་ཕན་ཏ། ༣ཀ๔
ཏ། རང་གི་ཚད་འབྲས་བོས་བཟང་བ། ༣ཀ๘
ཏ། དེ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ངར་སྒྲུར་བ། ༣ཀ๘
ཐ། ཕྱི་སས་ལུང་པ་པའི་ཚད་འབྲས་ལ་ལན་ཞི། ༣ཀ๔
ད) དོན་རིག་པའི་ལྷག་ཕར་ཕན་ཏ། ༣ཀ๔
ད། རྣམ་རིག་པའི་ལྷག་ཕར་ཕན་ད། ༣ཀ๔

ཚ།ཀ མངོན་སུམ་བརྡག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའོ། ། ..... ༢།ཀ།ཀ

ང། རྟེས་སུད་པས་པར་ཕན་པ་ལས་གཞིས། ༣༠༠
ཅ། རང་དོན་རྟེས་དཔག་ལས་གཞིས། ༣༠༠
ཆ། མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ༣༠༠
ཉ། རང་བཞིན་འགལ་བར་བྱ་བ་ལས་གཞིས། ༣༠༠
ཏ། གང་གིས་རྟགས་པའི་རྟགས་ལས་གཞིས། ༣༠༠
ཐ། རྟགས་ཀྱི་ལྟེགས་གཞི་འགལ་ཟློག་པ་ལས་ལྔ། ༣༠༠
ད། ཚུལ་བར་ཡོད་ལྟེགས་གཞི་ཕྱོགས་ཆོས་ལས་གཞིས། ༣༠༠
ཧ། རྟེས་ལྟ་ཕ་ཚུལ་ལ་ཟློ་ཕ་ཕ་ལས་ལྔ། ༣༠༠
ན། རྟེས་ལ་ཁ་ཕ་ལ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཟློ་ཕ་ཕ། ༣༠༠
པ། ཁ་ཏུ་ཅིས་ཡོ་ཁ་ནས་ཟློ་ཕ་ཕ་ཀྱི་ཅིས་ལ། ..... ༣০།
བ། ཇི་ལྟར་འཇུག་ལ་ལ་ལ་ལ་ཆགས་ཀྱི་ལས་ལ། ༣০২
མ། ངོས་ཟད་ཏགས་ཚེ་ཀ་ཁ্ལ་ལ། ༣০২
ཀ། ངོས་ཟད་ཏགས་ཆོས་ཟས་ཟས་ཆགས་ལ་ལ་ཁ্ལ། ༣০৩
ཁ། ཆོས་ཀ་ལ་ལ་ངོས་ཆོས་ཟས་ཆགས། ༣০৩
ག། ཡ་ཀ্ལ་ལ་ཟད་ཏགས་ཆོས་ཟས་ཆགས་ལ་ལ་ལ্ལ། ༣০৩
ང། འདོགས་ལ་ལ་ཆ্ལ་ཆགས། ༣০৩
ཅ། ཟད་ཏགས་ལ་ལ་ཁ্ལ་ལ། ༣০৫
ཆ། ཆོས་ལ་ཟ্ལ་ཟ্ལ་ཟད་ཏགས་ལ་ལ་ངོས། ༣০৫
ཉ། ཆོས་ཅན་ལ་ཟད་ཏགས་ལ་ལ་ངོས་ལ་ལ་ཁ্ལ། ༣০৫
ཏ། ཆོས་ཅན་ལ་ཟད་ཏགས་ལ་ལ་ངོས་ལ་ངོས། ༣০৫
ཐ། ཕྱོགས་ངང་ཆགས་ལ་ལ་ཅ্ལ་ལ্ལ། ༣০৬
ད། ངོས་ལ་ལ་ཆ্ོལ་ཟ্ལ་ལ্ལ། ༣০৭
ཧ། ལ্ལ་ལས་ལ্ལ་ལ্ལ་ང্ོལ་ལ্ལ་ལ্ལ། ༣০৭
ཨ། ཏ্ལ་ལ্ལ་ལ্ལ་ལ্ལ। ༣০৭
ཀ། ཕ্ལ্ལ্ལ্ལ্ལ। ༣০৮
ཁ། ལ্ལ্ལ্ལ্ལ। ༣০৮
ག། ཕ্ལ্ལ্ལ্ལ্ལ্ལ্ལ্ལ। ༣০৮
ང། ལ্ལ্ལ্ལ্ལ্ལ্ལ। ༣০৮
ཅ། ཕ্ལ্ལ্ལ্ལ্ལ্ལ্ལ্ལ্ལ্ལ্ལ্ল। ༣০৮

ཅ། ཕྱོགས་གཅིག་ལས་སྒྲུབ་ཚུལ་མི་ཚུད་པ། ..... ३।।
བ། དབྱངས་ནན་རྒྱས་གཞན་ལངས་ཐབ་ལབ་ཅེ། ..... ३।२
ཌ། བརྡགན་མི་འཕད་པ། ..... ३।२
ཏ། ཀ་ཅང་ཕལ་བ། ..... ३।३
ཐ། རྒྱས་ཁ་ཞུ་ལས་ལ་ལ། ..... ३।५
ད། ལྷོ་བདོན་ཀྱི་དགོངས་པ་མཁོན་པ། ..... ३।५
ན། ཕ་ལོ་ཀ་ཕྱི་ཁ་ལ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ ..... ३।७
ཕ། ར་ངོ་ལ་ལ་ཐ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ ..... ३।७
ཨ། ཐ་ཁ་ལ་ལ་ཁ་ ..... ३।७
ཀ། ར་ངེ་ལ་ལ་ ..... ३।८
ཁ། ར་ལ་ལ་ ..... ३।८
ག། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ང། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ཅ། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ཆ། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ཇ། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ཉ། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ཏ། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ཐ། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ད། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ན། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ཕ། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ཨ། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ཀ། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ཁ། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ག། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ང། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ཅ། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ཆ། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ཇ། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ཉ། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ཏ། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ཐ། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ད། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ན། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ཕ། ཁ་ལ་ ..... ३।८
ཨ། ཁ་ལ་ ..... ३।८

ནང་། གཞན་ལུགས་དགག་པ། ३२७
ནང་། རང་ལུགས་བཤད་པ། ३२९
ནང་། རྒྱུ་བསྟན་པ། ३२९
དང་། མཚན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་ལས་གསུམ། ३२८
ནང་། གཞན་ལུགས་དགག་པ། ३२८
ནང་། རང་ལུགས་བརྗོད་པ། ३३०
ནང་། རྒྱུ་བསྟན་པ་ལས་གསུམ། ३३०
ཐ་། མཚན་གཞི་བོས་བཟུང་བ་ལས་གསུམ། ३३२
བ་། གཞན་ལུགས་དགག་པ། ३३२
བ་། རང་ལུགས་བཤད་པ། ३३९
བ་། རྒྱུ་བསྟན་པ། ३३९
ཐ་། མཚོན་བྱའི་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ལས་གསུམ། ३३५
བ་། ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ལས་གསུམ། ३३५
ནང་། དངོས་པོའི་སྟོན་ནས་བྱེ་བ། ३३५
ནང་། ཐུན་མའི་སྟོན་ནས་བྱེ་བ། ३३५
ནང་། དེ་ལ་རྒྱུ་བསྟན་པ། ३३५
བ་། དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལས་གསུམ། ३३৬
ནང་། མིད་མིག་པ་ལས་གསུམ། ३३৬
པ་། མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ३३৬
པ་། རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ལས་ཀྱིས། ३३৬
ཕ་། ངོ་བོ་མིད་མིག་པ་ལ་བཞི། ३३৬
ཕ་། འགལ་བ་དང་མིག་པ་ལ་ཀྱིས། ३३৬
བ་། ལྷན་ཅིག་མིག་ནས་འགལ་ལ་ཀྱིས། ३३৬
མ་། གཞན་གྱི་གྲངས་དགག་པ། ३३৬
མ་། རང་གི་ལུགས་བཤད་པ། ३३৭
བ་། ཕན་རྒྱུ་སྒྲུབ་འགལ་བ་ཙམ་པ། ३३९
ཐ་། དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་རྒྱལ་ལས་ཀྱིས། ३३८
ཕ་། གཞན་ལུགས་དགག་པ། ३३८
ཕ་། རང་ལུགས་བཤད་པ། ३३८
ནང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་ལས་ཀྱིས། ३९०

པ།) མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ३९०
པ།) དབྱེ་བ་ལས་ཁྱད།ས། ३९०
ཕ།) རྒྱས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་ལས་ཁྱད།ས། ३९०
བ།) ཁྱད་པར་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྒྱས། ३९०
བ།) ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱས་ལས་ཁྱད།ས། ३९०
མ།) རང་ཚོས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱག་ལ་ལྟོས་པ་ལས་ཁྱད།ས། ३९०
མ།) འཕེལ་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ། ३९०
ཚ།) བསྟུན་ཏུའི་དབང་གིས་དབྱེ་བ་ལས་ཁྱད།ས། ३९०
ཝ།) ཆོ་ཏང་གཅོད་པ། ३९१
ཞ།) འབྲས་བུའི་རྒྱས་ལས་ལས་ཐུན།) ३९१
པ།) མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ३९१
བ།) དབྱེ་བ་ལས་ཁྱད།ས། ३९१
ཕ།) འབྲས་བུའི་རྒྱས་དངོས་བསྟན་པ། ३९१
ཕ།) ཁོངས་ས་འདུ་བ། ३९१
ཝ།) ཆོ་ཏང་གཅོད་པ། ३९२
ཟ།) འཕེལ་བ་ལས་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལས་ཁྱད།ས། ३९३
ཞ།) ཕྱོགས་སྡུ་མ་བརྗོད་པ། ३९२
ཟ།) དེ་དགག་པ། ३९९
འ།) ལྷ་ར་སྣང་བསྟན་པ་ལས་ཁྱད།ས། ३९९
ཿ) མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ३९९
ཿ) རབ་དབྱེ་ལས་ས།ས། ३९५
བ།) མཐུ་བཅ་ལས་ས།ས། ३९५
ཁ) ལ) ལ) ३९५
ཁ) ལ) ལ) ३९५
ཁ) ལ) ལ) ३९५
ཁ) ལ) ལ) ३९५
ཁ) ལ) ལ) ३९५
ཁ) ལ) ལ) ३९५
ཁ) ལ) ལ) ३९५
ཁ) ལ) ལ) ३९६
ཁ) ལ) ལ) ३९७
ཁ) ལ) ལ) ३९७

ཚ། རྒྱས་ལས་གཞི།། ३९२
ཛ། འབྲེལ་བ་ལས་འདས་གཞི།། ३९२
ཝ། ཆོས་བ་ལ་ལྟོས་པའི་མཐུན་པ་ལས་གཞི།། ३९२
ཞ། མཇུག་ལས་གསུམ།། ३९५
ཟ། མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ३९५
ཨ། མཚོན་བྱའི་དབྱེ་བ་ལས་གསུམ།། ३९५
ཀ། གཞི་སུ་འཇུག་པའི་ཚུལ། ३९५
ཁ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། ३९५
ག། དཔེ་དང་རྩོད་གཞི་རྒྱུར་བཤད་ཚུལ་ལས་གཞི།། ३९८
ང། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་དང་རྩོད་གཞི་རྒྱུར་བ། ३९८
ཚ། གཞན་སེལ་བ་ཡང་ཆུ་ཚལ་ཀྱིས་འགྲུར་བ་ལས་གཞི།། ३९८
ཆ། ཐམ་ཅད་མཐུ་བ་ཀྱི་འགྲུར་བ། ३९८
ཇ། ཐམ་ཅད་ཀྱི་ལྷག་གི་འགྲུར་བ་ལས་གཞི།། ३९८
ཉ། ཁྱོད་ཅ་ཅ་ཕ་ཐ་ལ་ཡ་ཡ། ३९८
ཏ། ཁ་ཅ་ཆ་ཕ་ཐ་ལ་ཡ་ཡ། ३९८
ཐ། ཚ་ཅ་ཆ་ཕ་ཐ་ལ་ཡ་ཡ། ३९८
ད། ཁ་ཅ་ཆ་ཕ་ཐ་ལ་ཡ་ཡ། ३९८
ན། ཁ་ཅ་ཆ་ཕ་ཐ་ལ་ཡ་ཡ། ३९८
ཕ། ཕ

ཚ།) མཚན་ཉིད་བཞད་པ། ३५२
ཚ་) དབྱེ་བ་ལས་གསུམ། ३५२
ཛ་) འགལ་བ་ལས་གསུམ། ३५२
ཝ།) མཚན་ཉིད་བཞད་པ། ३५२
ཝ་) རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས་གསུམ། ३५२
ཞ།) དངོས་པོའི་སྒྲོན་མས་དབྱེ་བ་ལས་གཉིས། ३५२
བ།) འཕྲེལ་བའི་དབང་གིས་ས་ཡིན་ས་ལ་ལ་ལ་ཡ་ཡ། ३५२
མ།) ཡ་ཡ་ས་ལ་ལ་ལ་ཡ་ཡ། ३५२
མ་) ལྷན་ཅིག་ལས་ལ་ལ་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ། ३५३
ཙ།) ཡ་ཡ་ཡ་ཡ། ३५३
ཙ་) ལན་ལ་ཡ། ३५३
ཝ་) ས་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ३५९
ཞ་) ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ३५९
ཟ།) ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ३५९
ཟ་) ར་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཡ་) ཡ་ཡ་ལ། ३५৮
ཡ་) དབྱེ་ལ་ལ་ཏ་ལ་ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཏ་) ཏ་ལ་ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཐ་) ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ३५৮
ད་) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ད་) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ན་) ལ་ལ་ལ། ३५৮
པ་) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཕ་) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཨ།) ཨ་ལ་ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཨ་) ཨ་ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ།) ཤ་ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ་) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཁ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ག) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཁ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮
ཀ) ལ་ལ་ལ། ३५৮

ཅ། གཞན་ལྷག་ཤས་དགག་པ། ३४३
ཅ། རང་གི་འདོད་ཡན་ཐུན་པ། ३४३
ཅ། ཕྱོད་ཡིན།ཏ། ३४८
ཅ། ཕྱོགས་ལས་ཀན་ཏེ་ཡིད་བསལ་བ་ལས་ཀྱི།ས། ३४५
ཅ། ཐུགས་ཀྱི་ཟུལ་ལས་ཀས།ལ། ३४५
ཐ། མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ३४५
ཐ། དབྱེ་བསྟན་ནས།ན། ३४५
ཐ། ཕྱོད་ཡིན།ཏ་ལས་ཀྱི།ས། ३४६
ད། མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱོད་ཡིན།ཏ། ३४६
ད། དབྱེ་བསྟན་ལ་ཕྱོད་ཡིན།ཏ་ལས་ཀྱི།ས། ३४६
ན། ཟླ་ས་ཡན་ཏན་ལ་ལས་ཀྱི།ས། ३४६
ཕ། ཟླ་ས་ཡན་ཏན་མི་འདུ་བ་ཡིན།ཏ། ३४६
ཕ། ཟླ་ས་ཡན་ཏན་འདུ་བ་ཡིན།ཏ། ३४६
ན། མངོན་སུམ་ལ་མཚུངས་པ་ཡིན།ཏ། ३४६
ཏ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་བཞི། ३४७
ཐ། མངོན་སུམ་ཀྱི་བསལ་བ་ལས་ཀྱི།ས། ३४७
ད། མཚན་ཉིད་བཤད་པ། ३४७
ད། ཕྱོད་ཡིན།ཏ། ३४७
ཐ། ཟླ་ས་ཡན་ཏན་ལ་ལས་ཀྱི།ས། ३४८
ད། མཚན་ཉིད་ཕ་ཁ་ཁ ३४८
ད། ཕྱོད་ཡིན།ཏ། ३४८
ཐ། ཟླ་ས་ཡན་ཏན་ལ་ལས་ཀྱི།ས། ३४८
ད། ཁ་ཁ ३४८
ད། ཕ ३४८
ཐ། ཡིད་ཆེས་ཡིད་བསལ་ལ་ལས་ཀྱི།ས། ३४८
ད། ཕ ३४८
ད། ཕ ३४८
ཐ། ལུང་ངན་ངན་ཚོགས་ཀ།ཁ ३४८
ད། ལུང་ངན་ངན་ཚ ३४८
ད། ཕ ३४८
ད། ལ ३४८
ད། ཕ ३४८
ད། ཕ ३४८
ད། ཕ

བ།) ལུང་ཁྱད་པར་བཅུ་རྣམ་དཔག་ཏུ་འདུ་བ། ༢༧༠
བ།) ལུང་ཕལ་བར་ཐེག་ཆེན་ཀུན་ཏུ་ཟློག་པ། ༢༧༠
བ།) རྒྱུད་པསྡོམ་བཅས་ལག་ལེན། ༢༧༡
ཕ།) གཞན་གྱི་ལུང་དང་མཚུངས་པསྡོམ་པ། ༢༧༡
ཕ།) བསྟན་བྱའི་སྒོན་དུ་འགྲུར་བའི་རྒྱུད་པསྡོམ་པ། ༢༧༡
ཆ།) དེ་གང་དང་ལག་ལན་དམན་ཅར་འཇོག་པ། ༢༧༢
ཆ།) དེས་ན་གཞན་དོན་ལས་སྒྲུབ་ཏུ་འགྲུར་བ། ༢༧༢
ཐ།) གྲགས་ཅན་བསམ་བཟང་ལས་ཡང་ལག་ལེན། ༢༧༢
ད།) མཚན་ཉིད་བཤད་པ། ༢༧༢
ད།) རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལག་ལེན། ༢༧༢
ན།) བསྟན་ཏེ་བཤད་པ། ༢༧༢
ན།) ཕྱི་སྟོན་བཤད་པ་ལག་ལེན། ༢༧༣
པ།) མདོ་འགྲེལ་ཀུན་ཏུ། ༢༧༣
པ།) དོན་གཉན་ལས་ངན་བཅས་ལས་ཐམ། ༢༧༣
ཕ།) བཤད་ཚུལ་ཡང་ངོ་ལ་ལག་ལེན། ༢༧༣
བ།) གཞན་གྱི་བརྒྱ་པ་ངན་ཐ་ལ་ལག་ལེན། ༢༧༣
མ།) ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ། ༢༧༣
མ།) དེ་ཏན་ཏ་ཐ་ལ་ལག་ལེན། ༢༧༣
ཙ།) ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་བ། ༢༧༣
ཙ།) ལག་ལ་བར་ལྡུར་བ། ༢༧༣
བ།) རང་གི་ལན་པ་ཐ་ཚད་ལ་ལག་ལེན། ༢༧༣
མ།) བརྗོད་ཏུ་རུང་བའི་ཐུན་ལ་ལག་ལས་ཐམ། ༢༧༣
ཙ།) བརྗོད་རུང་གི་ཐུན་ལ་ངོས་བཟུང་བ། ༢༧༣
ཙ།) དེ་ཕན་ཚད་ལ་ཁྱབ་པར་སྒྲུབ་པ། ༢༧Ἱ
ཙ།) རྒྱུ་བསྡོམ་པ། ༢༧Ἱ
མ།) སྒྲ་ལས་ཐུན་བའི་ཐུན་ལ་ལག་ལེན། ༢༧Ἱ
ཙ།) སྒྲ་ཐུན་ཐུན་ཐུན་ངོ་ས་བཟུང་བ། ༢༧Ἱ
ཙ།) དེ་རྟེས་ངན་ལག་ལེན། ༢༧Ἱ
ཕ།) བདག་ཚུལ་ལག་ལེན་ལ་ལག་ལས་ཐམ། ༢༧Ἱ
བ།) རྟེས་ངན་ལ་ཐུན་ལ་ལས་ཡུལ་ལ་ཐ་ངན་ལ་སྒྲུབ་པ། ༢༧Ἱ

བ། གཞན་གྱི་བརྡ
ས་པདཔ་ལས་ཀྱི།ས། ༢༧
མ།) བཅུ་གཅིག་ཕྱོགས་མོང་ཡིན་པར་འགྱུར་བ། ༢༧
མ། རང་གི་ལྟ་བའི་འཆད་ཚུལ་མི་འཐད་པ། ༢༧
བ། ལྷག་བདག་པོན་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལས་གསུམ། ༢ཀ
མ།) ཐུན་ཕྱོགས་མོང་བར་བསྟན་པ། ༢ཀ
མ། ཏེ་དངོས་པོ་སྟོན་གཤགས་ཤུ་ལས་ཀྱི་ར་བ། ༢ཀ
མ། བཤད་རྒྱུ་འགོག་ཅིང་ཁྱད་པར་ཤེས་ལ། ༢ཀ
ཨ། ཏེ་ནས་གཏི་ངས་པ་ཕྱིན་པ་ལས་ཀྱི།ས། ༢ཀ
བ།) གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལས་གསུམ། ༢ཀ
མ།) བརྡ་ངན་ཐམ་ངན་ལྷན་ཅིག་པ་ནས་ཀ། ༢ཀ
མ། བརྡ་ལང་ངོས་ནང་ཞེན་པ་ཡ་ལྷན་ཅིག་ནས་ཀ། ༢ཀ
མ། བཤད་རྒྱ་ལས་ཀྱི།ས་ཁ་ལ་ལ་ལ། ༢ཁ
བ། རང་གི་ལངོ་ཚ་ཁ་ཕྱོ་ལ། ༢ཁ
ཨ།)ཀ ཧཱ་ཅ་ཡ་ཁ་ཕ་ལ། ༣ཀ

ཅ། ཀཆུ་ངོ་ནི་ཕ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ།ས། ༣ཀ
ཆ།) ཨ་ཚ་ཀ་ཏ་ཕ་ལ། ༣ཀ
ཆ། ལ্ལ་ཡོ་ལ་ཀ་ཆ་ལ་ལ་ལ།ས། ༣ཀ
ཇ།) ཡོ་ས་ལ་ཨ་ཚ་ཀ་ཏ་ཕ་ལ། ༣ཀ
ཇ། ཏེ་ནས་ལ་ལ་ཀ ༣ཁ
ཇ། ནང་ཡ་ཡ་ཁ་ལ་ལ་ལ།ས། ༣ཁ
ཉ།) ལ্ལ་ཡ་ཁ ༣ཁ
ཏ། ལ্ལ་ལ་ཡ ༣ཁ
ཏ། ལ্ལ་ལ་ཡ ༣ཁ
ཐ།) ནང་ས་ཅ ༣ཁ
ཐ། ཏ ༣ཁ
ད། ཏ ༣ཁ
ཆ། ཆ ༣ཁ
ཇ།) ནང་ཆ ༣ཁ
ཇ། ནང་ལ ༣ཁ

(૩) ક્ષુધાયાયાગિક્ષા ૯૭૦
(૬) વજ્રદંષ્ટ્રાકુંયાગ્રી ક્ષુધાયાયદંષાયુંદક્ષાગિક્ષા ૯૭૦
(૯) યદંષાયાયદંષાક્ષુંગ ૯૭૦
(૧) મહાંગિંદંયાંદંયા ૯૭૦
(૨) દંષાદર્યાંદંયાંકુંયાયાક્ષુંગ ૯૭૦
(૩) મિંયાલદંદંયાંયુંષાક્ષદંષાયાયાગિક્ષા ૯૭૦
(૪) કુંદંયાક્ષયાંયુંષાક્ષદંષાયા ૯૭૦
(૫) ષાદક્ષાઙંયાંયુંષાક્ષદંષાયા ૯૭૧
(૬) દંદંયુંષાક્ષયાલ્યાયાયાગિક્ષા ૯૭૧
(૭) મિંમાયક્ષયાયાક્ષુંદંયાંકુંયા ૯૭૧
(૮) માયક્ષયાયાક્ષુંદંયાંકુંયા ૯૭૧
(૯) વક્ષુંયાયાયુંદંક્ષુંદંયાગિક્ષા ૯૭૩
(૧) મહાંગિંદંયાંદંયા ૯૭૩
(૨) દંષ્ટ્રાયાયક્ષુંયા ૯૭૯
(૩) ક્ષુંયાંદંષ્ટ્રાંયાયાયદંષાગિક્ષા ૯૭૯
(૪) યદંષાયાગિક્ષા ૯૭૯
(૫) મહાંગિંદંયાંદંયા ૯૭૯
(૬) દંષ્ટ્રાયાયક્ષુંયાયાક્ષુંગ ૯૭૯
(૭) ક્ષુંયાંદંષ્ટ્રાંયુંદંક્ષુંદંયાગિક્ષા ૯૭૯
(૮) મહાંગિંદંયાંદંયા ૯૭૯
(૯) દંષ્ટ્રાયાયક્ષુંયાયાગિક્ષા ૯૭૯
(૧૦) યાંયુંયુંષાક્ષદંષાયા ૯૭૯
(૧૧) દંદંયીયુંષાક્ષયાંયાંદંયા ૯૭૯
(૧૨) વજ્રદંષ્ટ્રાકુંયાગ્રી ક્ષ્મૈંયાક્ષદંષ્ટ્રાંયાગિક્ષા ૯૭૫
(૧૩) દંદંક્ષુંદંદંયાયાલ્યુંદંયાગિક્ષાયાક્ષયાંયાગિક્ષા ૯૭૫
(૧૪) યાયાયાંદંક્ષમાયાલ્યાયાયાક્ષુંગ ૯૭૫
(૧૫) યાંયુંયુંષાક્ષદંષાયાયાગિક્ષા ૯૭૫
(૧૬) ઘ્રુંયાક્ષક્ષુંમયાદંદંયા ૯૭૫
(૧૭) દેંદંયાયા ૯૭૬
(૧૮) દંદંયીયંદંયાયાગિક્ષા ૯૭૮

མ།) ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལས་ཀྱི།། ..... ཅ།།ཀ
ཅ།) མཚན་ཉིད་བཤད་པ། ..... ཅ།།ཀ
ཅ།འ དབྱེ་བ་ལས་གསུམ། ..... ཅ།།ཀ
ཆ།) སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པ་ལས་གསུམ། ..... ཅ།།ཀ
ཇ།) མཚན་ཉིད་བཤད་པ། ..... ཅ།།ཀ
ཇ།འ བདག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཐག་ཏུ་འགྱུར་བའི་འཕྲད་པ། ..... ཅ།།ཁ
ཇ།ཁ ཐལ་བ་ལས་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཚུལ་ལས་ཀྱི།། ..... ཅ།།ཁ
཈།) གཞན་ལུགས་དགག་པ། ..... ཅ།།ཁ
཈།འ རང་གི་འདོད་པ་བཙན་པ། ..... ཅ།།ག
ཉ།འ སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པ་བཤད་པ། ..... ཅ།།ཅ
ཉ།ཁ དེ་དག་གི་དཔེ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལས་ཀྱི།། ..... ཅ།།ཅ
ཏ།) སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པ། ..... ཅ།།ཅ
ཏ།འ སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པ། ..... ཅ།།ཅ
མ།འ ཐལ་འགྱུར་ལྔ་རྣམ་བཤད་པ་ལས་ཀྱི།། ..... ཅ།ཆ
ཅ།) མཚན་ཉིད་བཤད་པ། ..... ཅ།ཆ
ཅ།འ དབྱེ་བ་ལས་ཚན། ..... ཅ།ཆ
བ།) ཁྱོད་ཚད་ལ་ཐུག་ལ་ལས་ཀྱི།། ..... ཅ།ཆ
ཐ།) ཀ་ཤ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ། ..... ཅ།ཆ
ད།) ཀ་ཤ་ལ་ལ་ལ་ལ། ..... ཅ།ཇ
ཧ།།) ཀ་ཤ་ལ་ལ་ལ ཁ ལ ལ ལ ལ ..... ཅ།ཇ

ཀ ས་ལ་ལ་ལ ལ ལ ལ ལ ལ ..... ཅ།ཇ

།།ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོ་འཇམ་
མགོན་ས་སྐྱ་པཎ་ཌི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་
ཞབས་ཀྱི་གསུང་རབ་གླེགས་བམ་གཉིས་པ་ལས་ཚད་མ་རིགས་
པའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་བཞུགས་སོ། །

། །ཀུན་གར་སྐད་དུ། ཐ་མ་ཏ་ཡཱ་ཏ་ནི་རྟེ། བོད་སྐད་དུ།

ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར།

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་སྒྲན་ཡངས་པ། །འགྲོ་ཀུན་དགེ་ལེགས་སྒྲུབ་ པའི་ཕྱགས་རྟེ་ཅན། །བསམ་ཡས་ཕྱིན་ལས་མཛད་པའི་སྟོབས་མངའ་བ། །འཇམ་ མགོན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །བློ་གྲོས་སྙི་གཏུག་ཡོན་ཏན་ནོར་ བུའི་རྒྱུན་ཀྱིས་སྦས། །བདེན་གཉིས་ར་འཛིན་སྟོང་ཉིད་ལྷུད་སྒྲའི་སྒ་སྒྲོগས་ཤིང་།། མཁྱེན་བརྩེའི་ལྟ་ཞར་ཕས་ཆོ་ལ་སྐྱེ་བོས་མི་བཟོད་པ། །བློ་གསལ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུན་ ཀྱར་དཔལ་ལྷན་གྱི་དབང་རྒྱལ། །གང་ས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་མཁས་པའི་རྒྱ་སྐར་ཕྲེ་བ་ བཏུས།། །དཔལ་ལྷན་གྲགས་པའི་གསུང་རབ་པདྨ་ཙ་ཕྱི་མོད། །གང་བློའི་ཉི་འོད་ སྣང་བས་མ་ཁྱབ་དེ་ཕྱིད་དུ། །གཞུང་ལུགས་དགོངས་དོན་གི་ས་རར་སྟོང་པོ་གསལ་ ཞ་ནས། །ཆོས་ཀྱི་ གྲགས་ པའི་ བཞེད་ གཞུང་ ཇི་ ལྟ་ བར། །བློ་ གྲོས་ གསལ་ བའི་ མིག་གིས་ལེགས་མཐོང་ནས། །ཤེས་ལྟན་གཟུ་བོར་གནས་པ་དོན་གཉིར་བ། ། གཞན་ལ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་འདི་བཤད་དོ། །

ཡུལ་ ཀྱི་ མཚན་ ཉིད་ བློས་ རིག་ ཏུ། །ཏོན་ ཕྱི་ དང་ ནི་ མེད་ སྣང་ གཉིས། །ཡུལ་ ཡིན་ཞེ་ན་ དེ་ འཛིན་ ཀྱི། །ཤེས་ པ་ གཉིས་ པོ་ འགྲུལ་ པར་ འགལ། །ཡུལ་ ཡོད་ ན་ ཡང་ ཐག་ པ་ ལ། །སྒྲུལ་ འཛིན་ བཞིན་ དུ་ འགྲུལ་ ཞེ་ ན། ཁྱར་ འཛིན་ ཡུལ་ ཡོད་ ཕྱིར་ མ་ འགྲུལ།། །ཡུལ་མེད་ པས་ ན་ སྒྲུལ་ འཛིན་ འགྲུལ། །སྟོང་ཡུལ་ གཉིས་ པོ་ ཤེས་ པ་ ལས།། །ཐ་ དད་ ཡིན་ ན་ ཡུལ་ རྟེད་ བར། །གནས་ པའི་ གང་ ཟག་ གཞན་ ཀྱིས་ ཀྱང།། མཐོང་ འགྱུར་ ཐུམ་ པ་ ལ་ སོགས་ བཞིན། །ཏོན་ ཉིད་ ཡིན་ ཡང་ ལུས་ ཀྱི་ ནང་། །མི་ མཐོང་ བཞིན་ དུ་ འགྲུལ་ སྟོང་ གཉིས། །བདག་ ལ་ རྟག་ ཏུ་ འཇུལ་ བའི་ ཕྱིར། །གཞན

གྱི་རྟོགས་པ་མེད་ཅེ་ན། །ཁང་གི་ལུས་ནི་ཡུལ་རྒྱང་མིན། །དེས་ན་རང་གིས་ཀྱང་མི་
མཐོང་། ། །རང་དང་རྒྱ་ཆུ་འབྲེལ་བས་ན། །གཉིས་པོའང་ཡུལ་རྒྱང་མིན་ཞེ་ན། ། །

ཀྱང་། ། །མི་འཕད་ཅིས་ནི་འགའ་ཞིག་སྟེ། །ཁོ་བོ་ཉིད་དང་དབང་ཕྱུག་དང་། །གཙོ
བོ་རྒྱལ་དང་རྣམ་རིག་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་གྲུབ་བའི་མཐའ། །ཐ་དད་རང
གཞན་སྟེ་བ་འདོད། །ཆོད་པ་མིན་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་མིན། །དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ལྟ
བྱེད་ལོ། །བེམས་པོ་ཡིན་ཕྱིར་ལྟ་བྱེད་མིན། །དུས་མཉམ་པ་ལ་འབྲེལ་པ་མེད། །
ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་དུས་མཉམ་ནི། །གཟུང་འཛིན་ཡིན་ཞེས་གང་ཅན་པ། །དུས
མཉམ་ཕྱིར་ན་འབྲེལ་པ་མེད། །རྒྱུ་མེད་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་འགལ། །སྐད་ཅིག་སྔ་མའི
ཡུལ་རྒྱ་ཡིན། །དུས་མཉམ་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཞེན། །ཡུལ་ལས་སྐྱེས་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས
གྲུབ། ། །དེ་ལ་དུས་མཉམ་དགོས་པ་མེད། །ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད། །
དེ་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམ་ཤེས་ཡིན། །ཟས་སོགས་བུ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་ཡང། །ཕ་མའི.....
གཟུགས་བཞིན་ཡུལ་འདྲར་སྐྱེ། ། །དེས་ན་ཡུལ་ལ་འབྲས་བུ་གཉིས། །བློ་ཡང་རྫུལ
གཉིས་ཡིན་པར་འདོད། །གཅིག་དང་དུ་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། །དོན་མེད་དེས་ན་རྣམ
པ་འདང་མེད། །ཀུན་ཇོ་བ་འཛིག་རྟེན་གྱགས་པ་ལ། །བཏེན་ན་ཚད་མའི་རྣམ.....
གཞན་འགལ། །གསལ་དང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པས་འགྲུབ། །ལྟན་ཅིག་དམིགས
ལ་གཞན་མི་སྲིད། །ཇི་ས་གཞན་ཡིན་ན་རྟགས་མི་སྲིད། །ཟླ་གཉིས་སྣང་བཞིན
ལྟ་འཛིན་ཡང། །གཞན་ལ་མཐའ་གཞན་བཀག་པས་ལེགས། །ཞེམས་རྒྱུན་ཡན
ལག་ཅན་དང་མཚུངས། །སྐད་ཅིག་རྒྱལ་གྱི་ཆ་ཤས་བཞིན། །དེས་ན་སྐད་ཅིག
གསུམ་བདག་ཕྱིར། །གཅིག་དང་དུ་མ་བྱལ་ཞེས་ཟེར། །སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱི
བདག་ཉིད་ཕྱིར། །སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་མི་སྲིད་འགྱུར། །སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་མི་སྲིད
ན། ། །གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས། །རགས་པ་ཅིག་ཅར་བསྐོར་བས་ན།།
དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་ཆ་བཅས་འགྱུར། །དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བས། །ཉ་ལྟའི
སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཡིན། །དོན་དུ་སྣང་བ་བློ་ཉིད་ཡིན། །སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཕྱི་ན་མེད།།
བག་ཆགས་བརྟན་དང་མི་བརྟན་ལས། །བདེན་དང་བརྫུན་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད།།

རྡེ་སྲིད་ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པ། །དེ་སྲིད་རྒྱ་ལ་གཟུང་ཡུལ་ཟེར། །ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཞུགས་པ་ན། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱུབ་པ་མེད།།བསྟུ་བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ།། ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་ཡུལ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་དང་པའོ།།

།།བློ་ཡི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་ཡིན། །ཡུལ་སོགས་སྣོ་ནས་དུ་མར་འགྱུར།། ཤེས་པའི་སྣོ་ནས་རང་རིག་གཅིག །ཡིད་དཔྱོད་སྣང་ལ་མ་ངེས་དང་། །དཔྱད་ཤེས་ལོག་ཤེས་ཐ་ཚོམ་ལྟ། །ཡིད་དཔྱོད་རྟགས་ལ་གཏན་མི་ལྟོས། །དམ་བཅའ་ཙམ་ཡིན་ཐ་ཚོམ་འགྱུར། །རྟགས་ལ་ལྟོས་ན་ཡང་དག་གམ། ।ལྟར་སྣང་གསུམ་ལས་འདའ་བ་མེད། ।རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཡིད་དཔྱོད་གཉིས། ।ལྟར་སྣང་གསུམ་དུ་མི་འདྲ་ན།། །གཏན་ཚོགས་ལྟར་སྣང་བཞི་པར་འགྱུར། ।ཡིད་དཔྱོད་ལྟར་སྣང་མ་ཡིན་ན།। ཚད་མ་གསུམ་པ་སྲིད་པར་འགྱུར། ।བདེན་པ་ངེས་ཀྱང་ཚད་མིན་ན། ।རྟེས་སུ་དཔག་པའང་མིན་པར་འགྱུར། ।ངེས་ཀྱང་སྣོ་འདོགས་མི་གཅོད་ན། ।གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་མིན་པར་འགྱུར། ।ངེས་པ་མེད་ཀྱང་བདེན་བརྟན་དང་། ।སོམ་ཉིའི་བློ་གསུམ་མི་འགལ་ན། ।ངེས་པ་མེད་ན་ཡིད་དཔྱོད་ཉམས། ।གཉིས་སུ་འགྱུར་ན་ཐ་ཚོམ་དགའ། ।ཡང་ན་བདེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ལྟར། ।ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཅིས་མི་འཐད། ।འདོད་ན་ཡིད་དཔྱོད་བདེན་པ་ཉམས། ।མིན་ན་སྟ་མཉའ་མིན་པར..... མཚུངས། ।གཉིས་ཀར་དོགས་ན་ཐ་ཚོམ་འགྱུར། ।གལ་ཏེ་སྲིད་ན་གང་ངེས་ངེས..... འཛིག ।ལོག་ཤེས་ཡིན་ན་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱང་། ।ཚད་མ་ཉིད་འགྱུར་མཚུངས་ཕྱིར་རོ།། གལ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ཡི། ।ཡིད་དཔྱོད་བདེན་ན་ཀུན་བདེན་འགྱུར། ། གལ་ཏེ་ལོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན། ।ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ན་གཞུང་དང་འགལ། ।རང་གཞན་སྟེ་བའི་ལྱང་ལས་རྟོགས། ।བློ་རིགས་བཞིར་འདུས་ཡིད་དཔྱོད་མིན། ।གལ་ཏེ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ། ।ཚད་མ་མིན་ན་མངོན་སུམ་ཀུན། ।ཚད་མ་མིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ། ।

ངེས་པ་ཉིད་ནི་བཀག་ཕྱིར་རོ། ।བཅད་ཤེས་རིགས་པས་མཐའ་

བཅད་ན། །མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་རྟོག་དང་། །ཡང་ན་ཚད་མ་ཉིད་གྱུར་ཀྱི། །
དེ་ལས་གཞན་བའི་བློ་མི་སྲིད། །མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་ད་ལྟར་བ། །བཅད་ཤེས
འདས་པ་དྲན་པ་ཡིན། །ཡུལ་དུས་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ལ། །གཞི་མཐུན་པ
ནི་ག་ལ་སྲིད། །རིགས་རྒྱུན་འཛིན་པ་མངོན་སུམ་སྟེ། །རྗེས་ཤེས་བཅད་ཤེས
ཡིན་ཞེ་ན། །རིགས་ནི་མངོན་སུམ་ཡུལ་མ་ཡིན། །ཁཕྱོད་བའི་དོན་ལ་རྗེས་ཤེས
མེད། ། །འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་གཞི་མཐུན་མེད། །མངོན་སུམ་ཡིན་ཕྱིར་དྲན་པ་མིན།།
རིགས་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་འགལ། །མཐོང་བ་སྟ་ཕྱིའི་ཁྱད་པར་མེད། །དེས་པ
ཡོད་ན་མངོན་སུམ་མིན། །འདྲ་བར་འཛིན་པ་རྟོག་པ་ཡིན། །དེས་ན་མངོན་སུམ
དཔྱད་ཤེས་དང་། །གཞི་མཐུན་རིགས་པ་ཤེས་པས་བཀག །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྟ
བའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཡུལ་དང་དབང་པོའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ །ཚོགས་ པའི་ སྐད
ཅིག་ཏེ་སྟེང་ཀྱིས། །ཟློང་བའི་རྣམ་ཤེས་གང་བསྐྱེད་པ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མངོན་སུམ
ཡིན། ། །གང་ཟག་ཀྱི་དབྱེ་བསྟུ་ཏེ་སྟེང་པ། །རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བྱས་པ་ཡིན། །
ནང་གི་དབྱེ་བསྟུ་ཏེ་སྟེང་པ། །དེ་ཡི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བཞེད། །བར་སྐབས
ཀྱི་ ཚོགས་ སུ་ བཅད་ པའོ། །མི་ ཟླ་ ཆ་ ཟླ་ ཚད་ ཆ་ ཆིན། །ཆ་ རྟོགས་ ལོག་ རྟོག་ ཕེ
ཚོམ་སྟེ། །ཚད་མའི་འགལ་ཟླ་རྣམ་པ་གསུམ། །འཇུག་ཚུལ་སྐོར་ནས་ཕྱི་བ་ཡིན། །ཁོ
བོའི་ སྐོ་ ནས་ བསྟུ་ ན་ གཅིག །དེ་ ད་ ང་ ད་ ཆིན་ འཛིན་ པས་ ཐོ་ ང། །ཆ་ རྟོགས་ པ་ ཡིན
དབྱེ་ན་ གསུམ། །ཆ་ ཤུགས་ པ་ ད་ ཆ་ ཚྭོ་ གས་ ད་ ང། །ཚྭོ་ གས་ པ་ རྒྱུ་ ཀྱང་ ཆ་ ཆ
ཆ་ ཕ། །དེ་ ར་ འཛིན་ པ་ ལ་ ད་ ཆིན་ ཀྱིས། །གཞོད་ ཕ་ ལོག་ ཤེས་ ད་ ཆ་ ཀ་ ཉིས། །ཏོ
ག་ ད་ ང་ ནི་ ཏོ་ ག་ ཆེ་ ད། །སོ་ ས་ ང་ ཕ་ ཆ་ ཆ་ ཆ། །ད་ ར་ འཛིན་ ན་ ཡང་ ད་ ཆིན་ ཁ
ཕ། །ཚོ་ ཚོ་ ཆ་ ཉིད་ ཡིན་ ད་ ཆ་ ཀ་ ཉིས། །ཆ་ ཤ་ ཆ་ ཆ། །ཆ་ ཆ ཆ ཆ ཆ ཆ
ད་ ཤ་ ཆ ཆ ཆ ཆ ཆ

ཞེས་བྱ་བ་བསྟུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་བློ་
བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་གཉིས་པའོ།།

།།རང་མཚན་འཛིན་པ་རྟོག་མེད་དེ། །སྤྱི་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན། །དེ་ལ་
རང་མཚན་དངོས་པོ་སྟེ། །སྤྱི་ནི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་མེད། །ཐུན་ལྡོག་པ་སྤྱི་བྱེ་
བྲག །སྒྲུབ་དང་གཞན་སེལ་རྟོག་མི་རྟོག །གཞན་དགར་རྒྱམ་གཞག་གཞན་དུ་འཆད།
ཁོ་བོ་གཞུང་བཞིན་འཆད་པར་འདོད། །རྟེས་དཔག་དངོས་པོར་མི་འཛིན་པས། །
དེ་ལ་ཐུས་ཆོས་འཐད་མ་ཡིན། །སེལ་བ་ཡིན་ཕྱིར་རྟེས་དཔག་ནི། །ལྷོག་པའི་སྒོ་
ནས་སྒྲུབ་པར་བཞེད། །གཞན་དང་རང་གི་དངོས་པོ་ལས། །ལྷོག་པར་བྱེད་པ་སྤྱི་
བྱེ་བྲག །ཐད་ཀ་དང་ནི་གོང་མ་ཡི། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཡོད། །ཐད་
ཀའི་བྱེ་བྲག་ཐུ་ཚ་ཐ་དད། །གོང་མའི་བྱེ་བྲག་གཅིག་པ་བཀག །ཁ་ཅིག་ཐ་དད་
ཡིན་ཞེས་ཟེར། །ཐ་དད་སྟང་རྩང་མེད་པས་ཁེགས། །ཁ་ཅིག་ཐུས་གཅིག་ཡིན་ཞེས
ཟེར།། །ཐུས་གཅིག་ན་ཡང་སྟང་རྩང་མིན། །ཡུལ་དུས་རྒྱམ་པ་འགལ་བ་ཡི། །བྱེ
བྲག་སྤྱི་གཅིག་དང་འབྲེལ་ན། །སྐྱེ་འཇིག་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །མིན་ན་གཅིག
ལ་ཆ་གཉིས་འགལ། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཐུས་གཅིག་ན། །ཡན་ལག་ཅན་ཡང་ཇི་ལྟར
དགག །དབང་པོའང་རྟོག་བཅས་ཉིད་དུ་ཐལ། །འགལ་བ་ཀུན་ཀྱང་ཐུས་གཅིག
འགྱུར།། །བྱེ་བྲག་རེ་རེ་དང་འབྲེལ་བའི། །སྤྱི་ཡང་དུ་མ་ཡོད་ཅེ་ན། །མཚན་ཉིད
མི་འགྱུབ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི། །རྒྱམ་པར་གཞག་པའང་འཇིག་པར་འགྱུར། །མཚན
ཉིད་མཚུངས་པའི་སྤྱི་གཅིག་དང་། །བྱེ་བྲག་ཐུས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ལོ། །མཚུངས་པ
རྟོག་པས་སྒྲུར་བ་ཡིན། །རྟོག་པའི་བློ་ཆོས་དོན་ལ་མེད། །དོན་ལ་འདུ་བ་ཡོད་ན
ནི།། །སྟོན་མེད་མཐོང་ནའང་འདུ་བར་འགྱུར། །མཚུངས་ལ་དངོས་པོ་གཅིག་མི
སྲིད།། །གཅིག་མ་ཡིན་ལ་སྤྱི་སྒྲ་མེད། །བློ་ལ་སྤྱི་གཅིག་མ་ཤར་ན། །མཚུངས་པར
རྟོགས་ཀྱང་སྤྱིར་མི་རུང་། །ཕྱོགས་རེ་འདུ་བ་ཀུན་ལ་ཡོད། །ཐམས་ཅད་འདུ་བ

གང་ནའང་མེད། །རིགས་བའི་རྒྱལ་པོས་གསུངས་པ་ཡི། །རྣམ་གཞག་དང་ཡང་
འགལ་བར་སྣང་། ། དེ་མིན་རང་བཞིན་ལས་ལྟོག་པ། ।དངོས་པོ་ཀུན་ལ་གྲུབ
པ་དེ། ।སེལ་བའི་སྒྲོ་ཡིན་རང་མཚན་དུ། ।འཇུག་པ་དེ་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད། ।གལ
ཏེ་དོན་ལ་སྒྲོ་མེད་ན། ।གཞན་སེལ་སྒྲོ་བཏགས་དངོས་མེད་ལ། ।གྲུབ་ཀྱང་དོན
དང་མ་འབྲེལ་ཕྱིར། ।ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འཇིག་ཅེ་ན། ।དོན་དང་ སེལ་བ་ གཅིག
ཏུ་དུ། ।འཇུག་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན། ।རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པ་ཙམ། ।
ཚད་མ་ཡིན་ཕྱིར་འཐད་པ་ཡིན། ।ཐ་དད་སྒྲོ་འདོད་ལྟག ཕྱུག་པ། ।ཇི་ས་གཅིག
ཡིན་ཞེས་གྲངས་ཅན་པ། ।གང་ས་ཅན་པ་རྣམས་དེ་ཇི་ས་འབྱང་། ।སེལ་བར་འདོད
པ་མ།ཁས་པའི་ལུགས། ।བསལ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། ।ཚད་མ་རིགས་པའི
གཏེར་ལས་སྒྲོ་དང་བྲེ་བྱག་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་པའོ།།

।।རྟོག་མེད་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག ।སྒྲ་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་ཡིན།।
དེ་དག་འཇུག་དང་མ་འཇུག་བའི། ।དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་རྣམ་པ་བཞི། ।
དོན་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས། ।གཅིག་ལ་དུ་མ་མི་སྲིད་ཅིང་། ।དུ་མ་གཅིག
ཏུ་གནས་མི་སྲིད། ।གཅིག་ལ་གསལ་དང་མི་གསལ་མེད། ।མངོན་སུམ་ཐ་མས
ཅད་དོན་བཞིན་སྣང་། ।གཅིག་ལ་ཐ་དད་སྣང་བ་མེད། ।ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་སྣང་མི
སྲིད།། །སྣང་བས་འཇུག་ལ་རིས་འཛིག་མེད། ।ཡུལ་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཡི། ।
སྒྲོ་བས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་སྐྱེས་པས་ན། ।མེད་ན་མི་འཐྱུང་བས་བའི་ཕྱིར། ।བློ་དོན
ཕན་ཚུན་འཆོལ་བ་མེད། ।དེས་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་། ।རྟོག་མེད་ཡིན་ཕྱིར་""""
ཅེས་མི་དགོས། ।མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ། ।ཞེད་ཀྱིས་ཚད་མ་གྲུབ་པ""""
ཡིན།། །དེ་འམ་གཞན་ཀྱི་ སྒྲོ་བས་ ཞེད་ ལས། ।དེས་ བའི་ ངང་ གིས་ དགག་ སྒྲུབ
བྱེད།། །སྒྲོ་ནི་བོའི་ལྟོག་པ་ཅེས་པ་ནི། ।རྟོག་པ་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡིན། ।འཇུག
ནས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ། ।ནང་དུ་རང་རིག་ཚད་མར་འདོད།।གང་ལ་ཅེས

པ་ཡོད་པ་དེས། །སྒོ་འདོགས་བཅད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །དེས་པ་དང་ནི་སྒོ་འདོགས་
ཡིད། ། གཉིས་ཀ་སེལ་བས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ། དེ་དག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཞེས།། ངེས
ཤེས་པ་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་ཡིན། ། སྒྲ་རྟོག་སྣང་བས་འཇལ་ན་ནི། ། དངོས
སྒྲུབ་ཅིག་ཚར་རྟོགས་པར་འགྱུར། ། གཅིག་ལ་ དུ་ མར་བཏགས་ན་ ཡང་ ། ། རྒྱུ
གང་ཡིན་ཀྱི་ ཐ་ དད་ མིན། ། ལྷོག་ པས་ འཕྲེད་ ན་ ཞེལ་ ཏ་ ལ། ། དངོས་ པོའི་ ཆིང
གིས་ བཏགས་ པར་ ཟད། ། དེ་ ལ་ སྣང་ བར་ རློམ་ ཕ་ འགྲུལ། ། དངོས་ འགལ་ བཅད
ནས་ འཇུག་ པ་ནི། ། གཞན་ ཞེལ་ ཡུལ་ ཅན་ ཡིན་ པར་ ཐེད། ། ཐཇགས་ ཕྱིར་ ཞེལ
བ་ དངོས་ ཡུལ་ མེད། ། འཕྲུལ་ པའི་ འཇུག་ ཡུལ་ རང་ མཚན་ ཡིན། ། རང་ མཚན
གཅིག་ དང་ ཐ་ དད་ ལ། ། ཞེལ་ བའི་ འཛིན་ སྣང་ ཆ་ ཞེ་ ཁྱིད། ། བྱ་ དང་ མཚན་ ཉིད
གཅིག་ ཕ་ ལ། ། ཐག་ ཆགས་ ཐ་ོ ཐས་ ཀྱིས་ གཅིག་ ཏུ་ འཕྲུལ། ། ཐ་ དད་ ཆ ཤུང་ ལ
ལ ཐ ས ཐ ལ ། ། །

རྟོག་པས་ཕྱི་བས་ན། །ཞེལ་བ་ཆ་ཡི་ཡུལ་དུ་འགྲུར། །རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་སྣང་
བ། ། རྟགས་ལ་ལྟོས་པའམ་མ་ལྟོས་ཀྱང་། །སྒྲ་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས། །
ངེས་པ་དེ་ཡང་གཞན་ཞེལ་ཡིན། །བདེན་དང་མི་བདེན་མཐའ་གཉིས་པ། །རྟོག
པའི་འཇུག་ཚུལ་རྣམ་པ་གསུམ། །མེད་པ་གཞན་ཞེལ་ཡོད་པ་གཅོད། །དགག་བྱ
ཡོད་དང་མེད་པ་ཡི། །སྒོ་ནས་ཞེལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཡོད་མིན
པས། ། ངོ་བོ་མེད་པས་ཤེས་བྱ་མིན། །དེས་ན་དངོས་པོ་བས་ལ་བ་ལ། །དངོས་
མེད་ཅེས་ནི་བཏགས་པར་ཟད། །དངོས་པོ་རྒྱུ་ལས་གྱུར་པ་ནི། །དངོས་པོ་མེད་ལ
ལྟོས་མི་དགོས། །དངོས་མེད་རྒྱུ་ཡིས་མ་བསྐྱེད་པས། །དངོས་པོ་བཀག་ནས་བློ
ངར་སྐྱེ་བ། །དེ་བོང་རૂ་ས་ཁགས་མེད་ཟོད་ཀྱི། །འདུས་མ་བྱས་དང་འགྲུལ་ཡུལ་
གཉིས། ། དེར་སྣང་བ་ཡི་སྟོང་ཉིད་ཉིད་ལས། ། དེ་ཡུལ་ཡོད་པར་གྱུར་ཅེ་ན། ། དེར
སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན། ། ཕྱིར་འདོད་ཚད་མས་གཞལ་མི་ནུས། ། དེས་ན་འདུས་མ
བྱས་ གསུམ་ དང་ ། ། འགྲུལ་ ཡུལ་ གཉིས་ ལ་ ཚད་ ཟ་ ཟེད། ། ཁམ་ ཟ་ ཟ། ། ཁ
ཧིག་རྟེན་ དང་ ། ། བསྟན་ བཅོས་ གཉིས་ དང་ འགལ་ ཞེ་ ན། ། རང་ ཆ་ ཚ ། ། ཕ
ཡོན་ ས ། ། ཁ ། ། ཁ ། ། ཁ

འདོད་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །སྒྲ་རྣམས་ཡུལ་ལ་ལྷོས་པ་མེད། །དེ་ལྟ་ཡིན་
ན་ཚོས་ཚོས་ཅན།།བརྗོད་པ་དོན་མེད་འགྱུར་ཞེན། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ལ།།
བརྗོད་འདོད་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲ་གཉིས་སྒྲར། །དངོས་འགལ་གཅོད་པ་གཞན་སེལ་
སྒྲ། །དེ་ནི་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །གཅིག་མ་གྱུབ་པས་གཉིས་ཀ་མེད། །དེས
ན་གཞན་སེལ་མེ་ཕྱིད་ལོ། །ཁྱེད་ཀྱང་དངོས་འགལ་མི་གཅོད་ན། །དེ་ཡི་ངོ་བོ
རྟོགས་མི་ཕྱིད། །གཅོད་ན་འགལ་ཟླ་མ་རྟོགས་པས། །ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་མེད
པར་འགྱུར། །དངོས་འགལ་བསལ་ནས་དངོས་པོ་དེ། །མི་སྐྱབ་འོན་ཀྱང་གཅིག
མཐོང་བས། །དེ་ལ་བརྟ་ཕྱེད་ཐ་སྙད་ཀྱི། །དུས་ནའང་དེ་ཉིད་རྟོགས་ཤེ་ན། །བརྟ
ཡི་དུས་ན་ཤིང་མ་ཡིན། །མ་བཀག་ན་ནི་ཤིང་མི་འགྱུབ། །གལ་ཏེ་བཀག་ན་ཤིང
འགྱུབ་མོད། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་གཞན་སེལ་ཡིན། །ཡལ་ག་ལོ་མ་ལྟན [ལྷོན
] མཐོང་ནས། །དེ་ལ་ཤིང་གི་བརྟ་ཕྱེད་པས [ལ] ། །བརྟ་དེ་རིགས་ལ་ལྷོར
བར་ཕྱེད། །རིགས་ནི་གཞན་སེལ་ལས་གཞན་མིན། །གཞན་ལས་བཟློག་ནས
དེར་འཇུག་ཕྱིར། །ཆོག་ཀུན་ངེས་བཟུང་སྟེང་པོ་ཅན། །ཤེས་བྱ་སོགས་སྒྲ་གཅད་བྱ
མེད། ། །དེ་ལ་རྣམ་གཅད་འགལ་ཞེ་ན། །དེ་ལས་གཞན་དངོས་མེད་ན་ཡང། ། །

ལྷོ་གཡ་བདངས་པོར་མ་གྱུབ་ཅིང། །བློ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་དབྱུད་པ་ན། ། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ། གཞན་སེལ་ལ་ནི་སྒྲོན་འདི་མེད། ། དེས་ན་སྒྲ་གཅིག་བརྗོད་ན་ཡང་། ། དགག་སྒྲུབ་ནུས་པ་རྣམ་གཅིས་ཡོད། ། ཆོས་གཅིས་གཅིག་པ་མི་ཕྱིད་ཅིང་། ། ལྷོ་ག་པ་ངོ་པོ་མ་གྱུབ་པས། ། ལྷོ་ག་པ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི[ནི]། ། ལྷོ་ག [ལོག] པའི་དངོས་པོ་གྱུབ་པར་གསུངས། ། ཐ་དད་རྣམས་ལ་སྤྱི་མེད་ན། ། ཡུན་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི། ། ཆོས་རྣམས་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བས། ། གཞི་མཐུན་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ། སྟོ་ལས་ཡུན་ལ་གཞན་མིན་ཡང། ། སེལ་བའི་དབྱེ་བསྟན་རྟོག་པའི་ངོར། ། གཞི་མཐུན་ཉིད་འགྱུར་རང་མཚན་ལ། ། འཇུག་ཕྱིར་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། ། སྒྲུབ་དང་གཞན་སེལ་རྣམ་དག་གི ། མིག་དང་བློ་གསོས་གསལ་ལྟན་པ། ། རྟོག་གེ་པ་དེ་ཤེས་བྱ་ཡི། ། དེ་ཉིད་ལྟ་བ་ཀུན་མཁྱེན་འདུ། ། ཅིས་བྱ་བ་བར་སྣང་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། ། ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་སྒྲུབ་པ་ དང་གཞན་སེལ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཞི་པའོ།།

།།བྱམ་པ་ལ་སོགས་དོན་རང་མཚན། ། བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་འགལ་ཞིག་སྒྲ།། རང་མཚན་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི། ། མ་ཐའ་ཡས་ཕྱིར་ན་བརྗ་མི་ནུས། ། ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་ཡང། ། ཀུང་པོའི་རང་མཚན་རྟེད་པར་དཀའ། ། འདས་དང་མ་འོངས་བརྗོད་བྱ་མིན། ། དེ་ལ་རང་མཚན་མེད་ཕྱིར་རོ། ། སྒྲ་ཡི་རང་མཚན་ཉིད་བརྗོད་ན།། མིག་དབང་ལ་སོགས་དགོས་མེད་འགྱུར། ། དོན་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ། དབང་པོས་འཇུག་པ་འཛིན་མི་སྲིད། ། དེ་ཡིས་འདི་ཞེས་སྒྲུལ་བ་ནི། ། ཀུམུད་པ་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡིན། ། ཀུང་པོ་འཇུག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། ། རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ན་ཡང། ། བརྗ་ནི་སྤྱི་ལ་སྤྱོར་བྱེད་ཅེ། ། ཐ་སྙད་དོན་དུ་འདོགས་ཕྱིར་རོ། ། དབང་པོས་སྒྲ་དང་འདྲེས་པའི་དོན། ། འཛིན་ན་བརྗ་མེད་ཀྱང་རྟོགས་འགྱུར། ། དབང་པོའི་སྣོ་ལ་རྟེས་འབྱང་ཡིད། ། མཐོང་སྤྱོར་འདྲེས་པ་རྟོག་མེད་འདུ། ། གཞན

དུ་མཐོང་རྟོག་ཡུལ་ཐ་དད། །ཡིན་ཕྱིར་དོན་རྟོགས་མི་ཁྱེད་ལོ། །རྟོག་བཅས་རྟོག
པ་མེད་པའི་ཡིད། །འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཆར་འཇུག །རིམ་གྱིས་འཇུག་ཀྱང
ཕྱིར་བ་ལ། །ཟླུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན། །ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད
ཡིན།། །དེས་ན་དེ་ལ་བརྟར་མི་རྟུང། །ཁྱོ་ཡིས་གསལ་བ་མི་བརྟུལ་ཀྱི། །རིགས་ཕྱི
བརྟུལ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ན། །དོན་ལ་ཕྱི་མེད་ཡོད་ན་ཡང། །དེ་ལ་ཁྱར་བ་དགོས
ནུས་མེད། །ཕྱི་དང་འབྲེལ་བའི་རང་མཚན་ལ། །ཁྱར་བས་རང་མཚན་གོ་ཞེན། །
དགོས་ནུས་མེད་པའི་ཕྱི་བོར་ལ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་ [ཉིད་] ལ་ཁྱོར།།
གལ་ཏེ་རང་མཚན་མཐའ་ཡས་ཕྱིར། །མི་ནུས་ཤེན་འདི་ལའང་མཚུངས། །གང་ཅན
ཅན་པ་དང་ཉན་ཐོས་གཉིས། །ཁྱོ་དོན་དངོས་ཀྱི་བརྟོད་བྱར་འདོད། །མི་ལྟན་འདུ
བྱེད་ལ་ཁྱར་བས། །འབྲེལ་མེད་གཟུགས་ལ་ཇི་ལྟར་རྟོགས། །བློ་ཆ་ཞེས་ནི།
བརྟོད་པ་ལས། །འབྲེལ་ཞེ་ཆང་མི་རྟོགས་བཞིན། །འབྲེལ་པ་ཞེ་ཀྱང་འདུ
བ་ལ། །འཁྲུལ་ནས་དོན་ལ་འཇུག་ཅེ་ན། །འདུ་བས་འཁྲུལ་ན་ཡུལ་དང་དུས། །
རེས་འགའ་འཁྲུལ་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་མིན། །འདི་ནི་རྟག་ཏུ་འཁྲུལ་འགྱུར་བས། །འདུ
བའི་ཐོ་ནས་འཁྲུལ་པ་མིན། །བརྟ་ལས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན། །འཚད་དང་འཇུག
པའི་གང་ཟག་གི །དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་རྣམ་པ་བཞི། །འཚད་ཚེ་རྣམ་པར་ཕྱེ
བས་མ།བས། །འཇུག་ཚེ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བས་ཐོབ། །དོན་དང་ཤེས་པ་རང་མཚན
ཡིན།། །ཕྱི་འདོད་གཉིས་པོ་མེད་པ་ཡིན། །དེ་བཞི་བརྟོད་བྱ་མ་ཡིན་པས། །དམ
པའི་དོན་དུ་བརྟོད་བྱ་མེད། །རྟོག་པ་ངོ་བོས་འཁྲུལ་པ་ལ། །ཁྱོ་ཡི་དོན་ཀྱི་གཟུགས
བརྟན་ཤར།།དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན། །དེ་ནི་ཁྱོ་ཡི་བརྟོད་བྱར་བཏགས། །འཁྲུལ
པའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་ཡིས། །བརྟ་ཡི་དུས་ན་བསྲེས་ནས་ཁྱར། །ཐ་ཤྱད་དུས
ནའང་དེ་ལྟར་གོ །དེ་ཕྱིར་འཁྲུལ་ཡང་བདེན་པར་འཐད། །ཁྱོ་དོན་གཞན་ལས
ལྷོག་ན་ནི། །དངོས་པོ་བརྟོད་བྱར་འགྱུར་ཞེ་ན། །དམ་པའི་དོན་ལ་མི་ལྷོག་ཀྱང།།

ལྟོག་པར་སྣང་བ་འགྲུལ་པ་ཡིན། །གྱི་ནི་འགྲུལ་པར་མི་འདོད་པས། །དེས་ན་དེ་
དག་གི་ལ་མཚུངས། །རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་བརྟེན་བརྗོད་ན་ནི། །ཤེས་པ་བརྗོད་བྱར་
འགྱུར་ཞེ་ན། །རང་མཚན་ལྟོག་པ་བརྗོད་བྱ་མིན། །འགྲུལ་པས་བཏགས་པ་དངོས
མེད་ཡིན། །དེས་ན་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟེན་ལ། །འཇིག་རྟེན་གཞུག་ཕྱིར་སྒྲར
བར་ཟད། །ཞེལ་བའི་གྱི་ལ་བརྗོ་སྒྲོར་ན། ।ལྷན་པ་མིན་དང་མཚུངས་ཤེ་ན། ।དོན
གྱི་གལ་ཏེ་ཕྱས་གྱུབ་ན། ।ཁྱེད་བདེན་འོན་ཀྱང་དངོས་མེད་ཡིན། ।དེ་ཕྱིར་ཞེལ་བ
ཡུལ་མེད་ཅེས། ।ཤེས་ན་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་མེད། ।བརྗོད་བྱ་མེད་ན་འགྲུལ་པ
བསོག ;ཡིན་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འཇིག་ཅེ་ན། ।འགྲུལ་པའི་སྒོ་ནས་རང་མཚན་ལ། ।
འཇུག་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འཐད་པ་ཡིན། ।ཚད་བྱས་འབྲེལ་པ་གོ་བ་ལ། ।འགྲུལ་པའི
འབྲེལ་པ་མི་དགོས་ལོ། ।རང་མཚན་དང་ནི་དོན་སྒྲ་དང་། ।གཞན་པོ་གཅིག་ཏུ
འགྲུལ་པ་སྟེ [པས་ ཏེ] ། ।གསུམ་པོ་གང་ལ་ཚད་བྱས་ཀྱང་། ।འགྲུལ
པ་མེད་ན་བརྗ་མི་འཐོར། ।འདིར་ནི་རང་མཚན་གཟུགས་བརྟེན་གཞན། ।གཅིག
ཏུ་འགྲུལ་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར། ।ཏན་པོ་ཆེམས་ཀྱིས་བརྗ་ཚད་བྱས། ।འགྲུལ་ནས
དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། ।སྒྲ་ཡི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མེད། ।ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ
རང་མཚན་ཡིན། ।འབྲེལ་པ་འགྲུལ་པས་བྱས་ན་ཡང་། ।འཇུག་པའི་སྐྱེས་བུ་བསྒྲ
བ་མེད། ।ཅེས་བྱ་བ་བསྟ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། ।ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར
ལས་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་བཏགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་ལྔ་པའོ།།

།།དགག་དང་སྒྲུབ་པ་ཇི་སྟེད་པ། ।འགལ་འབྲེལ་གཏེས་ལ་ལྟོས་པས་ན། ।
ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དགྱོད་པ་ཡི། ।སྟོན་དུ་འགལ་འབྲེལ་དགྱད་པར་བྱ། ।ཆོས
གཏེས་གཅིག་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། ।གཅིག་ལ་འབྲེལ་པ་མི་སྲིད་པས། ।རང་རང་ངོ་བོ
ལ་གནས་པའི། ।དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་མེད་ཡིན། ।དངོས་མེད་ལ་ཡང་""""
དངོས་འབྲེལ་ནི། ।ཡོད་ཅེས་བླུན་པོ་འགལ་ཞིག་སྟེ། ।དངོས་མེད་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ།།

འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་དངོས་པོར་འགྱུར། །ཆོས་གང་ཆོས་གཞན་མི་འདོར་བ། །འབྲེལ
པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མཚན་ཏེ། །དངོས་པོ་འདི་བ་མེད་ཕྱིར་དང་། །དངོས་མེད་ངོ་བོ
མེད་ཕྱིར་མེད། །བདག་གཅིག་པ་ལ་ཆོས་གཉིས་མེད། །ཆོས་གཉིས་མེད་ལ
འབྲེལ་མི་སྲིད། །དེས་ན་བྱས་དང་མི་རྟག་པ། །དོན་གྱི་སྟེང་ན་འབྲེལ་པ་མེད། །
གལ་ཏེ་བྱས་དང་མི་རྟག་པའི། །ལྷོག་པ་སྒྲ་ལམ་གྱུབ་ན། །ཚུལ་གསུམ་གྱུབ་པ་མི
སྲིད་པས། །དོན་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཞེ་ན། །ཇི་གཅིག་དོན་མཐུན་ལྷོག་པ
རྣམས། །དོན་ལ་ཡོད་ན་ལྷོག་པ་ནང་། །མ་འབྲེལ་རྟགས་མིན་འབྲེལ་ན་ཡང། །
རྣམ་གྲངས་པ་འམ་འབྱས་བུར་འགྱུར། །སྟ་ཕྱི་མིན་ལ་དེ་བྱུང་མེད། །སྟ་ཕྱི་ཡོད་ན
གང་ཟུང་མེད། །དེས་ན་དངོས་དང་དངོས་མེད་ལ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ
མེད། ། །འགགས་པ་དང་ནི་སྐྱེས་པ་ལ། །སྟོར་བའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་ཅེ་ན། །སྟོར
འབྲེལ་རྟགས་ན་དངོས་པོ་མིན། །མི་རྟག་ན་ནི་ཐུག་མེད་འགྱུར། །གལ་ཏེ་ཕན་ཚུན
མ་ལྷོས་པའི། །མེ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། །རྒྱང་པ་རེ་རེ་མཐོང་བས་ཀྱང། །
གཉིས་ཀའི་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་འགྱུར། །རྒྱ་འབྱས་ཕན་ཚུན་ལྷོས་ནས་ཕན། །
འདོགས་ཕྱིར་འབྲེལ་པ་མི་འགལ་ན། །རྒྱ་འབྱས་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལ། །ཕན
བུ་ཕན་བྱེད་འཐད་པ་དཀའ། །མེད་ན་མི་འཐུང་འབྲེལ་ཡིན་ན། །གལས་གལོན
སོགས་ཀྱང་འབྲེལ་པར་འགྱུར། །དོན་ལ་མེད་ན་མི་འཐུང་བའི། །འབྲེལ་པ་ཇི
ལྟོག་བརྟགས་པས་ཞེགས། །རང་གི་མཚན་ཉིད་འབྲེལ་མེད་ཀྱང། ། །

པ། ། འབྲེལ་པ་འཕྲོད་པ་འདུ་ཞེས་གྲགས། །བྱས་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། ། ངོན་གཅིག་ལ་ནི་འདུ་ཞེས་སྨྲ། །ཐ་དད་གཞན་གྱིས་གཞན་གོ་བ། །ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་འབྲེལ་ཞེས་འདོད། །འགགས་པའི་རྒྱུ་དང་དཀྱར་གྱི། །འབྲས་བུ་འབྲེལ་པ་སྟོར་འབྲེལ་ལོ། །བདག་དང་བྱ་བ་རྣམ་གཉིས་ལ། །བྱེད་པའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་དོ་ལོ། ། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ལ། །ཕྱད་པའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །རྟེ་ཁོལ་ཁྱོ་ཤུག་ལ་སོགས་ཀྱང། །འབྲེལ་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་ཡང་སྨྲ། །ངོན་ལ་འབྲེལ་པ་འདོད་པ་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་པས་ཅིགས། །ལྷན་པ་སོགས་ལའང་གཞན་སེལ་གྱིས། །སྒྲོལ་ན་གོ་བྱེད་ཡིན་ཞེ་ན། །ལྷན་པ་ཅན་སོགས་གནོད་བྱེད་ཡོད། ། གནོད་བྱེད་མེད་ན་གཉིས་པོར་འདུས། །རི་ལྟར་གནོད་པ་ཡོད་ཅེ་ན། ། གཞན་ཡང་གང་སར་ཅན་འདོད་པ་ཡི། །ལྷུགས་གོང་དང་ནི་མེ་བཞིན་དུ། །འདྲེས་པ་རྣམ་དབྱེར་མེད་ཅེ་ན (ཞ་དཔེར་རི་ལྟར་གནོད་པ་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་མེད་) ། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་བོར་བ་ཡི། །ངན་རྟོག་ཕལ་ཆེར་བླུན་པོ་ལེན། །སྒྲུགས་སྨན་བཏང་ནས་སྒྲུགས་པ་ལ། ཁྱི་ལས་གཞན་པ་སུ་ཞིག་ཟ། །བར་སྣབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། ། རྣམ་རྟོག་ཡུལ་ལ་འཛིག་རྟེན་ཀྱི། །ཐ་སྙད་བཞིན་དུ་དགྱེ་བསྟུ་དང་། །སྟ་ཕྱི་རྟོག་པས་སྨྲ་ལ་ཡིས། །འཇུག་ཡུལ་བསྟན་ཕྱིར་འབྲེལ་པར་འཐད། །བྱས་ཀ་ངང་མི་རྟག་བློ་ས་སྨྲ་ལ་བ། །དོན་ལ་གྲུབ་ན་དོན་འབྲེལ་ཡིན། །དོན་ལ་དེ་དག་མ་གྲུབ་ན། །དོན་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་ཞེ་ན། །བརྟགས་པ་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། །མི་འཇུག་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས། །འཇུག་པས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་ན། །འབྲེལ་པ་ཉིད་དེ་ [དེ] གཅིག་ཀོས་མིན། །མེད་ན་མི་འགྱུར་དུ་བ་ལ། །མེད་ན་དེ་ནི་རྒྱུ་མེད་འགྱུར། ། ཡོད་ན་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡི། །འབྲེལ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། །དོན་ཀྱི་དུ་བ་མ་མེད་ན། །མི་འགྱུར་བ་ཅམ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །སྟ་ཕྱི་བཟང་ནས་སྒྲོལ་བ་ནི། ། རྟོག་པ་མིན་པས་སྒྲོལ་མི་ནུས། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་མཚོན་བྱ་དང་། །སྒྲོ་དང་བྱ

བྱག་འབྲེལ་པ་ཡང་། །འགྲུལ་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ། །བརྟགས་པས་
འགྲུབ་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །གང་ཡོད་དེ་འཇིག་བྱེད་པ་བཞིན། ཐུགས་ཡང་ཡོད་ཅེས
རང་བཞིན་རྟགས། ཐུགས་པ་ཁོ་ན་འཇིག་པ་ཡིན། དེ་ལ་འཇིག་བྱེད་གཞན་མི
དགོས།། །འཇིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་ཕྱིར། ལྟོས་མེད་འདི་ནི་མ་གྲུབ་ལོ། །
འཇིག་པར་བྱ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །འཇིག
པའི་ཐུ་དོན་འཇུག་མོད་ཀྱི། ། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྒྱ་མི་དགོས། །བྱམ་འཇིག་དངོས
མེད་རྒྱ་མི་ལྟོས། །དགོས་ [དངོས་]ནའང་རང་གྱུབ་རྒྱ་ཅི་དགོས། །གཞན་རྒྱས
བྱས་པས་དེ་མི་འཇིག །དེས་ན་འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་གྱུབ། །འཇིག་པ་དངོས་མེད་རྒྱས
བྱེད་ཅེས། ཐུན་ལྟོས་མེད་ཤུགས་ལས་གྱུབ། །དངོས་མེད་རྒྱ་ཡིས་བྱེད་པ་དང་།।
རྒྱ་ཡིས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ། །དོན་མཚུངས་དཔེར་ན་མེད་པ་ལ། །ལྟ་དང་བལྟ་རྒྱ
མེད་པ་བཞིན། ।ཆོགས་པ་ཚང་ཡང་མ་ཐུག་བཞིན། ।ལྟོས་མེད་འདི་ཡང་མ་ངེས་ལོ།।
ཆོགས་པ་དེ་དག་འགྲུར་བ་ལ། ।ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ངེས་མིན། ।བྱས་པཉང་དུས
ལ་ལྟོས་ཤེ་ན། ।དུས་ལ་ལྟོས་ན་བྱས་པ་དེ། ।འགྲུར་ན་འཇིག་པ་ལྟོས་མེད་གྱུབ།।
མི་འགྲུར་སྟར་བཞིན་འཇིག་མེད་གནས། ।ཆོགས་པ་འགྲུར་མེད་གཅིག་ཡིན
པས།། །གཏན་ཆོགས་འདི་ནི་མ་གྲུབ་ལོ། ।ཆོགས་པས་ཕྱི་ནས་བསྒྲུབ་པ་ལྟར།।
གཅིག་ཕྱིར་དང་པོ་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར། ।གཅིག་ཉིད་ན་ཡང་གགས་ཡོད་ཕྱིར། ।སྒྲ
གྱ་བསྒྲུབ་པར་མི་ངེས་ན། ।གགས་ཅན་གགས་མེད་ཐ་དད་ཕྱིར། ।གཅིག་ཏུ་འདོད
ཀྱང་གཉིས་སུ་འགྱུར། ।ནས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་སུ་ལུ་ཡི། ।སྒྲ་ཀ་བསྒྲུབ་ལ་ལྟོས་མེད
ཀྱང་། །སུ་ལ་ལའི་སྒྲ་ཀ་ཁ་ཅིག་ཐུན། ।གཏན་ཆོགས་འདི་ནི་མ་ངེས་ལོ། ।སུ་ལ་ལའི
ས་བོན་ལ་ལྟོས་ཕྱིར། ।ལྟོས་མེད་ཡིན་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ། ।བྱས་ཡོད་སྐད་ཅིག
འཇིག་པ་མིན། ।འཇིག་པའི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ཤེ་ན། ।སྒྲ་ཀ་རང་རང་རྒྱ་ལ་ལྟོས། ।
དངོས་འཇིག་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས། ।འཇིག་པ་དངོས་མེད་རྒྱ་མི་དགོས། ।དེས་ན

འཇིག་བྱེད་གཞན་མི་དགོས། །དངོས་འཛིན་རྫས་གཅིག་འགྱུར་བ་དང་། །དེ་ཉིད་
གཞན་དུ་མི་འཕད་དང་། །ཐོག་བཅས་ཐོག་མེད་མཚུངས་པ་ཡི། །ཐལ་བ་
གསུམ་གྱིས་འདིར་མི་འགོག [གནོད།] །བྱ་རོག་དཀར་ཝོ་སྲིད་པ་ལྟར། །དངོས
ཝོ་རྟག་པ་མི་འགལ་ཞེར། །རྟག་དེས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ན། །དངོས་མེད་ཡིན་ཕྱིར
དོན་ལ་མཐུན།།ནུས་དེ་འགྱུར་ན་རྟག་པ་ཉམས།།འགྱུར་བ་མེད་ན་བྱེད་པ་འགལ།།
གང་གང་བྱེད་མིན་དེ་དངོས་མེད། །མ་ཁའ་བཞིན་རྟག་པའང་བྱེད་པས་སྟོང། །
ཆོས་ཅན་རྟག་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན། །དངོས་ཝོ་བཀག་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས། །
ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཞེར། །དགག་བྱ་འཛིན་པ་སྒྲ་མི་དགོས། །ལ
ལ་རྟོག་ཟྱོང་གཅིག་ཡིན་ལོ། །ལོག་རྟོག་ཉིད་ཀྱང་མི་སྲིད་འགྱུར། །དེས་ན་སྐད
ཅིག་གིས་སྟོང་ལ། །དོན་བྱེད་འགོག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ། །རང་བཞིན་རྟག
ཀྱང་གནས་སྐབས་རྣམས། །འགྱུར་ཕྱིར་དོན་བྱེད་འཕད་ཅེ་ན། །གཉིས་ཝོ་གཅིག
ན་ཆོས་གཉིས་འགལ། །ཐ་དད་ཡིན་ན་བྱེད་པ་འགལ། །སྐད་ཅིག་འཇིག་པ་མེད
ན་ཡང་། །རགས་པའི་འགྱུར་བ་ཡོད་ཅེ་ན། །དང་ཝོ་སྐད་ཅིག་མི་འཇིག་ན། །
རགས་པའི་འགྱུར་བ་ག་ལ་སྲིད། །དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཅག་ཀ་ལ། །དངོས་ཝོ་མེད
པས་ [པའི་] ཁྱབ་པ་འགྲུབ། །གནོད་པ་ཅན་གྱི་ལམ་སྟོང་ངེ། །ལྟོས་མེད་འཚད
པ་དགོངས་པ་མིན། །དེས་ན་ལོག་རྟོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །གཉན་ཝོར་གཏན་ཚིགས
རྣམ་གཉིས་གསུངས། །རྒྱ་འབྲས་ཕུགས་ལྟས་ངེས་ཞེས་ཞེར། །ཏ་ཅང་ཐལ་ཕྱིར
འདི་མི་འཕད། །རྒྱ་འབྲས་ཕན་འདོགས་བྱ་བྱེད་ཡིན། །རྒྱ་ཡང་ཉེར་ལེན་ལྟན་ཅིག
བྱེད། ། །དེ་ཡང་རྟེས་ས་འགྲོ་ལྟོག་གི ། །ཟླ་ནས་ཕུགས་གསུམ་རྣམ་པ་གཉིས། །
མཚན་ཉིད་མི་འགྲུབ་ཏ་ཅང་ཐལ། །གཞན་དུ་འཕྲལ་པས་འདིར་མི་གནོད། །གང
དག་རྒྱ་མིན་ལས་སྐྱེས་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མིན། །རྣམ་པ་འདུ་བས་འཕྲལ
པ་ལ། །དེ་ཡི་མིང་གིས་བཏགས་པར་ཟད། །ཇོ་བོ་ཤེར་ཕོགས་མེ་རྒྱ་མིན། །མེ

རྒྱ་མེ་ཡི་རྟལ་ཕྱན་ཡིན། །རྟལ་ཕྱན་གཅིག་ཏུ་སྟོང་བའི་རྒྱ། །རྡོ་ཤིང་སོགས་ཡིན་
དབང་པོ་བཞིན། །ཡང་ན་སྟོན་དང་ཕྱི་མ་ཡི། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཕ་དང་ཡོད། །མེ་
དང་དུ་བས་བསྐྱེད་པ་ཡི། །འབྲས་བུ་དུ་བའི་ཁྱད་པར་བཞིན། །རང་མཚན་དང་ནི་
སྒྲ་དོན་གཅིས། །འཕྲལ་པའི་མཚན་གཞིར་མི་འཕད་པས། །སྒྲ་ཡི་དོན་ལ་རང་
མཚན་དུ། །འགྲུལ་པའི་གཞན་སེལ་ཁོ་ན་ཡིན། །བདེ་བྱེད་དགའ་བ་དབྱེད་པ
ཡིས། ། །འཕྲལ་པ་ངེས་པར་བྱེད་ཅེས་གྲགས། །ཞི་འོག་པ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིས། །
འཕྲལ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པར་འདོད། །ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡི། །གཞན
སེལ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །འགྲུལ་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ། །རྟོག
དབྱེད་དེ་ཡིས་འཕྲལ་པ་ངེས། །དངོས་པོའི་དོན་ལ་འཕྲལ་པ་མེད། །འཕྲལ་པ
གཉིས་ཀྱང་ [ཀ] སྒྲོ་བཏགས་ཡིན། །སྒྲ་ཡི་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ། ། །

ཏུ། ། གནས་ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ། །མི་གནས་ན་ནི་གཅིག་བཅོམ་པས།།
རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་འགྱུར་ཞེ་ན། ། ལ་ལ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འདོད། ། ཁ་ཅིག་ཕྱད་
ནས་བསྡུར་བར་འདོད། ། འགལ་ཞིག་ཕྱད་པ་མེད་པར་འདོད། ། རྒྱ་སྐྱ་དེ་དག
འགྲུལ་པ་ཡིན། ། ལྷན་ཅིག་གནས་ན་འགལ་བ་ཉམས། ། བསྡུར་ན་རྒྱ་བར་འདོད
པ་འགལ། ། དེས་ན་རྟུལ་ཕན་ལས་རྟུལ་ཕན། ། ནུས་མེད་སྐྱེ་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད།།
ལ་ལ་བྱ་ཇོ་གས་སྐད་ཅིག་གསུམ། ། འགལ་ཞིག་ཡུན་རིང་འགྱོ་གས་ཞེས་ཟེར། །
ཡུན་རིང་འགྱོ་གས་པའི་ལྷན་ཅིག་ཏུ། ། མི་གནས་པ་དེ་ཏོ་མཚར་ཆེ། ། ཕྱད་དང་ནུས
མེད་སྐྱེས་པ་དེ། ། སྐད་ཅིག་གསུམ་ལ་དོན་འགལ་ལྟོ་ག ། དེས་པ་སྐྱེས་པས་སྣོ
འདོ་གས་ཕྱིས། ། མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཏླུ་ཡི་ཡིན། ། སྐད་ཅིག་ཅིག་ལ་ཆ་མེད་ན། ། རགས
པའི་རྒྱུན་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར། ། ཆ་ཤས་ཡོད་ན་ཕྱག་མེད་པས། ། གསུམ་ལ
ལྟོ་ག་པ་དཀའ་ཞེ་ན། ། སྐད་ཅིག་ལ་ནི་ཆ་ཤས་མེད། ། རྒྱུ་ཡང་སྐད་ཅིག་སྐྱེས་ཅམ
ཡིན།། ། རྟུལ་དང་སྐད་ཅིག་མི་མཚུངས་པས། ། གསུམ་པ་ཉིད་ལ་ལྟོ་ག་པ་ཡིན། །
གང་རིག་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དེས། ། ནུས་ཅན་བསྐྱེད་དམ་ནུས་མེད་བསྐྱེད། །
གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་ཚ་རིག་ལ། ། དགོས་ནུས་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ། གང་རིག
ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དེ། ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཉེར་ལེན་ཡིན། ། ལྷན་ཅིག་བྱེད
ཀྱི་ནང་དང་གང་། ། ཕྱད་པ་དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་འཕྱི། ། སྒྲ་བྱའི་ཏོ་ཏའམ་ས
བོན་སྟོང་། ། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་ཟེར། ། ས་བོན་སྟོང་བའི་གཉིན་ཐོའང
ཡོད།། ། དེས་པས་སྟོ་འདོགས་གཉིས་ཀ་མིན། ། འབྲེལ་པ་བཞིན་དུ་འགལ་བ
ཡང་། ། དངོས་པོའི་དོན་ལ་གྱུབ་པ་མེད། ། རྒྱུ་པར་རྟོག་པས་སྟོ་བཏགས་ནས།།
འགལ་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག ། སྟོང་དང་མི་སྟོང་མ་གཏོགས་པ། ། འགལ་བ
ངེས་བྱེད་གཞན་ཡོད་མིན། ། གང་རིག་འགོག་ལ་མེ་ཅམ་ནི། ། མ་ངེས་སྟོ་བས་ལྟན
མི་འགྱུར་ལོ། ། ཁ་ཅིག་སྟོ་བས་ལྟན་འགོག [འགོད] ཅེས་ཟེར། ། རང་གི་ངོ་བོ

མེ་ཙམ་ཡིན། །ཆོས་གང་ཆོས་གཞན་གྱིས་དབེན་པ། །ཚན་ཚུན་སྒྲུབ་འགལ་ཡིན་
ཞེས་ཟེར། །དབྱི་ན་དངོས་འགལ་བརྒྱུད་འགལ་གཉིས། །བརྒྱུད་འགལ་ལ་ཡང་
རྣམ་གཉིས་འདོད། །ཐུན་དང་ལྷོག་པ་འགལ་བ་ཡི། །སྐོ་ནས་གཉིས་གཉིས་རྣམ་
པ་དྲུག །ཆོས་གཞན་དབེན་པ་འགལ་ཡིན་ན། །འབྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགལ་བར་
འགྱུར། །འདོད་ན་འགལ་བ་འགོག་པ་དང་། །འབྲེལ་ན་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་
འཇིག །ཐ་དད་འབྲེལ་ལམ་མ་འབྲེལ་ཡང་། །ངོ་བོ་ཡིན་པ་འགོག་ཅེ་ན། །
འགལ་བ་དམིགས་པས་འགོག་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་རྩང་མེད་པ་ནུས་མེད་འགྱུར། །
ཐ་དད་འགལ་བར་གསུངས་པ་ནི། །བཏགས་པ་བ་ཡིན་འབྲེལ་པ་བཞིན། །ཀུ
དང་ཤེས་པའི་དབྱེ་བ་ཡི། །ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་བཞག་བྱེད། །ཐ་དད་ཕན་གནོད་
འབྲེལ་དང་འགལ། །གཉིས་ཀ་མིན་ན་ཐ་དད་ཙམ། །རང་མིན་འགོག་པ་དངོས་
འགལ་ཡིན། །བརྒྱུད་འགལ་རང་མིན་ཁྱབ་བྱེད་འགོག །སྟོ་ས་གས་འགལ་གཉིས་
མིན་མི་ཤེགས། །ཤེ་ན་སྒྲུབ་ཡིན་འགལ་བ་མིན། །ཚན་ཚུན་སྒྲུབ་འགལ་
གཅིག་པ་བཀག །དེ་ཡིན་དེ་མ་ཡིན་གྱིས་འགོག །ཚན་ཚུན་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་
གཉིས། །ཡིན་པ་སྟོང་རྩང་མེད་པས་ཤེགས། །བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།། ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་འགལ་བ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བདུན་
པའོ།།

།།ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཆོས་གསུམ་གྱིས། །ཁྱབ་ཕྱིར་དེ་ཡི་རྣམ་གཞག་
བཤད། །མཚན་ཉིད་གོ་བྱེད་དོན་གྱི་ཆོས། ། མཚོན་བྱ་གོ་བྱ་བློ་ཡི་ཆོས། ། །

བྱ་ཡང། །དེ་འདྲ་རྒྱས་བཞིན་ཐུགས་མེད་ཟེར། །རྣམ་འཇོག་རྫུ་ཞི་མ་ངེས་པར།།
རྣམ་གཞག་འབྲས་བུ་ངེས་ན་ནི། །མཚན་ཉིད་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར། །མ་ངེས
ན་ནི་ཐུགས་མེད་འཇིག །རྒྱས་ཀྱི་མཚན་གཞིས་བསྟན་བྱའི་དོན། །སྒྲུབ་ཕྱིར་ཐུགས
མེད་སྟོན་མེད་ན། །ཚུལ་གསུམ་ལྷོག་ཤལ་མ་ངེས་ཀྱང། །ཏྲས་དང་དཀར་ཟལ
ངེས་ཅམ་གྱིས། །མི་རྒྱ་བ་ལང་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཐ་སྙད་ལ་ཡང་ཞེན་རྒྱང
ཞེག །མེད་ན་དེ་ནི་ཤེས་བྱ་མིན།།ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ཕྱི་མ་ཡི། །མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས
ལ་ལ་འདོད། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡལ་གা་ལའང། །ཡལ་གা་མེད་ན་ཤེང་མ་ཡིན། །
ཡལ་གা་ཡོད་ན་ཤེང་ལ་ཡང། །མཚན་ཉིད་ཐུགས་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཡལ་གা་ལ
ནི་ཡལ་གা་གাཞན། །མེད་ཀྱང་ཡལ་གা་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །ཅོན་ཏ་ཏ་ཏོ་ད་ཏ་ཏ ཏ ད ད ད

འཕད་ན་ནི། །མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་ཅིས་མི་བཞེད། །མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་
གསུམ། ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྤྱི་སྒྲོན་ཡིན།།སྒྲ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་གཅོད་ཀུན།།གསུམ་
པོ་འདི་ལས་གཞན་ཡོད་མིན། །མཚན་གཞིར་བཀོད་དང་མ་བཀོད་དང་། །མཚན་
ཉིད་མི་སྲིད་པ་ཡི་གཞིར། །མཆོད་བྱ་ཞེགས་དང་མི་ཞེགས་ཞེས། །རྫོད་པ་གཉིས
ཀྱིས་འདིར་མི་གཤོད། །ཁ་ཅིག་མཚན་མཆོད་ཕྱས་གཅིག་ཟིར། །ཐ་སྙད་མཆོད
བྱའི་མཚན་གཞིར་འདོད། །མཆོད་བྱ་མིང་གིས་ཁྱད་པར་དུ།།བྱས་ཕྱིར་མཚན་ཉིད
མཐོང་བ་ཡི། །དབང་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཉིད་འགྱུར་ཞིང་། །དོན་སྒྲུབ་ཕྱས་ཡོད་དག
ཏུའང་འགྱུར། །བརྡ་ལ་ [ལས་] འཇུག་པ་ཐ་སྙད་དུ། །གསུངས་ཕྱིར་མཆོད
བྱའི་མཚན་གཞི་མིན། །རྒྱ་མཚན་ཅན་ཀྱི་སྒྲ་ཤེས་ནི། །མཆོད་བྱ་ཉིད་ཡིན་དེ་ཡི·····
གཞི། ། །རྒྱ་མཚན་ཉིད་ལ་བརྡ་སྦྱར་བ་འོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་སྣོ་གསུམ་ནི། །
འཇུག་པ་དེ་ཡི་ཐ་སྙད་ཡིན། །དོན་ལ་ལྷོས་བའི་མིང་ཡིན་པས། །བཏགས་ཡོད
ཉིད་ཡིན་དངོས་པོ་ལ། །མ་གྲུབ་ཕྱིར་ན་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན། །མཚན་མཆོད་ཕྱས
གཅིག་མ་ཡིན་ན། །རང་བཞིན་རྟགས་སུ་མི་འཐད་ལོ། ། །ཕ་ཡི་དོན་ལ་གཅིག་ཉིད
དུ། ། །འགྲུལ་པས་ཐ་སྙད་སྒྲོར་བ་ནི། །འཇིག་རྟེན་དོན་ལ་མི་ལྟའི་ཕྱིར། །
གཤགས་པའི་ཕྱེས་དཔག་ཀ་ལ་འགལ། །མཚན་ཉིད་རྟེན་པ་མཚན་གཞི་ཡིན། །
མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་གཉིས། །འགལ་ཞིག་ཆོས་གསུམ་རང་ལྟོག་ནི།།
རང་གི་རྣམ་པ་འཆར་ཏུང་ཟེར། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཆོས་གསུམ་པོ།།རྟོག་མེད་ཡུལ
ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །དེས་ན་སྒྲ་བའི་ལྟོག་པ་ནི། །ཆོས་གསུམ་ཉིད་མིན་ཞེལ
བ་ཡི། །ཆོས་གསུམ་ཀྱི་ནི་རང་ལྟོག་ལ། ། ། །ཐུན་དང་དགག་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད། ། །

དྲན། ། རྩོ་ངས་པ་ལ་ནི་བརྡ་དྲན་པའི། །ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེས་དཔག་དགོས། ། གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྤྱི་དང་ནི། ། སྒྲོར་བ་འདིར་རྟོགས་ [གཏོགས་] གཞིས་གཞིས་ དྲུག ། བཟློག་ལའང་དྲུག་ལས་མཚན་ཉིད་དང་། ། མཚན་གཞིའི་ཆ་གཞིས་སྐྱོན་མི་ སྲིད། ། སྒྲོར་བ་འདིར་རྟོགས་ [གཏོགས་] མཚན་ཉིད་དེ། ། གཞི་མཚོན་གཞིས་ ལ་ཞེགས་ན་ནི། ། མཚན་གཞི་ལྷོག་ཤལ་ཞེགས་པར་འགྱུར། ། མ་ཞེགས་ན་ནི་····· ཁྱབ་ཆེས་ཟེར། ། དོན་ལྷོག་ལ་ཁྱབ་རང་ལྷོག་ལ། ། མ་ཁྱབ་པས་ན་ཉེས་པ་མེད།། མཚོན་བྱ་འགལ་དང་ཐ་སྙད་ཞེགས། ། དངོས་འགལ་གཞི་མཚོན་རྩོད་པ་མེད། ། དེས་ན་ལ་ལར་འགལ་བ་དང་། ། མཚུངས་པར་མངོན་པའི་སྒྲོར་བ་སྲིད། ། མཚན་ མཚོན་གྱངས་མཉམ་ངོ་བོ་གཅིག ། རྟས་ཡོད་བཏགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས། ། མཚན་ མཚོན་དོན་ལ་གཅིག་པ་དང་། ། ཐ་དད་གྱངས་མི་མཉམ་པ་འགྲུལ། ། དེ་དག་ཕན་ ཚུན་བཟློག་པ་ཡི། ། ཆུམ་པར་གཞན་པས་འདིར་མི་གནོད། ། མི་སྣུ་མི་ཤེས་དོན་ གསལ་གཞིས། ། ཆུམ་གྱངས་པ་འམ་ཕྱི་སྟེ་སྣ། ། མཚན་ཉིད་གཞིས་ཀྱིས་འཇ�sna ན་ ནི། ། མཚོན་བྱ་དེ་ཡང་གཞིས་སུ་འགྱུར།། མཚན་ མཚོན་གཞིས་སུ་འདོད་ན་ཡང་།། ཕྱི་ མཚན་གཅིག་པ་མི་སྲིད་འགྱུར། ། མ་ཁྱབ་གཅོད་ཚུལ་འདིར་མི་འཐད། ། གཞིས་ སུ་འཕྲད་པ་དགོངས་པ་མིན།། མི་དགོས་མ་ཁྱབ་མི་སྲིད་གསུམ། ། བདེན་པའི་དོན་ རྟོགས་འདོད་ན་ཡོད། ། མི་སྣ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཞིས། ། རང་མཚན་རྟོགས་པར་ དོན་ལ་མཐུན། ། ཐ་ཕ་ད་དང་དོན་དམ་པ། ། གཞིས་ཀ་ལ་ཡང་གཞིས་པོ་འཇུག། མི་སྣ་ལས་དང་ཕྱིད་པོ་དང་། ། ཏ་བ་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན།། དངོས་མེད་འཇལ་ ལ་མ་ཁྱབ་ཅིང་། ། ཉེ་བར་བསྟན་ལ་ཁྱབ་ཆེས་ལོ། ། རང་མཚན་ཡོད་མེད་དགྱོད····· ཕྱིར་འཐད། ། ཉེ་བར་བསྟན་པ་བསྟུ་བར་བཤད། ། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་ འདྲེན། ། དེས་པའི་འགལ་ཟླ་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན། ། དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་གནས་ལུགས་ ལས། ། མཐའ་གཞན་དུ་རྟོག་དབྱེ་ན་གཞིས། ། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཕ་ཚོམ་མོ། །

མ་རྟོགས་པ་ལས་གློ་བུར་དུ། །རྟོགས་པས་སྒྲོ་འདོགས་མ་བཅད་ལོ། །རྟེས་དཔག
སྟང་བས་མི་འཇུག་པས། །སེལ་བ་ཉིད་ཡིན་དེ་ཡི་ཡུལ། །མེ་མེད་གཞན་དང་
མཚུངས་པ་རྣམ། །འཛིན་ཕྱིར་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་བཞེད། །དེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ
འདོགས་གཉིས།།ཡུལ་དང་ངོ་བོ་དུས་གསུམ་ལ།།གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྗོག་པ་ཡི།།
རྩོད་པ་གསུམ་གྱིས་འདིར་མི་གཞོད། །དེས་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཞེན་ཡུལ་གཅིག ।
ཞེན་སྟངས་ཐ་དད་ཕྱིར་ན་སེལ། །ཚད་མ་མིན་ལ་ཡང་དག་བཀག ।ཡང་དག་ཕྱི
ནས་འཚང་པ་འགྲུལ། །དེས་ན་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཉིད། ।ཚད་མ་ཡིན་ཕྱིར་དབྱེ
གཞིར་འཐད། །དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་རྟེས་དཔག་གཉིས། །དེ་དག་གཅིག་དང་ཐ
དད་བརྗོག ।ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཉིད། ।ཡིན་ཕྱིར་གཅིག་པ་བཀག་པ
མིན། །ཡུལ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་ལ། ।ལྟོས་ནས་གཅིག་དང་ཐ་དད་མིན། །དེས
ན་བློ་ཡི་ངོ་བོར་གཅིག ।ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་ཡིན། ।རྟེས་དཔག་ཡུལ་མིན
རང་རིག་དང་། ।གཅིག་ཕྱིར་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ། ।གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར
ཚད་མ་གཉིས། །དེ་ལས་ཀྱང་ས་གཞན་བཀག་ཕྱིར་ར། ।མིང་ལ་བཤད་འཇུག
རྣམ་པ་གཉིས། །དེ་ལ་བཤད་འཇུག་འགལ་བ་དང་། ।མི་འགལ་འགལ་ཞིང་མི
འགལ་བའི། ।རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི། ।དེ་དག་མིང་དང་རིགས་ཀྱི་སྒྲ།།
མ་ལས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ། ।ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འགྲུལ་པའི་ཚ། ।མངོན
སུམ་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡོད། ।རང་མཚན་མེད་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མིན། ।ཏིགས
ལས་ངེས་ན་རྟེས་དཔག་སྲིད། ।ཁ་དོག་འཛིན་པ་རིག་བྱ་ལ། ।མངོན་སུམ་ཡིན
ཞེས་ལ་ལ་སྨྲ། ।སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པས། ।རྒྱ་ཆོས་མངོན་སུམ་ཡིན་པར
འགྲུལ། །རྟོག་པ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ལ། ।འགྲུལ་པས་མངོན་སུམ་འགོག་ཅེས
ཟེར། །རྟོག་པ་འགྲུལ་ཡང་དབང་ཤེས་ལ། ।མི་སྲིབ་སྟོ་འཛིན་ཚད་མ་བཞེན།།
འགལ་ཞིག་ཡིན་མིན་མཚུངས་ཞེས་ཟེར། ।མཚུངས་མིན་ཡུལ་ཐ་དད་ཕྱིར་ར།།

ནོར་བུའི་འོད་ལས་ནོར་བུ་ཉིད། །རྟོག་པ་རྟེས་དཔག་མིན་ཞེ་ན། །སྣ་ལྷའི་མྱ
གས་སྣ་ལུ་སོགས། །འབྲས་རྣམ་ཕལ་ཆེར་འགྲུལ་པར་འགྱུར། །རྣམ་དང་
བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུལ་ན་ཡང་། །དོན་དང་ཆ་ལ་ཚད་མ་ཟིར། །དེ་ལྟའི་རྣམ་ལ་ཚུལ
གསུམ་མེད། །གྲུབ་ལ་རྣམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད། །ཚད་མ་དེ་དག་ངེས་པ་ནི། །རང
གཞན་གང་ལས་རྟོག་ཤེ་ན། །ལ་ལ་རང་ལས་ངེས་པར་འདོད། །འགའ་ཞིག
གཞན་ལས་ངེས་ཞེས་ཟེར། །དེ་དག་གཉིས་ཀས་རིགས་པ་དང་། །རིགས་པར་སྣ
བའི་བཞེད་པ་དོར། །དོན་རིག་གཉིས་དང་རང་རིག་དང་། །རྟེས་སུ་དཔག་པ
[པས་] རང་ལས་ངེས། །དང་པོ་པ་དང་ཡིད་མ་གཏད། །འགྲུལ་ཆུ་ཅན
རྣམས་གཞན་ལས་ངེས། །དོན་བྱེད་པ་དང་གོམས་པ་ཅན། །རྟེས་སུ་དཔག་པས
ངེས་པར་བྱེད། །ཁ་ཅིག་ཡུལ་དང་ངོ་བོ་ལ། །བཏགས་ནས་གཞན་ངེས་མི་སྲིད་
ཟེར། ། །དེ་དག་གིས་ནི་མངོན་སུམ་དང་། །རྟོག་པའི་བྱེད་པ་འདྲེས་པར་ཟད། ।
སྣང་བ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །ཞེལ་བ་ལ་ནི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས། །དགག་པ
སྒྲུབ་པ་སྤོང་བ་དང་། །མི་སྤོང་བ་ཡི་སྒོ་ནས་གཉིས། །ཁ་ཅིག་དངོས་ཀྱགས་སྒོ་ནས
ཀྱང་། ། །སྒྲུབ་པ་དང་ནི་འགོག་ཅེས་ཟེར། །རྟེས་དཔག་ཤུགས་རྟོག་ཤེད་དུ
འགྱུར། ། །མིན་ན་ཚད་མ་གསུམ་པར་འགྱུར། །དོན་དང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་།।
ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་བཞི། ।དགག་པ་དེ་ཉིད་བཟློག་པ་བཞི། ।
དགག་སྒྲུབ་དེ་འང་ཚད་མས་འགྲུབ། ।ཤུགས་ལས་རྟོག་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་।।
བྱེད་པའམ་རྟེས་དཔག་ཉིད་ལ་དགོངས། ।ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་མཚན
ཉིད་བརྒྱ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ།।

।।ཚྭོང་བས་སྒོ་འདོགས་གཅོད་པ་འགྲུལ། ।མངོན་སུམ་རྟོག་བཅལ་མ་འགྲུལ
བ། ། །རྟོག་པ་སྒྲ་དོན་འཛིན་པ་ཡིན། ।མ་འགྲུལ་པ་དེ་རྣམ་པ་བཞི། ।ཡུལ་དང
ཏེན་དང་གང་ཟག་གི ।སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་རྣམ་པར་དབྱེ། ।མངོན་སུམ་བཞི་པོ

མདོ་སྡེའི་ལུགས། །བྱེ་བྲག་སྒྲ་གསུམ་རྣམ་རིག་གཞི། །ཕྱི་ནས་མཚན་ཉིད་
འཛིན་པ་འགྲུལ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་མ་འགྲུལ་བའོ། །དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཛིན་
ནུས་ཏེ། །རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་ངེས་པས་འགྲུབ། །གསལ་བར་སྣང་བས་རྟོག་མེད་
འགྲུབ། ། །རང་མཚན་འཛིན་ཕྱིར་འགྲུལ་པ་མེད། །དབང་པོ་ཐུན་མོང་མིན་རྒྱུའི
ཕྱིར། ། །དབང་ཤེས་ཡིན་ཏེ་ངར་སྒྲ་བཞེན། །ཡུལ་དང་དབང་ཤེས་རྣམ་གཞིས་ཀྱི། །
དེ་མ་ཐག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འགྲུལ་བའི། །ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱི
མངོན་སུམ་ཡིན། །ཡིན་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཡང། །དབང་ཤེས་བཞིན་དུ་རང
རིག་གཅིག །འགྲུལ་པ་མེད་ཕྱིར་ཚད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་མེད་ཕྱིར་ན་དེས་མི་ནུས།།
དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་དབང་སྐྱེ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་རྒྱུན་བཅས་ཡིན། །ཡིན
དབང་ལས་ནི་ཡིན་དབང་མིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དེ་རྒྱུན་མེད། །སྒྲོལ་མ་དང་ནི་རྒྱུན
ཀྱི་མཐའ། །གཞིས་ཀ་ལ་ཡང་གནོད་བྱེད་ཡོད།།དེས་ན་དབང་པོ་དབང་ཤེས་ཀྱི།།
རྒྱ་ཡིན་ཡིད་ཀྱི་རྗེན་དུ་འགྱུར། །རང་རིག་ཡིན་ཕྱིར་རྒྱུ་གཞན་མེད། །དེས་ན
མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པ། །ཡུལ་གཞན་འཛིན་དང་དབང་པོ་ལ། །ལྟོས་ཕྱིར
འདི་ལ་སྐྱོན་གཞིས་མེད། །རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པ་ནི། །མངོན་སུམ་ཡིན་པར་མ/ཁས
རྣམས་བཞེད། །རང་སྐྱེ་སྟོན་མེད་སྐྱེ་བ་ཡིན། །རང་རིག་བེམས་པོ་བཟློག་ཅམ
ཡིན། ། །དེས་ན་རང་རིག་རང་སྐྱེ་གཞིས། །མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་མ་ཡིན།།
ཕྱི་ནས་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་འགྲུལ། །བསྟོམ་ཐུང་འགྲུལ་མེད་མངོན་སུམ་སྟེ། །
འགྲུལ་པ་ཅན་རྣམས་ལྟར་སྣང་ཡིན། །འཕགས་པ་གསུམ་ཀྱི་མངོན་སུམ་གསུམ།།
སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་སྟོ་ནས་ལྟ། །དེ་དག་སྣང་བཅས་སྣང་མེད་ཀྱི། །དབྱེ་བས་གཞིས
གཞིས་རྣམ་པ་བཅུ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལེགས་སྦྱངས་པས། །ཕན་ཚུན་རྒྱ་དང
རྒྱུན་ཀྱར་བས། །ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འགྲུབ་པར
འགྱུར། ། །ཚེ་གསུམ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་དང་ནི། །གྲངས་མེད་གསུམ་ཀྱིས་དེ་མཐར

ཕྱིན།། །ཐབས་ཞན་པས་ན་རྒྱམ་གྱོལ་གཉིས། །བག་ཆགས་བཅས་ཕྱིར་སྟོན་པ།
མིན།། །ཐབས་ལ་གོམས་པས་དངོས་ཀུན་གསལ། །བག་ཆགས་སྤངས་ཕྱིར་ཀུན
མཁྱེན་ཡིན། །བཅད་ཤེས་དང་ནི་ངེས་པ་གཉིས། །རྟོག་པ་ཡིན་ཕྱིར་མངོན་སུམ
མིན།། །དེས་ན་རྒྱལ་འཕྲོར་མངོན་སུམ་ཀུན།།མངོན་སུམ་ཡིན་ཕྱིར་ཚད་མར་གྱུར།།
ས་ས་སྐྱེ་བོའི་ཚད་མ་ནི། །ངེས་པ་ཉིད་ལས་འཇུག་ལྟོག་བྱེད། །འཕགས་པ་རྟོག་པ
བྱལ་བ་རྒྱམས། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱེད་པར་གསུངས། །བསམ་གཏན་མི་ཁྱབ་ཡེ
ཤེས་ཅན། །དེ་ཡི་མཁྱེན་པ་དཔག་མེ་ནུས། །ཆོས་གཞིས་ཁྱད་པར་ངེས་འགྲུར་ན།།
སྟོན་བྱེད་པ་ཡང་དཔག་བར་ནུས། །གོམས་པ་ཇི་གས་ནས་དེ་གསལ་བ། །མཐའ
གཞན་བཀག་པའི་ངེས་པས་འགྲུབ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རྟེན་བརྟན་པ། །རིག་པའི
ཐོག་མཐའ་རྒྱམ་པ་གཉིས། །མེ་དང་སྒྲོན་མ་དཔེར་བྱས་ནས། །མངོན་སུམ་ཉིད
ཀྱིས་འགྲུབ་ཅེས་ཟེར། །ཕྱག་མེད་རང་རིག་གོས་མི་འགྲུབ། །མེ་དང་སྒྲོན་མ
དཔེར་མི་རུང་། །ཞེམས་ལས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི། །རྟགས་ཀྱིས་སྟོན་མཐའ
ཕྱག་མེད་འགྲུབ། །རྒྱུ་ཆོས་ཚང་ཞིང་གཏན་མེད་པའི། །རྟགས་ཀྱིས་ཕྱི་མཐའ
ཕྱག་མེད་འགྲུབ། །ལས་དང་ལུས་ཞེམས་འཁོར་བའི་རྒྱུ། །གཉིས་པོ་སྤང་ཕྱིར
དཀའ་སྟོང་ཟེར། །མི་ནུས་མི་ཕན་མི་དགོས་པས། །ལས་དང་ལུས་འཛིན་ལམ་མ
ཡིན།། །སྐྱེ་རྒྱ་མ་རིག་དེ་ལས་ཀྱང་། །ཉོན་མོངས་ལས་དང་འཁོར་བ་འབྱུང་། ।
སྐྱེ་མཆེད་འདི་ལས་སྐྱེ་མཆེད་གཞན། །དེ་ཡི་བཟང་ངན་ལས་ཀྱིས་བྱེད། །བྱམས
ས་གས་བདག་དང་མི་འགལ་ཕྱིར། ।འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་ནུས་མིན། ।བདག
མེད་བདག་དང་འགལ་བས་ན། ।བདག་མེད་མཐོང་བས་དེ་ཐུན་འཕྲིན། ।ས་བོན
ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ཡང་། ।མེས་བསྲེགས་པ་ན་ཕྱི་མཐའ་མཐོང་། །དེ་བཞིན་འཁོར
བ་ཐོག་མེད་ཀྱང་། ।བདག་མེད་མཐོང་ན་ཕྱི་མཐའ་འགྲུབ། ।གསལ་བ་བསྟེད་ལ
རྒྱ་ཚང་ཞིང་། ।གཞན་མེད་ཕྱིར་ན་བསྟེད་པར་ངེས། ।འཇིག་ས་ས་ཁོ་ས

ལས་གསལ་སྣང་དང་། །གཟུང་འཛིན་མེད་ཕྱིར་འགྲུལ་མེད་འགྲུབ། །མི་ནུས་མི་
ཤེས་མི་བརྟན་ཕྱིར། །སྒྲུབས་པའི་གོལ་བ་མེད་ཅེ་ན། །རང་བཞིན་མིན་ཕྱིར་
ཐབས་ཡོད་ཕྱིར། །རྒྱུ་སྦྱོང་ཕྱིར་ན་རྣམ་གོལ་འཐད། །མཆོར་དང་ཆུ་དང་གསེར་
ཀྱི་དཔེས། །གོམས་པ་སྲིད་པ་མིན་ཞེ་ན། །འབད་ལ་ལྟོས་ཕྱིར་མི་བརྟན་ཕྱིར། ।
སྨར་འགྱུང་བསྐྱེད་ཕྱིར་དཔེར་མི་རྙེད། །སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་གོམས་པ་ལས། །དེ་ཡི་
ངང་དུ་འགྱུར་སྲིད་མོད། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཐའ་མེད་ཕྱིར། །ཀུན་མཁྱེན་སྒྲུབ་པར་
དཀའ་ཞེས་ཟེར། །གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་སྒྲུ་བ། །ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་ཏེ་ཀུན་འཚོགས་
བཞིན། ། །དགོས་པའི་དོན་ཀུན་ཤེས་པ་ལ།།མཁས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཞེས་
ཟེར། ། །ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་ཉན་པ་ལ། །བ་ལང་མེད་ཀྱང་སྐྱོན་མ་ཡིན། །བར་
སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཡང་ན་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་གྲུབ་པ་ཡིན། །བསྐལ་པའི་བར་དུ་བརྟོད་རྒྱ་ཡང་། །མེ་ལོང་ནང་དུ་ཅིག
ཆར་འཆར། །དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་པ། །མཁྱེན་པའི་སྣང་ཅིག་གཅིག་གིས
མཁྱེན། ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །འགྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད
ནི། ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཉིད་དུ་འདོད། །དེ་ལ་རྟོག་པ་རྟོག་མེད་གཉིས། །རྟོག
མེད་ལ་ཡང་ཡིད་དབང་གཉིས། །རྟོག་པ་གསུམ་ཡིན་དུག་བཤད་པ། །ལོག་རྟོག
བཟློག་ཕྱིར་ཕྱེ་སྟེ་གསུངས། །ལྟ་དང་ངེས་པ་ཚད་འབྱས་དང་། །ཕྱད་དང་དོན
རྟོགས་ཚད་འབྱས་འདོད། །ཁྱད་པར་ཁྱད་པར་ཅན་དེར་སྣུ། །ལ་ལ་དབང་ཤེས
ཚད་འབྱས་འདོད། །དེས་ན་རྣམ་པར་གཞག་འཛིག་གི ། ། །

མེར་སྒྲང་བགཱ་ཆགས་སྟེང་པོ་ལས། །དུ་བར་སྒྲང་བའི་བགཱ་ཆགས་སྐྱེ། །དེས་ན་
སྐྱེས་བུ་མི་སྐྱ་བ། །རྟེས་དཔགཱ་ཡིན་ཞེས་མཁས་རྣམས་བཞེད། །

ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་མངོན་སུམ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ
བྱེད་པ་སྟེ་དགུ་པའོ།།

།།རྟེས་དཔགཱ་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། །ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན
མཐོང་ཡིན། །ཕྱོགས་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི། །ཆོགས་པ་བརྗོད་ལ་དངོས་མིང
ཡིན།། །དེ་ཡི་ཕྱོགས་རེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། །ཡ་གྱལ་གཉིས་ལ་བཏགས་ནས་
འཇུག །བརྗོད་པར་འདོད་པས་སྟོན་སྒྲར་བ། །དེ་ཉིད་གོ་བ་དངོས་མིང་ཡིན། །
དེ་བཏེན་ཆུ་མཚན་འགའ་ལས་གཞན། །རྟོག་པས་བཏགས་པ་མིང་དུ་འདོད། །
ཆོགས་དོན་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ། །མཁས་པ་རྣམས་ལ་གདོད་ནས་གྲུབ། །བཏགས
པ་ལ་ནི་འདུ་བ་དང་། །འབྲེལ་བའི་ཆུ་མཚན་གཞན་ལ་ལྟོས། །ཆོས་ལ་བསྒྲབ་བྱར
མིང་བཏགས་པ། །འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ། །ལོག་པར་རྟོག་པ་སྒྲུབ
ཕྱིར་རམ། །སྟེབ་སྒྲོར་ངོར་བྱས་བཏགས་པ་ཡིན། །ཆོས་ཅན་བརྗོད་ན་འཁྲུལ་གཞི
ཡོད།། །མཐའ་རྣམས་བཀག་ན་ཡུན་རིང་འགོར། །དངོས་མིང་བརྗོད་ན་སྟེབ་སྒྲོར
ཉམས། །བདེ་བླག་རྟོགས་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཞེས་གསུངས། །ཕྱོགས་དང་ཆོས་ཅན།།།།
མཚུངས་ཤེ་ན། །ཁྱགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་ཡོད། །ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི།།།།
ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ། །ཁྱོད་གཞི་ཉིད་ཡིན་ལགཱ་ལྟན་བཞེན། །ཆོས་དང་འབྲེལ་ཡང་ཆོས
ཅན་སྒྲས། །དེས་པར་མི་ནུས་མགོ་ལྟན་བཞིན། །བསྟན་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །
ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད། །མ་ཡིན་མཚན་ཉིད་མེད་ཕྱིར་རོ། །དཔགཱ།།།
ཀཱ་ཞིར་བཟུང་བ་ཤེས་འདོད་ཡིན། །དེ་ལ་གྱུབ་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ས། །བསྒྲུབ་བྱའི།།
ཆོས་ལྟན་མི་ལྟན་ལ། །མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་ཟེར། །ཕྱོགས་ཀཱ་ཞིས
དངོས་འགལ་དུ་བསམས་ནས། །ཕུང་གསུམ་བྱང་བར་དོགས་པ་ལ། །ཚད་མའི

ཡུལ་མི་ཤེས་པ་འགལ། །ཐུས་ལྟོག་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ། །ཐུས་ཆོས་གཅིག་དང་ཐ
དད་ལྡན། །ལྟོག་ཆོས་རང་ལྟོག་རྟེན་ཞེས་ཟེར། །ཐུས་ལྟོག་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་ན་ཡང། །
ཕྱོགས་གཅིས་ཀྱིད་དུ་ངེས་མི་ནུས། །གཅིས་ལ་འཇུག་པའི་ཐུས་ལྟོག་ཀྱང། །
མ/ཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲུབ་པར་མཐོང་། །དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ན་ནི། །ཚད་མའི
ཡུལ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར། །བློ་ངོར་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ན་ནི། །ཡོད་མེད་མ་ངེས
གསུམ་དུ་འགྱུར། །ཤེས་འདོད་ཕྱོགས་སུ་མི་འདོད་ཕྱིར། །ལྟོས་གཞི་དང་པོ་མེད
པར་འགྱུར། །ལྟོས་གཞི་དང་པོ་མི་འདོད་ན། །འདི་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མཚན་ཉིད
དགའ། །ལྟོས་གཞི་དང་པོ་ཕྱོགས་གཅིས་སུ། །ངེས་ན་ལྟོས་གཞི་གཞན་གཅིས
ཀྱི། །ཡོད་མེད་ངེས་པའི་འགྲོ་ལྟོག་ཀྱང། །བརྗོད་པ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན། །
ཕྱོགས་ཆོས་དང་ནི་ཕྱོགས་གཅིས་པོ། །གཅིག་ལ་ལྟོག་པས་འབྱེད་ན་ནི། །རྟགས
ཀུན་ཕྱོགས་སུ་ལྡང་འགྱུར་བས། །གཏན་ཚིགས་མ་ངེས་ག་ལ་སྲིད། །ཚོགས་དོན
མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་ན། ། དེ་ཡི་ཡན་ལག་དེ་ལྡན་ཉིད། །ཤེས་བྱ་ཕྱོགས་གཅིས
ངེས་པ་དང་། །ལྟོས་གཞི་གསུམ་དུ་འདོད་པ་འགལ། །ལྟོས་གཞི་གཅིས་སུ་འདོད
ན་ནི། ། དེ་ལྟོས་རྟགས་ཀྱང་ཚུལ་གཅིས་འགྱུར། །མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས
གཅིས་སུ། །ངེས་པ་སྟོང་བདོན་མི་བཞེད་དོ། །ཐུས་ལྟོག་ས་ས་ཕྱེ་བ་ཡི། །ཇི་ས
སུ་འདུག་ན་ཐ་སྙད་འཇིག །རང་ལྟོག་བཏེན་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡི། །ཚུལ་འདི་བཏུགས
ན་སྟེང་པོ་མེད། །ཕྱོགས་གཅིས་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །དགག་སྒྲུབ་རྣམ
གཞན་འཇིག་ཅེ་ན། །དགག་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མིན། །ཚད་མའི་འགལ
འབྲེལ་ངེས་པས་འགྲུབ། །རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས། །ཡོད་མེད
ངེས་པ་ཇི་ལྟོ་ལྟོ། །ཕྱོགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོབ། །མཚུངས་དང་མི
མཚུངས་ཕྱོགས་གཅིས་ཡིན། །མཐུན་ཡུལ་ཕྱོགས་ཀྱང་བཏགས་པ་བའི། །གཞན
ཞལ་ཉིད་ཡིན་གཅིས་པོ་མིན། །འདི་ལ་གཞན་ཀྱི་ཀློན་ཀ་མེད། །གཞུང་གི

དགོངས་པའང་འདི་ཉིད་ཡིན། །ཐུན་མི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་མིན། །གཞན་སེལ་
ལས་གཞན་ལྟོག་པ་མེད། །དེས་ན་ཐུན་ལྟོག་གཅིག་ཉིད་དུ། །འགྲུལ་པ་ཉིད་ལ་
དགག་སྒྲུབ་བྱེད། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས། །སྒྲ་དོན་གསུམ་གྱིས་ཆོས་
གཉིས་སྒྲུབ། །དུ་བའི་རྒྱས་ལས་སྐྱེ་བོའི་ཐུན། །ཚུལ་གསུམ་རྒྱས་ལ་ཤེས་བྱ་
ཙམ། ། །མཐུན་ལྟོགས་མི་མཐུན་ལྟོགས་གཉིས་སུ། །དཔྱད་ན་ཚད་མ་འཇིག་ཅེ·
ན། ། །དུ་བ་དང་ནི་ཚུལ་གསུམ་གྱི། །གཞན་སེལ་གཉིས་པོ་སྐྱེ་བོ་དང་། །ཤེས་བྱ·
གཉིས་ཀྱི་བཟློག་ [ལོག་] པ་དང་། །བཟློག་ [ལྟོག་] པ་གཉིས་ལ་འབྲེལ·
ཕྱིར་འཐད། །ལྟོག་འགོག་ཆོས་རྒྱས་ལྟོགས་གཉིས་ཀྱི། །ཕྱོར་བ་བཞི་ཡི་གཞན·
ལན་འགྲུལ། །མེད་དགག་ཐ་སྙད་མེད་དགག་དང་། །སྒྲ་ལྟོག་ལུང་གསུམ་ཡིན·····
ཕྱིར་འཐད། །རི་སྟེང་རྒྱས་སུ་བཀོད་གྱུར་པ། །དེ་སྟེང་ལྟོགས་གསུམ་ལ་ལྟོས·
པས། ། །དངོས་སུ་གང་རྟེན་མ་ཚང་ཡང་། །ལྟོས་གཞི་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །
དགག་སྒྲུབ་སེལ་བས་བྱེད་འདི་ལ། །ཐུན་ལྟོག་ཕྱི་ནས་ལྟོགས་གཉིས་སུ། །ཕྱོར·
བའི་ཉེས་པས་མི་གནོད་དེ། །ཚད་མའི་ཡུལ་ལ་མ་ཁས་ཕྱིར་ར། །བར་སྣང་ཐས་ཀྱི·
ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཚུལ་གཅིག་ནས་ནི་དྲུག་གི་བར། །ཉི་ཚེའི་ཚུལ་གཞན·
འདོད་པ་འགྲུལ། །ལྟོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་འཇུག་པ་ཏེས། །གཏན་ཚིགས་མཚན·
ཉིད་སྒྲོན་མེད་ཡིན། །ལྟོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ཚུལ་དང་པོ། །ཚུལ་གཉིས་པ་དང་རྟེས·
འགྲོ་ཡིས། །ལྟོག་པ་འཕེན་པའི་སྒྲོན་གཉིས་མེད། །དེས་རྒྱུ་རྒྱས་མིན་ཐེ་ཚོམ·
ཕྱིར། ། །དེས་པ་རྒྱས་ཡིན་གོ་བྱེད་ཕྱིར། །འདི་ལ་གཞན་གྱི་ཀློན་ཀ་མེད། །ཀ་ཅིག·
ཆོད་གཞིས་ཁྱད་པར་དུ། །བྱས་པ་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་འདོད། །མི་ལྡན་གཅོད·
པ་ཆོད་གཞི་ཡིས། །ཡིན་ན་ཡུ་བུ་ཆོད་པ་མེད། །གཞན་ལྡན་གཅོད་ན་རྟེས་འགྲོ·
མེད། ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་ [ཆོས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་] དེ་དང་འདྲ། །རྒྱས་ཀྱི·
མཚན་གཞི་གཞན་སེལ་ཡིན། །འདི་ལ་གཞན་གྱི་ཀློན་ཀ་མེད། །མཚན་ཉིད་དེ·

དང་ལྡན་པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས་དབྱེ་སྒོས་དུ་མར་འགྱུར། །ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་སྒྲུབ་
པ་ཡི། །སྒོ་ནས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་མཛད། །དགག་བྱ་འགོག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་།།
ངོ་བོ་མི་དམིགས་པ་ལ་བཞི། །འགལ་བ་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཚོ་ར་གསོ་ཐོ་ར
བཞིས་ཀྱང་རིག་བཞི། །བཀག་པས་ཐམས་ཅད་བཅུ་དྲུག་ཟིར། །ཁྱོས་པ་ཐོགས་མེད་
མེ་མིན་ཞིང་། །ཆུན་མེད་ཕྱིར་ན་འགོག་མི་ནུས། །གཞུང་ལས་རྣམ་གཞག་མང་
བཤད་ཀྱང་། །འགོག་ནུས་སྤྱ་མ་བཅུ་གཉིས་ཡིན། །ཞན་ཚུན་སྤྲང་ངས་པ་དངོས་ལ་
ནི། ། །རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཡི་ཁྱད་པར་བྱས་པ་ནི། །ཁྱབ་བྱེད་
འགལ་བ་དམིགས་པ་ཡིན། །ཚད་མས་གཞོད་པའི་འགལ་བ་ཡང་། །ཁྱབ་བྱེད་
འགལ་བ་དམིགས་པར་འདུས། །དངོས་འབྲེལ་བ་ཀུན་ཟིན་ལྟན་ཅིག་ན། །མི
གནས་ཚོགས་པས་བསྟེད་པ་འགྲུལ། །འབྲེལ་ཡུལ་ལོག་པས་འབྲེལ་ཚོས་ཉིད། ।
ལྷོ་ག་པས་བཟློག་འབྲེལ་བློ་ངོར་གྱུར། ।ཡིན་པ་སྒྲུབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་། ।ངོ་བོ
དབྱེ་མེད་རང་བཞིན་རྟགས། ।དེ་ཡི་ཆ་མཐུན་ཁོངས་སུ་བསྡུ། ।གཅིག་ཕྱིར་ཐ
དད་སྐྱོན་མི་འགོ ।ཡོད་པ་བསྒྲུབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་། ।དེ་ཁྱད་པ་ལ་འབྲས་བུའི
རྟགས། །དེ་དང་ཆ་མཐུན་ཁོངས་སུ་བསྡུ། ।ཐ་དད་སྒྲུབ་ཕྱིར་སྐྱོན་ལས་གྲོལ། ।ཁ
ཅིག་འབྲེལ་པ་མ་དགུ་ལ། ।གོ་བྱེད་འབྲེལ་པ་བཞི་ཡོད་ལོ། ।འདི་ནི་རྣམ་གཞག
འགལ་བ་དང་། ।གཞུང་གི་དགོངས་པར་འཐད་མ་ཡིན། ।ཁྱད་པར་བྱ་བྱེད་འབྲེལ
པ་ཡི། ।སྟོན་པས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བ་མིན། ।དེ་ཡི་ངོ་བོའམ་དོན་གཞན་ཀྱི། ।
འབྲེལ་པའི་སྟོན་པས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་ཟད། ।བར་སྣང་བས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ།།
རྟགས་གང་ཚུལ་གསུམ་མ་གྱུབ་པ། ।ཁྱོགས་ལ་རྟགས་མེད་མ་གྱུབ་པ། ।ཁྱོགས
ཚོས་དོན་ནམ་བློ་ངོ་ལ། ।མི་གནས་མ་གྱུབ་པ་ཉིད་ཡིན། ।ཁྱོགས་རེའམ་ཏོ་ལ་ཐ
རྣམ་གཉིས་ལ། ।མ་གྱུབ་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད། ।བསྟན་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད
པའོ། ।མ་ངེས་ཐེ་ཚོམ་བསྟེད་པའི་རྟགས། ।ཁྱོགས་མིན་གཞན་ལ་མ་གྱུབ་པ། ।

ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་དབྱེ་ན་བཞི། །ཕྱོགས་ལས་གཞན་འཇུག་ཕྱན་མོང་བ། །དབྱེ་ན་
དངོས་དང་ལྡན་ལྡན་གཉིས། །གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བཟློག་མི་ཚེད། །ཡང་དག
ལྡན་ལྡན་མཐུན་ཕྱོགས་མཐོང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བའོ། །མི་མཐུན
ཕྱོགས་མཐོང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། །མ་མཐོང་འགལ་བའི་ལྡན་ཡིན། །རྒྱགས
གྲུབ་བཟློག་པས་ཁྱབ་ན་འགལ། །མི་དམིགས་རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་སུ། །
བསྟན་པས་འགལ་བ་གཉིས་ཉིད་ཡིན། །བཅལ་མ་ཐག་ཐུང་མི་རྟག་འབྲས། །
རྟག་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་འགལ། །མི་རྟག་འགྱུར་ཕྱིར་འདི་མི་མཚུངས། །དེ་འདྲ
འགྱུར་མེད་ལ་མི་འཐད། །མི་དམིགས་གསུམ་པར་འབྱེད་ན་ནི། །དེ་བཟློག
འགལ་བའང་གསུམ་དུ་འགྱུར། །འགལ་ཞིག་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཀྱི། །དབྱེ་བས
འགལ་བ་བཞི་ཞེས་ཟེར། །དངོས་ཤུགས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཀྱི། །འགལ་བ
བརྗོད་འདོད་སྟོན་ཀྱིས་ཡིན། །ཡང་དག་ལ་ཡང་མཚུངས་ཤེ་ན། །ཕྱིད་པ་ཆུང
ཕྱིར་བཏང་སྟོམས་མཛད། །ཞེ་འདོད་དང་ནི་སྣས་པ་གཉིས། །བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་སོགས། །འགལ་བ་གསུམ་པ
འདིར་མི་བཞེད། །མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་ངེས་པ་ཡིས། །རྒྱགས་སུ་བཀོད་པ
བཞི་རྣངེས། །རྒྱགས་སུ་བཀོད་པ་བཞི་པོ་ལ། །ཁུས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་བཞི་ཡོད། །
མདོ་ལས་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྡན་གསུངས། །བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་རིགས་པའི་སྒོར།།
འདི་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་དང་། །རྒྱགས་ལ་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་མེད། །བསྒྲུབ
བྱའི་མཚན་གཞི་དངོས་པོ་འམ། །བརྟགས་པར་ཕྱི་སྟེ་སྒྲུབ་པ་འཁྱལ། །སྒྲུ་ཡི་དོན
ལ་རང་མཚན་དུ། །འཁྱལ་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན། །འདི་ལ་དངོས་པོ
དངོས་མེད་དུ། །སྒྲུབ་ལ་རྩོད་པའི་གོ་སྐབས་མེད། །བསལ་བ་ཕྱོགས་དང་འགལ
བ་གྲུབ། །ལྟ་པོ་བཞི་རྣ་བསྟུས་ཏེ་བཤད། །ཡུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟེས་དཔག་ལ། །ཕྱི་སྟེ
བསལ་བ་བཞི་རྣ་གསུངས། །མངོན་སུམ་རྟེས་དཔག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི། །ཚད་ཡིན

ཁས་བླངས་གྱིས་པ་གཉིས།།སྒོ་བཏགས་ཡིན་ཕྱིར་ཁོངས་སུ་སྤྱད། །རྟེས་དཔག་
བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་ལའང་། །བསལ་བ་གཉིས་པོ་འཇུག་ཅེ་ན། ཁས་བླངས་
འབྲས་རྟགས་ལས་གཞན་མིན། །རྒྱང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ། །དམ་བཅས
ཉིད་ན་སྐྱོང་བ་དང་། །འགལ་བ་མངོན་སུམ་བསལ་བ་ཡིན། །ཚུལ་གསུམ་དངོས
པོ་སྟོབས་ཤུགས་དང་། །དམ་བཅའ་འགལ་ན་རྟགས་བསལ་ཡིན། །ཡིད་ཆེས
ཚོག་དང་དམ་བཅས་པ། །འགལ་བ་ཁས་བླངས་བསལ་བ་ཡིན། །དེ་ལ་ཁས
བླངས་རང་ཚོག་གཉིས། །གཞན་དག་ལུང་དང་རང་ཚོག་ཟེར། །སྒྲོབ་དཔོན་ངག
གི་དབྱེ་བར་བཞེད། །ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་གཉིས་ཀ་ཡང་། །དཔེ་གཅིག་གིས
བསྟན་རིགས་པའི་སྒྲོར། །ལུང་ལ་དཔེར་བརྗོད་གཞན་དུ་གསུངས། །གཞལ་བྱ
གཉིས་ལ་ཚད་མ་གཉིས། །བསྒལ་བའི་དོན་ལ་རང་ཚོག་གིས། །མི་གནོད་གསུང
རབ་ཅེད་ཀྱི་ལུང་། །རྟེས་སུ་དཔག་པར་བསྟན་ཏེ་གསུངས། །དེས་ན་རིགས་པས
གྲུབ་པའི་ལུང་། །ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་མ་གྲུབ་ན། །རང་གི་ཚོག་དང་མཚུངས་པའི
ཕྱིར། །གེགས་བྱེད་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །ལུང་དུ་གྱིས་ཚད་ཚད་མ་མིན། །
ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེ་ལུང་ཡིན། ཁས་བླངས་ནས་ནི་དགྱོད་པ་ཐུན། །དཔྱད་ནས
ཁས་ལེན་མཛངས་པའི་ལུགས། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་དོ། །ལུང་གཞན
འགལ་བའང་དེར་འགྱུར་ལོ། །ཆགས་སོགས་ཆོས་མིན་ཆགས་བྱ་ལ་སོགས། །
ཆོས་སུ་ཆད་ལ་མིན་ནམས་འཆད། ཁྱོས་དང་ཆགས་སོགས་ཆུ་མི་འགལ། །དེ་ལྟའི
གཞུང་ནམས་ལུང་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་རང་ཚོག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། །གགས་ལས་ཐེ
ཚོམ་ཙམ་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་སྐྱོན་མེད་ཉིད། །ཡིན་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན་ཞེ
ན། །གགས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་ཡི། ། སྒྲོ་ནས་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་མིན། །ཚོག་དེས
བསྒྲུབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པའི། ། སྒྲོ་ནས་སྐྱོན་དུ་འཛིག་པ་ཡིན། །དམ་བཅས་རང་གི
བསམ་པ་སྟོན། །འགལ་བ་འདུས་ན་དམ་བཅའ་འཛིག །དེས་ན་བརྗོད་པ་སྐྱོན

ཅན་ཀྱིས། །རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་ཨམ་པ་བསྒྲེད། །དམ་བཅས་ཀྱིད་ན་འཇིག་རྟེན་
དང་། །འགལ་བ་གྱགས་པས་བསལ་བ་ཡིན། །བརྡ་སྦྱོང་པ་དག་སྒྲ་དོན་ལ། །
དངོས་འབྲེལ་འདོད་པ་སྟར་བཀག་ཅིང་། །བརྗོད་འདོད་དབང་གིས་འཇུག་པ་
ཡང་། །བསྒྲུབས་ཟིན་དེས་ན་གྱགས་པའང་འགྱུབ། །ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་
བོང་ཅན། །ཟླ་བ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། །འདི་ལ་དཔེ་མེད་ཡོད་ཟློས་ལ། །སྒྲ
ཀུན་བརྗོད་དུ་རུང་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་ཡི་དོན་ཀྱི་ཡོད་པ་ལ། །ཟླ་བ་རུང་ཕྱིར་འགལ་བ
ཡིན། ། །འཇིག་རྟེན་སྦྱོང་པའི་སྒྲ་ལས་བྱུང་། །དེ་ཀྱིད་གྱགས་པ་ཡིན་པར་བཞེད།།
དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ། །རུང་ཕྱིར་གྱགས་པས་ཀུན་ལ་ཁྱབ། །མ་གྱགས
པ་ལ་གྱགས་པའི་སྒྲ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འགལ་ཞེན། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རུང་བ
ལ། ། །གྱགས་པའི་སྒྲ་མཛད་འཚོད་པ་བཞིན། ། །

བའི་བརྡ། །ཀུན་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བཞིན་དུ། །འགོག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་
པས། ། གྲགས་པ་དག་དང་འགལ་བར་དགོངས། །ལ་ལ་བརྡ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི།། ཀུན
ཤེས་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ཡོད། །ཐ་སྙད་འདི་ཡི་སྐབས་དོན་མིན། །མཚན
ཉིད་དེ་འདྲ་སྟར་བཀག་ཟིན། །དངོས་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་རྒྱུ་གཞི། །བརྡ་ཡི
ཀུན་པ་གཉིས་ཞེས་ཟེར། །འཚད་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །འཇུག་པའི་ཚེ་ན
རྣམ་དབྱེ་མེད། །དེས་ན་བཤད་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས། །དངོས་དང་ཞེན་པར་འཚད
པ་འཕྲུལ། །སྟེ་མས་སྒྲ་ཐུང་ཀུན་པ་ལ། །རྟེས་དཔག་མེད་ཕྱིར་མི་ཤེས་ནས།
ཐའམ། ། ཡང་ན་དེ་ལ་འགལ་ཟླ་མེད། །དེས་ན་དེས་ཕྱིར་གནོད་བྱེད་ཡིན། ། ཕྱི
མ་ཀུན་པའི་རྟེས་དཔག་ལས། ། ཡུལ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཤེས
ན་ཀུན་པ་ཡི། ། བསལ་བ་མ་ཁས་པའི་དགོངས་པ་འགྲུབ། །

ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་རང་དོན་རྟེས་དཔག་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ
སྟེ་བཅུ་པའོ།།

།།གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་རང་ཉིད་ཀྱིས། ། མཐོང་བ་གཞན་ལ་སྟོན
པའི་ངག ། ཆོས་ལ་དང་ཕྱིར་ཆོས་དབང་པོ་གསུམ། ། སྒྲུབ་དང་སྲུན་འཕྲིན་བརྗོད
པའོ།། ། ཆོས་པ་གཉིས་ལ་སྟོན་ཡོན་ཀྱིས། ། ཚར་གཅད་པ་དང་རྟེས་འཇོན་འཇུག
དེ་ལྟར་སྟོན་ན་རྒྱལ་ཕམ་ཡོད། ། མིན་ན་གཉིས་ཀ་མེད་པར་གསུངས། ། བརྗོན
དང་གཡོ་སྒྲས་ཚར་གཅད་ཀྱང། ། དེ་ལ་རྒྱལ་ཕམ་མི་བཞེད་དོ། ། འཕྲོག་དང་སྒྲིན
པས་འཇིག་རྟེན་པ། ། ཚར་གཅད་པ་དང་རྟེས་འཇོན་འདོད། ། གྲྭ་མཐའ་བླང
དོར་བྱེད་པ་ལ། ། དམ་པའི་ཚར་གཅད་རྟེས་འཇོན་འདོད། ། ཚར་གཅད་གཉིས
ལས་ཕྱེ་བའི་བཞི། ། རིགས་པ་མཉྱེན་པའི་དགོངས་པ་ཡིན། ། ཆོས་པ་ལ་ནི་གསུམ
གཉིས་དྲུག ། ཕྱིར་ཆོས་ལ་ཡང་གསུམ་གཉིས་དྲུག ། དབང་པོ་ལ་གསུམ་ཀུན་ལ
གཅིག ། གང་རས་ཅན་པ་རྣམས་བཅུ་དྲུག་འདོད། ། ཚར་གཅད་ཡིན་ན་སྟ་མར

འད�། །མིན་ན་ཚར་གཅད་ཀྱིད་མ་ཡིན། །དཔང་པོ་ལའི་ཚར་གཅད་མེད། །ཅི་
ནས་བྱེད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ། །དམ་བཅས་ལ་གཞོད་དམ་བཅའ་གཞན། །དམ་བཅའ་
འགལ་དང་དམ་བཅའ་སེལ། །གཏན་ཚིགས་གཞན་དང་དོན་གཞན་དང་། །དོན་
མེད་པ་དང་དོན་མི་ཤེས། །དོན་བཟལ་དུས་ལ་མ་བབ་དང་། །མ་ཚང་ལྷག་དང་ཡང
བཟློ་དང་། །རྟེས་སུ་མི་སྣྲ་མི་ཤེས་དང་། །སྒྲོབས་པ་མེད་དང་རྣམ་གཡེང་དང་།།
འདོད་པ་ཁས་ལེན་བརྒལ་བརྟག་འདོར། །རྟེས་སུ་སྒྲོར་མེད་ལ་སྒྲོར་དང་། །ཁྱབ
མཐའ་ཉམས་དང་རྟགས་ལྟར་སྣང་། །ཐུབ་པ་ཆུང་མིག་གིས་ཅཥ་པའི། །ཚར
གཅད་ཀྱི་ཤུ་ཙ་གཉིས་ཡིན། །དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་ཡིས། །འགའ་ཞིག་ཚར
གཅད་མེན་པར་བཤད། །ཚར་གཅད་ཡིན་ན་གཉིས་པོར་སྟེ། །དམ་བཅའ་ལ
གཞོད་ཚར་གཅད་ནི། །སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་ཡིན། །དམ་བཅའ་གཞན
པའི་ཚར་གཅད་ནི། །ས་ན་འཕྱིན་ཤེས་ན་མ་ངེས་འདུས། །དམ་བཅའ་རྟགས
སོགས་འགལ་བ་ནི། །དམ་བཅའ་བརྗོད་ན་ལྟག་པའི་སྒྲོན། །མ་བརྗོད་རྟགས་ཀྱི
སྒྲོན་གསུམ་འགྱུར། །རྟགས་ལ་སྒྲོན་མེད་ཚར་གཅད་མེན། །དམ་བཅས་སེལ་བ
མ་ངེས་འདུས། །ཚར་གཅད་གཉིས་པ་དོན་མེད་ཡིན། །གཏན་ཚིགས་གཞན་པ
ངག་ཇོགས་ན། །མ་ངེས་མ་ཇོགས་ཚར་གཅད་མིན། །དོན་གཞན་ཆོལ་བ་མ་ངེས
པས། །ཚར་གཅད་ཕྱིར་ཆོལ་སྒྲོན་མིན་པ། །བཇོད་པའི་སྒོ་ནས་ཚར་གཅད་ཀྱི།།
དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚར་གཅད་མིན། །དོན་མེད་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡི། །ཡན་ལག་མིན
བཇོད་ལས་གཞན་མིན། །དོན་མི་ཤེས་པ་དོན་མེད་འདུ། །སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག
མིན་པར་འདུས། །དོན་ལྟན་གསུམ་བཇོད་ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱིས། །མ་རྟོགས་ཆོལ་བ
ཚར་གཅད་མིན། །དོན་བཟལ་བསྟོན་ཚིག་མ་འཕྲལ་བ། །སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མིན
པར་འདུས། །དུས་ལ་མ་བབ་གོ་རིམས་བཟློག །དེ་ལས་གོ་ན་ཚར་གཅད་མིན།།
དོན་མི་གོ་ན་སྒྲུབ་པ་ཡི། །ཡན་ལག་མིན་པ་བཇོད་པར་འདུས། །མ་ཚང་ཡན་ལག

གཉིས་པའི་སྐྱོན། །དམ་བཅའ་མེད་སོགས་ཚར་གཅད་མིན། །ལྷག་བརྗོད་སྒྲུབ
བྱེད་མིན་པར་འདུས། །ཞེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཚར་གཅད་མིན། །ཡང་བརྗོད་སྒྲ་བློས
སྐྱོན་མ་ཡིན། །དོན་བློས་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་འདུས། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ངག་ལ
ཡིན། ། །གཏམ་རྒྱུད་ཆུས་ལ་འདི་སྐྱོན་མིན། །རྟེས་སུ་མི་སྣྲ་ཕྱིར་ཏོ་ལ་ཀྱིས། །ཏོ་ལ
བའི་ངག་ཀུན་མ་བརྗོད་པ། །སྐྱོན་མིན་དགོས་པ་མ་བརྗོད་ན། །སྒོ་བས་པ་མེད
པའི་ནང་དུ་འདུས། །ཞེད་ཀྱང་ཚར་གཅོད་དེར་འགྱུར་མོད། །དོན་མི་ཤེས་པ་ཕྱིར
ཏོ་ལ་ནི། །སྒོ་བས་པ་མེད་ལས་གཞན་དུ་མིན། །མི་སྒོ་བས་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་
པཱ་ཌ། །སྐྱོན་མི་བརྗོད་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས། །རྟམ་གཡེང་དང་པོ་ཚར་གཅད
མིན། ། །

བའི་དགེ། །ཡན་ལག་ལྔ་ལ་དམ་བཅའ་དང་། །ཉེར་སྤྱོད་མཛད་ལྔ་ལྡན་པོ་
ལྷག། །སྤྱི་ཁྱབ་མ་ཚང་ཕྱིར་མི་འཐད། །ཡན་ལག་གཉིས་ལའང་གསུམ་པ་དང་།།
ལྔ་པ་སྤྱར་ན་དམ་བཅའ་འདྲེན། །གལ་ཏེ་དམ་བཅའ་མ་བརྗོད་ན། །དགེ་མ་
ཕྱོགས་ཕྱིར་ཏི་དགོས་འགྱུར། །ཁྱོད་པོ་ལ་ནི་ཉང་ཆུས་སྤྱར། །གཉིས་པོ་སྔ་ཕྱི་ཁྱད
པར་མེད། །མཐའ་རྟེན་ཕྱོགས་པའི་ཚོགས་ཏུ་སྤྱར། །མ་ཁས་པ་ལ་ནི་གཏན་ཚོགས
ཉིད། ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ཚོག་བསྡུ་བ། །ཟླས་དབྱེ་བཤད་ན་ [ནས་]
འགལ་ཞེས་ཟེར། །གསུམ་པ་དེ་ཡི་སྐྱེས་བུ་ཡི། །བསྡུ་བ་ཡིན་ཕྱིར་འགལ་བ
མེད། ། །འབྲས་བུ་རྟོས་དཔག་བསྟེད་པ་ཡིན། །སྒྲུབ་བྱེད་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ། །
བཀོད་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་ཡིན། །དོན་བློ་སྒྲ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ལྟར་སྣང་དེ་ཡང
ནམ་པ་གསུམ། །སྐྱོན་བརྗོད་སྤོ་ནས་ཡོག་རྟོག་ཟེལ། །ཡུལ་དང་ངོ་བོ་བརྗོད་ཚུལ
ཀྱི། ། །དབྱེ་བས་སྲན་འཕྱིན་ནམ་པ་གསུམ། །ལྟར་སྣང་སྐྱོན་ལ་སྐྱོན་མི་བརྗོད། །
མ་སྟེགས་བྱེད་དང་བོད་འགའ་ཞིག །ཁྱངས་ངེས་བྱེད་མོད་དེ་མི་འཐད། །སྐྱོན་མི
བརྗོད་དང་སྐྱོན་མེད་བརྗོད། །གཉིས་ཡིན་དབྱེ་བས་བསམ་མི་ཁྱབ། །བརྗོད་པའི
ཚུལ་ལ་རང་རྒྱུད་དང་། །ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཡིན་རང་རྒྱུད་བཤད། །ཐལ་འགྱུར
བཞི་ལས་བཅུ་བཞི་ཞེས། །གང་ཟག་ཅན་པ་དག་དེ་ལྟར་འདོད། །བཟློག་པར་ནུས
དང་མི་ནུས་ལས། །ཡང་དག་ལྟར་སྣང་བདུན་བདུན་ཡིན། །དྲུག་དང་ཕྱེད་ཀྱིས་མི
འཕེན་ལ། །བདུན་པའི་ཕྱེད་ཀྱིས་འཕེན་ཞེས་རེ་ཞིག །རང་རྒྱུད་ལའང་མཚུངས
ཕྱིར་དང་།།རྟགས་མེད་ཁྱབ་པ་འགལ་ཕྱིར་དང་། །ལྟག་ཆོད་ངེས་པ་མི་རྟང་ཕྱིར།།
ཐལ་འགྱུར་བཞིར་དབྱེ་མི་འཐད་དོ། །མ་གྲུབ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལྟག །འགལ་བའི
ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཆད། །རྟགས་མེད་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་འགྲུལ། །དེས་ན་ཐལ
འགྱུར་བཅུ་བཞི་མིན། །འདོད་པ་བརྗོད་ནས་མི་འདོད་སྒྲུབ། །སྒྲུབ་པའི་ཐལ
འགྱུར་ཆོས་གསུམ་ལྟན། །དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་དགེ་མིན་ཡང།།བཟློག་ན་སྒྲུབ་པའི

མཚན་ཉིད་ཡོད། ཁ་ཅིག་ཐལ་བའི་ཚོས་བརྒྱ་པས། །སྒྲུབ་པའི་བག་ཉིད་འཕེན་
ཅེས་ཟེར། །ཐལ་བའི་བག་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི།།ཕྱོགས་ཚོས་འཕེན་ན་སྟོང་བ་འཇིག
ཐལ་བའི་བག་ལས་རང་རྒྱུད་ཀྱི། །དོན་འཕེན་ཇི་ལྟར་བརྒྱ་བཞིན་མིན། །
ཡང་དག་ཐལ་བ་བརྒྱ་མི་འཕེན། །རང་བཞིན་འབྲས་བུ་མཚན་ཉིད་དེ། །
མི་དམིགས་གསུམ་ཀྱིས་སྒྲུབ་མི་འཕེན། །ལྟག་མ་ཡང་དག་གཏན་ཚིགས་ཀྱན། །
སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །བརྒྱ་པ་རང་རིགས་འཕེན་པ་བཞི། །གཞན
རིགས་འཕེན་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད། །འདོད་བརྗོད་མི་འདོད་སྒྲུབ་པ་མེད། །ཁས་བླངས
གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་ནི། །གཏན་ཚིགས་བཞི་པ་སྲིད་པར་འགྱུར། །ཁས་བླངས
རྟགས་སུ་མི་རུང་ན། །ཐལ་བས་བསྒྲུབ་པ་མི་འཐད་ལོ། །གཞན་ཀྱིས་ཀྱན་ཏུ
བརྟགས་པ་ལ། །ཐལ་བས་སྒྲུབ་པ་སྟོན་ཡོད་མིན། །ཐལ་འགྱུར་ལ་ནི་སྟོ་གསུམ
ཞེས། །ཁ་བ་ཅན་པ་དེ་སྐད་སྨྲ། །འགལ་དང་མ་ངེས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །འདོད
ན་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་འགྱུར། །དེ་མཐར་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཀྱན། །མ་གྲུབ
གཅིག་ཏུ་འདུ་བར་འགྱུར། །མ་གྲུབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ན་མཚུངས། །ཡང་ན་འགལ
ལ་དེ་འཕྲལ་འགྱུར། །དེས་ན་མཁས་པས་ཐལ་འགྱུར་ལན། །ཆུམ་པར་ཐར་པའི
སྟོ་བཞིས་གདབ། །ལན་ཀྱིས་བརྒྱ་པར་མི་ནུས་ན། །དེ་ཡི་རྟེས་འབྲང་དམ་པའི
ལུགས། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དང་སུན་འབྱིན་ཀྱི། །རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་གིས
ཤེས། །མཁས་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པ་ཡི། །ས་ངས་ཆུས་རྟམས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན། །
ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་གཞན་དོན་རྟེས་སུ་དཔག་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ
བྱེད་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ།།

།།སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་རྟམས་སུ་ཡང་དང་ཡང་། ། མཁས་པ་མ་མཁས་པ་རྟམས་ལ
སྟོན་སྒྲུངས་པས། །ཚེ་འདིར་ལན་རེ་ཟུང་རེ་ཐོས་ཙམ་ཀྱིས། །གཞུང་ལུགས་ཀྱན
ཤེས་ཀྱན་དགའ་ཆུལ་མཚན་དཔལ། །ཕྱོགས་ལས་རྟམ་ཆུལ་ཕྱོགས་གླང་གྱགས

པའི་གཤུང་། །མདོ་དང་རྒྱམ་འགྲེལ་དེ་འགྲེལ་དང་བཅས་རྒྱས། །ལེགས་པར་
རྟོགས་ཤིང་རྟོག་གེའི་ཚུལ་ཤེས་ནས། །ཡང་དག་རིགས་མཚོག་རིགས་པའི་གཏེར་
འདི་བསྒྲུབས། །ཐུབ་པ་སེར་སྐྱ་ཆང་མིག་པ་དང་འགྲེ་པའི་བྱ། །མཁའ་གོས་ཅན་
དང་ཚུ་རོལ་མཛོས་པའི་གཤུང་འཛིན་པ། །ཐོས་སྒྲོགས་པ་དང་གངས་རིའི་ཁྲོད་
གནས་སྣ་རྒྱས་ཀྱི། །རྟོག་གེ་བན་འཛིམས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་བྱས་སོ། །
བློ་ཡི་ནུས་པ་ཐུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་མ་རྟེད་ཅིང། །ཉིན་དང་
མཚན་དུ་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་གཤུང་ལྟགས་ཕྱོགས་རེ་དཔྱིས་མ་ཕྱིན། །རྟག་ཏु
བརྩོན་པས་ཉིང་འཛིན་བསྒྲུབས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དགེས་པའི་ལམ་ལས་གོལ། །
སྟེགས་དུས་སྐྱེ་བོ་ཆོག་ཤེས་རྒྱམས་ཀྱང་ལེགས་པར་སོམས་ལ་མཁས་པ་བསྟེན། །
སྟེ་བདུན་རིགས་པའི་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ཞེས། །ཐུན་པོའི་ལྟགས་ངན་དོར་ནས་ངས
འདི་བཤད། །རིགས་པ་མཁྱེན་པ་དེ་དག་འདི་བཞེད་མོད། །ལན་མང་ཐོས་ཀྱང
བླུན་པོའི་སྙོད་ཡུལ་མིན། །ལེགས་པར་བཤད་པས་བློ་གོས་མིག་ཕྱེ་ནས། །ཤེས
བྱའི་དེ་ཉིད་ཇི་བཞིན་ལེགས་བསྟན་པའི། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས
པ་ཉིད། །ཐོབ་ནས་འགྲོ་བ་ཀུན་ཀྱི་སྨྲུབས་ཀྱང་ཅིག །

ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་ཡུལ་བྱང་ཕྱོགས
ཀྱི་རྒྱུང་དུ་བྱུང་བ་སྒྲ་དང། ཚད་མ་དང། སྟེ་བསྡུར་དང། སྟན་དགེ་དང། ཆོག
གི་རྒྱན་དང། མིང་གི་མངོན་བརྗོད་དང། ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞུག་ལག་རྣམས་ལེགས
པར་ཤེས་པས། འཚད་པ་དང། ཟོམ་པ་དང། ཟོད་པའི་ཡུལ་ལ་སྒོམ་པ་དགེ་བ
ཅན་ཀུན་ལས་བཏུས་དང། སྟེ་བདུན་ཕྱིན་ཅི་མ་ཡོག་པར་ཁོང་དུ་རྟོགས་ཅིང། ལུང
དང་།རིགས་པ་དང། མན་ངག་གི་ཚུལ་མཐའ་དག་ལ་བློའི་སྟང་བ་ཐོབ་པ་ཤཱཀྱའི
དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་སྟེ་བ་སྒྲོར་སྒྲུབས
ནས་གོ་བའི་བར་བཀོལ་ཏེ་དཔལ་ས་སྐྱའི་གཞུག་ལག་ཁང་དུ་སྒྲུར་བའོ།། །།

ཨཨ། །ཚོད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་

རང་འགྲེལ་བཞུགས། །

ཨཱ། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། །ཕྱ་མ་ཏ་ཡཱ་ཏ་ན་ཏཱ། བོད་སྐད་དུ། ཚངས་
མ་རིགས་པའི་གཏེར། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་
པ་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་
སྤྱན་ཡངས་པ། །འགྲོ་ཀུན་དགེ་ལེགས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱགས་རྟེ་ཅན། །
བསམ་ཡས་ཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་སྟོབས་མངའ་བ། །འཇམ་མགོན་
བླ་མའི་ཞབས་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །བློ་གྲོས་སྟོ་གཙུག་ཡོན་ཏན་
རྒོར་བཀའ་རྒྱུན་གྱིས་སྤྲས། །བདེན་གཉིས་རོ་འཛིན་སྟོང་ཉིད་ཕུང་
སྤྲའི་སྤྲ་སྒྲོགས་ཤིང་། །མཁྱེན་བརྩེའི་ལྷ་ཟེར་ཕས་ཆོལ་སྐྱེ་བོས་མི་
བཟོད་པ། །བློ་གསལ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱན་གྱུར་དཔལ་ལྡན་བླ་དབང
རྒྱལ། །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་མཁས་པའི་རྒྱ་སྐར་བྱེ་བ་བརྒྱས། །
དཔལ་ལྡན་གྲགས་པའི་གསུང་རབ་པཎྜི་རབ་[ཀ། ཁ་]ཕྱེ་མོད།།
གང་བློའི་ཉེ་འོད་སྣང་བས་མ་ཁྱབ་དེ་སྲིད་དུ། །གཞུང་ལུགས་
དགོངས་དོན་གི་ས་རར་སྟེང་པོ་གསལ་མ་ནུས། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་
བཞེད་གཞུང་ཇི་ལྟ་བར། །བློ་གྲོས་གསལ་བའི་མིག་གིས་ལེགས་
མཐོང་ནས། །ཤེས་ལྡན་གཟུགས་བོར་གནས་པ་དོན་གཉིས་བ། །
གཞན་ལ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་འདི་བཤད་དོ། །

ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དག་ལ་རིགས་པ་སྟེ་བར་ཁས་ལངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་མཐོང་བས་དེ་སྙན་དབྱངས་བ་དང་ཡང་དག་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་འདི་བཙུམ་མོ། །

དེ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཤེས་བྱ་སྟེ། ལྷོག་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་ཇེས་པར་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ། བློ་དེས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། ཡུལ་ གྱི་ མཚན་ཉིད་ བློས་ རིག་ བྱ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཁས་བླངས་པརྗེད་ན། དོན་ སྟྲ་ དང་ ནི་ མེད་ སྟང་ གཉིས། །ཡུལ་ ཡིན་ ཞེ་ ན། བོད་རྣམས་རྟོག་ པ་ ལན་ལ་ པའི་ ཡུལ་ དོན་ སྟྲ་ དང་། ། རྟོག་ མེད་ ལན་ལ་ པའི་ ཡུལ་ མེད་ པ་ གསལ་ ཏ་ གཉིས་ མེད་ ན། ལན་ལ་ ཏ་ གཞི་ མེད་ ཏུ་ ལྷུར་ བས་ ཟང་ ཡུལ་ གཉིས་ ཡོད་ ལ། དེ་འང་ ལན་ལ་ ཤེས་ གཉིས་ ལངས་ པའི་ རང་ རིག་ གི་ [ཀ། རང་ རིག་ མངོན་ སུམ་ གྱི་] ཤུགས་ ལ་ གྲུབ་ པོ་ ཞེས་ ཟེར་ བ་ དང་། ཁན་ ཐོས་ སྟེ་ པ་ མང་ པོས་ བཀུར་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ [ཁ། ཁ་ ཅིག་] ཟླ་ ཐ་ ཡ་ ངན་ ཐ་ ཀཱ ཏ ཡ ཀ ཏ ཡ ཀ ཏ ཡ ཀ

དེ་འཛིན་གྱི། །ཤེས་པ་གཉིས་པོ་འགྲུལ་པར་འགལ། །དོན་སྤྱི་དང་སྒྲ་
ཤད་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཡིན་ན་དེ་ [ཀ། དེ་དག་]འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་མིག
ཤེས་གཉིས་མ་འགྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱམ་འཛིན་གྱི་མིག
ཤེས་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱབ་པ་མི་འགྱུར་སྟེ། ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་ཐག་པ""""
ལ། ། །སྤྱོལ་འཛིན་བཞིན་དུ་འགྲུལ་ཞེ་ན། །ཡུལ་ཡོད་ཀྱང་ཐག་པ་ལ
སྤྱོལ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཇ་ཕྱིས་ལ་དཔྱལ་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱར
འཛིན་ཡུལ་ཡོད་ཕྱིར་མ་འགྲུལ། །ཡུལ་མེད་པས་ན་སྤྱོལ་འཛིན
འགྲུལ། ། །ཐག་པའི་ཁ་བོ་ཁ་དོག་གི་རྒྱལ་དངོས་པོ་ལ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཁ་བོར
སྣང་བའི་མིག་ཤེས་སྣབས་དེར་ཡང་མ་འགྲུལ་ལ། ཐུལ་དོན་ལ་མ་གྱུབ་པ་རྟོག
པས་སྤྲོ་བཏགས་ཡིན་པས་ཡུལ་མེད་པ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་འགྲུལ་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ཡུལ་སྣང་རྩུང་དུ་ཐལ་བ་ནི། སྣང་ ཡུལ་ གཉིས་ པོ་ ཤེས་ པ
ལས། ། །ཐ་ དད་ ཡིན་ ན་ ཡུལ་ རྩུང་ བར། །གནས་ པའི་ གང་ ཟག
གཞན་ གྱིས་ ཀྱང་། ।མཐོང་ གྱུར་ ཐུམ་ པ་ ལ་ སོགས་ བཞིན། །དོན་ཐ
ད་མེད་པ་ གསལ་ བ་ གཉིས་ ཤེས་ པ་ ལས་ ཐ་ དད་ པའི་ ཡུལ་ ཞིག་ ཡིན་ ན། ཡུལ
རྣམ་ པ་ ནི་ རགས། ཡིད་ ཀྱི་ བར་ གཏན་ པ་ ནི་ ཡོད། འགྲུལ་ པའི་ ཆུ་ མཚན་ ནི་ མེད
པས། ། ཡུལ་ སྣང་ རྩུང་ གཅིག་ ན་ གནས་ པའི་ གང་ ཟག་ གཞན་ གྱིས་ ཀྱང་ མཐོང་ བར
འགྱུར་ ཏེ། ཡུལ་ སྣང་ རྩུང་ དུ་ ཁྱད་ པར་ མེད་ པའི་ ཕྱིར་ ཐུམ་ པ་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱིས
མཐོང་ བ་ བཞིན་ ནོ། ।དེ་ སྐད་ དུ་ འདི་ རྣམ་ འགྱེལ་ ལས། ། རྣམ་ པ་ དེ་ ནི་ ཐ་ དད་ ན། ।
གཞན་ གྱིས་ ཀྱང་ ནི་ རྟོག་ པར་ འགྱུར། ।ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། ।དོན་ ཀྱི་

ཡིན་ཡང་ལུས་ཀྱི་ནང་། །མི་མཐོང་བཞིན་དུ་འགྲུལ་སྣང་གཉིས། །
བདག་ལ་རྟག་ཏུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་རྟོགས་པ་མེད་ཅེ་
ན།། །དོན་སྤྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་པོ་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཀྱང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་
ནང་ན་གནས་པ་ [ཀ། གླུ་སྙིང] དོན་ཡིན་ཡང་མི་མཐོང་བ་ལྟར་གཞན་གྱིས
མི་ མཐོང་སྟེ། བདག་གི་ བློ་དང་འཕེལ་བའི་ ཕྱིར་ རོ་ ཞེ་ ན། ནང་ གི་ལུས་ ནི་
ཡུལ་ རྣང་ མིན། །དེས་ ན་ རང་ གིས་ ཀྱང་ མི་ མཐོང་ ། །ནང་གི་ལུས་མི
མཐོང་བ་དབེར་མི་ རྣང་སྟེ། ། ངེ་ནི་ ཡུལ་ རྣང་ བ་མ་ ཡིན་ བའི་ ཕྱིར་ རང་ ཉིད་ ཀྱིས་ ཀྱང
མི་ མཐོང་ ལ། ། ཤུང ་ ཐ ་ ན ་ གནས ་ ན ་ མཐོང ་ བར ་ འགྱུར ་ ར། ། རང ་ དང ་ ཏུ ་ ཏུ
འཕེལ་ བས ་ ན། ། ཀ ་ ཉིས ་ པོ ་ འདི ་ ཡ ་ ལ ་ ཤ ་ ར ་ ཆ ་ ན ། ། ཀ ་ ལ ་ ཏ ེ ་ ད ོ ན ་ ས ྤ ྱ ི ་
ད ང ་ ས ྤ ྲ ོ ལ ་ ག ཉ ི ས ་ ཀ ྱ ི ་ ཐ ེ ག ས ་ ཀ ྱ ི ་ ཐ ེ ག ས ་ ལ ་ ཡ ི ན ་ ཀ ྱ ི ་ ར ང ་ ག ི ་ ཐ ོ ན ་ ད ང ་
ད ུ ས ་ ཆ ེ ན ་ ད ུ ་ འ ཕ ེ ལ ་ ব ས ་ ས ོ ་ ས ྐ ྱ ེ ས ་ ན ། ། ར ང ་ ཐ ོ ན ་ ཁ ོ ་ ན ་ ད ང ་ འ ཕ ེ ལ ་ ཕ ྱ ི ་ ར ། །
ব ཟ ླ ོ ད ་ ཀ ྱ ང ་ ག ཞ ན ་ ཀ ྱ ི ས ་ ཟ ླ ོ ག ས ་ མ ི ་ འ ག ྲ ུ ར ། ། ར ང ་ ར ང ་ ག ི ་ ཐ ོ ན ་ ཁ ོ ་ ན ་ ད ང ་
འ ཕ ེ ལ ་ ན ་ ར ང ་ ར ི ག ས ་ ব ་ ব ཞ ི ན ་ ད ུ ་ ག ཞ ན ་ ལ ་ ব ས ྐ ན ་ ཀ ྱ ང ་ ག ོ ་ ব ར ་ མ ི ་ འ ག ྲ ུ ར ་ ར ོ ། ། ད ེ འ ང ་
ཆ ོ ས ་ འ ཁ ྲ ི ལ ་ ལ ས ། ། ব ད ག ་ ལ ་ ཏ ྟ ག ་ ཏ ུ ་ འ ཕ ེ ལ ་ ཡ ི ན ་ ན ། ། ব ཟ ླ ོ ད ་ ཀ ྱ ང ་ ཏ ྟ ག ས ་ ব ར ་ མ ི ་
འ ག ྲ ུ ར ་ ར ོ ། ། ཞ ེ ས ་ ག ས ུ ད ས ་ ব ་ ལ ྟ ར ་ ར ོ ། ། ར ང ་ ར ང ་ ག ི ་ ཐ ོ ན ་ ད ང ་ འ ཕ ེ ལ ་ ব འ ི ་ ཕ ྱ ི ར ། །
ব ཟ ླ ོ ད ་ ব ས ་ ད ེ ་ ཉ ི ད ་ ཏ ྟ ག ས ་ ཤ ེ ་ ན ། ། ག ང ་ ཟ ག ་ ར ང ་ ར ང ་ ག ི ་ ཐ ོ ན ་ ད ང ་ འ ཕ ེ ལ ་
ব འ ི ་ ཕ ྱ ི ར ། ར ང ་ ག ི ་ ཐ ོ ན ་ ཝ ི ་ ཡ ུ ལ ་ ད ེ ་ ব ཟ ླ ོ ད ་ ব ས ་ ར ང ་ ར ང ་ ག ི ་ ཡ ུ ལ ་ ད ེ ་ ག ོ ་ ব ་ མ ི ་ འ ག ས ་ ལ ་ ལ ོ ་
ཞ ེ ས ། ག ང ་ ཟ ག ་ ག ཉ ི ས ་ ཀ ྱ ི ་ ব ཟ ླ ོ ད ་ ཏ ྟ འ ི ་ ད ོ ན ། ། ས ོ ་ ས ོ ་ ཡ ི ན ་ ཕ ྱ ི ར ་ ས ྤ ྱ ོ ར ་

མི་ ནུས། །གང་ཟག་རང་རང་གི་བློ་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱང་བ་དེ་བརྟེན་པས་རང་རང་
གི་བློ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་གོ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་བརྟེན་བྱ་ཕྱན་མོང་བ་ [ཅ། བར་
] གོ་བར་མི་ནུས་ཏེ་གཉིས་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རེ་ རེ་ དག་ དང་ འབྲེལ་ན་ ནི། །དོན་ གཅིག་ མངོན་ ཞེན་
བདག་ཉིད་ཅན། །འཛིན་པོ་ཉན་པོའི་ སེམས་ དག་ གི །མཚམས་ སྦྱོར་ བར་ ནི་ མི་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་ཡོད་པའི། །
སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་འདྲ་བས། །འདྲ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ལ། །
ཐ་སྙད་ སྦྱོར་ ཕྱིར་ མི་ འགལ་ ན། །འཛིན་ཉན་ཐེད་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་
དོན་སྤྱི་རང་རང་གི་བློ་དང་འབྲེལ་ཡང་ལྷོ་ལྷོར་ཞབས་ཞུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ
པ་འདྲ་བས་འདྲ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། །
མ་ཡིན་ཏེ། རང་ ལ་ ཤར་ ན་ རང་ ཡུལ་ ཡིན། །མ་ ཤར་ ན་ ནི་ དེ་ ཡུལ
མིན། ། །དེས་ ན་ ཐ་ དད་ གཟུང་ བ་ ལ། །གཅིག་ ཏུ་ འཛིན་ པ་ ག་ ལ
སྲིད། ། །བློ་ ལ་ ཤར་ ན་ གང་ ཟག་ རང་ རང་ གི་ བློ་ དང་ རྟེས་ སུ་ འབྲེལ་ བའི་ སྤྱི་ ནི
རང་ རང་ གི་ ཡུལ་ ཡིན་ པས་ ཐུན་ མོང་ དུ་ མི་ འཛིན་ ལ། ། བློ་ ལ་ མ་ ཤར་ ན་ ཡུལ་ ཉིད་ མ
ཡིན་ པས་ ཕན་ ཚུན་ འདྲ་ བ་ མི་ ཤེས་ པའི་ ཕྱིར་ དོན་ གོ་ ཀ་ མི་ སྲིད་ དོ། །ཐ་ དད
ཡིན་ཡང་ ཡུལ་ གཅིག་ ཏུ། །འགྲུལ་ པའི་ སྒྲ་ ནས་ འཛིན་ ཞེ་ ན། །དོན
སྤྱི་ རང་ རང་ གི་ ཡུལ་ ཐ་ དད་ ཡིན་ ཡང་ འགྲུལ་ ནས་ གཅིག་ ཏུ་ འཛིན་ པས་ མི་ འགལ
ལོ་ ཞེ་ ན། ། གཅིག་ ཏུ་ འཛིན་ པ་ འགྲུལ་ པའི་ ཕྱིར། །གཟུང་ ཡུལ་ མེད

པར་གྱུབ་པ་ཡིན། །དོན་སྦྱོ་ཡུལ་གཅིག་མེད་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པས་གནོད་
པ་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཡུལ་མེད་པ་ཉིད་[ཀ། དུ་]གྱུབ་སྟེ། རྣམ
འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་འདུ་ལ་དེ་གཅིག་པར། །ཐ་དད་ཡོད་ན་དེ་སྟོང་མིན། །ཐ
དད་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཟུང་། །དེ་ཚེ་བློ་དོན་མེད་ཅན་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས
པས་སོ། །རིགས་པས་བས་བརྟགས་ན་མེད་བཞིན་དུ། །ང་དུང་ཚལ་ཆེར
ཡུལ་དུ་ཞེན། །སོར་མོའི་རྩེ་མོས་བསྟན་པ་ན། །ཁམ་མཁའ་མཐོང
ཞེས་བྱེན་པོ་འགྲུལ། །བར་སྣང་བས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་འདོད་པ་བཤད་ན། གཞན་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཁོ
ན། །ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱང་དོར་བྱེད
པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་ལ་འཇུག་གི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལ
དགོས་ནུས་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཇུག་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད
གཅིག་གཞན་བྱ། །ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དཔྱོད་རྣམས་ཀྱི། །དོན་བྱ་དེ་ལས་གྱུབ་ཕྱིར
རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། མེད་པ་གཞན་བྱ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །གཅིག་ཉིད་ཅི་ན་ཁོ
བོའང་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །རང་མཚན་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་འཇལ་ན
གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ལ། ལྷོག་གྱུར་འཇལ་ན་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། གཉི་ག་ཡང་སྒྲིས
བྱས་འཇུག་ན་མི་བསླུ་བས་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགྲུལ་ཤེས་ཡུལ་མེད་ལ་རྩོད་པ་སྤང
བ་དང་། གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས
གཞན་བྱ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། ཡུལ་གཉིས་བཞེད

པས་གཙོ་བོ་ [ཞ། འགལ་] ཅེ་ན། །དོན་སྒྲུ་ཡུལ་མ་ཡིན་ན་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
འཇུག་ཚུལ་སྨོ་ནས་རང་སྟྲི་གཉིས། །གཞལ་བྱ་གཉིས་ཡོད་ནས་གཉིས་སུ
གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཇལ་ཚུལ་གྱི་སྨོ་ནས་མངོན་གྱུར་གྱི་རང་མཚན་རང་གིས
འཇལ་བ་དང་། ལྷག་གྱུར་གྱི་ རང་མཚན་གཞན་ལས་འཇལ་བ་ལ་དགོངས་ནས
གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆུམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡིས། །
རྟོགས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར
ཚད་མ་གཉིས། །དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་དོན་སྒྲུ་དང་མེད་པ་གསལ་བ་ཡུལ་དུ་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།
མེད་ པའང་ གཞལ་ བྱར་ མཚུངས་ ཤེ་ ན། ཁ་ཅིག་དོན་སྒྲུ་ དང་ མེད་ པ
གསལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་ལ་བློའི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་ [ཏ
ཀྱིས]དོན་སྒྲུ་གཞལ་བྱར་འཇོག་པ་ལྟར་རྟོག་མེད་འགྲུལ་པའི་དམིགས་པ་དེ་འདང
ཡུལ་གསུམ་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ། །

བས་སྒྲ་མཚན་ཡང་མ་ཡིན་པས་གང་དུ་འདུ་ཞེ་ན། སྒྲ་སོགས་སྟང་བ་བློ་ཉིད་
ཡིན།། །སྒྲར་ སྟང་ དོན་ ལ་ གྲུབ་ པ་ མེད། །དེ་ ནི་ དངོས་ པོར་ ཡོད་
མེད་ ཅེས། །རྟོག་ པས་ དཔྱོད་ ན་ སྒྲ་ མཚན་ ཡིན། །སྒྲ་ཤད་འཛིན་པའི
ཡུལ་ཅན་ནི་ ཤེས་ པ་ཉིད་ ཡིན་ པས། རང་ གི་ མཚན་ ཉིད་ ལས་ མ་ འདས་ སོ། །སྒྲར
ཐུན་ཡུལ་ དུ་ རྟོགས་ པ་ ནི། གཞི་ མེད་ ལ་ འཇུག་ པས་ ཡུལ་ ཅི་ འདར་ མེད་ པ་ ཉིད་ ཡིན་
ནོ།། །སྒྲར་ ཐུན་ དེ་ དངོས་ པོ་ ཡིན་ ནམ་ དངོས་ མེད་ ཡིན་ ཞེས་ དཔྱོད་ ན། རྟོག་ པའི
ཡུལ་ ཡིན་ པས་ སྒྲ་ཡི་ ཁོངས་ སུ་ འདུ་ བོ། །དེ་ ལང་ རྟམ་ འགྲེལ་ ལས། སྒྲ་ ཤད་ ལ
སོགས་ དོན་ མིན་ ཏེ། །དོན་ ཏུ་ མོས་ པ་ མེད་ ཕྱིར་ རོ། །ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། ཐ་ ཤད་ ལ
སོགས་ ཐ་ མིན་ ཏེ། །དོན་ ཏུ་ ཞེན་ པ་ མེད་ ཕྱིར་ རོ། །ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། དེ་ དག་ གི
ཡང་ དེ་ ལྟའི་ དངོས། །བཀག་ མེད་ གསལ་ བར་ སྟང་ བ་ ཉིད། །ཤེས་ པའི་ ངོ་ བོ་ དོན
ཉིད་ ཕྱིར། །ཐ་ སོགས་ ཞེས་ བྱའི་ ཐ་ དག་ ནི། །ཐ་ ཡི་ ཐ་ ཡུལ་ ཅན་ ཡིན་ ལ། །ཐ
ཐ་ དོན་ མེད་ ཅན་ ཡིན་ ནོ། །ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པར་ ཆུས་ པར་ གསུངས་ སོ། །
གསུམ་ པ་ ཚུར་ བ་ དང་ འགལ་ བ་ སྤང་ བ་ ནི། དངོས་ མེད་ གཉིས་ པོ་ རང་ རིག
གི [ཀ། གི་] ।ཤུགས་ ལ་ གྲུབ་ པས་ གསལ་ [ཁ། ཅ་]ཞེ་ ན། །དོན་ ཐ་ ཏད་ ཙམ་ ཙ་ ཀ
ཉིས་ ཡུལ་ ཅ་ ཡ་ ཏ ।ཞ ।ཞ ।ཞ

དེའང་རྒྱམ་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་རྒྱང་གནས་པས་མི་ཤེས་པ། །རང་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར་
དེ་ཤེས་ཡིན། ।ཞེས་བྱ་བ་དང་། གལ་ཏེ་སྟོང་ཡང་ཤེས་ངོ་བོས། །དོན་ཉིད་ཡིན་ན་
ཐལ་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་འདོད་ཕྱིར་སྐྱོན་ཡོད་མིན། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
བཞི་པ་དགག་པ་ཚད་མས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། རང་མཚན་ མིན་
པའི་ཡུལ་མེད་ན [ཀ། ཕྱིར་]། ।དངོས་མེད་གཞལ་བྱར་འགལ་
ཞེ་ན། ।དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་གཞལ་བྱ་མེད་ན། དངོས་མེད་
འཇལ་བའི་ཚད་མ་མི་ཕྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དགག་ བྱ་ དངོས་ ཡོར་ ཡོད་
མེད་ཅེས། ।བསྒྲུབ[ཀ། སྒྲུབ་]པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་བ་མེད། ।སྒྲུབ
ན་དངོས་ཡོར་ཡོད་ཅེས་སྒྲུབ་ལ། འགོག་ན [ཁ། ཡང་] དངོས་ཡོར་མེད་ཅེས
འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའང་རྒྱམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་དོན་བསྟན་པ་མེད་རྒྱས་ཀྱིས།།
ཡོད་ མེད་ ཕྱོགས་ ཀྱི་ བྱེ་ ཕྲག་ གིས། ।དངོས་ ཡོ་ ཉིད་ ནི་ དཔྱད་ བྱ་ སྟེ། ।འདི་ལས
འབྲས་ཐུང་རག་ ལས་ ཕྱིར། ।དོན་ ཕྱེད་ ནུས་ པ་ མ་ ཡིན་ ལ། ।དོན་ གཉིར་ བརྟགས
པས་ཅི་ཞིག་ བྱ། ।མ་ནིང་ གཟུགས་ བཟང་ མི་ བཟང་ ཞེས། ।འདོད་ ལྟན་ རྒྱས་ ཀྱིས
བརྟག་ཅི་ཕན། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।

གཉིས་པ་ གཟུང་ཡུལ་ རང་ མཚན་ ལ་ ཆོད་ པ་ སྤང་ ཐ་ ལ་ གཉིས་ ལས་ དང་ ཡོ་ ཆོད་
པ་ དགོད་ ན། ཕྱི་ ཡི་ གཟུང་ ཡུལ་ ཆ་ཤས་ ཡས་ ཐ་ཀག ।ཤེས་ ཡའི་ གཟུང
ཡུལ་ འདི་ ར་ ནི་ ཕྱེད།।དེས་ ན་ གཞལ་ བྱ་ ཐ་ ཅི་ ག་ ཉིད་ ཀྱང་ ། ।ཁེ་ འཕད
ཅེས་ ནི་ འགལ་ ཞེག་ ཕྱེ། ।ཐ་ བྱང་ ཡུལ་ ར་ ཀ་ ཉིད་ ཅི་ ཕྱི་ ར་ ལ་ ཀྱི་ ངོ་ ན
ཡིན་ ན་ ཐ་ ཕ་ ངོ་ ན་ ཀྱིས་ ཐ་ ཀ་ ལ། ར་ ངེ་ ཐ་ ཡིན་ ན་ ཡུལ་ ཏུ་ འགལ་ ལ་ ཞེ་ ཡོ། ।

གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་དགྱེད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་དང་དབང་ཕྱུག་དང་། །གཙོ་བོ་རྟུལ་དང་རྣམ་རིག་དང་། ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་གྲུབ་པའི་མཐའ། །ཐ་དད་རང་གཞན་སྟེ་པ་འདོད་དེ། །སྒྲ་སྟེགས་བྱེད་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུར་སྒྲ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་པ་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པ་དང་། གྲངས་ཅན་གཙོ་བོས་བྱས་པ་དང་། གཟུགས་ཟན་དང་ཉན་ཐོས་རྟུལ་ཕྲན་གྱིས་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་སེམས་དང་། དགུ་མ་པའང་ [ཞེ། པ་] དོན་དམ་པར་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཀུན་ཏྲོག་ཏུ་དངོས་པོར་སྒྲ་བ་དེ་དག་གི་རྟེས་སུ་འཇུག་ཀྱང་རུང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐུན་མོང་དང་བསྟུན་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་གང་ལྟར་ཡང་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པ་ལ་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་ཚོགས་ཆོད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དགག་ན་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུར་སྒྲ་བ་ནི་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡོད་ པའམ་ མེད་ པར་ འགྱུར། །ཞེས་ པས་ ཁེགས་ ལ། དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་གཉིས་ཀ་འང་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོར་འགལ་བས་མི་འཐད་དོ།། གསུམ་ པ་ བདེ་ བར་ གཤེགས་ པའི་ ལུགས་ བསྟུན་ ཐ་ ལ་ གཉིས་ ལས། དང་ པོ་ དགོངས་ པ་ངོས་ བཟུང་ ཐ་ ནི། ཕྱག་ པས་ ཕྱི་ རོལ་ དགྱེད་ ཀ་ ནས་ ཕྲན་ ཞལ་ ཀྱིས་ བཞེས་ ལ། ཐ་ སྙད་ ཀྱི་ དེ་ ཁོ་ ན་ དགྱེད་ ཀ་ ནས་ སེམས་ ཙམ་ [ཞེ། ཏ།] སེམས་ ཞལ་ ཀྱིས་ བཞེས་]ཞལ་ཀྱིས་ བཞེས་ཤིང་། དོན་ དམ་ པའི་ དེ་ ཁོ་ ན་ ཉིད་ ལ་ འཇུག་ པ་ ནི་ སྒྲོས་ པ་ དང་ བྲལ་ ཏ་ ལ་ འཇུག་ པར་ མཛད་ དོ། །དེ་འང་ རྣམ་ འགྲེལ་ ལས། དེས་ དེ་ ཉིད་ དོན་ བཏང་ སྟོ་ མས་ ཅན། །ཀླུ་ ཆེན་ གཟུགས་ སྟངས་ ཉིད་ མཛད་ ནས། །འཇིག་ རྟེན་ ཐུགས་ ནི་ འཐབ་ ཞིག་ གིས། །ཕྱི་ རོལ་ དགྱེད་ ལ་ འཇུག་ པར་ མཛད། །ཅིས་ བྱ་

བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་སྟོན་དགོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ [ཞེ། གཏན་ལ་ཇི་ལྟར་] ཕབ་པའི་ཚུལ་ལ་དོན་རིག་དང་རྣམ་རིག་གཉིས་སོ། ། དང་པོ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། གཞན་ ལུགས་ དགག ། རང་ ལུགས་ བཟློག ། ཅོད་ པ་ སྤང་བའོ། ། དང་པོ་ ལ་ གཉིས་ ལས་ ཐོག་ མར་ ཆེ་ ཐག་ ཏུ་ སྣ་ བའི་ ལུགས་ དགག་ ན། ཆོད་ པ་ མིན་ ཕྱིར་ རྣམ་ ཤེས་ མིན། ། དབང་ པོ་ རྟེན་ བཅས་ ལྟ་ ཆེད་ ལོ།། ཆེ་ ཐག་ ཏུ་ སྣ་ བ་ ན་ ར་ རྣམ་ ཤེས་ ཀྱིས་ དོན་ འཛིན་ ན་ ཆོད་ པའི་ གཟུགས་ ཀྱང་ མཐོང་ བར་ ཐལ་ བས། ། ཇི་ མཚུངས་ ཀྱི་ དབང་ པོ་ འཛིན་ ཆེད་ མ་ ཡིན་ ཡང་ རྟེན་ བཅས་ ཀྱི་ དབང་ པོ་ ལྟ་ ཆེད་ ཡིན་ ནོ་ ཞེས་ ཟེར་ རོ། ། འདི་ མི་ འཐད་ དེ། ཅིམས་ པོ་ ཡིན་ ཕྱིར་ ལྟ་ ཆེད་ མིན། ། དུས་ མཉམ་ པ་ ལ་ འབྲེལ་ བ་ མེད། ། དབང་ པོ་ ཅིམས་ པོ་ ཡིན་ པས་ ལྟ་ ཆེད་ དུ་ མི་ འཐད་ ལ། ། ཡུལ་ དང་ ཡུལ་ ཅན་ དུས་ མཉམ་ པ་ ལ་ འབྲེལ་ ཕ་ གཉིས་ ཀ་ མི་ འཐད་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། ། གཉིས་ པ་ བོད་ ཀྱི་ ལུགས་ དགག་ ན། ། ཡུལ་ དང་ རྣམ་ ཤེས་ དུས་ མཉམ་ ནི། ། གཟུང་ འཛིན་ ཡིན་ ཞེས་ གང་ ཅན་ པ། ། བོད་ ཕལ་ ཆེར་ ནི་ དུས་ མི་ མཉམ་ ན་ ཡུལ་ དུ་ མི་ རྟེན་ ཞེང་ དབང་ པོ་ ལྟ་ ཆེད་ མ་ ཡིན་ པས། ། དུས་ མཉམ་ པའི་ ཡུལ་ དང་ རྣམ་ ཤེས་ གཟུང་ འཛིན་ ཡིན་ ཞེས་ སྨྲོ། ། འདི་ འང་ མི་ འཐད་ དེ། ། དུས་ མཉམ་ ཕྱིར་ ན་ འབྲེལ་ བ་ མེད། ། ཕྱུ་ མེད་ པ་ ལ་ རྣམ་ ཤེས་ འགལ། ། ཡུལ་ དང་ རྣམ་ ཤེས་ དུས་ མཉམ་ པ་ ལ་ འབྲེལ་ བ་ མེད་ པས་ མི་ འཛིན་ ལ། ། ཡུལ་ ཕྱུ་ མ་ ཡིན་ ན་ དོན་ རིག་ གི་ རྣམ་ ཤེས་ དམིགས་ པའི་ ཕྱུ་ མེད་ ལས་ སྐྱེ་ བར་ འགྱུར་ རོ། ། སྐད་ ཅིག་ སྟ་ མའི་ ཡུལ་ ཕྱུ་ ཡིན། ། དུས་ མཉམ་ གཟུང་ ཡུལ་ ཡིན་ ཞེ་ ན། ། སྐད་ ཅིག་ གི་ སྟ་ མའི་ [ཞེ། ཏ། བའི་

] ཡུལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པོ་ཞེས། ཡུལ་ལས་སྐྱེས་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་གྲུབ། །དེ་ལ་དུས་མཉམ་དགོས་པ་མེད། །སྐད་ཅིག་གིས་སྣང་མའི་ [ཁ། བའི] ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་གྲུབ་མོད། དེ་ལས་གཞན་པའི་ དུས་ མཉམ་ པའི་ ཡུལ་ ཅི་ ཞིག་ དགོས། རྣམ་ཤེས་ རྒྱུ་ ལས་ སྐྱེའང་ དུས་ ཕ་ཉམ་ པའི་ ཡུལ་ ར་ གྲོགས་ ས་ དགོས་ ན་ ཏུས་ ཕ་ཉམ་ པའི་ ཏབང་ པོ་ ལ་ ས་ོགས་ ཕའང་ གྲོགས་ ས་ དགོས་ ཕས་ ཏ་ ཅང་ ཐལ་ ཏེ། ཨ་ ལ་ ཡར་ རྒྱ་ ཆོགས་ ཕ་ ལས་ ཅ་ ཏ ན་ ས ྐ ྱ ེ ས ་ ཕ ར ས ་ ཅ ན ་ ཀ ྱ ི ་ ར ེ ་ ག ྲ ོ ག ས ་ ས ་ ད ག ོ ས ་ ས ོ ་ ཞ ེ ས ་ ས ླ ་ ཏ ཆ ེ ན ་ ན ོ ། ། ད ེ ས ་ ན ་ ར ྣ མ ་ ཤ ེ ས ་ ལ ས ། ། ཀ ྱ ེ ་ ཡ ི ་ ང ོ ་ ཚ ་ མ ་ ག ཏ ོ ག ས ་ ཕ འ ི ། ། ག ཟ ུ ང ་ ཕ ་ ཞ ེ ས ་ ཏ ྱ ེ ་ ཅ ི ་ ཡ ང ་ མ ེ ད ། ། ཅ ེ ས ་ ཏ ྱ ེ ་ ཕ ད ང ་ ། ། ན ྣ མ ་ ད ེ ས ་ ལ ས ་ ཀ ྱ ང ་ ། ན ྣ མ ་ ཕ ་ ག ཏ ོ ད ་ ཕ ར ་ ན ུ ས ་ ཕ འ ི ་ ཕ ྱ ི ར ་ ཤ ེ ས ་ ཕ འ ི ་ ཡ ུ ལ ་ ཀ ྱ ི ་ ཀ ྱ ེ ་ ཡ ི ན ་ ལ ་ ཟ ླ ས ་ ས ུ ལ ོ ག ་ ཕ ་ ད ང ་ ལ ྷ ོ ག ་ ཕ འ ི ་ ཟ ླ ས ་ ས ུ མ ེ ་ ཏ ེ ད ་ ཕ ་ ཀ ྱ ེ ་ ཡ ི ན ་ ཞ ེ ད ་ ཀ ྱ ེ ་ ཡ ི ན ་ ཕ ་ ཀ ྱ ེ ་ ཡ ུ ལ ་ མ ་ ཡ ི ན ་ ཀ ྱ ེ ་ ཞ ེ ས ་ ག ས ུ ད ས ་ ཕ ་ ལ ྷ ར ་ ར ོ ། ། ཕ ད ེ ་ ཕ ར ་ ག ཤ ེ ས ་ ཕ ས ་ ཀ ྱ ང ་ ། ། མ ི ག ་ ལ ་ ཕ ཏ ེ ན ་ ཅ ེ ང ་ ག ཟ ུ ག ས ་ ལ ་ ད མ ི ག ས ་ ན ས ་ མ ི ག ་ ག ི ་ ན ྣ མ ་ ཕ ར ་ ཤ ེ ས ་ ཕ ་ ས ྐ ྱ ེ ་ ཞ ེ ས ་ ག ས ུ ད ས ་ ཕ ཞ ང ་ ད ེ ་ ཡ ི ན ་ ཞ ེ ས ། ། །

གཉིས་ རྒྱུ་ འབྲས་ ཡིན་ པས་ གཟུང་ འཛིན་ དུས་ མི་ མཉམ་ མོ། །འོན་ ཀེས་ པའི་ རྒྱུ་ ཡིན་ པར་ ཐམས་ཅད་ མཚུངས་ པ་ ལ་ ཀེས་ པ་ ཡུལ་ གོ་ན་ དང་ འདྲ་ བར་ སྣྲེ་ ལ། དབང་ པོ་ ལ་ སོགས་ པ་ དང་ འདྲ་ བར་ མི་ སྣྲེ་ བ་ ཅི་ ཡིན་ ཞེ་ ན། དེ་ དངོས་ པོའི་ ཆོས་ ཉིད་ ཡིན་ ཏེ། ཟས་ སོགས་ བུ་ ཡི་ རྒྱུ་ ཡིན་ ཡང་། །ཕ་ མའི་ གཟུགས་ བཞིན་ ཡུལ་ འདྲར་ སྣྲེ། །བུའི་ རྒྱུ་ ཟས་ དང་ དུས་ དང་ དོན་ ལ་ སོགས་ པ་ ཡིན་ ཡང་ ཕ་ མའི་ དབྱིངས་ དང་ འདྲའི། གཞན་ གྱི་ མ་ ཡིན་ པ་ བཞིན་ ནོ། །དེ་ ཡང་ རྣམ་ འགྲེལ་ ལས། དཔེར་ ན་ ཟས་ དང་ དུས་ ལ་ སོགས། །ཐུ་ སྣྲེ་ བ་ ཡི་ རྒྱུ་ ཡིན་ ཡང་། །དེ་ ནི་ ཕ་ མ་ གཅིག་ གི་ གཟུགས། །འཛིན་ འགྱུར་ གཞན་ འགའི་ མ་ ཡིན་ བཞིན། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། །དེས་ ན་ ཡུལ་ ལ་ འབྲས་ བུ་ གཉིས། །དཔེར་ ན་ ཡུལ་ ཐུམ་ པ་ ལྟ་ བུ་ ལ་ ཁོས་ ཉིར་ ལེན་ གྱི་ རྒྱུ་ བྱས་ པའི་ ཐུམ་ པའི་ སྣད་ ཅིག་ གཉིས་ པ་ བཅས་ པོར་ སྣྲེ་ བ་ དང་ ། དབང་ པོའི་ ཏོག་ བྱས་ ནས་ མིག་ གི་ རྣམ་ པར་ ཤེས་ པ་ གཟུགས་ དང་ འདྲ་ བར་ སྣྲེ་ བ་ ལ་ ལ་ ཤེ་ ཤས་ གཉིས་ སྣྲེ་ ལ་ ཡིན་ ནོ། །བློ་ ཡང་ ཚུལ་ གཉིས་ ཡིན་ པར་ འདོད་ ། །ཡུལ་ ཤེས་ པའི་ བློ་ དང་ བློ་ དེ་ ཤེས་ པའི་ བློ་ ལ་ ཚུལ་ གཉིས་ ཡ་ ཡིན་ ནོ། ། དེ་ ཉིད་ མདོ་ ལས། ཡུལ་ ཤེས་ དེ་ ཡི་ ཤེས་ པ་ ཡི། །དབྱེ་ བས་ བློ་ ནི་ ཚུལ་ གཉིས་ ཉིད། །ཅེས་ བྱ་ བ་ དང་ ། རྣམ་ འགྲེལ་ ལས། ཚུལ་ གཉིས་ དང་ ནི་ རང་ རིག་ གྱུབ་ ། །ཅེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། །གསུམ་ པ་ རྩོད་ པ་ སྤང་ བ་ ནི། བོད་ རྣམས་ ཕྱི་ རོལ་ གྱི་ དོན་ ལྟོག་ ན་ མོ་ ཞེས་ བྱ་ བ་ རྣམ་ པ་ འཛིག་ ཀྱེད་ གོས་ ཀྱི་ ལྟོག་ [ཞ། ལག] ན་ ལག་ པ་ ཡོད་ པ་ ལྟ་ བུ་ བསམས་ ནས། ཕྱི་ རོལ་ དོན་ གྱིས་ རྣམ་ པ་ བཞག་ ན། ཇི་ ན་ དེ་ ལས་ གཞན་ པ་ ཤ་ ཟས་ བཞག་ གོ་ ཞེས་ མགོ་ བསྟེ་ བ་ ནི་ མི་ མཚུངས་ ཏེ། ཤ་ ཟས་ བཞག་ ན་ ཤེས་ པ་ ཤ་ ཟ་ དང་ འདྲ་ བར་ སྣྲེ་ དགོས་ ལ། བུམ་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ ལ་ ཤ

ཟར་འདོགས་ན་མིང་ལ་མི་བརྩད་དོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་
མདོ་སྡེ་པ་འགོག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་
ཀྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དམྱོད་ལ་འཇུག་པ་ན། ཁོ་བོས་མདོ་
སྡེའི་སྒྲས་ལ་རྟམ་པར་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པར་གྱུར་གོ། །

གཉིས་པ་རྟམ་རིག་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དགག་པ། རྟམ་པར་
རིག་པ་བསྒྲུབ་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་གྱུབ་པ་དགག་ན། གཅིག་ དང་ དུ་ མ་ བྱལ་ བའི་ ཕྱིར། །དོན་
མེད་ དེས་ ན་ རྟམ་ པའང་ མེད། །ཡུལ་ལ་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཐ་ས
ས་ཕ་མོ་ཆ་མེད་ཀྱི་དུ་མར་བརྟགས་ནས་འགོག་ན་བྱེ་བྲག་པས་ཁས་བླངས་པའི
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཐ་ས་གཅིག་མེད་དེ། ཕྱོགས་ཆ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་འཐུའི
ཕུང་པོ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བས་ཤེགས་སོ། ། ཕ་མོ་ཆ་མེད་ཀྱི་དུ་མར་བདེན་པར་མ
སྟེགས་བྱེད་དང་ཁན་ཕོས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་རྩལ་ཕན་བདེན་པ་མེད་དེ་ཆ་དུག
དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཁང་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བས་ཤེགས་ཏེ། དུག་གིས་ཅིག་ཆར
ཐུན་པ་ན། ། ཕ་རབ་རྩལ་ཆ་དུག་ཏུ་འགྱུར། ། དུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། ། གོང
བུའང་རྩལ་ཕན་ཙམ་དུ་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། ཡང་རྩལ་ཕན་གཅིག
དང་གཉིས་མཐུད་པ་ལ་རིང་ཐུང་ཡོད་མེད་བརྟགས་པས་ཀྱང་ཤེགས་སོ། ། དེ་ཉིད
ཆོས་ ཀྱི་ གྲགས་ པས། གང་ གིས་ དངོས་པོ་ རྟམ་ དཔྱད་ ན། ། དེ་ ཉིད་ དུ་ ན་ དེ་ དངོས
མེད།། །གང་ གི་ ཕྱིར་ ན་ དེ་ དག་ ལ། ། གཅིག་ དང་ དུ་ མའི་ རང་ བཞིན་ མེད། ། ཅེས
གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། ། གཉིས་ པ་ འཇིག་ རྟེན་ གྲགས་ པ་ ལ་ བརྟེན་ པ་ དགག་ ན།
ཀུན་ རྫོབ་ པ་ འཇིག་ རྟེན་ གྲགས་ པ་ ལ། ། བརྟེན་ ན་ ཚད་ མའི་ རྟམ་ གཞག

འགལ་། །རྟོག་གེ་པ་ཁ་ཅིག་སྨོན་དབོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་ཀུན་
ཛོད་འཇིག་རྟེན་གྲགས་སྡེ་དང་ [ཞེ། མཐུན་པར་སྣྲ་ལ་] བསྡུན་ནས་འཇོག
ལ། དེའང་གང་ཟག་འཇིག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་གྱི་ བློ་འཇིག་རྟེན་པ་མ་བརྟགས་མ
དཔྱད་པར་འཇུག་པ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའང་ཀུན་ཏུ་ཐ
ལྡན་པའི་ ཚད་མ་དགྱོད་པ་ན་མི་འཐད་དེ། མ་བརྟགས་པའི་ བློ་ངོར་མངོན་སུམ
དང་རྗེས་དཔག་དང་། ལྷག་པ་དང་གཞན་ཞེལ་ལ་ཐོགས་པ་མི་འཇུག་པས་ ཚད
མ་དང་ ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་སྡེ་བདུན་ལས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང
པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་གི་ རྟེས་སུ
འཐད་པར་འདོད་ན་ཤེས་བྱ་ལ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས། དངོས་པོ་ལ་བེམས
རིག་གཉིས་ལས་མ་འདས་པས་བེམས་པོའི་ལུགས་གང་འདོད་ཀྱང་བཀག་ཟིན་ལ།
རིག་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པ་ལས་གཞན་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་བསྟན་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ ཚད་མ་དགྱོད་པ
ན་མདོ་མཛད་པ་དང་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་ རྟེས་སུ་འཐད་དོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ།
གསལ་ དང་ ལྟན་ ཅིག་ དམིགས་ པས་ འགྲུབ། །དང་པོ་ [ཞེ། གསལ
ཅིང་རིག་པའི་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་]ནི། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་གསལ་ཞིང་རིག
པ་ཡིན་ལ། གསལ་ཞིང་རིག་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ ཤེས་བྱ་མི་སྲིད་པས། ཤེས་བྱ
ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་གྱུར་སྟེ། ལྷོག་ཤལ་ཀྱིས་བ་ལང་བསྟན་ [ཀ། ལྷག
ཅ་]ཅ་ བཞིན་ནོ། །གཉིས་ པ་ ལྟན་ ཅིག་ དམིགས་ ཅེས་ ཀྱིས་ འགྲུབ་ སྟེ། ལྟན་ ཅིག
དམིགས་ལ་གཞན་མི་སྲིད། །རྫས་གཞན་ཡིན་ན་རྟགས་མི་ སྲིད། །
ཟླ་ གཉིས་ སྣང་ བཞིན་ ཐོ་ འཛིན་ ཡང་ ། །གཞན་ ལ་ མཐའ་ གཞན

བཀག་པས་ལེགས། །འདི་ ལ་ གསུམ་ ལས་ ཐོག་ མར་ རྒྱས་ དགོངས་ པ་ ནི། གང་ལྟན་ཅིག་ དམིགས་ པས་ རིས་ པ་ དེ་ གཞན་ མ་ཡིན་ ཏེ་ ཟླ་ བ་ གཉིས་ སྟང་ བཞིན། སྟོན་ པོ་ དང་ དེ་ [ཞ། ཐོ་] འཛིན་ ཀྱི་ ཤེས་པའང་ ལྟན་ ཅིག་ དམིགས་ པས་ རིས་ སོ།།ཞེས་ བྱ་ བ་ ཁྱབ་ བྱེད་ འགལ་ བ་ དམིགས་ པའོ། །དེའང་ བློའི་ དངོས་ པོ་ གཅིག་ གིས་ དུས་ གཅིག་ ཏུ་ རྟོགས་ པས་ རིས་ པར་ ནུས་ པའོ། །དེ་ ཉིད་ ལྟན་ ཅིག་ དམིགས་ པས་ རིས་ པའི་ ཕྱིར། ཐོ་ དང་ དེ་ བློ་ གཞན་ མ་ ཡིན། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། ། གཉིས་ པ་ རྒྱས་ དེའི་ ཚུལ་ བསྟན་ པའང་ ཕྱོགས་ ཆོས་ ནི་ རང་ རིག་ གིས་ གྲུབ་ ལ། ཁྱབ་ པའང་ དཔེ་ ཟླ་ བ་ གཉིས་ ལ་ སོགས་ པའི་ སྟེང་ དུ་ འགྲུབ་ ཅིང་ ། དེ་ མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ལ་ འགོག་ པའང་ ། མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ དངོས་ པོ་ ཐ་ དད་ དུས་ མི་ མཉམ་ པ་ ལ་ ལྟན་ ཅིག་ དམིགས་ རིས་ ནི་ དུས་ མི་ མཉམ་ པར་ འཛིན་ པ་ ཉིད་ ཀྱིས་ ཤེས་ ལ། དུས་ མཉམ་ པ་ ལ་ འདང་ སྒྲ་ བཏགས་ ནི་ སྒྲ་ བཏགས་ པར་ ཤེས་ པ་ ཉིད་ ཀྱིས་ ཡུལ་ གཞན་ མེད་ པར་ གྲུབ་ ཅིང་ ། ཐུས་ ཐ་ དད་ དུས་ མཉམ་ ཕ་ ལ་ ནི་ གཅིད་ པ་ ཅན་ གྱི་ རྒྱས་ ཀྱིས་ ཤེས་ ཏེ། གང་ འབྲེལ་ ཕ་ མེད་ ཕ་ དེ་ ལྟན་ ཅིག་ དམིགས་ པས་ རིས་ པ་ མེད་ དེ། སྟོན་ པོ་ དང་ ཤེར་ པོ་ བཞིན་ མིག་ དང་ གཟུགས་ ཀྱང་ ཐུས་ ཐ་ དད་ དུས་ མཉམ་ པར་ ཕྱིད་ ཀྱིས་ ལས་ བློངས་ སོ་ ཞེས་ པས་ ཤེས་ པ་ ཤེས་ སོ། །

གསུམ་ པ་ ཆོད་ པ་ སྟང་ བ་ ལ་ གསུམ་ ལས་ དང་ པོ་ ནི། བཅུན་ པ་ དག་ བསྟང་ ལ་ སོགས་ པ་ དག་ རྒྱས་ འདི་ མ་ གྲུབ་ སྟེ། གང་ ཟག་ དུ་ མས་ ཟླ་ བ་ ལྟ་ ཐུའི་ གཟུང་ བ་ གཅིག་ ལ་ ལྟ་ བའི་ ཚེ། རང་ རང་ གི་ འཛིན་ པ་ དམིགས་ ཀྱང་ གཞན་ ཀྱིས་ [ཅ། ཀྱི་] མ་ དམིགས་ སོ་ ཞེ་ ན། གཅིག་ གི་ གཟུང་ བ་ གཅིག་ ལ་ དམིགས་ པ་ མ་ ཡིན་ ཀྱི། ལས་ ཀྱི་ བག་ ཆགས་ མཐུན་ པར་ སད་ པ་ ཡིན་ ཏེ། ཕྱི་ ལམ་ ཀྱི་ ཟླ་ བ་ ལྟ་ ཐུའམ་ རབ

རིབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ [ཀ། ཀྱི་] སྒྲ་ཤད་སྟང་བ་ལྟར་སྒྲོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་
རྣཀས་འདི་འགལ་ཏེ། ལྟན་ཅིག་ལ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་རྣཀས་དོན་གཞན་དུ
མེད་པ་ལས་བཟློག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ [ཞ། ཕ] ལ
གྲགས་པའམ། གཞན་སེལ་ཀྱི་ངོར་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པར་བཏགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཐ
དད་མ་གྱུར་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། །གསུམ་པ་གཏན་ཚིགས་འདི་མ་ངེས་ཏེ། གཟུགས
དང་ སྣང་ བའམ། སེམས་ དང་ སེམས་ ལས་ ཐུང་ བའམ། སངས་ རྒྱས་ ཀྱི་ ཡེ་ཤེས
ཀྱིས་ སེམས་ཅན་ ཀྱི་ སེམས་མཁྱེན་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ ལྟན་ ཅིག་ དམིགས་ ངེས་ ཞུགས
ཀྱང་ ཕྱས་ ཐ་ དད་ པས་ སོ་ ཞེ་ ན། དེའང་ གཟུགས་ དང ས ང ཐ ནི། གཟུགས
དམིགས་ པ ས ང ཐ ལ ལྷོ ས ཐ ལ ས ལ ལ ཅ ག ད མ ག ས ཀ ལ] ན ཕ ས ཐ ད ད ཀ ཡ ན ཀ ། ལ ག ས ཐ ས ཐ ས ཀ ལ] ལ ས ཐ ལ ལ ཅ ག ད

གསུམ་པ་རྣམ་རིག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རིག་པའི་རྒྱས་མ་
གྱུབ་པ་སྤང་བ་ནི། རིག་བྱ་རྒྱས་སུ་བཀོད་ན་མ་འོས། རིག་བྱེད་རྒྱས་སུ་བཀོད་
ན་མ་གྱུབ། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རིག་པ་ཙམ་མི་རྟེད་དོ་ཞེ་ན། སྔ་མ་གཉིས
ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་རིག་པ་ཙམ་འགོད་དེ། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དཀར
ཟལ་དང་དཀར་ཟལ་མ་ཡིན་པའི་ལྷོག་ཤལ་མི་འགོད་ཀྱི། ལྷོག་ཤལ་ཙམ་འགོད
པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟལ་ལྡན་དང་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།

སེམས་རྒྱུན་ཡན་ལག་ཅན་དང་མཚུངས། །སྐད་ཅིག་རྟལ་གྱི་ཆ་ཤས
བཞིན། ། དེས་ན་སྐད་ཅིག་གསུམ་བདག་ཕྱིར། །གཅིག་དང་དུ་མ
བྲལ་ཞེས་ཟེར། ། དབུ་མ་པ་རྣམས་ན་རེ། སེམས་ཀྱང་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་བདེན་ན
ཡན་ལག་ཅན་འགོག་པའི་རིགས་པའི་ [ཀ། པ] འདོན་པ་བསྟན་ཏེ། གང་ལ
དུས་ཆ་ཐ་དད་ཡོད། ། དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་མི་རྟའོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་ཞེགས་སོ། ।
སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་བདེན་པ་ཡང། ། ཏུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྤྱར་བའི་རིགས་པས་རྟལ
ལྡན་ འཇིག་ པ་ ལྟར་ སེམས་ ཀྱང། ། ཇི་ ལྟར་ སྐད་ ཅིག་ མཐའ་ ཡོད་ ལྟར། ། ཐོག་ ཆ
དབུས་ ཀྱང་ བརྟག་ པར་ གྱིས། ། །

གཅིག་ཉིད་མི་སྲིད་དེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ [ཀ། ར།།] འདོད་ན་གསུམ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཏེ་རྩོམ་པའི་གཅིག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ར། ।འོ་ན་རྟལ་ཕན་ཡང་གཅིག་ཡིན་ན་ཏྲག་ཡིན་པར་འགལ། ཏྲག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་བར་མཚུངས་ས་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཡང་དེ་འདོད་པས་རྟལ་ཕན་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ།། །འོ་ན་སྣང་ཅིག་ཀྱང་འཇིག་གོ་ཞེ་ན། དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་སྣྲེ་ན་བདེན་པ་ཞིག་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ཅིག་ཅར་མི་སྣྲེ་བ་ལ་སྐྱོན་གཅིག་ལ་ཡོད། རགས་པ་ཅིག་ཆར་བསྐོར་བས་ན། ।དབུས་ཀྱི་རྟལ་ཕན་ཆ་བཅས་འགྱུར། ।དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་མི་སྣྲེ་བས། ।ད་ལྟའི་སྣང་ཅིག་ཆ་མེད་ཡིན། ।

རྟལ་ཕན་དུས་གཅིག་ཏུ་མ་བསྐོར་ན་རགས་པ་མི་རྩོམ་པས་བསྐོར་བ་ན་དབུས་ཀྱི་རྟལ་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་ར། ।དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་སྣྲེས་ན་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀྱང་དལ་ལྟར་བར་ཐལ་བས[ཀ། ཐལ་བ་ལས་]འགལ་ཕས་པ་དང་མ་སྣྲེས་པ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ད་ལྟར་སྣྲེས་པའི་སྣང་ཅིག་གཅིག་ཉིད་ལས་དངོས་པོའི་ཚོས་མི་སྲིད་པས་སྣང་ཅིག་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་དགོངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ།། །འོ་ན་རྟལ་ཕན་འཇིག་པའི་ཚེ་ཆ་བཅས་སུ་འཇིག་གམ་ཆ་མེད་དུ་འཇིག་ཅེ་ན། བཞག་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་ལ་བཤིག་ན་ཆ་མེད་དུ་འཇིག་སྟེ། སྒྲ་རྩེའི་ཟིལ་པ་བཞིན་ནོ།། །ཁ་ཅིག་རྟལ་ཕན་ཕུག་མེད་དུ་འདོད་པ་ནི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་མ་ཤེས་པའོ། ।

འོ་ན་སྣང་ཅིག་ཀྱང་བཞག་ན་ཆ་བཅས་བཤིག་ན་ཆ་མེད་དུ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ་བཞག་ཀྱང་སྣྲེས་ཙམ་གྱི་ཆ་མ་གཏོགས་པ་ཆ་གཞན་མེད་དེ་འགགས་པ་དང་མ་སྣྲེས་པ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ར། ।

དེས་ན་སྟོང་པ་དགོན་འཕགས་པའི་སྣང་ཅིག་གསུམ་སྟེ་ལ་ནས་བཤིག་པ་འདིས་ཉན་

ཐོས་དབས་གསུམ་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་དགག་པར་ནུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་
དགག་པར་མི་ནུས་ཏེ། འདས་མ་འོངས་རྫས་སུ་མ་གྱུར་པའི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་གི་
རྫས་གཅིག་བཅུག་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་མ་གྱུར་ལ་བློས་རྟོམ་དུ་ [ཀ] རྟོམས་སུ
] ཟིན་ཀྱང་བློའི་ཆོས་རང་དགའ་བས་དོན་མི་འཛིག་སྟེ། རི་བོང་གི་རྭ་གཉིས་ཀྱི
བར་དུ་བུམ་པ་བཅག་པར་རྟོམས་ཀྱང་མི་ཚུག་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས
པས་གཅིག་དང་དུ་བྱ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་ཡུལ
གཅིག་དང་དུ་བྱ་ལམ་གཟུང་འཛིན་གཅིག་དང་དུ་བྱ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།
ཁ་ཅིག་དུས་གཅིག་དང་དུ་བྱ་དུ་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་གཞུང་གི་སྒྲབས
དོན་མ་ལོངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་བློའང་ཆ་བཅས་ཡིན་ལ
དུས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་ཡུལ་ཡང་ཆ་མེད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ
སྐད་ཅིག་ཆ་བཅས་ས་མ་སྐད་ཅིག་གཏན་མེད་དུ་ཁས་བླངས་ན་ལྷོས་མེད་ཀྱི
རྒྱས་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བའི་གནོད་བྱ་ལྷོག་པའི་དུས་ལ
སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛིག་གོ །འོ་ན་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྲིད་པར
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་དོན
དམ་གྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོས་བྱ་ལ་ཀྱི་དོན་དམ་མ་ཡིན་ཏེ་འཛིག་པའི
ཕྱིར་དང་། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དོན་དམ་ཡིན་ཏེ་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དགྱེད
པའི་སྐབས་སུ་འཇུག་པ་དང་མ་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་རག་ལས་པའི
ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་རྟེན་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
ཅེད་ཀྱི་དེ་ཡང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས། །དེ་ཡང་བདག་མེད་ལྟ་རྟེན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས
པས་སོ། །གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་ལ་སོགས
པ་ཐམས་ཅད་གནས་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་བོ་

ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པ་ཡོངས་མེད་ལ་བརྟགས་ན་ [ཞེ། ནས]མི་འཐད་པ་སྣང་བ་ནི། ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སམ་རྣམ་མེད་གང་ཡིན་ཡང་རྟེན་སྟེ་བདེན་བརྫུན་མཚུངས་པ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

དོན་དུ་སྣང་བ་བློ་ཅིད་ཡིན། །སྣང་བ་དེ་ཅིད་ཕྱི་ན་མེད། །བག་ཆགས་བརྟན་དང་མི་བརྟན་ལ[ཀ། ལས་]། །བདེན་དང་བརྫུན་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ [ཞེ། ཡོད་] ། ।སྣང་བ་ཅི་སྐྱེས་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་ཡུལ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་སྣོ་ནས་ཐུན་བ་གཅིག་དང་དུང་དཀར་འཛིན་ལ་སོགས་ [ཞེ། ཀ། དཀར་པོ་ལ་སོགས་] པ་ཚད་མར་འཛིག་ལ། ཐུན་བ་གཉིས་དང་དུང་སེར་འཛིན་ལ་སོགས་ [ཞེ། སེར་པོ་ལ་སོགས་] པ་བག་ཆགས་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འཛིག་གོ། ।གཞན་གྱུབ་མཐའི་དབྱེ་བ་ཁོ་བོས་བྱས་པའི་གྱུབ་མཐའ་ [ཞེ། མཐའི་] རྣམ་འབྱེད་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་ [ཞེ། བྱས་པས] བས་འདིར་མ་སྨྲས་སོ། ।

ཇི་སྲིད་ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པ། ।དེ་སྲིད་རྒྱུ་ལ་གཟུང་ཡུལ་ཟིར། ।ཤེས་བྱ་ནང་གིར་ཞུགས་པ་ན། ।ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱུབ་པ་མེད། ।བསྟུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། ।ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་ཡུལ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོའོ།།

।।གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་

བློ་ཅམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། བློ་འི་ མཚན་ ཉིད་ རིག་ པ་ ཡིན། །འགའ་ཞིག་
ཡུལ་རིག་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་བློའི་རིག་བྱ་ཡིན་པར་
མཐོ་བསྟོ་ལ། དེ་འདོད་ན་ལྷ་སྲིན་ལ་བྱས་མཆོན་པ་ལྟར་ཚན་ཚུན་ལྷོས་བས་གང་
ཡང་ངོས་མི་ཟིན་ལ་གཞན་ཡང་རང་རིག་ལ་ཡུལ་མེད་པས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་རིག་ [ཀ། རང་ཉིད] ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་ལ
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་འགལ་ལོ། །དེས་ན་ རང་ རིག་ ལ་ ཡུལ་ ཡོད་ པར་ བཤད་ པ་ ནི་
བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞིས་པ་དེའི་དབྱེ་བསྟན་ནི། ཡུལ་སོགས་སྣོ་ནས་དུ་མར་འགྱུར། ། ཤེས་ པའི་ སྣོ་ ནས་ རང་ རིག་ གཅིག །ཡུལ་གྱི་ སྣོ་ ནས་ དབྱེ་ ན་ རྟོག་ བཅས་ རྟོག་ མེད་ གཞིས་ དང་ ཤེས་ པའི་ ངོ་ བོའི་ སྣོ་ ནས་ དབྱེ་ ན་ འཁྲུལ་ པ་ དང་ མ་ འཁྲུལ་ པ་ གཞིས་ དང་ ། འཇུག་ ཚུལ་ གྱི་ སྣོ་ ནས་ དབྱེ་ ན། ཤེར་ གཅོད་ པ་ ལྟར་ ཡུལ་ ལ་ མ་ ཞུགས་ པ་ དང་ ། འཇུག་ བཞིན་ པ་ དང་ ཞུགས་ ཟིན་ པ་ གསུམ་ མོ། །དེ་ ལྟར་ ལས་ བྱེད་ པ་ པོ་ [ཞ། བྱེད་ པ་ པོའི་ སྣོ་ ནས་ དབྱེ་ ན་ དབྱེ་ སྣོ་] བྱ་ བའི་ སྣོ་ ནས་ དབྱེ་ ན་ [ཀ། དབྱེ་ ཐོ] ཐོ་ གསུམ་ པོ་ དེ་ འང་ ཡུལ་ ཅན་ གྱི་ སྣོ་ ནས་ བསྟན་ ནས་ རིག་ པ་ ཁོ་ ན་ ཤད་ ལ། དེས་ ན་ དོན་ ཐམས་ ཅད་ རང་ མཚན་ དང་ ཤེས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ རང་ རིག་ ཏུ་ འདུ་ འོ། །

གསུམ་ པ་ དེ་ དག་ གི་ དོན་ གཏན་ ལ་ དཔག་ པ་ ལ་ གཞིས་ ལས། ཚད་ མའི་ མཚན་ ཉིད་ ཅོག་ ཏུ་ འཚད་ ལ། ཚད་ མ་ མ་ ཡིན་ པ་ ལ་ གཞིས་ ཏེ། གཞན་ ལྷགས་ དགག་ པ་ དང་ ། རང་ ལྷགས་ བརྗོད་ པའོ། །དང་ པོ་ ལ་ གཞིས་ ལས་ དགག་ པའི་ ཡུལ་ སྲིར་ བསྟན་ ན། བཏགས་ ཏེ་ འགའ་ ཞིག་ མཐའ་ ཡས་ པས་ དབྱེ་ བ་ མེད་ དོ་ ཞེས་ ཟིར

བཤད་ཕོགས། བོད་ཕལ་ཆེར་གློ་ལྕང་སྡུད་དེ། ཡིད་དཔྱོད་སྣང་ལ་མ་ངེས་
དང་། །བཅད་ཤེས་ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་ལྟ། ।ཞེས་ཟེར་རོ། ।
གཞིས་པ་མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡིད་དཔྱོད་དང་། སྣང་ལ་མ
ངེས་པ་དང་། བཅད་ཤེས་དགག་པའོ། ।དང་པོ་ལ་གཞིས་ཏེ། ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད
པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། ।དང་པོ་ལ་གཞིས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི་རྟགས་ལ་མ་ལྟོས
པར་ སྔར་ མ་རྟོགས་ པའི་ ལྷོག་ ཐུར་ དོན་ དང་ མཐུན་ པར་ ངེས་ པའོ། ।དབྱེ་ ན་ ཐུ
མཚན་ མེད་ པའི་ ཡིད་ དཔྱོད་ ཁྱོད་ པ་ རྣེང་ ཡ་ ན་ ཆུ་ ཡོད་ སྣུམ་ པ་ ལྟ་ བུ། ཐུ་ མཚན་ ཕྱིན
ཅི་ ལོག་ ཤ་ བཟེགས་ པའི་ གསུར་ ལ་ འདུས་ པའི་ སྒྲ་ བཏུའི་ ཚོགས་ ལ་ [ཀ། ལས
] མེར་ ངེས་ པ་ ལྟ་ བུ། ཐུ་ མཚན་ ཆ ངེས་ པ་ ཚུལ་ གསུམ་ མི་ ཤེས ཀྱང་ བྱས་ པའི
རྟགས་ ལས་ མི་ རྟག་ པ་ རྟོགས་ པ་ ལྟ་ བུའོ་ ཞེའོ། ।གཞིས་ པ་ ད་ དགག་ པ་ ལ་ གཞིས
ཏེ། ཐྱི་ ར་ དགག་ ཀ ར ། ས ས ར ། ।ད ར ཡ ལ ར ། ། །

འད�d་ བ་ མེད། །གལ་ཏེ་ཡིད་དཔྱོད་རྒྱས་ལ་ལྟོས་ན་བཞི་ལས་མི་འདའ་སྟེ།
ཆོས་ཅན་ལ་རྒྱས་མ་གྱུར་ན་མ་གྱུར་པའི་རྒྱས་ལྟར་སྣང་ངོ། །གྱུར་ན་མཐུན་
ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ན་ཡང་དག །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ན་འགལ་བ།
གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའམ་མི་འཇུག་ན་མ་ངེས་པའོ། །དཔེར་ན།ཁྱང་ན་ [ཞ། ཏ།
ཁྲོན་པ་ན་] ཆུ་ཡོད་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་དྲིས་པ་ན། རྒྱས་མི་འགོད་པར་ཡོད་དོ་
ཞེས་དམ་བཅའ་ཆུང་པ་ནི་ཕ་ཚོམ་དུ་སྣར་བཤད་ཟིན་ལ། ཆུ་མཚོའི་ངོས་ཡིན་པ
ལ་སོགས་པ་མ་གྱུར་པ་བཀོད་ན་ཕྱོགས་ལ་མཐུ་མེད་པས་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན
པའི་ཕྱིར་ངེས་པ་མི་སྲིད་དོ། ।ཆུ་འདྲེན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་ངེས་ན་ཡང་དག
གོ །དུ་བ་ལ་ལ་སོགས་པ་བཀོད་ན་འགལ་བའོ། ।སྔ་ཕྱིའི་ཆུ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ
བཀོད་ན་མ་ངེས་པའི་རྒྱས་ཐམ་བློ་བཞིར་མ་འདུས་པའི་ལྷོག་གྱུར་རྟོགས་པའི
ཡིད་དཔྱོད་མི་སྲིད་དོ། ।གཉིས་པ་ཅ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། ཆུ་མཚན་ཅན་གྱི་.....
ཡིད་དཔྱོད་གཉིས། ।ལྟར་སྣང་གསུམ་དུ་མི་འདུ་ན། ।གཏན་ཚིགས
ལྟར་ སྣང་ བཞི་ པར་ འགྱུར། ।ཡིད་དཔྱོད་འགལ་མ་ངེས་མ་གྱུར་གསུམ་ལ
བརྟེན་པའི་བློ་གསུམ་དུ་མི་འདུ་ན་ཡིད་དཔྱོད་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་སྣང
བཞི་པ་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། ।ཡིད་ དཔྱོད་ ལྟར་ སྣང་ མ་ ཡིན་ ན། ।ཚད་ མ
གསུམ་ པ་ སྲིད་ པར་ འགྱུར། ।ལྟར་སྣང་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་གསུམ་དུ་ནི
མི་འདུ། ཚད་ མ་ གཉིས་ནི་ མ་ ཡིན། དོན་ བདེན་ པ་ ངེས་ པ་ ནི་ ཡོད་ པས་ ཡིད་ དཔྱོད
ཚད་ མ་ གསུམ་ པར་ འགྱུར་ རོ། ।བདེན་ པ་ ངེས་ ཀྱང་ ཚད་ མེད་ ན། ।རྟེས
སུ་ དཔག་ པའང་ མེད་ པར་ འགྱུར། ।དོན་ བདེན་ པ་ གསར་ དུ་ ངེས་ ཀྱང་ ཚད

མ་མ་ཡིན་ན་རྟེས་སུ་དཔག་པ་[ཅ། ཚད་མ་]ལས་འཁྱུངས་སོ། །དེས་ཀྱང་ སྒྲོ་འདོགས་མི་གཅོད་ན། །གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་མིན་པར་འགྱུར། ། དེས་པ་ནི་ཡོད་སྒྲོ་འདོགས་ནི་མི་གཅོད་ན་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ ལ། འདོད་ན། དེས་ པ་ དང་ ནི་ སྒྲོ་ འདོགས་ ཡིད། །གཞོད་ བྱ་ གཞོད་ བྱེད་ ངོ་ བོའི་ ཕྱིར། ། ཁེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ དེས་ན་ སྒྲོ་ འདོགས་ མི་ གཅོད་ པ་ འགལ་ བས་ ཚད་ ཙ་ གསུམ་ པར་ གྲུབ་ བོ། ། གལ་ ཏེ་ ལྷོ་ གཡ་ ལ་ རྟེ་ བས་ ངན་ ཡིན་ པ་ གང་ གིས་ རྟོགས་ ཀྱང་ ཚད་ མའི་ ཐ་ སྙད་ མི་ འཇུག་ གོ་ ཞེ་ ན། ཁོ་ ན་ ཚུ་ ར་ལ་ མཛོས་ པ་ ཐ་ ལ་ར། ངོ་ ན་ ར་ ཆ་ ཚད་ ཙ་ རྟོགས་ ན་ བདེ་ ན་ ཡ་ རྟོགས་ ཀྱང་ ཚད་ མའི་ ཐ་ སྙད་ མི་ འཇུག་ པས། རྟེས་ སུ་ ངེས་ ཕ་ ཤ་ ཚད་ ཙ་ ཙ་ ཡིན་ ནོ། ། ངེ་ ཆ ཚད་ ཙ་ རྟོགས་ ཀྱང་ བདེ་ ན་ ཡ་ རྟོགས་ ཕས་ ཚད་ མའི་ ངོ་ ན་ གྲུབ་ ཏོ་ ཞེ་ ན། རྟགས་ ཀྱང་ བདེ་ ན་ ཡ་ རྟོགས་ ཕས་ ཁོ་ ཏོ་ ཅ་ ཀ་ ཀ་ ཤ་ ཚད་ ཙ་ ཙ་ གྲུབ་ ཏོ། ། ཕ་ ཚ ཚ ལ ལ ཚ ལ ལ ལ

གཉིས་] སྒ་ཐུང་ན་ [ཞེ། བར་དུ་] ཕ་ཚོམ་རྟེད་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཕྱོགས་རིར་
ངེས་ན་དེ་བདེན་ཡང་ཡིད་དཔྱོད་དང་ལོག་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་རེས་འཇོག
ཏུ་འཇུག་པ་ཉིད་ལ་ཕ་ཚོམ་གྱི་ཕ་སྟེང་འདོགས་སོ་ཞེན། བརྟག་ན་ངེས་པ་མི་རྟེད
པའི་ཚོད་དཔག་ཉིད་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཕ་ཚོམ་དུ་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་བཟློག་པ་དང་མཚུངས་པ་ནི། ཡང་ན་ བདེན་ པའི་ ཡིད་ དཔྱོད
ལྟར། ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཅིས་མི་འཕད། ཕྱིད་འདོད་པ་ལས
བཟློག་སྟེ། ལོག་ པའི་ ཡིད་ དཔྱོད་ ཀྱི་ མཚན་ཉིད་ རྟགས་ ལ་ ཆ་ ལྡོག་ ཡིན་ ཐུར
རྟོགས་ པའི་ ལྷག་ ཐུར་ དོན་ དང་ ནི་ མཐུན་ ཡིན་ ངེས་ ཀ་ ཡོད་ ཅེས་ བརྗོད་ ན་ ཅིར
འགྱུར། འདོད་ ན་ ཡིད་ དཔྱོད་ བདེན་ པ་ ཉམས། ཁེན་ ན་ ཐུ་ མཉན
ཞིན་ཡིན་ཚམ། ། ཞེ། ཕ་] ཡ] ཡ] ཡ

བ་མཚུངས་སོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་རིག་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་མ་རིག་པ་ལས་རིག་པར་
འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡོད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡོད་ཀྱང་དངོས་པོས་མ་བྱས་པའི་རྟོགས་པ་ནི་མེད་པ
རྟོགས་པ་དང་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིད་ཆེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས
གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྒྱ་མཚན
མེད་པ་དགག་ན། གལ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ཡི། །ཡིད་དཔྱོད་བདེན་ན
ཀུན་བདེན་འགྱུར། །རྒྱ་མཚན་མེད་ཀྱང་དོན་བདེན་པ་རྟོགས་ན་རང་གི་འོག
ན་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོད་དཔག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པར་འགྱུར
རོ། །ཐེ་ཚོམ་ཟའོ་སྙམ་ན། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་བདེན་པ་ཉམས་སོ།
ཁོན་པའི་རྒྱབ་རྒྱ་མཚན་གཏན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྔར་རྒྱ་མཐོང་བ་ཅམ་རྒྱ་མཚན
དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་ཉིད
ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དགག་ན། གལ་ཏེ
ལོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན། །ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ན་གཞུང་དང་འགལ། །
འདི་ལ་གཉིས་ལས་མ་རིག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དུ་ཐལ་བ་ནི། མཉན་བྱས་མི་རྟག་པ
བསྒྲུབ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་། གཞལ་བྱས་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ
དངོས་ཀྱི་མ་རིག་པ་དང་། ལྟས་ཕྱིན་ཀྱི་བུ་ལས་སྟོ་ས་ངས་བསྒྲུབ་པ་ཡང་དག་གི
ལྟག་ལྟན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་ལྟར་ན་ཡིད་དཔྱོད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་སྟོབ
དཔོན་གྱིས་དེ་ཐེ་ཚོམ་དུ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མ་གྲུབ་པ་ཡིད་དཔྱོད་དུ
ཐལ་བ་ནི། མིག་གི་གཟུང་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའང་ཡིད་དཔྱོད་དུ་འགྱུར
རོ། །འདོད་ན་མ་གྲུབ་པ་ལས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ།

ཕྱོགས་ལ་མཐུ་མེད་སོམ་ཀྱི་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ལུང་གི་ཚོས་ཡིད་
དཔྱོད་དུ་འདོད་པ་དགག་ན། རང་གཞན་སྟེ་བའི་ལུང་ལས་རྟོགས། །བློ
རིགས་བཞིར་འདུས་ཡིད་དཔྱོད་མིན། །ལུང་ཐོས་པ་ལ་ཐུང་བའི་ཤེས
རབ་ཡིད་དཔྱོད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རང་གི་ལུང་ལ་དྲང་དོན་ངེས་དོན་གཉིས
[ཞ། དང] । གཞན་གྱི་ ལུང་ ལ་ འཐད་ མི་ འཐད་ གཉིས ལས། དཔེར་ ན
བདེན་པ་བཞི་དང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་ན་ ཚད་ མ ཡིན
ཏེ་ རྟགས་ འགྲེལ་ ལས། ཡིད་ ཆེས ཚོག ནི་ མི ས ། ། །

ལྟོག་ནི། ཕེ་ཚོམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེད་པར་གསུངས་པས་མི་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་དགག་པ་ལ་ གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་། དེ་ དགག་པའོ། །དང་པོ་ ལའང་ གཉིས་ ལས་ མཚན་ ཉིད་ ནི། །སྒྲ་ འདོགས་ དང་ མི་ འགལ་བའི་ དོན་ རང་ གི་ མཚན་ ཉིད་ སྣང་ བ་ ཞེས་ ཟེར་ ལ། ། གཉིས་ པ་ དབྱེ་ན་ གསུམ་སྟེ། ཡུལ་ རྣམ་ པ་ མི་ གསལ་ བ་ ཐུམ་ པའི་ སྐད་ ཅིག་ ལ་ ཏུ། ཡིད་ ཉེ་ བར་ མ་ གཏད་ པ་ དམིགས་ པ་ འགའ་ ཞིག་ ལ་ ཡིད་ བསྟེས་ པ་ ན་ གཟུགས་ མཐོང་ ཐ་ ལ་ ཏུ། འཐུལ་ བའི་ ཐུ་ མཚན་ ཀྱིས་ ཟིན་ པ་ ཉ་ ཕྱིས་ ལ་ དངུལ་ དུ་ འཐུལ་ བའི་ ཚེ་ ཉ་ ཕྱིས་ སུ་ མ་ ངེས་ པ་ ལ་ ཏུ་ ཐུའོ་ ཞེས་ ཟེར་ རོ། །གཉིས་ པ་ དེ་ དགག་ པ་ ལ་ གཉིས་ ལས་ སྟོར་ དགག་ ན།། གལ་ ཏེ་ སྣང་ ལ་ མ་ ངེས་ པ། །ཚད་ མ་ མིན་ ན་ མངོན་ གསུམ་""""" ཀུན།། །ཚད་ མ་ མིན་ འགྱུར་ མངོན་ སུམ་ ལ། །ངེས་ པ་ ཉིད་ ནི་ བཀག་ ཕྱིར་ རོ། །མངོན་ སུམ་ ལ་ མཚན་ ཉིད་ ཞུགས་ པའི་ ཕྱིར་ དེ་ ཚད་ མ་ མ་ ཡིན་ པར་ འགྱུར་ ཏེ། རྣམ་ འགྲེལ་ སྟོང་ ཕྲག་ ཕྱེད་ དང་ བཞི་ པ་ ལས། ད་ ནི་ ཇི་ ལྟར་ མ་ ངེས་ པ་ མངོན་ སུམ་ ཀྱིས་ ཀྱང་ གཟུང་ བ་ ཡིན་ ཞེ་ ན།མངོན་ སུམ་ ནི་ གང་ གིས་ ཀྱང་ ངེས་ པར་ བྱེད་ པ་ མ་ ཡིན་ ཏེ། དེས་ གང་ ཞིག་ འཛིན་ པ་ དེ་འང་ ངེས་ པས་ ནི་ མ་ ཡིན་ ནོ། །འོ་ ན་ ཅི་ ཡིན་ ཞེ་ ན་ དེར་ སྣང་ བས་ སོ། །ངེས་ ན་ ངེས་ པ་ དང་ མ་ ངེས་ པའི་ དབང་ གིས་ མངོན་ སུམ་ ཀྱིས་ འཛིན་ པ་ དང་ མི་ འཛིན་ པ་ དག་ ཡ་ ཡིན་ ནོ། །ངེས་ པ་ རྣམས་ ཀྱིས་ ནི་ དེ་ ལྟ་ ཡ་ ཡིན་ ཏེ། འགའ་ ཞིག་ ངེས་ ཀྱང་ གཞན་ ཡ་ ངེས་ པས་ འཇུག་ པ་ ཐ་ དད་ པས་ འཛིན་ པ་ དང་ མི་ འཛིན་ པ་ ཡིན་ ནོ། །ཞེས་ སོ། །འོ་ ན་ ཡ་ ངེས་ ན་ མངོན་ སུམ་ ཚད་ མར་ ཇི་ ལྟར་ འགྱུར་ ཞེ་ ན། འདི་ ལ་ འོག་ ཏུ་ བཤད་ པར་ བྱའོ། །གཉིས་ པ་ བྱ་ བྱག་ ཏུ་ ཡུལ་ རྣམ་ པ་ མི་ གསལ་ བའི་ སྣང་ ལ་ ཡ་ ངེས་ པ་ མི་ འཐད་ དེ། ཐུ་ སུ་ གཅིག་ ལ

རྣམ་པ་གསལ་མི་གསལ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱམ་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེའི་
སྣང་ཊིག་རྣམ་པ་མི་གསལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འགྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས
ཟིན་པས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྱེལ་ལས། གཟུགས་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ
ལས། ཁ་ཅིག་ཕྱིས་ལ་དངུལ་སྟང་བ་ལྟར། །གལ་ཏེ་འགྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། །
ཡོན་ཏན་གཞན་སྟོང་མི་བྱེད་ན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་མཐོང་ཡང
གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡུལ་མི
གསལ་བས་མ་ཡིན་གྱི་འདུ་བ་གཞན་འཐུང་ལ་སོགས་པ་འགྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི
སྒོ་ནས་བློ་གསལ་བར་འཛིན་མ་ནུས་པས་གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་ངེས་པར་བྱ་བ
ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་མི་གསལ་བ་དང་བློ་གསལ་མི་ནུས་པ""""
གཉིས་འདྲེས་པར་མི་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བཅད་པའི་ཡུལ་ཅན་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་དེ་དགག
པའོ། །དང་པོ་ལ་ གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། སྔར་རྟོགས་ཟིན་གྱི་བྱེད་པ་མ
ཁམས་པ་ལ་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་འདོགས་དང་འགལ་བར་འཇུག་གོ[ཀ] པའོ།།
] །གཉིས་པ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་བཅད་ [ཁ] དཔྱད་] ཞེས
ཞེས་བྱ་བ་སྔར་སྟོན་པོ་མཐོང་བའི་རྟེས་ལ་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོག་པ
བཅད་ཞེས་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་རྟེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་པ་དང་། རྟེས་དཔག
ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རྟེས་སུ་སྐྱེས་པའི་དྲན་པ་ཡིན་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
གཉིས་ པ་ དེ་ དགག་ པ་ ལ་ གཉིས་ ལས་ སྒྲོར་ དགག་ ན། བཅད་ཞེས་ རིགས
པས་ མཐའ་ བཅད་ ན། །མ་ རྟོགས་ པ་ དང་ ལོག་ རྟོག་ དང་ ། །ཡང་ ན
ཚད་ མ་ ཉིད་ འགྲུར་ གྱི། །དེ་ ལས་ གཞན་ པའི་ བློ་ མི་ སྲིད། །

དབྱངས་ནི་བཅད་ཤེས་མ་རྟོགས་པར་འདུ་སྟེ། ཚད་མའི་ཡུལ་སྣང་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་ འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་མ་འགལ་སུ་ཞིན་ཀྱང་བློས་སྟར་རྟོགས་ཞིན་པའི་ཕྱིར་ ཕྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་རྒྱུ་མེད་དེ། ཤིང་བཅད་ཞིན་པས་སྟ་ར་གཅོད་བྱེད་མ་ཡིན་ པའམ་གྲུབ་ཞིན་པས་མ་གྲུབ་པར་འདུ་བ་བཞིན་ནོ། །

བལྟ་བྱ་མེད་པའི་ལྟ་བྱེད་དང་། ཤེས་བྱ་མེད་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་དུ་འདོད་པ་གྲངས་ ཅན་གྱི་ ལུགས་ སོ། །གལ་ཏེ་མ་རྟོགས་པ་ རྟོགས་ རྒྱ་ མེད་ ཀྱང་ རྟོགས་ ཞིན་ ཉིད་ལ་བསྟན་ནས་དྲན་པ་བྱེད་པས་བཅད་ [དབྱངས་] ཤེས་ཀྱི་བློས་རྟོགས་པ་ ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡང་གསུམ་ལས་གཞན་པ་དུ་བས་ཚང་ མང་གི་མེ་སྣྲུབ་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་ཞིན་པ་སྣྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོན་བཞི་པ་ཡོད་པ་ཅིས་ དགག ;དེ་ནི་གྲུབ་ཞིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་འདོད་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འདུའོ་ཞེ་ ན། འདིར་ཡང་སྟར་རྟོགས་ཞིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ མ་རྟོགས་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་སྟར་ རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ད་ལྟར་ཡང་རྟོགས་སོ་སྙམ་ན། དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་པའི་ ཕྱིར་ཡོག་ཤེས་ཉིད་དོ། །ད་ལྟ་དྲན་པའི་རྒྱས་ཀྱིས་སྟར་གྱི་ཚུར་བ་དཔོག་ན་ནི་ ནམ་འབྱོར་སྒྲོད་པ་བ་དག་གི་འབྲས་བུའི་རྒྱས་སོ། །ད་ལྟ་དྲན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་ དེ་ལ་ལྷོས་ནས་རང་རིག་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལས་མ་འདས་སོ། །དེས་ན་རྟམ་འགྲེལ་ ལས་; གཞན་དང་མཚམས་ནི་སྒྲོར་བ་ཡི། །ཞེན་པ་མ་བས་པས་དྲན་པར་ཤེས། ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགག་པ་དངོས་དང་། བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ འགལ་བ་ལས་ [ཞེ། ལ] གཞི་མཐུན་དགག་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་བྱ་ལ་ ད་ལྟར་བ། །བཅད་ཤེས་འདས་པ་དྲན་པ་ཡིན། །ཡུལ་དུས་འཛིན

སྟངས་འགལ་བ་ལ། །གཞི་མཐུན་པ་ནི་གཅིག་ལ་སྒྲིད། །

མངོན་སུམ་ནི་ངོ་བོ་རྟོག་བྱལ། ཡུལ་རང་མཚན། དུས་ད་ལྟར་བ། འཛིན་སྟངས་གསལ་བ་མ་འདྲེས་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། བཅད་ཤེས་ནི་ངོ་བོ་རྟོག་པ། ཡུལ་སྣ་དོན་དུས་འདས་པ། འཛིན་སྟངས་མི་གསལ་བ་འདྲེས་པ་འཛིན་པས་མངོན་སུམ་ཡང་ཡིན་ལ། བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་དེ། རྒྱུ་ངེས་ལས། བརྗོད་བྱ་པ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་ནི། །མཐོང་བ་སྟུད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། ། སྟ་ཕྱི་འཛིན་པས་སྟོང་པ་ཡི། །མིག་ཤེས་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཆོས་མངོན་པ་ལས་ཀྱང་། ཏན་པ་ནི་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་མ་བརྗེད་པ་དུས་འདས་པ་ལ་འཇུག་གི་ད་ལྟར་བ་ལ་མི་འཇུག་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དབང་ཤེས་རིགས་ལ་ཚད་མ་དགག་ན། རིགས་རྒྱུན·····

འཛིན་པ་མངོན་སུམ་སྟེ། །རྗེས་ཤེས་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཞེན། །

རིགས་ནི་མངོན་སུམ་ཡུལ་མ་ཡིན། །མཐོང་བའི་དོན་ལ་རྗེས་ཤེས་མེད་ཅ། །ཡང་རིགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བཞང་མི་འཐད་དེ། རིགས་དེ་ཅི་སྟོན་པོའི་སྐད་ཅིག་གི་ཕྱེང་བཞམ། མུ་སྟེགས་བྱེད་ལྟར་སྟྲི་ལམ། འོན་ཏེ་གཞན་སེལ་ལ་ཟེར་བརྟག ।དང་པོ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་ས་ས་ཕའི་ཕྱེང་བ་ནི་རྫས་ཡིན་ཀྱི་རིགས་མ་ཡིན་ནོ། ।སྐད་ཅིག་གི་རྒྱུན་གནས་པ་ནི་མི་སྲིད་དེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། ।མུ་སྟེགས་འདོད་པའི་སྟྲི་ནི་མི་སྲིད་ཅིང་। གཞན་སེལ་ཀྱི་སྟྲི་འང་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པས་དངོས་པོར་མེད་ལ་དེས་ན་རིགས་དབང་པོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན། དེ་ལྟར་རིགས་རྒྱུན་ལ་ཚད་མར་འགྲོར་རུགས་ནའང་སྐད་ཅིག་གི་གོ་མ་སྟོངས་པ་ཅམ་ལས་གཞན་པའི

ཐུན་མི་སྲིད་ལ་དེ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས
གང་ལ་བྱེད། གལ་ཏེ་སྣང་ཅིག་དང་པོ་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ་ཕྱིས་མཐོང་བ
ཐམས་ཅད་བཅད་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྣང་ཅིག་དང་པོ་དེ་དུས་མཐའི་སྣང་ཅིག
[ཞེ། ཐམས་ཅད་] ལ་བྱེད་ན་སྣང་ཅིག་ཐམས་ཅད་དུས་མཐའི་སྣང་ཅིག
ཡིན་པས་བཅད་ཤེས་མི་སྲིད་ལ་བྱ་རྫོགས་ལ་བྱེད་ནའང་ཡུལ་དང་དབང་པོ་མ
བྱལ་གྱི་བར་དེ་སྲིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་བྱ་བ་མི་རྫོགས་པས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ
དུ་སོང་གི་བཅད་ཤེས་མི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་སྣང་ཅིག་དེ་ལྟར་མི་འབྱེད་དེ་ཡུལ་དེ
སྟོན་པོར་ཉམས་སུ་ལྡོང་པ་ཅམ་གྱིས་ཚད་མའི་བྱ་བ་རྫོགས་ལ་དཀའ་ཐུབ་སྟོན་པོའི
སྐུམ་དུ་སྟར་གྱི་ [ཞེ། དོན་] རྟོག་པས་ངེས་པའམ་དྲན་པར་བྱེད་པ་མན་ཆད
བཅད་ཤེས་སོ་སྐྱེ་ན། ངེས་པའམ་དྲན་པ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དང་གཞི
མཐུན་མི་སྲིད་དོ། །འོན་ཏེ་དང་པོ་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཕྱི་ནས
མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་བཅད་ཤེས་སུ་མིང་འདོགས་སོ་སྐྱེ་ན་མིང་དུ་འདོགས་པ་ལ
རག་མོད། དང་པོའི་སྟོན་པོ་དང་ཕྱི་ནས་ཀྱི་སྟོན་པོ་གཉིས་ལ་སྟར་མ་མཐོང་པའི
དོན་རང་མཚན་མ་འགྲུལ་པས[ཀ། བར་]མཐོང་བར་ཁྱད་པར་མེད་པས་ཡང
ན་གཉིས་ཀ་ཚད་མ་ཡང་ན་གཉིས་ཀ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པས་ཚད་མ
དང་བཅད་ཤེས་ཀྱི་མིང་གིས་ཅི་ཞེག་བྱ། གལ་ཏེ་འདུ་བ་མཐོང་བ་བཅད་ཤེས
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདུ་བ་དོན་ལ་མེད་པར་སྒྲོ་འགོག་པའི་སྒྲབས་སུ་འཚད་དོ། །ཡང
མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་འགག་ས་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། འགག་ས་ན་གཟུང་བ
འཛིན་པ་མེད་ཅིང་སྟར་གྱི་སྟོན་པོའི་སྐུམ་པ་རྟོག་པ་ཡིན་པས།ངར་མཚན་དང་
འཕྲལ་བ་མེད་དོ། །

འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་གཞི་མཐུན་མེད། ।མངོན་སུམ་ཡིན་ཕྱིར་དྲན་པ

མེན།། །རིགས་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་འགལ། །མཐོང་ན་སྣ་ཕྱི་ཁྱད་
པར་མེད། །དེས་པ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་མེན། །འདུ་བར་འཛིན་པ
རྟོག་པ་ཡིན། །དེས་ན་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་དང་། །གཞི་མཐུན
རིགས་པ་ཤེས་པས་བཀག །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ
བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྒྲུབ་བ་ནི། འོན་མངོན་སུམ་རྫས་སྐད་ཅིག་ཏོ
ན་ཟད་པས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མི་སྲིད་དོ་སྙམ་ན།
ཡུལ་དང་དབང་པོའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ། །ཆོགས་པའི་སྐད་ཅིག་རི·····
སྟེད་ཀྱིས། །ཟླུང་བའི་རྣམ་ཤེས་གང་བསྐྱེད་པ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི
མངོན་སུམ་ཡིན། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་རྒྱལ་ཕྱན་སོ་སོ་ལ་མི
འཇུག་གི །རྒྱལ་ཕྱན་འདུས་པའི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས
པ་རྣམ་ཅིག་གིས་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱལ་ཕྱན
བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟར
གཞན་འདོད་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་གསལ་བའི་ཆ་ཐུང་ཟད་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས
བློ་རིགས་ཐ་དད་དུ་འཛིག་ན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པའི་ཚད་མ་དང་ཚད་མ
མ་ཡིན་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་ལྟར་སྣང་བའི་[ཅ། གི]གྲངས་ངེས་ཐམས
ཅད་འཛིག་སྟེ། ནང་ཚན་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྱེ་རིགས་ཐ་དད་དུ
འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་གླང་བའི་རྟེས་དཔག་རྟེས་དཔག་ཏུ་མི་འདུ་བ
དང་། ཕྱིད་རང་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་ཤུགས་རྟོགས་མངོན་སུམ་དུ་མི་འདུ་བ་དང་།

ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་དེ་ལས་བྱུང་བར་མི་འདུ་བ་ལ་སོགས་པ་མགོ་བསྐྱེ་ནུས་ལ་
ཁོངས་སུ་འདུ་བའི་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནུབ་པར་འགྱུར་རོ། །
གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་ཇི་སྙེད་པ། །རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བྱས་པ་ཡིན།།
ནང་གི་དབྱེ་བསྡུ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཡི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བཞེད།།
བར་སྣང་བས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་
གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་གོ །དང་པོ་ནི། མི་ སྒྲ་མ་གྲུབ་ ཚད་ མ་
མིན། ། །ཚད་མ་མིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་གང་ལ་མི་སྒྲ་བ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས
བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་མ་ཡིན་པར་མཆོན་པ་ལ་ནོག་ལྟོག་ཤལ་བཀག་པ་ལྟར
འགྲུལ་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྡུ་ནི། མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་
ཐེ་ཚོམ་སྟེ། །ཚད་མའི་འཁལ་ཟླ་རྣམ་པ་གསུམ། །འཇུག་ཚུལ་སྒོ་
ནས་ཕྱེ་བ་ཡིན། །ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་བསྡུ་ན་གཅིག །ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི
བློ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མ་མ་ཡིན
པའི་ བློ་ གསུམ་ དང་ གཏན་ ཚིགས་ ཀྱི་ སྐྱོན་ གསུམ་ རིགས་ པའི་ གནད་ གཅིག་ སྟེ།
ཕྱོགས་ ལ་ མཐུ་ མེད་ སོམ་ ཉི་ དང་ ། །མི་ འདོད་ འདོད་ པའི་ ངེས་ སྒྲུབ་ བྱེད། །ཅིས
གསུངས་ པ་ ལྟར། གཏན་ ཚིགས་ མ་ གྲུབ་ པས་ བསྒྲུབ་ བྱ་ ལ་ མཐུ་ མེད་ པ་ ལྟར་ མ
རྟོགས་ པ་ ལའང་ ཐུགས་ དུའང་ འཇུག་ པའི་ མཐུ་ མེད་ དོ། །མ་ངེས་ པས་ ཡིན་ནམ་ མ
ཡིན་ སོམ་ ཉི་ སྐྱེད་ པ་ ལྟར། ཐེ་ ཚོམ་ ཡང་ གནས་ ལུགས་ ལས་ མཐའ་ གཞན་ དུ་ དོགས
པར་ བྱེད་ ལ་ འཁལ་ ཏས་ གང་ མི་ འདོད་ པ་ བསྒྲུབ་ པ་ ལྟར་ ལོག་ རྟོག་ གི་ ས་ ཀྱང་ གང་

མ་ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་དག་གི་རྟགས་ཀྱིས་གང་འདོད་པའི་དོན་
སྒྲུབ་པ་ལྟར་ཚད་མས་ཀྱང་དོན་དེ་རྟོགས་སོ། །དེས་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་ཚད་ལ
བཞི་ལས་མི་སྲིད་ལ་གཅིག་སྟོན་མེད་ཡིན་པས་སྟོན་ཅན་གསུམ་ལས་མི་སྲིད་པ
ལྟར་བློའི་འཇུག་ཚུལ་མཐའ་དག་ [ཀ། ལ] བཞི་ལས་མི་སྲིད་ལ་གཅིག་ཚད
མ་ཡིན་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་བློ་གསུམ་ཁོ་ནར་གྱུར་པས་རོ། །ཇི་བཞིན་སྔོ
ན་པས་བསྟན་ལོག་རྟོག་དང་ཕྱི་ཚོམ་གཉིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཚད་མ
མ་ཡིན་པའི་བློ་གཅིག་ཏུ་འདུ་སྟེ། ཚད་མ་གཉིས་ཀཱའང་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ
འདུ་ལ། ཡུལ་གཉིས་ཀཱའང་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་དུ་འདུ་བར་གསུངས་པ་བཞིན
ནོ།། །བོད་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་མ་རྟོགས་པའི་བློ
ཕར་དོར་ནས། དོན་མེད་པ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་བློ་ལྟར་ཕྱེ་བར་ཟད་དོ། །

གསུམ་པ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་གཉིས་ལས་མ
རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་དང་དེ་མིན་འཛིན་པས་སྟོང་། །མ་རྟོགས
པ་ཡིན་དབྱེ་ན་གསུམ། །མ་ཞུགས་པ་དང་མ་ཤོར་དང་། །ཤོར་གས
པར་གྱུར་ཀྱང་མ་ཆེད་པའོ། །ཡུལ་དེ་ལ་གཏན་མ་ཞུགས་ནས་མ་རྟོགས་པ
དེ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་སྟེ། རྟོག་གེ་མི་ཤེས་པ་ལ་རྫུས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་ལྡོག་གམ།
ཟླ་མི་ཤེས་པ་ལ་སུ་བན་ཏ་དང་ཏི་བན་ཏ་ལྟ་བུའོ། །ཞུགས་ཀྱང་ཆོལ་བའི་བྱ་བ་མ
ཤོར་ནས་མ་རྟོགས་པ་ཟླ་རྒྱ་གམ་མི་རྒྱ་ཏིས་པ་ན་དབྱོད་པ་ལྟ་བུའོ། ། [ཀ།
ཞུགས་ནས] ཆོལ་བའི་བྱ་བ་ཤོར་ཀྱང་མ་ཆེད་ནས་མ་རྟོགས་པ་དབྱད་ཀྱང་བློ
ཡུལ་དུ་མ་ཐུབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ། རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་མེད་ནས་མ་རྟོགས
པ་བཅད་ཤེས་ལྟ་བུ། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་བློ་བསྟད་ནས་གཞན་སེལ་གྱི་ངོར་མ་རྟོགས

པ་སྣོད་ཅིག་མ་ལུ་བུ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནས་མ་རྟོགས་པ་ཡུལ་དང་དུས་
དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་བའི་དངོས་པོ་ལུ་བུའོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་ཕྱི་ཚོམ་དང་
ལོག་ཤེས་ལའང་ཁྱབ་ཆེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་བོ་པ་རྟོགས་པ
ཉིད་དུ་འདུ་བར་སྟར་བཤད་ཟིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་རིག་ལས་དོན་རིག་ཐ
དད་དུ་འཛིག་པ་ལྟར། འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་གཅིག་ཉིད་ལ་འཛིན་པའི་ནུས
པས་སྟོང་པ་དང་། དེར་འཛིན་ཡང་དེ་མིན་དུ་སྲིད་པ་དང་། དེར་འཛིན་ཡང་དེ
མིན་གྱིས་གཞོད་པའི་ལྷོག་པས [ཞེ། ཐ] ཐ་དད་དོ། །ལོག་རྟོག་གི་མཚན
ཉིད་ནི། དེ་འཛིན་པ་ལ་དེ་མིན་གྱིས། །གཞོད་པ་ལོག་ཤེས་དབྱེ་ན
གཉིས། །རྟོག་པ་དང་ནི་རྟོག་མེད་དེ། །སོ་སོར་ཕྱེ་ན་རྣམ་པ་ལྔ། །
ཟླ་གཉིས་ལུ་བུ་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་བསྐྱེད་པའི [ཞེ། ཐ
] མྱོ་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལུ་བུ་རྟོག་མེད་ལ་གཉིས་དང་། ཐག་པ་ལ་སྣུལ་དུ་འཁྱུལ
[ཞེ། འཛིན་] པ་ལུ་བུ་རྣམ་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། དཔལ་ཀྱི་སྟོན་པོ
ལ་འདས་པའི་སྟོན་པོའི་སྐུ་པ་བཅད་ཤེས་སུ་ཁྱང་བ་དུས་ལ་འཁྱུལ་པ་དང་།
ཤ་པ་འདིའང་ཅ་ཏན་དང་སྤྱི་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ་སྐུ་པ་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ
ལ་འཁྱུལ་པ་སྐྱེ་རྟོག་པ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཕྱི་ཚོམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།
དེར་འཛིན་ན་ཡང་དེ་མིན་སྲིད། །ཕྱི་ཚོམ་ཉིད་ཡིན་དབྱེ་ན་གཉིས།།
མངོན་དུ་གྱུར་དང་བག་ལ་ཉལ། །ཚ་མཉམ་པ་དང་ཤས་ཆེར
འཛིན། །མངོན་དུ་ཆུ་ནི་ཕྱི་ཚོམ་དངོས་སུ [ཞེ། མངོན་དུ] ཞུགས་པ་སྟེ།
ཕྱི་ན་ཕྱིག་ལས་མཐོ་རིས་ཐོབ་བམ་མི་ཐོབ་སྐྱེ་པ་ལུ་བུའོ། །བག་ལ་ཉལ་ནི་ས্ལུ
ནང་གི་ས་བོན་ལུ་ཀློན་དང་ཕྲད་ན་ནུས་པ་ཡོད་པ་སྟེ། དེལའང་རྒྱས་སུ་བཀོད

པ་ལ་ལྷོས་པ་མཁན་བྱ་དང་གཞལ་བྱས་སྣ་མི་རྣག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་མ
ངེས་པའི་རྣགས་མཐའ་དག་དང་། རྣགས་ལ་མ་ལྷོས་པ་འགའ་ཞིག་ཡིད་དཔྱོད་དུ
འདོད་པ་ཁྱོན་པ་ན་ཚུ་ཡོད་སྙམ་པའམ། ལ་ལ་ལོག་ཤེས་སུ་འདོད་པ་ཁྱོན་པ་ན་ཚུ
མེད་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་རྣགས་ལ་མ་ལྷོས་པའི་ལྷོག་ཐུར་ལ་འཇུག་པའི་བློ
ནི་དོན་བདེན་ཡང་རྩང་བརྫུན་ཡང་རྩང་བརྣགས་ན་ཕ་ཚོམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ལོག
ཤེས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ་ལོག་ཤེས་ནི་དེར་འཛིན་ཡང་དེ་མིན
ཀྱི་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པས་འགོག་ནུས་ལ། ཕ་ཚོམ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་གཞོད་བྱེད
གཉིས་ཀ་མེད་པས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐར་མི་ཐུག་པས་ཀ་ལ་མཚུངས། གཞན
གཉིས་པོ་ནི་གོ་སྒྲོའོ། །

ཚད་མའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཡང་། །རང་རིག་ཚད་མ་ཁོ་ནར.....
འདུས། །ཚད་མ་མིན་པ་གསུམ་པོ་ཡང་། །མ་རྟོགས་པ་ལས་དོན
གཞན་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་བློ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ
བྱེད་པ་གཉིས་པའོ།།

།།གསུམ་པ་བློ་དེས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤྱི་དང
བྱེ་བྲག་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱི་རང་བསྟན
པ། ཐུས་ལྷོག་དོན་ལ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྟོགས
ཚུལ་ཁྱད་པར་དུ་དཔྱད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དཔྱད་པ་ནི།

རང་མཚན་འཛིན་པ་རྟོག་མེད་དེ། །སྤྱི་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན། །
དེ་ལ་རང་མཚན་དངོས་པོ་སྟེ། །སྤྱི་ནི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་མེད། །
རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། གསལ་བ་དང་། དངོས་པོ་དང་། རྫས་དང་། ལོག་པ
དང་ཅ། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་རྫས་ཕན་རྒྱུན་མ
འདྲེས་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ། སྒྲོས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བློ་ངོར་བྱ་བའི
འཇུག་ལྟོག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་དོན་དུ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ་ནམ
འགྲེལ་ལས། སྣང་བའང་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པས།།ཐ་དད་བྱེད་ཡིན་དེ་ཉིད་དོན།།
དེ་ནི་གཞན་ལས་ལོག་པ་ཡིན། །དེ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཤད། །དེ་ནི་རང་གི
མཚན་ཉིད་འདོད། །དེ་ནི་ཐུང་དོར་འབྲས་ཅན་ལས། །སྒྲོས་བྱ་ཐམས་ཅད་འཇུག
པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འོན། དེ་ལའང་གཞན་ལས་ལྟོག་པ་དང་། །
གཞན་ལས་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀུན་ལ་རྫས་དང་དངོས་བརྗོད
པའི་ཅ །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ལོག་པ་དང
རྫས་དང་དངོས་པོ་ནི་དོན་ལ་གནས་པ་དང་། ས་ལ་བའི་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པ་གཉིས
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་དང་གཞན་ས་ལ་དང་། ལྟོག་པ་དང་། རྟགས་ཀཱུད་དང་
འདྲེས་པ་དང་། འབྲེལ་པ་དང་། ཀུན་ཏོག་ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། དོན་ལ་མི
གནས་པ། དངོས་པོར་མ་གྱུར་པ། དབང་པོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བློས་སྤྲོ་བཏགས
པ། བཏགས་པའི་ཆོས་དངོས་པོ་ལ་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ། གཞན་ས་ཀྱིས
འབྲེལ་པ་དང་། འབྲེལ་མེད་དང་། དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས
འཇུག་གི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པར་དོན་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་འགྲེལ་ལས། ལྟོག
པ་ཅོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །གནས་དང་མི་གནས་རྟོག་པ་མིན། །སྤྱི་ཡི་བློ་ཡང་བསལ་

པ་ཡིན། །དེས་ན་ས্ས্ས་ད

ལག་ཐ་དད་རྣམས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གཅིག་དང་འབྲལ་མི་ཤེས་པར་འདུས
པར་འདོད་པ་དང་ཕྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་འང་མཚན
ཉིད་འདི་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། རྫས་གོ་བ་ལྟོག་པ་ལ་ལྟོས་ལ་ལྟོག་པ་གོ་བ་རྫས་ལ
ལྟོས་པས་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་རྫས་ལ་བརྟེན་པའི
ཆོས་དང་ལྟོག་ པ་ ལ་ བརྟེན་ པའི་ ཆོས་ ཀྱི་ མཚན་ ཉིད་ ཀྱང་ དངོས་ འགལ། རྫས
གཅིག་ ལ་ མི་ འདུ་ ཀ་ དང་ ལྟོག་ ཀ་ གཅིག་ ལ་ མི་ འདུ་ ཀ་ སྟེ། དཔེར་ ན་ རྟག་ མི་ རྟག
ཕྱས་ཐུམ་ པ་ ལ་ མི་ འདུ་ ཀས ཕ ཕ ཆོས ཡིན ཞིང ཡིད ད ག ག ཡ ཡ ཡ ཤ ས ཏ
ཙམ ལྟོ ག ཀ ས ཏ ད ལ ལ ཕ ལ ལ ལ

འཇལ་བས་ཟླས་ཆོས་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོའི་ཟླས་སུ་གྱུར་མ་གྱུར་ལྟོག་པའི་སྒོ་ནས་འཇལ་བས་འདིའང་ཟླས་ཆོས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲུབ་པ་དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་ཀྱི་དགག་པ་དངོས་པོ་ལ་མི་ལྟོས་སོ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་པའང་དངོས་པོར་མེད་ཅེས་འགོག་ལ་བསྒྲུབ་པའང་དངོས་པོར་ཡོད་ཅེས་སྒྲུབ་པོ་ཞེས་ཡུལ་བརྟག་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་ལྟོག་པ་དུ་མ་ཟླས་གཅིག་ལ་འདུས་པའམ། དངོས་པོ་ཐ་དད་དོན་ལ་ཟླས་གཅིག་པ་ནི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ལྟར་མི་སྲིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྟེ་དང་བྱ་བྲག་ཕྱད་པར་དུ་དབྱུད་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། གཞན་དང་རང་གི་དངོས་པོ་ལས། །ལྟོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བྱ་བྲག ;རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྟོག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་རིགས་མཐུན་ནང་ལས་ཀྱང་ལོག་པའི་ལྟོག་པ་གཉིས་ཆོགས་བྱ་བྲག་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་ཀྱིས། །རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་ཕྱིར།།མཐུན་དངོས་གཞན་ཀྱི་དངོས་དག་ལས། །ལྟོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། གཉིས་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་ན། ཐད་ཀ་དང་ནི་གོང་མ་ཡི། །སྟེ་དང་བྱ་བྲག་ཀ་ཉིས་ཀ་ཡོད། །ཤ་པ་དང་ཙནྡན་ལ་སོགས་པ་རྫས་ཐ་དད་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་རྣམས་ཐད་ཀའི་བྱ་བྲག་ཡིན་ལ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟེ་ནི་ཐད་ཀའི་སྟེའོ།।ཤ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཐུ་ཕྱི་དུས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་རྣམས་གོང་མའི་བྱ་བྲག་ཡིན་ལ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟེ་ནི་གོང་མའི་སྟེའོ།། ཐད་ཀའི་བྱ་བྲག་རྫས་ཐ་དད། །གོང་མའི་བྱ་བྲག་གཅིག་པ་བཀག། ཐད་ཀའི་བྱ་བྲག་ཕྱོགས་ལ་ལྟོས་པས་རྫས་ཐ་དད་ལ་གོང་མའི་བྱ་བྲག་དུས་ལ

ལྷོས་པས་དང་ལྷར་བ་དངོས་པོ་འདས་མ་འོངས་དངོས་པོ་མེད་པས་གཅིག་པ་བཀག་
པའོ། །

གསུམ་པ་དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་ལས་ཐོག་མར་གཞན་གྱི་
ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཏེ། ཐུན་ཐ་དད་དང་། གཅིག་པ་དགག་པའོ། །ཐ་དད་དགག་པ་ལ་གཉིས
ལས་ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། །ཁ་ཅིག་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐུག
པ་དག་གྱི་ཚེན་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་དང་། ཉི་ཚེ་བའི་གྱི་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ
བུ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀ་འདང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་རྟག་པ་མི་སྟང་བ་གསལ་བ
དཀར་ཟླ་ལ་ལ་སོགས་པ་དང་འདུ་བའི་འཕྲེལ་པས་སྟྲེལ་བ་ཐག་པ་གཅིག་ལ་བ
ལང་གི་ཚོགས་བཏགས་པ་ལྟ་བུར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་ན། ཐ་ དད
ལྡང་ རྩང་ མེད་ པས་ ཁེགས། །གསལ་བ་ལས་གཞན་པའི་གྱི་ཚོས་ཅན་དངོས
པོར་གྱུར་པ་ མེད་ དེ། ལྡང་ ཏུ་ རྩང་ བ་ མི་ དམིགས་ པའི་ ཕྱིར་ རེ་ བོང་ གི་ རྭ་ བཞིན
ཞེས་པས་ཁེགས་སོ། །ལྡང་ཏུ་མི་རྩང་ཡང་ཡོད་པར་འགལ་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ། །
གཉིས་པ་ཐུན་ཐ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གྱི་གཅིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ
དང་གཅིག་པ་དགག་པ་དང་། གྱི་ཏུ་མ་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་དང་གཅིག་པ་དགག་པ་དང་།
མཚུངས་པའི་གྱི་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་ན།
ལ་ལས་ཐུན་ཐ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །ཁྱད་པར་ཅན་ནི་རྡུལ་ཕྲན་པ་སྟེང་
ལྷོ་བས་ གསུམ་ ཆ་ མཉམ་ པའི་ གཅོ་ ཏོ་ ཞེས་ བྱ་ བའི་ གྱི་ དེ་ གསལ་ ཏ་ ཐུམ་ པ་ ལ
སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་མེ་དང་ཆ་བ་ལྟར་བདག་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་གྱི་དང་བྱེ་བྲག
ཐུན་ གཅིག་ གོ་ ཞེས་ ཟེར་ རོ། །ཡང་ བོད་ རྒྱལ་ཁམས་ ཤིང་ ཤ་ པ་ དང་ ཙཱན་ ལ་ སོགས

པའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཤིང་ཙམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་དང་། བཀའ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པོའི་བྱེ་
བྲག་རྣམས་ལ་སྟོན་པོ་ཙམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བ་ལང་ཙམ་ཞེས་བྱ་
བའི་སྒྲ་རྣམས་བྱེ་བྲག་རྣམས་ལ་རྫས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁ
མཐུན་པར་སྨྲོག་གོ །འདི་སྐད་འདོད་པའི་གྲངས་ཅན་པ་དང་བོད་རྣམས་དོན
མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་ཀ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྔོང་རྩང་མ་དམིགས་པ། རྣམ་པར་བརྟག
པ། ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱས་གཅིག་ན་འང་སྔོང་རྩང་མིན། །
སྒྲ་དང་བྱེ་བྲག་ཕྱས་གཅིག་ན་བྱེ་བྲག་སྔོང་བ་ན་དེ་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྒྲ་སྔོང་རྩང
མ་དམིགས་པས་ཁེགས་སོ། །ཡང་དག་པར་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མོད་ཀྱི་བན་ཏོག
རྣམས་ཀྱི་ལོག་ཏོག་མང་བས་གཉིས་པ་བརྟགས་ནས་དགག་ན། ཡུལ་
དུས་རྣམ་པ་འགལ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་སྒྲ་གཅིག་དང་འབྲེལ་ན། །སྒྲ
འཛིག་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །མིན་ན་གཅིག་ལ་ཆ་གཉིས་འགལ།།
ཤིང་གཅིག་སྒྲེས་པའམ་ཞིག་པའི་ཚེ་ཤིང་གི་སྒྲ་དེ་སྒྲ་འཛིག་མི་བྱེད་ན་ཕྱས་མི
གཅིག་པར་འགྱུར་ལ། སྒྲ་འཛིག་བྱེད་ན་དེ་དང་ཕྱས་གཅིག་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱི
ཤིང་རྣམས་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་སྒྲ་བ་དང་། དུས་ཐ་དད་ཀྱི་ཤིང་དུས་གཅིག་ལ་སྒྲ་ཐ
དང་ ། རྣམ་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ཤིང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲ་བར་ཐལ་ལ་འཛིག་ནའང
གཅིག་ཞིག་པ་ན་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་ཐལ་ཏེ་ཕྱས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། ।ཕྱས
གཅིག་ལ་སྒྲ་འཛིག་ཐ་དད་དང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་འགལ་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། དེ
གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པའམ་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ནི། དེའི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པའམ་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་ཆོས་འགལ

བར་གནས་པའམ་རྒྱུ་ཐ་དད་པའོ། །དེས་ཀྱང་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུབ་ན་ནི་འགལ་
ཡང་གང་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་མེད་པས་རིལ་བོ་ཟླས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཡན་ལག
ཅན་མི་ཤེགས་པར་ཐལ་བ་ནི། སྒྲ་ དང་ ཏེ་ ཏྲ་ ཟླ་ ཟླ་ ནི། ཡན
ལག་ཅན་ཡང་ ཇི་ ལྟར་ དགག །དེ་ལྟ་ན་མགོ་དང་ཤུང་ལག་ལ་སོགས་པ
ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ ཟླ་ ཟླ་ ཟླ
ལ ། ། །

གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་ནི། འགལ་ བ་ ཀུན་ ཀྱང་ རྫས་ གཅིག་ འགྱུར། །དཀར་ སྟོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་རྣམས་དང་སྣང་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་འགལ་བ་ཀུན་ཀྱང་རྫས་ གཅིག་ ཏུ་ འགྱུར་ ར། །འདོད་ ན་ ཐོན་ པོར་ འདོད་ ཀྱང་ དཀར་ པོ་ དང་ ། ཕྱུན་ པར་ འདོད་ ཀྱང་ སྣང་ བ་ དང་ ། ཐྱོར་ འདོད་ ཀྱང་ ཅུ་ ཐག་ ཏུ་ ཐལ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ དུ་ འཚོལ་ བར་ འགྱུར་ ར། །གཉིས་ པ་ ཐུ་ ཏུ་ མ་ ཅུ་ ཐག་ ཏུ་ ཆ་ དང་ གཅིག་ པ་ དགག་ པ་ ལ་ གཉིས་ ལས་ ཕྱོགས་ སྔ་ ཆ་ནི། ཅུ་ ཐག་ རེ་ རེ་ དང་ འཕྲེལ་ བའི། ། ཐུ་ ཡང་ ཏུ་ ཆ་ ཡོད་ ཅེ་ ན། །ཁ་ཅིག་ ཐུ་ གཅིག་ ཆེད་ ཀྱང་ ཤ་ ཟ་ ལ་ སོགས་ པ་ རེ་ རེའི་ སྟེང་ ན་ དེ་ དང་ བདག་ གཅིག་ པའི་ ཐུ་ འདང་ ཏུ་ མའོ་ ཞེའོ། ། གཉིས་ པ་ དེ་ དགག་ ན། མཚན་ ཉིད་ མི་ འགྱུབ་ ཏུ་ ཐུ་ ཀ ། ། ཆ ། ། ཆ ། ། །

སྟོན་ མེད་ མཐོང་ ནཱ་ལ་ ལྟ་ བར་ འགྱུར། །འདི་བ་ཕན་རྒྱུན་བསྟེན་ཕ
རྒྱ་ ཆ་ ཡིན་ ཐམ་ དོན་ ལ་ མེད་ དོ། །ཡོད་ ན་ སྟོན་ མ་ མཐོང་ བའི་ ཐབ་ རྒྱ་ ལྟ་ བུ
[ཅ། གཅིག་] མཐོང་ ན་ ཡང་ ཐབ་ རྒྱ་ གཞན་ དང་ ལྟའོ་ སྟམ་ པའི་ བློ་ སྐྱེ
དགོས་ ཏེ་ དོན་ ཉིད་ ལ་ ལྟ་ བ་ ཡོད་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །དེ་ལར་ རྣམ་ འགྲེལ་ ལས། མཐོང
དང་ མཚུངས་ པར་ དེ་ འཛིན་ ཕྱིར། ཁྱད་ པར་ ཡུལ་ ཅན་ ཉིད་ ཀྱང་ མིན། །ཞེས་ བྱ་ བ
དང་ ། མཐོང་ བ་ དག་ ནི་ ལྟ་ར་ འཛིན་ ན། །དོན་ ནི་ སྔར་ མཐོང་ ཡོད་ མིན་ པས། །ཇི
ལྟར་ དེ་ ནི་ མཐོང་ བ་ དང་། ।ལྟ་ བ་ ཡིན་ པར་ དེས་ ངེས་ འགྱུར། ।ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་।
ལྟ་ ཏང་ མི་ ལྟ་ ཉིད་ ཕྱིར་ དང་། ।སྒྲ་ ཡི་ ཡུལ་ དང་ ཡུལ་ མིན་ ཕྱིར། ।ཞེས་ གསུངས
པས་ སྒྲ་ ལྟ་ བ་ སྒྲའི་ ཡུལ། རང་ མཚན་ མི་ ལྟ་ བ་ སྒྲའི་ ཡུལ་ མ་ ཡིན་ པར་ གསུངས
པའི་ ཕྱིར་ རོ། ।སྒོ་བ་ དགོན་ ཀྱིས་ དེ་ ཏང་ ལྟ་ བ་ མཐོང་ བ་ ལས། ཞེས་ གསུངས་ པ་ ནི
རྒྱུ་ ལ་ ལྟབས་ ཟུའི་ མིང་ གིས་ བཏགས་ པ་ ཡིན་ ཏེ། མངོན་ གྱུར་ ལ་ མངོན་ ས་ཐམ་ ཐམ
གཞན་ དོན་ ལ་ ཇི་ ཏགས་ ཏུ་ བཏགས་ པ་ བཞིན་ ནོ། །དེས་ ན་ ཏང་ དོན་ ལ་ མ་ གྱུབ
པ་ ལྟར་ ལྟ་ བ་ ཡང་ དོན་ ལ་ མི་ འགྱུབ་ བོ། ।གཉིས་ པ་ ཐུན་ ངོར་ མཚུངས་ པའི་ ཕྱི
དགག་ ན། ।ཁ་ ཅིག་ དོན་ ལ་ མཚུངས་ པའི་ ཕྱི་ མེད་ ཀྱང་ རྟོག་ པས་ མཚུངས་ པར
བཟུང་ བའི་ ཕྱི་ ཅི་ སྟེ་ མེད་ སྟམ་ ན། དེ་ ལྟ་ ན་ ཕྱི་ དང་ ཏི་ ཐུག་ ཐ་ ས་ ཀ
ཅིག་ ཅ་ ཅམས་ ས། ।ཁ་ལ་ ཏེ་ ཕྱི་ དང་ ཏི་ ཐུག་ ཐ་ ས་ ཀ་ ཅིག་ ཅ་ ཁྱོད་ བདེན་ ཟོད། ། ཏོ་ ཀ་ ཅམ
མཚུངས་ པར་ བཟུང་ བ་ ཙམ་ ལ་ ཕྱི་ ཀ་ ཅིག་ ཏུ་ ཐུས་ ན་ ཅིར་ འགྱུར་ ཞེ་ ན། ། ཟི་ ལ་ ཐད་ དེ།
ཟ་ ཀ ལ ལ ལ

པར་འཛིན་པ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་པོ་ཞེ་ན། བློ་ལ་སྤྱི་གཅིག་མ་ཤར་ན། །མཚུངས་
པར་རྟོགས་ཀྱང་སྤྱིར་མི་རུང་། ། །བློ་ལ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་མ་ཤར་ན་མཚུངས་པར་
འཛིན་པས་སྤྱིའི་གོ་མི་ཆོད་དོ། ། དཔེར་ན་ཤིང་འོན་ཅིག་ཅེས་སྤྱི་གཅིག་གི་སྒྲ་མི་
འཇུག་གི་ཤིང་ཤ་པ་དང་འདྲ་བ་འོན་ཅིག ། ཙནྡན་དང་འདྲ་བ་འོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་
བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པས་དོན་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཕྱོགས་ རེས་ འདྲ་ བ
ཀུན་ ལ་ ཡོད། ། ཐམས་ ཅད་ འདྲ་ ཀ་ གང་ ནའང་ མེད། ། ཤིང་ཤ་པ་ལ
སོགས་ པ་ དང་ ཕྱོགས་ རེས་ འདྲ་ ཀ་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ ཡོད་ ལ། ཡུལ་ དང་ དུས་ དང
རྣམ་ པའི་ ཁྱད་ པར་ གྱིས་ ཐམས་ ཅད་ དུ་ འདྲ་ ཀ་ གང་ དུ་ འདང་ ཕྲེད་ པ་ མ་ ཡིན་ ནོ། ། དེས
ན་ ཁྱབ་ པ་ སྒྲུབ་ ཀའང་ ལའི་ དུ་ བ་ དང་ ཚད་ མང་ གི་ དུ་ བ་ གཉིས་ འདྲ་ བའི་ སྒོ་ ནས་ མི
འགྱུབ་ ཀྱི་ གཞན་ སེལ་ གྱིས་ སྤྱི་ གཅིག་ ཏུ་ ཞེན་ པས་ གྲུབ་ བོ། ། གཉིས་ པ་ ལྷང་ དང
འགལ་ བ་ ནི། རིགས་ པའི་ རྒྱལ་ པོས་ གསུངས་ པ་ ཡི། ། རྣམ་ གཞན་
ད
ང
ཡ
ང
ཀ
ལ
ཀ
ལ
ཀ
ལ

དེ་དག་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྫས་སྟ་མ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
པའི་རྫས་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ། བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི
ཕྱིར་གཞན་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལས་མི་གཡོ་བ་དེ་གཉིས་ཀའི་བར་ལ་ཕྱུབ
པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་དང་ལྡན་པས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས
པ་དང་། དེས་ན་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་དང་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད
ཀྱི་བར་སྣོར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར
བའམ། མིང་ཐ་དད་པར་ཟད་དེ་དོན་ཁས་བླངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར
རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་དེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པས [ཞེ། དེ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ
] འགལ་ཞིག་ལས་འོངས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟ་ན་བླུན་པོ་ལས་འགལ་བའི་ཁུར་སྲས
འདེགས་ནུས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་འདིས་མི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་མངོན་པར
སྒྲུབ་ནས་དེ་ལྟར་དུབ་པ་མངའ་བོའི་སྒྲ་སྒྲ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།
གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི་འོན་རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་སྒྲ་དོན་ལ་ཡོད་པ་འགོག
ན་ཁྱེད་འདོད་པའི་སྒྲ་གང་དེ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཧ་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ མིན་ རང
བཞིན་ལས་ལྡོག་པ། ཀངས་པོ་ཀུན་ལ་གྲུབ་པ་དེ། ཤེལ་བའི་སྒྲ
ཡིན་ རང་ མཚན་ དུ། ཤུག་ ཀ ལ་ དགག་ སྒྲུབ་ བྱེད། ཇོག་པ་ངོ
བོས་ལུགས་པའི་གཞན་ཤེལ་ཀྱི་སྒྲ་དང་བྱ་བྱག་ལ་དོན་ཀྱི་སྒྲ་དང་བྱ་བྱག་ཏུ་ལུགས
ནས་བྱ་བྱག་གྲུབ་པས་སྒྲ་ལུགས་པ་ལ [ཞེ། པ་དང་] སྒྲ་ཁེགས་པས་བྱ་བྱག
ཁེགས་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་དེ། ལུགས་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟར་ཇོག་ས། ཅེས
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ ཏེ་ དོན་ ལ་ སྒྲ་ མེད་ ན། །གཞན

སེལ་ སྒྲོ་ བཏགས་ དངོས་ མེད་ ལ། །གྲུབ་ ཀྱང་ དོན་ དང་ མ་ འབྲེལ་
ཕྱིར་། །ཐ་ སྙད་ ཐམས་ ཅད་ འཇིག་ ཅེ་ ན། །དོན་རང་མཚན་ལ་ནི་སྟོང་མེད།
གཞན་སེལ་ [ཞ། གྲོས་] སྟོང་གཟུང་ཡང་དེ་དངོས་པོར་མེད་པས་དོན་དང་མ་
འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ ཏེ་ བྱག་ གྲུབ་ པས་ སྟོང་ ལགྲུབ་ པར་ རང་ བཞིན་ ཀྱི་ རྟགས་ དང་ སྟོ-
ཞེགས་ པས་ ཏེ་ ཏྲག་ ལགོག་ པ་ ཁྱབ་ ཏྲད་ མི་ ཁམིགས་ ཀ་ ལ་ ས་ོགས་ ཀ་ རྟོག་ ཀེའི་ རྟམ-
བཞག་ དང་ འཇིག་ རྟེན་ ཀྱི་ ཏྲ་ ཀ་ ཐམས་ ཅད་ འཇིག་ པར་ འགྱུར་ ར་ ཞེ་ ན།
དོན་ དང་ སེལ་ བ་ ཁ་ཅིག་ ཉིད་ ཏུ། །འགྲུལ་ནས་ཡུལ་ ལ་ འཛུག་ པ་ ན།།
རང་ གི་ མཚན་ ཉིད་ ཐོབ་ ཀ་ ཅམ། །ཚད་ ཀ་ ཡིན་ ཕྱིར་ འཐད་ ཀ་ ཡིན།།
རྟོག་ ཀ་ ངོ་ ཏོས་ འགྲུལ་ ཀ་ ཁ་ ཞ-ེ ལ་ ལ་ ར-ང ་ ཀ-ཚ-ན ་ ད-ུ ། ། །

འཇ�sqquo ཀ་ཚུལ་སྦྱོར་བསྟན་པ་ནི། རྟོག་མེད་སྣང་[ཀ། ཐུགས་]བའི་སྨོན་ནས་
འཇsqquo ;ཐུགས་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་ཡིན། ।དེ་དག་འགྲུལ་དང་
མ་འགྲུལ་བའི། ।དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་རྣམ་པ་བཞི། ।སྣང་བ་ལ
འགྲུལ་མ་འགྲུལ་གཉིས་དང་། སེལ་བ་ལ་ཕྱོགས་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། ।
གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྣང་བ་དང་སེལ་བའོ།།
དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྣང་བ་སྤྱི་འགའ་ཞིག་ནི། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་མཐོང
བའོ། ।གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྣང་བ་འགྲུལ་པ
དང་མ་འགྲུལ་བའོ། ।དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། རང་མཚན་མེད་པ
མཐོང་བའོ། ।གཉིས་པ་དབྱེ་ན་དབང་ཤེས་འགྲུལ་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་བསྟན་པ
གཉིས་སོ། ।དེ་འདང་རྣམ་ངེས་ལས། ཉེ་བར་བསྟན་པ་སྐུ་བའི་ཕྱིར། ।མངོན་སུམ
ལྟར་སྣང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।གཉིས་པ་སྣང་བ་མ་འགྲུལ་པ་ལའང་གསུམ
ལས།; མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིད་པ་མཐོང་བའོ། ।གཉིས་པ་དབྱེ་ན
རང་རིག་དོན་རིག་གཉིས་སོ། ।

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས
ཡུལ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ནི། དོན་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས། ।གཅིག
ལ་དུ་མ་མི་སྲིད་ཅིང་། ।དུ་མ་གཅིག་ཏུ་གནས་མི་སྲིད། ।གཅིག་ལ
གསལ་དང་མི་ གསལ་ མེད། ।བདེ་བློ་ལ་སྡུག་པོ་དང་། ཕྱས་པ་དང་མི་རྟག
པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་ཐ་སྙད་ཕ་དང་ལྷ་ཞོག་ལྟོག་པའང་ཐ་དད
མེད་པས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། སྟོ་ཙམ་ཀྱི་སྤྱི་གཅིག་མེད་པས་བདེ་བློ་དང

ཡུ་ཏ།ལ་ལ་སོགས་བའི་སྟོན་པོ་རྣམས་ལ་ཕན་ཚུན་རྟེས་སུ་འཇུག་བས་སྟོང་པར་
གནས་སོ། [ཞ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དམ་བའི་དོན་གྱི་དོན་རྣམས་ནི། །རང་གི་
འདྲེ་དང་ཐ་དད་མེད། །དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མ་བློ་ཡིས་བསྟན་པ་ཡིན།།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །] །གཉིས་པ་བློའི་འཛིན་སྟངས་ནི། མངོན་སུམ་
ཐམས་ཅད་དོན་བཞིན་སྟང་། །གཅིག་ལ་ཐ་དད་སྟང་བ་མེད། །ཐ་
དད་གཅིག་ཏུ་སྟང་མི་སྲིད། །སྟང་བས་འཇུག་ལ་རེས་འཇོག་མེད།།
བཅོ་ཐུན་མངོན་སུམ་ལ་སྟང་བ་ན་ཆ་མེད་དུ་འཇུག་སྟེ། སྟོན་པོ་ལ་སྟོན་པོ་ཉིད་དང་
དེའི་བྱས་མི་རྟག་ཀྱང་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ཐ་དད་ཀྱི་སྟོན་པོ་
རྣམས་ཀྱང་རྟེས་སུ་འཇུག་བའི་སྒྲུ་གཅིག་མེད་པས་ཐ་དད་ཉིད་དུ་སྟང་ངོ། །
གསུམ་པ་བློ་དོན་མཐུན་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཇི་ལྟར་མཐུན་པའི་ཚུལ་ནི།
ཡུལ་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཡི། །སྟོང་བས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་སྐྱེས་པས་
ན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བློ་དོན་ཕན་ཚུན་འཚོལ་བ་
མེད། །དེའང་ཡུལ་སྟོན་པོར་གནས་པ་ལྟར་བློ་ལའང་དེ་ལྟར་སྟང་། སྟོན་པོ་ལ
བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟོག་ཆོས་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པ་ལ། བློ་ལ
ཡང་ཐ་དད་མེད་པར་སྟང་། ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ཐ་དད་ [ཅ། དུ་གནས་] རྣམས
ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ལྟར་བློ་ལའང་ཐ་དད་ཉིད་སྟང་སྟེ་ཆུ་ཐ་དད་ཀྱི་འཕྲུར་བཞིན
ནོ། །དེའང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །བདག་ཉིད་མངོན
སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཚད་མ་རྣམས་ཀྱི་བརྟག་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག
ཡོད། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། དམ་བའི་དོན་ཀྱི་དོན་རྣམས་ནི། །རང་གིས་འདྲེ་དང་ཐ

དང་ མེད། །དེ་ ལ་ ངོ་ བོ་ གཅིག་ ཡ་ དང་ ། །ཐ་ དད་ བློ་ ཡིས་ བསླད་ ཚ་ ཡིན། ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ།(ཞ་དབེར་རྒྱམ་འགྲེལ་ཀྱི་ལྟང་འདི་གཉིས་མེད་)།གཉིས་ པ་ དེ་ ཚད་ མས་ བསླུབ་ ཅ་ ལ་ གསུམ་ ལས་ རྟགས་ དགོད་ ཅ་ ནི། གང་ དོན་ ངོ་ བོ་ དབྱེར་ མེད་ ཀྱི་ གཅིག་ ཡིན་ ཅ་ དེ་ ལ་ སྒྲ་ མི་ སྒྲ་ ཆ་ གཉིས་ མེད་ དེ་ ཕྱི་ ཏཱ་ རེ་ ཡིན་ ཅ་ ནི་ [ཀ། ཕྱི་ ཏཱ་ རེ་ ཡིན་ ཅ་] [ཁ། ན་]སྟོན་ པོ་ མཐོང་ ཅ་ ཅ་ ཞེན་ ཏུ་ ཅ་ ཅ ཅ ཅ

སྟོན་པོ་མི་རྣག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་སྟོ་འཛིན་ལ་མི་རྣག་པ་སྣང་བ་ཤུགས་ལ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྣམས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེན། མི་རྣག་པ་སྣང་བའི་དོན་གྱུབ་ཀྱང་སེལ་བའི་ངོར་བསྟན་བོ། །

གཞིས་པ་ཁྱབ་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྣང་བ་ལ་གཞིས་ལས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཆ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། རྫས་གཅིག་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཞིས་མེད་པ་ལྟར་རྟེས་དཔག་དང་དེ་སྲོང་བའི་རང་རིག་གཞིས་ཀྱང་སྣ་དོན་འཛིན་མི་འཛིན་ཆ་གཞིས་འགལ་ཏེ་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་཮་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་རང་རིག་ཁ་ནང་ལྟ་སྣང་བས་འཇུག་ལ་རྟེས་དཔག་ཕྱི་ལྟ་གཞན་སེལ་གྱིས་འཇུག་པས། མར་མེ་རང་གསལ་བ་དང་ཟུན་པ་སེལ་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞིས་པ་ཡུལ་ལ་ཆ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཞིས་མེད་ན་ངེས་མ་ངེས་ཆ་གཞིས་འགལ་ལོ་ཞེན། སྣང་བ་རྫས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ངེས་པ་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་མི་མཚུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དེས་ན་མངོན་སུམ་མ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མ་ངེས་པར་གྱུར་པའི་འཐད་པ་དངོས་ནི། ངེས་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡང་། ། རྟོག་ མེད་ ཡིན་ ཕྱིར་ ངེས་ མི་ དགོས། །དེའང་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བཞི་པ་ལས། ད་ནི་ཇི་ལྟར་མ་ངེས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ནི་གང་གིའང་ངེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟམ་ངེས་ལས་ཀྱང་། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རིག་པ་བརྗོད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཕྱིགས་པར་ཡང་། དེ་ལ་དང་པོར་ཡུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་པ་དེ་ལ་མི་འཕད་པ་སྦྱང་བ་ལ་གཞན་ལས་དང་
པོ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྦྱང་བ་ནི། ཁྱམ་འགྲེལ་ལས། ཡོད་མེད་ངེས་པའི་འབྲས
ཅན་མིན། ཕྱིར་ན་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བོ་ཞེ་ན། མི
འགལ་ཏེ་རང་ངམ་གཞན་ལས་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་པ་དངོས
སུ་མ་ངེས་ན་ཚད་མར་འགལ་བ་སྦྱང་བ་ལ་གཞན་ལས་དང་པོ་རྟོག་པ་དགོད་པ་ནི།
གལ་ཏེ་དངོས་སུ་ངེས་པ་མེད་ན་ཚད་མར་འགལ་ལོ་ཞེའོ། །གཞན་པ་ལན་ལ
གཞན་ཏེ། གཞན་གྱི་ལན་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལན་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི
ཁ་ཅིག་ན་རེ་ངེས་པ་ལ་གཞན་ལས་རྟོག་པས་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་རྟོག་མེད་ཀྱིས་ངེས
པ་ཡོད་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲུ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲ་འདོགས་ཆོད
པ་དེ་ཅི་སྟང་བ་ཅམ་ལ་ཟེར་ན་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲ་འདོགས་མ་ཆོད་པ་མི་སྲིད་ལ།
གཞན་སེལ་གྱིས་སྒྲ་འདོགས་གཅོད་པ་ལ་ཟེར་ན། རྟེས་དཔག་ལྟར་རྟོག་པ་ལས
མ་འདས་སོ། །དེས་ན་ངེས་པའི་མིང་བཏགས་ན་འཇིག་གོ །གཞན་པ་རང་གི
ལན་ལ་གཞན་ལས་དང་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། འོ་ན
མངོན་སུམ་ཚད་མ་གང་དེས་དགག་སྒྲུབ་རི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། **མངོན་ སུམ་ རྟོག
བྲལ་མ་འགྲུལ་བ། །ཞིང་གྱིས་ཚད་མ་གྲུབ་པ་ཡིན། །དེ་ འདམ་ གཞན
གྱི་སྟོབས་ཞིང་ལས། །དེས་པའི་དབང་གིས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད། །**
བཟུང་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན་ཁ་དོག་དང་མི་རྟག་པ་གཞིས་ཀ་མངོན་སུམ
ལ་སྣང་བས་མངོན་སུམ་སྟོན་པོའི་རྫས་ལས་ [ཞེ། ལ] ཚད་མར་སོང་བ་ན་མི
རྟག་པའི་རྫས་ལའང་ཚད་མར་སོང་བ་དེ་ཞིང་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཁ་དོག་གི་ལྟོག
པ་ལ་འགྲུལ་པའི་ཚུ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆྱེན་གོམས་པ་གསལ་བ་དང་།

ཡིད་གཏད་པ་ཡོད་པས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བདེས་པར་ [ཀ། པ་] འདྲེན་ནུས་ཏེ། ཨངོན་སུམ་གྱིས་ནི་བཟུང་བ་ལ། ।ཁྱད་པར་ཆ་ཤས་རྣམས་སྒྲུབས་པ། ।ཁྱད་པར་གང་ལ་རྟོགས་པ་ཡི། ।རྒྱུན་ཡོད་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། ।ཞེས་པ་ལྟར་རོ།། །མི་རྟག་པའི་ལྷོག་པ་ལ་འདུ་བ་གཞན་འགྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་འཕྲལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཟིན་པས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་དེས་དགོས་ཏེ། གཟུགས་ཆོས་མཐུན་པར་མཐོང་བ་ལས། ।ཇ་ཕྱིས་ལ་དཔྱལ་རྣམ་""""""""" པ་ལྟར། ।གལ་ཏེ་འཕྲལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ।ཡོན་ཏན་གཞན་སྟོར་མི་བྱེད་ན། ।ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡི། ।ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད།། །འཕྲལ་པས་དེས་པར་མི་བྱེད་པས། ।བསམ་བ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।གཉིས་པ་དེས་ན་མངོན་སུམ་དུ་འགལ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། སྔོ་ལྷོག་དེས་པ་རྟོག་པར་བསམ་པ། དེས་པས་སྟོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཚུལ། རྟེས་སུ་སྐྱེས་པའི་དེས་ཤེས་ཤེལ་བར་འགྱུར་བ། དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའོ། ।དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་གི་ལྷོག་པ་ལ་གཞན་ཤེལ་འཇུག་མོད། སྔོན་པོའི་རང་བཞིན་ལྷོག [ཞ། ཀ། རང་ལྷོག]དེས་པ་འདི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མངོན [ཞ། སུམ་]དུ་མི་རུང་ལ། རྒྱས་ལ་མ་ལྷོས་པས་རྟེས་དཔག་ཀྱང་མ་ཡིན་གྱི [ཞ། ཞིང་] ། འགལ་ཟླ་མ་བཅད་པས་གཞན་ཤེལ་དུ་འང་མི་རུང་ངེ་ཞེ་ན། སྔོན་པོའི་ལྷོག་པ་དེས་པ་ནི། ।རྟོག་པ་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་ཤེལ་ཡི། ། འཕྲལ་ནས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་པོ། ।ཁང་དུ་རང་རིག་ཚད་མར་འདོད། ।དོན་ཆ་ཤས་སུ་མ་ཕྱེ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས་དེའི་རྟེས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་སྟོན་པོའི་ཞེས་སྟོ་ལྷོག་སྟྲོའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པ་དེ་རྟོག་པ་

ཡིན་ལ་རྟོག་པ་དེས་འགལ་ཟླ་གཞན་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་སྣོ་མ་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས
སྟོ་མིན་བཅད་པས་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཞིང་སེལ་བ་ལ་དངོས་ཡུལ་མེད
པས་འཇུག་ཡུལ་སྟོན་པའི་རང་མཚན་ཉིད་ཐོབ་ལ་ཁ་ནང་ལྟ་རང་རིག་ཡིན་པས
མ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་མདོ་ལས། རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །
དོན་ལས་མ་ཡིན་དེ་རྟོག་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱུ་འགྲེལ་ལས། མཐོང་བ
འགའ་ལའང་ཤེས་པ་གང་། ཐུགས་ཡིན་དོན་ཅན་རྒྱུ་རྟོག་པ། ཁ་ཅིག་ཀྱིས་ཆ་སྣོ་མ
བཏགས་པ། དེ་ཙམ་སེལ་བའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་ངེས་པ་ཡོད་པ་དེས། ཁྱོད་འདོགས་ཐམས་ཅད་ཤེས
ཤར་བྱ། །ངེས་པ་དང་ཁྱོད་འདོགས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ
བ་ཡིན་པས་ངེས་པ་ནམ་ཡོད་པ་ན་ཁྱོད་འདོགས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པ་དང་ནི་ཁྱོད
འདོགས་ཡིད། །གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཅོ་ཐའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་ཁྱོད་འདོགས་དབེན་པ
ལ། །འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་གལ་ཏེ
ཁྱོད་འདོགས་ཀྱིས་དབེན་པ་ལ་འཇུག་མོད་རྟེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་སེལ་བའི
ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་མེད་དེ་ཕྱིད་དང་བཞི་པ་ལས། ངེས་དབེན་པ་ཉིད
སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་གྱི་རྟེས་ལ་ཐུང་བའི
ངེས་ཤེས་ཀྱིས་ཁ་དོག་ངེས་ལ་སྣང་ཅིག་མ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན
ཡིན་གྱི་སྣང་བའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ངེས་པ་དང་ནི་ཁྱོ
འདོགས་ཡིད། །གཉིས་ཀ་སེལ་བས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག
མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཞེས། །རིགས་པ་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་ཡིན།།
ངེས་པ་དང་ཁྱོ་འདོགས་གཉིས་ཀ་འང་གཞན་སེལ་གྱི་ཁྱོ་ནས་འཇུག་གི ।མངོན

སྲུམ་ཀྱིས་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་རིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པས་གསུངས་སོ། །
དེས་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟོ་ལྷོག་ངེས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་རྟོག་པས་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་སྣང་ཡུལ་ལ་སྒྲ་རྟོག་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་སྣང་ན་
དགག་སྒྲུབ་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་དང་ངེས་པ་ཡང་དངོས་པོ
ས্ণ্ঙ্ঘ্ঘ্ঘ

ལྷོ་གཡ་ཡ་ཐ་དང་པས་ཞེས་ཟེར་བ་ཞིང་ཀྱིས་གཞན་སེལ་དུ་གྱུར་བོ། །ལྷོ་གཡ་ལ་
སྣང་བར་མིང་འདོགས་པ་ནི་རྟོག་གེའི་ཐ་སྙད་མི་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །

གཞིས་པ་གཞན་སེལ་ལ་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། དངོས་འགལ་
བཅད་ནས་འཇུག་པ་ནི། །གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་བཞེད། ། ཁ
ཁ་ཅིག་ཀ ཡ ཏ ཡ ལ ཁ ཁ ཅ ཀ ལ ཁ ཁ ཅ ཀ ལ ཁ ཁ ཅ ཀ

དེ་དག་ལ་གསུམ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྒྱུ
མཚན་ནི། བྱས་ [ཞེ་ བྱ་] དང་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ལ། །ཅོ་ཆུན
དང་ཤ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡལ་ག་དང་ལྟན་པ་དང་། དཀར་ཟས་ལ་སོགས་པ་ནོག
ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་དང་། མེས་བསྲེག་པ་དང་རླུས
ངོམས་པ་ལ་སོགས་པར་འཐས་བྱ་གཅིག་པར་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འགྱུལ་པའི་རྒྱུ་ཡིན
ཏེ། དེ་ཕྱིར་གང་དང་གང་ལས་དོན། །ལྷོག་པ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་གྱི། །རིགས་དབྱེ་ཞེས
གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་བློའི་རྣམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐ་དད
ལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུལ་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བག
ཆགས་སྟོབས་ཀྱིས་ གཅིག་ ཏུ་ འགྱུལ། །ཡལ་ག་དང་ནོག་དང་བསྲེག་པ
དང་ངོམས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་སེལ་གཅིག་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ། ཐོག་མ་མེད
པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་འགྱུལ་ནས་སྟེ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བར་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ
ལས། ཐ་དད་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། །དོན་གཅིག་ཏུནི་སྣང་བའི་བློ། །ཞེས
བྱ་བ་དང་། དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས། །ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་། །
དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ན། །སྟེ་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །དེ་ཡིས་ཇི
ལྟར་ཀུན་བརྟགས་པ། །དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། །གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྟེས་མི
འགྲོ །ཤ་ཆེས་ འགྲོ་ གཞན་ ནི་ སྣང་ ཀ་ མེད། །ཅིས་ གསུངས་ པས་ སོ། །གཉིས་ པ་ ནི།
ཐ་ དད་ མཚུངས་ ལ་ འཐས་ བྱའི་ བློ། །གཅིག་ དང་ ཐ་ དད་ འགལ་ ཞེ
ན། །འོ་ན་དོན་ ཐ་ དད་ པར་ མཚུངས་ པ་ ལ་ དཀར་ ཟས་ ལ་ ནོག་ སྣུར་ ལ་ གཅིག
གི་ བློ་ སྐྱེ་ ལ། རྟ་ དང་ ཀ་ ལང་ ལ་ གཅིག་ གི་ བློ་ མི་ སྐྱེ་ ཀ་ འགལ་ ལོ་ ཞེ ན། རྣམ་ ཤེས

དང་ནི་སྨན་བཞིན་དུ། །ཐ་དད་ཡིན་ཡང་ཁྱད་པར་ཡོད། །ཡུལ་དང་
དབང་པོ་དང་སྣང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྣྲེད་པ
མི་འགལ་བ་དང་། སྨན་ཐ་དད་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྲེ་ཏེས་དང་བཏུ་ཏ་ལ་སོགས
པས་རིམས་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་ལ་ཚོ་དང་གཡོན་ལ་སོགས་པས་ཞི་མི་ནུས
པ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་ཐ་དད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་དཀར་ཟལ་ནག་སྨུར་ལ
སོགས་པས་བ་ལང་གི་སྤྱི་ཐོ་བཅོག་སྣྲེད་ལ་ཏ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པས་མི་སྣྲེད
པ་མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཅིག་ཏུགས་དོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ། ཁོན
གཅིག་བསྟན་ལ་འགལ་ཞིག་ནི། ཐ་དད་ཡིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས། ཇེས་ཏེ
དབང་པོ་ལ་སོགས་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེས་ལེར་སྨན་ལ་ཅིག་ཐ་དད་ཀྱང་། །
ལྷན་ཅིག་པ་འམ་ས་ས་ཡི། ། རིམས་ལ་སོགས་པ་ཞི་བྱེད་པར། ། མཐོང་གི་གཞན
ཀྱིས་མ་ཡིན་བཞིན། ། ཞེས་གསུངས་པས་ས། ། གསུམ་པ་དགོས་པ་ནི། ཐ་ དང
རྣམས་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི། ། བྱ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུགས་པར་འགྱུར།། །
ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ཤིང་དང་བ་ལང་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་རྣམས་ལ
སྤྱི་གཅིག་ཏུ་གོ་ནས་དགག་སྒྲུབ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཏུགས་པ་ཅིད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ।
རྣམ་ཇེས་ལས། དེའི་ཁྱད་པར་ཀྱིས་ཏུགས་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད་ཅེས
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।

གཉིས་པ་གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལའང་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒྲོ
འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གཞན་ཞེལ་སྤྱོད་ཡུལ་ཐ་དད་པས། །གཅིག
ལའང་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ [ཞེ། ཅ། རྒྱང] ། །སྒྲའི་བྱས་པ་དང་མི་རྟག
པ་ལ་སོགས་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་མོད་ཀྱི། བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཕྱང་པོ་ཐ

དང་དུ་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པ་སྣ་བས་ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་གཏན་
ཚིགས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བ་ནི་ལོག་པ་ཐ་དད་ལས་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་བློས་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་
གདགས་ཐུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མིང་དོན་གང་ལྡན་ཕན་ཚུན་དུ། །ཐ་དད་པ་འདི་
ས་བོན་ཡིན། ।ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ।གཉིས་པ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་བློའི་རྣམ་པ་ནི།
སྒྲ་དོན་ [ཀ། དང་] རྟོག་པའི་འཇུག་ཚུལ་ལྟར། ।དོན་ལ་ཐ་དད་
ཉིད་དུ་ཞེན། ।གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བློ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་ལའང་
ཐ་དད་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཞེན་པར་བྱེད་དེ། དེས་ན་ཁྱད་པར་གང་ཞིག·····
ཆོས། །གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ། ।དེ་ལས་གཞན་གྱིས་ནུས་མ་ཡིན། ।
དེས་ན་ཐ་དད་རྣམ་པར་གནས། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।
གསུམ་པ་ཐ་དད་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཡང་། གཅིག་ ལ་ གཅིག་ ཏུ་ མ
རྟོགས་པ། ।རྟོགས་པར་བྱེད་ [ཀ། བྱ་] ཕྱིར་རྣམ་པར་ཕྱེ། ।ངོ་བོ
གཅིག་ཉིད་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས
ལྡོག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། མ་བྱས་པ་ལས་ལྡོག་པའི
སྒོ་ནས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་སྟེ། དོན་ལ་ གཅིག་ ཏུ་ བསྒྲུབས་པས་ སྒྲ་ཉིད་ མི་ རྟག་ པ་ ལ
སོགས་པར་གོ་བར་བྱེད་དེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྣམ་གཞག་དང་། ।ཐ་དད་ཐ་དད
མིན་ཅི་འདྲ། ।དེ་ཉིད་དོན་ནི་མ་བརྟགས་པར། ।འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་གྲགས་དེ·····
ལ། །དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི། ।བསྒྲུབ་བྱ་ སྒྲུབ་ པ་ ཀུན་ གཞག་པ། ।དམ
པའི་དོན་ ལ་ གཞུག་ བྱའི་ ཕྱིར། ।མ་གས་ ཀ་ རྣམས་ ཀྱིས་ བྱས་ ཀ་ ཡིན། ।ཞེས
གསུངས་པས་སོ། ।འདི་དག་གི་དཔེས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི། སྒྲ་དང་ལྡོག
པ་ཐ་དད་དོན་ལ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། ।

གཉིས་པ་གཞན་སེལ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དབྱེ་བ་དངོས་
ནི། ཡོད་དང་མེད་པར་འཇོག་པ་ཡི། །སྒྲ་ནས་གཞན་སེལ་རྣམ་པ་
གཉིས། །བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་གཞན་
སེལ་དང་། མེད་པ་གཞན་སེལ་གཉིས་དང་། སྒྲ་དང་བློ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས། །
ཡོད་མེད་ དེ་ ཡང་ གཉིས་གཉིས་ ཡིན། །སྒྲའི་གཞན་སེལ་དང་བློའི་གཞན་
སེལ་ གཉིས་ ཀྱིས་ ཕྱེ་ བས་ བཞིར་ འགྱུར་ ཏེ། ཡོད་ པ་ སྒྲའི་ གཞན་ སེལ་ དང་། ཡོད་
པ་ བློའི་ གཞན་ སེལ་ གཉིས་ དང་ ། མེད་ པ་ སྒྲའི་ གཞན་ སེལ་ དང་ ། མེད་ པ་ བློའི་
གཞན་ སེལ་ གཉིས་ གཉིས་ བཞིར་ འགྱུར་ཏོ [ཀ། གཞན་ སེལ་ གཉིས་ སོ] ।
དེ་འང་རྣམ་ འགྲེལ་ ལས། ཚ་ ཤས་ སྒྲ་ འདོགས་ ཏེ་ སྟེང་ པ། ।དེ་ བས་ལ ཕྱིར་ ན་ ངེས
པ་ དང་ ། ।སྒྲ་ ཡང་ དེ་ སྟེང་ ཚོ་ ན་ དེས། ।དེ་ དག་ སྟོང་ ཡུལ་ ཐ་ དད་ ཅན། ।ཞེས
གསུངས་ པས་ སོ། ।

གཉིས་ པ་ དོན་ ལ་ གཞན་ སེལ་ དགག་ པ་ ལ་ གཉིས་ ཀྱི། དོན་ ལ་ གཞན་ སེལ
མི་ འཐད་ པའི་ ཚུལ་ དང་ ། དེའི་ རྒྱུ་ མཚན་ ནོ། ।དང་ པོ་ ནི། གཞན་ སེལ་ བློ་ ཡི
འཇུག་ ཚུལ་ ཡིན། ।ཅིམས་ པོའི་ དོན་ ལ་ གཞན་ སེལ་ མེད། ।འགལ
ཞིག་ དོན་ གྱི་ གཞན་ སེལ་ ཞེས་ ཡུལ་ ཅིམས་ པོ་ ཉིད་ ལ་ གཞན་ སེལ་ དུ་ འདོད་ པ་ ནི
ཆོས་ ཀྱི་ གྲགས་ པའི་ དགོངས་ པ་ ལོག་ པ་ དང་ ལྡོག་ པ་ མ་ ཕྱེ་ བར་ ཟད་ དོ། ।གཉིས་ པ
དེའི་ རྒྱུ་ མཚན་ ལ་ གཉིས་ ལས། དང་ པོ་ སེལ་ བ་ སྟང་ བར་ འགྱུར་ བ་ ནི། དོན་ གྱི
གཞན་ སེལ་ རང་ མཚན་ ཕྱིར། ।སྟང་ ཡུལ་ འགྱུར་ གྱི་ སེལ་ བ་ ཉམས།།
དོན་ ལ་ གཞན་ སེལ་ ཡོད་ ན་ དོན་ རང་ གི་ མཚན་ ཉིད་ ཡིན་ པས་ སྟང་ ཡུལ་ ཏུ་ གྱུར་ ལ

འདོད་ན་ སེལ་བ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ སྙང་བ་ལ་མཚུངས་པ་ནི། **སྙང**
བཞང་ དོན་ ལ་ ཡོད་ པར་ མཚུངས། །འདོད་ ན་ ལོང་ བ་ **ཆུན་ ཆད**
འགྱུར་། །སེལ་བ་དོན་ལ་ཡོད་ན་ **སྙ**ང་ **ད**ཡང་**ད**ོན་ ལ་ ཡོད་ **ཕ**ར**ཐ**ལ**ོ**། ། **འ**ད**ོ**ད
ན་ དོན་ ཐམས་ ཅད་ **ས**ྙ**ང**ང ་ ཡིན་ ཕས ལོང ་ བ ** ཆ**ུ**ན ** ཆ**ད ** ཕ**ར ** འ**ག**ྱ**ར ** ར**། ** ། **ས**ྙ**ང**ང ་
ཏ**ོ**ག ** ཟ**ེ**ད ** ཀ**ྱ**ི ** འ**ཛ**ིན ** ས**ྙ**ང**ས ** ཡ**ི**ན ** ཕ**ས ** ད**ོ**ན ** ལ ** ཟ**ེ**ད ** ད**ོ ** ཞ**ེ**ན ** ། **ས**ེ**ལ ** ཕ**ར**ང ** ཏ**ོ**ག ** ཟ**ེ**ད ** ཕ**ར ** འ**ག**ྱ**ར ** ར**། ** ། **ཡ**ང**ད ** ཀ**ྱ**ི ** ཕ**ས ** ད**ོ**ན ** ལ ** ཟ**ེ**ད ** ད**ོ ** ཞ**ེ**ན ** ། **ཡ**ང**ད ** ཕ**ས ** ད**ོ**ན ** ལ ** ཟ**ེ**ད ** ད**ོ

རིས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ མཚན་ཉིད་ སྟོང་ བ་ ལ། ཕྱིས་ ཀྱི་ རིས་
ཤེས་ཝི་སྟེང་ པ། ཁྱོ་དང་རྟོག་པས་ཕྱི་བས་ན། ཤེལ་བ་ ཆ་ཡི་ ཡུལ་
ཏུ་འགྱུར། །དབང་པོའི་ ཤེས་ པས་ ཐུམ་ པའི་ རང་ མཚན་ མཐོང་ ཀ་ ཆར་ ཐུམ་
ཡིན་ ལ། ད་ ལ་ སྟོན་ པོ་ དང་ ལྟ་ མ་ ཡིན་ དང་ རྟག་ ཏི་ ཏུག་ ལ་ ས་གས་ ཀར་ ཐིང
བཏགས་ཤིང་རྟོག་པས་ཡིན་ པ་ དང་མ་ཡིན་ ཀར་ རིས་ ཀར་ ཕྱེད་ ན་ གཞན་ ཤེལ་ ཉིད
ཡིན་ ཏེ། མཐོང་ བ་ ཤགས་ ལཤང་ ཤེས་ ཀ་ གང་། །ཁྱོ་ ཡི་ དོན་ ཅན་ རྟོག་ ཝ། ।
གཞན་ ཀྱི་ ཆ་ ཁྱོ་ ཆ་ ཏཏ་ ཝ། །དེ་ ཅམ་ ཤེལ་ པའི་ ཁྱོ་ ཡུལ་ ཅན། ।ཤེས་ ཀ་ ཤ
ཤགས་ ས། ।ཐུང་ པ་ ད་ ཤེལ་ པ་ ཀ་ ཉིས་ ཐོ་ ཀ་ མེད་ པའི་ པ་ ཀ་ ཆ་ ཤ ཀ ཀ ཀ ཀ
པ ཁ པ ཡ ཡ ཡ

པ་དགག་ན། བོད་འགའ་ཞིག་སྒྲ་དང་མི་རྒྱ་པ་དང་བྱས་པ་གསུམ་ཀ་ཕྱས་ཡིན་
པས་སྒྲའི་ཕྱས་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པར་འདོད་དོ། །འདི་མི་འཐད་དེ། ཕྱས་ལ
གྱུབ་མ་གྱུབ་ཚ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུའང་། དེ་ཕྱིར་དངོས་དངོས
མེད་རྟེན་ཅན། ཕྱི་རོལ་བརྟེན་མིན་སྒྲ་དོན་ལ། །བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་སྒྲུབ་པ·····
དང་། ། །དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ
བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྒང་བ་ནི། འོ་ན་སྒྲ་དོན་ལྟོག་པ་ཡིན་ལ་དེ་དངོས་མེད
ཡིན་པས་དོན་ལ་མི་གནས་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པས་དོན་རང་མཚན་ལ་དགག
སྒྲུབ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་རང་མཚན་ལ་འཕྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི
ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲ་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པའི
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དང་པོ་བརྗོ་བྱེད་པ་ནས་འདོད་རང་མཚན་དང་སྒྲ་དོན་སོ་སོར་མ
ཕྱེ་བར་བྱེད་ལ། ཕྱིས་ཐ་སྙད་སྟོན་པ་ནས་མ་ཕྱེ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ
སོར་མི་འཕྲེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ
འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟར་རྟོགས། །ཅིས་གསུངས་པ
ལྟར་རོ། །འོ་ན་འཆད་པ་ནས་ཅི་སྟེ་གཅིག་ཏུ་མི་བྱེད་ཅེ་ན། འཆད་པ་བོ་དང་ཐ
ཙམ་ཐོན་པ[བོ་]གཉིས་ཐ་དད་པར་གསུངས་ཏེ། །འཆད་པས་རྣམ་པར་འཕྲེད
ལ་ཐ་ཙམ་ལ་འཇུག་པ་ན་འཛིན་ནས [ཏེ། གཅིག་ཏུ་] འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་གཞན་སེལ་ནི་བདེན་པ་གཅོད་པའི་སྒྲ་དང་རྣམ་པར་རྟོག
པས་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཐེ་ཚོམ་ཡང་རྟོག་པ་ཡིན་པས་སེལ
བའི་སྒོ་ནས་གཉིས་ཀར་དགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མེད་པ་གཞན་སེལ་ཀྱི་སྒྲ་དང་བློ་གཉིས་འཇུག་ཚུལ་གཅིག་པས
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་ན། གསུམ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། མེད་པ་ གཞན

སེལ་ ཡོད་ པ་ གཅོད། །དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། དགག་ བྱ་ ཡོད་ དང་ མེད་ པ་ ཡི། །སྒྲོ་ ནས་ སེལ་
བ་ རྣམ་ པ་ གཉིས། །སེལ་ བ་ ལ་ ངོ་ བོ་ གྲུབ་ པ་ མེད་ པས་ བསལ་ ཏྲའི་ སྒྲ་ ནས
དབྱེ་ན་ གཉིས་ཏེ། བསལ་ བྱ་ ཤེས་ བྱ་ ལ་ ཡོད་ པ་ ཐུམ་ མེད་ ལ་ སོགས་ པ་ དང་། ཤེས
བྱ་ ལ་ མེད་ པ་ ཇི་ བོང་ གི་ རྟ་ མེད་ དང་ རྟག་ པའི་ ངང་ཚུལ་ མེད་ ལ་ སོགས་ པའོ། །གསུམ
པ་ ངོས་ མེད་ སྟང་ ཡུལ་ མ་ ཡིན་ པ་ ལ་ གཉིས་ ཏེ། སྟང་ ཡུལ་ ཏུ་ མི་ རྟོང་ བའི་ འཕྲད
པ་ དང་། དེ་ ལ་ མི་ འཕྲད་ པ་ སྟང་ བའོ། །དང་ པོ་ ནི། ངོ་ བོ་ ཡོད
མིན་ པས། །ངོ་ བོ་ མེད་ པས་ ཤེས་ བྱ་ མིན། །དེས་ ན་ ངོ་ བོ
བསལ་ ཏ་ ལ། །ངོ་ བོ་ མེད་ ཅེས་ ནི་ བཏགས་ པར་ ཟད། །ངོ་ བོ
ལ་ རང་ གི་ ངོ་ བོ་ གྲུབ་ པ་ མེད་ པས་ སྟང་ བའི་ སྒྲ་ ནས་ ཤེས་ བྱར་ མི་ འགྱུར་ རོ། །འོན
ཀྱང་ ངོ་ བོ་ བསལ་ ཏ་ ཙམ་ ལ་ ངོ་ བོ་ མེད་ ཅེས་ རྟོག་ པས་ བཟློག་ ཞིང་ སྐྱེས་ བཟློག
པར་ ཟད་ དེ། ཐུམ་ པ་ བསལ་ ཏ་ ལ་ ཐུམ་ མེད་ དང་། ཇི་ བོང་ གི་ མགོ་ ལའི་ གཤགས
པར་ ནུས་ པའི་ ངོ་ བོ་ བསལ་ ཏ་ ལ་ རྟ་ མེད་ དང་། ཕྱི་ རོལ་ ན་ གཟུགས་ ཀྱི་ གོ
བསལ་ ཏ་ ལ་ ནམ་ མཁའ་ ཞེས་ གཞན་ སེལ་ གྱི་ སྒྲ་ ནས་ འདོགས་ པ་ མ་ གཏོགས་ པ་ དེ
དག་ ལ་ ངོ་ བོ་ གྲུབ་ པ་ ཅི་ ཡང་ མེད་ དོ། །གཉིས་ པ་ ལ་ བཞི་ ལས། དང་ པོ་ ངོ་ ངོ
ངང་ མཚུངས་ པ་ སྟང་ བ་ ནི། གལ་ ཏེ་ ངག་ ལ་ ངོ་ ངོ་ ཕོ་ ངོ་ ཕ་ གྲུབ་ ཀྱང་ ངོ་ ངོ
མེད་ རང་ གི་ ངོ་ ངོ་ གྲུབ་ པས་ ཅིར་ ཡང་ ཕ་ གྲུབ་ པ་ ཕ་ ཡིན་ ནོ། །ངོ་ ངོ་ ཕ
གྲུབ་ པས་ ཕ་ གྲུབ་ པར་ འགྱུར་ ན། ཁོ་ ན་ ངོ་ ངོ་ ཕ་ ལའང་ ངོ་ ངོ་ ཕ
གྲུབ་ པས་ ངོ་ ངོ་ ཕ་ གྲུབ་ པར་ འགྱུར་ ར་ སྐྱེ་ ན། ངོ་ ངོ་ ཕ་ ཐུ་ ལས་ གྲུབ་ ཕ

ནི།། །དངོས་པོ་ མེད་ ལ་ ལ།ོས་ མི་ དགོས། །དངོས་ མེད་ རྒྱ་ ཡིས་ མ་
བསྒྲེད་ པས། །དངོས་ པོ་ བཀག་ ནས་ ཏ།ོ་ངོ་ བསྒྲུབ། །དངོས་པོ་ནི་ རང་
གི་ རྒྱ་ ལས་ གྱུབ་ པས་ དངོས་ མེད་ བཀག་ པ་ ལ་ མི་ ལ།ོས་ པར་ རྟོག་ མེད་ ཀྱི་ ངོ་ སྣང་
བས་ གྱུབ་ ཅིང་། རྟོག་ པའི་ ངོ་ ས།ལ་ བས་ སྒྲུབ་ ལ། དངོས་ མེད་ རྒྱ་ ལས་ མ་ སྒྲེས
པས་ ངོ་ བོ་ མ་ གྱུབ་ པའི་ ཕྱིར། སྣང་ བས་ མི་ འགྱུབ་ ཅིང་ དངོས་ པོ་ བཀག་ ནས་ ས།ལ
བས་ བསྒྲུབ་ པ་ ཡིན་ ནོ། །གཉིས་ པ་ ཚད་ མ་ དང་ འགལ་ བ་ སྣང་ བ་ ནི། རེ་ བོང་ ར
ས།གས་ མེད་ མ།ོད་ ཀྱི། །འདུས་ མ་ བྱས་ དང་ འགྲུལ་ ཡུལ་ གཉིས། །
དེར་ སྣང་ བ་ ཡི་ སྟ།ོ་ བས་ ཉིད་ ལས། །དེ་ ཡུལ་ ཡོད་ པར་ གྱུབ་ ཅེ་ ན། །
རེ་ བོང་ གི་ ར་ དང་ མ།ོ་ གཤམ་ ཀྱི་ བྱ་ ལ་ ས།གས་ པ་ ངོ་ བོ་ མེད་ མ།ོ། ནམ་ མཁའ་ དང་ ཟླ
གཉིས་ དང་ དོན་ གྱི་ ལ་ ས།གས་ པ་ དེ་ འཛིན་ མ།ོང་ བའི་ ཤུགས་ ལ་ རྟོགས་ པས་ དོན་ ལ
གྱུབ་ པ་ མ་ ཡིན་ ནམ་ ཞེ་ ན། དེར་ སྣང་ བ་ དེ་ ཤེས་ པ་ ཡི ན། །གྱིར་ [ཞ
ཕྱིར་] འདོད་ ཚད་ མས་ གཞན་ ལ་ མི་ ནུས། །དེས་ ན་ འདུས་ མ་ བྱས
གསུམ་ དང་ ། །འགྲུལ་ ཡུལ་ གཉིས་ ལ་ ཚད་ མ་ མེད། །ནམ་ མཁའ་ དང
ས་ ས།ར་ བཏགས་ པ་ དང་ བཏགས་ མེན་ ཀྱི་ འགོག་ པ་ སྟེ། འདུས་ མ་ བྱས་ པ་ གསུམ
པོ་ འདུ་ འདུས་ བྱས་ བཀག་ པའི་ སྒོ་ ནས་ ཡུལ་ ཏུ་ ཕྱེད་ པ་ ནི་ རྟོག་ པ་ ཡིན་ པས་ གཞན
ས།ལ་ ལས་ མ་ འདས་ ཤིང་། མེད་ པ་ གསལ་ བ་ དང་ དོན་ གྱི་ སྟ།ོ་ རྟོག་ མེད་ དང་ རྟོག་ པ
འགྲུལ་ པ་ གཉིས་ ལས།[ཞ། ལ]སྣང་ བཞང་ གསལ་ བའི་ ཆ་ ནི་ ཤེས་ པ་ ཉིད་ ཡིན
ལ།ོ ཕྱི་ ངོ་ ལ་ ཏ་ བ་ཆུང་ བ་ ནི་ ས།ོ་ བཏགས་ པ་ ཡིན་ པས་ ཅི་ ཡང་ མེད་ པ་ ཉིད་ ཡིན་ ནོ
ཞེས་ བཤད་ ཟིན་ ཏོ། །གསུམ་ པ་ ཐུགས་ པ་ དང་ འགལ་ བ་ སྣང་ བ་ ནི། ནམ

མཁའ་མེད་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་། །བསྟན་བཅོས་གཉིས་དང་འགལ་
ཞེན། །གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་མེད་ནི་ནམ་མཁའ་སྣང་ཙམ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་
དཔེར་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། རང་མཚན་མེད་
ཕྱིར་མངོན་སུམ་མིན།།འབྲེལ་བ་མེད་ཕྱིར་རྟེས་དཔག་མེད། །དེས
ན་ནམ་མཁའ་ཡོད་དོ་ཞེས། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ་ཚད་མ་མེད། །འདུས
མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་གྲུབ་ན་རང
རིག་གིས་གྲུབ་ན་ནམ་མཁའ་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ། དོན་རིག་མེག་ལ་སོགས་པས
གྲུབ་ན་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་དགོས་སོ། །རྟེས་དཔག་གིས
ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ་ནམ་མཁའ་དང་ཆོས་གང་ཡང་བདག་གཅིག་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང
བའི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ནམ་མཁའ་སྟོན་པོར་སྣང་བ་དང་ཁང་པ
དང་བྱུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་གི་བུ་ག་ན་ནམ་མཁའ་སྣང་བ་འདི་དག་མངོན
སུམ་ཀྱིས་མཐོང་རོ་སྟམ་ན། སྟོན་པོར་ སྣང་ བ་ ཁ་ དོག་ ཡིན། །བུ་ ག
གཟུགས་ ཆ་ མཐོང་ ཐ་ ཡིན། །དེས་ ན་ ཆུན་ དང་ ཐ་ ཡི། །ནམ
མཁའ ནམ་ ཆ་ ཁ་ ལ ཐ ཡ ། །ཆུན་ནམ་མཁའ་ལ་ ཡ ། ། །

ན་སྟར་ཀྱི་སྒྲོན་ལས་མི་འདའོ། །དེས་ན་ནམ་མཁའ་གཞན་སེལ་ཀྱིས་བཟུང་བ

[ཀ། ཅམ་] མ་གཏོགས་པ་ཏོ་བོས་གྱུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་རྣམ

འགྲེལ་ལས། དངོས་མེད་ཏོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཏོ་བོ་བརྗོད་པ་དཔྱད་བྱ་ཉིད། །

མ་ཡིན་སྒྲ་ནི་དེ་དག་ཉིད། །རྣམ་གཅོད་རྫོད་པར་བྱེད་པར་གྱུབ། །ཅེས་གསུངས

པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ལྷང་དང་འགལ་བ་སྒྲུབ་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་མ

གྱུབ་ན། །རྟག་པར་བཤད་པ་ འགལ་ཞེ་ན། །གལ་ཏེ་འདུས་མ་བྱས

རྣམས་ཏོ་བོས་མ་གྱུབ་ན་ཤེས་བྱ་ལ་འདུས་བྱས་མ་བྱས་དང་རྟག་མི་རྟག་དངོས

འགལ་ཡིན་པས་འདུས་མ་བྱས་རྟག་དགོས་ལ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་རྟག

པའི་དཔེ་ནམ་མཁའ་ལ་མཛད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མུ་སྟེགས་བྱེད་དང་ཁྱན

ཐོས་ཀྱི། །རྟག་སྒྲ་གཉིས་པོ་རྟག་པར་འདོད། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ

མི་རྟག་པ། །ཡོད་ལ་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས། །ཕྱི་བཞག [ཀ། ཀ

]ལ་སོགས་པའི་མུ་སྟེགས་འགའ་དང་། ཕྱི་བཞག་ཏུ་སྒྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱན་ཐོས

འགའ་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་རྟག་པའི་རྫས་སུ

འདོད་དེ། སྟོང་ཕྱག་ཕྱེད་དང་བཞི་པ་ལས། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་དག

ཏུ་འདོད་པ་དག་གི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འང་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མ

ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ

ནམ་མཁའ་རྟག་པར་གསུངས་པ་ནི། ཇི་ཀā ཕྱིད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྟལ་ཕན་དང་།

ནམ་མཁའ་རྟག་པར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་ཉིད་མི་བཞེད་པ་དེ་དག་ཕལ

ཆེ་བ་གཞན་གྱི་བསམ་པ་ལ་དཔེ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ

ལྟར་ཡང་འགལ་བ་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ལོག་པ་ཅམ་ལ་རྟག་པར་སྒྲ

བཏགས་ནས་གསུངས་ཀྱི་རྒྱ་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མེད་པ
རྒྱ་ཉིད་གཅིག་ལ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། འཇིག་པ་རྫུ་མེད
པ་ཅན་ཡིན་ན་དེ་གང་དོན་མི་ཟ་བར་རྒྱ་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་དང་དེ་འཇིག་པའི
རྫུ་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ
རྒྱ་པ་དང་མི་རྒྱ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ
འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ
དང་། དེས་ན་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བའམ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་མིང་ཙམ་མ
གཏོགས་པ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དེ་ཡི་ཐུང་ཟད་འགྱུར་མེད་དེ། །མེད་པར
གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེས་ན་རྒྱ་མི་རྒྱ་དང་གཅིག་དང
ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་གི་དངོས་མེད་ལ་མི་འཇུག
པའང། ཡོད་ལ་རྣམ་རྟོག་འདིར་འགྱུར་ཀྱི། །བསྟན་པ་དངོས་དང་འབྲེལ་ཕྱིར་རོ།།
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྟོན་པ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར
བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའང། དངོས་མེད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། །
དངོས་པོ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དངོས་མེད་ཡིན་ཞེས་བྱ
བའམ་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའང་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ
བ་དང་། དངོས་པོར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། དངོས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི
ཆོས་ཡོད་པའམ་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་རྒྱ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལ་དོ་བོ་མ་གྲུབ
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དབབས་ཤེ་པ་ལས། དཀའ་རི་རི་བོང་གི་རྭ་མེད་དོ
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རི་བོང་གི་རྭ་ནི་ཐུང
ཟད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་མི་བརྗོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་འདི་མེད་དོ་ཞེས་ཡོད་པའི
ཐ་སྙད་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྣམ་པ

འགལ་ཞིག་གིས་ཐ་སྙད་འདོགས་པས་འདི་ལྟར་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་སྒོ་
བཏགས་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱི་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དེ་ཚོན་ཉིད་ནི་དོན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པ་ཡིན་ཀྱི་ངོ་བོ་འགལ་ཞིག་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་དངོས་མེད་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ
ཉིད་དང་གཞན་ལས་མ་འདས་ཏེ་ཕྱིད་དང་བཞི་པ་ལས། དེ་བས་ན་རང་གི་ངོ
བོའི་རང་བཞིན་ལ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས
ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནོ
ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།དེས་ན་དངོས་མེད་དུ་སྒོ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན
སེལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱར་བྱེད་ཀྱི་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱར་བྱེད་མི་སྲིད་དོ།།
དབང་ཤེས་ལྷུགས་པ་མིག་ཅན་འདྲ། །རྟོག་པ་ལོང་བ་སྣ་མ(བས
འདྲ།། །རང་རིག་དབང་པོ་ཚང་བ་ཡིས། །གཉིས་པོ་དེ་ཡི་བརྡ་སྦྱོང
བྱེད།། །ཅེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་སེལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། སྤྱི་མེད་ན་བརྡ་སྦྱོར་བ་མི་སྲིད
པ་སྤང་བ། གཞན་སེལ་ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། གཅད་བྱ
མེད་པ་ལ་གཞན་སེལ་མི་འཇུག་པ་སྤང་བ། སེལ་བ་དངོས་པོར་གྲུབ་མ་གྲུབ
བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ། སེལ་བ་ལ་སྤྱི་མེད་ན་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི
རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་མེད་ཕྱིར་ན་དེ་ཡི་སྒྲ། །རྒྱ་མེད་ཅན་དུ
འགྱུར་ཞེ་ན། །ཕྱི་ཐུག་པ་ན་རེ། སྤྱི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དེས་གཞན
པའི་སྤྱི་སྒྲ་མི་སྲིད་པས་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་དེ། རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར
བཞིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་དོན་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པར་བསམས་ནས་སྨྲའོ། །འདིའི་ལན་ལ།

བརྗོད་འདོད་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །སྒྲ་རྣམས་ཡུལ་ལ་ལྟོས་
པ་ མེད། །སྒྲ་རྣམས་ནི་ཡུལ་གྱིས་ཚུར་བཞག་པ་མ་ཡིན་གྱི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས
ཕར་སྒྲོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ ཆོས་ ཆོས་ ཅན། །བརྗོད་ པ་ དོན་
མེད་ འགྲུར་ཞེ་ན། །གལ་ཏེ་སྒྲ་རྣམས་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་མ་བཞག་ན་བརྡ་སྦྱོར་པ
བ་དག་གིས་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས། ཕྱས་བརྗོད
པ་དང་དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོར་བ་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་བ་ལང་ཞེད་ཅེས
བརྗོད་པ་ཆོས་བརྗོད་པ་སྟེ་དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་བ་ལང་ཞེས་ཆོས་ཅན་དང
ཕྱས་ བརྗོད་ པའི་སྒྲ་ ཐ་ དད་ ཏུ་ སྒྲོར་ བ་ དོན་ མེད་ པར་ འགྲུར་ ཏེ། ། དོན་ ཐམས་ ཅད
རང་གི་ མཚན་ ཉིད་ མ་ འདྲེས་ པ་ ཀུང་ ཁ་ སྦྱི་ དང་ ཐུན་ བ་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར་ རོ་ ཞེ་ ན། ། ཨི
འགལ་ཏེ། ། དོན་ གྱི་ ངོ་ བོ་ གཅིག་ ཉིད་ ལ། ། བརྗོད་ འདོད་ སྟོབས་ ཀྱིས
སྒྲ་ གཉིས་ སྒྲོར། ། དོན་ནོ་ གླེ་ ཤ་ ལ་ ལྟ་ བུ་ ཅིག་ ཉིད་ ལ་ ཁ་ ལང་ མ་ ཡིན་ པའི
ཁྱད་ པར་ གཞན་ ཐམས་ ཅད་ སྤོང་ བའི་ བརྗོད་ འདོད་ ཀྱིས་ སྒྲོར་ ན་ ཆོས་ བརྗོད་ པའི
སྒྲ་ལམ་ དངོས་ པོ་ བརྗོད་ པའི་ སྒྲ་ དཔེར་ ན་ ཁ་ ལང་ ཞེད་ ཅེས་ བྱ་ བ་ ལམ་ བུམ་ པ་ ཞེད་ ལ
སོགས་ པ་ ལྟོག་ པ་ སྟོན་ པའི་ སྒྲ་ སྒྲོར་ ལ། ཡང་ ནོག་ ལྟོག་ ཤལ་ དང་ ལྡན་ པ་ དེ་ ཞེད་ ལ
བ་ ལང་ མ་ ཡིན་ པའི་ ཁྱད་ པར་ གཞན་ རྣམས་ མི་ སྤོང་ བའི་ བརྗོད་ འདོད་ ཀྱིས་ སྒྲོར་ ན།
ཆོས་ ཅན་ བརྗོད་ པའི་ སྒྲ་ ལམ་ ཕྱས་ བརྗོད་ པའི་ སྒྲ་ དཔེར་ ན། ། བ་ ལང་ དང་ ཐུམ་ པ་ ལ
སོགས་ པ་ ལོག་ པ་ སྟོན་ པར་ བྱེད་ པའི་ སྒྲ་ སྒྲོར་ བ་ ཡིན་ ནོ། ། དེ་ བཞིན་ དུ་ ལུང་ ལས
གྲགས་ པའི་ དམིགས་ པ་ དང་ རྣམ་ པ་ ཞེས་ གྲགས་ པ་ དེ་ ལང་ དམིགས་ པ་ བརྗོད་ ན
ཆོས་ ཅན་ བརྗོད་ པ་ ཕྱས་ ཀྱི་ སྒྲ་ ལོག་ པ་ སྟོན་ པ་ ཐུ་ ཐུག་ གོ་ བར་ བྱེད་ པའི་ བརྗ་ ཡིན
ལ། ། རྣམ་ པ་ བརྗོད་ ན་ ཆོས་ བརྗོད་ པ་ དངོས་ པོ་ ལ་ ལ ལ ལ

པའི་བརྡ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མ་ཐེག་གས་བྱེད་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀ་དོན་ལ་གྲུབ་
པར་འདོད་པ་དག་གིས་ཆོས་བརྗོད་པ་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀ་དོན་
གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱོར་བར་འདོད་ལ། ས་ངས་རྒྱས་པ་ཕྱི་རོལ་ན་གྲུབ་པ་མེད་པས་སྒྲ
གཉིས་ཀ་གཞན་སེལ་གྱིས་སྤྱོ་བཏགས་ཏེ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་སྤྱོར་བར་འདོད་ཅིང་།
ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བ་དང་། མི་སྤོང་བའི་སྒྲ་ཡིན་པར་སྟེ་པ་གཉིས་ཀ་མཐུན
པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །བོད་ཀ་ཅིག་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་དབེར་བརྗོད
རྟོག་གེ་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱེད
པ་ནི་སྒྲའི་ཐ་སྙད་ལ་མ་འདྲིས་པར་ཟད་དེ། མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲ་པ་ལ་འཚང་པ
ལྟར་རྣམ་པར་འཐུམས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་ཁྱད་པར་རྣམ་འགྲེལ་ལས།
དེ་ལའང་གཞན་ལས་ལྟོག་པ་དང་། །གཞན་ལས་ཡོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི། །སྒྲ་དང
ཏེས་པ་ཉིད་དག་ནི། །བརྡ་ཡི་རྟེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་ལྟོག་པ་དང་ཡོག་པ
གཉིས་ཀ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་སྤྱར་གྱི་དོན་གྱིས་མི་སྤྱོར་བར་བསྟན་ལ། ཡང་།
གཉིས་ཀས་གཅིག་ཉིད་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །བརྗོད་བྱའི་ཤན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས། །
རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་འགྱུར་པ་ཡིས། །ཐ་དད་དོན་བཞིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་ཆོས
དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀས་དོན་གཅིག་བརྗོད་ཀྱང་བ་ལང་གི་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་བྱ
བ་ལྟ་བུ་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་སྤྱོ་བའི་བགེ་ཆགས་གོམས་པས་ཐ་དད་ལྟ་བུར་གོ་བའི
ཚུལ་འཚང་ཅིང་། ཁྱད་པར་གཞན་ནི་སྤོང་བ་དང་། ।མི་སྤོང་བ་དག་དེ་གཉིས་ཀྱི།।
སྒྲ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་པོའི། ।འདོད་པའི་རྟེས་སུ་བྱེད་པའི་གཞི། ।ཀུན་ལ་ཐུས
དང་དངོས་བརྗོད་པའི། ।སྒྲ་ཡི་ཁྱད་པར་འདི་ཉིད་དེ། ।དེ་ཕྱིར་དེ་དག་བརྗོད་བྱ
ལ། ཁྱད་པར་འགལ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ।ཞེས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་གཉིས་ཀ
བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བ་དང་མི་སྤོང་བ་མ་གཏོགས་པ་དོན་ལ""

ཁྱད་པར་མེད་པར་བསྒྲུབ་ལ། ཡང་། དོན་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་འདོད་པས། །དེ་
ལ་ཕན་པའམ་བྱེད་ལྡན་ནམ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། །དེ་ལས
ཁྱད་པར་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་ཁྱད་པར་གཞན་སྒྲོང་མི་སྒྲོང་གི་བརྗོད་འདོད་ཡོད་
ན།། སྒྲའི་ཆུན་ཐ་དད་པ་དེ་ཕན་ནམ་བྱེད་ལྡན་ནམ། ཡིན་བྱེད་ལ་སོགས་པ་གང
གིས་བརྗོད་ཀྱང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པ་ལས་མ་འདས་པར་སྟོན་ཏེ། དཔེར
ན་བ་ལང་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྒྲོང་ལ། བ་ལང་གི
དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་ན་སྒྲོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་། དེ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ལ་ནི
དེ་ལྡན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བས་ལ། །ཞེས་ལྟོག་པ་དང་ལྟོག་ལྡན་གཅིག་པ་དེའི
ཕྱིར།། སངས་རྒྱས་པ་ལ་རིགས་ས་མ་སྤྱི་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲོན
གྱིས་མི་གོས་པར་བསྒྲུབ་ལ། རིགས་དང་དེ་དང་ལྡན་པ་དག །ཐ་དད་ཉིད་ན་ཉེས
པར་འགྱུར། །ཞེས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་དོན་ལ་ཐ་དད་དམ་ཐ་དད་གཉིས་རྫས
གཅིག་པ་ལ་སྒྲོན་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པོ [ཀ། བསྒྲུབས་སོ] ། །ཡང་། གང་དག
གི་ཚིག་དངོས་པོའི་དབང་། །ལྷུར་བརྗོད་བརྗོད་འདོད་མི་རྟེན་ན། །དེ་དག་ལ་ནི
དྲུག་པ་དང་། །ཚིག་དབྱེ་ལ་སོགས་ཀླན་ཀའི་གནས། །ཞེས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་བརྗོད
འདོད་མིན་པར་དངོས་པོའི་དབང་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། དྲུག་པ་འཕྲལ་བའི་སྒྲ་དང་
གཞན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཐ་དད་རྣམས་དང་། སོགས་ཀྱི་སྒྲས་དངོས་པོ་སྟོན་པ་ལ་དེ
ཕན་གྱི་སྒྲོན་ཡོད་མེད་འཚོལ་བ་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲ་དངོས་པོ་དང་འཕྲལ་ན་གཞན་དུ
མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་མིག་གིས་སྒྲ་བཞིན་ནོ་ཞེས་མ་ཐུག་ཏིག་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་ནས
ཡང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པའི། །ཚིག་གང་སྒྲ་བོས་ཇི་ལྟ་བུར། །རྟོག་ཏིག
ཏུ་ངེས་ཏིང་པ། །དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་ཏིག་ཡིན། །ཞེས་སྒྲ་དོན་ཕྱི་རོལ་ན
འཕྲལ་པ་མེད་ཀྱི་རྟོག་པས་གཅིག་ལ་ཐ་དད་དང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་སོགས་པར
གང་བརྟོད་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་སྒྲ་སྤྱོར་བར་བསྒྲུབ་སྟེ། བརྟོད་འདོད་ཀྱིས་སྤྱོར

བ་ཡི་དགེ། །བཅུན་མོ་རྣམས་ཀྱོང་དྲུག་ལ་སོགས། །ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་གཞན་
པའམ། །ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་མཁའ་ཁྱིད་ཅེས། །བྱ་བ་འདི་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད། །
ཅེས་བཅུན་མོ་དང་བྱི་མ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ལ་མང་པོ་དང་། ཀྱོང་དྲུག་དང་ཁང
བཟང་ཕྲེང་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ལ་གཅིག་གི་སྒྲ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་རང་བཞིན
ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་དྲུག་པའི་སྒྲ [ཞེ། སྒྲས] ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བ་དང་། དེ་ལས་ཚུན
གྱི [ཞེ། དེ་ལས་ཀྱི]རྟེན་ཐ་དད་ཀྱི [ཞེ། ཀྱིས]རྟེན་ཅན་ཀྱི་སྒྲ་འདྲུག
པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་སྒྲུར་བ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་མ་ཐེག་གིས་བྱེད་དངོས་པོ
ལ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱོར་བ་མི་ཕྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་ཏེ། །དེས་ན་དོན
གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱིས་སྒྲ་གཅིག་དང་ཐ་དད་འཐུང་བ་མ་ཡིན་ཀྱི། བརྗོད་འདོད
ཀྱིས་གཅིག་ལ་དུ་མར་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་སེལ་ཀྱི་སྒྲ་མ་བཤེ་འཐུང་བོ།། ।
གཉིས་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་ན་ཚན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་སྒང་བ་ནི།

དངོས་འགལ་གཅོད་པ་གཞན་སེལ་སྒྲ། །དེ་ནི་ཚན་ཚུན་བརྟེན་པའི
ཕྱིར། །གཅིག་མ་གྱུར་པས་གཉིས་ཀ་མེད། །དེས་ན་གཞན་སེལ
མི་ཕྱེད་ལོ། །རྒྱལ་དཔོག་པ་ན་ར། གཞན་སེལ་ལ་ཚན་ཚུན་བརྟེན་པའི་སྐྱོན
ཡོད་དེ་ཤིང་གོ་བ་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྟོས། ཤིང་མ་ཡིན་པ་གོ་བ་ཤིང་ལ་ལྟོས་པས
གང་རུང་གཅིག་འཛིན་པ་མི་ཕྱེད་ཅིང་གཅིག་མ་བཟུང་ན་མཐར་གཉིས་ཀ་མི
འཛིན་པས་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ
ལས། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྟོག་པ་ཡིས། ।ཤིང་དོན་འཛིན་ན་གཉིས་པོ་དག ।ཚན
ཚུན་བརྟེན་པས་གཅིག་འཛིན་པ། ।མེད་ན་གཉིས་ཀ་མི་འཛིན་འགྱུར། ।དེ་ཡི་ཕྱིར
ན་བརྟར་གདགས་པ། ।མི་ཕྱེད་དོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་སྨྲ། ।ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ।
འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས། ।མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་ནི། ।ཕྱིད་ཀྱང

དངོས་འགལ་མི་གཅོད་ན། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མི་སྲིད། །གཅོད་ན་
འགལ་ཟླ་ མི་རྟོགས་པས། །ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ མེད་ པར་འགྱུར།།
དངོས་པོའི་རིགས་ཉིད་ལ་བརྟ་འདོགས་པ་ཁྱེད་ཀྱིའང་། ཤིང་གི་བརྟ་དེས་ཤིང་མ
ཡིན་མི་གཅོད་ན་ཤིང་མི་རྟོགས་ཏེ་དེ་དང་འགལ་བ་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན
ཤིང་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་ཙནྡན་དང་ཤ་ཡ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན
ནོ།། །གཅོད་ ན་ བརྟའི་ སྒ་ རོལ་ དུ་ ཤིང་ གི་ དོན་ འཛིན་ ནམ་ མི་ འཛིན། འཛིན་ ན
ཤིང་ གི་ བརྟ་ སྟོར་ མི་ དགོས་ པར་ འགྱུར་ ལ། མི་ འཛིན་ ན་ ཤིང་ མེད་ མི་ ཤེས་ པར
འགྱུར་ཏེ། ཤིང་ མེད་ གོ་ བ ཤིང་ ལ་ ལྟོས་ པའི་ ཕྱིར་ ར། །དེ་ ལྟར་ ན་ ཤིང་ བློ་ ངོ་ ཐ
ཐ་ སྙད་ ཐམས་ ཅད་ ཁྱེད་ ལའང་ རྒྱུན་ ཆད་ དོ། །དེ་ ལ་ སྟྲི་ དངོས་ པོར་ སྟ་
ཆ་ ཐ ན ར ། ། །

ཡིན་ཀྱི་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་གཞན་ལྟན་རྒྱམ་གཅོད་དུ་སྤྱོར། དང་པོ་ལྟར་ན་
གཞན་ཤིང་ཡིན་པ་མ་བཀག་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་རྗེ་བང་བོང་བ་ལ་སོགས
པའང་ཤིང་དུ་དོགས་པས་འདོད་པའི་ཤིང་མི་འགྱུར་བོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡལ
ག་དང་མི་ལྟན་པ་གཞན་ཤིང་ཡིན་པ་བཀག་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་དེ་དང་འདྲ་བ
ཐམས་ཅད་ཤིང་དུ་གྱུར་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་གཞན་སེལ་དུ་འགྱུར་བོ། །

གཉིས་པ་དངོས་པའི་ལན་ནི། ཡལ་ག་ལོ་མ་ལྟན་མཐོང་ནས། ཁེ
ལ་ཤིང་གི་བརྡ་བྱེད་པ [ཀ ལ] ། །བརྡ་དེ་རིགས་ལ་སྤྱོར་བར
བྱེད། ཤ་ཅ ། ཤ ། ། །

ལྷན་རྒྱས་གཅོད་ཁོ་ནས་སྣང་དགོས་སོ་ཞེས། གཞན་ལས་བཟློག་ནས་དེར་
འཇུག་ཕྱིར། ཁོག་ཀུན་ངེས་བཟུང་སྟེང་པོ་ཅན། ས།ས།ོ་ཐ་ཐམས
ཅད་གཞན་རྒྱས་པར་བཅད་ནས་དེ་དངོས་སུ་ལྷོན་པས་ངེས་བཟུང་གི་ས།ས།ོ་ཡོད
པ་ཁོ་ན[ཞ། ས།ས།ོ་ཡོད་པ་ཁོ་ན]ལ། དཔེར་ན་ཐུམ་པར་ཆུ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད
པ་ལྟ་བུ་ལའང་ཐུམ་པ་ཁོ་ནར་ཆུ་ཁོ་ན་ཕྱིར་ནས་འོང་དགོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།
གཞན་དུ་ན་ཐུམ་པ་ངེས་པར་མི་དགོས་ན་ཆུ་འོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཆུ་མི
དགོས་ན་ཐུམཔ་འོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ངེས་པར་མི་འཛིན་ན་ཅིའང
རུང་བ་འོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བློ་དོན་འགའ
ལས་རྒྱས་བཟློག་ནས། ཁོན་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་བྱའི་ཕྱིར། ས།ས།ི་རབ་ཏུ་སྟོན
བྱེད་དེ། ཁེ་དོན་ངེས་པར་གཟུང་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
གསུམ་པ་གཅད་བྱ་མེད་པ་ལ་གཞན་སེལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་བ་སྒོང་བ་ནི།
ཤེས་བྱ་སོགས་ས།ས།ོ་གཅད་བྱ་མེད། ཁེ་ལ་རྒྱས་གཅད་འགལ་ཞེ་ན།།
གལ་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་གཅད་རྒྱུ་མེད་པ། ཤེས་བྱ་དང་ཐམས་ཅད་དང་མཐའ་དག་དང
མ་ལུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་རྒྱས་ལ་གཞན་སེལ་མི་ས།ིད་དོ་ཞེ་ན། ངེ་ལ
གཞན་དངོས་མེད་ན་འང། །བཏགས་པའི་ས།ོ་ནས་རྒྱས་གཅད""""
ཡོད། །ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པར་མ་འདུས་པའི་ཆོས་མེད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀང་དེ་མིན
ས།ོ་བཏགས་པའི་ས།ོ་ནས་གཅོད་དེ། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་ཚོག །ཐ་སྙད་དུ་ནི
འཇོག་རྒྱས་ལ། །རྒྱུ་པར་གཅོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར
རོ། །བཞི་པ་སེལ་བ་དངོས་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་བཏགས་ན་མི་འཐད་པ་སྒང་བ་ནི།
གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟོག་པ་དེ། །དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྤྱི་དང་མཚུངས། །

དངོས་མེད་ཡིན་ན་དགོས་ཆུས་མེད། །དེས་ན་ལྷོག་པ་མི་དགོས་ལོ། ལྷོག་པའང་ [ཞེ། འམ་] གཞན་སེལ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྟེ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་མཚུངས་ལ། དངོས་མེད་ཡིན་ན་ཅིའང་མེད་པས་དགོས་ཆུས་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས་གཞན་གྱི་ལན་དགག་ན། འདི་ལ་བོད་རྒྱལས་ཕལ་ཆེར་ནི། །དངོས་པོའི་ལྷོག་པ་དངོས་པོར་འདོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྟོག་གེ་བར་རྟོམ་པ་ཕལ་ཆེ་བ་རྒྱལས་དངོས་མེད་ཀྱི་ལྷོག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་ཡང་དངོས་པོའི་ལྷོག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྟེ་ཡི་སྐྱོན། ।བརྟེན་པ་འདི་ནི་གང་ཕ་དཀའ། ।རི་ལྟར་དཀའ་ཞེན། ཤིང་མིན་ལས་ལྷོག་དངོས་པོ་དེ། ;ཤ་ཕ་ཡིན་ན་གཞན་ཤིང་མིན། ।གཞན་ཤིང་ཡིན་ན་ཤ་ཕ་མིན། ;དེ་ཡི་རང་བཞིན་གཞན་མིན་ཕྱིར། ।ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། ལྷོག་པའི་ཤིང་ཤ་ཕ་དང་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཅིག་ཕ་ན་ [ཞེ། གཅིག་ན་] ཤ་ཕའི་རང་བཞིན་དེ་གཞན་ལ་རྟེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཅཏྟན་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། མི་གཅིག་ན་ཤ་ཕ་ཤིང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རྟོའི་དུམ་བུ་བཞིན་ནོ། ।དེ་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ཕྱིར་འདི་དོན་དམ་མིན། ।གཞན་དུ་དངོས་པོ་ལས་ལྷོག་པ། ।དངོས་པོར་མི་འགྱུར་འདི་འདི་ལས། ।ཐ་དད་ཅེས་ནི་བརྟེན་ཕྱིར་རོ། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।དེས་ན་ལྷོག་པ་དང་སྟེ་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་པ་དེས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གང་བཀག་པ་དེ་སྟེང་ནད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་བཟུང་ནས།།བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རིགས

པ་འགོག། །ནགས་ལ་གནས་པའི་སྦྲེ་ལ་དག། །ལྷོན་པའི་ཤིང་ལ་མི་
གཅང་འཕོར། །ཞེས་བྱ་བ་བར་སྣང་བས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་རང་གི་ལན་ནི། ལྷོག་པ་དང་ཕོས་པོར་མ་གྱུར་ཅིང་། །བློ་ཡི་
འཇུག་ཚུལ་དགྱུད་པ་ནི [ཀ། ན]། །དགོས་པོ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ། །གཞན་ཞེས་ལ་ལ་ནི་ སྟོན་ འདི་ མེད། །དེ་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པ་དོན་
ལ་མི་གནས་ཀྱང་རྟོག་པའི་ངོར་ལྷོག་པ་མཚུངས་པའི་སྟོན་ནས་ [ཀ། ལྷོག་པ་སྟེ་
གཅིག་] སྟེ་གཅིག་ཏུ་འཆར་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་ཁ་དོག་ཐ་དད་ཀྱང་གྲོང་མའི་ཁ་དོག་
གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྟེ་སྟོ་བཏགས་པ་ཡིན་ཀྱི་དོན་ལ་མི་གནས་
པས་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཀྱི་སྟོན་ལས་ཁྱོལ་ལོ། །དེ་སྐད་དུ། ལྷོག་
པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །གནས་དང་མི་གནས་རྟོག་པ་མེན། །སྟེ་ཡི་བློ་ཡང་བསླུད
པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་སྲུན་དབྱུང་བ་ཡང་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། ལྷོག་པ་ཀུན་ལ་ཡོད
པའི་ཕྱིར། །ཐལ་འགྱུར་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཁ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ
གང་། ། །དེ་ནི་སེར་སྣ་ལ་ཡོད་མིན། ।ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདི་ལའང་ངོ་བོ་ཐུང་ཟད
མེད། ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ।དེས་ན་སྒྲ་གཅིག་བརྗོད་ན་ཡང་། ।
དགག་སྒྲུབ་ནུས་པ་རྣམ་གཉིས་ཡོད། ।ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ཤིང་བསྒྲུབ
པ་དང་། ཤིང་མིན་གཅོད་པའི་ནུས་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་ནི་མེད་དེ།
ཕྱེད་དང་བཞི་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲ་དེ་ལས་གཞན་པ་བཟློག་པ་དང་རང་གི
དོན་བརྗོད་པ་དང་བྱ་བ་གཉིས་ནི་མེད་དོ། ।ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ।འོ་ན
ནུས་པ་གཉིས་པོ་དེས་ཚོགས་པ་དང་ལྷོག་པ་སྟོན་པའི་སྒྲ་གཉིས་དངོས་སུ་བྱེད་པའི
བྱེད་པ་པོར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ གཉིས་ གཅིག་ པ་ མི

སྲིད་ཅིང། །ལྷོ་གཡ་ཡ་ [ཀ། ལ་] ངོ་བོ་མ་གྱུབ་པས། །ལྷོ་གཡ་ཡ
བརྟོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །ལོག་པའི་དངོས་པོ་གྱུབ་པར་གསུངས།།
ཆོས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་མི་སྲིད་པས་ལྷོ་ག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་དོན་ལ་གྱུབ་པ
མེད་པའི་ཕྱིར་བརྟགས་པ་བློ་ཆོས་དང་མཐོང་བ་དོན་ཆོས་གཉིས་འགྲུལ་པས
གཅིག་ཏུ་རྟོགས་ནས་སྣ་དེས་དོན་རང་མཚན་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
སྣ་གཉིས་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཕན་རྫུན་ཡོད་པ་མིན་ཕྱིར་འདི། །དངོས་མེད
དངོས་པོ་ལྡན་ཉིད་དུ། །མཐོང་བ་བློ་ཡིས་བསླད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང།
ཡང་ཕྱིད་དང་བཞི་པ་ལས། ལྷོ་ག་པ་མེད་པ་ཅན་ཀྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་མེད་ལ
རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་ཀྱི་ལྷོ་ག་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།
ལྟ་བ་ཕལ་བ་ལ་སྒྲོ་མེད་ན་གཞི་མཐུན་ཀྱི་སྒྲ[ཞ། གཞི་མཐུན་མི་སྲིད]མི་སྲིད
པ་སྒང་བ་ནི། ཐ་དད་རྣམས་ལ་སྒྲ་མེད་ན། ཡུན་བློན་པོ་ལ་ས་གསས
པ། ཆོས་རྣམས་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བས། །གཞི་མཐུན་ཞེས་པར
འགྱུར་ཞེ་ན། ཕྱི་ཕ་ག་པ་ལ་ས་གསས་རྣམས་ན་ར་སྒྲ་གཅིག་ལ་ཕྱི་ཕ་ག་རྣམས
ཐུན་གཅིག་པའམ་འདུ་བའི་འཕྲལ་བས་སྒྲ་ལ་བ་ཞེག་མེད་ན་ཡུན་ལ་སྒྲ་པོའམ
བ་ལང་དཀར་པོ་ལ་ས་གསས་པ་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་དེ། གཅིག་ཡིན་ནའང་མཐུན
པའི་ཆོས་གཞན་མེད་ལ་ཐ་དད་ནའང་མཐུན་ས་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན།
སྒྲ་ལས་ཡུན་ལ་གཞན་མིན་ཡང། །ས་ལ་བའི་དབྱེ་བསྟན་རྟོག
པའི་ངོར། །གཞི་མཐུན་ཉིད་འགྱུར་རང་མཚན་ལ། །འཇུག་ཕྱིར
དབང་པོའི་ སྒྲོད་ ཡུལ་ མིན། །ཡུན་ལས་གཞན་པའི་སྒྲ་པོ་དོན་ལ་མེད
ཀྱང་སྒྲ་མིན་གཅོད་པའི་སྒྲ་ས་ཁགས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ཡུན་ལ་མ་གཅོད་པར་གནས་ལ། སྒྲ་

པོ་དང་ཡུན་ལྡན་བློ་ཏོ་ལ་འདེས་པར་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་བློ་ཏོར་གཞི་མཐུན་
དུ་འགྱུར་གྱི་མུ་སྟེགས་འདོད་པ་ལྟར་གཞི་མཐུན་པའི་སྤྱི་གཅིག་མི་དགོས་ཤིང་རང
མཚན་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་གཞན་སེལ་དབང་པོའི་སྒྲོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །
དེ་སྐད་དུ། དེ་ཚེ་བློ་ཡི་ངོར་བྱས་ནས། །གཞི་མཐུན་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིའམ་གཞི་མཐུན
གྱི་སྒྲ་དེའང་ཡུན་ལྡན་སྟོན་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་མི
འཇུག་གི་ཡུན་ལྡན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པ་ལ་འཇུག་གོ །དང་པོ
ནི་འདི་ལྟར་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་གཅིག་སྟང་བ་ལ་སྒྲ་གཉིས་ཀྱིས
སྒྲུབ་པའི་བློ་གཅིག་སྐྱེ་ན་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་མོད་ཀྱི་ཡུན་ལྡན་པོ་ཉིད་ལ
དེ་མི་སྲིད་དེ། བློ་ཡུན་ལྡན་དང་སྟོན་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན
པའི་ཆོས་ཅན་གཅིག་འཛིན་པར་མི་སྟང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡུན་ལྡན་ཅེས་སྤྱོར
བ་ན་བློ་སྟོན་པོ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་བློ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་གཞི་མཐུན་མ་ཡིན་ལ། ཡང
ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནས
བློ་དེ་ལས་ གཞན་ པའི་ ཁྱད་ པར་ མི་ འདོད་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །གཉིས་ པ་ ཆོས་ ཅན
བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་གཞི་མཐུན་དང་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡོད
དེ།། རྒྱམ་གཅོད་ཁྱད་པར་གཞན་མ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་བརྗོད་བཏགས
པའི་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཡུན་ལྡན་སྟོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང
ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཁྱད་པར་མི་སྟོང
བས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡུན་ལྡན་སྟོའམ་དམར་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །
དཔལ་ལྡན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། སྒྲ་དང་ཁྱད་པར་རྒྱམ་གྲངས་སྒྲ། །གཞན་ཉིད
ཡིན་ཡང་སེལ་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའང་སྒྲ་དང་བྱ་བྱག་དང་རྒྱམ་གྲངས་ཀྱི་སྒྲ
རྒྱམས་དོན་གཞན་ཡིན་ཡང་མི་སེལ་ཏེ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་དགོངས་པའང

དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞན་འཕད་པའི་རིགས་པ་མང་པོ་ཡོད་དེ་རེ་ཞིག་བཤད་གོ །
སྒྲུབ་དང་གཞན་སེལ་རྣམ་དག་གི །མིག་དང་བློ་གྲོས་གསལ་ལྡན་
པ། །རྟོག་གེ་པ་དེ་ཤེས་བྱ་ཡི། །དེ་ཉིད་ལྟ་བ་ཀུན་མཁྱེན་འདྲ། །
ཞེས་བྱ་བ་བར་སྣང་བས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །
ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་གཞན་སེལ་བརྟག་པའི་
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཞི་པའོ།།

།།གསུམ་པ་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད། ཀྱི་]རྟོག་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་རང་མཚན་བརྗོད་བྱར་འདོད་ཕ
དང་། སྤྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པའོ། །རང་མཚན་ལའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་
དང་ཤེས་པ་རང་མཚན་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། བྱམ་པ་ལ་སོགས་དོན་རང་མཚན། །བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་
འགའ་ཞིག་སྨྲ། །བརྡ་སྦྱོར་པ་ལ་སོགས་པ་དག་རང་མཚན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ་
བྱམ་པ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་ཚུ་སྐྱོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལེན་པའི་ཕྱིར
རོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།འདི་མི་འཕད་དེ། རང་མཚན་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི། །མཐའ
ཡས་ཕྱིར་ན་བརྡ་མི་ནུས། །ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་ཡང། །དང་པོའི
རང་ མཚན་ རྟེད་ པར་ དཀའ། །དོན་རང་མཚན་ནི་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་སོ་སོར
ངེས་པས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་མིག་གིས་བལྟ་བ་དང་ལུས་ཀྱིས་རེག་སྟེ་འདི་བྱམ
པ་ཞེས་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོས་བརྡ་གདགས་པར་མི་ནུས་སོ། །གལ་ཏེ་ནུས
ས་ཆུག་ནའང་ཕྱིས་ཐ་ཤྙད་ཀྱི་ཚེ་བྱམ་པ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་དང་པོ་བརྡ

བཏགས་པའི་བྱམ་པ་དེ་ཡུལ་དུས་རྒྱུ་པ་འཚོལ་བས་མི་རྟེད་དེ། རྒྱུ་འགྲེལ་
ལས། སྒྲ་རྒྱུས་ཀྱིས་ནི་བརྡར་བཏགས་སྟོན། །དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཆེད་དུ་བྱས། །དེ་ཚོ
རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད། །དེས་ན་དེ་ལ་བརྡར་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཁྱད
པར་རྒྱུས་ལ་སྒྲ་རྒྱུས་ནི། །འཇུག་པ་སྤྱིད་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཁྱད་པར་རྟེས་འགྲོ
མེད་པས་ན། །བརྡ་འཇུག་པ་ནི་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཐ་དད་པ་དག
བསྟན་པ་ནི། །དཀའ་དང་མི་ནུས་འབྲས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
གཞན་ཡང་། འདས་དང་མ་འོངས་བརྗོད་བྱ་མིན། །དེ་ལ་རང་མཚན
མེད་ཕྱིར་རོ། །རང་མཚན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་བྱམ
པ་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འགགས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར
རོ། །དེ་སྐད་དུའང་། གལ་ཏེ་དོན་དང་འབྲེལ་ལྡན་འགྱུར། །འདས་དང་མ་འོངས
བརྗོད་བྱ་མིན། །དོན་དང་དེ་ནི་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན
ཡང་། སྒྲ་ཡིས་རང་མཚན་ཉིད་བརྗོད་ན། །མིག་དབང་ལ་སོགས
དགོས་མེད་ འགྱུར། །རང་མཚན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་མིག་དང་སྣང་བ་དང་ཡིད
ལ་བྱེད་པ་མི་དགོས་ཏེ། བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཇི་སྐད་དུ། དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ། །གཞན་དག་ཅམ་ཀྱིས་སྣང་མེད་ཕྱིར། །
ཞེས་གསུངས་པའོ། །གཞན་ཡང་། དོན་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །
དབང་པོས་འབྲེལ་པ་འཇོན་མི་སྲིད།།འདི་ཡི་འདི་ཞེས་སྨྲ་ལ་བ་ནི།།
དགྱེད་ པ་ ཡིན་ ཕྱིར་ གཞན་ ས་ལ་ ཡིན། །དོན་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པའི
ས་ལ་བྱ་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་མེད་ལ་དོན་ལ་མི་གནས་པ་དེ་དབང་པོ་ལ
མི་སྣང་བས་དབང་པོའི་ཡུལ་ཀྱི་རང་མཚན་བརྗོད་བྱ་རྟོད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི

ཕྱིར་དོན་འདིའི་བརྗོད་བྱ་རྟོག་བྱེད་ [ཀ] དོན་འདིའི་རྟོག་བྱེད་]འདི་ཡིན་ཞེས་
སྨྲོལ་བ་དགྱོད་པ་ཡིན་ལ་དགྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་འཕྲལ་བ་མི་འགྲུབ་བོ། །དེས་ན
དབང་ཤེས་དགྱོད་བྱེད་མ་ཡིན་པས་འཕྲལ་བ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པས་འཕྲལ
པ་བསྟན་བོ། །དེ་སྐད་དུ། དེ་ཡི་འདི་ཞེས་འཕྲལ་བ་ལ། །དོན་སྣང་བ་ནི་གང་ཡིན
པ། །དེ་དག་ཉིད་ནི་འཕྲལ་ཡིན་ན། །དེ་ནི་དབང་པོའི་སྣོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས
གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྟེ་མི་འཛིན་རྟོག་པས་རང་མཚན་མི
འཛིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འཕྲལ་བ་བྱེད་པའི་ཚེ། །རང་གི་མཚན་ཉིད
བསྟན་ན་ཡང་། །བརྡ་ནི་སྟེ་ལ་སྟོར་བྱེད་དེ། །ཐ་སྙད་དོན་དུ
འདོགས་ཕྱིར་རོ། །བརྡའི་སྒྲ་རོལ་དུ་རྟོག་པས་དགྱེད་ནས་ཆུ་སྐྱོར་བ་ལ་བྱམ
པ་ཞེས་བརྡ་འདོགས་པའི་དུས་སུ་བྱམ་པའི་རང་མཚན་བསྟན་ཡང་རྩང་མ་བསྟན
ཡང་རྩང་སྟེ་ལ་བརྡ་སྟོར་ཏེ་ཕྱིས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་དུས་ན་བྱམ་པ་འོན་ཅིག་ཅེས
བརྗོད་ན་ཆུ་སྐྱོར་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུའང་། དེ་ཚོ་གསལ་བར་སྣང་བ
ཡི། །དོན་སྣང་བ་ནི་མེད་ཕྱིར་རོ།།ཞེས་བྱ་བ་དང་། མིག་ལ་དོན་སྣང་བ་ན་ཡང།།
འདི་ཞེས་གཞན་ཀྱིས་བསྟན་པ་གང་། །དེ་ཉིད་སྒྲ་ཡིས་སྟོར་བྱེད་ཀྱི། །དབང་པོའི
སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་སྒྲས
བརྡ་མ་བྱས་ཀྱང་། དབང་པོས་ སྒྲ་ དང་ འདྲེས་ པའི་ དོན། །འཛིན་ ན
བརྡ་མེད་ཀྱང་རྟོགས་འགྱུར། ।[ཁ] གལ་ཏེ་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་སྒྲས་བརྡ
མ་བྱས་ཀྱང་]སྒྲ་དང་དོན་འདྲེས་པ་དབང་པོས་འཛིན་ན་བརྡ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡང
མིག་གིས་མཐོང་བ་ཙམ་ཀྱིས་བརྡ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕྲལ་པ་མ་བྱས་ཅན
མིན་ཏེ། །རང་ཉིད་ཤེས་པར་ཐལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དོན

དང་སྒྲ་འདྲེས་པ་མེད་ཀྱང། དབང་པོའི་སྣོ་ལ་རྟེས་འབྱང་ཡོད། །མཐོང་
སྒྲོར་འདྲེས་པ་རྟོག་མེད་འདུ། །གཞན་དུ་མཐོང་རྟོག་ཡུལ་ཐ་དད། །
ཡིན་ཕྱིར་དོན་རྟོགས་མི་སྲིད་ལོ། །དབང་པོའི་སྣོར་རྟེས་སུ་འབྱང་བའི
ཡིད་ཤེས་དེ་བརྟོད་པ་དང་འདྲེ་བ་ཐུམ་པ་ཐུམ་པ་ཞེས་སྒྲོར་བར་བྱེད་པ་དང་མཐོང
བར་བྱེད་པ་གཉིས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འཐུང་བ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ཡང་རྟོག་མེད་ལྟར
མངོན་སུམ[ཀ། ཡིན་ནོ།།]འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མཐོང་བ་ལ་ངེས
པ་མི་སྲིད་དེ་རྣམ་རྟོག་གིས་དོན་རང་མཚན་མི་མཐོང་། མཐོང་བ་ལ་རྟོག་པ་མེད།
དེ་གཉིས་ལྡན་ཅིག་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཐོང་བ་ལ་ངེས་པ
སྐྱོང་བས་གྲུབ་པས་མཐོང་བ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས
ལས་རྣམ་ཤེས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ན། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ
མེད་པའི་ཡིད། །འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་འཇུག །རྟོག་བཅས
དང་རྟོག་མེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ལ་དུས་ཅིག
ཅར་འཇུག་པས་བླུན་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པས་འཐུལ་པ་ཡིན་ནོ།།གཞན་ཡང།
[ཀ། གཉིས་པ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ལུགས་ལའང།] རིམ་གྱིས་འཇུག
ཀྱང་ཐུན་བ་ལ། །བླུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན། །གལ་ཏེ་ཁྱོད
འདོད་པ་ལྟར་མཐོང་རྟོག་གཉིས་རིམ་གྱིས་འཇུག་ཏུ་རུང་ན་ཡང། འཇུག་པ་ཐུན
བས་ཆུ་བོ་ལྟར་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འཐུང་བ་ལ་འཐུལ་ནས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡིན་ཏེ།
ཇི་སྐད་དུ། རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། ।ཅིག་ཅར་དུ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རམ། ।
འཇུག་པ་ཐུན་ཕྱིར་བླུན་པོ་དག ।དེ་དག་ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞེན། ।ཞེས་གསུངས
པས་སོ། ।གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ।དེས་ན་དེ

ལ་བརྟར་ མི་ རྒྱང་ ། །ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟ་བྱེད་དོ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སྤར་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྟོད་པའི་སྒྲོན་རྣམས་འདི་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་བརྟོད་བྱར་འདོད་པ་ལའང་དོན་གྱི་སྤྱི་དང་སྒྲ་དོན་གྱི་སྤྱི་བརྟོད་བྱར་འདོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཡིས་གསལ་བ་མི་བརྟོད་ཀྱི། ། རིགས་ སྤྱི་ བརྟོད་ ཕྱིར་ སྒྲོན་ མེད་ ན། །བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ ལ་སྒ་ སྤྲོ་ར་ན་ སྒྲོན་ དེ་ ཡོད་ ཀྱང་ཁོ་བོ་ ཅག་ ཐུམ་ པའི་ སྤྱི་ བརྟོད་ བྱར་ འདོད་ པ་ ལ་ སྒྲོན་ མེད་ དོ་ སྙམ་ ན། དོན་ ལ་ སྤྱི་ མེད་ ཡོད་ ན་ ཡང་ ། ཁེ་ ལ་ ས ྲ ར་ ཏ ་ ད ཁོས ་ ནས ་ མེད ། །ས ྤ ྱ ི ་ ས ྤ ར ་ ཏ ཀ ཱ ཏ ེ ་ ཡ ོ ད ་ ཀ ྱ ི ་ ཡ ོ ད ་ ད ུ ་ ཆ ེ ན ་ ཏ ེ ས ྤ ྱ ི ་ མ ི ་ ཁ ས ་ ལ ་ ཏ ོ ན ་ ཏ ེ ད ེ ས ་ ཏ ེ ས ྤ ྱ ི ་ ཀ ྱ ང ་ ཁ ས ་ ལ ་ ཏ ོ ན ་ ཏ ེ ད ེ ས ་ ཏ ེ ལ ེ ས ་ ཏ ེ ས ྤ ྱ ི ་ ཁ ོ ར ་ ཡ ོ ད ་ ཀ ྱ ི ་ ཁ ོ ན ་ ཏ ེ ད ེ ས ་ ཏ ེ ལ ེ ས ་ ཏ ེ ས ྤ ྱ ི ་ ཁ ོ ར ་ ཡ ོ ད ་ ཏ ེ ས ྤ ྱ ི ་ ཁ ོ ར ་ ཡ ོ ད ་ ཀ ྱ ི ་ ཁ ོ ན ་ ཏ ེ ད ེ ས ་ ཏ ེ ལ ེ ས ་ ཏ ེ ས ྤ ྱ ི ་ ཁ ོ ར ་ ཡ ོ ད ་ ཀ ྱ ང ་ ས ྤ ྱ ི ་ ད ང ་ ལ ྡ ན ་ ཏ ེ ས ྤ ྱ ི ་ ཁ ོ ར ་ ཡ ོ ད ་ ཀ ྱ ི ་ ཁ ོ ན ་ ཏ ེ ད ེ ས ་ ཏ ེ ལ ེ ས ་ ཏ ེ ས ྤ ྱ ི ་ ཁ ོ ར ་ ཡ ོ ད

ཕྱིར་བརྡ་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲ་དང་འབྲེལ་བའི་རང་མཚན་ཡང་མཐའ་ཡས་པའི་
ཕྱིར་བརྡ་མི་ནུས་པར་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་དོན་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་
པ་ནི། གང་སར་ཅན་པ་དང་ཉན་ཐོས་གཉིས། ।སྒྲ་དོན་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་
བྱར་ འདོད། ।དོན་དང་ཤེས་པའི་རང་མཚན་གཉིས་དང་དོན་ལ་གནས་པའི་སྒྲ་
བརྗོད་བྱར་བྱས་ན་སྒ་ཐུགས་བྱེད་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པས་རྟོག་པའི་ཡུལ་དོན་
སྒྲ་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བོད་རྒྱམས་འདོད་ལ། མང་པོས་བཀྲར་བ
ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་གང་གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་མི
ལྡན་པ། མིང་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲ་དང་དོན་དང་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་བྱེམ་པ་དང་སྣྲེ
ག་ལ་སོགས་པར་བརྡ་བཏགས་པ་དེ་དང་མཚན་མ་ཞེས་བྱ་བའང་སྒྲ་དང་དོན་དང
ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་དོན་བརྗོད་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བའི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ
བྱེད་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ।འདི་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ
དགག་སྟེ། མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་ལ་སྒྲུར་བས། ।འབྲེལ་མེད
གཟུགས་ལ་ཇི་ལྟར་རྟོགས། ।བྱེམ་པ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ལས། ।
འབྲེལ་ མེད་ བ་ ལང་ མི་ རྟོགས་ བཞིན། ।དོན་སྒྲོལཙམ་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད
ལ་བརྡ་སྒྲར་བས་བརྡ་མ་སྒྲར་བའི་བྱེམ་པའི་རང་མཚན་རྟོགས་མི་སྲིད་དེ་བྱེམ་པ
ཞེས་བརྗོད་པས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བ་ལང་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། ।དེ་སྐད་དུ་འང
མིང་ སོགས་ འབྲེལ་ པ་ མེད་ པ་ ཅན། ।དོན་ ལ་ འཇུག་ པར་ མི་ འགྱུར་ རོ། ।ཞེས
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ।འབྲེལ་ པ་ མེད་ ཀྱང་ འདུ་ བ་ ལ། ।འཕྲུལ་ ནས
དོན་ ལ་ འཇུག་ ཅེ་ ན། ।བྱེམ་པའི་ རང་ མཚན་ དང་ མི་ ལྡན་ པའི་ འདུ་ བྱེད་ ལ
འབྲེལ་ཕ་ མེད་ ཀྱང་ གཉིས་ ཀ་ ལྟོ་ ལྟིར་ ཞབས་ ཤུམ་ པའི་ རྒྱུ་ ཕ་ འདུ་ བའི་ ཕྱིར་ དོན

སྦ྄ི་ལ་སྦ྄ར་ཡང་འགྲུལ་ནས་རང་མཚན་གོ་སྟེ་མཚོ་མ་ལ་འདུ་བས་འགྲུལ་པ་བཞིན་
ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བས་འགྲུལ་ན་ཡུལ་དང་དུས། །རེས་འགའ་
འགྲུལ་གྱི་ཀུན་ཏུ་མིན། །འདི་ནི་རྟག་ཏུ་འགྲུལ་འགྱུར་བས། །འདུ་
བའི་སྒོ་ནས་འགྲུལ་པ་མིན། །ཡུལ་ཀུན་ཏུ་འགྲུལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷ
ཁྱིན་འདུ་བ་གཞིས་ཡོད་ཀྱང་མདུན་ན་གནས་པ་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་ན་ཆུབ་ན
གནས་པ་ལ་མི་འགྲུལ་བ་ལྟར་མིང་དང་མཚན་མ་ལ་བརྟ་ས྄ོར་ཏེས་རེས་པར
བཟུང་ན་དོན་རང་མཚན་ལ་འགྲུལ་པ་མི་ཁྱེད་དོ། །ཡང་དུས་ཀུན་ཏུ་འགྲུལ་པ་མི
ཁྱེད་དེ། ལྷས་བྱིན་དང་མཆོད་ཁྱིན་ལྟ་བུ་མཚོ་མ་ལའང་འགྲུལ་བས་རེས་འགའ
ལྷས་བྱིན་ལ་འཇུག་རེས་འགའ་མཆོད་ཁྱིན་ལ་འཇུག་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་འགྲུལ
པས་རེས་འགའ་དོན་རང་མཚན་ལ་འཇུག་ རེས་ འགའ་ མིང་ དང་ མཚན་ ཆ་ ལ
འཇུག་པར་ཐལ་བ་ལས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ས྄ལ་ལ་འཇུག་པ་ན
དོན་ རང་ མཚན་ ཀྱི་ ལེན་ ཀྱི། ། ཁ་ཅད་ ཕ་ ཡོ་ དང་ ཁ་ ཕ་ ཡོ་ ཐ་ཏས་ ས྄ེ་ལ་ ཐའི་ ཡིན
 དང་ མཚན་ ཆ་ ལ་ ཁ་ཅད་ ཕ་ ཆ་ ཡ ཡ ཡ

དང་འཇུག་པའི། གང་ཟག་གི་ [རྒྱས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཉིས་གཉིས་བཞིའོ།
འཚད་ ཚེ་ རྣམ་ པར་ ཕྱེ་ བས་ མ།བས། ।འཇུག་ ཚེ་ གཅིག་ ཏུ་ འགྲུལ་
པས་ ཐོབ། ।འཚད་པའི་ཚེ་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་སྒྲ་དོན་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་
བྱ་དོན་རང་མཚན་ཡིན་ལ་དངོས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་སྟོ་དང་ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་རང
གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་མོ་ཞེས་རྣམ་པར་དཔྱེ་བ་ཤེས་ནས་ [ཞ། ན་]གནས་ལུགས
ལ་ མ།བས་ པར་ འགྱུར་ རོ། ।འཇུག་ པའི་ ཚེ་ རང་ མཚན་ དང་ སྟོ་ ས་ ས་ར་ ཆ ཕྱེ་ བར
གཅིག་ཏུ་འགྲུལ་པ་ལ་བརྗ་སྒྲར་བས་ཐ་ལ্ད་ཀྱི་ཚེ་དོན་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ཡིན་མོ།།
གསུམ་ པ་ དེའི་ དོན་ གཏན་ ལ་ དཔབ་ པ་ ལ་ གསུམ། སྒྲའི་ དངོས་ ཀྱི་ བརྗོད་ བྱ་ ཕེད
པར་ བསྒྲུབ་ པ། གཞི་ མེད་ ལ་ འགྲུལ་ནས་ བརྗ་ སྒྲོར་ བའི་ ཚུལ། འགྲུལ་ པ་ ལ་
ཐ
ལ
ས
ར
ཆ
ཕ
ལ
ཐ
ལ
ཐ
ལ
ཐ

འགྲུལ་པ་ལ། །སྒྲ་ཡི་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར། །དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན། །དེ་ནི་ཐ་ཡི་བརྗོད་བྱར་བཏགས། །རྟོག་པ་གང་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ཤད་དམ་རྒྱ་ལམ་ལྟར་གཞི་མེད་ལ་འགྲུལ་པས་སྒྲའི་དོན་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཞེན་ནས་བརྗོད་སྟོར་ལ། གཞི་མེད་ཅིས་བྱ་བའང་བོད་དང་ཉན་ཐོས་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི་དོན་སྟོ་ཡུལ་དུ་མ་གྱུབ་པ་ལ་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་འགྲུལ་པ་ལ་སྒྲར་བས་རང་མཚན་གོ་བའི་འཐད་པ་ནི། འགྲུལ་པའི་བག་ཚགས་གོ་མས་པ་ཡིས། །བརྗོ་ཡིས་དུས་ན་བསྲེས་ནས་སྒྲར། །ཐ་སྙད་དུས་ནའང་དེ་ལྟར་གོ། །དེ་ཕྱིར་འགྲུལ་ཡང་བདེན་པར་འཐད། །ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཚགས་བརྟས [ཞ། ཅ། བརྟགས] པ་ལ་སྣང་བར་འགྲུལ་པའི་ཤུགས་གོ་མས་པ་དེས་བརྗོ་དུས་ན་དོན་རང་མཚན་དང་སྟོ་མ་ཕྱི་བར་འདི་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོ་བརྟགས་ལ་ཕྱིས་བྱེད་པར་རྒྱ་ཟླུགས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ནའང་རང་མཚན་གྱི་བྱེད་པར་རྒྱ་ལྟུགས་ས་ལ་དོན་སྟོ་ཞི་བྱེད་པར་རྒྱ་ལྟུགས་ཞེས་མི་འདྲ་བར་འཇུག་ཡུལ་དོན་རང་མཚན་ཉིད་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡི་ངོ་བོར་སྣང་བ་འམ། །དོན་ལ་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ། །གང་དེ་འགྲུལ་པ་ཐོག་ མེད་ པའི། ། དུས་ ཅན་ མཐོང་ གོ་མས་ ཀྱིས་ སྒྲུལ་ ཡིན། ། ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། ཕྱེད་དང་བཞི་ པ་ ལས། ། རྒྱ་ པར་ རྟོག་ པ་ རྒྱ་མས་ ནི་ རང་ བཞིན་ ཀྱིས་ འགྲུལ་ པའི་ ཕྱིར་ དངོས་ པོ་འཛིན་ པ་ ལྟ་ ཟུར་ སྣང་ངོ་། ། ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། ། འཁོར་ པར་ བྱེད་ པ་ རྒྱ་ལས་ དེ་ ལྟར་ རྒྱ་ ལ་ ལ་ ལ ། ། ལ ། ། ལ ། །

དང་པ་ལ་ཐོག་པའི་སྨོ་ནས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་མི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མེད་ལ་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་འཇུག་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་ལྟ་ལས། དངོས་པོའི་སྒྲྀ་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། སྒྲ་དོན་གཞན་ལས་ལྡོག་ན་ནི། ।དངོས་པོ་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ཞེ་ན། ।རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་དོན་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་དོན་གཞན་ལས་མི་ལྡོག་ན་ལྡོག་པ་[ཞ། དོན་གཞན་ལས་མ་ལྡོག་པ་བརྗོད་པར་འགལ་ལ་]བརྗོད་པར་འགལ་ལ་ལྡོག་ན་དོན་རང་མཚན་ལྟར་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། ;དེ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་རྟམ་རྟོག་གི་གཟུགས་བརྙན་བརྗོད་པ་དང་། སྒྲྀ་དངོས་པོ་བརྗོད་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་མིང་རྒྱང་ལ་རྩོད་པར་ཟད་དོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་དོན་ལ་མི་ལྡོག་ཀྱང་། ।ལྡོག་པར་སྣང་བ་འཁྲུལ་པ་ཡིན། ।སྒྲྀ་ནི་འཁྲུལ་པར་མི་འདོད་པས། ।དེས་ན་དེ་དག་ཀ་ལ་མཚུངས། ;རྟམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་དོན་སྒྲྀ་ནི་དོན་དམ་པར་དེ་མ་ཡིན་ལས་མི་ལྡོག་གོ། ।འོན་ཀྱང་རྟོག་པའི་ངར་ལྡོག་པར་སྣང་བ་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོར་མེད་ལ་མ་སྒེ་ཤེགས་བྱེད་བརྗོད་བྱའི་སྒྲྀ་མ་འཁྲུལ་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པས་ཀ་ལ་མཚུངས། དེ་སྐད་དུའང་། རྟེས་འགྲོ་ཅན་སྒྲ་བརྗོ་རྣམས་འགྲོ་ཅན། ། དོན་ཀྱི་འབྲས་ཡིན་མཐོང་གོམས་པས། ।སྒྲུལ་དེའང་རྟེས་འགྲོ་མེད་པ་ཅན། ।བློ་ལས་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་རོ། ।ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ।གཞན་ཡང་འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་བརྟ་ཡི་དུས་ན་ཡང། ।རང་ཉིད་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་ཅན། ।བསྟན་པའི་དོན་དང་འབྲེལ་པ་ཡི། ।གཞན་སེལ་སྒྲ་དང་འབྲེལ་པར་འགྱུར། ।ཞེས་གསུངས་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མི་འདོད་པ་གཞན་བཅད་ནས

འཇུག་པའི་ཕྱིར། བརྟའི་དུས་ནའང་རྟོག་པ་ལ་སྦྱང་བ་དང་དོན་རང་མཚན་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་འགྲུལ་ནས་དེ་མ་ཡིན་བཅད་དེ་བརྟ་བྱེད་པས་བརྟའི་དུས་ཀྱི་སྒྲ་གཞན་
སེལ་དུ་བསྒྲུབ་པོ། །ཡང་། གཞན་དུ་མ་མཐོང་ལ་ལྟོས་དང་། །ལ་ལར་དེ་མཐོང
ལ་ལྟོས་ཕྱིར། །གཞན་སེལ་སྒྲ་དང་འབྲེལ་འགྱུར་ཀྱི། །དེ་ནི་དངོས་ལ་མི་རྟག་ཅེ།།
ཞེས་གསུངས་པས། དངོས་པོ་ལ་སྒྲ་མི་སྲོར་བར་གཞན་སེལ་ལ་སྲོར་བའི་ཚུ
མཚན་ཡང་ཡལ་ག་ལ་སོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་རྫོ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་ཤིང
གི་སྒྲ་མ་མཐོང་། ཡལ་ག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་གཞན་ཙནྡན་ལ་སོགས་པ་ལ
ལར་ཤིང་གི་སྒྲ་དེ་མཐོང་བས་རིས་མཐུན་པ་ལ་སྒྲ་མཐོང་། མི་མཐུན་པ་ལ་མ
མཐོང་བ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་དེ་སྲོར་དགོས་པས། གཞན་སེལ་དང་འབྲེལ་ཀྱི
དངོས་པོ་དང་མི་འབྲེལ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྒྲ་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་ན་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲ
བས་གོའི་གཞན་ལ་མེད་པ་ [པས་] ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང། དེ
ཕྱིར་རིགས་སོགས་དེ་ལྡན་ནི། །ཡོད་མིན་དོན་དང་དེ་དག་ལ། ।མཉན་པ་འབྲེལ
མིན་གཞན་ལས་ནི། ।ལྟོག་པ་ཉིད་ལ་སྒྲ་སྲོར་ཕྱིར། ।ཞེས་གསུངས་པས་མ་སྟེགས
བྱེད་འདོད་པའི་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་དབང་པོའི
ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྣང་དགོས་པའི་ཕྱིར
རོ། ། དེས་ན་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་རིགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་སྒྲ་སྲོར
མི་སྲིད་ཀྱི། ལྟོག་པ་ཉིད་ལ་སྒྲ་སྲོར་བར་གསུངས་སོ། ।དོན་ལ་བརྟ་མི་སྲོར་བའི
རིགས་པ་འདིས་དབང་ཤེས་ཀྱང་རྟོག་བྱལ་དུ་གྱུར་པོ། ।གཉིས་པ་ཤེས་པ་རང
མཚན་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྣང་བ་ནི། རྟོག་ པའི་ གཟུགས
བཟློག་བརྗོད་ན་ནི། ।ཤེས་པ་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ཞེ་ན། ।གལ་ཏེ་རྟོག
པ་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་བཟློག་དོན་གྱི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ [ཀ། པ་] ཡིན

ན།། དེ་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་བྱར་
འདོད་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་འཕྲུང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ལ། ।མཚུངས་
མིན་རྣམ་པ་དེ་འདྲའི་བློ། ।སྐྱེ་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན།
རང་མཚན་ལྟོག་པ་བརྗོད་བྱ་མིན། ।འགྲུལ་པས་བརྗགས་པ་དངོས
མེད་ཡིན། ।དེས་ན་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ། ।འཇིག་རྟེན
གཞུག་ཕྱིར་ སྒྲར་ བར་ ཟད། ।རྣམ་པ་དེ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་རང་མཚན་གྱི་ཆ
བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་གྱི་འགྲུལ་པས་ཕྱི་ཙལ་དུ་ཞེན་པའི་ཆ་ལ་བརྡ་སྦྱོར་ལ། སྒྲར་བར
བྱ་བའི་ཡུལ་མེད་མོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དོན་སྟེ་ལ་བརྡ
སྦྱོར་ཞེས་བརྗོད་པར་ཟད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཕྱི་ཙལ་ནུས་པ་རྣམ་གཅོད
ལ།། །རིག་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་དེ་དང་། ।རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནི། ।དེ
ཡི་མཐར་ཕྱག་རྣམས་དང་འབྲེལ། ।དེས་ན་གཞན་སེལ་མཐར་ཕྱག་ཕྱིར། ।མ་ཁན
པ་གཞན་སེལ་བྱེད་པ་བརྗོད། ।ལྟོག་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དག་ལས། ।ཤེས་ལ་གཞན
གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་། ।གང་དེའང་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མིན། ।དེ་འགྲུལ་བག
ཚགས་ལས་བྱུང་ཡིན། ।ཞེས་བྱ་བ་དང་། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ། ।ཀུན་ལ་ངོ
བོ་ མཚུངས་ ཕྱིར་ དང་ ། །དེ་ ལྟོག་ ཕ་ ལ་ བརྗེན་ ཕྱིར་ ངོ། ।བརྗོད་ བྱ་ ཉིད་ ཕྱིར་ དེ
དངོས་ མིན། ।ཞེས་ གསུངས་ ས། ।གསུམ་ ཕ་ ས་ ལ་ ཐ་ ལ་ སྟོང་ ན་ ལ་ན་ ཐ་ ཡ་ ཡིན
པའི་འདུ་བྱེད་དང་མཚུངས་པ་སྟང་བ་ནི། ས་ལ་བའི་ཕྱི་ལ་བརྡ་སྦྱོར་ན། །
ལ་ན་ ཐ་ ཡ་ ཡིན་ དང་ ཡ་ ཡ ། ।ཏོན་ ཕ ། ལ ། ཐ ། ལ ། ཐ ། ལ ། ཐ

མེད་ཅེས། །ཤེས་ན་བརྗོད་བྱ་ཇོད་བྱེད་མེད། །སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་ཞེས་ཆོག
གི་ལྟག་མར་སྨྲོར་རོ། །དོན་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་མི་གསལ་ལ་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ།
གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་མི་ལྡན་པ་ཞིག་གྱུབ་པར་འདོད
ན།། མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་འགྲུང་མོད། ཁོ་བོ་ཅག་གི་དོན་སྤྱི
ཐུས་སུ་མ་གྱུབ་པས་དོན་སྤྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་ཅིའང་མེད་པ
གཉིས་དོན་དམ་པར་མཚུངས་པས་བརྩད་པའི་སྒྲོན་ལས་གྲོལ་ལོ། །འོ་ན་སྤྱི་ཞེས
པས་ [ཞེ། པར་] གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་ནི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ
ལ་སྤྱི་བཏགས་པ་ཡིན་ལ་འདི་རར་རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་ཡུལ་མེད་པ་ལ་དགོངས
པས་མི་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དོན་སྤྱི་ཅིའང་མེད་པ་ལ་བརྗ་བྱས་པས་ཀྱང་རང
མཚན་གོ་ན་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་བརྗ་བྱས་པས་ཀྱང་ཐུམ་པ་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཆ
ཡིན་ཏེ་དོན་སྤྱི་ལ་རང་མཚན་དུ་འཐུལ་ནས་གོ་ལ་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་ཐུམ་པའི་རང
མཚན་དུ་འཐུལ་པ་མི་སྲིད་པས་གཅིག་ལ་མཚུངས། བཞི་པ་བརྗོད་བྱ་མེད་ན་ཐ་སྙད
རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སྣང་བ་ནི། བརྗོད་བྱ་མེད་ན་འཐུལ་པ་གསོག
ཡིན་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འཇིག་ཅེ་ན། །དོན་ལ་ བརྗོད་བྱ་ ཇོད་ བྱེད་ མེད་ ན་ ཐུ
ཐུ་དང་དོན་ཐུ་ལ་རང་མཚན་དུ་འཐུལ་ནས་བརྗ་སྒྲོར་བ། གསོག་གསོགས་ཡིན་ཏེ
བློའི་ཆོས་རང་དགའ་བ་རྣམས་ནི་དོན་ལ་མི་བརྟེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་འཐུལ་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པས་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་དོ་ཞེན།
སྒྲོན་མེད་དེ། འཐུལ་བའི་སྒོ་ནས་རང་མཚན་ལ། ।འཇུག་ཕྱིར་ཐ་སྙད
འཐད་པ་ ཡིན། ।འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དོན་ཐུ་ལ་རང་མཚན་དུ་འཐུལ་ནས
རང་མཚན་ཉིད་བློ་བ་དང་དོར་བ་ལ་འཇུག་པས་ན་ཐ་སྙད་རྒྱུན་གཅོད། ལྟ

པ་ཆད་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གོ་བས་འགྲུལ་པ་མི་འཐད་པ་སྣང་བ་ནི། ཆད་བྱས་
འབྲེལ་པས་གོ་བ་ལ། ।འགྲུལ་པའི་འབྲེལ་པ་མི་དགོས་ལོ། ।བོད་
རྒྱས་ན་རེ། ཆད་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་པས་གོ་བས་འགྲུལ་པའི་འབྲེལ་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན།
རང་མཚན་དང་ནི་དོན་སྤྱི་དང་། ।གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྲུལ་པ་སྟེ།।
གསུམ་པོ་གང་ལ་ཆད་བྱས་ཀྱང་།।འགྲུལ་པ་མེད་ན་བཏང་མི་འབྱོར།।
ཆད་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེ་ཅི་རང་མཚན་ལ་བཏང་ཆད་བྱེད་ན་མུ་སྟེགས་བྱེད་ལ
བཏོང་པའི་སྐྱོན་འགྱུར་ལ། དོན་སྤྱི་ལ་བཏང་ཆད་བྱེད་ན་ཉན་ཐོས་ལ་བཏོང་པའི
སྐྱོན་ཡོད་ཅིང་། དོན་སྤྱི་དང་དོན་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་འགྲུལ་པ་ལ་བཏང་བྱེད་ན་ཁོ
བོ་ཅག་གི་འདོད་པ་བསྒྲུབ་པས་གང་ལྟར་ཡང་མ་འགྲུལ་བའི་ཆད་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ
པ་མྱུན་སྒྲུལ་ཡིན་ནོ། ।འོ་ན་ཁྱེད་རང་བཏང་ཆད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། བྱེད
མོད་ཀྱི། འདིར་ནི་རང་མཚན་གཟུགས་བརྟན་གཉིས། ।གཅིག་ཏུ
འགྲུལ་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར། ।ཁྱད་པོ་རྒྱས་ཀྱིས་བཏང་ཆད་བྱེད། ।
འགྲུལ་ནས་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། ।སྒྲ་མའི་མཁན་པོ་དག་འཇིག
རྟེན་དོན་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་སྤྱན་ཀྱིས་འགྲུལ་དུ་འཇུག་པ་ལྟར། དོན་སྤྱི་དང
རང་མཚན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡེས་ནས་བཏང་ཆད་ཀྱི་སྤྱན་ཀྱིས་འགྲུལ་དུ་འཇུག
ལ། དེ་ལྟར་འགྲུལ་པའི་སྟོན་པས་ཀྱིས་དོན་རང་མཚན་ཉིད་བླང་དོར་ལ་འཇུག་པ་ནི
ཚུ་རོལ་ མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡིན་ནོ། ।དེ་སྐད་དུའང་། རྣམ
འགྲེལ་ལས། དེ་དངོས་སྨྲ་བཏགས་རྟོགས་པ་ཡིས། ।གཞན་ལ་བརྗོག་པ་རྟོགས
ཕྱིར་ཡང་། ।སྨྲ་དོན་གང་ཡིན་འདི་ཉིད་ཅེས། ।བཏོང་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད། ।
ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པ་སྨྲ་ཡི་ངེས་སྨྲ་ལ་པ། ।དེ་དག་ལོག་པར་སྟོང་བ་ཉིད། ।

དོན་ གྱི་ ཆ་ ལས་ འདི་ ཟླས་ འགྲོ། །དེ་ ལྟར་ མཁན་ པ་ གཞན་ སེལ་ བྱེད། །ཅིས་ གསུངས་པས་སོ། ། །སྒྲ་ཡི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མེད། ། །ཞེན་པའི་····· བརྗོད་བྱ་རང་མཚན་ཡིན། ། །འབྲེལ་པ་འགྲུལ་པས་བྱས་ན་ཡང་། ། འཇུག་པའི་ སྐྱེས་ བུ་ བསླུ་ བ་ མེད། ། ཅིས་ བྱ་ བ་ ནི་ བསླུ་ བའི་ ཚིགས་ སུ་ བཅད་ པའོ། ། ཚད་ མ་ རིགས་ པའི་ གཏེར་ ལས་ བརྗོད་ བྱ་ དང་ རྗོད་ བྱེད་ བཅུག་ པའི་ རབ་ ཏུ་ བྱེད་ པ་ སྟེ་ ལྟ་ བའོ།།

།།བཞི་ པ་ འབྲེལ་ ཕ་ དང་ འགལ་ བ་ རྟོགས་ པའི་ རྒྱལ་ ནི།

དགག་ དང་ སྒྲུབ་ པ་ ཇི་ སྟེད་ པ།། འགལ་ འབྲེལ་ ཉིད་ ལ་ ལྟོས་ པས་ ན།། ཚད་ མའི་ མཚན་ ཉིད་ དགྱེད་ པ་ ཡི། ། སྟོན་ ཏུ་ འགལ་ འབྲེལ་ དགྱེད་ པར་ བྱ། ། ཚད་ མ་ ཡིན་ མ་ ཡིན་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ དགྱེད་ པ་ ཐམས་ ཅད་ འགལ་ འབྲེལ་ ལ་ ལྟོས་ པའི་ ཕྱིར་ ཐོག་ མར་ དེ་ གཏན་ ལ་ དཔད་ པོ། །

དེ་ ལ་ གཉིས་ ལས། ཐོག་ མར་ འབྲེལ་ ཕ་ དགྱེད་ པ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། དོན་ ལ་ འབྲེལ་ ཕ་ དགག ། བློ་ དོར་ འབྲེལ་ ཕ་ བསྒྲུབ། འབྲེལ་ ཕ་ བསྒྲུབ་ པའི་ ཚད་ མའོ། །

དང་ པོ་ ལ་ འབྲེལ་ ཕ་ ཕྱིར་ དགག་ པ་ དང་། སོ་ སོར་ དགག་ པ་ གཉིས་ ཀྱི་ དང་ པོ་ ཡང་། ཆོས་ གཉིས་ གཅིག་ ཕ་ མི་ ཕྱིད་ ཅིང་ ། ། གཅིག་ ལ་ འབྲེལ་ ཕ་ མི་ ཕྱིད་ པས། ། རང་ རང་ ངོ་ བོ་ ལ་ གནས་ པའི། ། དངོས་ པོ་ ཐམས་ ཅད་ འབྲེལ་ མེད་ ཡིན། ། ཤེས་ བྱ་ ཐམས་ ཅད་ དངོས་ པོ་ དང་ དངོས་ མེད་ གཉིས་ ལས་ མི་ ཕྱིད་ ལ། ། དངོས་ པོ་ ལའང་ རང་ གཞན་ གཉིས་ སུ་ ཁ་ ཚོན་ ཚོད་ ཅིང་ ། ། རང་ ཡིན་ ན་ གཞན་ དང་ མ་ འདྲེས། ། གཞན་ ཡིན་ ན་ རང་ དང་ མ་ འདྲེས་ པས་ བར་ ན་ ཕྱང

པོ་གསུམ་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་གང་ཅན་ཅན་ལྟར་ཆོས་དུ་མ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་མི་
སྲིད་ལ་གཅིག་ལ་རང་ཉིད་རང་དང་འབྲེལ་པ་མི་སྲིད་པས་རྒྱང་པ་རེ་རེ་ལ་འབྲེལ་
པ་ཡོད་རེ་སྐན། དེའང་འབྲེལ་བརྟག་ལས། གཞན་དབང་ཁོ་ནར་འབྲེལ་པ་ནི། །
གྲུབ་ན་གཞན་དབང་ཅི་ཞིག་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འབྲེལ་པ
ཡང་དག་དུ་ནམེད། །ཅིས་གསུངས་པས་སོ། ། །དངོས་མེད་ལ་འང་
དངོས་འབྲེལ་ནི། །ཡོད་ཅེས་བྱྲན་པོ་འགའ་ཞིག་སྨྲ། །བོད་ཀའི་ཞིག
གཅིག་ དང་ ཏུ་ ཐལ་ ལ་ སོགས་ པའི་ རྟགས་ ཀྱི་ དགག་ ཏུ་ མི་ སྲིད་ པ་ རྣམས་ ལ
བསྟན་ ཏུའི་ ཆོས་ མེད་ དགག་ ཡིན་ པས་ དངོས་ འབྲེལ་ མེད་ ཅིང་ དགག་ ཏུ་ མི་ སྲིད
པས་ བཟློག་ འབྲེལ་ ཡང་ མེད་ ལ། ། འབྲེལ་ མེད་ ཀྱི་ རྟགས་ སྲིད་ པར་ ཐལ་ བས་ དེས
ན་ དངོས་ མེད་ ལའང་ དངོས་ འབྲེལ་ ཡོད་ ལ། ། འོན་ ཀྱང་ དེ་ སྒྲ་ རིས་ མི་ ཟིན་ པས
བཟློག་ འབྲེལ་ ཏེས་ པ་ ལ་ ལྟོས་ སོ་ ཞེས་ ཟེར་ རོ། ། འདི་ མི་ འཐད་ དེ། ། དངོས་ མེད
ང་ བོ་ མེད་ པ་ ལ། ། འབྲེལ་ པ་ ཡོད་ ན་ དངོས་ པོར་ འགྱུར། ། ཁྱེད་ རང
ལྟར་ ན་ བདག་ ཀཏི་ པས་ འབྲེལ་ ན་ རང་ བཞིན་ ཀྱི་ དངོས་ པོ་ དང་ དེ་ ལས་ ཐུང་ བས
འབྲེལ་ ན་ འབྲས་ ཏུའི་ དངོས་ པོར་ འགྱུར་ རོ། ། ཡང་ དངོས་ པོ་ དང་ དངོས་ མེད
གཉིས་ ཀ་ ལ་ འབྲེལ་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ མི་ སྲིད་ དེ། ཆོས་ གང་ ཆོས་ གཞན་ མི
འདོར་ བ། ། འབྲེལ་ པ་ རྣམས་ ཀྱི་ སྟེ་ མཚན་ ཏེ། ། དངོས་ པོ་ [ཞ། ལ
]འདྲ་ བ་ མེད་ ཕྱིར་ དང་ ། ། དངོས་ མེད་ ངོ་ བོ་ མེད་ ཕྱིར་ མེད། ། འབྲེལ
པ་ སྟེ་ ཞེ་ མཚན་ ཉིད་ ཆོས་ གང་ ཞིག་ ཆོས་ གཞན་ མི་ འདོར་ བ་ ཡིན་ པས་ ཆོས་ གཉིས
ལ་ གནས་ དགོས་ ལ་ དེ་ ནི་ དངོས་ པོ་ ལ་ འདྲ་ བ་ མེད་ ཅིང་ དངོས་ མེད་ ལ་ ངོ་ བོ་ མེད
པས་ མི་ སྲིད་ དོ། ། དེའང་ འབྲེལ་ བརྟག་ ལས། ། འགའ་ ཡང་ འབྲེལ་ བའི་ མཚན་ ཉིད

ནི། ། གཞི་ལ་ གནས་ ཀྱིས་ གཙན་ དུ་ མིན། ཞེས་ གསུངས་ པས་ སོ། །གལ་ ཏེ་ འབྲེལ་ བའི་ མཚན་ ཉིད་ ཆོས་ གཙན་ ལ་ མི་ འགྱུར་ ཏ་ ལ་ འདོད་ ན། མི་ འགྱུར་ བ ཐོག་ཏུ་ ཆོས་ ཡིན་ པས་ དོན་ ལ་ འགྱུར་ མ་ འགྱུར་ གྱི་ ཐ་ སྙད་ མི་ འཇུག་ གོ། །ཡང་ འབྲེལ་ བའི་ སྒྲ་ དོན་ མི་ འཇུག་ སྟེ། ། སངས་ རྒྱས་ ཀུན་ པ་ དང་ ཕྱི་ རོལ་ པ་ གཞི་ གས་ འབྲེལ་ བའི་ སྒྲ་ ཟཾ་ བརྡུ་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ཡང་ དག་ པར་ བཅིངས་ པའམ། བྱ་ ཏེ་ བརྡུ་ ཞེས་ སོ་ སོར་ བཅིངས་ ཤིང་ གཞི་ ཕན་ ཚུན་ མི་ གཏོང་ བ་ ལ་ འདོད་ ལ། དེ་ དག་ ཀྱང་ དངོས་ པོ་ དང་ དངོས་ མེད་ ཀྱི་ འབྲེལ་ པ་ ལ་ མི་ འགྲུབ་ བོ། །གལ་ ཏེ་ སྒྲ་ དོན་ ལ་ གྲུབ་ མོད་ མཚན་ ཉིད་ གྲུབ་ བོ་ ཞེ་ ན། འདིར་ བདེན་ པ་ གཞི་ ཀྱི་ མིང་ དོན་ དང་ མཚན་ ཉིད་ ལྟར་ འབྲེལ་ ཕན་ མིང་ དོན་ དང་ མཚན་ ཉིད་ གཅིག་ པའི་ སྐབས་ ཡིན་ ནོ། །བཅོམ་ ལྡན་ འདས་ ཀྱིས་ ཀྱང་ མདོ་ ལས་ ཆོས་ ཐམས་ ཅད་ འབྲེལ་ པ་ མེད་ པ་ ཞེས་གསུངས་ པའང་ དེ་ ཡིན་ ནོ། །

གཞི་ ཕ་ སོ་ སོར་ དགག་ ཕ་ ལའང་ གསུམ་ ལས་ དང་ པོ་ བདག་ གཅིག་ པའི་ འབྲེལ་ ཕ་ དགག་ ཕ་ ནི། བདག་ གཅིག་ ཕ་ ལ་ ཆོས་ གཞི་ མེད། ।ཆོས་ གཞི་ མེད་ ལ་ འབྲེལ་ མི་ སྲིད། ।དེས་ ན་ བྱས་ དང་ མི་ རྟག་ པ། ।དོན་ ཀྱི་ སྟེང་ ན་ འབྲེལ་ ཕ་ མེད། ।སྒྲ་ དང་ མི་ རྟག་ པ་ དང་ བྱས་ པ་ ཞེས་ ལྷོག་ ཕ་ ཐ་ དང་ བློ་ ཐ་ ཡིན་ ཀྱི་ དོན་ ལ་ མེད་ དོ། ।གལ་ ཏེ་ བྱས་ དང་ མི་ རྟག་ ། ། ཞེས་ ལ་ ལ་ ཕ་ ལ་ ལ་ ཕ ལ ལ ལ

ཕྱིར་རོ་ཞེན། མི་འཕད་དེ། ཟླས་གཏིག་དོན་མཐུན་ལྟོག་པ་རྣམས། ། ངོན་ལ་ཡོད་ན་ལྟོག་པ་ན [ཀ། ནང་] ། །མ་འབྲེལ་རྒྱས་མིན་འབྲེལ་ན་ཡང་། །རྣམ་གྲངས་པ་འམ་འབྲས་བུར་འགྱུར། །བྱས་པ་དང་མི་རྒྱ་པ་གཉིས་སྒྲའི་ཟླས་སུ་གཏིག་པར་མི་མཐུན་པ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ལྟོག་པ་ཐ་དད་གཉིས་བློ་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་ཆོས་ཐམ་མ་ལྟོས་པའི་དོན་ཆོས་ཡིན་ཡང་རྒྱང་སྟེ་དོན་ལས [ཁ། ལ] ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན། བྱས་པ་དང་མི་རྒྱ་པའི་ལྟོག་པ་ནང་འབྲེལ་མེད་ན་བྱས་པས་མི་རྒྱ་པ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་ཤིང་ཡོད་ན་བྱས་ལྟོག་དང་མི་རྒྱ་པའི་ལྟོག་པ་གཉིས་བདག་གཏིག་ན་ཟླས་ཀྱང་གཏིག་ལྟོག་པའང་གཏིག་པས་ཐ་དད་དུ་འདོད་ཀྱང་དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་འང་མེད་པ་ལ་མིང་དུ་མ་བཏགས་ཀྱང་ཟླ་བ་དང་བསེལ་ཟེར་བྱེད་ལྟར་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འགྱུར་གྱི་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་མ་སོང་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལས་འགྱུང་བས་འབྲེལ་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱས་ལྟོག་རྒྱ་ན་རྒྱ་དངོས་གྲོང་པར་འགྱུར་ལ། མི་རྒྱ་ན་མི་རྒྱ་པར་གང་གིས་འགྱུབ། བྱས་ལྟོག་ཆོས་ཅན་མི་རྒྱ་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱས་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་བོ་སྟམ་ན། དེ་ལ་ཡང་རྒྱས་གཞན་དགོས་པས་ཕྱག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྒྲོད་འཇུག་གི་གྲངས་ཅན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། གཏིག་ལ་རང་བཞིན་གསུམ་ཉིད་ནི། །རིགས་མིན་དེས་ན་དེ་ཡོད་མིན། །དེ་བཞིན་ཡོད་ཏན་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་ཡང་སོ་སོར་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་རིགས་པའི་གནད་གཏིག་པས། གྲངས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དང་ཡོན་ཏན་དོན་གྱི་སྟེང་ན་བདག་གཏིག་པར་འདོད་པ་དང་བོད་དག་གིས་ཟླས་དང་ལྟོག་པ་དོན་གྱི་སྟེང་ན་བདག་གཏིག་པར་འདོད་པ་ནི་མིང་བསྒྲུར་བ་མ་གཏོགས་པ་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །

གཞིས་པ་དེ་ལས་བྱང་བའི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་དགག་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
རྫས་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ་དང་། རིགས་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ་གཞིས་ལས་དང་
པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་རིམ་གྱིས་པ་ལ་དགག་པ། རྒྱང་པ་ལ་དགག་པ། ལྷོས
པ་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཞིས་ལས། སྔ་ཕྱི་ལ་མི་འཐད་པ་ནི། སྔ་ཕྱི
མེད་ལ་དེ་བྱང་མེད། །སྔ་ཕྱི་ཡོད་ན་གང་རྟུང་མེད། །དེས་ན་དངོས
དང་དངོས་མེད་ལ། །དེ་ལས་བྱང་བའི་འབྲེལ་པ་མེད། །དངོས་པོ་ཐ
དད་དུས་མཉམ་པ་ལ་དེ་ལས་བྱང་བའི་འབྲེལ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་དུས་མི་མཉམ་པ
ལའང་རྒྱ་མེ་ཡོད་པ་ན་འབྲས་བུ་དུ་བ་མ་སྐྱེས་ནས་དངོས་མེད་ཡིན་ལ། དུ་བ་ནམ
སྐྱེས་པ་ན་དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མེ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི
ཕྱིར། གང་ལྟར་ཡང་རྒྱ་འབྲས་གཅིག་པ་དགག་ [ཀ། བཀག] པ་ལ་འབྲེལ
པ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ཉིད་འབྲེལ་བརྟག་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡང། ।
དེ་གཞིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པས། ।གཞིས་ལ་གནས་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ।གཞིས
ལ་མི་གནས་ཇི་ལྟར་འབྲེལ། ।ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་འགྲེལ་པ་བྱེད་པས་ཀྱང་।
བློས་སྒྲོལ་ཏེ་འབྲེལ་པ་ [ན་] ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས
བཤད་དོ། ।གཞིས་པ་བར་ཀྱི་སྟོང་འབྲེལ་མི་འཐད་པ་ནི། འགགས་ པ་ དང་ ནི
སྐྱེས་ པ་ ལ། ।སྟོང་ བའི་ འབྲེལ་ ཏ་ ཡོད་ ཅེ་ ན། ।ཟུང་ཡིག་ཆེད་ན་རེ། རྒྱ
མེ་འགགས་པ་དང་འབྲས་བུ་དུ་བ[ཀ། ཆ་]སྐྱེ་བའི་བར་དེར་སྟོང་བའི་འབྲེལ
པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སྟོང་ འབྲེལ་ རྟག་ ན་ དངོས་ པོ་ མིན། ।མི
རྟག་ན་ནི་ཐུག་མེད་འགྱུར། ।སྟོང་ བའི་ འབྲེལ་ པ་ རྟག་ ན་ དངོས་ པོར་ མི
འཐད་ལ། དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་བྱ་བྱེད་ལས་ཐོལ་བའི་ཕྱིར་གཞིས་སྟོང་བའི་བྱེད

པ་པོར་མི་རྒྱང་ཞིང་མི་རྟག་ན་མེ་འགགས་པ་ན་སྨྱོར་འཕེལ་ཡང་འགགས་པས་དུ་
བ་དང་སྒྲོལ་བར་མི་ནུས་སོ། །གལ་ཏེ་མེ་འགགས་ལ་དུ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་བར་དེར་
སྨྱོར་བའི་འཕེལ་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན། རྒྱུ་འབྲས་མ་འཕེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་འཕེལ
བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། འཕེལ་བྱེད་དེ་ཆོས་གསུམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས
གསུམ་པར་ཡོད་ཀྱང་མེ་དུད་ཀྱི་འཕེལ་བྱེད་ཡིན་ན་མེ་དུད་གཉིས་ཀྱིད་སྒྲོལ་བས
ཆོག་གིས་འཕེལ་བས་སྒྲོལ་ཅི་དགོས། གལ་ཏེ་མེ་དུད་དང་སྨྱོར་འཕེལ་ཀྱི་བར
དུའང་འཕེལ་བ་གཞན་ཞིག་དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའང་འཕེལ
བརྟག་ལས། ཐ་དད་ཡིན་ན་ཅི་ཞིག་འཕེལ། ।ཐ་དད་མིན་ན་རྒྱུ་འབྲས་གང་། ।
གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་མ་འཕེལ་གཉིས། ।དེ་གཉིས་འཕེལ་པར་ཇི་ལྟར་བྱེད། ।ཅིས
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་རྒྱང་པ་ལ་འཕེལ་པ་ [ཀ། འདོད་པ
] དགག་པའང། གལ་ཏེ་ཕན་ཚུན་མ་ལྟོས་པའི། ।མེ་དུད་འཕེལ་པ
ཡིན་ཞེ་ན། ।འཕེལ་པ་ནི་ཆོས་གཉིས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཀྱི། མེ་དུད་ལ་སོགས
པ་སོ་སོ་བ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕེལ་པའོ་སྙམ་ན། རྒྱང་ཕ་རེ་རེ་མཐོང་བས
ཀྱང་ ། །གཉི་གའི་འཕེལ་ཕ་ངེས་པར་འགྱུར། ।མེ་དུད་རྒྱང་པ [ཁ།
པས] འཕེལ་པ་ཡིན་ན་འཕེལ་མེད་མི་སྲིད་ཅིང་ཕན་ཚུན་མ་ལྟོས་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས
ངེས་པར་འགྱུར་ལ། འབྲས་རྟགས་དང་ [ཁ། ཀྱང་] རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་གོ་བྱེད
དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་ཕན་ཚུན་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ।དེལས་འདི་ལ་འཕེལ་བརྟག་ལས། དེ
མེད་ པར་ ཡང་ ཡོད་ པའི་ ཕྱིར། ।གཅིག་ ལ་ འདུག་ ཕ་ འཕེལ་ ཕ་ མེད། ।ཅིས
གསུངས་པས་སོ། ।གསུམ་པ་ལྟོས་པ་ལ་འཕེལ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས
ལས། དང་པོ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་འཕེལ་པ་དགག་པ་ཡང། རྒྱུ་ འབྲས་ ཕན

ཚུན་ལ།ོས་ནས་ཕན། །འདོགས་ཕྱིར་འཕྲལ་པ་མི་འགལ་ན། །མི་
ཕན་འདོགས་བྱེད་དང་། དུ་བ་ཕན་གདགས་བྱ་ཡིན་པས་འཕྲལ་པ་ཆོས་གཉིས་ལ
ལ།ོས་སོ་ཞེན། རྒྱུ་འབྲས་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལ། །ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད
འཐད་པ་དཀའ། །ཕན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ན་ཕན་གདགས་བྱའི
འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་ལ། ཕན་གདགས་བྱའི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ན་ཕན་འདོགས་བྱེད
ཀྱི་རྒྱུ་འགགས་པས་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཕན་འདོགས་མི་སྲིད་དེ། ཐུབ་པ་དང
རིང་འཕྱར་བཞིན་ནོ། །དེ་འང་འཕྲལ་བརྟག་ལས། འདི་ནི་གཞན་དུ་འདུག་པ་ན།།
ཅི་སྟེ་དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ལ།ོས། །ལ།ོས་ལས་ཕན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །མེད་ན་ཇི
ལ།ར་ཕན་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་མེད་ན་མི་འཐུང་བའི
འཕྲལ་པ་དགག་པ་ཡང་། མེད་ན་ མི་ འཐུང་ འཕྲལ་ ཡིན་ ན། །གལས
གཡོན་སོགས་ཀྱང་[ཀ། ར་སོགས་]འཕྲལ་པར་འགྱུར། ། རྒྱལ
མ་ལ།ོས་པར་འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་མི་འཐུང་བ་ཙམ་ལ་འཕྲལ་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།
ར་གལས་གཡོན་དང་ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་དང་རིང་ཐུང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ
འབྲས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འཕྲལ་བརྟག་ལས། ཅི་སྟེ་དོན་གཅིག་འཕྲལ་པའི་ཕྱིར། །དེ
གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་ཡིན་ན། །གཉིས་ཉིད་ལ་སོགས་འཕྲལ་པའི་ཕྱིར། །གལས
གཡོན་ར་ཡང་དེ་གཉིས་ཐོབ། །ཅིས་གསུངས་པ་ལ།ར་རོ། །དོན་ ལ་ མེད་ ན་ མི
འཐུང་ བའི། །འཕྲལ་ པ་ ཇ་ས་ ལ།ོག་ བརྟག་ ཐས་ ཁེགས། །ཐ་སྙད་ལ།ོས
པ་ ཙམ་ ཙ་ ཡིན་ ཀྱི་ དོན་ ཉིད་ ལ་ མེད་ ན་ མི་ འཐུང་ བའི་ འཕྲལ་ ཡ་ ཡོད་ ཅེ་ ན། ཨ
ཇ་ས་ མེད་ ན་ དུ་ བའི་ ཇ་ས་ མི་ འཐུང་ ཐ་ ཡིན་ ནམ། ཨ་ ཙམ་ ཀྱི་ ལ།ོག་ ཐ་ ཨ
ཙམ་ ཀྱི་ ལ།ོག་ ཐ་ ཨ
ཐ
ཐ
ཐ

འདའ་བས་དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་དུ་བ་དང་འདས་པའི་མེ་མེད་ནི་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་
པོད།། དོན་ཐོབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་འགགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་འོངས་པའི་མེ་ཐོབ་ཏུ
ཚུག་ནའང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་མེད་ནི་མི་འགྱུར་བ་མེད་ལ། དེ་ལྟ་བ་ལ་མེད་ནི་མི
འགྱུར་བ་དང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་དེ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མེ
དུད་ཀྱི་ཕྲས་ས་ས་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ཁ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ
ལ་ལ་ལ་ལ་ལ
ལ
ལ

མེད་མོད་འོན་ཀྱང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་སྒྲོལ་བ་ལྟན་པའི་འབྲེལ་པ་དང་།
རྒྱུ་བའི་རྟེན་ལ་མི་རྒྱུ་བ།།འབྲེལ་པ་འཕྲོད་པ་འདུ་ཞེས་གྲགས།།
སྒྲོ་ཤིང་ཙམ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་པ་གཅིག་ལྷའི་རྟེན་དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཙནྡན་ལ་སོགས
མི་རྒྱུ་པ་བརྟེན་པ་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་དང་། བྱས་དང་མི་ རྒྱུ་ ལ
སོགས་པ། ।དོན་ གཅིག་ ལ་ ནི་ འདུ་ ཞེས་ སྒྲ། ।བྱས་པ་དང་མི་རྒྱུ་པ་ལ
སོགས་པ་ཐ་དད་སྒྲ་དང་འབྲེལ་པ་ལྟ་བུའམ། ནོག་ལྷོག་ཤལ་རྡ་དང་རྨིག་བཞི་ལ
སོགས་པ་དཀར་ཟལ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་པའམ། ཐགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲན་སྟམ་བུ
དང་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐ་དད་མི་འབྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་ལ
འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་དང་། ཐ་ དད་ གཞན་ གྱིས་ གཞན་ གོ་ བ། ।ཁྱད་ པར
བྱེད་ ཆོས་ འབྲེལ་ ཞེས་ འདོད། ।ཐ་དད་པའི་དགྱེ་བས་དགྱེ་པ་ཅན་དུ་གོ
བ་ ལ་ སོགས་ པ་ ཐམས་ ཅད་ ཁྱད་ པར་ བྱེད་ ཆོས་ ཀྱི་ འབྲེལ་ པ་ དང་། འགགས
པའི་ རྒྱུ་ དང་ ད་ ལྟར་ ཀྱི། ।འབྲས་ བུ་ འབྲེལ་ ཕ་ ཐུན་ འབྲེལ་ ལོ། ।རྒྱུ
འགགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་བ་གཉིས་འབྲེལ་པ་ལ་ཐུན་པའི་འབྲེལ་པ་དང་།
བདག་ དང་ བྱ་ ཕ་ རྣམ་ གཉིས་ ལ། ।བྱེད་ པའི་ འབྲེལ་ ཕ་ ཡོད་ དོ་ ལོ། ।
བདག་ རྒྱུ་ ཕ་ དང་ བྱ་ ཕ་ མི་ རྒྱུ་ ཕ་ ལ་ བྱེད་ པའི་ འབྲེལ་ ཕ་ དང་། མིག་ གི་ས
ཀན་ལ་ཕན་ཕ་ ལ། ।ཕྱད་ པའི་ འབྲེལ་ ཕ་ ཡིན་ ཞེས་ ཟེར་ ། ।
ཀན་ལ་ དང་ མིག་ འདུས་ ཕའམ་ དེ་ ཕཉིན་ དུ་ ལུས་ དང་ རིག་ བྱ་ འདུས་ ནས་ འཛིན
པའི་ཕར་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ ཕྱད་ པའི་ འབྲེལ་ ཕ་ དང་། ཇི་ ཁོལ་ ཁྱོ་ ཤུག་ ལ་ སོགས
ཀྱང་ ། །འབྲེལ་ ཕ་ ཡིན་ ཞེས་ རྩོད་ ཕ་ སྒྲ། ཁ་ཐུག་ དང་ ཁུག་ རྡའམ། ཅ

ཁོད་དང་ཕྱི་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་རྟེ་ཁོལ་དང་། དུར་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོུ་ཤུག་
དང་། ས།ས།ད་ད་དོན་ལ་བརྟོད་བྱ་རྟོད་ཕྱིད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག
པས་སྟུལ་པ་དུ་མ་དོན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དགག་ན་གཉིས་ལས་དང་པོ་དོན
ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དོན་ལ་འབྲེལ་པ་འདོད་པ་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད
བརྟགས་པས་ཁེགས། །ལྷན་པ་དང་འདུ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དངོས་པོར
མེད་ན། དངོས་འབྲེལ་མི་སྲིད་ཅིང་། དངོས་པོར་ཡོད་ན་འདང་གཅིག་ཡིན་ན་ཐ་དད
མེད་ལ། ཐ་དད་ཡིན་ན་འདྲེ་བ་མེད་པས་འབྲེལ་པ་མི་འཐད་པར་སྟར་བཀག་པས
འདི་དག་ཀྱང་ཁེགས་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་བློ་ངོར་གྱུབ་ཀྱང་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ
ནི། ལྷན་པ་སོགས་ལའང་གཞན་སེལ་གྱིས། །སྒྲིལ་ན་གོ་བྱེད་ཡིན
ཞེ་ན། །ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དོན་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་ཀྱང་ཕྱེད་རང་ལྷར
གཞན་སེལ་གྱིས་སྒྲིལ་ན་ཐོ་ངོར་འབྲེལ་པ་ཅི་སྟེ་མི་འགྲུབ་སྟམ་ན། ལྷན་ཕ་ཅན
སོགས་གཞོད་བྱེད་ཡོད། །གཞོད་བྱེད་མེད་ན་གཉིས་པོར་འདུས།།
དེ་དག་ལ་གཞོད་པ་ཅན་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པར་མི་རྟོག་ཏོ། །གལ་ཏེ
གཞོད་པ་མེད་ན་འབྲེལ་པ་ཐོ་ངོར་གྱུབ་མོད། འོན་ཀྱང་དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ
ལས་ཐུ་ཆུང་བ་ལས་མི་འདའོ། །ཇི་ལྟར་གཞོད་པ་ཡོད་ཅེ་ན། ལག་པར་གཞོད་གཞོ
ཤུག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིད་པར་མི་བསྟེད་ན་རྒྱ་ཤུག་མི་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕན་མ
བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕན་མ་བཏགས་ཀྱང་གནས་ན་རྒྱ་ཤུག་ལྟར་བ་མི་སྲིད་དོ།།
བསྟེད་ན་སྟར་མི་གནས་པ་ཕྱིས་གནས་པར་བསྟེད་པས་རྒྱ་འབྱས་ལས་མ་འདས
ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་ཤུག་ སོགས་ ལའང་ དེ་ ཡི་ ཡུལ། །བསྟེད་ ཕ་ ལག་

གཞོང་ སོགས་ པས་ ནུས། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ ཏོ། །འདུ་ བའི་ འཕྲིན་ བཞིན་
བྱས་ མི་ རྣག་འདུ་ བ་ མ་ཡིན་ ཀྱི་ དོན་ གཅིག་ ཅིང་ དུ་ བཤད་ ཟིན་ ཏེ། །ཁོག་ ལྟོག་ ཤལ་
ལ་ སོགས་ པའང་ འདུ་ བས་ སྒྲོལ་ བའི་ ཡན་ ལག་ ཅན་ ཀྱི་ ཐུར་ མི་ འདོད་ ལ་ ཆོག་ ལ་
སོགས་ པའི་ ཚོགས་ པ་ ཅན་ ཡ་ ཀྱལ་ རྒྱམས་ འདུས་ པ་ ལས་ ཚོགས་ པའི་ གོང་ བུ་ སྒྲོ་ བ
ནི་ རྡུལ་ ཕྲན་ འདུས་ པ་ ལས་ རི་ འམ་ ནས་ འདུས་ པ་ ལས་ ཕུང་ པོ་ སྒྲ་ བ་ ལྟར་ ཕན
བཏགས་ པ་ ཅིང་ ཀྱིས་ རྒྱ་ འབྱས་ ཡིན་ ཏེ། ཀུན་ ལས་ བཏུས་ ལས། དེ་ དོན་ དུ་ མས
བསྒྲེད་ པའི་ ཕྱིར། ।ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་ ། དོན་ གཞན་ དང་ ནི་ དངོས་ འཛིན་ ཕྱིར། ।རྟག
ཕྲན་ གཞན་ འགའ་ སྒྲ་ འགྱུར་ བས། ।ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་ ། རྒྱ་ ཅིས་ ལས། ཚོགས་ ཀ
རྒྱ་ ཡར་ འཛིགས་ པ་ ཡི། ।རྒྱ་ ནི་ ཚོགས་ ཀ་ ཅན་ ཡིན་ པས། ।དེ་ དག་ མེད་ ན་ དེ།
ཞེས་ ཕྱིར། ।བ་ ལང་ ཅིང་ ལས་ ར་ ཅན་ བཞིན། ।ཞེས་ གསུངས་ པས་ སོ། ।རྒྱ་ སྒྲུན
ལས་ སྒོམ་ བྱ་ འཕྲུང་ བའང་ འདུ་ བ་ མ་ ཡིན་ ཏེ། ། སྒང་ དུ་ རྩང་ བ་ ལས་ མ་ དམིགས་ པའི
ཕྱིར་ རོ། ।དེ་ འང་ རྒྱ་ འགྲེལ་ ལས། དབང་ པོས་ འཕྲོད་ འདུ་ འཛིན་ མེད་ ཕྱིར།।
འཕྲེལ་ ཕ་ མཐོང་ ཕ་ མེད་ པར་ གནས། ।ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། ।འཕྲེལ་ ཕ་ སྒང
ཏུ་ མི་ ཏུང་ ངོ་ སྒོམ་ ན། ། སྒང་ ཏུང་ མ་ ཡིན་ པའི་ འཕྲོ་ འདུ་ ནི་ སྒོམ་ བྱ་ ལ་ མི་ དགོས་ ཏེ
སྒོམ་ བྱ་ རྒྱ་ སྒྲུན་ བཏགས་ པ་ ལས་ གྲུབ་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། ।དེ་ ཅིག་ འཕྲོད་ པ་ འདུ་ བའི
འཕྲེལ་ བའོ་ སྒོམ་ ན་ དེ་ རྒྱ་ འབྱས་ ལས་ མ་ འདས་ ཏེ་ ཐུར་ ཀྱི་ རྒྱ་ སྒྲུན་ ལས་ སྒོམ་ བྱ
ཞེས་ བྱ་ བའི་ ཆོས་ གཞན་ སྒྲོས་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། ।དེ་ འང་ རྒྱ་ འགྲེལ་ ལས། ། ལ་ ཀ་ དེ
རྒྱས་ ཀྱིས་ ལ་ ཀ། ।འདི་ ཞེས་ ལ་ ཀ་ འདུས་ བྱས་ ལ། ।ཕྱིས་ འཕྲུང་ འཕྲས་ ཐུར
བརྟེན་ ཡིན་ ཀྱི། ।ཅི་ ལྟ་ ཐུར་ ཡང་ དུས་ གཅིག་ མེན། ।ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ།।
ཁྱད་ པར་ བྱ་ ཕྲེད་ ཀྱི་ འཕྲེལ་ ཕ་ ཡང་། ། ཁྱད་ པར་ དང་ ནི་ ཁྱད་ པར་ ཅན། ।འཕྲེལ་ དང
འཇིག་ རྟེན་ ཚོས་ ལུགས་ ནི། ।བཟང་ སྟེ་ དེ་ དག་ བསྟོམ་ བྱས་ ནས། ।དེ་ ལྟར་ རྟོགས
ཀྱི་ གཞན་ དུ་ མིན། ।ཞེས་ བྱ་ བ་ ལྟ་ ཐུ་ ལ་ ཁྱད་ པར་ དུ་ ཕྲེད་ ཚོས་ ངན་ ལྟ་ བ་ ཁྱད་ པར་ དུ

བྱ་གཞི་སྒྲིས་བཀས་བཟུང་བ་ན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཆོས་དགུག་པ་ཅན་ཞེས་འདོགས་
པ་ནི་ཁྱད་པར་བྱས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཞེས་མུ་སྟེགས་བྱེད་དང་བོད་རྒྱས་ཁ་
མཐུན་པར་སྣྭའོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁར་གཞོང་དང་རྒྱ་ཕྱག་གམ་མེ་དང་དུ་བའང
འབྲེལ་པ་གཞན་ཡིན་པས་ཅིས་དགག །དེ་ལ་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན
པའམ་མེ་དུད་ཀྱི་ཕ་ལབ་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱི་སྣད་ཅིག་གིས་སྟ་བའི་ [ཀ། སྣད
ཅིག་སྟ་མའི་] ལས་ཀ་ཞོང་དང་རྒྱ་ཕྱག་གི་རྒྱ་ཆེན [ཁ། རྒྱ་ཕྱག་གི་ཆེན]
ལས་རྒྱ་ཕྱག་མི་ལྟང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་གཞན་སྒྲུ་ལ། མ་དུད་ཀྱང་སྣད་ཅིག་གིས
ཐུ་བའི་མ་ལས་དུ་བ་ཕྱིས་སྒྲིས་པས་རྒྱ་འབྱས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་སྒྲིས་བྱ
དང་དགུག་པ་དུས་མཉམ་པ་རྒྱ་འབྱས་སུ་མི་འདོད་ཀྱི། སྣད་ཅིག་གིས་ཐུ་བའི
སྒྲིས་བྱ་དང་དགུག་ཀྱང་ལས་སྣད་ཅིག་ཕྱི་བའི་དགུག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས
གཞན་སྒྲ་བ་རྒྱ་འབྱས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འབྱས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་རྒྱ་བསྟན་པ
ལ་འདིས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། འདུ་མོད་འཁར་གཞོང་དང་རྒྱ་ཕྱག་དང་ཚོགས་པ
དང་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་ས་ཁགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནུས་ན་ནུས་མཉམ་མི་ནུས་ན་མི
ནུས་མཉམ་མོ། །གལ་ཏེ་མི་ནུས་སུ་ཆུག་ནའང་རྒྱ་འབྱས་ཡིན་པ་ཅི་འགལ་ཏེ་ཚངས
མང་གི་མེ་དུད་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྒྱ་འབྱས་སུ
བསྟུན་མི་ཤེས་པའི་བློན་པོ་དག་གིས་ལྟན་པ་དང་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་ལ་ས་ཁགས་པ
ཐམས་ཅད་རྒྱ་འབྱས་སུ་བསྟུན་མི་ཤེས་པས་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིད་ཁས
བླང་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་གྲངས་ཅན་འདོད་པ་ཡི། ।ལྷུགས་གོང་དང་ནི་མི
བཞིན་དུ། ।འདྲེས་པ་ [ཀ། པས] ཆུ་དབྱེར་མེད་ཅེ་ན། ।ཞེས་ལྷུགས་གོང
མེར་སོང་བའང་རྒྱ་འབྱས་སུ་བསྟུན་མི་ཤེས་པས་གྲངས་ཅན་ལྟར་འདྲེས་པས་ཆུ
པར་མ་ཕྱེད་པ་ཅིད་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཁོངས་སུ
འདུ་མི་འདུའི་ཆུ་གཞུ་ཐམས་ཅད་ནུབ་པས་སྟེ་བདུན་ཀྱི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད

བོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་བོར་བ་ཡི། །ངན་རྟོག་ཕལ་
ཆེར་བློན་པོ་ལེན། །སྒྲུག་སྦྱན་བཏང་ནས་སྒྲུགས་པ་ལ། ཁྱེ་ལས
གཞན་པ་སུ་ཞིག་ཟ། །བར་སྣང་བས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །
ཡང་རྩོལ་བྱང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་གཞི་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཁྱད
པར་བྱེད་ཆོས་ནི་བདག་གཅིག་པར་གསལ་ལ། སྟོང་བའི་འཕྲལ་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི
འཕྲལ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །ཡང་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་ལ་བྱ
བའི་འཕྲལ་པ་འདོད་དེ། ལས་འབྲས་ཆན་ལ་བྱེད་པ་པོ་ལྟས་ཁྱིན་གྱིས་བྱ་བ
འཚོད་པ་ལྟ་ཞུའི་འཕྲལ་པ་དེ་ཡང་བརྟག་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་རྟག་གམ་མི་རྟག ;དེ་ལ
གྲངས་ཅན་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ། ཟ་པོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི
བདག ;རང་བཞིན་བྱ་མེད། ཅེས་བྱ་བ་ཆོས་ལྟ་ལྟན་གྱི་ བདག་དེ་ཡུལ་སྣ་དང
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཙམ་ལྟ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ན་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་འཕྲལ་པ
འདོད་པ་དང་། ཕྱི་བྱག་པས་བདག་ཅེམས་པོ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བཞི་ལྟན
དེས་ཡུལ་ལ་དངོས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བས་སེམས་པ་ཅན
གཞན་དང་ལྟན་པས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་བྱེད་པའི་འཕྲལ་པ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི
དག་མི་འཐད་དེ། བདག་རྟག་པ་ལ་བྱེད་པའི་འཕྲལ་པ་དེས་ཁྱད་པར་བསྟྱེད་ན་མི
རྟག་པར་འགྱུར་ལ་མ་བསྟྱེད་ན་བྱེད་པོས [ཞ། བྱ་བས] ཅི་འདང་མ་བྱས་པས
འཕྲལ་པ་དགོས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་འཕྲལ་པས་ཅི་འདང
མི་བྱེད་ཀྱང་ལས་དང་བྱེད་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་བྱེད་པའི་འཕྲལ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ལྟས
ཁྱིན་འབྲས་ཆན་འཚོད་པ་ན་ལྟས་ཁྱིན་དང་འབྲས་ཡོད་པ་ན་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པས
མེད་ལ་བྱ་བ་སྐྱེས་པ་ན་ལྟས་ཁྱིན་དང་འབྲས་ཆན་འགགས་ནས་མེད་པས་དེ་དག
གི་བར་ན་འཕྲལ་པ་གা་ལ་ཡོད། འབྲས་ཆན་འཚོད་པ་ཉིད་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

དེའི་ཚེ་བྱིད་པ་པོ་དང་ལས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱིད་པ་པོ་མིག་གིས་ལས་
གཟུགས་ལ་བྱ་བ་ལྟ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་སྣ་འཛིན་གྱིས་ལས་སྣ་
ལ་བྱ་བ་ཉན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
གཟུགས་འཛིན་དུ་སྐྱེས་པ་ན་དབང་པོ་དང་གཟུགས་མེད་ལ། གཟུགས་དང་དབང་
པོ་ཡོད་པ་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མེད་པས་གཟུགས་དང་དབང་པོ་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་
བའི་འབྲེལ་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་བྱ་
བ་མེད་དེ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་ལས།
བྱ་བས་ཕན་འདོགས་ལྟོས་པར་ [ཇ] གསལ་]བྱེད། །ཡིན་ན་འགྲུར་མེད་ལྟོས
པ་མེད། །འདི་ནི་ཕུལ་བྱུང་ཡོད་ན་ཡང་། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་བྱ་གང་ལས། །ཞེས
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་བར་གཤེགས་པས། འདི་ན
བདག་དང་སེམས་ཅན་མེད། །བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།
དེས་ན་མིག་དང་གཟུགས་ལ་ཕྱད་པའི་འབྲེལ་པཱའང་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁེགས
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྫི་ཁོལ་དང་ཆུ་ཤུག་ལ་སོགས་པཱའང་ཕན་ཚུན་ལུས་དང་སྲོག
གནས་པ་ལ་ཕན་འདོགས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ལས་མ་འདས་ལ་ཕན་མི་འདོགས་ན
འབྲེལ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲེལ་པར་སྨྲ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང
ཟློས་ཐ་མི་དད་ན་བདག་གཅིག་པ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་ཟློས་ཐ་དད་ལ་ཕན
འདོགས་ན་དེ་ལས་ཐྲུང་བ་ཡིན་ལ་ཕན་མི་འདོགས་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཤེས
པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བློ་ངོར་འབྲེལ་པ་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བློས་ཇི་ལྟར
སྒྲོལ་བའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་རྟོག་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི། །ཐ་སྙད་བཞིན

དུ་དབྱེ་བསྡུ་དང་། །སྟ་ཕྱི་རྟོག་པས་སྒྲོལ་བ་ཡིས། །འཇུག་ཡུལ་
བསྒྲུབ་ཕྱིར་འབྱེལ་བར་འཕད། །དོན་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་
དུ་གནས་པས་འབྱེལ་པ་མི་སྲིད་མོད། འོན་ཀྱང་གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བློ་ངོར་
འབྱེལ་པ་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐུམ་བའི་རང་མཚན་ཉིད་གཅིག[ཀ། གཅིག་ཉིད་
]ལ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་གཞན་སེལ་གྱིས་ལྟོ་ལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་
མ་ཡིན་པ་དང་། ཆུ་ཆུན་གྱིས་བསྒྲུད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག
གིས་བྱམ་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བྱས་པའི་ལྟོག་པ་ལོགས་སུ་ཕྱེ་ལ། དེ་དག
གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་གཞན་སེལ་གྱིས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་བདག་གཅིག་པའི
འབྱེལ་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་བློའི་ཆོས་རང་དགའ་བས་ཆུ་མཚན
མེད་པར་དབྱེ་བསྡུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་ཐ་དད་དང་འཇིག་རྟེན་ལ
གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པས་མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མིང
དོན་གང་ལྟར་ཕན་ཚུན་དུ། །ཐ་དད་པ་འདིའི་ས་བོན་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་དང་།
འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་གྲགས་དེ་ལ། །དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི། །བསྒྲུབ་བྱ
བསྒྲུབ་པ་ཀུན་གཞན་པ། །དམ་པའི་དོན་ལ་གཞུག་བྱའི་ཕྱིར། །མཁས་པ་རྣམས
ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྱེལ་པའང་ཐུགས
ཐ་དད་དུས་མ་ཉམ་དང་། སྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་དོན་ལ་མི་སྲིད་པས་སྟར་མཐོང་བའི
མེ་དང་ཕྱིས་མཐོང་བའི་དུ་བ་གཉིས་མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པ་ཕྱུགས་གསུམ
ལ་སོགས་པས་བློ་ངོར་འབྱེལ་པ་འགྲུབ་མོད། དོན་ལ་འབྱེལ་པ་ཡོད་ན་ཕྱུགས
གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པའི་བཟོ་ཅི་དགོས། དེའང་འབྱེལ་བརྟག་ལས། མངོན
སུམ་མ་དམིགས་པ་དག་ལས། ཁྱུ་དང་འབྲས་བུའི་སྟོང་ཡུལ་རྣམས། ।འབྱེལ
བའི་དོན་བཞིན་ཡང་དག་དོན། ।སྟོན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པ་ཡིན། ।ཞེས་བྱ་བ

དང་། རྒྱལ་ངེས་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་ནི་ཡོད་པ་ལའང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་
དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕྲེལ་པ་འདི་དག་ནི་བློས་བཀོད་པ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་ཞེས་རྒྱལ་འགྲེལ་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། ། །མི་དམིགས་པ་ལའང་སྣང་རྟེན་མི་དམིགས་པས་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་
བསྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱུ་བཀག་པས་འབྲས་བུ་འགོག་པ་དང་། ཕྱབ་བྱེད་བཀག་པས
ཕྱབ་བྱ་འགོག་པ་ལ་ [ཀ། ལ་སོགས་ལ་] དངོས་འཕྲེལ་མེད་ཀྱང་ཟེལ་བའི
བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་ངེས་ལས། འཕྲེལ་པ་བློས་བྱས་པ
ནི་མེད་པ་ལའང་གང་གིས་འགོག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། བློས་བདག་གཅིག་པར་སྒྲུབ་བ་ལ་
རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། བྱས་དང་མི་རྟག་བློས་སྒྲུབ་བ། །དོན་ལ་གྲུབ་ན་
དོན་འཕྲེལ་ཡིན། །དོན་ལ་དེ་དག་མ་གྲུབ་ན། །དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད
མིན་ཞེ་ན། །བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་དེ་དག་བློས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་དོན་ལ་གྲུབ་ན
དོན་ལ་འཕྲེལ་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ་མ་གྲུབ་ན་བྱས་པས་སྒྲ
མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་སྟེ། འཕྲེལ་པ་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བློས
སྒྲུབ་པ་ནི་བློ་ཆོས་རང་དགའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། བཏགས་ [ཀ།
བརྟགས] པ་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། །མི་འཇུག་པ་སྟེ་རྒྱ་མ་པ་
གཉིས། ། །འཇུག་པས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་ན། །འཕྲེལ་པ་ཉིད་རྟེན
གཅིག་ཏོས་མིན། །གཞན་ཟེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བཏགས་པ་བློ་ཆོས་དེ
མཐོང་བ་དོན་ཆོས་ལ་འཇུག་ཏུ་རྟེན་ཏེ [ཀ། ཀ] ། དབེར་ན་ཐ་ལ་ཏྲས་པ་དང
མི་རྟག་པར་རྟོག་པ་ལ་ལ་ཞུ་དང་། གཞན་ཟེལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དོན་ལ་འཇུག་ཏུ་མི་རྟེན

བ་སྒྲ་ལ་རྒྱ་པ་དང་མ་བྱས་པར་རྟོག་པ་ལྡོག་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ
པས་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་རྗེ་ལ། གཉིས་པས་མི་ཐོབ་པས་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་པར
འཛིག་སྟེ། ནོར་བུ་སྒྲོན་མའི་འོད་དག་ལས། །ནོར་བུའི་བློ་ཡིས་མངོན་རྒྱུ་པ། ।
ལོག་པའི་ཤེས་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། །ཇི་ལྟར་དོན་བྱེད་ལ་ཁྱད་ཡོད། །ཅེས
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་དགོངས་ནས་བློའི་ཆོས
རང་དགའ་བ་རྣམས་ནི་དོན་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་བྱང་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། མེད་ན་མི་འགྱུར་དུ་བ
ལ། ། ।མེད་ན་དེ་ནི་རྒྱུ་མེད་འགྱུར། ।ཡོད་ན་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡི། ། ། ।
འབྲེལ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ।འབྲེལ་ ཡུལ་ མེའི་ སྟེང་ ན་ འབྲེལ་ པ་ མེད
ཀྱང་འབྲེལ་ཆོས་དུ་བའི་སྟེང་ན་དུ་བ་འདི་མ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དོན་ལ་མེད་ན
ད་ཀ་རྒྱ་ལ་ལ་ཡོད་ན་ དེ་ ཉིད་ དངོས་ པོ་ ཡ ། ། ། ।
ད ། ། ।
ད ། ། ।
ད

དང་། མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ། དེ་དག་གང་གིས་ངེས་པའི་རྒྱལ་ལོ། ཁངས་པོ་ལ་གཉིས་ལས། བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དང་ནི་མཚོན་བྱ་དང་། །སྒྲོ་དང་བྱེ་བྲག་འབྲེལ་པ་ཡང་། །འགྲུལ་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ། ། བརྡགས་པས་འགྲུབ་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ནོག་ལྷོག་ཤལ་དང་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་ནོག་ལྷོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་འདི་ཉིད་བ་ལང་ངོ་ཞེས་མིང་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྲུལ་པ་ལ་བདག་གཅིག་པའི་བརྡ་ཚད་བྱས་པས་འགྲུབ་ཀྱི། དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ་མཚོན་བྱ་སྒྲོ་བཏགས་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་དང་བྱེ་བྲག་གི་འབྲེལ་པའང་ལྷོག་པ་གཅིག་རྒྱང་དང་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་ཤིང་དང་ཤ་པ་གཅིག་ཏུ་འགྲུལ་པ་ལ་བདག་གཅིག་པའི་བརྡ་ཚད་བྱས་པས་འགྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲོ་དང་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་པ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྒྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ནི། བྱས་ཡོད་དང་མི་རྟག་པ་གཅིག་ཡིན་པར་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་རྩ་བའི་རྟགས་ནི། གང་ཡོད་དེ་འཇིག་བྱེད་པ་བཞིན།།སྒྲ་ཡང་ཡོད་ཅེས་རང་བཞིན་རྟགས།། གཞུང་འདིས་ཡང་དག་གི་སྒྲོར་བ་བཀོད་པ་སྟེ། གང་ཡོད་པ་དེ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་སྟེ་བྱེད་པ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས……

སོ།། །གཉིས་པ་སྒྲོར་བའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ལས། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་ཕྱོལ་གྱིས་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་སྒྲ་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ་འགྲུལ་པའོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དེ་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ལའང་བཞི་ལས

དང་པོ་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་ན། ཡོད་པཧམ་བྱས་པ་གང་བཀོད་ཀྱང་རྒྱང་
མོད། འོན་ཀྱང་འགལ་ཞིག་རྒྱལ་ཕྱན་དང་བདག་དང་དབང་ཕྱུག་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་
སྒྲ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པར་མི་འདོད་པར་ཁོའི་བློ་ངོར་རྒྱས་མ་གྲུབ་ཀྱིས་དོགས
ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་དེ་དེ་དག་ཡོད་པར་ཁོ་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར།།།།
ཏོ། །ཡང་ཡོད་པ་དེའང་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
ཕྱིས་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཁོའི་བློ་ངོར་གྲུབ་ན་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པས་གྲུབ་བོ། །
གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བརྒྱས་པ་དགག་ན། བོད་ཁ་ཅིག་ཡོད་པའི་དོན་དོན
བྱེད་ནུས་པ་ལ་བྱས་ན་ལྟོས་པ་བའི་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། ཁྱད་པར
ལྟོས་དང་དག་པ་སྟེ། །འཇིག་ལ་འབྱས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན། །ཞེས་བྱས་པ་ལྟོས
པ་བ་དང་ཡོད་པ་མི་ལྟོས་པར་དག་པ་བར་གསུངས་ལ། དོན་བྱེད་ནུས་པའང་དོན
བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དག་པ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡོད་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན
ལ་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྒྲ་མ་བཏགས་ཀྱི་རྟམ་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མི་འཐད་དེ།
བྱས་པ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་གིས་བྱས་ཞེས་བྱེད་པ་པོ་ལ་ལྟོས་ལ། ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ན
རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མ་ལྟོས་ཀྱང་ཡོད་པ་རྟོམ་པའི་ཕྱིར་ལྟོས་མ་ལྟོས་སུ་ཅཱཊ་ཀྱི་ཕྱིས་དོན
བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྟོས་པ་བར་འཇོག་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པ་ཡིན
ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲ་མ་བཏགས་ཀྱི་རྟམ་པ་ལ་བྱེད་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་རྟམ་པ་ནི་སྒྲ
བཏགས་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་རྟམ་པ་ཉིད་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་འདོད་ན་དངོས
པོའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཞེས་དང་གཟོད་འཇོག་དགོས་པས་མཐར་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན
ནོ། །དེས་ན་སྒྲ་མ་བཏགས་ཀྱི་རྟམ་པ་བརྗོད་ན་འཇིག་གོ། །ཡང་བོད་ཕལ་ཆེར
དངོས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཡོད་པས་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་མ་ངེས
པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་མཚུངས
པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དངོས་པོའི་ཡོད་ཙམ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི

ཡོད་ཙམ་གཞིས་ཡོད་ངོ་ཞེ་ན། དངོས་མེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཅི། དོན་བྱེད་ནུས་ན་
དངོས་པོར་འགྱུར་ལ། མི་ནུས་ན་ཅིའང་མེད་པས་ཡོད་པར་མིང་བཏགས་ཀྱང
མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱས་དགོད་པ་ན་ཡོད་ཙམ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བས
དངོས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དགོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི
གྲགས་པའི་རིགས་པ་ཏི་མ་མེད་པ་ལ་བན་རྟོག་གི་རྟོག་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་སྟོང་བ
ཐུན་པོ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཅི་ཞིག་ཤེས། གསུམ་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། ཡོད་པའི
མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན·····
ནོ།། །བཞི་པ་དེ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། འོན་སེམས་ཟམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས
པོ་རྣམས་འགག་ཀ་མའི་[ཀ། ཁ་མ་]ཐ་མའི་སྐད་ཅིག་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར
དངོས་མེད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུན་དང་མ་ཐུད་པ་ཡིན་པས [ལ
] ཐུད་ན་དོན་བྱེད་ནུས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱས་དེ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ལ་གཞིས་ཏེ།
ལྷོས་མེད་དང་། གཞོད་པ་ཅན་ཀྱི་རྒྱས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་འཇིག
པ་ཡིན། །དེ་ལ་འཇིག་བྱེད་གཞན་མི་དགོས། །དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་བྱས
པའམ། ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཞིས་པར་སྐྱེས་པ་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཞིག
པ་ཞེས་མིང་གཏགས་ཀྱི་བཤིག་ནས་ཞིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་གྲུབ་པ་ཅིའང་མེད
དོ།། །དེ་སྐད་དུ། རྒྱུ་མེད་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི། །རང་གི་ངོ་བོས་རྟེས་འཇུག་ཉིད།།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་གཞིས་ལས་དང་པོ་རྒྱས་དགོད་ན། ངོ་བོ་གང
རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཆོགས་པ་ཐ་མ
འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་གཞན་ལ་མི་ལྷོས་པ་བཞིན་དངོས་པོ་འཇིག་པའང་རྒྱུ་གཞན་ལ
ལྷོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་སོ། །
གཞིས་པ་དེའི་གཞོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ནི།

འཇིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་ཕྱིར། །ལྟོས་མེད་འདི་ནི་མ་གྲུབ་ལོ། ། ཐུམ་པའམ་ཤིང་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་གྱི་འོན་ཀྱང་ཐོ་བའམ་མེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་གཞན་ [ཀ། ཆུན་གཞན་] གྱིས་འཇིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེན། འདི་ལ་དཔྱད་དེ། འཇིག་པར་བྱ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། །ཞིག་པ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །འཇིག་པའི་སྒྲ་དོན་འཇུག་མོད་ཀྱི། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྒྱ་མི་དགོས། །འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་དེ་འཇིག་རྒྱ་ཐམ་པའམ་ཤིང་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལའང་འཇུག་ཞིག་ཅིང་ཞིག་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་འཇིག་པར་བྱ་རྒྱ་དངོས་པོའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་མེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་ འཇིག་པ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་སྟེད་པ་ལས་ [ཁ། ལ་] རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ལ་དགོངས་ལ་ཞིག་ནས་མེད་པ་ལ་འཇིག་པར་འདོད་གསས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་མེད་ནི་ རྒྱ་གཏན་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ་ འཇིག་པ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་འཇིག་པ་ལ་རྒྱ་མི་དགོས་པར་གསལ་ལོ། །འདིའི་ དགོངས་པ་མ་ཤེས་ནི་གཞུང་འཆད་པ་འདྲེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཙམ་ཉིད་གྱིས་ ལྟོས་མེད་འགྲུབ་མོད། འོན་ཀྱང་འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་འདི་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་པར་ བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟམ་པར་བཏགས་ལ་དགག་སྟེ། ཐུམ་ འཇིག་ དངོས་ མེད་ རྒྱ་ མི་ ལྟོས།ཁ ;ངངོས [ཀ། དགོས་] ནའང་རང་གྲུབ་རྒྱ་ཅི་དགོས། ། གཞན་རྒྱས་བྱས་པས་དེ་མི་འཇིག །དེས་ན་འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་གྲུབ།། ཐོ་བ་ལ་ས་ཁགས་པ་རྒྱས་ཐུམ་པ་འཇིག་པར་བྱེད་ན་འཇིག་པ་དེ་ཅི་དངོས་མེད་ཡིན་ ན་རྒྱས་བསྟེད་པ་འགལ་ལོ། །རྒྱས་བསྟེད་ན་དངོས་མེད་དུ་འདོད་ཀྱང་དངོས་པོར་ འགྱུར་ཏེ་ རྒྱ་གྱ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་ པ་ དངོས་ པོ་བྱེད་ ན་ དངོས་ པོ་ ལ་ རང་ བཞིན་

[ཞ། ཅ། རང་གཞན་] གཉིས་ སུ་ཁ་ ཚོན་ ཚོད་ པས། བྱམ་ ཆ་ རང་ བྱ་ མི་ དགོས་ ཏེ་ རྫ་ མཁན་ ཀྱིས་ བྱས་ ཟིན་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །བྱམ་ ཆ་ ལས་ གཞན་ ཕྱེད་ ཏོ་ ཞེ་ན། འཇིག་ པའི་ རྒྱ་ ཐོ་ ཆ་ དེས་ བྱམ་ ཆ་ ལས་ གཞན་ ཐོ་ བཅམ་ ཀྱོ་ མཱའམ་ ཏེ་ གཉིས་ ལས་ གཞན་ ཞིག་ ཕྱེད་ བརྟག་ གྱང་། ཐོ་ ཆ་ རང་ ཐོ་ བས་ ཕྱེད་ མི་ སྲིད་ ཏོ། །ཀྱོ་ མོ་ ཕྱས་ ན་ བྱམ་ པའི་ ཉེར་ ལེན་ དང་ ཐོ་ བའི་ ལྷན་ ཅིག་ ཕྱེད་ ཆ་ ལས་ ཀྱོ་ མོ་ སྟེ་ ཆ་ ཁོ་ ཐོ་ ཡང་ འདོད་ དོ།། །གལ་ ཏེ་ ཀྱོ་ མོར་ བཏང་ ཆ་ ཉིད་ འཇིག་ ཆ་ རྒྱས་ ཕྱས་ ཆ་ ཡིན་ ནོ་ ཞེ་ ན། ཀྱོ་ མོ་ བསྟེད་ ཆ་ ལ་ འཇིག་ ཆ་ བསྟེད་ པར་ འདོགས་ ན་ ཐུན་ ཐོ་ ལ་ ཆ་ ལང་ ལྟར་ མིང་ ལ་ མི་ བརྩད་ དོ། །གལ་ཏེ་ སྟོན་ མ་ གཅིག་ གིས་ ཐོ་ ཅ་ ཞིག་ ཆ་ དང་ ཟློག་ ཆ་ ཞེལ་ བའི་ འབྱས་ བུ་ གཉིས་ བསྟེད་ ཆ་ ལྟར་ ཐོ་ ཆ་ གཅིག་ གིས་ བྱམ་ ཆ་ དངོས་ མེད་ ཏུ་ འཇིག་ ཆ་ དང་ ཀྱོ་ མོ་ [མོའི་] དངོས་ ཐོ་ གཉིས་ ཅིག་ ཅར་ བསྟེད་ དོ་ ཞེ་ ན། ཐོ་ ན་ མ་ གཅིག་ ཉིད་ ལྷན་ ཅིག་ ཕྱེད་ ཅིང་ ཕའི་ ངན་ ཕྱས་ ཏུ་ ཏུ་ མ་ སྟེད་ ཀྱང་ འདིར་ འཇིག་ ཆ་ ངོ་ མོ་ ངོ་ ཐ་ ཀྱོ་ ཆ་ ཏུ་ ཕའི་ ཡུལ་ ཏུ་ མཚུངས་ ཆ་ ཀ་ ལ་ ལྷིད། ཐོ་ ཆ་ ངང་ ཀྱོ་ མོ་ ལས་ གཞན་ ཞིག་ ཐོ་ ཆ་ ཕྱེད་ ན། གཞན་ ཕྱས་ ཕྱེ་ ཆ་ ཆ་ ཁ་ ཆ་ ཕྱས་ ཆ་ ཆ་ ཁ་ ཕ་ ཀ ཀ ཀ

མེས་བྱ་ཅི་དགོས། ཐ་དད་ནའང་ཤིང་མི་འཛིག་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་རྒྱུ་ཏུ
ཤིང་མཐོང་བར་ཐལ། མ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མེ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཤིང་འཛིག
པ་ཡིན་པས་ཤིང་མི་མཐོང་ངོ་ཞེན། དངོས་པོ་གཞན་སྐྱེས་པས་གཞན་འཛིག་ན་ཏ
ཙང་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཤིང་རྒྱུ་ན་མེ་སྐྱེས་ཀྱང་མེ་ [ཏ། མི་] འཛིག་དགོས་ལ།
མི་ རྒྱ་ནའང་ ཤིང་ ཁོ་ ར་ འཛིག་ པས་ མེ་ མི་ དགོས་ ས། ། མེ་ ས ྐ ྱ ེ ་ ཁ ་ ད ེ ས ་ ཤ ི ང ་
བསྐྱེད་པས་ པས་ མི་ ས ྐ ྱ ང ་ ངོ ་ ཞ ེ ན ། ཤ ི ང ་ ম ི ་ འ ཆ ོ ས ་ ཁ ར ་ ཐ ལ ། ད ས ྐ ྱ ེ ད ་ ཁ ར ་ ཅ ম ་ ལ ས ་
མེད་ཡིན་ ཕྱིར་ རོ། ། ཞེས ་ བ ྱ ་ ཁ ་ ལ ་ ས ོ ས ་ ཁ ས ་ ཁ ས ་ ཁ ས ། ། ས ེ ས ་ ལ ས ་ ད ོ ན ་ ག ཞ ན ་ ཐ ུ ང ་
ཁ ་ ད ས ། ། ས ྐ ྱ ེ ་ ན ་ འ ཛ ི ས ་ ཁ ར ་ ম ེ ད ་ ཁ ར ེ ། ། ཤ ི ང ་ ན ི ་ ম ཐ ོ ང ་ ཁ ར ་ ཐ ུ ང ་ ལ ། ། འ ད ེ ད ་
ཉ ི ད ་ ལ ད ེ ་ ཡ ི ས ་ ལ ཛ ི ས ་ ཅ ེ ་ ན ། ། ཇ ི ་ ལ ྟ ར ་ ག ཞ ན ་ ན ི ་ ག ཞ ན ་ ལ ཛ ི ས ་ ལ ཐ ུ ང ། ། ཞ ེ ས ་ ཐ ུ ་ ཁ
ལ ་ ས ོ ས ་ ཁ ་ ག ས ུ ང ས ་ ཁ ་ ལ ྟ ར ་ ར ོ ། ། ག ཞ ན ་ ཡ ང ། ། ལ ཛ ི ས ་ ཁ ་ ད ངོ ས ་ ম ེ ད ་ ཐ ུ ས ་
ཏ ེ ད ་ ཅ ེ ས ། ། ས ྐ ྱ ེ ན ་ ལ ྟ ོ ས ་ ম ེ ད ་ ཤ ེ ས ་ ག ཞ ན ་ ལ ས ་ ཐ ེ ད ། ། ཤ ེ ས ་ ཁ ་ ད ངོ ས ་ ম ེ ད ་ ཐ ུ ས ་
ཏ ེ ད ་ ཅ ེ ས ། ། ལ ད ེ ་ ཉ ི ད ་ ཡ ི ས ་ ལ ཛ ི ས ་ ཅ ེ ་ ན ། ། ཤ ེ ས ་ ཁ ་ ད ངོ ས ་ ম ེ ད ་ ཐ ུ ས ་ ཏ ེ ད ་ ཅ ེ ས ། ། ལ ད ེ ་ ཉ ི ད ་ ཡ ི ས ་ ལ ཛ ི ས ་ ཅ ེ ་ ཡ ང ་ ম ི ་ ཐ ེ ད ་ ཅ ེ ས ། ། ད ངོ ས ་ ম ེ ད ་ ཐ ུ ས ་ ཡ ི ས

དེ་ལྟར་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གྱི་ལ་བའི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་འདིས་ [ཞ། དེས་] དངོས་པོ་
འཇིག་པ་ལ་ཅིའང་མ་བྱས་པས་འཇིག་པ་ལྟོས་མེད་གྱུབ་པར་དགོངས་ཏེ། དཔེར
ན་མེད་པ་ལ་ལྷ་བ་དང་བལྟ་རྒྱ་མེད་པའམ། ནམ་མཁའ་སྣོམ་པ་དང་བསྣོམ་རྒྱ
མེད་པའམ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་བསྣོམ་པ་དང་སྣོམ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ
ལྟར་དོན་གཅིག་གོ །གཞིས་པ་མ་ངེས་པ་སྒྲུབ་བ་ནི། ཆོས་གས་པ་ཚང་ ཡང་ མ
ག་ བཞིན། །ལྟོས་ མེད་ འདི་ ཡང་ མ་ ངེས་ ལོ། །ཁ་ཅིག་ཐོན་དང་ཆུ་ལུང
ཀྱི་ ཆོས་ཀས་ པ་ ཚང་ ནས་ རྒྱ་གཞན་ ལ་ ལྟོས་ པ་ མེད་ དུ་ ཟིན་ ཡང་ ། ཆ
ག་ ཀི་ ཐ་ ཕ
ཐ
ཕ
ཐ
ཕ
ཐ

པས་ རྒྱུན་ འགྱུར་ བ་ ལ་ ལྟོས་ པའི་ རྟགས་ མ་ གྱུབ་ བོ་ སྟམ་ ན། ཆོས་གས་པས་ ཕྱི་
ནས་བསྒྲེད་པ་ལྟར། །གཅིག་ཕྱིར་དང་པོར་བསྒྲེད་པར་འགྱུར། །
ས་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་པ་ཐ་མས་མ་ཐུག་བསྒྲེད་པ་ལྟར་སྔར་ཆོས་པ་
ཅམ་ཉིད་ན་བསྒྲེད་པར་ཐལ་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཅིག་ཉིད་ན་ཡང་གཞན་ཡོད་ཕྱིར། །མ་ཐུག་བསྒྲེད་པར་མི་འགལ་ན།།
གལ་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་པ་དང་པོ་ལ་གཞན་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་ཐ
འགལ་སོ་ཞེ་ན། གཞན་ཅན་གཞན་མེད་ཐ་དད་ཕྱིར། །གཅིག་ ཏུ་ འདོད་
ཀྱང་ གཉིས་ སུ་ འགྱུར། །ཆོས་པ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ཏེ་གཞན་ཅན་
གཞན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆོས་སྣ་ལྡན་ཡི། །ཐུག་སྒྲུབ་
ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱང་། །སྣ་ལྡའི་ཐུག་མི་སྒྲུབ་པས། །གཏན་ཆོས་
འདི་ ནི་ ཐ་ ངེས་ ལོ། །གལ་ཏེ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྣ་ལྡའི་ཐུག
སྒྲུབ་ པ་ ལ་ལྟོས་ ནས་ ལྟོས་ མེད་ ཀྱི་ རྟགས་ ཞུགས་ ཀྱང་ དེས་ སྣ་ ལྡའི་ ཐུ་ ཀ་ མི་ སྒྲུབ
པས་རྟགས་དེ་ཐ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། ། །

མི་ལ།ོས། །འཇིག་པ་དངོས་མེད་རྒྱ་མི་དགོས། །དེས་ན་འཇིག་བྱེད་
གཞན་མི་ དགོས། །སྤ་ལུ་དང་ནས་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་དང་མི་སྐྱེད་
པའི་རང་བཞིན་ནི་ རང་རང་གི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་ ཚན་ཚུན་རྒྱ་མ་ཡིན། དེས་ན་རྒྱ་མ་ཡིན
པ་ དེ་དེའི་ རང་བཞིན་ མ་ ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འབྲུང་བ་ དང་འབྲུང་ བ་ལས་ཀྱང་ པར
ཕྱད་ ཕར་ མེད་ ཕ་ ལ་ རྒྱ་ དང་ རྒྱ་ མ་ ཡིན་ ཕའི་ ཕྱད་ ཕར་ ནི་ ཕ་ ཕ ད ད ཕ ནི ད ད ཀ ཀ ས
ཕ ད ད ལ ལ ས ད ད ཕ ཕ ད ད ཕ ཕ ད ད ཕ ཕ

ན་རྒྱ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་བྱམ་པ་མི་རྒྱ་པ་དང་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་རྒྱ་པ
གཉིས་དངོས་འགལ་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་རྫས་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆོལ་ཏེ།
རྣམ་འགྲེལ་ལས། འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་ཅན་ཡིན་ནའང་། །རྒྱ་ཕྱིར་དངོས་པོ་འཛིག
པ་དག །ལྟན་ཅིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །འདི་མི
འཐད་ [ཀ། སྐྱོན་མེད་] དེ། ཞིག་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པས་དངོས་མེད་ཡིན་ཡང་རྒྱ
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་དངོས་མེད་ངོ་བོ་མེད་པར་འདོད་ལ། རྒྱ་མི་རྒྱ་གི
དཔྱད་པའང་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་གི་དངོས་མེད་ལ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་བཤད་ཟིན
ཏོ།། །དེས་ན་རྒྱ་མི་རྒྱ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
མེད་པ་རྒྱ་ཉིད་ཀ་ལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་ཞིག་པ་དངོས་མེད
ལ་ནུས་པ་མེད་པས་དེས་དངོས་པོ་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དངོས་པོ
རྒྱ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཞིག་པ་དངོས་མེད
ཀྱིས་དངོས་པོ་འཛིག་པར་མི་འདོད་པས་སོ། །དེའང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། མེད་ལ
དངོས་འཛིག་མེད་ཉིད་ཀྱིས། །ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མི་རྟག་སྟེ། །གང་ཕྱིར་དངོས་པོ
འཛིག་པ་ཡིས། །འཛིག་པ་དག་ནི་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན
འཛིག་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཤིག་པས་ཞིག་པ་དེ་དངོས་མེད་དུ་མི་འདོད་ཀྱི་འོན
ཀྱང་རང་གི་རྒྱ་ལས་སྐད་ཅིག་གཅིག་སྐྱེས་ནས་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དུ་མི་སྡོད་པ
ཅམ་ལ་འཛིག་པ་ཟེར་ཀྱིས་འཛིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཡོཊས་པ་མི་འདོད
ངོ།། །དེའང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དངོས་འཛིག་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཕྱིར། །དེ་ཤེས
ངོན་དུ་ཞེམས་ཀྱིས་ནི། །དེ་ཡི་ཐ་དད་སྒྲོ་བཏགས་ནས། །གནས་སྐབས་དེ་རྒྱ་མེད
ཅན་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗགས་ན
མི་འཐད་པ་སྟང་བ་ནི། རྒྱལ་དཔེགས་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་ཡིན་ན
སྟར་ཏེད་ལ་བཀོད་པ་ལྟར་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞིག་པ་དངོས་པོ

ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་ཞིག་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་ན་ཤེར་བམ་བྱུམ་པ་
ཉིད་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མཚུངས་སོ་ཞེན། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་ན་
དངོས་པོ་ལ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་བརྟག་པ་དེ་འཇུག་གི་
འདིར་འཇིག་པ་ཏོ་པོ་མེད་པ་ལ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཀྱི་ སྐྱོན་མི་འཐུང་ངོ། །དེ་
ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡི་ཆུང་ཟད་འཐུར་མེད་དེ། ।མེད་པར་ཐུར་པ་ཅམ་ཞིག
ཡིན།། །ཡོད་ལ་རྣམ་རྟོག་འདིར་འཐུར་ཏེ། ।བསམ་བློ་བ་དངོས་དང་འབྲེལ་ཕྱིར་རོ།།
ཞེས་བྱ་བ་དང་། དངོས་མེད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། ।དངོས་པོ་མེན་ཞེས་བྱ
བ་ཡིན། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।གསུམ་པ་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་ལ
མཚུངས་པ་སྒྲུབ་བ་ནི། བྱས་པའམ་ཡོད་པར་མཚུངས་པ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་མི
སྲིད་ན། དངོས་པོ་མཉམ་པོ་ལ་རང་གི་ཡུལ་དུ་དངོས་པོ་གཞན་སྐྱེ་བའི་གཏན
བྱེད་པའི་ཐོགས་བཅས་བྱུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཏན་མི་བྱེད་པའི་བློ་དང
སྟང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱང་མི་སྲིད་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན་མི
མཚུངས་ཏེ། བྱས་པའམ་ཡོད་པར་སྐྱེས་ཅམ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་མི་རྟག
པ་དང་རྟག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཐ་དད་མེད་ལ་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་གཉིས་རྒྱུ་ཐ
དད་ལས་སྐྱེ་བར་གྱུབ་པས་གཅིག་ལ་མཚུངས། དེ་སྐད་དུའང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཇི
ལྟར་ཐུ་ལ་ལྟན་འགའ་ཞིག་ཉིད། ।ཐོགས་བཅས་ཉིད་འདོད་དེ་བཞིན་དུ། ।ཡོད
རྣམས་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན། ।ཐུ་ལ་ལྟན་མེན་པ་མེན་ཞེ་ན། ।ཞེས་དོགས་པ
བཀོད་ནས་དེའི་ལན་དུ། ཐུ་ཡི་རང་བཞིན་འདས་པ་ལས། ।འབྱས་བུའི་རང་བཞིན
འདས་པ་སྟེ། ।ཐ་དད་ཐུ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར། ।མི་རྟག་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད། ।ཅེས
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।གཉིས་པ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལའང་། གཉིས
ལས་ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། བྱ་རོགས་དཀར་པོ་སྲིད་པ་ལྟར། ।དངོས་པོ་རྟག

པ་ མི་ འགལ་ ཟེར། །དབང་ཕྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་བྱ་རོག་ཕལ་ཆེར་ནས་
པོར་མཐོང་ཡང་རྒྱ་ལ་དཀར་པོ་ སྲིད་པ་ལྟར། དངོས་པོའི་ནུས་པ་སྟ་ཚོགས་པས
བྱེམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕལ་ཆེར་མི་རྣག་ཀྱང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག
རྣག་པར་སྐྱེའོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱེམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་གྱི་མཐར་འཛིག་པར་མཐོང
བ་འདི་དག་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱིས་ [ཞ། ཀྱི་རྣག་] འགྱུར་ཀྱང། དབང་ཕྱུག་ལ
སོགས་པ་རང་བྱུང་ཡིན་པས་བྱས་པའི་རྣག་མི་འགྱུར་ལ་རྣག་པ་ཡིན་པས་ཐ
མར་འཛིག་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལྟོས་མེད་ཀྱིས་མི་རྣག་པར་མི་འགྱུར་པས་ཡོད
པའི་ རྣག་གྱུར་ ཀྱང་ མི་ རྣག་ པའི་ བསྒྱུར་ བྱ་ མི་ འགྱུར་ བོ། །དེས་ན་ མི་ མཐུན
ཕྱོགས་ལ་རྣག་ཞུགས་པས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་པ་དེ་དག་ག
པ་ ལ་ གསུམ་ ལས། བརྟག་ན་ མི་ འཐད་ པ་ ནི། རྣག་དེས་དོན་བྱེད་མི་ ནུས
ན། ། དངོས་མེད་ཡིན་ཕྱིར་དོན་ ལ་ མཐུན། །ནུས་ དེ་ འགྱུར་ ན་ རྣག
པ་ ཉམས། །འགྱུར་ བ་ མེད་ ན་ བྱེད་ པ་ འགལ། །དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ
རྣག་ པར་ འདོད་ པ་ དེ་ ཅི། དོན་ བྱེད་ མི་ ནུས་ ན་ ཡོད་ པར་ མེད་ བཏགས་ ཀྱང་ དངོས
མེད་ཡིན་ པས་ མིང་ ལ་ མི་ བརྟེན་ དོ། །གལ་ཏེ་ ནུས་ ན་ དེས་ བྱ་ བ་ བྱེད་ པའི་ ཚེ་ སྟར
ཀྱི་ རང་ བཞིན་ ལས་ འགྱུར་ ན་ མི་ རྣག་ པར་ འགྱུར་ ལ་ མི་ འགྱུར་ ན་ དོན་ བྱེད་ པ
འགལ་ཏེ། དོན་ མི་ བྱེད་ པའི་ གནས་ སྐབས་ ལས་ མ་ འགྱུར་ བའི་ ཕྱིར་ རོ། །གཞན
པ་ དེ་ རྣག་ ཀྱིས་ བསྒྱུར་ པ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། རྣག་ དགོད་ པ་ དང་། སྟོར་ བའི་ དོན
དོས་ བཟུང་ བ་ དང་། རྣག་ ཀྱི་ རིགས་ དོས་ བཟུང་ བའོ ［ ཅ། དེ་ ལ་ ཐུང་ ཕ་ ས།ོང
བའོ ］ ། །དང་པོ་ནི། གང་གང་ བྱེད་ མེན་ དེ་ དངོས་ མེད། །མ།ཁའ་ བཞིན
རྣག་ པའང་ བྱེད་ པས་ ས།ོང། ། །གང་ དོན་ བྱེད་ པས་ ས།ོང་ ཕ་ དེ་ ཡོད་ པས་ ས།ོང་ ས།ེ

ནམ་མཁའ་བཞིན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྣག་པའང་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་ངོ་།།
ཞེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣག་པ་ལ་རྣགས་བྱས་པའང་[ཀ] པའམ་]ཡོད་པ་འགོག
པས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོང་བའི་དོན་ངོས་བཟུང་བ
ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་དང་། གཏན་ཚིགས་སོ། །དང་པོ་ལ
གཉིས་ལས་རང་གི་ལུགས་ནི། ཆོས་ཅན་རྣག་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན། །
ཆོས་ཅན་ནི་ཕ་རོལ་གྱིས་ཁས་བླངས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ
དོན་ལ་རང་མཚན་དུ་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་དགག
པ་ལ་གཉིས་ལས། རང་མཚན་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་པ་དགག་ན། བོད་འགའ་ཞིག
ཤེས་བྱ་ལ་གནས་པའི་འཇིག་པ་ཁེགས་ཅམ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དང་།
རྣག་པའི་རང་མཚན་ཤེས་བྱ་ལ་གྲུབ་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས
པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་པ་དགག་ན།
ཁ་ཅིག་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་དོན་རྒྱང་པ་ལ
དགག་སྒྲུབ་བྱས་པས་རང་མཚན་ལ་མ་འཕྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ
ནི། དངོས་པོ་བཀག་ཁེད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ནི་ཁ་དོག
ཏུ་དབྱུང་བྱ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དོན་གྱིས་གོ་བ་བྱས་པཉམ་ཡོད་པས་སྟོང་པའི་མེད
དགག་ཁེད་དོ། །གསུམ་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་།
ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས
བརྗོད་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། མངོན་སུམ་གྱིས
གྲུབ་པ་དགག་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཟེར། །ཁ་ཅིག་རྣག
པ་ལ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མངོན་སུམ་གྱིས
གྲུབ་པར་འདོད་དེ། དགག་གཞི་རྣག་པ་འགྱུར་མེད་ལ་རྟོག་པ་དང་། དགག་བྱ

དོན་བྱེད་པ་འགྲུར་བ་ལ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་གཉིས་འཛིན་སྟངས་འགལ་བར་རང་
རིག་གིས་སྤྱོང་བའི་ཤུགས་ལས་ [ལ་] ཡུལ་གཉིས་འགལ་བར་གྱུར་པས་རྟག
པ་ལ་དོན་བྱེད་པ་ཞེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མི་འཐད་དེ། དགག་བྱ་འཛིན
པ་སྐྱེ་མི་དགོས། །དགག་པ་བྱེད་པ་ལ་དགག་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ
བས་ཁྱབ་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་གཅིག་ཡིས་འགྲུབ་པར་
འདོད་པ་དགག་ན། ལ་ལ་རྟོག་སྤྱོང་གཅིག་ཡིན་ལོ། །ཁ་ཅིག་རྟག་པ་ལ
དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྟག་པ་འགྲུར་མེད་དུ་རྟོག་པ་སྤྱོང་བའི་རང
རིག་གིས་དེའི་ཡུལ་འགྲུར་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྱུབ་པས་འགྲུར་བ་ཙམ་ཁེགས་པ་ན
རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་པཝང་ཁེགས་པས་བློ་གཅིག་ཏིད་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ
ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལོག་རྟོག་ཏིད་ཀྱང་མི་སྲིད་འགྲུར། །རྟག་པ
འགྲུར་མེད་དུ་རྟོག་པ་སྤྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་གྱུབ་པས་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན
བྱེད་པ་ཁེགས་ན། མ་སྟེགས་བྱེད་ལ་རྟག་པ་བྱེད་པ་ཡོ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་མི
སྲིད་དེ། བློ་གཅིག་ཏིད་ཀྱིས་རྟག་པ་ལ་དོན་བྱེད་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། དེས་ན་སྐད་ཅིག་གིས་སྟོང་ལ། །དོན
བྱེད་འགོག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ། །དེ་ ལ་ གཉིས་ ལས་ དང་ པོ་ རྟགས
དགོད་པ་ནི། གང་འགྲུར་བ་མེད་པ་དེ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པ་མེད་དེ།
ནམ་མཁའ་བཞིན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའང་འགྲུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཁྱབ
བྱེད་མི་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཕྱོགས་ཆོས་ནི
ཕྱིར་ཐོལ་ཀྱིས་ རྟག་ པ་ འགྲུར་ མེད་ དུ་ ཁས་ བླངས་ པ་ ཏིད་ ཡིན་ ལ། ། གཉིས་ པ
འགྲུར་མེད་ལ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་ [ཀ། ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་] མེད་པའི་ཁྱབ་པ་ནི།

མཐའ་གཞན་བཀག་པས་འགྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཅིག་ཅར་དོན་བྱེད་ན་ཅིག་ཅར་
ལན་གཅིག་བྱས་ནས་འཛིག་ན་བྱེད་པ་དང་འཛིག་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་ལ
ཁྱད་པར་ཡོད་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ་ཏེ། འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལན
གཅིག་ཐམས་ཅད་བྱེད་ན་མ་འོངས་པ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟར་གྱུབ་པར་ཐལ། ཅིག
ཅར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཕྱིས་ཀྱང་དོན་བྱེད་ན་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་ཉམས་སོ། །
གལ་ཏེ་རྟག་པས་རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ན་དང་པོ་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ལས
ཕྱིས་བྱེད་པར་འགྱུར་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ[ཞ། འགྲུར]།མི་འགྲུར་ན་ཕྱིས་ཀྱང
མི་བྱེད་པར་ཐལ། སྔ་མ་ལས་མ་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁོད་སྨྲོས་དཔོན་གྱིས
དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །དེ་ལ་རིམ་དང
རིམ་མ་ཡིན། །འགལ་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མིན་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐུན་པ་སྦྱང་བ་ལ་གཉིས་ལས། རྟག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་མི
ཤེགས་པ་སྦྱང་བ་ནི། རང་བཞིན་རྟག་ཀྱང་གནས་སྐབས་རྣམས། །
འགྲུར་ཕྱིར་དོན་བྱེད་འཐད་ཅེ་ན། །རྟག་པའི་རང་བཞིན་མི་འགྲུར་ཡང
གནས་སྐབས་འགྲུར་བས་དོན་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། གཉིས་པོ་གཅིག
ན་ཆོས་གཉིས་འགལ། །ཐ་དད་ཡིན་ན་བྱེད་པ་འགལ། །རྟག་པའི
རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་གཅིག་ན་འགྲུར་མི་འགྲུར་ཆ་གཉིས་འགལ
ལ། ཐ་དད་ན་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པས་དོན་བྱེད་ཀྱང་རང་བཞིན་རྟག་པས་དོན
བྱེད་མི་ནུས་པར་འགྲུར་རོ། །གཉིས་པ་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ལ་མི་ཤེགས་པ་སྦྱང
བ་ནི། སྐད་ཅིག་འཛིག་པ་མེད་ན་ཡང། །རགས་པའི་འགྲུར་བ་ཡོད
ཅེ་ན། །རྟག་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་མེད་ཀྱང་རགས་པའི་འགྲུར་བ་ཡོད

པས་བྱ་བ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དང་ པོ་ སྣང་ ཅིག་ མི་ འཛིག་ ན། །རགས་ པའི་
འགྱུར་བ་གཅ་ལ་སྲིད། །དང་ པོ་ ནས་ སྣང་ ཅིག་ གིས་ མི་ འཛིག་ ན་ ཕྱིས་ ཀྱང་
འགྱུར་བ་འགལ་ཏེ། སྣང་ ཅིག་ དང་ པོ་ སྐྱེས་ པ་ དེ་ གཉིས་ ཐུ་ སྟོང་ ཅིང་ གསུམ་ དུ་ མི་
སྟོང་ པའི་ རང་ བཞིན། གཉིས་ པར་ ཉམས་ ན་ གཉིས་ པར་ སྟོང་ པའི་ རང་ བཞིན་
འགག་ པས་ སྣང་ ཅིག་ ཏུ་ གྱུར་ ལ། མ་ ཉམས་ ན་ གཉིས་ པའི་ གཉིས་ པ་ གསུམ་ དུ་
སྟོང་ པར་ འགྱུར་ བ་ ལས་ གསུམ་ དུ་ མི་ སྟོང་ པའི་ ཕྱིར་ གཉིས་ པར་ སྟོང་ པ་ མ་ ཡིན་ ནོ།
དེ་ ལ་ དགོངས་ ནས། གནས་ པ་ ལ་ ནི་ མི་ སྲིད་ དང་། །དང་ པོ་ མི་ འཛིག་ མཐར་ མི་
འགྱུར། །ཞེས་ མདོ་ སྡེ་ ཆུན་ ལས་ གསུངས་ པས་ སོ། །ཇོད་ གླང་ གཞན་ མང་ པོ་ སྣང་
ཅིག་ གིས་ འཛིག་ པ་ ཡང་ དག་ ཏུ་ སྣྲུབ་ ཤེས་ ན་ རང་ གྲོལ་ ལ་ དུ་ འགྲོ་ བས་ སྣང་ མི་ དགོས་
སོ། །གཉིས་ པ་ དོན་ བྱེད་ པས་ སྟོང་ པ་ ལ་ བྱས་ པའམ་ ཡོད་ པས་ སྟོང་ པའི་ ཁྱད་ པ་ ནི།
དོན་ བྱེད་ ནུས་ པ་ བཀག་ པ་ ལ། །དངོས་ པོ་ མེད་ པས་ ཁྱད་ པ་ གྲུབ། །
དངོས་ པོའི་ མཚན་ ཉིད་ དོན་ བྱེད་ ནུས་ པ་ ཡིན་ ལ་ དེ་ རྟག་ པ་ ལ་ ཞེགས་ པས་ རྟག་ པ
ལ་ དངོས་ མེད་ ཀྱི་ ཁྱད་ པ་ འགྲུབ་ སྟེ་ དཔེར་ ན་ ནམ་ མཁའ་ བཞིན་ ནོ། །གསུམ་ པ
རྟགས་ ཀྱི་ རིགས་ དོས་ བཟློག་ པ་ ལ་ གཉིས་ ཏེ། རིགས་ གང་ ཡིན་ པ་ དང་། གཉིས་ མི
དགོས་ པ་ སྤང་ བའོ། །དང་ པོ་ ནི་ ཡོད་ པའམ་ བྱས་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ འགོག་ ན་ དོན
འགོག་ ཡིན་ ལ་ མཚོན་ བྱ་ འགོག་ ན་ ཐ་ སྙད་ འགོག་ པ་ ཡིན་ ནོ། །གཉིས་ པ་ ནི། ལྟོས
མེད་ དམ་ གཅོད་ པ་ ཅན་ གང་ རུང་ གིས་ ཁྱབ་ པ་ འགྲུབ་ པས་ གཉིས་ དོན་ མེད་ དོ་ ཞེ
ན། གཅོད་ པ་ ཅན་ ཀྱི་ ལམ་ སྤྱོང་ དུ། །ལྟོས་ མེད་ འཚང་ པ་ དགོངས་ པ
མིན། ། ཁ་ཅིག་ ལྟོས་ མེད་ གཅོད་ པ་ ཅན་ ཀྱི་ ལམ་ སྤྱོང་ དུ་ འཚང་ པ་ ནི་ སློབ་ དཔོན་
ཀྱི་ དགོངས་ པ་ མ་ ཡིན་ ནོ། །དེས་ ན་ ལོག་ རྟོག་ རྣམ་ གཉིས་ ཀྱི། །གཉིན

པོར་ གཏན་ ཚོགས་ རྣམ་ གཉིས་ གསུངས། །ལྷོས་མེད་ནི་ མ་སྟེགས་བྱེད་ འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་འཇིག་ རྫུ་དང་ ཕྱད་ན་འཇིག་ལ། མ་ཕྱད་ན་མི་འཇིག་ པར་འདོད་པ་ལ་འཇིག་པར་ཁས་ལེན་ན་ རྫུ་ལ་མི་ལྷོས་པར་རང་གིས་ [ཞ། རང་ གི་ངང་གིས]འཇིག་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ཅིང་། གཞོད་པ་ཅན་ནི། དབང་ཕྱུག་དང་ རིག་བྱེད་ ལ་ ས་ཁས་ པ་ དངོས་ པོ་ ནི་ ཡིན་ ལ་ འཇིག་ བའི་ ཆུན་ ངང་ ཕྱད་ ཀྱང་ མི་ འཇིག་ པར་ འདོད་ པ་ ལ་ དངོས་ པོ་ འཇིག་ མེད་ ཅེས་ དོན་ བྱེད་ ནུས་ ས་མ་ མི་ ནུས་ ཞེས་ བརྟགས་ནས་ འགོག་ པ་ ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ འཇིག་ པར་ཁས་ལེན་ པ་ ལ་ གཞོད་ པ་ ཅན་ མི་ འཇུག་ ལ་ མི་ འཇིག་ པར་ ཁས་ ལེན་ པ་ ལ་ ལྷོས་ མེད་ མི་ འཇུག་ པས་ ཡུལ་ ཐ་ དད་ པ་ ཡིན་ནོ། །

གཉིས་ པ་ ནི་ ལས་ ཐུང་ བའི་ འབྲེལ་ པ་ ཅིས་ པར་ བྱེད་ པ་ ལ་ གསུམ་ ལས་ གཞན་ ལྷག་ས་ དག་ག་ན། རྫུ་ འཕྲས་ ཕྱུག་ས་ ལྟས་ ཅིས་ ཞེས་ ཟེར། །ཏ་ཅང་ ཐལ་ ཕྱིར་ འདི་ མི་ འཐད། །འགའ་ ཞིག་ རྫུ་ འཕྲས་ ཕྱུག་ས་ ལྟས་ ཅིས་ པར་ བྱེད་ དེ། དང་ པོ་ རྫུ་ འཕྲས་ གཉིས་ ཀ་ མ་ དམིགས། ཅི་ ནས་ རྫུ་ དམིགས། ཅི་ ནས་ འཕྲས་ བུ་ དམིགས། ཅི་ ནས་ རྫུ་ ལོག་ པས་ རྫུ་ མ་ དམིགས། ཅི་ ནས་ འཕྲས་ བུ་ ལོག་ པས་ འཕྲས་ བུ་ མ་ དམིགས་ ཤ་ དང་ ལྡན། །འདི་ ཙམ་ ཀྱིས་ མི་ ཅིས་ ཏེ། གནས་ སྐབས་ ཀྱི་ རྟེས་ སུ་ འགྲོ་ ལྷོག་ ཏ་ སྣ་ དང་ ཉེ་ མའི་ འོད་ ཟེར་ ལ་ ཡང་ ཡོད་ ལ། རང་ བཞིན་ རྟེས་ སུ་ འགྲོ་ ལྷོག་ གིས་ ཅིས་ ན། ཕྱུགས་ གསུམ་ ཉིད་ དུ་ འདུས་ ས། ।ཡང་ འགའ་ ཞིག་ རྫུ་ འཕྲས་ གཉིས་ ཀ་ མཐོང་ བ་ ལས་ རྫུ་ མ་ མཐོང་། ཅི་ ནས་ འཕྲས་ བུ་ མ་ མཐོང་ བའི་ ཚད་ མ་ གསུམ་ ཀྱིས་ ཅིས་ ཞེས་ ཟེར་ ཏེ་ རྫུ་ འཕྲས་ གཉིས་ དུས་ གཅིག་ ཏུ་ མཐོང་ བ་ མི་ ཕྱིད་ ལ་ རེས་ འཇོག་ ཏུ་ མཐོང་ ན་ མཐོང་ བ་ གཉིས་ དང་ མ་ མཐོང་ བ་ གཉིས་ ཏེ་ བཞིར་ འགྱུར་ ར། ।དེ་ འདང་ གནས་ སྐབས་ ཙམ་ ཆ་ ཡིན་ པར་ རང་ བཞིན་ ཅིས་ ན་ འགལ་ བ

མེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་གླགས་པས་ཀྱང་། རྒྱལ་ལ་ལྷོས [ཅ། ལྷོག] པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ། ཁ་ཅིག་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པ་དཀའ། ། ཞེས་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྟེས་འགྲོ་ཙམ་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པར་ལོག་ན་ལྷོག་པའི་ལྷོག་པ་ཉིད་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁ་ཅིག་འདིས་མི་ངེས་ཏེ་ལྷོག་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་གསུམ་ཀྱིས་དུ་བ་སྒྲུ་བར་མ་གྱུབ་པར་མེ་ལས་སྒྲུ་བ་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་མ་ཡིན་ལ་སྒྲུ་བ་ཞེགས་ཙམ་ཀྱིས་དེ་ལས་སྒྲུ་བ་མི་འགྲུབ་ཅིང་དུ་བའི་སྒྲ་དོན་མེ་མ་ཡིན་ལས་སྒྲུ་བ་ཞེགས་པས་མེ་ལས་སྒྲ་ བ་ མི་ འགྲུབ་ པ་ བཞིན་ནོ། ། ཞེས་ ཟེར་ ཏ་ མི་ འཕད་ དེ། ། ད་ བའི་ སྒྲ་ དོན་ དངོས་ མེད་ ཡིན་ པས་ དབེ་ ཀ་ ལ་ མཚུངས། ། དངོས་ པོ་ ཞེག་ ཡིན་ ན་ དེ་ མ་ ཡིན་ ལས་ སྒྲ་ བ་ ཞེགས་ ན་ དེ་ ལས་ སྒྲ་ ཏ་ འགྲུབ་ ཏ་ ཅི་ ཡིན་ ཏེ་ ཁྱས་ ཏ་ རྒྱ་ ཏ་ ལ་ ཞེགས་ པས་ མི་ རྒྱ་ ཏ་ ལ་ འགྲུབ་ ཏ་ བཞིན་ ནོ། ། ཁ་ ཅིག་ མེ་ ལས་ ད་ ཏ་ སྒྲ་ ཏ་ མངོན་ སུམ་ ཀྱིས་ གྱུབ་ པས་ ཐུ་ འབྲས་ སྒྲུབ་ ཏྱེད་ གཞན་ མི་ དགོས་ སོ་ ཞེས་ ཟེར་ བཞང་ མི་ འཕད་ དེ། ། མེ་ ཏུད་ ཏུས་ མཉམ་ ཏ་ མཐོང་ ཏ་ ནི་ ཐུ་ འབྲས་ མ་ ཡིན་ ལ། ། ལྷ་ ཕྱིར་ མཐོང་ ནས་ ཐུ་ འབྲས་ སུ་ ངེས་ པའང་ ཕྱུགས་ གསུམ་ ལས་ མ་ འདས་ ཤིང་ ད་ ཏ་ སྒྲ་ ཏ་ མཐོང་ ཏ་ ནི་ ད་ ཏ་ ཀུང་ པ་ ཡིན་ ཀྱི་ མེ་ ལ་ ལྷོས་ མི་ དགོས་ སོ། །

གཞན་ པ་ ར་ཏ་ ཀི་ ལུགས་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། ཐུ་ འབྲས་ སྟོ་ ཞི་ མཚན་ ཉིད། ། ངེ་ ངེས་ པར་ ཏྱེད་ པའི་ ཚད་ མ། ། ངེ་ དག་ ལ་ ཐོ་ ད་ ས་ བཅོ། ། ཏད་ པོ་ ནི། **ཐུ་ འབྲས་ ཕན་ འདོགས་ ཏུ་ ཏྱེད་ ཡིན། ། ཐུ་ ཡང་ ཉེར་ ལེན་ ལྷན་ ཅིག་ ཏྱེད། ། ཐུ་ འབྲས** ཞེས་ ལ་ སྟོ་ མཚན་ མེད་ པས་ སོ་ སོར་ ཕྱེ་ ན། ། ཐུ་ ཞི་ མཚན་ ཉིད་ ནི་ ཆོས་ གཞན་ ལ་ ཕན་ འདོགས་ པ་ ཡིན་ ལ་ འབྲས་ བུ་ ཞི་ མཚན་ ཉིད་ ནི་ ཆོས་ ཞེགས་ ཀྱིས་ ཕན་ བཏགས་ པའོ། ། ཐུ་ ལ་ འདང་ ཞེས་ ལས། ། ཉེར་ ལེན་ ནི་ འབྲས་ བུ་ ཞི་ ཏོ་ ལ་ ཕན་ འདོགས་ པ་ ཡིན་ ལ། ། ལྷན་ ཅིག་ ཏྱེད་ པ་ ནི་ དེ་ ཞི་ ཁྱད་ པར་ ལ་ ཕན་ འདོགས་ པའོ། ། དེས་ ན་ ས

བོན་ གྱི་ མཚན་ ཉིད་ ཀྱང་ ཆུན་ དང་ ཕྱད་ ན་ འབྲས་ བུ་ སྐྱེད་ ནུས་ སོ། །བོད་ ཁ་ ཅིག་ འབྲས་ བུ་ སྐྱེད་ ནུས་ ལ་ བྱེད་ པ་ མི་ འཐད་ དེ། ས་ བོན་ ཆུང་ བ་ ལ་ ནུས་ པ་ མེད་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །དེ་འང་རྣམ་ འགྲེལ་ ལས། དེ་ ཕྱིར་ སོ་ སོར་ གང་ ནུས་ མེད། ।ཚོགས་ ན་ ཡོན་ ཏན་ སྤྱིད་ འགྱུར་ བ། ।དེ་ དག་ རྒྱུ་ ཡིན་ ཞེས་ གསུངས་ པས་ སོ། ।གཞན་ པ་ རྒྱུ་ འབྲས་ བུས་ པར་ བྱེད་ པའི་ ཚད་ མ་ ནི། དེ་ ཡང་ རྟེས་ སུ་ འགྲོ་ ལྟོག་ གི ।སྒོ་ ནས་ ཕྱུགས་ གསུམ་ རྣམ་ པ་ གཞན། ।མ་ དམིགས་ པ་ སྟོན་ ཏུ་ འགྲོ་ བའི་ ཕྱུགས་ གསུམ་ ཁྱད་ པར་ ཅན་ ནི། དང་ པོ་ས་ ཕྱོགས་ དག་ པར་ མེ་ དུད་ གཞན་ ཀ་ སྣང་ རྩང་ མ་ དམིགས་ པ་ ལས་ མེ་ མཐོང་ བའི་ ཚེ་ རྟོག་ པས་ མེའི་ གཞན་ སེལ་ བཟུང་། དེ་ ནས་ ཏུ་ བ་ མཐོང་ བའི་ རྟེས་ སུ་ རྟོག་ པས་ ཏུ་ བའི་ གཞན་ སེལ་ བཟུང་ ནས་ ད་ ལྟར་ ཀྱི་ ཏུ་ བ་ འདི་ སྟར་ ཀྱི་ མེ་ མེད་ ན་ མི་ འབྱུང་ ཞེས་ རྟོག་ བཅས་ ཀྱི་ བློ་ ས་ འཕེལ་ པ་ ཇི་ ས་ པར་ བྱེད་ དོ། ।ཡང་ ན་ དམིགས་ པ་ སྟོན་ ཏུ་ འགྲོ་ བའི་ ཕྱུགས་ གསུམ་ སྟེ། ། ད་ ཕ་ ཡོ་ འབྲས་ བུ་ སྐྱེ་ བ་ མ་ མཐོང་ [ཞ།] ཕ ། ད་ ནས་ ཕ་ ཡ ।ཡ ।ཡ ।

རབ་གྱུར་པ། །ཁྱད་པར་མེད་དེ་མེ་ཤིང་བཞིན། །རྒྱ་མ་མཐོང་བ་ཅན་གཞན་.....

ཡང་། །དེ་ལས་གྱུར་པར་ཡང་དག་ཤེས། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ར། ।དེ་ལྟར་ན་སྔར་མ་དམིགས་པས། རྒྱ་གཞན་ལས་སྣྲེ་བ་ཁེགས་ཤིང་འབྲས་བུའི་ལྷོག་པ་གྱུར་ལ། སྔར་མེད་པ་དང་ཕྱིས་སྣྲེ་བ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཏན་མི་སྣྲེ་བ་དང་། རྒྱ་མེད་ལས་སྣྲེ་བ་ཁེགས་ཤིང་འབྲས་བུའི་རྟེས་འགྲོ་གྱུར་པས་རྒྱུའི་མཐའ་གསུམ་ཁེགས་ལ། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་རྟེས་སུ་འགྲོ་གཉིས་གྱུར་པས་རྟེས་འགྲོ་ཕུགས་གསུམ་དང་། ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷོག་པའི་ཕུགས་གསུམ་ཀྱིས་འགྲུར་བོ། ।

གསུམ་པ་རྫོད་པ་སྦྱང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ།མཚན་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏ་ཅང་ཐལ།।

གཞན་དུ་འགྲུལ་པས་འདིར་མི་གཏོད། ।དང་པོ་ནི་སྔར་མ་དམིགས་པས་འབྲས་བུ་ལྷོག་པ་མི་འགྱུར་སྟེ། འབྲས་བུ་བལྟར་མི་རུང་བ་ཕྱིད་པའི་ཕྱིར་ར། ।དེ་ཙམ་ཀྱིས་སྣྲེད་པར་མཐོང་བས་ཀྱང་མི་སྣང་བའི་རྒྱ་གཞན་མི་ཁེགས་ཏེ། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ལས་ཟམ། ནད་སྣྲེད་པ་དང་འཚོ་བ་ལ་གདོན་དང་ལྟ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔང་དུ་མི་རུང་བའི་མ་དུད་ལ་ས་ོགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་དོགས་པས་ [ཞེ། ཡ] མི་ཁེགས་ཀྱང་འདིར་རང་བཞིན་ཀྱིས་མ་བསྒལ་བའི་མ་དུད་རྒྱ་འབྲས་སུ་བསྒྲུབ་པས་སྟོན་མེད་དོ། ।གཉིས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པའི་ལྷོང་བུའི་རྣམ་འགྱུར་དང་། ཕན་པཱ་ཝམ། འབྲས་བུའི་སྦྱོ་དང་རྒྱའི་ཕྲ་ཁྲག་ཀྱང་ཐ་དད་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་ཕྲེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཕན་པ་ནི་ལྷོང་བུའི་རྣམ་འགྱུར་དང་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་མི་ཕྲེད་ཀྱི་ལྷོང་བུའི་རྣམ་འགྱུར་ལྷོག་པའི་སྔང་བ་དང་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་ཕྲེད་པ་ལ་དེ་དང་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་ཕྲེད་པ་ལྟར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། ।འབྲས་བུའི་སྦྱོ་དང་རྒྱའི་ཕྲ་ཁྲག་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་མེད་དེ། དུ་བའི་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་ཏ་ཙམ་ལྷོག་གཉིས་ལ་དང་པོ་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་ལ་ལྟོག་པ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་མ་ཞུགས་སོ། །གསུམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་པ་སྦྱང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ལས་མི་སྐྱེ། [བ་དང་] སྐྱེ་ན་སྔ་ཕྱི་འི་རྒྱ་འབྲས་ཐུ་གྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་ སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དགག་ན། མ་མིན་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་སྟེ་བོ་ལས་དུ་བཤམ་ས་བོན་མ་ཡིན་པ་བ་ལང་གི་ལྟེ་བ་ལས་""ཡུན་ལ་འམ། ལུག་གི་རྣ་ལས་དུར་བ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་མ་ངེས་སོ་ཞེན།། གང་དག་རྒྱ་མིན་ལས་སྐྱེས་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མིན། ། རྣམ་པ་འདུ་བས་འགྲུལ་པ་ལ། །དེ་ཡི་མིང་གིས་བཏགས་པར་ཟད།། གང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དེས་ རྒྱ་དེའི་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་དོ། །དེས་ན་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་སྟེ་བོའི་དེ་དུ་བ་ཡིན་ན་མེ་ལས་སྐྱེས་པར་ཐལ། མེ་ལས་མ་སྐྱེས་ན་དུ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།། ཞེས་བྱ་བ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྟོན་བདོན་གྱིས། གལ་ཏེ་བརྒྱ་ཕྱིན་སྟེ་བོའི་མེ། །རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་མེ། །འོན་ཏེ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་མིན།། །རྗེ་ལྟར་དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་། །དུ་བའི་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་མེ། །དེ་ཡི་ནུས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྟན། །དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱ་མིན་ལས། །འབྱུང་བ [ན་] དེ་ནི་རྒྱ་མེད་འགྱུར།། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དུ་བ་མ་དང་མ་མིན་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོག་པ་འགྲུལ་པས་དེ་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་རྒྱ་མིན་ལས་བྱུང་བས་རྒྱ་ཡི་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། མ་དང་མ་མིན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པས་དུ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་གསུམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེའི་སྟེང་དུ་ཐལ་བ་གསུམ་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་སྟེ་བོའི་སྟེང་དུ་ཐལ་བ་གསུམ་སྟེ་དགུ་བཅོད་ཀྱང་རྩང་ངོ་། །དེས་ན་ཁོག་མ་ཁར་གྱི་དུ་བ་དང་། ལྟེ་བའི་ཡུན་ལ་ལ་སོགས་པ་མིང་དེར་བཏགས་ཀྱང་བར་དོག་དང་ནུས་པ་དང་རོ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་ན་མི་འདུ་བས་ཡུན་ལ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུ

རྣམས་ནི་ རྒྱ་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་འབྲས་
བུའི་ རྣགས་ཀྱི་ གནོད་པ་ཅན་ གྱི་ གཏན་ཚིགས་ སོ། །གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་མི་
འཐད་པ་སྒྲུབ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་གྱུབ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ན།
རྗོ་གཙུབས་པའི་མེ་མེ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །མེའི་ རྒྱ་བུད་ཤིང་ལས་མ་བྱུང་ཡང
ཆ་ཡིན་ན་བརྒྱ་ཕྲག་ གི་ སྟེ་བོའི་ཡང་ རྒྱ་ མེ་ ལས་ མ་ བྱུང་ ཡང་ དུ་ བར་ མཚུངས་ སོ།།
དེ་ ཀྱ་ ཆ་ ལས་ ཆ་ ཐུང་ བས་ ཏུ་ ཐ་ ཆ་ ཡིན་ ན། ཇོ་ ཀཏུབས་ ཕའི་ ཆ་ ཡང་ ཀྱ་ ཤིང་ ལས
ཆ་ ཐུང་ བས་ ཆ་ ཆ་ ཡིན་ ནོ། །དེ་ ཆ་ ཡིན་ ན་ ཐ་ ཆ་ ཡང་ ཏུ་ ཐ ཡིན་ ནོ་ ཞེ་ ན་ ཆ་
མཚུངས་ཏེ། ཇོ་ དང་ ཤིང་ ས་ཁ་ ས་ ཁ་ ཀ ཡིན་ ནོ། ། ཇ་ ཀ ཡ ཡ ཡ

འགྱུར་རོ། །མེའི་རྟལ་ཕྲན་བསྡུས་པ་མེར་ཐུར་ན། ཚོད་མ་ཁའི་མེའང་མེར་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། འདོད་པས་གཡ་ལ་མཚུངས། གཡ་ཏེ་ས་འི་རྟལ་ཕྲན་སྡུད་པ་ཙམ་མ་ཡིན
ཀྱི། འོན་ཀྱང་མེ་དང་བརྒྱ་ཕྲིན་གྱི་སྒྲོ་བོ་གཉིས་ཀས་དུ་བ་སྡུད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།
མ་ཡིན་ཏེ་དུ་བ་ནི་མེ་དང་བྱད་ཤེར་གོས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེའ [ཁ། སྐྱ] ཕྲས་ཀྱི
བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་དེ་བརྒྱ་ཕྲིན་གྱི་སྒྲོ་བོ་ལ་ཁ་ལ་འགྱུབ། དེས་ན་དུ་བ་ཞེས་བྱ་བ
ཤེར་གོ་སྒྲ་ལྟར་བྱར་སྐྱ་བོའི་ཕྲས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲ་མ་ཡིན་ཀྱི་ཤེར་ཤ་པ་ལྟ་བྱར་མེ་ལས་སྐྱེས
པའི་ [སྐྱ] ཕྲས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཐ་སྙད་ཡིན་ནོ། །ཁལ་ཏེ་བརྒྱ་ཕྲིན་གྱི་སྒྲོ་བོ་ལ
མིང་ཡང་དུ་བར་གྲགས་ལ་རྣམ་པའང་དུ་བ་དང་འདྲའོ་ཞེ་ན། མི་ [ཇ། མིང
] འདྲ་བ་ལ་སྒོ་བཏགས་པ་ཡིན [ཀྱི] ། རྣམ་པ་སྟོ་ལ་འཕྱུར་བ་ཙམ་དུ་འདྲ
ཡང་མཚུལ་དུ་དཀྱ་བ་དང་། ཐོ་ཚུལ་དང་འཕྱུར་ཚུལ་མི་འདྲའོ། །ཏོ་བོ་མི་འདྲ་ཡང
བློས་སྒྲ་ཇས་མི་ཟིན་ནོ་ཞེ་ན། ཏ་བོ་མི་འདྲ་བས་ཆོག་མོད། སྒྲ་ཇས་མི་ཟིན་པ
བློའི་སྒྲོན་ཡིན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་སྒྲོར་ན
གསེར་དང་ར་གན་དང་མི་དང་ཐོ་ཡོར་ལ་སོགས་པའང་སྒྲ་ཇས་མི་ཟིན་པའི་ཐུན
པོ་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་ཇས་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་སྐད་དུའང་། ཐ་དད་དངོས་ལ
རབ་གྲུབ་པ། །སྒྲ་མཚུངས་པས་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར། །རྟེས་དཔོག་ཇིག་པ་མ་ཡིན
ཏེ། །སྐྱ་བོའི་ཕྲས་ལ [ལས] མི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས
ན་མིང་གཅིག་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འཆི་བའི་སྒྲ་ཤིང་སྐམ་པ་དང་། མི་རྣལ་བ
དང་ ། འོ་མ་རྟལ་པ་ལའང་འཇུག་མོད་ཀྱི། ས་ཡས་ཆུས་པས་ཤི་བ་མཚན་ཉིད
པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དང་ཚེ་ལ་སོགས་པ་འགག་པ་ལ་ཟེར་གྱི་སྐམ་པ་ལ་མི་ཟེར་བ
བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཆུན་ཝཏ་པས། རྣམ་ཤེས་ལ་ སོགས་ འགག་ པ་ ལ། ।འཆི
བར་ས་ཡས་ཆུས་པས་རྟོགས་པས། ।གང་ལ་ཤིང་ལ་རྣམ་ཤེས་ སོགས། ।མ་གྱུབ
དེ་ལས་ འཆི་ དེ་ བཞིན། ।ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། ।གཉིས་ པ་ སྒྲ་ ན་ ཐུ་ ཕྱིའི་ ཆུ

འབྲས་སྒྲུབ་པ་ནི། ཡང་ན་སྟོན་དང་ཕྱི་མ་ཡི། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཐ
དད་ཡོད། །མེ་དང་དུ་བས་བསྐྱེད་པ་ཡི། །འབྲས་བུ་དུ་བའི་ཁྱད
པར་བཞིན། །དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་དང་། ཕྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས
མི་འདྲ་སྟེ། དུ་བ་དང་པོའི་རྒྱུ་མེ་ཡིན་ལ་དུ་བ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་དུ་བ་ཉིད་ཡིན་པཱཊ། ཆུ
ཤིང་དང་པོའི་རྒྱུ་ས་བོན་ཡིན་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་སྟོང་ཁཱཊ། དུར་བ་དང་པོའི་རྒྱ
ལྷག་གི་རྣ་ཉིད་ [ཡིན་] ལ་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་དུར་བའི་ས་བོན་ནམ། ཐུམ་པ་དང་པོའི
རྒྱ་འཇིམ་པ་དང་ཛ་མཁན་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱ་ཐུམ་པ་ཉིད་དམ། དེ་བཞིན་དུ་ཤ་ལྷ་ཀ
ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ཕྱིགས་པ་ལས།
རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་ཀྱང་ཆུང་ཟད་འགྱུར་བར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བ་ལང་གི
ཕྱི་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཤ་ལྷ་ཀ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། རིགས་མི་མཐུན
པ་ལས་ཀྱང་འགྱུར་བ [ཅ།] ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་དེ་དང་འདྲ་བའི་དང
པོའི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཐ་དད་པ་མ ཡིན་ནོ། ।རྒྱུན་གྱིས་འགྱུར་ན་འདམ་བུ་ལས
འགྱུར་ངོ། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।དེས་ན་ཤ་ལྷ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན
ན་སྟ་ཕྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ལ་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་འདྲ་བ་ཅམ་ནི་དུ་བ་དང་བརྒྱ
ཕྱིན་གྱི་སྒྱུ་བོ་ལྟར་མིང་གཅིག་ཀྱང་དོན་འགྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། ।

གཉིས་པ་འཕྲེལ་པ་དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ་ལས
གཞན་ལྷགས་དགག་པ་ནི། རང་མཚན་དང་ནི་སྒྲ་དོན་གཉིས། ।འཕྲེལ
པའི་མཚན་གཞིར་མི་འཐད་པས། ।བོད་ཆུམས་འཕྲེལ་པ་དོན་ལ་ཡོད
པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། མཚན་གཞིའང་ཡུལ་དུས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེ
དགོས་ལ། དེ་འདོད་ན་རང་མཚན་ལ་ཐ་ཆད་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་གོ་བྱེད་མ་ཡིན
པར་བཤད་ཟིན་ཏེ། ।འགལ་ཞིག་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དོན་ལ

འབྲེལ་པ་བཅུ་བཞང་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་དོན་དངོས་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པས་རང་མཚན་གོ་བར་མི་ནུས་ཏེ། རང་མཚན་དང་དངོས་མེད་ཀྱིད་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་ལ་འབྲེལ་པ་བྱས་པས་བ་ལང་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། སྒྲ་འི་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ། །འཇུག་པའི་གཞན་སེལ་བོ་ན་ཡིན། །རྟོག་པས་ སྒྲ་ དོན་ ལ་ རང་ མཚན་ དུ་ འཇུག་ པའི་ གཞན་ སེལ་ ཀྱིས་ དུ་ བ་ དང་ མི་ དང་ ། བྱས་ པ་ དང་ མི་ ཏ་ ག་ པ་ ལ་ ས་ ག་ ས་ པ་ ནི་ [ཐ] ལ ་ ག ་ པ ་ ག ་ ཅ ི ་ ག ་ ཅ ང ་ ཕ ་ ཀ ྱ ི ་ ཡ ི ན ་ ཏ ེ ། ག ་ ང ོ ་ ག ོ ་ ཏ ེ ང ་ ཟ ེ ས ་ འ ཇ ོ ་ བ ། ། ཐ ེ ས ་ ཡ ི ་ ང ོ ་ ཚ ོ ་ ཀ ྱ ི ་ ད ུ ། ཟ ོ ་ ག ས ། ། ཞ ེ ས ་ ག ས ུ ང ས ་ པ ་ ལ ྷ ར ་ ར ོ ། ། ག ས ུ མ ་ པ ་ ཐ ོ ང ་ པ ་ ས ྒ ང ་ པ ་ ན ེ ། ལ ྷ ་ ག ་ པ ་ ག ཅ ི ་ ལ ར ོ ད ་ ན ་ ཟ ོ ས ་ ཀ ྱ ི ་ ཐ ེ ང ་ པ ཏ ེ ག ་ པ ་ མ ཚ ོ ང ས ་ པ འ ི ་ ཡ ོ ད ་ ད ོ ། ། ལ ྷ ་ ག ་ པ ་ ད ངོ ས ་ མ ེ ད ་ ཡ ི ན ་ པ ས ་ ག ཅ ི ་ ग ས ་ ཕ ་ ད ད ་ ཀ ྱ ི ་ ས ྒ ེ ན ་ ལ ས ་ ཁ ོ ལ ་ ལ ོ ། ། ཞ ེ ས ་ ग ཞ ན ་ ས ེ ལ ་ ཀ ྱ ི ་ ས ྒ པ ས ་ ས ུ ་ ཅ ས ད ་ ཟ ེ ན ་ ཏ ོ ། ། ཁ ་ ཅ ི ག ་ ལ ྷ ་ ག ་ པ ་ ག ཅ ི ་ མ ་ ཡ ི ན ་ ཏ ེ ། ཚ ེ ས ་ ཀ ྱ ི ་ ཡ ོ ན ་ ཏ ན ་ ཀ ྱ ི ས ། ཚ ེ ས ་ ཟ ེ ར ་ ཅ ར ང ་ ཚ ེ ས ་ ཀ ྱ ི ་ ཕ ན ་ ཡ ོ ན ་ ཏ ན ་ ཀ ྱ ི ས ། ཁ ་ ཅ ི ག ་ ལ ྷ ་ ག ་ པ ་ ག ཅ ི ་ ཚ ེ ས ་ ཡ ི ན ་ ཏ ེ ། ཚ ེ ས ་ ཟ ེ ར ་ ཅ ར ང ་ ཚ ེ ས ་ ཀ ྱ ི ་ ཕ ན ་ ཡ ོ ན ་ ཏ ན ་ ཀ ྱ ི ས ། ཁ ད ེ ག ་ ཀ ྱ ི ད ་ ཅ

བཏེན་ནས་སྟར་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲིའི་རྣམ་པ་ལ་མཐའ་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་དོགས
པ་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་སྐད་དུའང་། འཇུག་ཡུལ་ཅེས་པ་མ་རྟོགས་པས། ।
ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མེད་ཀྱང་བློ། ।འབྲེལ་པའི་རྩ་བ་ལ་བཏེན་ནས། ।རྣམ་གཞན
དོགས་འགོག་ཡིད་ཆེས་རྒྱུ། ।ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ।དེ་ལ་དགྱེ་ན་སྒྲ་དོན་ཀྱི
དབྱེད་པ་དང་དངོས་པོའི་དབྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཚད་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་ཕ
ལ་བཏེན་ནས་བརྟགས་པའི་དོན་ལ་དོགས་པ་སེལ་བ་སྟེ། རྩིས་དང་མིག་མངས
ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལྟ་བུའོ། ।གཉིས་པ་ནི་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་ལ་བཏེན་ནས་སྒྲིའི་དོན
ལ་དོགས་པ་སེལ་བ་སྟེ་ཤིང་དང་ཤ་བའི་འབྲེལ་པ་ལྟ་བུའོ། ।དེས་དབྱེད་པའི་ཚུལ
ཇི་ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན། ཡལ་གা་ལོ་འདབ་དང་ལྟན་པའི་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ
མཚན་གཞི་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དང་། དེ་ནས་མཐུན་དངོས་དང་གཞན་དངོས་ལས
ལོག་པའི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་བློ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་བློ་ལ་དབྱེད་པ་སྒྲ
སྟེ། ཆོས་གང་ཞིག་གང་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འཆར་བ་དེ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ
པ་དང་། གཞན་དང་མི་འགལ་བའི་དོགས་པ་ཆོད་དེ། དལེར་ན་ཤ་པའི་རྣམ་པ་དེ
ཡལ་འདབ་དང་ལྟན་པའི་ཤིང་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་པ་མི་འཆར་བས་ཤིང་ཙམ
དང་འབྲེལ་ཞིང་ཤིང་མིན་དང་འགལ་བར་རེས་པ་ལྟ་བུའོ། ।ཡང་ཆོས་གང་ཞིག
གང་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་པར་འཆར་བ་དེ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་གཞན་དང་མི
འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ཙམ་ཤ་པ་ལས་གཞན་དུའང་རྣམ་པ་འཆར་བས་དེ་དང
འབྲེལ་ཞིང་དེ་མིན་དང་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེའོ། ।འདི་ལ་དབྱེད་པ་ཁས
ལེན་པ་རྣམས་ན་རེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ཕྱིར། ।ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ
གྱིས་མི་འགྲུབ། ।ཚད་མ་ཡིན་ཕྱིར་རྟེས་དཔག་ནི། ।ཡུལ་དུས་སྒྲོ་ལ་འཇལ་མི
བྱེད། ། ।གང་ཞིག་སྒྲོ་ཡི་ཡུལ་ཅན་མིན། ।དེ་ཡི་ཁྱབ་པ་རྟེ་ལྟར་འགྲུབ། ।ཅིས
བཤད་པ་ལྟར་ཚད་མས་འབྲེལ་པ་མི་རེས་ཏེ། དེའི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་སོ་སོར

ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲ་འབྱེལ་དགྱོད་པས་ངེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་
ཟེར་བའང་ཆོས་ཅན་ངེས་པར་མ་བཟུང་བར་འགྲུལ་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟར་
རྟོགས་པ་ཉིད། རང་མཚན་མ་བཟུང་བས་མངོན་སུམ་མིན་ལ། རྟགས་ལ་མ་ལྟོས
པས་རྗེས་དཔག་མིན་ཅིང་དོན་མཐོང་བ་ཙམ་ཡོད་པས་དགྱོད་པ་ཞེས་བཏགས
པར་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ནི། ཉེ་འོག་པ་རྣམས་ཚད་མ
ཡིས། །འབྱེལ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པར་འདོད། ཞེས་ཀྱི་བརྡེ་ཏ
རྣམས་མཐུན་པར་སྟར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་ངེས་པའི་ཚད་མས
འབྱེལ་པ་ངེས་པར་བྱེད་དེ། དཔེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དང
དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འགྲོག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ
དང་། ། ཡོག་ན་ལྟོག་པའི་ལྟོག་པ་གྲུབ་པས་སྒྲ། ཟླ་ཞ་ལ་ཤ
ངང་ལྟོག་པ་ལས། ། གང་ཞིག་གང་གི་རྗེས་འགྲོ་མཐོང། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར
ཆོ། ། དེ་འདང་མཐུན་དཔེ་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ།
དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། ། ངེས་པར་འདི་ལ་གཞི་མི་འདོད། ། དེ་དག་མེད་ན
དེ་མེད་ཅེས། ། བཏོད་པ་ལས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་ཕྱིར། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་ཏ
བཤམ་བྱས་པ་ཡོད་ན་མེའི་ [ཤམ] མི་རྟག་པ་ཡོད་ཅེས་བཏོད་པ་ཉིད་ཀྱིས
མེཤམ་མི་རྟག་པ་ཡོག་ན་ཏ་བཤམ་བྱས་པ་ལྟོག་པས་ངེས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡི། ། ག
ཞན་ཞེལ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། ། འགྲུལ་པས་དངོས་པོ་
གཅིག་ཉིད་ཏུ། ། རྟོག་དགྱོད་དེ་ཡི་འབྲེལ་པ་ངེས། ། ཞོ་བོ་ནི་ཚད་མ་ལ
མ་ལྟོས་པའི་དགྱོད་པ་ལཤང་གཞན་ཞེལ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་ཕྱིད་པས་མི་ངེས་ལ
མངོན་སུམ་ཡང་མ་ངེས་ན་འཇུག་ལྟོག་གི་ཐ་སྙད་མི་འགྲུབ་ཅིང། ངེས་ན་རྟོག

དགྱོད་ལས་མ་འདས་ལ་རྟེས་དཔག་གིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞེགས་ཀྱང་རྟོག་
དགྱོད་མེད་ན་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་པ་མི་འགྲུབ་པས། ཚད་མའི་རྟེས་ལ་སྐྱེས
པའི་ངེས་པ་རྟོག་དགྱོད་ཀྱི་ངོ་བོས་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དགོངས
ནས། འཕྲུལ་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟར་རྟོགས། ཞེས་བྱ་བ་དང་། དགྱོད་པ་ནི
དོན་བྱེད་པར་རྩང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་དེ་ལ་མི་འཐད་པ་སྒྲུབ་བ་ནི། འོ་ན་དགྱོད་པ་ཡིད་དགྱོད་དམ་བཅད་ཤེས
སུ་འགྱུར་ལ་མ་ཡིན་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་བཞི་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཡིད་དགྱོད་མི
སྲིད་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཡང་བཞི་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཅད་ཤེས་ཉིད་ཀ་ཕྱི་ལྟ
ལོག་ཤེས་ནང་ལྟ་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕྲུལ་ཡང་རང་མཚན་ཐོབ་པ་མི
འགལ་བ་བཤད་ཟིན་ཏེ། །དེས་ན་དགྱོད་པ་མེད་པར་འཇུག་ལྟོག་མི་ངེས་ལ་ཚད
མ་མེད་ན་དགྱོད་པ་འཕྲུལ་སྲིད་པས་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ། །
དངོས་པོའི་དོན་ལ་འབྲེལ་པ་མེད། །འབྲེལ་པ་གཉིས་ཀྱང་ [ཀ
] སྟོ་བཏགས་ཡིན། །སྟ་ཡི་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ། །འཕྲུལ་པས
འབྲེལ་པའི་རྟོག་པ་སྟ།།ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།།
ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་འབྲེལ་པ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ.....
བྱེད་པ་སྟེ་དྲུག་པའོ།།

།།གཉིས་པ་འགལ་བའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི། འགལ་བ་སྟེའི་མཚན
ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
ཆོས་གང་གང་ལ་གནོད་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་འགལ་བ་ཡིན། །
འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཆོས་གང་ཞིག་གང་ལ་གནོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་

ནོ། ། འགལ་ཞིག་ན་རེ། ཆོས་གང་ཞིག་གང་གིས་དབེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་མེ་དང་དུ་བ་དང་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐ
དད་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་མེ་དང་དུ་བ་དང་བྱས་པ་དང
མི་རྟག་པ་ཕན་ཚུན་འགོག་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱམ་ངེས་ལས། དེའི་ཕྱིར་བསྟན
པར་བྱ་བ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་གོ་ན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཅཥད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། འགལ་ཟླ་དངོས་པོ་དངོས
མེད་ཀྱི། །ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་ལྟོས་ནས། །ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ
དག་ དང་ ། །ཕན་ ཚུན་ སྒྲུབས་ འགལ་ གཉིས་ སུ་ བཞེད། །འགལ་བ
དེའང་ཡུལ་གྱི་སྟོ་ནས་དབྱེ་ན་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་དང་ཕན་ཚུན་སྒྲུབས་འགལ
གཉིས་ སོ། །དང་ པོ་ ལ་ བཞི་ སྟེ། ལྟན་ ཅིག་ མི་ གནས་ པའི་ མཚན་ ཉིད། འགལ་ ཕ
གནས་པའི་ཡུལ། གཅོད་བྱ་ལྟོག་པའི་དུས། འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའོ། །

མཚན་ཉིད་ལའང་གསུམ་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་ན། ལྟན་ ཅིག་ མི་
""""
གནས་གཅོད་བྱེད་དུ། །འདོད་པ་དབྱུད་ན་འཐད་མ་ཡིན། །
ལྟན་ ཅིག་ མི་ གནས་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ ནི། དངོས་ པོ་ གཉིས་ ལ་ གནས་ པའི་ ཆོས
གཅོད་ བྱ་ གཅོད་ བྱེད་ ཅེས་ ཟེར་ བ་ མི་ འཐད་ དེ། གཅོད་ བྱ་ གཅོད་ བྱེད་ འཚོགས་ པའི
སྟེ་ གཅིག་ མི་ སྟེད་ ཅིང་ ཡ་ ཀྱལ་ དགོད་ ན་ རྒྱུ་ འབྲས་ ཀྱི་ མཚན་ ཉིད་ ལྟར་ མ་ ཁྱབ
""""
པོ། ། གཞན་ ཡང་ གཅོད་ བྱེད་ ཅེས་ བྱ་ བ་ འཇིག་ པར་ བྱེད་ པ་ ལ་ ཟེར་ ན་ མི་ འཐད་ དེ། འཇིག
འཇིག་ པ་ ལ་ རྒྱུ་ མི་ དགོས་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །

གཉིས་ པ་ རང་ ལུགས་ ནི། དེས་ ན་ གཅོད་ བྱ་ གཅོད་ བྱེད་ གཉིས། །རྒྱུ
འབྲས་ བཞིན་ དུ་ ཐ་ དད་ ཡིན། །གང་ གིས་ གཅོད་ བྱ་ ནུས་ མེད་ དུ། །

སྒྲོད་པའི་རྒྱུ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཟེར། །གཞོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྒྱ་མ་གཏུགས་
པ་འབྱུང་བ་ཅན་གཞན་ཡོད་ན་ནུས་མེད་དུ་སྒྲོ་བཝོ། །གཞོན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད
ནི།། རྒྱ་མ་གཏུགས་པ་འབྱུང་བ་ཅན་དེ་ནུས་མེད་དུ་སྒྲོད་བྱེད་དོ། །དེ་སྐད་དུའང་།
རྒྱ་མ་གཏུགས་པ་འབྱུང་བ་ཅན་གཞན་ཡོད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བར་རྟོགས་ལ
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་རྫོད་པ་སྦྱང་བ་ལ་གཉིས་ལས། མ་ཁྱབ་པ
སྦྱང་བ་ནི། །གལ་ཏེ་ནུས་མེད་དུ་སྒྲོ་བ་ལ་དང་པོ་ཕྱད་དགོས་པ་ལ་སྟོང་མྱན
གཉིས་ཕྱད་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། མྱན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མས་སྟོང་བ
དང་ཉེ་བའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་སྒྲོད་པའི་ཚེ་སྟོང་བའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མས་མྱན་པ་དང་ཉེ
བའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་སྒྲོད་ལ། དེ་ནས་སྟོང་བ་དང་ཉེ་བའི་མྱན་པ་ནུས་མེད་དུ
སྒྲོའོ། །ཕྱིས་མྱན་པ་ནུས་མེད་འགལ་བ་ཉིད་སྟོང་བ་སྒྲོས་པ་ཡིན་པས་སྒྲོ་འགལ
དུས་མཉམ་སྟེ་སྦྱང་མདའི་མཐོན་ [མཐོ] དམན་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ཁྱབ་ཆེས་པ་སྦྱང་བ་ནི། ནུས་མེད་དུ་སྒྲོད་པ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་ན་ཉིན
ལེན་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་ཏེ། དཔེར་ན་སྣ་ལྟའི་ས་བོན་ཀྱིས་ནས་ཀྱི་ཐུ་ཀུ་སྒྲོད་པའི
ནུས་མེད་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་གཞན་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྲོད་པ་ལ་ནུས་མེད་ཡིན
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ནུས་མེད་དུ་སྒྲོད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ཀྱི་རྒྱ་མ་གཏུགས་པ་འབྱུང་བ
ཅན་གཞན་ཀྱི་རྒྱ་ནུས་མེད་དུ་སྒྲོད་པ་ལ་འདོད་ལ། འདིར་རང་གི་རྒྱ་མ་ཚང་བ
ཡིན་པས་ཁྱབ་ཆེས་པ་མེད་དོ། །ཡང་གཞོན་བྱེད་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་ཉེར་ལེན་ཀྱི
རྒྱ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་ཏེ་ཚ་རིག་དང་ཕྱད་པའི་གང་རིག་དེས་གང་རིག་ཕྱི་མ་སྒྲོད་པ་ལྟར
དེ་དང་ཟླས་གཅིག་པའི་ནུས་མེད་ཀྱང་མི་སྒྲོད་ན་ཆ་ཤས་ཀྱི་བསྒྲོད་བྱ་སྒྲོད་བྱེད་དུ
ཐལ་ལ། སྒྲོད་ན་ཚ་རིག་དང་ཕྱད་པའི་གང་རིག་དང་གང་རིག་ཕྱི་མ་གཞོན་བྱ
གཞོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚ་རིག་དང་ཕྱད་པའི་གང་རིག་གིས
ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཚ་རིག་གིས་ལྡན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱན་བྱས་ནས་གང་རིག་ནུས

མེད་སྒྲ་བས་དེས་ན་ཚ་རིག་དང་ཕྲད་སྟོངས་ཀྱིས་གང་རིག་ནུས་མེད་དུ་སྒྲོའི། མ་ཕྲད་ན་ནུས་མེད་ཀྱི་ཀུང་མི་སྒྲོད་པའི་ཕྱིར་གང་རིག་སྟ་མ་དང་ཕྱི་མ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་ཀ་ལ་འགྱུར།

གཞིས་པ་འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ་ལ་གཞིས་ལས་དང་པོ་འགལ་བ་རྣམ་བཤད་ན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཇི་སྐྱེད་པ། །དངོས་པོ་གནོད་བྱེད་གཞིས་ལ་འཇུག །དེ་ཡང་རྒྱུན་མིན་ [ཞེ། ཡིན་] སྐད་ཅིག་""""" མིན།། །བསྒྲེད་བྱ་ སྒྲོད་ བྱེད་ ཡིན་ ཕྱིར་ ར། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུན་གཞིས་འགྲོགས་སུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་པོ་གཅིག་པ་དང་ཡ་གྱལ་དངོས་མེད་ལ་མི་འཇུག་པས་དངོས་པོའི་ཆོས་གཞིས་ཡིན་ཞིང་། དེའང་གནོད་བྱ་ གནོད་ བྱེད་ གཞིས་ བསྒྲེད་ བྱ་ སྒྲོད་ བྱེད་ ཡིན་ པས་ དེ་ སྐད་ ཅིག་ གཅིག་ ལ་ མི་ འཕད་ པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་གཞིས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ [གཞིས་པ་] རྩོད་པ་སྤང་ བ་ལ་ གཞིས་ ལས། དང་ པོ་ ཡུལ་ ལ་ བརྟག་ ན་ མི་ འཕད་ པ་ སྤང་ བ་ ནི། སྐད་ ཅིག་ མི་ འགལ་ རྒྱུན་ ཆ་ ཀླུ་ ཏ། །དེས་ན་ འགལ་ ཏེ་ མི་ འཕད་ ལོ། །སྐད་ ཅིག་ ལ་ འགལ་ ཏ་ མི་ ཕྱིད་ ལ་ རྒྱུན་ ཏ་ ཆ་ ཀླུ་ ཏ་ ཁ་ ལ་ ཀ་ ཏ་ ལ་ ཀ ཏ ལ ལ ལ

ཅིག་ཏུ། །གནས་ན་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ། །མི་གནས་ན་ནི་
གཅིག་བཅོམ་པས། །རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་འགྱུར་ཞེ་ན། །གལ་ཏེ་ཚོ
རེག་དང་གྲང་རེག་གི་རྟེན་ཕྲ་རབ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་གཞིབས་པ་ན་གྲང་རེག་གི
རྟེན་ཕྲན་དེ་མ་བཅོམ་ན་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་འགྱུར་ལ། བཅོམ་ན་ཕྲད་དུས་དེ
ཉིད་དུ་བཅོམ་ན་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། འགྲོགས་ན་ལྷན་ཅིག
མི་ གནས་ པ་ འགལ་ ལོ་ ཞེའོ། །གཉིས་ པ་ ལན་ ལ་ གཉིས་ ལས་ གཞན་ ཀྱི་ ལན
དགག་ན། ལ་ ལ་ ཅེ་ བར་ ཞེ་ བར་ འདོད། ཁ་ ཅིག་ ཕྲད་ ནས་ བསྡུར
བར་འདོད། །འགའ་ཞིག་ ཕྲད་ པ་ མེད་ པར་ འདོད། །རྒྱ་ སྐྱ ད ་ དག
འཕྲལ་ ཕ་ ཡིན། །གྲངས་ཅན་ནི་ གྲང་ རེག་ གི ་ རྟེན ་ ཙམ ་ ཡིན ་ ཚ
རེག ་ ཀྱི ་ ཁོངས ་ ན ་ ཅེ ་ བར ་ ཞའོ ་ ཞེས ་ ཟེར ་ ར ། ། ཁ ་ ཟེ ་ ག ས ་ ཟན ་ ཀྱི ་ རྟེ ས ་ ས ུ ་ འ ཕ ྲ ད ་ ཁ ་ ཁ
ཅིག ་ གྲ ང ་ ར ེ ག ་ ག ི ་ འ ད ུ ་ ཕ ལ ེ ་ འ ཕ ེ ལ ་ ཕ ་ ཞ ི ག ་ ཀ ྱ ང ་ ཏ ོ ག ས ་ ཕ ན ་ ཆ ོ ད ་ ཏ ེ ད ་ ཕ
ལ ་ ཁ ོ ལ ་ ཕ ་ ད ང ། ། ཕ ྱ ེ ་ ཕ ལ ་ ཕ ་ ཁ ་ ཅ ི ག ་ ग ྲ ང ་ ར ེ ག ་ ག ི ་ ད ུ ་ ཕ ྲ ད ་ ད ེ ་ ཚ ོ ་ ར ེ ག ་ ག ི ་ ད ུ ་ ཕ ྲ ད
ད ུ ་ ཕ ས ྡ ུ ར ་ ཕ ་ ད ང ། ། ཉ ན ་ ཐ ོ ས ་ ཁ ་ ཅ ི ག ་ ཕ ས ྐ ོ ར ་ ཕ ་ ཕ ར ་ ད ང ་ ཕ ཅ ས ་ ཕ ས ་ མ ་ ར ེ ག ་ ཕ ར
ཡ ོ ད ་ ལ ། ག ྲ ང ་ ར ེ ག ་ ग ི ་ ད ུ ་ ཕ ྲ ད ་ ག ཞ ན ་ ཏ ོ ད ་ ཁ ེ ་ ཚ ོ ་ ར ེ ག ་ ग ི ས ་ ཐ ཀ ག ་ ཕ ས
ར ག ས ་ ཕ ་ ཕ ཆ ོ ས ་ མ ་ ནུ ས ་ ས ོ ་ ཞ ེ ས ་ ཟ ེ ར ་ ར ། ། ལ ྷ ན ་ ཅ ི ག ་ ग ན ས ་ ན ་ འ ག ལ ་ ཕ
ཉ མ ས ། ། ། ཕ ས ྡ ུ ར ་ ན ་ ད ེ ག ་ ཕ ར ་ ཏ ོ ད ་ ཕ ་ འ ག ལ ། ། ཚ ་ ར ེ ག ་ ग ི ་ ཁ ོ ང ས ་ ན
ग ྲ ང ་ ར ེ ག ་ ग ི ་ ད ུ ་ ལ ་ ཅ ེ ་ ཕ ར ་ ཞ ེ ་ ཕ ་ ལ ་ ས ོ ག ས ་ ཕ ་ ग ང ་ ལ ྷ ན ་ ཡ ོ ད ་ ཀ ྱ ང ་ ལ ྷ ན ་ ཅ ི ག ་ མ ི ་ ग ན ས
ཕ ར ་ འ ག ལ ་ ལ ་ ग ྲ ང ་ ར ེ ག ་ ग ི ་ ད ུ ་ ལ ་ ཚ ་ ར ེ ག ་ ཏ ུ ། ཕ ས ྡ ུ ར ་ ན ་ ཏ ེ ག ་ ཕ ་ ཉ མ ས ས ོ ། ། ག ཉ ི ས ་ ཕ
ར ང ་ ག ི ་ ལ ན ་ ནི ། ད ེ ས ་ ན ་ ད ུ ་ ལ ་ ཕ ན ་ ལ ས ་ ད ུ ་ ལ ་ ཕ ན ། ། ཁ ུ ས ་ མ ེ ད ་ ས ྐ ྱ ེ ་ ཕ ྱ ི ས ་
འ ག ལ ་ ལ ་ ཕ ་ མ ེ ད ། ། འ ག ལ ་ ཟ ླ ་ ཞ ེ ་ ད ུ ་ ལ ་ ཕ ན ་ ग ཉ ི ས ་ ས ྐ ད ་ ཅ ི ག ་ ས ོ ་ མ ་ ཞ ེ ག ་ ན ས ་ ཕ ྱ ི ་ མ

སྐྱེ་བ་ན་གང་རུལ་མང་བ་ནུས་ལྡན་དུ་སྐྱེ་ལ།ཁྱང་བ་ནུས་མེད་དུ་སྐྱེ་བས་སྐྱོན་མེད་དོ།། །གསུམ་པ་གནོད་བྱ་ལྟོག་པའི་དུས་ལ་གསུམ་ལས་གཉན་ལྡགས་དགག་ན། ལ་ལ་བྱ་ཚོགས་སྣང་ཅིག་གསུམ། །འགའ་ཞིག་ཡུན་རིང་འགྲོགས་ཞེས་ཟེར། །ཁ་ཅིག་སྔང་བྱ་དང་གཉན་པོ་གཉིས་བྱ་བ་ཚོགས་པའི་སྣང་ཅིག་གསུམ་ལ་ལྟོག་པ་དང་། །ཁ་ཅིག་ད་ལྟ་ནས་ཏོ་ཏེ་ལྟ་ཐུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་བསྒལ་པ་དཔག་མེད་དུ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་འགྲོགས་ས་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།། ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའི་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །མི་གནས་པ་དེ་ཁོ་མཚར་ཆེ།། །བསྒལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྲོགས་པའི་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་དེ། བློ་གྲོས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཞིང་ལྟ་བུ་ལས་གཉན་ས་ཁོ་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ནོ། གཉིས་པ་རང་ གི་ ལུགས་ ནི། ཕྱད་དང་ནུས་མེད་སྐྱེས་པ་སྟེ། །སྣང་ ཅིག་ གསུམ་ལ་དོན་འགལ་ལྟོག །དེས་པ་སྐྱེས་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཕྱིས། ། མི་སྐྱེ་བ་ནི་བློ་ཡི་ཡིན། །ཚ་རེག་ གང་རེག་ ལ་ སོགས་ པ་ དོན་ ཀྱི་ ཆོས་ རྣམས་ དུས་ གཅིག་ ལ་ འདུར་ རྩང་ བས་ སྣང་ ཅིག་ ད་ ཡོ་ ལ་ ཕྱད། གཉིས་ པ་ ལ་ ནུས་ མེད་ ཏུ་ བསྒྲེད། གསུམ་ པ་ ལ་ གནོད་ བྱ་ འགགས་ པ་ ད་ ནང་ གནོད་ ཕྱེད་ སྐྱེས་ པ་ གཉིས་ དུས་ མཉམ་ ལ། སྒྲ་ འདོགས་ ད་ ཏེས་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ ཐུའི་ ཆོས་ ཏུས་ ལ་ ལྟོས་ པ་ རྣམས་ ནི་ སྣང་ ཅིག་ ད་ ཡོ་ ལ་ ཕྱད་ པ་ མི་ ཁྱེད་ པས་ གཉན་ ཡོ་ ཡོད་ པ་ ན་ སྒྲ་ བྱ་ ཀྱི་ མ་ ནུས་ པ་ ཉིད་ ལ་ ལྟན་ ཅིག་ མི་ གནས་ པ་ ཞེས་ བརྗོད་ དོ། །

གསུམ་ པ་ ཆོད་ པ་ སྒྲ་ ཐ་ ལ་ གཉིས་ ཏེ། དོན་ ཀྱི་ འགལ་ ཐ་ ལ་ ཆོད་ པ་ སྒྲ་ ཐ་ དང་ ། ཐུའི་ འགལ་ ཐ་ ལ་ ཆོད་ པ་ སྒྲ་ ཐའོ། །དང་ ཡོ་ ལ་ གཉིས་ ལས། དང་ ཡོ་ ཆ་ ཡོད་ མེད་ བརྟགས་ ན་ མི་ འཐད་ པ་ སྒྲ་ ཐ་ ནི། སྣང་ ཅིག་ གཅིག་ ལ་ ཆ་ མེད་

ན།། །རགས་པའི་རྒྱུན་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར། །ཆ་ཤས་ཡོད་ན་
ཕྱག་མེད་པས། །གསུམ་ལ་ལྟོག་པ་དཀའ་ཞེ་ན། །གལ་ཏེ་སྣང་ཅིག་མ
གསུམ་ལ་ལྟོག་པའི་སྣང་ཅིག་མ་དང་པོ་ཉིད་ལ་སྣང་ཅིག་གསུམ་མེད་ན་རྒྱུན་ཐོམ
པ་མི་སྲིད་ཅིང་ཡོད་ན་དེ་ལའང་སྣང་ཅིག་གསུམ་འགྱུང་ལ་འདོད་ན་ཕྱག་པ་མེད
པར་འགྱུར་བས་སྣང་ཅིག་གསུམ་ལ་ལྟོག་པ་ངོས་མི་ཟིན་ནོ་ཞེན། སྣང་ཅིག་ལ
ནི་ཆ་ཤས་མེད། །རྒྱུན་ཡང་སྣང་ཅིག་སྐྱེས་ཙམ་ཡིན། །རྟུལ་དང
ས্ক্ষ্ম-ཅིག་མི་མཚུངས་པས། །གསུམ་པ་ཉིད་ལ་ལྟོག་པ་ཡིན། །
ས্ক্ষ্ম-ཅིག་དུས་ལ་ལྟོས་པས་ཆ་མེད་ཅིང་རྟུལ་ཕན་ཕྱོགས་ལ་ལྟོས་པས་ཆ་བཅས་སུ
བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་ཆ་མེད་ཀྱི་ས্ক্ষ্ম-ཅིག་ལས་ས্ক্ষ্ম-ཅིག་གཞན་སྐྱེ་བས་ས্ক্ষ্ম-
ཅིག་གསུམ་པ་ལ་ལྟོག་གོ །གང་དག་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལེན
བཞིན་དུ་ས্ক্ষ্ম-ཅིག་ཆ་ཤས་ཅན་དུ་འདོད་པ་ནི་རིགས་པའི་ར་བ་ལ་འདས་པ་ཡིན
ནོ།། །གཉིས་པ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྦྱང་བ་ནི།
གྲང་རིག་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དེས། །ནུས་ཅན་སྐྱེད་དམ་ནུས་མེད
སྐྱེད།། །གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་ཚོ་རིག་ལ། །དགོས་ནུས་མེད་པར
འགྱུར་ཞེ་ན། །གལ་ཏེ་ཚ་རིག་དང་དུས་མཉམ་པའི་གྲང་རིག་དེས་གྲང་རིག
ནུས་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་ན་ཚ་རིག་གིས་བཟློག་མི་ནུས་ཏེ
རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཆ་ཚང་མེད་རྒྱུ་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་བཟློག་པར་ནུས།།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏོ། །ནུས་མེད་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་ན་ཚ
རིག་མི་དགོས་ཏེ། རང་ཉིད་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཏོ་ཞེ་ན། གྲང་རིག་ ནུས་ པ
ཐོགས་མེད་དེ། །སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཉེར་ལེན་ཡིན། །ལྟེན་ཅིག

བྱེད་ཀྱིན་གང་དང་གང་། །ཕྱད་པ་དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་འབྱིན། །ཚ་རིག
དང་དུས་མཉམ་པའི་གང་རིག་དེས་ནུས་ལྡན་གྱི་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དང་ནུས་མེད
ཀྱི་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀའི་ལྟོག་པར་མི་འདོད་ཀྱི། གང་རིག་གི་སྣང་ཅིག
གཉིས་པ་སྣྲོད་པའི་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པོ། །དེའི་འབྲས་བུ
ལྡན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཀྱེན་གྱིས་བསྡུར་ཏེ། ཚ་རིག་གི་ཀྱེན་སྟོབས་ཆེ་ན་ནུས་མེད་དུ
སྐྱེ་ལ། གང་རིག་སྟོབས་ཆེ་ན་ནུས་ལྡན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་ན་འཇིམ་པ་ལ་ས་སྟོབས
ཆེ་ན་སྐ་བ་དང་ཆུ་སྟོབས་ཆེ་ན་སྣ་བར་སྐྱེ་བ་བཞིན་པོ། །

གཉིས་པ་བློའི་འགལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའི། སྤང་ བྱའི་ ངོ་ བོ་འམ་ ས
བོན་ སྤངས། །གཉིས་ ཀ་ ལྟར་ ཡང་ མི་ འཐད་ ཟེར། །ཁྱོ་འདོགས
སྤོང་བ་ཡང་ངོ་བོ་ཙམ་མེད་པར་བྱེད་པ་གཞན་ལ་ཡིད་གཏད་པས་ཀྱང་ལྟོག་པས
ཚད་མ་མི་དགོས། ས་བོན་འཇོམས་པའི་ནུས་པ་ཚད་མ་ལའང་མེད་དོ་ཞེན། ས
ས་བོན་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་འང་ཡོད། །དེས་པས་ཁྱོ་འདོགས་གཉིས
ཀ་ མེན། །ཇོ་ རྗེ་ ལྟ་ བུའི་ ཏིང་ ངེ་ འཛིན་ ལ་ ས་ཐོགས་ པ་ ས་ བོན་ ཁྱོ་ བ་ ཐ་ ཡོད་ ཀྱི། ། ཤ་ ནི་ ཚ་ ཆ་ ལ་ ལས་ ཆུ་ ཐ་ ཏེ་ ཟེས་ ཀ་ ཇི་ ཕྱིད་ ཡོད་ ཐ་ ཏ་ ཁྱོ་ ཤ
ཡ་ ཁ་ ཡ་ ཡ ། ། ཐ ཁ ལ ལ ཐ ཁ ལ ལ ཐ ཁ ལ ལ

བྱེད་སྐྱེས་པ་ན་གནོད་བྱ་འགགས་ཤིང་། དུས་མཉམ་པའི་ཚ་རིག་གང་རིག་ལྟ་བུ
ནི་འགལ་བ་དང་འཕྲོལ་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བློ་ཏོར་ཚད
མས་བསྒྲུབ་པ་ནི། སྒྲུབ་དང་མི་སྒྲུབ་མ་གཏོགས་པ། །འགལ་བ་ཅིས
བྱེད་གཞན་ཡོད་མིན། །རྒྱུ་འབྲས་ཅིས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་གནོད་བྱ་ནུས
མེད་དང་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས། དེ་ནས་གནོད་བྱེད་ནུས
ལྡན་དམིགས། དེའི་རྟེས་སུ་གནོད་བྱ་ནུས་མེད་དམིགས་པའི་ཚད་མས་ཅིས་སོ། །
གསུམ་གྱུབ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གང་རིག་འགོག་ལ་མི་ཅམ་ནི། །མ
ཅིས་ སྟོབས་ ལྡན་ མི་ འགྱུར་ ལོ། །ཁ་ཅིག་ གང་རིག་འགོག་པ་ལ་མི་ཅམ
བཀོད་ན་ གང་རིག་མེད་པ་མི་ཅིས་ལ། མི་ སྟོབས་ ལྡན་ རྟགས་ ཟུ་ བཀོད་ ན་ དེའི་ ཚོ
གང་རིག་ སྒྲུབ་ དུ་ རུང་ ན། ། ཐུང་ རུང་ མི་ དམིགས་ པས་ ཁེགས་ ཤིང་ ཐུ་ ཟུ་ ཀ
ཏ ། ཁ ། ཅ ། ཀ ། ཏ ། ཟ ། ཀ ། ཏ ། ཟ ། ཀ ། ཏ ། ཟ

འགོག་གོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་ པ་ ཕན་ ཚུན་ སྒྲས་ འགལ་ ལ་ གཉིས་ ལས། གཞན་ གྱི་ ལུགས་ དགག་ན། ཆོས་ གང་ ཆོས་ གཞན་ གྱིས་ དབེན་ པ། །ཕན་ ཚུན་ སྒྲས་ འགལ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །བོད་ ཕལ་ ཆེར་ རོ། །དེ་ ལ་ ན་ ལྟན་ ཅིག་ མི་ གནས་ པའང་ ཕན་ ཚུན་ སྒྲས་ འགལ་ གྱི་ བྱེ་ བྲག་ ཏུ་ འདོད་ དོ། །ཁ་ཅིག་ ནི་ རྒྱུ་ མི་ ལྡོག་ ཀྱང་ ཆོས་ གང་ ཞིག་ ཆོས་ གཞན་ གྱིས་ དབེན་ པ་ ཞེས་ ཟེར་ ཏེ། རྒྱུ་ མི་ ལྡོག་ ཅེས་ བྱ་ བས་ ལྟན་ ཅིག་ མི་ གནས་ པ་ གཅོད་ པར་ འདོད་ དོ། །དེ་ ལ། དབྱེ་ ན་ དངོས་ འགལ་""" བརྒྱུད་ འགལ་ གཉིས། །བརྒྱུད་ འགལ་ ལ་ འབང་ རྒྱམ་ གཉིས་ འདོད་ དེ། ། དངོས་ འགལ་ ནི་ དགག་ བྱ་ རྒྱམ་ པར་ ཐཙད་ ལྡོག་ ཙམ་ དུ་ གནས་ པའོ། །བརྒྱུད་ འགལ་ ལ་ གཉིས་ ཏེ། དངོས་ འགལ་ གྱིས་ ཁྱད་ པར་ དུ་ བྱས་ པ་ དང་ མ་ བྱས་ པའོ། ། རྫས་ དང་ ལྡོག་ པ་ འགལ་ བ་ ཡི།།ཐོ་ ནས་ གཉིས་ གཉིས་ རྒྱམ་ པ་ དྲུག། རྫས་ དངོས་ འགལ་ རྟག་ པ་ དང་ མི་ རྟག་ པ་ ལྟ་ བུ་ དང་། རྫས་ ལ་ དངོས་ འགལ་ གྱིས་ ཁྱད་ པར་ དུ་ བྱས་ པ་ སྟོ་ མིན་ དང་ ལྷུན་ཕལ་ པོ་ ལྟ་ བུ་ དང་། ཁྱད་ པར་ དུ་ མ་ བྱས་ པ་ སྟོན་ པོ་ དང་ ཞེར་ པོ་ དང་། འདུས་ བྱས་ དང་ རྟག་ པ་ ལ་ ས་ཁྱགས་ པ་ ལྟ་ བུ་ སྟེ་ འགལ་ བ་ གསུམ་ མོ། །ལྡོག་ པ་ དངོས་ འགལ་ མེད་ དགག་ ཡིན་ མ་ ཡིན་ [ཞེ། མེད་ དགག་ མ་ ཡིན་ དགག་] དང་། བསལ་ བ་ ཕྱ་ ཡིན་ མ་ ཡིན་ དང་། གཏན་ ཚིགས་ ཡིན་ མ་ ཡིན་ ལ་ ས་ཁྱགས་ པ་ གཞི་ ལྡོག་ པ་ གཅིག་ ལ་ གཅིག་ ཏུ་ བཀག་ པ་ གཅིག་ ཏོས་ ལྡོག་ པ་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། ।ལྡོག་ པ་ དངོས་ འགལ་ གྱིས་ ཁྱད་ པར་ དུ་ བྱས་ པ་ མེད་ དགག་ དང་ ཤེས་ བྱའི་ ལྡོག་ པ་ ལྟ་ བུ་ དང་། གཏན་ ཚིགས་ མ་ ཡིན་ པ་ དང་ བྱས་ པའི་ གཏན་ ཚིགས་ ལ་ ས་ཁྱགས་ པ་ དང་། ཁྱད་ པར་ དུ་ མ་ བྱས་ པ་ བྱས་ ལྡོག་ དང་ མི་ རྟག་ པའི་ ལྡོག་ པ་ ལ་ ས་ཁྱགས་ པ་ ལྡོག་ པ་ ཐ་ དད་ པ་ ཐམས་ཅད་ ཡིན་ པས་ དྲུག་ ཡིན་ ནོ་ ཞེས་ ཟེར་"""

རོ།། །འདི་དག་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཆ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།

ཆོས་ གཞན་ དབེན་ པ་ འགལ་ ཡིན་ ན། །འཕྲིལ་ པ་ རྣམས་ ཀྱང་ འགལ་ བར་ འགྱུར། །ཆོས་གང་ཞིག་ཆོས་གཞན་གྱིས་དབེན་པ་ཙམ་འགལ་ བར་འདོད་ན། ཆོས་ཐ་དད་ཐམས་ཅད་ འགལ་ བར་ འགྱུར་ ལ། འདོད་ན་ མེ་ དུད་ ལ་ སོགས་ པ་ རྫས་ ཐ་ དད་ ཐམས་ ཅད་ དང་། ཏྲས་ པ་ དང་ མི་ རྟག་ པ་ ལ་ སོགས་ པའི་ འཕྲིལ་ པ་ ཐམས་ ཅད་ དང་། སྣ་ ཏ་ དང་ ཐམས་ ཅད་ མཉྫི་ན་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ ལྷོ་ གཡ་ ཐ་ དད་ པ་ མཐའ་ དག་ ཀྱང་ འགལ་ བར་ འགྱུར་ རོ། །འདོད་ ན་ འགལ་ ན་ འགོ་ ཐ་ ཏ་ ། །འཕྲིལ་ ན་ སྒྲུབ་ པའི་ རྣམ་ གཞན་ འཇིག །འགལ་ བ་ རྟགས་ སུ་ སྒྲུབ་ བས། བསྒྲུབ་ བྱ་ བསྒྲུབ་ པར་ འགྱུར་ ཏ་ ད་ ། ཐམས་ ཅད་ མཉྫི་ ན་ ད་ ང་ ཐ་ ཏ་ ཞིས་ ཀྱང་ འགལ་ ན། ཆོས་ ཀྱི་ ཀ་ གས་ པས་ ཐ་ ཏ་ ། ཐམས་ ཅད་ མཉྫི་ ན་ ཏ་ ལ་ འགལ་ ཏ་ རྣམ་ ཀ་ ཏ་ ག་ ཡང་ མེད་ པའི་ ཕྱིར་ ཞེས་ ཀ་ ས ད ས་ ཀ ད ང ། ། །

དམིགས་སྟོར་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཐ་དད་ལ་འགལ་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། ཐ་དད་འགལ་

བར་གསུངས་པ་ནི། །བཏགས་པ་པ་ཡིན་འབྲེལ་པ་བཞིན། །

རྟོག་གེའི་སྐབས་འགར་སྟོ་ཞར་དང་མེ་དུད་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་

བཤད་པ་ནི། དཀར་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཞར་པོའམ་རྟ་དང་འབྲེལ་བའི་བ་ལང་

ཞེས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདུག་པ་ལ་འབྲེལ་བར་འདོགས་པ་བཞིན་ཐ་དད་ལ་འགལ་

བར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་འགལ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང

འདོད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི། རྒྱུ་ དང

ཤེས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་གཞག་བྱེད། །རྒྱུ་ཐ་དད

དང་ཐ་མི་དད་ཀྱིས་བསྟྲོད་པའམ། ཤེས་པ་ལ་ཐ་དད་དང་གཅིག་ཏུ་ཤར་བའི་སྣོ

ནས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ཐ་དད

ལ་འགལ་འབྲེལ་དུ་འཛིག་པའི་རྒྱལ་ནི། ཐ་ དད་ ཕན་ གནོད་ འབྲེལ་ དང

འགལ། །གཉིས་ ཀ་ མིན་ ན་ ཐ་ དད་ ཅམ། །ཆོས་ཐ་དད་དེ་དག་ཕན

འདོགས་ན་འབྲེལ་པ་དང་། གནོད་པ་བྱེད་ན་འགལ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན

ན་ཐ་དད་པ་ཅམ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ །གསུམ་པ་ཕན་ཚུན་སྒྲུབས་འགལ་ཉིད

བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས་དངོས་འགལ་ནི། རང་མིན་འགོག་པ་དངོས·····

འགལ་ཡིན། །མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་སྟྲོ་ར། ।དབེར་ན་རྟག་མི་རྟག་དང་སྟོན་པོ

ལ་ཟོག་ལ་ཟོགས་པ་དང་། ཟེད་དགག་ཡིན་མ་ཡིན་ [ཞ། མ་ཡིན་དགག]

ལ་ ཟོགས་ ཕའི། ।འོ་ན་ ལ་ ཟ་ ཟ་ ལ་ ཟ་ ཟ ।ལ ।ལ ।ལ

ལྷོ་གཡ་མེད་དགག་དངོས་མེད་ཡིན་གྱི་མ་ཡིན་དགག་གི་དངོས་པོ་དགག་བྱ་མ་
ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །གཞན་པ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བརྒྱད་འགལ་ནི།
བརྒྱད་འགལ་རང་མིན་ཁྱབ་བྱེད་འགོག །ཅེས་བྱ་བ་མཚན་ཉིད་དོ། །
དཔེར་ན་འདུས་བྱས་དང་རྟག་པ་དང་། ལྷོས་བཅས་དང་ཅོས་དངོས་དང་། བདག
དང་ཕྱང་པོ་དང་།དངོས་པོ་དང་བདེན་དངོས་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་འགོག་པའོ།།
གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ལྷོ་ སོགས་ འགལ་ གཉིས་ མིན་ མི་ ཁེགས།།
ཤེ་ན་ སྤངས་ ཡིན་ འགལ་ བ་ མིན། །ཁ་ཅིག་ལྷོ་ཞེར་དང་བྱམ་ལ་སོགས
པ་གཅིག་གྱུབ་པས་གཅིག་མི་ཁེགས་ཏེ་དངོས་འགལ་དང་ཅོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས
པའི་བརྒྱད་འགལ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཕན་ཚུན་སྤངས་པ
ཡིན་ཡང་སྤངས་འགལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕན་ཚུན་སྤངས་པ་སྤང་རྩུར་འདི་དག
ཡོད་པའམ་ཡིན་པ་སྤང་རྩུར་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་ལ་སྤངས་འགལ་ནི་དགག་བྱ
སྤང་དུ་རྩུར་མི་རྩུར་བའི་ཁྱད་པར་འགལ་དམིགས་ཀྱི་སྟོན་པས་འགོག་གོ ། ।
ཕན་ ཚུན་ སྤངས་ འགལ་ གཅིག་ པ་ ཐུགས། ।དེ་ ཡི ན་ དེ་ མ་ ཡིན་ གྱིས
འགོག །ཕན་ ཚུན་ སྤངས་ པའི་ དངོས་ པོ་ གཉིས། ।ཡིན་ པ་ སྤང་ རྩུར
མེད་ པས་ ཁེགས། ।བསལ་ བའི་ ཚོགས་ སུ་ བཅད་ པའོ། །

ཚད་ མ་ རིགས་ པའི་ གཏེར་ ལས་ འགལ་ བ་ བརྟག་ པའི་ རབ་ ཏུ
བྱེད་ པ་ སྟེ་ བདུན་ པའོ།།

།।གཉིས་ པ་ ཤེས་ བྱེད་ ཚད་ མའི་ རང་ བཞིན་ ཅེས་ པར་ བྱ་ བ་ ལ་ གཉིས་ ཏེ། ।
མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ། ། ། ། ।
ཡང་ ཕ ལ ལ ལ

གསུམ་གྱི་རང་བཞིན། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ། མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ལ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ། ཁྱབ་བྱེད་
ཆོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ།ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་གོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཆོས་གསུམ་གྱིས། ཁྱབ་ཕྱིར་དེ་ཡི་
རྣམ་གཞག་བཤད། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ། མཚན་
གཞི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཁྱབ་པར་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་བློ་
ལ་འཆར་བ་ན། གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་སྒྲ་བློ་མ་འགྲུལ་
བས་ཞིན་དུ་རྒྱང་བ་དང་། གཞི་དང་བཅས་པར་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཁྱབ་བྱེད་ཆོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ངོ་བོ་ངེས་གཟུང་བ་ནི། མཚན་ཉིད་གོ་བྱེད་དོན་གྱི་ཆོས། །མཚོན
བྱ་གོ་བྱ་བློ་ཡི་ཆོས། །མཚན་གཞི་གོ་བྱ་རྟེན་གྱི་ཆོས། །དེ་དག་རྣམ
པར་ཐཙམ་འཛིན་ཡིན། །མཚན་ཉིད་ནི་འདིས་གོ་བར་བྱེད་པ་རྣམ་འཇོག
གི་རྒྱུ་སྟེ་ནོག་ལྟོག་ཤལ་ལྟ་བུ་དོན་གྱི་ཆོས་སོ། །མཚོན་བྱ་ནི་འདི་གོ་བར་བྱ་བ་རྣམ
གཞག་གི་འབྲས་བུ་ [ཀ། སྟེ་] བ་ལང་གི་ཕ་སྟོད་ལྟ་བུ་བློའི་ཆོས་སོ། །མཚན
གཞི་ནི་འདི་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་རྟེན་ཏེ་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པོ་འདིའང
དོན་རང་མཚན་གྱི་ཆ་ནས་མི་འགྱུར་གྱི་གཞན་སེལ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེར
འཇུག་པའི་འཐད་པ་ནི། ཆོས་གསུམ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་དགོས། །མེད
ན་ཐམས་ཅད་འཆོལ་བར་འགྱུར། །དཀར་ཟལ་བ་ལང་གི་ཕ་སྟོད་དུ་
མཚོན་པ་ལ་ནོག་ལྟོག་ཤལ་གོ་ན་མཚན་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན། རྒྱུ

མཚན་ མེད་ ཀྱང་ མཚན་ ཉིད་ ཅེས་ བརྗོད་ ན་ གཉིས་ པོ་ ཡའང་ ཅི་ སྟེ་ མི་ བརྗོད། དེ་ བཞིན་ དུ་ བ་ ལང་ གི་ ཐ་ སྙད་ དང་ དཀར་ ཟལ་ ལ་ ཡང་ མཚོན་ བྱ་ དང་ མཚན་ གཞི་ ཐ་ སྙད་ དུ་ འཇོག་ པའི་ མཚན་ [ཞ། རྒྱ་ མཚན] ཉིད་ གང་ ཡིན་ ཞེས་ བརྟག་ དགོས་ སོ།།

གསུམ་ པ་ སོ་ སོའི་ མཚན་ ཉིད་ ལ་ མཚན་ ཉིད། མཚོན་ བྱ། མཚན་ གཞི་ གསུམ་ ཀྱི་ དང་ པོ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། མཚན་ ཉིད་ ལ་ མཚན་ ཉིད་ མི་ དགོས་ པར་ རྟོག་ པ་ དག་ ག་ པ། དགོས་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ བཞག་ པ། དེའི་ བསལ་ བ་ སྒྲོན་ ཅན་ གྱི་ རབ་ ཏུ་ དབྱེ་ བའོ། །དང་ པོ་ ལ་ གསུམ་ ལས། གཞན་ ལུགས་ དག་ ག་ ན། མཚན་ ཉིད་ རྫས་ ཡོད་ ལ་ མཚན་ ཉིད། །མི་ དགོས་ དགོས་ ན་ ཕྱག་ མེད་ ཟེར། ཁ་ ཅིག་ མཚན་ ཉིད་ ལ་ མཚན་ ཉིད་ གཞན་ མི་ དགོས་ ཏེ་ དོན་ ལྟོག་ རྫས་ ཡོད་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར་ དང་། དགོས་ ན་ ཕྱག་ མེད་ དུ་ འགྱུར་ རུ་ ཞེས་ ཟེར་ རོ། །ཁ་ ཅིག་ དོན་ ལ་ མི་ དགོས་ ཀྱང་། །ཐ་ སྙད་ ལ་ དགོས་ གཞན་ དག་ ནི། །དོན་ ལའང་ དགོས་ ཟེར་ མཆོད་ ཏུ་ ཡང་། །དེ་ འདྲ་ རྣམས་ བཞིན་ ཕྱག་ མེད་ ཟེར། ། འདི་ ལ་ བོད་ སྐད་ རབས་ པ་ རྣམས་ སྟོན་ པོ་ ལ་ མངོན་ འགྱུར་ གྱི་ དོན་ གྲུབ་ ཀྱང་ ཐ་ སྙད་ མ་ གྲུབ་ པའི་ རྩོད་ པ་ ལ་ སྟོན་ པོ་ ཆོས་ ཅན་ མངོན་ འགྱུར་ གྱི་ ཐ་ སྙད་ དུ་ ཏྲར་ རྒྱ་ ཕྱོ། ཕྱོང་ བས་ རྟོགས་ པར་ བྱ་ བའི་ ཕྱིར་ རོ། ཞེས་ རྟོག་ གེ་ པ་ ཐམས་ ཅད་ འདོད་ པ་ བཞིན་ དུ། མཚན་ ཉིད་ ལའང་ མཚན་ ཉིད་ ཀྱི་ དོན་ དང་ ཐ་ སྙད་ གཉིས་ ལས་ དོན་ ལ་ མཚན་ ཉིད་ གཞན་ མི་ དགོས་ ཀྱང་ དོན་ དེ་ མཚན་ གཞིར་ གཞག་ པ་ ལ། མཚན་ ཉིད་ ཀྱི་ ཐ་ སྙད་ དུ་ མཚོན་ བྱའི་ [ཅ། པའི་] མཚན་ ཉིད་ འཇོག་ པ་ ཡིན་ ལ། དེ་ རྫས་ ཡོད་ ཡིན་ པའི་ གཏན་ ཚིགས་ མ་ གྲུབ་ པོ་ ཞེས་ ཟེར་ བ་ དང་། འགལ་ ཞིག་ དོན་ ལ་ དགོས་ ཀྱང་ སྒྲོན་ མེད་ དེ་ ཐ་ སྙད་ གཉིས་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ བ་ ལང་ གི་ ཐ་ སྙད་ ལ་ མཚན་ ཉིད་ ཚོག་ ལྟོག་

ཤལ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །བར་ལང་གི་ཐ་སྙད་ཐ་སྙད་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཇི་
ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ནོག་ལྷོག་ཤལ་ཡང་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན། དེ་བ
ལང་གི་ཞིན་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཐ་སྙད་གཉིས་པོའི
[ཅ། པའི་]ཞིན་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་ནོག་ལྷོག་ཤལ་ལ་མཚན་ཉིད
གཞན་མི་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ
མཆོག་བྱ་ལའང་མཆོག་བྱ་གཞན་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི
དོན་ལ་ཐུག་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་མཆོག་བྱ
གཉིས་པོ་དེ་གཞིར་བཞག་ནས་མཚན་ཉིད་དང་མཆོག་བྱའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རྩང་ལ
མཚན་ཉིད་གཞན་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཉིད་ལ་འདི་འདྲ
སྟེ་ལ་མི་ལྟན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དུ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་དུ་བ་གཏན་ཚིགས
ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་རྒྱལ་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་དུ་བ
རྟགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྒྱལ་གསུམ་དགོས་ན་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཏན
ཚིགས་གཞན་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། ཟླ་ཐམས་ཅ
ལ་དུ་བ་གཏན་ཚིགས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཅམ་དང་། ཟླ་ཐག་གི་གཏན
ཚིགས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་གཉིས་ལས། ཟླ་ཐག་གི་རྟགས་ཐུག་མེད་དུ་ཡོད་དེ།
དཔེར་ན་དུ་བ་ཚོས་ཅན། ལ་མི་ལྟན་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར
རྩང་སྟེ། ལ་མི་ལྟན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ
དང་། རྒྱལ་གསུམ་ཚང་བ་ཚོས་ཅན། དུ་བ་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་གཏན
ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རྩང་སྟེ། དུ་བ་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས
རྒྱལ་གསུམ་གཉིས་པ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་གསུམ་གཉིས་པ་ཚོས
ཅན། རྒྱལ་གསུམ་དང་པོ་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཏན་ཚིགས
ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རྩང་སྟེ། རྒྱལ་གསུམ་དང་པོ་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས

ནས་རྒྱལ་གསུམ་གསུམ་པ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བློས་སྦྱར་རིས་ཟིན་
ཅིང་སྒྲས་བརྗོད་པ་མ་འཁྲུལ་ན་བསྒྲལ་བར་བརྗོད་ཀྱང་མི་ཟད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་སྒྲ
ཉིད་ལ་སྒྲ་གྱུབ་པ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེན། སྒྲ་ལ་གྱུབ་པ་ [ཀ། ས་] གྱུབ་ཚོས
གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེན་འདོད་དེ།
ཚོས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་གསུམ་ནི་དུ་བའི་རྒྱལ་གསུམ་ཡིན་ལ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྒྱལ
གསུམ་ནི་རང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་གསུམ་ཡིན་པས། ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སྒྲ་ལའང་ལྷོས་ནས་འཇོག་ན་དག་པ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱལ་གསུམ་དག
པ་བ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པས་མི་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐུག་མེད་ཀྱི་ཕྱི་མ་མ་ཤེས
པས་སྔ་མ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། མི་འགྱུར་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི
མཚན་གཞིས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐུག་མེད་དུ
དགོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ལོག་རྟོག་ཁྱགས་ན་དགོས་པ་ཉིད་དོ། །གཏན་ཚིགས
ཅམ་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྷོག་པ་གཅིག་བཅད་དང་མཚུངས་པར་འདོད་པའི
ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟོར་བ་གསུམ་པའི་ཚེ་ཐུག་སྟེ། འདི་ལྟར
རྒྱལ་གསུམ་ཚོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རུང་སྟེ་རྒྱལ་གསུམ་ཚང
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀོད་ན། སྒྲ་ཚོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས
བརྗོད་པ་ལྟར་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པའི་མ་གྱུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
འདི་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་གསུམ་ལ་རྒྱལ་གསུམ་མ་ཚང་ན་རྒྱལ་གསུམ
དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། མ་ཡིན་ན་དུ་བ་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྒྲུབ་མི
ནུས་ལ་ཡིན་ན་རང་ལྟོག་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ལ་རྒྱལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་ཁ་ལ
ཐེག ཡང་རྒྱལ་གསུམ་ལ་རྒྱལ་གསུམ་མ་ཚང་ན་དུ་བ་ལའང་མ་ཚང་བར་མཚུངས
སོ། །དུ་བ་ཙོད་ཁ་ལ་གྱུབ་པས་ཕྱོགས་ཆོས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་མི་ལྡན་ལ
འཇུག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མེ་མེད་ལ་མི་འཇུག་པས་ཇི་སུ་འགྲོ་ལྟོག་ཚང་བས་རྒྱལ

གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་རྩོད་གཞི་དུ་བའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པས་ཕྱོགས་ཆོས་
དང་། མཐུན་ཕྱོགས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇུག་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་མི་ལྡན་པ་ལ་མི་འཇུག་པས་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་རྣ་
ལྟར་མ་ཚང་། དེས་ན་ལྟོག་པ་མཚུངས་པས་གཏན་ཚིགས་ཅམ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྟུན
པའི་དུས་སུའང་ཐུག་མེད་དུ་འདོད་དེ། སྒ་མ་སྒ་མ་ལ་ལྟོས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཅམ
ལྟོག་ཆོས་ཅན་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཅམ་ལྟོག་གཏན་ཚིགས
ཡིན་པས་སོ། །དེ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱི་ཅམ་པོ་ལ་ལྟོག
པ་ཐ་དད་མེད་དོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་བཏེན་པའི་ཅམ
ལྟོག་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས་གཏན་ཚིགས་ཐུག་མེད་དུ་གནས་སོ་ཞེ་ན།འདིར
ཡང་ལྷོག་ཤལ་ཅམ་མཚན་གཞིར་བཞག་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མཚོན་པ
ལའང་མཚན་ཉིད་ཅམ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མཚོན་པ་གཉིས
ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་མཚོན་ན་ཐུག་མེད་དུ་གནས་པ་ཚུལ་སྒ་མ་བཞིན་ཡིན་ལ།
མཚན་ཉིད་ཅམ་དུ་མཚོན་པའི་ཚེའང་ལྟོག་པ་གཅིག་བཅད་དང་མཚུངས་པར
འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་གསུམ་པའི་ཚེ་ཐུག་པར
འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་ལ་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་ན་རང་ལྟོག་མཚན་ཉིད
མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ནོག་དང་ལྷོག་ཤལ་ལའང་མ་ཚང་ཞེས་མཚུངས་སོ། །
དེས་ན་ལྟོག་མཚུངས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་ཅམ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་མཚོན་པའི
ཚེའང་ཐུག་མེད་དུ་འདོད་དེ་སྒ་མ་སྒ་མ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་གསུམ་མཚན་གཞི་དང་།
ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཚན
ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་ཐལ་བ་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་མི་འཐད་དེ།
རྣམ་འཇོག་རྒྱ་ནི་མ་ངེས་པར། །རྣམ་གཞག་འབྱས་བུ་ངེས་ན་ནི། །

མཚན་ཉིད་དགོས་པ་ མེད་པར་འགྱུར། །མི་ངེས་ན་ནི་ ཐུག་ མེད་
འཇིག །རྟམ་འཇོག་གི་ རྒྱུ་ མཚན་ཉིད་ མ་ངེས་པར་དེས་རྟམ་པར་གཞག་པའི་
འབྲས་བུ་ མཚན་བྱ་ངེས་ན་ མཚན་ཉིད་ མེད་ཀྱང་ མཆོན་བྱ་གོ་བར་འགྱུར་ཞིང་། མི་
ངེས་ན་ མཚན་ཉིད་ ཐུག་ མེད་ ཀྱི་ ཕྱི་ ཆ་ངེས་པ་ མི་ ལྷིད་ པས་ མཐར་ རྩ་ བའི་ མཚན་
ཉིད་ མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱས་ཀྱི་ མཚན་ གཞིས་ བསྟན་ བྱའི·····
དོན། །བསྟན་ ཕྱིར་ ཐུག་ མེད་ སྟོན་ མེད་ ན། །ཐུག་ མེད་ ཀྱི་ ཕྱི་ ཆ་ ཤེས
ཀྱང་ སྟོན་ མེད་ དེ་ བསྟན་ བྱ་ རྒྱས་ ཀྱི་ མཚན་ གཞིས་ བསྟན་ པའི་ ཕྱིར་ རོ་ ཞེ་ ན། །
ཚུལ་ གསུམ་ ལྟོག་ ཤལ་ ཆ་ ངེས་ ཀྱང་། །བྱས་ དང་ ངག་ ཟློ་ ངེས·····
ཅམ་ ཀྱིས། །མི་ རྒྱ་ བ་ ལང་ རྟོགས་ པར་ འགྱུར། །རྒྱས་ ཀྱི་ མཚན་
གཞི་ ཞམ་ མཚན་ ཉིད་ ཀྱི་ མཚན་ གཞི་ ར་ བསྟན་ བྱ་ གོ་ ན་ ཚུལ་ གསུམ་ མམ་ ལྟོག་ ཤལ་
ཆ་ ངེས་ པར་ ཡང་ རྒྱས་ ཀྱི་ མཚན་ གཞི་ བྱས་ པ་ ཞམ་ བ་ ལང་ གི་ མཚན་ གཞི་ ད་ ཀར་
ཟ་ ལ་ ལ་ ས་ གས་ ཀ་ མཐོ་ ང་ ན་ སྣ་ མི་ རྒྱ་ ཀ་ ཞ་ ཆ་ ལ་ ང་ ངེ་ ས་ ཀ་ ར་ ཟ་ ལ་ ལ་ ས་ ཏ་ ཀ ། ।
ཞ་ ད་ ན་ ས ། ཐ་ ས་ ཀ་ ཆ ། ལ ། ཀ ། ཀ ། ཞ ། ཏ ། ས ། ཏ ། ལ ། ཀ ། ཀ ། ཀ

ཞེན་རྡུང་གི་བ་ལང་ཡང་ལྷོག་ཤལ་ཀྱི་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟེའོ། །ཡིན་ན་
དེའི་ཞེན་ཡུལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དེ་ཀྱི་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ནོག་ལྷོག་ཤལ་ཡིན།
དང་པོ་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་མཚན་ཀྱི་དུ་གྱུབ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མཚན་
ཀྱི་གཅིག་གིས་མཚོན་བྱ་དུ་མ་མཚོན་པར་འགྱུར་བས་དེ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་ཐ
སྙད་སྟ་མ་སྟ་མ་ནི་མཚན་ཀྱི་ཡིན་ལ། དེ་ཀྱི་ལ་སྒྲ་བློས་ཞེན་རྡུང་གི་ཐ་སྙད་ཕྱི
མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱ་ལ་མཚན་ཀྱི་དུ་མི་རྡུང་བའི་ཆོས་མི
སྲིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པོ། །འདི་དག་གི་སྟེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡལ་གা་ལའང་། །
ཡལ་གা་མེད་ན་ཤིང་མ་ཡིན། །ཡལ་གা་ཡོད་ན་ཤིང་ལ་ཡང་། །
མཚན་ཀྱི་ཐུག་པ་ མེད་ པར་ འགྱུར། །ཤིང་གི་ མཚན་ཀྱི་དུ་འདོད
པའི་ཡལ་ག་ལ་ཡལ་ག་གཉིས་པ་ མེད་ན་ ཡལ་ ག་ ཤིང་ མ་ ཡིན་ ཕར་ འགྱུར་ ལ།
ཡོད་ན་དེ་ ལའང་ གསུམ་ ཕ་ དང་ བཞི་ ཕ་ ལ་ ས་ཡག་ ཕ་ དགོས་ཕས་ ཤིང་ ཀྱི་ མཚན
ཀྱི་ ཀྱང་ ཐུག་ ཙམ་ ཡ་ ཡ ོ ད ་ ད ོ ་ ཞ ེ ས ་ ཕ ཆ ོ ད ་ ན ་ ཅ ི ར ་ འ ག ྱ ུ ར ། ཡ ལ ་ ག ་ ལ ་ ཆ ི ་ ཡ ལ ་
ག ་ ག ཞ ན ། ། མ ེ ད ་ ཀ ྱ ང ་ ཡ ལ ་ ག ་ ད ེ ་ ཀ ྱ ི ས ། ། ཅ ཏ ཎ ་ ང ོ ་ ཚ ་ ད ཀ ྲ ེ ད ་
ཙ ེ ད ་ ད ུ ། ། ཕ ས ྱ ོ ལ ་ ཕ ྱ ི ར ་ ཐ ུ ག ་ ཙ ེ ད ་ ཙ ེ ས ། ། ཅ ཏ ཎ ་ ཤ ེ ས ་ ཚ ེ ད ་ ཀ ྱ ི ས ། ། ཅ ཏ ཎ ་ ཤ ེ ས ་ ཚ ེ ད ་ ཙ ེ ད ་ ད ུ ། ། ཕ ས ྱ ོ ལ ་ ཕ ྱ ི ར ་ ཐ ུ ག ་ ཙ ེ ད ་ ཙ ེ ས ། ། ཤ ེ ས ་ ཚ ེ ད ་ ཀ ྱ ི ས ། ། ཤ ེ ས ་ ཚ ེ ད ་ ཙ ེ ད ་ ད ུ ། ། ཕ ས ྱ ོ ལ ་ ཕ ྱ ི ར ་ ཐ ུ ག ་ ཙ ེ ད ་ ཙ ེ ས ། ། ཐ ཡ ེ ས ་ ཏ ཱ ི ད ེ ་ ཚ ེ ར ་ ཕ ས ྱ ོ ལ ་ ཕ ྱ ི ར ། ། ཐ ཡ ེ ས ་ ཕ ྱ ི ས ་ ཀ ྱ ི ས ། ། ཐ ཡ ེ ས ་ ཕ ྱ ི ས ་ ཙ ེ ད ་ ད ུ ། ། ཐ ཡ ེ ས ་ ཕ ྱ ི ས ་ ཙ ེ ས ། ། ཐ ཡ ེ ས ་ ཕ ྱ ི ས ་ ཀ ྱ ི ས ། ། ཐ ཡ ེ ས ་ ཕ ྱ ི ས ་ ཙ ེ ད ་ ད ུ ། ། ཐ ཡ ེ ས ་ ཕ ྱ ི ས ་ ཙ ེ ས ། ། ཤ ེ ས ་ ཚ ེ ད ་ ཀ ྱ ི ས ། ། ཤ ེ ས ་ ཚ ེ ད ་ ཙ ེ ད ་ ད ུ ། ། ཕ ས ྱ ོ ལ ་ ཕ ྱ ི ར ་ ཐ ུ ག ་ ཙ ེ ད ་ ཙ ེ ས ། ། ཐ ཡ ེ ས ་ ཏ ཱ ི ད ེ ་ ཚ ེ ར ་ ཕ ས ྱ ོ ལ ་ ཕ ྱ ི ར

ལས་འདས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ནོག་ལྷོག་ཤལ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བ
ལང་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཐ་དད་ལྡན་པར་མི་བསྟན་ཀྱི་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ
བསྟན་པས་པས་ནོག་ལྷོག་ཤལ་ཤེས་བརྗོད་དུ་གྱུར་པ་ན་དེ་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཐ
ས་ཀྱང་ཤེས་བརྗོད་དུ་གྱུར་སྟེ། ཅནྡན་ཤིང་དུ་གྱུར་པ་ན་དེའི་ཡལ་ག་ཤིང་དུ
གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་པ་འདི་མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་དུ་འདོད་པ་ལ་བསྟོས་ན
ཆ་མཐུན་ཀྱི་མགོ་བསྟེ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་ཐོད་ཀ་ལ་བའི་མགོ་བསྟེ་ཡིན་ནོ། །
ཆ་མཐུན་དུ་བསྟེ་ན་ཐ་སྙད་སྔ་མ་ལ་ཐ་སྙད་ཕྱི་མ་མེད་ན་སྔ་མ་ཤེས་བརྗོད་ལས
འདས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ན། ཅནྡན་སྔ་མ་ལ་ཅནྡན་ཕྱི་མ་མེད་ན་སྔ་མ་ཏེ
དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་མ་མེད་ཀྱང་སྔ་མ་ཉིད་ཅནྡན་དུ་གྱུར་པས་ཏེ་དང་མི
འབྲལ་ལོ་ཞེན། ཐ་སྙད་ཕྱི་མ་མེད་ཀྱང་སྔ་མ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་གྱུར་པས་ཤེས་བརྗོད
ལས་མི་འདའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེའི་མཚན་ཉིད་ཚ་བ་ལ་ཚ་བ་གཉིས་པ་མེད་ན
སྔ་མ་མེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། མེ་ལ་མེ་གཉིས་པ་མེད་ན་སྔ་མ་མེ་མ་ཡིན་པར
ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་མེ་དང་ཤིང་ལ་སོགས
པ་རྫས་ཆོས་དག་པ་བ་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི
ཐ་སྙད་ཐུག་མེད་ལྟོག་ཆོས་ལྟོས་པ་བ་ཆོག་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་འདྲའོ་ཞེ་ན། ཁོ
བོ་ཅག་སྒྲ་དང་རྟམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་དུ་འདོད་ལ། དགག་སྒྲུབ
ཐམས་ཅད་བློའི་ཆོས་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་སོ། །
ཡང་ནོག་ལྷོག་ཤལ་བ་ལང་གི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱོ་བ་བཞིན་ཐ
ས་ཀྱིས་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དང་པོ་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱོ་ཞེས་གསུངས་པའང
ཞེན་ཡུལ་ཅམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱོ་ན་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེ་ཡིན་པས
མེ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཅ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་ཐུག་མེད
དང་ཐ་སྙད་ཐུག་མེད་འདི་དག་འབྲས་ཆན་ཟ་བ་ལ་ས་བོན་གྱི་ཕྱི་མོ་ཆོལ་བ་ལྟར

དོན་མེད་པར་དགོངས་ནས་སྟེ་བདུན་གྱི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། བཅུ་དོན་འབྱེལ་བར་ནམ་རྟོགས་པ། །དེ་ཡི་ཚེ་ན་ཐ་སྙད་འགྲུབ། །མཁས་པས་གཏན་ཚིགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྙད་འགྲུབ་ལ། བློན་པོ་ལ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་སུ་བཀོད་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་ཤིན་ཏུ་བློན་པོ་ལ་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་དང་། ནོག་ལྷོག་ཤལ་གྱི་དོན་ལྟོག་གཉའ་བར་ཤ་འཕྲངས་པ་དང་། མཁྱེན་པར་པགས་པ་འཕྲང་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དོན་སྒྲིལ་དགོས་པ་སྤེད་དོ། །དེ་ཙམ་བརྗོད་ཀྱང་མི་གོ་བ་ནི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བློན་པོ་ལ་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་སྙམ་ན། རྟགས་དང་མཚན་ཉིད་གཉི་ག་ལ། །སྒྲོ་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་གཉིས་ཡིན། །གཉི་ག་འདང་སྒྲོར་བ་གསུམ་པར་ཐུག ། བཞི་པ་ཕན་ཚད་དགོས་ནུས་མེད། །དུ་བ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། སྒྲོར་གཏན་ཚིགས་ཙམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ་བྱས་པ་བཞིན་དུ་བ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ངེས་ཞེས་འགོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཚུལ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བརྡ་སྦྱར་ཏེ་ཡལ་ག་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྡ་སྦྱར་བ་བཞིན་ཞེས་བརྡ་དྲན་པར་བྱས་པས་འགྲུབ་བོ།།སྒྲོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱང

(གང་བསྒྲུབ་བྱ་གང་བསྒྲུབ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་གང་བསྒྲུབ་དེའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ་མི་རྟག་བསྒྲུབ་པ་བཞིན། དུ་བ་ལའང་ལ་མེ་ལྡན་བསྒྲུབ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ངོ།། ལ་མེ་ལྡན་བསྒྲུབ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་ལ་མེ་ལྡན་བསྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གང་ལ་མེ་ལྡན་བསྒྲུབ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་གཅིག་ལ་མེ་ལྡན་བསྒྲུབ་ཀྱི

རྒྱས་སྡུ་བརྡ་སྦྱར་ཏེ་ཡལ་གཅད་ལྟན་པ་ལ་ཤིང་དུ་བརྡ་སྦྱར་བ་བཞིན།) གོ་སྒྲོལ། །

དེ་ བཞིན་ དུ་ ནོག་ ལྷོག་ ཤལ་ མཚན་ ཉིད་ ཡིན་ པ་ ལའང་སྟེ་ དང་ སྟོར་ བ་ འདིར་ གཏོགས་ གཉིས་ ལས་ དང་ པོ་ ནི། གང་ དངོས་འགལ་གཅོད་ པའི་ དོན་ ལྟོག་ གྱུབ་ པ་ དེ་ མཚན་ ཉིད་ ཡིན་ ཏེ་ ལྟོ་ ལྡིར་ ཞབས་ ཁུམ་ བཞིན་ ནོག་ ལྷོག་ ཤལ་ འདུས་ པའང་ དངོས་འགལ་གཅོད་ པའི་ དོན་ ལྟོག་ གྱུབ་ བོ་ ཞེས་ པས་འགྲུབ་ ཅིང་། དེ་ ཉིད་ མཚན་ ཉིད་ ཡིན་ པར་ ཡང་ གང་ དངོས་འགལ་གཅོད་ པའི་ དོན་ ལྟོག་ གྱུབ་ པ་ ལ་ མཚན་ ཉིད་ ཀྱི་ བརྡ་ སྦྱར་ ཏེ་ ཡལ་ ཀ་ དང་ ལྟན་ པ་ ལ་ ཤིང་ བཞིན་ ཞེས་ པ་ ཉིད་ ཀྱིས་ འགྲུབ་ ལ། སྦྱོར་ བ་ འདིར་ གཏོགས་ ཀྱང་ ཕྱི་ ཐག་ ལ་ བཀར་ ཏེ་ བརྟོད་ པ་ ཉིད་ ཀྱིས་ ཤེས་ པར་

(གང་ གང་ དུ་ མཚོན་ པ་ ལ་ ལྟོས་ ནས་ དངོས་ འགལ་ གཅོད་ པའི་ དོན་ ལྟོག་ གྱུབ་ པ་ དེ། གང་ དུ་ མཚོན་ པ་ དེའི་ མཚན་ ཉིད་ ཡིན་ ཏེ་ ཐུམ་ པར་ མཚོན་ པའི་ ལྟོ་ ལྡིར་ བཞིན། ལྟོག་ ཤལ་ ལ་ དཀར་ ཟལ་ བ་ ལང་ དུ་ མཚོན་ པ་ ལ་ ལྟོས་ ནས་ དངོས་ འགལ་ གཅོད་ པའི་ དོན་ ལྟོག་ གྱུབ་ བོ། །དཀར་ ཟལ་ བ་ ལང་ དུ་ མཚོན་ པ་ ལ་ ལྟོས་ ནས་ དངོས་ འགལ་ གཅོད་ པའི་ དོན་ ལྟོག་ གྱུབ་ པ་ དེ། དཀར་ ཟལ་ བ་ ལང་ དུ་ མཚོན་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ ཡིན་ ཏེ་ གང་ གི་ ཕྱིར་ ན། དཀར་ ཟལ་ བ་ ལང་ བ་ ལང་ དུ་ མཚོན་ པ་ ལ་ ལྟོས་ ནས་ དངོས་ འགལ་ གཅོད་ པའི་ དོན་ ལྟོག་ གྱུབ་ པ་ ལ། དཀར་ ཟལ་ བ་ ལང་ དུ་ མཚོན་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ ཀྱི་ བརྡ་ སྦྱར་ ཏེ། ཡལ་ ཀ་ དང་ ལྟན་ པ་ ལ་ བརྡ་ སྦྱར་ བ་ བཞིན།) (ཞབ་ དང་ ཏོར་ དབེར་ མཚན་ འདི་ གཉིས་ མེད།) སྒྲོལ། །

གསུམ་ པ་ རྩོད་ པ་ སྤང་ བ་ ནི། རྒྱལ་ གསུམ་ རྒྱལ་ གསུམ་ མེད་ ན་ རྟགས། ། ཡི་ འགྲུར་ ཡོད་ ན་ ཐུག་ མེད་ ལོ། །རྒྱལ་ གསུམ་ ལ་ རྒྱལ་ གསུམ་ ཡ་ ཚང་ ན་ རྒྱལ་ གསུམ་ གཏན་ ཚིགས་ ཡ་ ཡིན་ པར་ འགྲུར་ ལ། ཚང་ ན་ དེ་ ཉིད་ རྒྱལ་ གསུམ་ གཉིས་ པ་ ཡིན་ པས་ དེ་ ཉིད་ ལ་ ལྟོས་ ནས་ རྒྱལ་ གསུམ་ གསུམ་ པ་ དང་། བཞི་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ ཕྱེད་ ལའང་ ཐུག་ མེད་ དུ་ འགྲུར་ ཏོ་ ཞེ་ ན། རྒྱལ་ གསུམ་ དུ་ བ་ ཁོ་ ནའི·····

ཚོས།ཁ །དབྱེར་ མེད་ ཡིན་ གྱི་ ཚོས་ གཞན་ མེད། །དུ་ བ་ གཞིར་ བཞག

ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ཚུལ་གསུམ་གཞན་ཞིག་རྒྱ་ན་ཕྱིད་བདེན་པ་ཞིག་ན་ཁོ་བོ་ཅག་དུ་
བ་ཉིད་བློས་ཚུལ་གསུམ་དུ་བཟུང་བ་མ་གཏོགས་པ་དུ་བའི་སྟེང་དུ་ཚུལ་གསུམ་
གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པས་སྨྲོན་གা་ལ་ཡོད། འདི་ཡི་
མཚན་ཉིད་ཕྱག་མེད་དུ། །ཐལ་བའི་སྨྲོན་ཡང་བསལ་བ་ཡིན། །
དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་སྟོག་གྱུབ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་ན། དེ་མཚན་ཉིད་
མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་ཕྱག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བའང་འདིས
བསལ་ཏེ། ཆོས་ལྷོག་ཤལ་གཞིར་བཞག་ནས་དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་སྟོག
གྱུབ་པ་གཞན་ཞིག་ཅི་ན་ཕྱག་མེད་དུ་འགྱུར་ཡང། ཆོས་ལྷོག་ཤལ་ཉིད་དངོས
འགལ་གཅོད་པའི་དོན་སྟོག་ཏུ་སྒྲུབ་པས་སྨྲོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལྷོག་ཤལ
ལ་ལྷོག་ཤལ་གཉིས་པ་མེད་ན་ལྷོག་ཤལ་བ་ལང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ་ཡོད་ན
ལྷོག་ཤལ་ཕྱག་མེད་དུ་དགོད་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་ལའང་གཉིས་ལས་དང་པོ་གཞན
ལུགས་དགག་ན། ལ་ལ་མཆོད་བྱ་རྣམ་འཇོག་ཟེར། །གཏན་ཚིགས་ལ
ཡང་མཐུན་ཕྱིར་ཞིན། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཆོད་བྱ་རྣམ་འཇོག་གི
རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ན་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བྱེད་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན།
བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བྱེད་ཉིད་ལ་ཚུལ་གསུམ་དགོས་སོ་ཞེན། མཆོད་བྱ་རྣམ་འཇོག
ལའང་འཇོག་ཚུལ་ཆོས་གསུམ་དགོས་སོ། །

འགལ་ཞིག་ཆོས་གསུམ་ཚང་བར་འདོད། །ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི [ཞ
བའམ]མཆོད་བྱའི་དོན་སྟོག་གཞི་ལ་གྱུབ་པ་ཞེས་གསུང་རོ། །མཆོད་བྱ་ལྟོས
ཕྱིར་འདི་མི་འཐད། །མཚན་ཉིད་དུ་གོ་བ་མཆོད་བྱ་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་མི

འཕད་དོ། །གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་དུ་དགོད་བྱའི་ངོ་བོ་དེ་རང་གི་མཚོན་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོན་དུ་འགྱུར་ཡང་འདི་རང་གི་མཚོན་བྱ་ལ་མི་ལྟོས་པས་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱས་པ་རྟགས་སུ་འཇོག་པ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་མི་རྟག་པ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་ [ཏ། སུ] དགོད་བྱའི་ངོ་བོ་མི་རྟག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པས་སྟོན་མེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་མི་མཚུངས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བྱས་ལྟོག་འགྱུབ་ལ་འདིར་མཚོན་བྱ་མ་གྱུབ་ན་མཚོན་བྱའི་དོན་ལྟོག་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྟོག་ཡིན། ། ཆོས་གང་ཞིག་དངོས་འགལ་རྒྱལ་པར་གཅོད་པའི་དོན་ལྟོག་གྱུབ་པ་སྟེ། མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞིའི་ལྟོག་པ་གཉིས་བཅད་ནས་གང་འདོད་པ་དེའི་དོན་ལྟོག་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེའི་བསལ་བྱ་སྟོན་ཅན་ཀྱི་གྲངས་ངེས་པ་ལ་གསུམ་ལས་གཞན་ཀྱི་ལུགས་དགག་ན། མཚན་ཉིད་ཏེ་ཡི་སྟོན་བསྟན་ན། །གསུམ་ཞེས་བྱང་ཕྱོགས་པ་རྒྱལ་འདོད། །བོད་ཀྱི་རྟོག་གེ་པ་ཕྱི་རབས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཀྱི་སྟོན་བསྟན་ན། རང་ལྟོག་ཕྱས་སུ་མ་གྱུབ། དོན་ལྟོག་གཞན་དུ་འགྱུར། མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་རང་གི་ཐ་སྙད་ལས་རང་དབང་དུ་མ་གྱུབ་པ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བ་ལང་ཉིད་ལྟ་བུ་རང་གི་ཐ་སྙད་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་དང་། བ་ལང་གི་མགོ་བོ་ལྟ་བུ་རང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་བཀོད་པ་གཉིས་དང་། ཁ་ཅིག་དེའི་སྟེང་དུ་གཞན་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་། གཞན་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་བཀོད་པ་སྟེ་བཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །དོན་ལྟོག་གཞན་འགྱུར་ནི། རང་གི་ཐ་སྙད་ལས་རང་དབང་དུ་གྱུབ་ཀྱང་རང་གི་མཚོན་བྱའི་དོན་ལྟོག་མ་ཡིན་པའོ།།

དབྱི་ན་བཞི་སྟེ། མི་སྲིད་པ། མ་ཁྱབ་པ། ཁྱབ་ཆེས་པ། ཁྱབ་མཉམ་པའི་དོན་ལྟོག་གཞན་གྱུར་རོ། །དང་པོ་ནི་མཚོན་ལྡན་གྱི་གཞི་ལ་ཡེ་མི་སྲིད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྡུར་མཚོན་པ་ལ་ལྷོག་ཤལ་ལམ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་མཚོན་པ་ལ་བསྒྲུབ་ཆོས་དོར་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་མཚོན་ལྡན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེད་པ་སྟེ། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ལྷོག་ཤལ་ཁ་བོའམ་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་ཆོས་དོར་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་མཚོན་ལྡན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་མཚོན་ཆོས་མེད་པར་ [ཏ། ས་] ཡང་ཞུགས་པ་སྟེ། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མགོ་ལྡན་ནམ་མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་བྱ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་མཚོན་ལྡན་དང་ཁྱབ་མཉམ་ཡང་མཚོན་ཆོས་ལས་ལྟོག་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་རྣག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རྒྱུ་ཀྱེན་ཀྱིས་བསྐྱེད་པཉམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་བྱ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་རང་གི་ཐ་སྙད་ལས་ [ཞ། ལ་] རང་དབང་དུ་གྱུབ་ཀྱང་གང་མཚོན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ལ་ཇི་ལྟར་དགོད་བྱ་ལྟར་མ་གྱུབ་པའོ། །དབྱི་ན་བཞི་སྟེ། འགལ་ནས་མི་གནས་པ། ལྟོག་པ་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་གནས་པ། དོན་ལྟོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་གནས་པ། མཚན་གཞིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་ཁྱབ་ནས་མི་གནས་པའོ། ། དང་པོ་ནི་ཟླ་ས་ཆོས་ལ་རྡ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ལྷོག་ཤལ་ལམ་ལྟོག་ཆོས་ལ་ཤེས་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་མཚོན་པ་ལ་བསྒྲུབ་ཆོས་མ་དོར་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་གསུམ་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་བཀོད་པ་ནི། དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་པར་བཀག་ལྟོག་ཉིད་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་གཞི་ལྟོག་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་སྟེ་ལྷོག་ཤལ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ལྷོག་ཤལ་ཉིད་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་གསུམ་རྣགས་སུ་མཚོན་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་བཀོད་པ་ནི་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྟོས་པས་གཞི་མཚན་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་རང་ཉིད

རང་གི་ མཚན་ གཞིར་ བྱས་ པ་ ལ་ མཚན་ ཉིད་ བཀོད་ པ་ སྟེ། བ་ ལང་ ཉིད་ བ་ ལང་དུ་ མཚོན་ པ་ ལ་ ལྷོག་ ཤལ་ བཀོད་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །ཤེས་ བྱའི་ ཐ་ སྙད་ ཤེས་ བྱར་ མཚོན་ པ་ ལ་ ཏླྀའི་ ཡུལ་ རྒྱང་ དུ་ བཀོད་ པའམ། མ་ ཡིན་ དགག་ གི་ ཐ་ སྙད་ མ་ ཡིན་ དགག་ ཏུ་ མཚོན་ པ་ ལ་ བསྒྲབ་ ཆོས་ མ་ དོར་ བ་ བཀོད་ པ་ ནི་ དེར་ མི་ འགྱུར་ ཏེ། མཚན་ གཞི་ དང་ མཚོན་ བྱ་ ལྷོས་ པས་ དོན་ ལྷོག་ ཐ་ དད་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །བཞི་ པ་ ནི་ མཚོན་ འདོད་ ཀྱི་ ཕྱོགས་ གཅིག་ ལ་ མ་ ཁྱབ་ པ་ སྟེ་ སྒོག་ ཆགས་ ཙམ་ བ་ ལང་ དུ་ མཚོན་ པ་ ལ་ ལྷོག་ ཤལ་ ལམ། བློ་ ཙམ་ ཚད་ མར་ མཚོན་ པ་ ལ་ བདེན་ པའི་ དོན་ རྟོགས་ བཀོད་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །དེ་ དག་ ལས་ མཚན་ གཞི་ ལ་ འགལ་ ནས་ མི་ གནས་ པ་ མ་ གཏོགས་ པ་ ལྟག་ མ་ གསུམ་ ནི་ ལྷོག་ པ་ ལ་ བརྟེན་ པའི་ ཆོས་ བསྒྲུབ་ པའི་ ཚེ་ མི་ སྲིད་ དེ། འདི་ ལྟར་ དེར་ མཚོན་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ མི་ གནས་ པའི་ ལྷོག་ པ་ ད་ ལ་ ད་ མིན་ དུ་ མཚོན་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ གནས་ ས་ མ་ མི་ གནས། གནས་ ན་ ད་ མིན་ གྱི་ མཚན་ ཉིད་ གནས་ པས་ དེའི་ མཚན་ ཉིད་ མི་ གནས་ པ་ ད་ ནི་ འགལ་ ནས་ མི་ གནས་ པ་ ཡིན་ ལ། མི་ གནས་ ན་ ལྷོག་ པ་ ལ་ ད་ དང་ ད་ མིན་ གྱི་ མཚན་ གཞིར་ ཁ་ ཆོད་ ཆར་ ལྷུར་ བའི་ ཕྱིར་ ཏོ།། །ཤེས་ སྒྲོས་ པ་ དང་ བཅས་ ནས་ གསུངས་ སོ། །

འདི་ དག་ དགག་ པ་ ལ་ གཉིས་ ལས་ རིགས་ པས་ མི་ འཐད་ པ་ ནི། སྒྲོར་ ཐར་ བཀོད་ ནས་ སྒྲོན་ བརྒྱ་ ན།།དོན་ ལྷོག་ གཞན་ འགྱུར་ མེད་ པར་ འགྱུར།། མ་ བཀོད་ པ་ ལ་ སྒྲོན་ སྒྲོར་ ན། །མཚན་ གཞི་ མི་ གནས་ དོན་ མེད་ འགྱུར།། །གལ་ ཏེ་ འདི་ དག་ སྒྲོར་ བ་ བཀོད་ ནས་ བརྒྱ་ ན། མཚན་ ཉིད་ མཚོན་ བྱ་ ལས་ དོན་ ལྷོག་ གཞན་ དུ་ གྱུར་ པ་ མི་ འཐད་ དེ། སྟོང་ ཉིད་ བསྒྲུབ་ ཆོས་ དོར་ བས་ མེད་ དགག་ ཏུ་ མཚོན་ པའི་ ཚེ། བསྒྲུབ་ ཆོས་ དོར་ བ་ མེད་ དགག་ གི་ ཐ་ སྙད་ ལ་ མི་ སྲིད་ པའི་ ཕྱིར་ དོན་ ལྷོག་ གཞན་ གྱུར་ དུ་ ཐལ་ ལོ། །གལ་ ཏེ་ མཚན་ ཉིད་ མཚོན་ བྱ་ ལ་ སྲིད་

མི་སྲིད་ཀྱི་དོན་མཚན་གཞི་ལ་སྲིད་མི་སྲིད་ལ་བརྟེད་ཀྱི་མཚོན་བྱ་ཞིད་ཀྱི་ལྟོག་པ་
ལ་བརྟེན་མི་བརྟེན་ལ་མི་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་མི་དགོས་པ་དང་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་ལྟོག་གཞན་གྱུར་དུ་འདོད་ཀྱང་མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པར་
འགྱུར་ཏེ། ।མི་སྲིད་ནས་དོན་ལྟོག་གཞན་གྱུར་གྱི་སྐྱོན་ཡང་མཚན་གཞི་ལ་མི་སྲིད
པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ।གལ་ཏེ་སྟོང་བ་མི་བཅོད་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོའོ་ཞེ་ན།
མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པ་མི་དགོས་ཏེ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ནོག་ལྟོག་ཤལ
བཅོད་པ་དང་མེད་དགག་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཆོས་དོར་བ་བཅོད་ན། སྐྱོན་མེད
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ।དེ་ལ་གལ་ཏེ་མཚན་གཞིར་འཇུག་རྫུལ་ལ་རག་སྟེ། དཀར
ཟལ་ལམ་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་བཞག [བཅོད] ན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ལ་རྟའམ་ཤེས་བྱ
ལྟ་བུ་བཞག་ན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྟོང་བ་མ་བཅོད་པ [ཏ། ལ
] སྐྱོན་བརྗེ་བ་ཉམས་ཏེ། ཆོས་གསུམ་ཀ་བཅོད་པ་ལ་སྐྱོན་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར
རོ། ।དེ་ལ་མཚོན་བྱའི་སྐྱོན་ནི་མཚན་གཞིར་བཅོད་དམ་མ་བཅོད་ཀྱང་རྟང་སྟེ།
མཚོན་བྱ་ལ་བརྗེ་ལ། མཚན་གཞིའི་སྐྱོན་ནི་མཚོན་ཆོས་དང་ལྡན་ནམ་མི་ལྡན་ཡང
རྟང་སྟེ། མཚན་གཞིར་བཅོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བརྗེ་བས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། མི
འཐད་དེ། མཚན་གཞི་ལ་བརྗེ་ན་མ་བཅོད་པ [ལ] འགལ་ལ་བཅོད་ན་མཚན
གཞིའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། ।ཡང་མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པའི་སྐྱོན་མཚོན
ཆོས་དང་ལྡན་ནམ་མི་ལྡན་ཡང་རྟང་སྟེ། མཚན་གཞིར་བཅོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བརྗེ
ན། རྒ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་རང་ལྟོག་ཐ་ས་ལ་བ་བཅོད་ཀྱང་མཚོན་གཞི
ལ་མི་གནས་པར་འགྱུར་རོ། ।དེ་འདོད་ན་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མཚན་གཞི་ལ་མི
གནས་པར་འདུས་པས་སྐྱོན་གཞན་དོན་མེད་དོ། ।ཡང་རང་གི་རྣམ་གཞག་དང
འགལ་ཏེ། བ་ལང་ཉིད་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ལྟོག་ཤལ་བཅོད་པ་དོན་ལྟོག་ཐ
དད་མེད་ནས་མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པར་འདོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དང་ཕོའི་བ

ལང་གི་ཐ་སྙད་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རྒྱང་སྟེ། ནོག་ལྟོག་ཤལ་དང་
ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཐ་སྙད་ཐུག་མེད་དུ་འདོད་པ་འགལ་བ་བཞེན་ནོ། [ཞེ། ཡིན
ནོ།] ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་སྐྱོན་དུ་འཐད་ན་""""

ནི།། །མ།ཁས་ པའི་ གཙུག་ ཅིས་ མི་ བཞེད། །སྐྱོན་གསུམ་པོ་འདི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་ སྐྱོན་ཡིན་ན་ མ།ཁས་ པའི་ གཙུག་ གི་ ནོར་ ཏུ་ གཉིས་ པོས་ ཀུན་ ལས་
བཏུས་ དང་ སྟེ་ བདུན་ དུ་ ཅིའི་ ཕྱིར་ མི་ གསུང་ ། དེས་ ན་ ཐ་ སྙད་ དེ་ དག་ ཆུམ་ པར་
འཁྱམས་ པ་ཡིན་ནོ། ། །

གཉིས་པ་རང་འདོད་པ་ནི། མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ། །
མཚན་ ཉིད་ ཀྱི་ ནི་ སྟེ། ཐུ་ ཐུ་ ཡིན། །རང་ལྟོག་རྟགས་ཐ་ལ་ཐོགས་པ་
གསུམ་ པོའང་ སྐྱོན་ དུ་ འགྱོ་ བའི་ ཆ་ ཐམས་ ཅད་ གསུམ་ པོ་ འདིར་ འདུས་ པ་ ཡིན་ ཀྱི་
ལོགས་ པ་ མེད་ དོ། །ཐུ་ དང་ དོན་ ཀྱི་ ནུམ་ གཅོད་ ཀུན། །གསུམ་ པོ་ འདི་
ལས་ གཞན་ ཡོད་ མིན། །མཚན་ ཉིད་ དོན་ ཀྱི་ ཐོ་ ནས་ ནུམ་ གཅོད་ གསུམ་ ཡོད་
པ་ ཐམས་ ཅད་ ཐུ་ ཐུ་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱང་ ནུམ་ གཅོད་ གསུམ་ ལས་ མ་ འདས་ ཏེ། ཇི་ ཙམ་ དུ།
ཆོས་ ཀྱི་ ཆོག་ ཕྱད་ ཐ་ དད་ པར། །ཕྱེད་ པས་ མི་ ལྡན་ པ་ དག་ དང་ ། །གཞན་ པ་ དག
ང་ ལྡན་ པ་ ང་ ། །གཏན་ མི་ ལྡན་ ཉིད་ ནུམ་ གཅོད་ ཕྱེད། །དེ་ ཐུ་ ཆང་ ཀྱང་ བཟློ་
ལོ་ ལས། །དེ་ དོན་ ཉིད་ ནི་ ཟློ་ གས་ པར་ ལ་ ཀྱུ། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལང་ ། མི་ ལྡན
ནུམ་ གཅོད་ ང་ ། ། །

གསུམ་ལས་མི་འདའོ། །དེ་ཉིད་སྟོང་བ་དཔེན་གྱིས་ [བསྒྲུབ་བྱའི་] མཚན་ཉིད་
ཀྱི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྐབས་སུ། བདག་ཉིད་ཆོག་ཕྱད་ངོ་བོའི་སྒྲ། ། མ་བསལ་བ་དང་
བཅས་པ་རྣམས། ། ལྷོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པས་ཁྱབ་ཆེས
པ་གཅོད་ཅིང་། འདོད་སྒྲས་མ་ཁྱབ་སེལ་བར་བྱེད། ། ཅེས་པས་མ་ཁྱབ་པ་གཅོད
ལ། ། བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་ཏེ་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད།། དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་མེད།།
བསལ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ལ། ། མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་མི
སྲིད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ས་ན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་བདེ་ཁ
བོར་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགོས་པ་ཟློས་བརྟགས་ནས་སྟོར་བ་འདི་ནི་འཕྲལ
པར་འགྱུར་ལ། ཕྱང་ཟད་མ་འཕྲལ་དུ་ཟིན་ཡང་། མ་གས་པ་རྣམས་ལ་མ་གྲགས
པས་མི་བདེ་སྟེ་ཀླ་ཀློའི་སྐད་ཀྱིས་སྒྲ་འཆད་པ་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ཅན
གསུམ་པོ་ལའང་། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་ [ཞ། གཉིས་གཉིས་] ལས
མ་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་ཉིད་བཀོད་པ་གང་ཞིག་མཚན་གཞིའི་ཕྱོགས
གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། ། དཔྱིད་ནི་དངོས་པོ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། བ་ལང་གི་མཚན
ཉིད་ནོག་ཀྱི་ཤ་ཤལ་ཁྱུ་བོ་བཀོད་པའམ། དངོས་མེད་ལ་དཔེར་བརྗོད་ན། མེད
དགག་གི་མཚན་ཉིད་རི་བོང་གི་རྭ་བཀོད་པའམ། གཉིས་ཀའི་ཆོས་ལ་དཔེ་བརྗོད
ན་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཆུས་བསྐྱེད་པ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། ། ཁྱབ་ཆེས་པའི་མཚན
ཉིད་ནི། ། མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་མཚན་གཞི་ལ་ཁྱབ་ཅིང་མཚོན་འདོད་མེད་པར
[ཏ། ས་ར] ཞུགས་པའོ། ། དེ་ལ་གསུམ་ལས། ། དངོས་པོའི་ཆོས་ལ་ཁྱབ་ཆེས
པ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་མགོ་ལྟན་བཀོད་པའམ། ། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཁྱབ
ཆེས་པ་རི་བོང་གི་རྭའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་མེད་དགག་བཀོད་པའམ། ། གཉིས་ཀའི་ཆོས
ལ་ཁྱབ་ཆེས་པ་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བློའི་ཡུལ་རྣང་ཏུ
བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། ། མི་སྲིད་པའི་ཕ་ཆ་ནི། ། ཕ་ཆ་ཉིད་ཀྱི

འདོད་ལ་ཇི་ལྟར་དགོད་བྱ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་ལྷོག་མ་གྲུབ
ནས་མི་སྲིད་པ་དང་། རང་ལྷོག་གྲུབ་ཀྱང་མཚོན་འདོད་ལ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ
ལའང་གཉིས་ལས། དངོས་པོའི་ རང་ལྷོག་ མ་ གྲུབ་ ཕ ནི་ རང་ གཞན་ ཀྱི་ ཐ་ སྙད
དང་། ཐ་ སྙད་ ཀྱིས་ ཁྱད་ པར་ དུ་ བྱས་ པ་ མཚན་ ཉིད་ དུ་ བཀོད་ པའོ། །དེ་ ཇི་ ཇི
ལའང་ གཉིས་ གཉིས་ ཏེ། རང་ གི་ ཐ་ སྙད་ མཚན་ ཉིད་ དུ་ བཀོད་ པ། དཔེར་ ན་ ཕ
ལང་ གི་ མཚན་ ཉིད་ དུ་ བ་ ལང་ བཀོད་ ཕ་ དང་། ཐ་ སྙད་ ཀྱིས་ ཁྱད་ པར་ དུ་ བྱས་ ཕ་ ཕ
ལང་ གི་ མགོ་ བོ་ བཀོད་ ཕ་ ལྟ་ བུ་ དང་། གཞན་ ཀྱི་ ཐ་ སྙད་ བཀོད་ ཕ་ ཕ་ ལང་ གི་ མཚན
ཉིད་ དུ་ རྟའི་ ཐ་ སྙད་ བཀོད་ ཕ་ དང་། ཐ་ སྙད་ ཀྱིས་ ཁྱད་ པར་ དུ་ བྱས་ ཕ་ རྟའི་ མགོ་ བོ
བཀོད་ ཕ་ ལྟ་ བུའོ། །ཕྱི་ མ་ གཉིས་ པོ་ འདི་ ཐ་ སྙད་ ཀྱི་ རང་ ལྷོག་ གི་ ཆ་ ནས་ འཇོག་ གི
རྟའི་ མགོ་ བོའི་ བརྡ་ དོན་ འཕྲོད་ ན་ ནི། རང་ ལྷོག་ གྲུབ་ ཀྱང་ མཚན་ གཞི་ ལ་ མི་ སྲིད
པར་ འགྱུར་ རོ། ཁ་ ཅིག་ གཞན་ ཀྱི་ ཐ་ སྙད་ མཚན་ ཉིད་ དུ་ བཀོད་ ན་ སྐྱོན་ མེད་ དུ
འགྱུར་ རོ་ ཞེས་ གསུངས་ པ་ མི་ འཐད་ པར་ བཤད་ ཟིན་ ཏེ། །གཉིས་ པ་ རང་ ལྷོག་ གྲུབ
ཀྱང་ མཚོན་ འདོད་ ལ་ མི་ སྲིད་ པ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། ངོ་ བོ་ ཐ་ དད་ ནས་ མི་ སྲིད་ པ། རང
ལྷོག་ ཐ་ དད་ མེད་ ནས་ མི་ སྲིད་ པ། དོན་ ལྷོག་ ཐ་ དད་ མེད་ ནས་ མི་ སྲིད་ པའོ། །དང
པོ་ ངོ་ བོ་ ཐ་ དད་ ནས་ མི་ སྲིད་ པ་ ནི་ དངོས་ པོའི་ ཆོས་ ལ་ དཔེར་ བརྗོད་ ན་ གཉིས་ ཏེ།
ཇོས་ ཐ་ དད་ ཕ་ ཏ་ ཐ་ ལང་ དུ་ མཚོན་ ཕ་ ལ་ ལྟོག-ཤལ་ བཀོད་ ཕ་ ལྟ་ བུའོ། །ལྟོག་ ཕ ཐ
དད་ ཕ་ བྱས་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ ཕྱིད་ ཅིག་ གཉིས་ པར་ མི་ ལྟོད་ ཕ་ བཀོད་ ཕ་ ལྟ་ བུའོ།
འདི་ མི་ སྲིད་ པར་ ཇི་ ལྟར་ འགྱུར་ ཞེ་ ན། བྱས་ ཕ་ དང་ མི་ ཏ་ ཕ་ གཅིག་ གི་ དོན་ ལྟོག
ཏུ་ གཅིག་ མི་ སྲིད་ ཕ་ ཡིན་ ཏེ། ཆུ་ འགྲེལ་ ལས། དེ་ ཕྱིར་ ཁྱད་ པར་ གང་ ཞེས་ ཆོས། །
གང་ གིས་ གོ་ བར་ གྱུར་ ཕ་ དེ། །དེ་ ལས་ གཞན་ ཀྱིས་ ནུས་ མ་ ཡིན། །དེས་ ན་ ཐ་ དད
ཆུ་ ཕ་ པར་ གནས། །ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། ཆ-ཤས་ སྒྲ་ འདོགས་ ཇི་ སྟེད་ ཕ། །དེ་ བས་ ལ
ཕྱིར་ ན་ ངེས་ ཕ་ དང་། །སྒྲ་ ཡང་ དེ་ སྟེད་ ཁོ་ ན་ དེས། །དེ་ དག་ སྒྲ་ ཡུལ་ ཐ་ དད་ ཅན། །

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱ་ལ་ལྷོག་ཤལ་མཚན་གཞི་ལ་མི་སྲིད་ལ་བྱས་པ
ལ་སྐད་ཅིག་གཞིས་པར་མི་སྟོད་པ་མཚོན་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་མེད
ཀྱི་ཆོས་ལ་དོན་སྟེ་དངོས་མེད་དུ་མཚོན་པ་ལ་དབང་ཤེས་འགྲུལ་པས་གཟུང་བ
བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞི་གཞི་ཆོས་ལ་ཤེས་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་མཚོན་པ་ལ་བློའི
ཡུལ་དུ་བྱར་མི་རུང་བ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་གསུམ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་ཚུལ
གསུམ་བཀོད་པ་ནི་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་པར་བཤད་ལྷོག་ཉིད་ལ་ཚུལ་གསུམ
ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞིས་པ་རང་ལྷོག་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ་ནི། གཞི་ལྷོག
མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་དཔེར་བརྟེན་ན། ལྷོག་ཤལ་བ་ལང་དུ
མཚོན་པ་ལ་ལྷོག་ཤལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དངོས་མེད་ལ་རི་བོང་གི་རྭ་དངོས
མེད་དུ་མཚོན་པ་ལ་རི་བོང་གི་རྭ་ཉིད་བཀོད་པ་དང་། གཞིས་ཀའི་ཆོས་ལ་ཤེས་བྱ
བློའི་ཡུལ་རྩོད་དུ་མཚོན་པ་ལ་ཤེས་བྱ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་དོན་ལྷོག་ཐ
དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པ་ནི། རང་གི་མཚོན་བྱ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་བཀོད
པ་སྟེ། དེ་ལའང་གཞིས་ལས། དངོས་པོ་ལ་དཔེར་བརྟེན་ན། བ་ལང་ཉིད་བ་ལང
དུ་མཚོན་པ་ལ་ལྷོག་ཤལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དངོས་མེད་ལ་རྭ་ཤ [ཞ། རྭ
] [ཟ། རྭ་དངོས་རྭ] དངོས་སུ་མཚོན་པ་ལ་འཇིག་མེད་བཀོད་པ་ལྟ
བུའོ།।གཞིས་ཀའི་ཆོས་ལ་ཤེས་བྱ་ཉིད་དང [ཞ། ཤེས་བྱ་ཉིད] ཤེས་བྱར
མཚོན་པ་ལ་བློའི་ཡུལ་རྩོད་བཀོད་པ་ནི་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཚན་གཞི་དང་མཚན
ཉིད་ལྷོས་པས་དོན་ལྷོག་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་རྟོད་པ་སྒང་བ་ནི། **མཚན་གཞི་བཀོད་དང་མ་བཀོད་དང་། ।**
མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་པ་ཡི་གཞིར། ।མཚོན་བྱ་ཁེགས་ས་མ་མི་ཁེགས
ཞེས། ।རྟོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདིར་ཡ་ཐབ་ནི། ।ཁལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི

སྒྲོན་འདི་དག་མཚན་གཞི་བཀོད་པ་ལ་བརྟེ་ན་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ནོག་ལྷོག་
ཤལ་ཁྲ་བོ་བཀོད་པ་འདི་མ་ཁྱབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཀར་ཟལ་ལ་བཀོད་ན་སྒྲོན་
མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ནག་སྣུར་ལ་བཀོད་ན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ
ཏེ་མ་བཀོད་པ་ལ་བརྟེ་ན་མཚན་གཞིའི་སྒྲོན་ཕམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ།
སྲོག་ཆགས་ཙམ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་དང་རྡ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ནོག
ལྷོག་ཤལ་བཀོད་པའང་སྒྲོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེན། སྒྲོན་ཕམས་ཅད་བཀོད་པ
ལ་བརྟེའོ། །འོ་ན་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ལྷོག་ཤལ་ཁྲ་བོ་བཀོད་ན་མ་ཁྱབ་པར་མི
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དཀར་ཟལ་མཚན་གཞིར་འཇ�g་ལ་འོན་ཀྱང་དཀར
ཟལ་ལ་བ་ལང་ཁྲ་བོའི་ཕ་སྟད་དུ་མཚོན་ན་བདེན་ཡང་བ་ལང་ཙམ་དུ་མཚོན་པའི
ཚེ་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མ་བཀོད་ཀྱང་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ནོག་ལྷོག་ཤལ
སྒྲོན་མེད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་རྩོད་གཞི
ལས་གཞན་དུ་བཀོད་ན་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བ་ལྟར་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད
ནོག་ལྷོག་ཤལ་ཡིན་ཡང་མཚན་གཞི་གཞན་རྡ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཀོད་ན་མཚོན་མི
ནུས་པས་སྒྲོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དང་པོ་ནས་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ལྷོག་ཤལ
ཡིན་ནམ་ཞེས་འདྲི་ན། མཚན་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དུ་འགྱོ་མི་འགྱོ་མཚན
གཞི་ལ་རག་ཅེས་བརྗོད་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་འབྲས
རྡ་གས་སུ་འགྱོ་མི་འགྱོ་འགོད་ཚུལ་ལ་རག་ལས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་མཚན
གཞི་ལ་བརྟེ་ན་མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་གཞི་ལ་མཚོན་བྱ་མི་ཤེགས་ན་མཚོན་བྱ་ལ
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ལ། ཤེགས་ན་ལྷོག་ཤལ་གཞིར་བྱས་པ་ལ
ལྷོག་ཤལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་མེད་ནས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་མཚོན་བྱ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད
ཀྱང་ཤེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལྷོག་ཤལ་རང་མི་སྲིད་པར་མ་གྲུབ་ལ་གཞན་མི
སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་གཞན [ཞེ། ཐ་སྙད་] མི་སྲིད་པར་ཐལ་བར་འདོད་པ

ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྱབ་བྱེད་ཞེགས་པས་ཁྱབ་བྱ་མི་ཞེགས་ན་ཁྱབ་བྱ་ལ་ཁྱབ་
བྱེད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལ། ཞེགས་ན་སྒྲ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་སྒྲ་ཞེགས་པའི་ཕྱིར་
མཉན་བྱའང་ཞེགས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལའང་མཚུངས་ཏེ། སྒྲ་ལ་སྒྲ་ཡིན་པ
མི་ཞེགས་ན་ [ཏ། ལ] སྒྲ་གཞན་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཞེགས་པས་གཞན་དེའི་མཉན
བྱའང་ཞེགས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚོན་བྱ་ལའང་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཞན་ལྷགས་དགག་ན།
ཁ་ཅིག་མཚན་མཚོན་ཟས་གཅིག་ཟེར། །ཐ་སྙད་མཚོན་བྱའི་མཚན
གཞིར་འདོད། །ཐ་སྙད་བསྟན་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚན
མཚོན་དོན་ཉིད་ལ་ཟས་གཅིག་གོ་ཞེས་གསུང་ངོ། །འདི་མི་འཐད་དེ། མཚོན་བྱ
མིང་གིས་ཁྱད་པར་དུ། །བྱས་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡི། །དབང
ཤེས་རྟོག་བཅས་ཉིད་འགྱུར་ཞིང་། །དོན་སྟྲུབ་ཟས་ཡོད་དག་ཏུ་འདུ
འགྱུར། །མཚོན་བྱ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་མིང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་ན་མཚོན
བྱར་མི་རུང་ལ། བྱས་ན་མཚོན་བྱ་དང་ཟས་གཅིག་པས་མིང་དང་ཡང་ཟས་གཅིག
པར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན་ཟས་གཅིག་ལ་སྙང་མི་སྙང་ཚ་གཉིས་མེད་པས་མཚན
ཉིད་སྙང་བ་ན་མི་ [ཁ། མིང] སྙང་བའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་རྟོག་བཅས་སུ་འགྱུར
ངོ། །རྟོག་ཏུ་ལ་ཡིན་པས་མིང་མི་འཛིན་ན་མཚན་ཉིད་བཟུང་མཚོན་བྱ་མ་བཟུང
བས་དེ་གཉིས་ཟས་གཅིག་པ་ཉམས། ཟས་གཅིག་ན་དོན་བསྟྲུབ་ཏུ་འགྱུར་གྱི་ཐ
སྙད་བསྟྲུབ་ཏུའང་མི་འཐད་དེ། བྱས་པས་མི་རྟག་པ་བསྟྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང
བཏགས་ཡོད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་ཟས་ཡོད་དང་ཟས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ངོ། །
བཏུ་ལས་འཇུག་པ་ཐ་སྙད་དུ། །གསུངས་ཕྱིར་མཚོན་བྱའི་མཚན

གཤེ་མེན། །ཡང་འགའ་ཞིག་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོན་ལྟོག་ལ་སྒྲ་བློ་མ་འཁྲུལ་
བས་ཞེན་རྩད་ཡིན་ལ། དེ་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཤིའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་པ་ནི་
གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟའི་དུས་སུ་མཚན་ཉིད་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་
བཏགས་པ་དེ་ཕྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མཚན་ཉིད་མཐོང་བས་དབུན་པའམ་དབུན་པར་
བྱས་ནས་གཟོད་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་རྟམ་འགྲེལ་ལས།
གྲགས་པ་བཏུ་ཡི་ཟེས་འགྲོ་བ། །དེ་ཡང་བརྗོད་འདོད་ཟེས་འགྲོ་ཅན། །ཐ་སྙད་
དོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། །སྐྱེས་སྨྲོར་མིང་དང་སྒྲ་ཆ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་ནི། །མཚོན་བྱ་
ཉིད་ཡིན་དེ་ཡི་གཞི། །རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ལས་བརྟེན་ཕྱིར་བའོ། །མཚོན་
བྱའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོབ་དགོས་གྱིས། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་སྒྲུབ། །ཅེས
གསུངས་པས། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་བློ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །དེའི་མཚན
གཞི་ནི་དོན་ལྟོག་ལ་བརྟེན་ཕྱོར་བའོ། ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་སྒོ་གསུམ་
ནི། ། །འཇུག་པ་དེ་ཡི་ཐ་སྙད་ཡིན། །ཐ་སྙད་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཐ
ཐ་ཁ་ལང་ཐྲང་དོར་ལ་འཇུག་པ། བགེ་ཀ་ཐ་ཐ་ཁ་ཡིན་པ་བརྗོད
པ། ཡིད་ཀྱི་ཐ་ཐ་ཡོད་མེད་དགྱོད་པ་ལ་ཕོགས་པའོ། ། །

དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་མཚན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་གི་སྒྲྱ་དེ་མཚོན་བྱ་ཡིན་ནོ། །བློས་ཞེན་རྟེན་གྱི་ཆོས་དེ་བློ་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་མཚན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ལ། དོན་ལ་མ་གྲུབ་པས་བློའི་ཆོས་སྒྲ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆུམ་ངོས་ལས། ཡུལ་གྱུབ་པས་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་སྒྲ་དང་། ཐ་སྙད་དག་རྟོགས་པའམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་རབ་ཏུ་བསྟན་པས་བརྗོ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤངས་བ་ནི། མཚན་མཚོན་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་ན། ། རང་བཞིན་རྣམས་སུ་མི་འཐད་ལོ། །མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་དང་མཚོན་བྱ་སྒྲ་བཏགས་ཕན་ཚུན་སྤངས་པ་གཉིས་རྫས་མི་གཅིག་པས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམས་སུ་འགལ་ལོ་ཞེན། སྒྲ་ཡི་དོན་ལ་གཅིག་ཉིད་དུ། །འཁྲུལ་པས་ཐ་སྙད་སྒྲོར་བ་ནི། །འཇིག་རྟེན་དོན་ལ་མི་བསླུའི་ཕྱིར། །གྲགས་བའི་རྟེས་དཔག་གা་ལ་འགལ། །མཚན་ཉིད་ནོག་ལྟོག་ཤལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་བ་ལང་གི་མཚོན་བྱ་གཉིས་རྟོག་པ་འཁྲུལ་པས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་དང་། [ཀ། བཟུང་བ་དེ]གཞན་སེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲོ་ནས་ལྟོག་པ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་ངོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམས་སྤྱར་བས་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་མི་བསླ་བ་འགྲུབ་བོ། །

གསུམ་པ་མཚན་གཞིའང་[ཀ། ལའང]། མཚན་ཉིད་རྟེན་པ་མཚན་གཞི་ཡིན། །མཚན་ཉིད་ཀ་ དང་ བཏགས་ ཕ་ གཉིས། །མཚན་གཞིའི་ མཚན་ ཉིད་ ནི། ། །

ཁེད་པ་བ་ལང་གི་མཚན་གཞི་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་དང་། བཏགས་པ་སྟོན་ཡོན་བཀྲི་
བའི་གཞིར་ཐུར་བ་ལང་གི་མཚན་གཞི་རྩ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་ལྟོག་ངོས
བཟུང་བ། ཇི་ལྟར་འཕྲལ་བའི་ཚུལ། མཚན་ཁེད་དང་འཕྲལ་ནས་སོ་སོར་མཚོན
པའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་ན།
འགའ་ཞིག་ཆོས་གསུམ་རང་ལྟོག་ནི། །རང་གི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱུ་
ཟེར་ཏེ། །སྣང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་ཕེལ་བའི་སྒྲུབ་པ་མི་ཕྱེད་པའི་བོད་ཁ་ཅིག་ཆོས
གསུམ་གྱི་རང་ལྟོག་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྣམ་པ་རང་དབང་དུ་འཆར་བས
ངེས་སུ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཆོས་གསུམ་པོ། །རྟོག
མེད་ཡུལ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་པོ་རང་གི་རྣམ
པར་ རང་ དབང་ དུ་ འཆར་ བའི་ ཕྱིར། གཞན་ ཟེལ་ ལ་ མི་ ལྟོས་ པར་ འགྱུར་ ལ
འདོད་ན་ སྒྲ་ དང་ རྣམ་ པར་ རྟོག་ པ་ ཐམས་ ཅད་ གཞན་ ཟེལ་ དུ་ གསུངས་ པ་ དང
འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་གི་འདོད་པ་ནི། དེས་ན་སྣང་བའི་ལྟོག་པ་
ན། །ཆོས་ གསུམ་ ཉིད་ མིན་ ཟེལ་ བ་ ཡི། །ཆོས་ གསུམ་ གྱི་ ནི་ རང
ལྟོག་ ལ། །སྒྲུབ་ དང་ དགག་ པ་ གཉི་ ག་ ཡོད། །བ་ལང་གི་རང་མཚན་སྣང
བ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་མཚན་མཚོན་གྱི་ཐ་སྣད་མི་འཐད་དོ། །ཆོས་གསུམ
ཀ་འདང་གཞན་ཟེལ་གྱི་ཚ་ནས་དངོས་པོའི་ཚ་བསྒྲུབ་ན་མ་ཡིན་དགག་དང། དངོས
མེད་ཀྱི་ཚ་བསྒྲུབ་ན་མེད་དགག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་འཕྲལ་བའི་ཚུལ་ལ
གཉིས་ལས་འཕྲལ་ཚུལ་དངོས་ནི། མཚན་ མཚོན་ རང་ བཞིན་ འཕྲལ་ ཐ
ཡིན། །མཚན་ གཞི་ ཐལ་ ཆེར་ གནས་ སྣ་བས་ འཕྲལ། །མཚན་ཁེད

དང་མཚོན་བྱ་རང་བཞིན་འབྲེལ་ཞིང་དེ་གཉིས་དང་མཚན་གཞི་གནས་སྐབས་
འབྲེལ་ལ། རང་བཞིན་འབྲེལ་བཤད་ཡོད་དེ་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་མཚོན་པ་ལ
དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ནི། འགྲུལ་ པས་ གཅིག་ ཏུ་
འཛིན་ པ་ ཉིད། །ཕྱོང་ བས་ མཚན་ མཚོན་ འབྲེལ་ ཕ་ འགྲུབ། །མཚན
ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟེ་དང་མཚོན་བྱའི་སྒྲ་སྟེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བརྗེ་ཆད་བྱས་པའི་སྟོབས
ཀྱིས་རྟོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུལ་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བ་ཉིད་ཕྱོང་བའི་རང་རིག
གིས་འགྲུབ་པོ། །མཚན་ གཞི་ དང་ ནི་མཚོན་ བྱ་ ཡི། །འབྲེལ་ ཕ་ མཁས
པས་ མཐོང་ བས་ དྲན། །རྒྱུངས་ ཕ་ ལ་ ནི་ བརྗེ་ དྲན་ པའི། །ཐ་ ལ
བསྒྲུབ་ ཀྱི་ རྟེས་ དཔག་ དགོས། །མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱའི་འབྲེལ་པ་ནི
མཁས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དམ་མངོན་སུམ་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ན་བརྗེ་དྲན་པས་འགྲུབ་སྟེ།
རྣམ་འགྲེལ་ལས། བློ་ གོས་ ཆེན་ པོས་ མཐོང་ ཉིད་ ལས། །རྣམ་ པ་ ཐམས་ ཅད་ ངེས
པར་ བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པས་ སོ། །རྒྱུངས་ པ་ ལ་ སྟོན་ དགེ་ ལ་ འབྲེལ་ ཕ་ དྲན་ པའི
རྟགས་ཀྱིས་ངེས་ཏེ། ཕྱོགས་གླང་གིས། ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་རྒྱུངས་པས་འདིར། །
གཞན་ དག་ རྟེས་ སུ་ མི་ བརྟེད་ པ། །གྲུབ་ ཕ་ དང་ ནི་ ཆོས་ མཐུན་ ལས། །བརྗེ་ དྲན
བྱེད་པའང་འབའ་ཞིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་ པ་ མཚན་ ཉིད་ དང་ འབྲེལ་ ནས་ སོ་ སོར་ མཚོན་ པའི་ རྣམ་ གཞག་ ལ
གཉིས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ མཚོན་ པའི་ ཚུལ་ དང་། ཕན་ ཚུན་ ངེས་ པའི་ རྣམ་ གཞག་ གོ །དང
པོ་ལའང་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་ སྟོར་ བའི་ དབྱེ་ བ་ནི། གསུམ་ པོ་ དེ་ ལ་ སྟྲི
དང་ནི། །ཕྱོར་ བ་ འདིར་ རྟོགས་ [གཏོགས་] གཉིས་གཉིས་དྲུག།

སྦྱོའི་མཚན་ཉིད་དང་སྟོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་དང་། བ་ལང་
གི་ཐ་སྙད་དང་དཀར་ཟལ་གཉིས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་དྲུག་པོ་དེ་
ཡང་དག་གོ །བཟློག་ལའང་དྲུག་ལས་མཚན་ཉིད་དང་། །མཚན་
གཞིའི་ཚ་གཉིས་སྐྱོན་ མེད་ སྲིད། །བ་ལང་གི་མཆོག་བྱ་དང་དཀར་ཟལ
གཉིས་མཚན་གཞིར་བཞག་ནས་སྦྱོའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཆོག་པ་དང་། ཕྱི
ཕྱག་སྟོར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཆོག་པ་གཉིས་དང་། དེ
བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་པོ་ལའང་གཉིས་གཉིས་ཏེ་དྲུག་ལ་བཞི་ཡང་དག་ཡིན་ཞིང
གཉིས་པོ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དཀར་ཟལ་མཚན་ཉིད་ཅམ་མ་ཡིན་པར་མཆོག་པ་འགྲུལ
པའི་སྐབས་སྲིད་ལ། གོང་བུ་འདིའི་ཁ་དོག་ཆོས་ཅན་ཁྲ་བོའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རྩང
སྟེ་དཀར་ཟལ་དུ་སྙང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ན་ཡང་དག་སྲིད་ཅིང་ཡང་ལྷོག་ཤལ
དང་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་གཉིས་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་མཆོན་མི་ནུས་ཏེ་སྐབས་ཀྱི
མཚན་གཞིར་མི་རུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རང་ལྷོག་ཡིན་པར
མཆོན་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཐོག་བ་འདིར་ཏོགས [གཏོགས
] མཚན་ཉིད་དེ། །གཞི་མཆོན་གཉིས་ལ་ཁེགས་ན་ནི། །མཚན
གཞི་ལྷོག་ཤལ་ ཁེགས་ པར་ འགྱུར། །མ་ ཁེགས་ ན་ ནི་ ཁྱབ་ ཆེས
ཟེར། །དོག་ ལྷོག་ ཤལ་ མཚན་ གཞིར་ བཞག་ ནས་ ཐོག་ ཅ་ འདིར་ གཏོགས་ ཀྱི
མཚན་ ཉིད་ ཏུ་ མཆོན་ ཕ་ ལ་ ཐོག་ ཅ་ འདིར་ གཏོགས་ ཀྱི་ དངོས་ འགལ་ གཅོད་ པའི
དོན་ ལྷོག་ གྱུབ་ པ་ བཀོད་ པའི་ ཚེ། ། མཚན་ ཉིད་ དེ་ དཀར་ ཟལ་ དང་ ཐ་ ལང་ ཀྱི་ ཐ་ ཐ
ཉིད་ ལ་ ཆ་ ཁེགས་ ན་ ཁྱབ་ ཆེས་ པར་ འགྱུར་ ལ་ ཁེགས་ ན་ ངའི་ མཚན་ ཀྱི ལྷོག

ཤལ་ཡང་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཁེགས་ཀྱང་མཚན་གཞི་མ་
ཁེགས་ན་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དོན་ལྡོག
ལ་ཁྱབ་རང་ལྡོག་ལ། །མ་ཁྱབ་པས་ན་ཉེས་པ་མེད། །དོན་ལྡོག་ལ
ཁྱབ་སྟེ་དོན་ལྡོག་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཚན་གཞི་ལ་མ་ཁྱབ་པའི
སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ལོ། །རང་ལྡོག་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ་རང་ལྡོག་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས
ན་ཁྱབ་ཆེས་པའི་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་ལོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལྡོག་མིན་པར་མཚོན
ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲུབ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ།མཚོན་བྱ་འགལ་དང་ཐ་སྙད་ཁེགས།།
དངོས་འགལ་གཞི་མཚོན་རྩོད་པ་མེད། །དང་པོ་མཚོན་བྱ་ལ་བརྟགས་ན
མི་འཐད་པ་སྒྲུབ་བ་ནི། མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་མཚོན་བྱ་ཡིན་ན་མཚོན་བྱའི
མཚན་ཉིད་བཀག་པས་མཚོན་པ་འགལ་ཏེ། ཧོ་ལྷ་ཀ་ཤལ་བཀག་པས་བ་ལང
དུ་མཚོན་[ཞ། མི་ནུས]པ་བཞིན་ནོ། །མ་ཡིན་ན་རྟམ་འཇ�eg་ཀི་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས
པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཀག་པ་ལའང་མི་ལྟོས་པར
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཐ་སྙད་ངེས་པ་མི་རྟང་བས་ཤེས་བྱ་ཐམས
ཅད་ཡོད་མེད་མི་ངེས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐ
སྙད་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། རང་ལྡོག་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡོད་ལྡོག
ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ་གྲུབ་བས་ལ་མེད་ལ་དཔག་འདོད་དང་མི་ལྡན་པའི
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་གཞི
ཡིན་པས་རྟགས་ལ་ལྟོས་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་རང་ལྡོག་མ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད·····
བཀག་པས་བསྒྲུབ་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི
ཐ་སྙད་ལ་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཁེགས་མ་ཁེགས་བརྟགས་པའི་རྩོད་ལྡོང་ཡང་དེ
དང་འདྲ་སྟེ། མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་ལྡོག་ལ་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད

མ་ཁེགས་པས་མཚན་གཞིར་ཡང་འཕད་ལ་དེ་རྟེན་པའི་གཞི་ལྟོག་དཀར་ཟལ་དང་
ནོག་ལྷོག་ཤལ་ཁེགས་པས་དེ་དག་མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་མཆོན་པ་མི་
འགལ་ལོ། །གཞན་པ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཁེགས་པར་ཐལ་བ་སྒྲུབ་བ་ནི། ནོག
ལྷོག་ཤལ་ལ་སྒྲོར་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་བློས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང
ལྟོག་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་བློ་གྲུབ་པ་དང་། མཆོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཀག་པའི
རང་ལྟོག་ལ་མཆོན་བྱའི་སྒྲ་བློའང་ཁེགས་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་མཆོན་བྱ
མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ལ། མ་ཁེགས་ན་མཆོན་བྱའི
མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་པར་ཐལ་ཏེ་དེ་ཉིད་མཆོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏོ
ཞེ་ན། ནོག་ལྷོག་ཤལ་གྱི་དོན་ལྟོག་ལ་མཆོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་མ་ཁེགས་པས་ཐ
སྙད་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་ལ། རང་ལྟོག་ལ་ཁེགས་པས་ཁྱབ་ཆེས་པ་མེད་དོ། །འདི་ལྟ
བུའི་བརྒལ་བཏགས་གོ་ལན་ཐམས་ཅད་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དངོས་འགལ
གཞི་མཆོན་དུ་ཐལ་བ་སྒྲུབ་བ་ནི། མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་མཆོན་བྱའི་མཚན
གཞི་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་དངོས་པོའི་མཚན་གཞིར་རྟོང་ངོ་ཞེ་ན།
འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་ན་དངོས་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་བརྟེན
པར་ཐལ་ལོ། །མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་མཆོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་རྟེན་པར
ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྔོ་མ་ཡང་འདོད་ན་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ཟློས
འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ་གཞིས་ཀ་དངོས་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་འདུ་བའི་ཕྱིར
ཏོ། །འདིར་ཟློས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པ་འདོད་ལ་ལྟོག་པ་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི
གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་གསུངས་ངོ་། །འདི་མི་འཐད་དེ། དོན་ལྟོག་ལ་སྒྲ་བློ་མ
འགྲུལ་པས་ཞེན་རྫུང་དེ་ཐ་སྙད་དུ་མི་འཐད་པར་སྟར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །
དེས་ན་མཆོན་བྱ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་བློ་ཡིན་པས་བློ་ཆོས་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། །
འོན་ཀྱང་དོན་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་ཆ་ནས་སྒྲ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། ། །འོ་ན་

དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་རྫས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། གཉིས་ཀ་དངོས་
མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ་དངོས
པོ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དོན་དང་ཐ་སྙད་རྫས་མི་གཅིག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ
ན། །ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་དོན་ལྟོག་དང་སྒྲ་བློ་གཉིས་རྟོག་པ་འཕྲལ་པས་གཅིག་ཏུ
བཟུང་བ་མ་གཏོགས་པ་རྫས་གཅིག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ
འགལ་མཚུངས་ཀྱི་སྟོན་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། དེས་ན་ལ་ལར་འགལ་བ
དང་ ། །མཚུངས་པར་མངོན་པའི་སྟོན་བ་སྲིད། །གཞི་ཐ་དད་ལྟོས
ནས་འགལ་བ་དང་མཚུངས་པ་མེད་ཀྱང་ལྟོག་པའི་སྟོ་ནས་མཚུངས་པར་མངོན་པ
དང་ འགལ་བ་ཡང་ མངོན་པར་ གཉིས་ སོ། །དང་ པོ་ ཤེས་ བྱའི་ ལྟོག་ པ་ ཤེས་ བྱར
མཚོན་པ་ལ་བློ་ཡིལ་ཡུལ་རྒྱང་བཀོད་པཨམ། [ཀ། ཆ་ཡིན་དགག་གི་ཐ་སྙད་མ་ཡིན
དགག་ཏུ་མཚོན་ པ་ ལ་དགག་ ཏུ་ ཐ་ཀ་ ནས་ ཆོས་ གཞན་ ཕལ་ཆེན་ པ་ ཐ་ཀོད་ པ་ ལ
བྱའོ། །] འགལ་བར་མངོན་ པ་ ཚུལ་ གསུམ་ ཆ་ ཚང་ ཐ་ ཆ་ ནན་ གཞི་ ཀ་ ཆ
ཀྱི་ ཐ་ ཐ་ ད་ ཏ་ ཏ ། ཚུལ་ གསུམ་ ཚ་ ཐ་ ཐ་ ཀ ། ཐ ། ད ། ཐ ། ད ། ཐ ། ད

ཡིན་དགག་ཏུ་མཚོན་པ་ལ་དགག་བྱ་བཀག་ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་བཀོད་པ་
ལྟ་བུའོ། །གཞིས་པ་ཕན་ཚུན་རྟེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱམ་གཞག་ལ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་རྒྱམ་གཞག་སྟྲིར་བརྗོད་པ་ནི། མཚན་ མཚོན་ གྱངས་ མཁྱམ་ ངོ་
བོ་ གཅིག །རྫས་ ཡོད་ བཏགས་ ཡོད་ ཁྱད་ ཏུ་ ངེས། །མཚན་ཁྱད་གཅིག
ལ་ མཚོན་ བྱ་ ཏུ་ ཆ་ དང་ མཚོན་ བྱ་ གཅིག ལ་ མཚན་ ཁྱད་ ཏུ་ ཆ་ མི་ ཁྱེད་ པས་ གྱངས
མཁྱམ་ པ་ དང་ ། རྟོག་ པས་ ངོ་ བོ་ གཅིག ཏུ་ འཛིན་ པ་ དང་ ། མཚན་ ཁྱད་ རྫས་ ཡོད
དང་ མཚོན་ བྱ་ བཏགས་ ཡོད་ ཏུ་ ངེས་ པ་ ཡིན་ ནོ། །གཞིས་ པ་ ད་ ལས་ གཞན་ ཏུ་ རྟོག
པ་ དགག་ པ་ ནི། མཚན་ མཚོན་ དོན་ ལ་ གཅིག་ པ་ དང་ ། ཐ་ དད་ གྱངས
མི་ མཁྱམ་ པ་ འགྲུལ། །བོད་ ཕལ་ ཆེར་ རྫས་ གཅིག ཏུ་ འདོད་ པ་ ནི་ བཀག་ ཟིན
ལ། ། རྫས་ ཐ་ དད་ ཏུ་ འདོད་ པ་ ཁྱན་ ཐོས་ སྟེ་ པ་ ཁ་ ཅིག ཐུམ་ པ་ འདུས་ ཏྲས་ ས་ མཚོན
པའི་ མཚན་ ཁྱད་ སྟྲི་ གནས་ ཏ་ འཛིག ཅན་ ཐེ ཐུམ་ ཐ་ ལས་ ཏ་ ལས་ ཁ་ ཁ ད ཡ ན ནོ ཁ ས
ཁ ས ཁ ད ཡ ན ནོ ། ། ཁ ད ཡ ན ནོ ། ། ཁ ད ཡ ན ནོ ། །

དོན་མི་འགལ་བ་སྒྲ་བློ་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་བླ་བ་དང་རི་བོང་ཅན་ལྟར་
རྣམ་གྲངས་པར་འགྱུར་བས་དོན་མི་མཚུངས་པ་དང་། དཔེ་མི་མཚུངས་ཏེ་ཆུ
འབྲས་བསྟེན་བ་སྟེན་བྱེད་ཡིན་པས་ཀུན་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེད་ལ།
མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་རྣམ་པར་གཞག་འཛིག་ཡིན་པས་གཅིག་གིས་གཉིས
འཛིག་མི་ནུས་སོ། །མཚན་ཉིད་དུ་མས་མཚོན་བྱ་གཅིག་མཚོན་པའང་མི་རུང་སྟེ།
མཚོན་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་ལྟོག་དེ་ཆུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་ཡིན་ཀྱི་དོན་ལྟོག་ཆུ
མཚན་དུ་མ་བྱས་ན་མི་ [ཞེ། མིང་] མཐུན་པ་ཙམ་ཀྱིས་མཚོན་བྱར་མི་འགྱུར
ཏེ། །བསྒྲུབ་བྱ་ནི་གང་ལ་འབྲེལ་པ་ཡོད་པས་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱགས་ཀྱི་དགག་ [
བཞག་] བྱ་མ་ཡིན་པས་ཀ་ལ་མཚུངས། གལ་མ་པ་མིང་དོན་བཟློག་པའི་རྩོད་པ
སྒང་བ་ནི། དེ་དག་ཕན་ཚུན་བཟློག་པ་ཡི། །རྣམ་པར་གཞག་པས
འདིར་མི་གཞོད། །མིང་དེའི་དོན་གཞན་དུ་བཏགས་ནས་འདོད་པའི་མཚོན་བྱ
འགོག་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཁོལ་བས་རྟེས་དཔག་མཚན་གཞིར་བཞག་སྟེ་མི་བསྒྲ
བས་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་དུ[ཞེ། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་]བསྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱིར་ཁོལ་ཀྱིས་དངོས
པོར་འཛིན་པ་ལ་བཏགས་ཏེ་རྟེས་དཔག་ཚད་མར་འགོག་པའི་གཞོད་པ་མེད་དེ།
དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལ་ཚད་མར་བརྟེན་བྱེད་ན་དེ་རྟེས་དཔག་ལ་ངེད་ཀྱང་མི་འདོད
ལ། ། མི་བསྒྲ་བ་ལ་ཚད་མའི་བརྟེན་བྱེད་ན་ཕྱིས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་སོ། །འགལ
ཞིག་དོན་དེ་ལ་མིང་གཞན་དུ་བྱས་ནས་མི་འདོད་པའི་མཚོན་བྱ་བསྒྲ་བ་པའི་གཞོད
པ་སྒང་བ་ནི། ཆོལ་བས་བྱམ་པ་དབྱུད་མི་བཟོད་པས་ཀུན་རྫོབ་པར་མཚོན་པ་ལ
ཕྱིར་ཁོལ་ཀྱིས་བྱམ་པ་དོན་བྱེད་ནུས་པས་དོན་དམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་དེའི་མིང
གཞན་དུ་བཏགས་ནས་རྩོད་ན། དགེ་མ་པས་སྨོས་བྱལ་ལ་དོན་དམ་ཀྱི་བརྗོ་བྱས
པ་དེ་ཐུམ་པ་ལ་མི་སྲིད་ལ། རྟོག་གེ་བས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་དོན་དམ་ཀྱི་བརྗ

བྱས་པ་དེ་ཁོ་བོ་ཡང་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་བསྟེན་པར་
བཞག་པ་ལ་རྒྱས་བསྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་དང་ཐ་སྙད་
གོ་བཟློག་ནས་རྩོད་ན་ཁོ་བོ་ཅག་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་ཆེན་གྱིས་
བསྟེན་པའི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཕྱིད་དེ་ལས་བཟློག་ནས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཐ
ས་རྒྱས་བསྟེན་ཀྱི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ན། ཐ་སྙད་མཚན་ཉིད་དང་དོན
ལྡོག་མཚོན་བྱར་འགལ་ལོ། །འོན་ཏེ་མིང་བཟློག་ནས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དོན་རྒྱས
བསྟེན་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ན། དོན་ལྡོག་མཚན་ཉིད་དང་ཐ་སྙད
མཚོན་བྱར་ཁས་བླངས་པས་མིང་ལ་མི་བརྟད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།
མཚན་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེས་སྒྲུབ་འདོགས་ཇི་ལྟར་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་ཀྱིས་བརྟགས་པ་དགག་ན།

མི་བསྟུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་ལ་ཉིས། །རྣམ་གྲངས་པ་འམ་ཕྱེ་སྟེ་སྟེ། །

སྟོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་བློ་གང་ཡང་རྩུ་བས་མཚོན་ནུས་ཞེས་གསུང་བ་དང་། རྒྱན
མཛད་པས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི
ཟུང་བ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ
ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་གསལ་བར་ཟུང་བ་དེ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ
ཚད་ མ་ ཡང་ ཡིན་ པས་ དོན་ དམ་ གྱི་ ཚད་ མའོ། །དེའི་ མཚན་ ཉིད་ ཀྱི་ ཤེས་ དོན
གསལ་ཡིན་ཀྱི་མི་བསྟུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་བཅད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང
བའི་བར་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རྩད་བ་ཡིན་པས་དེའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྟུ་བ་དང་མ་ཤེས
དོན་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཆོགས་པ་ཡིན་ཏེ་བཅད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ན་རེ། རྣམ་ངེས་ལས། འདི

དགེ་ཞིས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པ་ན་དོན་བྱ་བ་ལ་བསྒྲུ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ནི།
རང་གི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་དོན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པར་སྟེ། མཚན་གཞི་མངོན་སུམ་རྟེས
དཔག་ལ་ཡོད་པའི་གཞལ་བྱ་བྱམ་པ་དང་། མེ་ལ་ས་གསལ་པ་ཐོབ་པའི་ནུས་པའོ། །
ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བཟློང་བའམ་མ་བཟློང་བའི་དོན་ཅི་རྙེད་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་
ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པའོ། །བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དོན་ཡོངས་སུ
གཅོད་བྱེད་ལ་གནས་པའི་ནུས་པ་སྟེ། ཤེས་པས་དོན་མེ་དང་རྩ་ལ་ས་གསལ་པ
ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་ཁུགས་པས་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་ཡིན་གྱི། ཆུང་ལག་ལ་ས་གསལ
པས་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དངོས་པོར
འཛིན་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་གཅོད་ལ། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་མི་སྲིད
པ་གཅོད་ཅིང་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱབ་ཆེས་གཅོད་ལ་མ་ཁྱབ་པ་གཅོད་པ
ཞེག་ཁ་བསྐང་ངོ། །བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ནི་ཚད་མའི་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ངོ། །བྱམ་ཟའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ནི་བདེན་པའི་དོན
རྟོགས་ཚོས་གསུམ་ལྡན་ཏེ། སྟར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་འགྱུལ
པས་སྒོ་འདོགས་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེའང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཏེ། རང་གི
ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་འདོགས་སེལ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཚད་མས
དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། [ཞེ། བྱམ་ཟའི་གཞན་སེལ་ལས
] དོན་ལ་ཤེས་པའི་ཁྱད་ཡོད་པས། །དེ་ལ་ཆུང་ཟད་བྱས་པ་མེད། ཅེས
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྟར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའང
ཡུལ་གྱི་རྫས་མ་རྟོགས་པ་[ཏ། རྟོགས་པ]ལ་བྱས་ན་བཅད་ཤེས་ལ་ཁྱབ་ཆེས
ཤིང་རིགས་སྟར་མ་རྟོགས་པ་ལ་བྱས་ན་ཚད་མ་མི་སྲིད་པས། ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ས
ས་ར་ངེས་པའི་རིགས་སྟར་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའོ། །འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར

དོན་ལ་མི་འགྲུལ་བའི། །དེའང་བློ་དོན་དང་མཐུན་པར་འཛིན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིད་དབྱེར་ལའང་ཡོད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲ་རིགས་དེ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་པ་དུ་བ་མེ་ལ་མི་འགྲུལ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཙམ་ལ་མི་འགྲུལ་བ་ལོག་ཤེས་ལའང་ཡོད་ལ། རང་མཚན་ལ་མི་འགྲུལ་བ་ལ་བྱེད་ན་སྒྲ་བཏགས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་མ་ཁྱབ་པས་རང་གི་སྒྲ་མ་བཏགས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འགྲུལ་བའོ། །དེ་ལ་བྱེད་པའང་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་སྒྲ་འདོགས་ཤེལ་བས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་གཅིག་གིས་མི་འགོག། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྟར་མ་ཏྲོགས་པའི་བྱེད་པས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་གཅིག་གིས་མི་སྐྱེ། འཛིན་སྟངས་དོན་ལ་མི་འགྲུལ་བའི་བྱེད་པས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་དང་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་མི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲོས་པ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པོ། །

དེ་དག་ལ་མི་འཐད་པའི་ཆ་བཀག་ན། མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་འཇོག་ན་ནི། །མཆོག་བྱ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར། །གཉིས་ཀ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། མཆོག་བྱའང་གཉིས་སུ་འགྱོ་བས་སོ། །དེས་ན་འདམ་ཀ་ཅན་མི་སྲིད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། ।ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ ।ལ ।ལ ।

ཆོག་སྟ་མ་སྒྲོན་ཅན་དུ་འགྲུར་བ་བཟློག་མི་ནུས་ལ་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་བྱེད་པ་
ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ན་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

མི་དགོས་མ་ཁྱབ་མི་སྲིད་གསུམ། །བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་འདོད་ན་ཡོད། །བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡང་། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྣང་མ་རྟོགས་པ་རྣམ་གཅད་མེད་པས་མི་དགོས་པས[ཀ། ཏེ]། འཇོག་སྟངས་དོན་ལ་མི་འཕྲལ་ན་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་ལ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་ཡིན་པས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དོན་བདེན་པའི་གོ་བ་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ལྟར་འཇོག་པ་ལ་འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་དོན་དང་འདྲ་བ་མཐོང་བ་ལ་དོན་མཐོང་བར་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་རྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པས་མེ་ཙམ་ལ་ཚད་མར་འགྲུར་བ་མི་འཐད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་གཟུང་འཇོག་ལས་གོལ་བས་དོན་བདེན་པ་འགལ་ཞིག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་ན། ། མི་སླུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་ལ་

གཉིས། ། རང་མཚན་རྟོགས་པར་དོན་ལ་མཐུན། །ཐ་སྙད་པ་དང་དོན་དམ་པ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གཉིས་པོ་འཇུག །སྒྲོ་བདགས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་གཞུང་གི་ཚ་འགལ་ཞིག་ཏུ་མི་བསླུ་བ་དང་འགལ་ཞིག་ཏུ་མ་ཤེས་དོན་གསལ་བ་ཏུ་གསུངས་ལ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་དེ་གཉིས་དགོངས་པ་

གཅིག་ཏུ་མཛད་ནས་བློ་དེ་དོན་དེ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ནུས་པ་ཉིད་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལང། ། མི་སླུ་ལས་དང་བྱེད་པོ་དང། ।ཁྱ་བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན།། །གང་མི་བསླུ [ཀ། སླུ] । གང་ལ་མི་བསླུ། ཇི་ལྟར་མི་བསླུ་བའོ།།

དང་པོ་ནི་ཤེས་པ་མ་འགྲུལ་པ་དོན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་མེད་པ་ལ་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་མི་བསྟུ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་དོན་རང་མཚན་ཡོད་ན་དོན་བྱེད་ནུས་པར་མི་བསྟུ་མེད་ན་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཉིད་མི་བསྟུ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་དོན་རང་མཚན་ལ་ཞུགས་ན་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ལ་མི་བསྟུ་རང་མཚན་མེད་པས་དེ་ལ་མི་འཇུག་ན་ལྟོག་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་མི་བསྟུ་བའོ། །དེལྟར་རྟགས་འགྲེལ་ལས། ཚད་མ་བསྟུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །དོན་བྱེད་ནུས་པར་གནས་པ་ནི། ।མི་བསྟུ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ।མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཡང་དོན་གྱི་སྒྲ་ [སྒྲས་] དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། གསལ་བའི་སྒྲ་ [ཞ། སྒྲས་] ཁྱོས་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་དོན་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། ।རྟགས་འགྲེལ་ལས། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། ।རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་འོག་ཏུ། ।སྒྲ་ཡི་རྟགས་པ་ཤེས་པ་ཐོབ། ।རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ། ।ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དགོངས་ཕྱིར། ।རང་གི་མཚན་ཉིད་དཔྱད་ཕྱིར་རོ། ।དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་ཚད་མ་ཉིད། ।ཅེས་གསུངས་པས་སོ། ।དེས་ན་མི་བསྟུ་བ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་ཀ་ཡང་དོན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་རྟོགས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་མི་བསྟུ་བར་དོན་མཐུན་ནོ། ।

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་ མེད་ འཇལ་ ལ་ མ་ཁྱབ་ཅིང་། ।ཉེ་བར་བསྟན་ལ་ཁྱབ་ཆེས་ལོ། ।རང་མཚན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་ཕྱིར་འཐད། ।ཉེ་བར་བསྟན་པ་བསྟུ་བར་བཤད། ।དང་པོ་ནི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་བསྟུ་ན་དངོས་མེད་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་མ་ཁྱབ་པོ་ཞེ་ན། དོན་ཅིད་ནུས་པར་ཡོད་ མེད་ དཔྱོད་ པའི་ ཕྱིར་ སྟོན་ མེད་ དོ། ।ཞེས་ཡུལ་བརྟག་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། ।ཡང་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ ལ་ ཁྱབ་ ཆེས་ ཏེ། དུང་ ས་ར

འཛིན་ནས་ལྷོན་ཤིང་འགྲོར་སྐྱང་ལ་སོགས་པའང་དཀར་པོ་དང་སྟོད་པ་ལ་མི་
བསྟུ་བས་ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཇི་བར་བསྟན་པ་ལ་མི་བསྟུ་བའི་ནུས་པ་མེད
དེ་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རྣམ་དེས་ལས། ཇི་བར་བསྟན་པ
བསྟུ་བའི་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྐྱང་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཕྱིས་ཀྱི་དཀར་པོ་དང
སྟོད་པ་ལ་མི་བསྟུའོ་སྐྱམ་ན། དེ་ནི་སེར་འཛིན་ལ་སོགས་པས་མ་བསྟུས་པ་མ་ཡིན
ཀྱི་ཤེས་པ་གཞན་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །བོད་རྣམས་སྨྲྭ་བ་དཔེན་ཆོས་མཆོག
གི་དོན་ཐོབ་པའི་ནུས་པས། དངོས་མེད་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། དངོས
མེད་ལ་དོན་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། བདེན་པའི་དོན་རྟོགས
ལའང་མཚུངས་ཏེ། དངོས་མེད་ལ་དོན་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྨྲྭ་དཔེན
ཀྱིས་དོན་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་མེད་གཅོད་པ་ལ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་དེས་ལས། མངོན་སུམ
ལ་དོན་སྨྲོས་པ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ
སྒྲངས་པས [ཅ། ནས་] ཚད་མའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཟུང་བའི་ཕྱིར
རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་ནི་སྨྲྭ་དཔེན་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ
ལོངས་པར་བཀག་པར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་དེས་སྨྲྭ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཇི་ལྟར
དེས་པ་ནི། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན། །ངེས་པའི་འགལ
ཟླ་སྨྲྭ་འདོགས་ཡིན། །ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་ལྟོག
བྱེད་པ་ན་དེས་ཤེས་འདྲེན་དགོས་ཏེ། ཡོད་མེད་དེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན། ཕྱིར
ནའང་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐེ་ཚོམ
ཆོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་མི་བསྟུ་བའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པ་ཡང་དག་པའི
དེས་པ་དང་། བསྟུ་བའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་དེས་པའོ། ། དེ་ཚད་མ

སྒྲིས་པ་ན་འཇིག་པས་ཇིས་པ་བཏགས་པ་ [ཀ། པ་བ] ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཤད་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཇིས་པའི་འགལ་ཟླ་སྒྲོ་འདོགས་ལའང་།
དེ་འི་མཚན་ཉིད་གནས་ལུགས་ལས། །མཐའ་གཞན་དུ་རྟོགས་དབྱེ
ན་གཉིས། །རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་མོ། །གཟུང་ཡུལ་ལ་ལན্ལ་པའི
རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ནི། ཇིས་པས་བསལ་བྱའི་སྒྲ་འདོགས་མ་ཡིན་ཏེ་བདེན་ཞེན
མེད་པས་བསལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇིས་པ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་རབ་རིབ་ལ
སོགས་པའི་རྒྱ་མ་བསལ་ན་བསལ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ རྟོགས་ པ
ལས་ གློ་ བུར་ དུ། །རྟོགས་ པས་ སྒྲ་ འདོགས་ མ་ བཅད་ ལོ། །གློ་ བུར
པའི་ རྟེས་ དཔག་ ལས་ མེ་ མཐོང་ བའི་ ཚེ། མ་ རྟོགས་ པ་ རྟོགས་ པ་ ཡིན་ ཀྱི་ སྒྲ
འདོགས་གཉིས་པོ་བཅད་པ་མེད་དོ་ཞེན། རྟེས་ དཔག་ སྟེང་ བས་ མི་ འཇུག
པས།། །སེལ་ ཏ་ ཉིད་ ཡིན་ དེ་ ཡི་ ཡུལ། །མེ་ མེད་ གཞན་ དང
མཚུངས་ པ་ རྟེ ། །འཇོན་ ཕྱིར་ ལོག་ ཤེས་ ཡིན་ པར་ བཞེད། །ས་ཕྱོགས
ཀྱང་ པ་ མེ་ མེད་ གཞན་ དང་ འདྲ་ བར་ འཇོན་ པའི་ ཕྱིར། དེ་ མ་ ཡིན་ ལ་ དེར་ འཇོན
པས་ ལོག་ ཤེས་ ཡིན་ ནོ་ ཞེས་ ཕྱེད་ དང་ བཞི་ པ་ ལས་ གསུངས་ སོ། །དེས་ པས་ སྒྲ
འདོགས་ ཟེལ་ བ་ དེ་ ཡང་ སྒྲ་ འདོགས་ ཀྱི་ ས་ བོན་ མེད་ པར་ བྱེད་ པའི་ ནུས་ པ་ ཏྲི
པའི་ ཚད་ མ་ ལ་ མེད་ ལ། མཇོན་ དུ་ ཀློ་ གཞན་ ལ་ ཡིད་ གཏད་ པས་ ཀྱང་ ལྟོག་ པས
ཇིས་ པ་ མི་ དགོས་ སོ། །འོན་ ཀྱང་ ཚད་ མ་ དེའི་ བྱེད་ པ་ མ་ ཉམས་ པ་ དེ་ ཕྱིད་ དུ་ དེ་ མིན
དུ་ འཇོན་ པའི་ སྒྲ་ འདོགས་ མི་ སྐྱེ་ བ་ ཅམ་ ཡིན་ ནོ། །

གཉིས་ པ་ ལ་ རྩོད་ པ་ སྤང་ བ་ ནི། ཇིས་ པ་ དང་ ནི་ སྒྲ་ འདོགས
གཉིས།། །ཡུལ་ དང་ ངོ་ བོ་ དུས་ གསུམ་ ལ། །གཅིག་ དང་ ཐ་ དད

བརྡུག་པ་ཡི། །རྩོ་ད་བ་གསུམ་གྱིས་འདོར་མི་གཅོད། །དང་པོ་ཡུལ་ལ་
བརྡུག་ན་མི་འཐད་པ་སྒྲང་བ་ལ་གཉིས་ལས་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། ཇི་ལྟ་བ་དང་སྒྲོ
འདོགས་ཡུལ་གཅིག་གམ་མི་གཅིག །མི་གཅིག་ན་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་མ་ཡིན
པར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་སྟང་མཐུན་བཞིན་ནོ། །གཅིག་ནའང་ཡུལ་དེ་གྲུབ་ན་བསལ
བྱ་མ་འགྲུལ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་བཞིན་ནོ། །
མ་གྲུབ་ན་སེལ་བྱེད་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ཏེ་གཞལ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་འདོགས
བཞིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཞན་གྱི་ལན་དགག་ན། ཁ་ཅིག་སྒྲ
རྡུག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་མི་རྡུག་པར་རྟོགས་པའི་ཟློས་དཔག་གཉིས
ཡུལ་སྒྲའི་ཟློས་སུ་གཅིག་པས་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་འཐད་ལ། ལྷོག་པ་ཐ་དད་དེ
ཚད་མའི་ཡུལ་སྒྲ་མི་རྡུག་པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲ་རྡུག་པ་ཡིན་པས
སོ། །དེས་ན་མི་རྡུག་པར་གྲུབ་པས་སེལ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་ལ། རྡུག་པར་མ་གྲུབ
པས་བསལ་བྱ་འགྲུལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྡུག་མི་རྡུག་དངོས
འགལ་ཟློས་གཅིག་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲ་རྡུག་པ
ཡིན་ན་ཡུལ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ།།
གཉིས་པ་རང་གི་ལན་ནི། ཇི་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཞེན་ཡུལ་གཅིག །ཞེན
སྟངས་ཐ་དད་ཕྱིར་ན་སེལ། །མངོན་སུམ་དངོས[ཞ། ཀྱིས]སྒྲོ་འདོགས
མི་གཅོད་ཀྱང་དེས་དངོས་པའི་ཇི་ཤེས་ཤེས་དང་རྟེས་དཔག་གི་ཇི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དང་।
སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གཅིག་པས་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད
དུའང་འཐད་ལ། འཛིན་སྟངས་ཐ་དད་ལས [ཞ། པས] སྒྲོ་འདོགས་འགྲུལ
པ་དང་། ཚད་མ་མ་འགྲུལ་བ་འཐད་དེ། ཚད་མའི་ཡུལ་ཡོད་ཅིང་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི

ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐག་པ་ལ་སྦྱོར་དུ་འགྲུལ་པ་ན་ཚད་མའི་ཡུལ་
ཁྱོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཐག་པར་མི་བརྗོད་དེ་དེའི་ལྷོག་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྦྱོར་དུ་མི་བརྗོད་དེ་དེ་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྣོ་
འདོགས་བཅད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་[ཞེ། ཚད་མ་]མ་ཡིན་གྱི་དེའི་རྟེས
སུ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པས་བཅད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུ་ཤ་ལག་པས་བཟུང་ནས་ཐོར་བས
གཅོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ངེས་པ་དང་སྣོ་
འདོགས་ཡུལ་གཅིག་ན་དེ་བདེན་ནམ་བརྫུན། བདེན་ན་སྣོ་འདོགས་མ་འགྲུལ
པར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་བདེན་པས་སོ། །བརྫུན་ན་ངེས་པ་འགྲུལ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ
བརྫུན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འགྲུལ་མ་འགྲུལ་གྱི་ཁྱད
པར་ཞེན་ཡུལ་བདེན་བརྫུན་གྱིས་མི་འཛིག་གི་ཞེན་སྟངས་དོན་དང་མཐུན་མི
མཐུན་གྱིས་འཛིག་པས་ཞེན་ཡུལ་བདེན་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཞེན་སྟངས་དོན་དང་མི
མཐུན་པས་སྣོ་འདོགས་འགྲུལ་པ་དང་མཐུན་པས་ངེས་པ་མ་འགྲུལ་པར་འཛིག་སྟེ།
དཔེར་ན་ཞེན་ཡུལ་བདེན་པ་དང་ལྡན་ཡང་ཕྱང་ཡོ་ལ་བདག་འཛིན་ཞེན་ཡུལ་ལ
འགྲུལ་པ་དང་། ཞེན་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་རི་བོང་གི་རྭ་དངོས་མེད་དུ
དཔོག་པས་བའི་རྟེས་དཔག་ལ་སོགས་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འགྲུལ་བར་འགྱུར་བའི
ཕྱིར་རོ། །གཟུང་ཡུལ་ལ་འགྲུལ་མ་འགྲུལ་ནི་གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད
ཀྱིས་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྟོག་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འགྲུལ་མ་འགྲུལ་གཏན་ཞེན
ཡུལ་གཅིག་ན་དུང་དཀར་པོ་དང་ཞེར་པོར་སྣང་བའི་རྟོག་མེད་འགྲུལ་མ་འགྲུལ
གཏན་ཀྱང་གཟུང་ཡུལ་དུང་གི་ཐ་ས་ལ་ཅིག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དུང་དེ་ཞེར
འཛིན་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན
ཆོས་ཅན་སྣ་ཡང་རྟག་འཛིན་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱིས་ཞེན་པར་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ།
དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟེ་མ་ཡང་འདོད་ན།

སེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་དུང་སྟང་བའི་ཕྱིར་དེ་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དཀར་པོ་ཡང་
སྟང་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲ་འདོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲར་ཞེན་པའི་
ཕྱིར་དེ་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་མི་རྟག་པཝང་ཞེན་པར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་
མཚུངས་ཏེ། རྟོག་མེད་ཕྱས་གཅིག་ལ་སྟང་མི་སྟང་ཆ་གཉིས་འགལ་ལ་རྟོག་པ
ཕྱས་གཅིག་ལ་ངེས་མ་ངེས་ཆ་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཚད་བཟད་ཟིན་ཏེ། །གཉིས་པ་ངོ
པོ་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཕད་པ་སྟང་བ་ནི། སྒྲ་འདོགས་དང་ངེས་པ་གཉིས་བློའི
དངོས་པོ་གཅིག་ན་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འཕད་དེ། རལ་གྲིའི་ས་རང་གིས
རང་མི་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཐ་དད་ནཱའང་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འཕད་དེ་
སར་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་མི་སེལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།
བློའི་རྒྱུན་གཅིག་ལལོ̀ག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པས་སྒྲོན་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ལོ། །

གསུམ་པ་དུས་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཕད་པ་སྟང་བ་ནི། ངེས་པ་དང་སྒྲ་འདོགས
གཉིས་དུས་གཅིག་ན་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པར་འགྱུར་ [ཞེ། འགལ
] ལ། དུས་མི་གཅིག་ན་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཕད་དེ་མ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར
ཏེ་མའི་འོད་ཟེར་དང་མཚན་མོའི་ཕུན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དུས་མི་གཅིག
གོ ;འོ་ན་ངེས་པས་སྒྲ་འདོགས་མི་སེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱད་ནས་སེལ་བ
མེད་ཀྱང་བློའི་རྒྱུན་གཅིག་ལ་དང་པོ་སྒྲ་འདོགས་སྐྱེས་ནས་ཕྱིས་ཚད་མ་ལས་བྱུང
བའི་ངེས་པ་སྐྱེས་པས་སྒྲ་འདོགས་ཀྱི་རྒྱུན་སྐྱེ་མ་ནུས་པ་ཉིད་ལ་སྒྲ་འདོགས་བསལ
ཞེས་ཐ་སྙད་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟང་བྱ་དང་གཉིས་པོ་ལ་སོགས་པ
རྒྱུན་གཅིག་ལ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཐ་དད་སྟ་ཕྱི་བའི་རྟམ་པར་གཞག་པ་ཐམས
ཅད་འདི་ཡིན་ནོ། །ཚ་རིག་གྲང་རིག་ལ་སོགས་པ་ཕྱས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་ལ་ནི
སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཕྱད། གཉིས་པ་ལ་ནུས་མེད་དུ་བྱས། གསུམ་པ་ལ་སྟང་བྱ
ལྷོག་གོ །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཚད་མའི་སྒོམ་རྒྱུད་ [ཞེ། རྒྱུ་] [ཅ། གསུམ་རྒྱ

] དང་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་དུས་དང་པོར་འཚོགས། གཉིས་པར་ནུས་མེད་དུ་
བསྒྱེད། གསུམ་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་འགགས་པའི་རྟེས་སུ་ཚད་མའི་ངོ་བོ་སྒྲུ་བས
ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་བའི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་འཁོར་གྱིས་གྲོང
ཁྱེར་བཅོམ་པ་ལ་རྒྱལ་པོས་བཅོམ་པར་སྒྲོགས་ [ཞེ། སྒྲོ་བཏགས་] པ་བཞིན
ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཕྱས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་ལ་ད་ལྟ་ [ཞེ། དེ་ལྟར་] ཡིན
ཡང་། ཐ་དད་སྟ་ཕྱི་བ་ལ་དེ་མི་འཐད་དེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་འཚོགས་པ་མེད
པའི་ཕྱིར་རོ།།འཚོགས་ན་རྟགས་ [རྟག་] དངོས་སུ་འགྱུར་བ་གང་གིས་བཟློག
གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ།

མཚོན་བྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ། མཚན་གཞི
ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ། དེས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྟར་བྱེད་པའི
རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དབྱེ་བའི་གཞི། དབྱེ་བའི་དོན། གྲངས་ངེས་པ།
སྒྲིའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་གཞན་ཀྱི་ལུགས་དགག་ན། ཚད་མ་མིན
ལ་ཡང་དག་བཏགས། །བོད་རྒྱལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཅམ་དབྱེ་གཞི་མ་ཡིན
ཏེ་བཅད་ཤེས་དང་ཡིད་དཔྱོད་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ་ [ཞེ། ཡང་] ཡང་དག་པའི
ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་དང་གཞུང་གི་དགོངས་པ
མ་ཤེས་པར་ཟད་པས་བཏགས་ཟིན་ཏོ།།ཡང་དག་ཕྱི་ནས་འཚད་པ་འབྲུལ།།
སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཚོག་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ལ་དོན་བྱེད་པར་སྣང་བ་དང་
དོན་བྱེད་ [ཀ། ནུས་]པ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མེས་བཙོ
ཕྱིག་བྱེད་བཞིན་པར་སྣང་བ་སྐྱེས་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ།
གཉིས་པ་ནི་མེ་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆུང་བ་སྣང་བ་སྐྱེས་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བརྒྱུད
པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མི་བསྟུ་བར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཏེས་ཟིན་པས

བསྟན་བཅོས་སུ་དཔྱད་བྱ་མ་ཡིན་ལ། ཡང་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་གཉིས་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དབྱེ་
གཞི་ཡིན་པར་གྱུར་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་དབྱེ་གཞིར་མི་རུང་བར
བྱེ་བྲག་ཕྱེ་ནས་དབྱེ་གཞིར་དགོས་ན་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད
ལའང་དེ་ལྟར་དགོས་པས་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་འདོད་པ་ནི། དེས་ན་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཉིད། ཞེས་མ
ཡིན་ཕྱིར་དབྱེ་གཞིར་འཐད། ཞེས་མ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཉིས
རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་གསུངས
པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པས
དབྱེ་གཞི་ཡོགས་པ་མི་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན་ མངོན་ སུམ་ རྗེས
དཔག་ གཉིས། །དེ་ དག་ གཅིག་ དང་ ཐ་ དད་ བརྗོ། ། །

ཀ། ཨ་]ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཅིག་པ་བཀག་
པ་མི་སྲིད་དོ། །ཡུལ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་ལ། །ལྟེས་ནས་གཅིག་དང་
ཐ་ དད་ མིན། །ཡིལ་གཅིག་ལ་ལྟེས་ནས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་རྟོག་བྱལ་
གཉིས་ཡུལ་ཐ་ དད་ པའི་ཕྱིར་ རོ། །ཐ་ དད་ ལ་ ལྟེས་ ནས་ ཐ་ དད་ ཀྱང་ ཆ་ ཡིན་ ཏེ།
རྟེས་ དཔག་ མངོན་ སུམ་ ཙམ་ དང་ ཐ་ དད་ ན་ རང་ རིག་ དང་ ཡང་ ཐ་ དད་ པས་ ཤེས་ པ
ཆ་ ཡིན་ པར་ འགྱུར་ བའི་ ཕྱིར་ རོ། །གཉིས་ པ་ རང་ འདོད་ པ་ ནི། དེས་ ན་ ཏླ་ ཡི་ ངོ
བོར་ གཅིག །ཡུལ་ ལ་ ལྟེས་ ནས་ ཐ་ དད་ ཡིན། །ཤེས་ པ་ གཅིག་ ཉིད་ ཡུལ
ལ་ རྒྱབ་ ཀྱི་ མེ་ ལ་ ལྟེས་ ནས་ རྟེས་ དཔག་ ཡིན་ ཞེང་ ཤེས་ པའི་ ངོ་ བོ་ ལ་ ལྟེས་ ནས
མངོན་ སུམ་ ཡིན་ པས་ ཡུལ་ ལ་ ལྟེས་ ནས་ ཐ་ དད་ ཡུལ་ ཅན་ ལ་ ལྟེས་ ནས་ གཅིག་ ཡིན
ནོ།། །གསུམ་ པ་ རྩོད་ པ་ སྤང་ བ་ ནི། གལ་ ཏེ་ ཡུལ་ ལ་ ལྟེས་ ནས་ ཐ་ དད་ ན་ རྟེས
དཔག་ ཤེས་ པ་ མ་ ཡིན་ པར་ འགྱུར་ ཏེ་ རང་ རིག་ མ་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །ཡང་ ཡུལ
ཅན་ ལ་ ལྟེས་ ནས་ རང་ རིག་ དང་ གཅིག་ པས་ སྒྲུ་ མངོན་ སུམ་ ཙམ་ དང་ གཅིག་ ན།
དང་ [ཞེ། དབང་] པོའི་ མངོན་ སུམ་ དང་ ཐ་ དད་ པས་ སྒྲུ་ མངོན་ སུམ་ ཙམ་ དང
ཡང་ ཐ་ དད་ པར་ འགྱུར་ རོ་ ཞེ་ ན། རྟེས་ དཔག་ ཡུལ་ མིན་ རང་ རིག་ དང་ ། །
གཅིག་ ཕྱིར་ ཅ་ རྩ་ ཅ་ ལ་ ཡོ་ ཆ ལ ལ ། །རྟེས་ དཔག་ ཡུལ་ ཀྱི་ ལ ལ
ཡིན་ ཀྱི་ ཡུལ་ ལ་ རྟོག་ ཅ་ ལ ལ ལ

ཅམ་དང་གཅིག་པ་ནི་འདོད་པས་གཟུགས་ལ་མཚུངས།

གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི། གཞན་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ངེ་ལས་ གྲངས་ གཞན་ བཀག་ ཕྱིར་ རོ། །གཞན་བྱ་གཉིས་ཡིན་པས་ངེ་འཇལ་གྱི་ ཚད་ མའང་ གཉིས་ ཁོ་ནར་ ངེས་ ཏེ། ཇི་ས་དཔག་ ཀྱང་ ཚད་ མའི་ མཚན་ ཉིད་ དང་ལྡན་ པར་ གྱུར་ པས་ ཁྱད་ པ་ ཁེགས་ ལ་ ཚད་ མ་ གསུམ་ དང་ བཞི་ དང་ ལྔ་ ལ་ སོགས་ པར་ འདོད་ པ་ ངེ་ དག་ ཀྱང་ མངོན་ སུམ་ དང་ ཇི་ ས་ དཔག་ ལས་ གཞན་ མེད་ ཅེ་ ཟློང་ བ་ དང་ རྟགས་ ལས་ [ལ་] མ་ གཏོགས་ [ཞེ། ལྷོས་] པའི་ རྟོགས་ ཚུལ་ གསུམ་ པ་ མེད་ པའི་ ཕྱིར་ ཕ་ ཚོམ་ བཞིན་ ཅེས་ བྱ་ བ་ དང་། སྒྲ་ ལས་ བྱུང་ བ་ དང་ ཀེ་ བར་ འཇལ་ བ་ ལ་ སོགས་ པ་ གཞན་ ཚད་ མ་ མ་ ཡིན་ ཏེ་ མངོན་ སུམ་ ཇི་ ས་ དཔག་ མ་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར་ ལོག་ ཤེས་ བཞིན་ ཞེས་ པས། ཚད་ མ་ ལ་ གྲངས་ གཞན་ འགོག་ པ་ དང་། གྲངས་ གཞན་ ལ་ ཚད་ མ་ འགོག་ པའི་ རིགས་ པས་ ཁེགས་ སོ།།

བཞི་ པ་ མིང་ དོན་ ནི། མིང་ ལ་ ཅཥ་ ལ་ ཏཱ ཡ ཏ ཀ ཏ ཱ ཡ ཏ ཀ ཏ ཱ ཡ ཏ ཀ ཏ

མཆོ་ལས་སྒྲིས་པའི་བདློ་ལ་བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། སྒོམ་ལས་སྒྲིས་པའི་
བདློ་ལ་འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། མཆོ་ལས་སྒྲིས་པའི་སྦྱོག་ཚགས་ལ
བཤད་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པས་སོ། །འོན་སྒོམ་པའི་ [ཅ། ས་པའི་] སྟོང་ཏུམ་ལ
བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀ་མེད་པས་མུ་བཞི་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་པོད་ཀྱི་མཆོ
སྒྲིས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་ [ཅ། མིང་མི་འཇུག་] མི་འཇུག་པས་མུ་བཞི་པར་མི
བགྱང་བོ། །དེ་དག་མིང་དང་རིགས་ཀྱི་སྒྲ། །མ།ཁས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ གཉིས་སུ་ཕྱེ། །མིང་གི་སྒྲ་ལྟས་ཏྲི་ན་དང་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དང་།
རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ཤིང་དང་བ་ལང་ལ་སོགས་པའོ། །སྔ་མ་རིགས་ལ་མི་ལྟོས་ལ་ཕྱི་མ
ནི་སྦྱི་རིགས་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྒྲ་ཏ་ཀི་ས་ས། ཙ་ཀ་ནི
དབང་པོ་ཡིན་པས་དེའང་སྒྲའི་མདོ་ལས། ཙི་ནི་ཙ་དང་ཡའོ། །ཞེས་ཟེར་བས་ཏ
ཀྱི་ཙི་ཙ་དང་ཡ་གཉིས་སུ་བསྒྱུར་ལ་ཙ་བརྗོད་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ
ཀྱིས་མི་མངོན་པར་བྱས་ལ། ཡ་ཏ་ལ་སྒྱུར་བས་ཙ་ཀ་ཀའི་ཙ་ཏའི་སྦྱོག་ཏུ་བྱིན་པས
ཏ་ཅུ་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་དབང་རྟེན་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་བས་བཤད་ན་དབང
པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ
ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ནི་མཆོ་སྒྲིས་ཀྱི་སྒྲ་ལྟར་མུ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ
གཉིས་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་གཞན་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཐུ
བ་གཉིས་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ལ་བཤད་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེས་སུ
དཔག་པའི་ཙ་ནུ་ནི་ཕྱི་ནས་ཐམ་རྟེས་སུ། མ་ཏ་ནི་འཇལ་བཞམ་དཔག་པ་སྟེ
རྒྱས་མཐོང་འབྲེལ་པ་ཏན་པའི་རྟེས་སུ་སྟོན་ཀྱིས་དཔོག་པས་ན་རྟེས
དཔག་གོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང

རྟེས་དཔག་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་
པར་རྟོག་པ་དགག་ན། ཡུལ་ དུས་ རྒྱུ་ ཐམ་ པར་ འགྲུལ་ པའི་ ཚ། ।མངོན་
སུམ་ ཚད་ མར་ འདོད་པ་ ཡོད། ।ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་
འཛིན་ པ་ཡུལ་ གྱི་ ཁྱད་ པར་ སྣོ་ ཕྱག་ལ་ འཛུལ་ ཡང་ནོར་ བུ་ ཙམ་ ལ་ མངོན་ སུམ་
ཚད་ མ་ཡིན་ ཏེ། བཅད་ པའི་ དོན་ ཐོབ་ པའི་ ཕྱིར་ ར། ।གལ་ ཏེ་ སྣོ་ ཀས་ ལ་ ཕ
ར་ བཅད་ ཏེ་ མ་ ཐོབ། ཁང་ ཕུག་ ལ་ ཕ་ ཐ ར ཐ ལ ལ ར ཐ ལ ལ ལ

ཤས་རྣམ་སྣང་བ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །བདག་ཉིད་
མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཚ
གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཡང་འདི་དང་ནོར་བུ་གང་ཡང་རྟེན
བའི་སྒྲིབ་མ། ནོར་བུའི་འོད་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་འབྲས་རྟགས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོད
ཙམ་འཕྲུལ་ལ་ནོར་བུའི་འོད་མ་གྱུབ་བོ་ཞེ་ན། ཏ་བ་ལའང་མཚུངས་སོ། །རྒྱ་ལམ
བདེན་པའང་སད་པའི་ཚེ་རང་མཚན་སྣང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་རྒྱ་ལམ་གྱི
བག་ཆགས་སྣང་བས་རྒྱའི་ཆོས་རྣམ་སུ་དཔོག་པ་ཉིད་དེ། རྒྱད་གཞན་གྱུབ་པ
ལས། ལས་དང་ལྡན་ལ་སོགས་པས་བསྟེད་པའི་རྒྱ་ལམ་བདེན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེང་དང་ལྷོན་པ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པའང་ཡུལ
རང་མཚན་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ལས་ཤེས་པ་འཕྲུལ་པ་སྟེ་བས། ནམ་ཤེས་པ
འཕྲུལ་པར་གོ་བ་ན་འཕྲུལ་པ་ལ་དངོས་ཡུལ་མེད་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་དབྱིབས་དང
སྣོད་པ་དང་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་ཁྱོད་དེ། འཕྲུལ་ཡང་འཕྲེལ
ཕྱིར་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའང་འཕྲུལ་པ་ཡུལ་ལ་ལྟོས་པ་ལ
འཇུག་གི །ཤར་གི་བསྟན་པ་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག
རྟོག་མེད་དོན་གཞན་ལ་ཚད་མར་འདོད་དེ། ཁ་དོག་འཛིན་པ་རེག་བྱ་ལ། །
མངོན་སུམ་ཡིན་ཞེས་ལ་ལ་སྨྲ། ।ཏ་ཡི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་རེག
བྱ་འཇམ་པ་དང་ལྡོན་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་ཏ་མེ་དང་ཆུ་ལ
སོགས་པའི་ཁ་དོག་འཛིན་པའང་ཚ་བ་དང་གཤེར་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མའོ་ཞེས
ཟེར་རོ། །འདི་མི་འཐད་དེ། **སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པས། ।ཏ་ཆོས**
མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འཐུལ། ।སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་གཞན་ལ་སྐྱེ་མཆེད་གཞན
ཚད་མར་འགྱོ་ན་དབང་པོ་ཏ་མ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྟོན་བ་དཔོན

གྱིས།། ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི། ཁན་ཆུགས་ལ་སོགས་པ་རོས་རྟོགས་
པས།། །རྒྱུ་ཚོས་རྟེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། །དུ་བས་བྱང་ཤིང་འགྲུར་བ་བཞིན། །ཞེས
རྟེས་དཔག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ
ལ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་ན། རྟོག་ པ་ ཡུལ་ དུས་ རྒྱུ་ ཕ་ ལ། །འགྲུལ
པས་ མངོན་ སུམ་ འགོག་ ཅེས་ ཟེར། །རྟོག་པ་སྟོན་བྱེད་དམར་ཕོ་ལ་བྱུམ
པའི་ དམར་ ཕོར་ འགྲུལ་ པའི་ ཚེ། ཤིག་ ཤེས་ ཀྱང་ དམར་ ཕོ་ ལ་ ཚད་ ཆ་ ཆ་ ཡིན་ ཏེ།
དུང་ ཁེར་ ཕོར་ སྟོང་ བ་ ངའི་ཕས་ ལ་ ཚད་ ཆ་ ཆ་ ཡིན་ ཕ་ ཐཱུ་ ཞེ་ ནོ། །དེ་ ཐཱུ་ ཏུ་ ས
ཏྲ་ ཀྱི་ ཏུ་ ཕ་ ལ་ ཁང་ ཕུ་ གས་ ཀྱི་ ཏུ་ ཕ་ ཕ་ ཏོ་ ཀ་ ཕ་ ལ་ ཕ་ ངང། ཕ ཏ ཏ ཏ ཕ ས
ཆ ས ལ ས ལ ས ཏ ཏ ཕ ས ཆ ས ས ཏ ཏ ཕ ལ ཕ ཕ ཚ ཏ ཆ ས ཆ ཆ ཡ ཆ
ནོ་ ཞེས་ ཟེར་ རོ། །འདི་ མི་ འཐད་ དེ། ཏ ཏ ཕ ལ ཕ ཡ ང ང ཕ ང ཕ ས ལ ། །
ཆ ཕ ས ལ ཕ ཡ ཏ ཕ ཚ ཆ ཆ ཡ ཆ ། ། ད ཕ ལ ཕ ཡ ལ ང ས ཆ ཆ ཡ ལ
ལ ལ ལ

ལ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་ན། ནོར་བུའི་འོད་ལས་ [ཀ། ལ་] ནོར་
བུ་ཉིད། །རྟོགས་པ་ རྟེས་ དཔག་ མེན་ ཞེ་ ན། ཁ་ཅིག་ནོར་བུའི་འོད་ལས
[ལ་]ནོར་བུ[ཀ། བུར་]རྟོགས་པ་རྟེས་དཔག་མ་ཡིན་ཏེ། ནོར་བུ་རྣམས
ས་ བཀོད་ ན་ རྣམས་ དང་ རྣམས་ ཅན་ མེད། ནོར་ བུའི་ འོད་ མི་ འགྱུར། འོད་ ཙམ་ ཙ
ཏེས་ ས་ ཞེ་ ན། ས་ ལུའི་ ཐུ་ ཀུས་ ས་ ལु ས་ གཟུགས། ।འབྲས་ རྣམས་ ཕལ
ཆེར་ འགྲུལ་ པར་ འགྱུར། ।དེ་ལ་ ན་ ས་ ལུའི་ ཐུ་ ཀུ་ ལས་ དེའི་ ས་ ཐོན་ ད་ ཡོ་ ཀ
པའི་ ཆོ། ས་ ལु ་ ཀ ོ ད ་ ན ་ ར ྣ མ ས ་ ད ང ་ ར ྣ མ ས ་ ཅ ན ་ ম ེ ད ། ས ་ ল ུ འ ི ་ ཐ ུ ་ ཀ ུ ་ ম ་ ཀ ྱ ོ ད ། ཐ ུ ་
ཀ ु ་ ཙ ম ্ ম ་ ཏ ེ ས ་ ས ོ ། ।ཁ া ল ্ ཏ ེ ། ས ্ ম ু ল ু འ ি ། ཐ ু ། ཀ ু ། ཨ ོ ད ্ ། ལ ্ ད ে འ ি ། ཆ ে ্ ས ্ ম ু ল ু ষ ্ ট ু ད ্ ། ཕ ར ্ ། ད ু ।
ট ু ষ ্ ব ম ্ ক ্ য ু ব ্ ম ্ ক ্ ম ু ব ্ ঘ ট ্ ব ম ্ ম ি ্ ব ্ ট ্ ষ ্ ট ্ ম ্ ক ্ ম ু ব

ཕྱིར་རོ། །བཀོད་པ་དེ་ལྟར་བཀོད་ཀྱང་སོང་ཚོད་ལ་མི་རྣག་པའི་མེ་ཅམ་གྱུབ་པ་
དང་། དུ་བ་ཅམ་རྣགས་སུ་སོང་ངོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་རྣག་པ་
དང་། དོན་དམ་པ་མ་གྱུབ་པར་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྣག་པའི་མེ་དང་དོན་
དམ་པའི་དུ་བ་གཅིག་ལ་འགྲུབ། མེ་ཅམ་དང་དུ་ཅམ་གྱུབ་བོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དགྱུག
པ་ཅན་འདོད་པ་ལ་མི་ཀྱང་གྱུབ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།

གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་པའི་ཚད་མ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ
ཏེ་བ་དགོད་པ་ནི། ཚད་མ་དེ་དག་ངེས་པ་ནི། །རང་གཞན་གང་ལས
རྟོགས་ཤེ་ན། །ཚད་མས་དོན་རྟོགས་པ་ཡི་ཚེ་ངེས་ཤེས་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི
སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནམ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདྲེན་ན་ཚད
མའི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ་གཞན་ལས་ངེས་ན་ཐུག་མེད
དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་ལས། གཞན་གྱི་ལན་དགག
ན། ལ་ལ་རང་ལས་ངེས་པར་འདོད། །འགའ་ཞིག་གཞན་ལས
ངེས་ཞེས་ཟེར། །དེ་དག་གཉི་གས་རིགས་པ་དང་། ।རིགས་པ་སྣ
བའི་བཞེད་པ་དོར། ।ཁ་ཅིག་རང་ཁོ་ན་ལས་ངེས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། འགའ
ཞིག་གཞན་ཁོ་ནས་ངེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཀྱིས་ཤུགས
པ་དང་། སྣོ་བ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པར་ཟད་དེ། རྒྱམ་འགྲེལ་ལས། རང
ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས། ।ཐ་སྙད་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད། ।ཅེས་བྱ་བ་དང་། མངོན
སུམ་ཀྱིས་ནི་བཟུང་བ་ལ། ।ཤུད་པར་ཆ་ཤས་རྣམས་སྣང་བས་པ། ।ཤུད་པར་གང་ལ
རྟོགས་པ་ཡི། ।རྒྱུན་ཡོད་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། ।ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ।
གཉིས་པ་རང་གི་ལན་ནི། དོན་རིག་གཉིས་དང་རང་རིག་དང་། ।རྟེས

སྷ་ དཔག་ ཡ་ རང་ ལས་ ངེས། །དོན་ བྱེད་ པར་ སྣང་ བའི་ མངོན་ སུམ་ དང་། ། ཨ་ ཏ ། ། ཨ ། ། ཨ ། ། ཨ

པཱན།། ཡང་ན་དོན་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ཡང་བར་དུ་སྐྱེས་པ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་
བར་འཛིན་པའི་མདོན་སུམ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣ་རིས་ཞིན་ནས་དོན་དེར་
འགལ་བའམ།། རྟེས་དཔག་གི་ཁོས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། དམར་འབར་བ་སྣང་
ཡང་བརྫུན་པར་དོགས་པ་ལ་དུ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་ལས་མེར་ཁོས་པའམ་ལྷན་ཅིག
རྒྱུ་བའི་དོན་གཞན་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟེས་དཔག་དམར་འབར་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ
ཟ་བ་ན། མེའི་དུ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྫས་གཞན་ལས་མེར་ཁོས་པ་ལྟ་བུའོ།
ཁ་ཅིག་འདི་མདོན་སུམ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་མཁས
པར་ཟད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་རྒྱའི་ཆོས་རྟེས་སུ་དཔག་པར་གསུངས་པ
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་ཡུལ་དང་བོ་བོ·····

ལ། ། བཏགས་ནས་གཞན་སེལ[ཞེ། ཁོས]མི་སྲིད་ཟེར། །ཁོས
བྱའི་ཚད་མ་དང་ཁོས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ན་ཁོས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ
གཉིས་པ་བཅད་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ་ཡུལ་མི་གཅིག་ན་ཡུལ་གཞན་དངོས
པོར་གྱུར་པས། གཞན་ཇི་ལྟར་དངོས་པོར་གྱུར་ཅིས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག
གཞན་ལས་ཁོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་ཚེ་སྟོ་འདོགས་མ་ཆོད་ན་ཚད་མ
ཉིད་མ་ཡིན་པས་གཞན་ཁོས་སུའང་མི་འཐད་ལ། སྟོ་འདོགས་ཆོད་ན་རང་ལས
ཁོས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཞན་ལས་ཁོས་ཀྱི་ཚད་མ་གཏན་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་ཟེར
རོ།། །དེ་དག་གིས་ནི་ མདོན་ སུམ་ དང་། །རྟོག་ པའི་ བྱེད་ པ་ འདྲེས
པར་ཟད། །མདོན་ སུམ་ རྟོག་ ཐུལ་ མ་ འགྲུལ་ པ་ ཙམ་ ཀྱིས་ ཚད་ མར་ འགྲོ་ ལ།
མདོན་ སུམ་ཉིད་ ཀྱང་ རང་ སྟོ་བས་ ཀྱིས་ དེ་ ཙམ་ ཐུ་ ཁོས་ ཤེས་ འདྲེན་ ནུས་ ན་ རང
ལས་ ཁོས་ ཡིན་ ཞེང་ ། མདོན་ སུམ་ ཀྱི་ རང་ སྟོ་བས་ ཀྱིས་ དེ་ ཙམ་ ཐུ་ ཁོས་ ཤེས
འདྲེན་ མ་ནུས་ པ། ཕྱིས་ ཚད་ མ་ གཞན་ ཀྱིས་ ཁོས་ དགོས་ ལ། གཞན་ ལས་ ཁོས་ ཡིན

བའི་རྣམ་གཞག་མ་ཤེས་པར་མ་སྐྱེས་བྱེད་ལྟར་རྟོག་པ་དང། རྟོག་མེད་ཀྱི་བྱེད་པ་འདྲེས་ཏེ། མངོན་སུམ་ཉིད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསམས་ནས་རྩོད་པར་ཟད་དོ།། །འོ་ན་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་སྣང་ལ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བཞི་པ་དེས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དགག་སྒྲུབ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ནི། སྣང་བ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །སེལ་བ་ལ་ནི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས། །སྣང་བ་རྫས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དོན་ལ་ལྟ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེས་དཔར་པའི་ངེས་པ་དང་རྟེས་དཔག་སྐྱེ་མཚོར་ནི་སེལ་བས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། ། སྐབས་འགར་སྣང་བ་ལ་སྒྲུབ་པར་གྱུགས་པ་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྣང་བའི་བསྒྲུབ་པ་དང་སེལ་བའི་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེའོ། །དེ་ལ་སྣང་བའི་བསྒྲུབ་པས་དངོས་སུ་དགག་སྒྲུབ་མི་བྱེད་ལ་ངེས་ནས་བྱེད་ན་སེལ་བར་འགྱུར་བས་ སྐབས་འདིར་ སེལ་བའི་ སྒྲུབ་ པ་ བཤད་ དོ། །ཆོས་ ཀྱི་ གཞན་ པས་ ཀྱང་ ། དགག་དང་སྒྲུབ་པ་མ་གཏོགས་པ། །སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་གཞན། །ཡོད་མིན་ཞེས་གསུངས་པའང་སེལ་བའི་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ལ་ངེས་ན་སེལ་བའི་དགག་ སྒྲུབ་གཉིས་དང། ། མེད་དགག་མ་ཡིན་དགག་དོན་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང། ། དེས་དོན་རྟོགས་པའི་ ཚུལ་ ལོ། །དང་ པོ་ ལ་ གསུམ་ ལས། ། གཞན་ ཀྱི་ ལུགས་ དགག་ ན། ། ཁ་ ཅིག་ མེད་ དགག་ མ་ ཡིན་ དགག་ གི་ མཚན་ ཉིད། ། བསྒྲུབ་ ཆོས་ དོར་ མ་ དོར་ ལ་ བྱས་ ནས་ ཡ ཡིན་ དགག་ དང་ མངོན་ སུམ་ [ཞ། ། དགག་] གཉིས་ གཅིག་ ཏུ་ བྱེད་ པ་ ནི། ། སྒ་ དང་ ཚད་ མའི་ གཞུང་ ལུགས་ ཀྱ་ ཆེན་ པོ་ ཆ་ ཆཕོ་ ཐས་ སྣང་ བའི་ བསྒྲུབ་ པ་ དང་ སེལ་ བའི་

བསྒྲུབ་པ་མ་ཕྱིད་ཅིང། མ་ཡིན་དགག་གི་བསྒྲུབ་པ་དང། དགག་པའི་ཆ་མ་ཕྱིད་
པར་ཟད་དེ། རྣམ་རིས་ལས། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་གཅིག་པུ་ནི་དགག་པའི་
ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། ཁོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། མེད་པར་དགག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས
པ་མ་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་བསྒྲུབ་ཆོས་མ་དོར་བ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན་མངོན
སུམ་ཡང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ་ཏེ། བསྒྲུབ་ཆོས་མ་དོར་བའི་ཕྱིར་ར། ཁགས་པ
ར་ཁ་ཅིག་ལུགས་ནི། དགག་པ་བསྒྲུབ་པ་སྟོང་བ་དང། ཁམི་སྟོང་བ་ཡི་སྟོ
ན་ས་ གཉིས། ཁེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན
དགག་བྱ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ་དང་འཕེན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན
བུམ་པ་མེད་པ་དང་བུམ་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་དགག་པ་རྒྱུད་པ་དང་དགག
སྒྲུབ་ཆོགས་པའོ། ཁགས་ལུགས་པ་ཐུན་པ་སྒང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་དགག་བྱ་དེ་ཡོངས་ཆོད
དང་ ། དངོས་འགལ་གཅོད་ན་མ་ཡིན་དགག་མི་སྲིད་དེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད
དངོས་འགལ་བཅད་ལྟོག་ཙམ་ཁོ་ནར་གནས་པའི་ཕྱིར་ར། ཁབྱུད་འགལ་གཅོད
ན་མེད་དགག་མི་སྲིད་དེ་ཁབྱུད་འགལ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ་མེད
པའི་ཕྱིར་ར་ཞེ་ན། དངོས་འགལ་ཁབྱུད་འགལ་གང་ཡིན་ཡང་བློ་སྐབས་དེར་མི
འདོད་པའི་ཆོས་གཅིག་ཡིན་ལ། ཤུལ་དུ་འཕང་བའི་ཆོས་ཀྱང་སྐབས་དེར་འདོད
པའི་ཆོས་ཡིན་པས་མི་འདོད་པའི་ཆོས་གཅིག་བཅད་ནས་འདོད་པའི་ [ཞེ། ཤུལ
དུ་] ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། ཁེས་ན་མ་ཡིན་དགག
དགག་སྒྲུབ་ཆོགས་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་ཆ་གཅོ་ཆེ་ན་བསྒྲུབ་པར་ཡང་མིང
འདོགས་ཏེ། དགག་དང་བསྒྲུབ་པ་མ་གཏོགས་པ། ཁྱོ་ལས་ཁྱད་པའི་ཐ་སྙད
གཞན། ཡོད་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ར། ཁེལ་བའི་ཆ་གཅོ་ཆེ་ན་དགག
པར་ཡང་འདོགས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདིས་ནི་དངོས་ལ་དངོས་པོའི་ཆ། ཁས

བླངས་ མེད་ ཅན་ དགག་ པ་ ཁིད། །སྒྲུབ་ བྱེད་ སྟ་ མ་ དག་ གིས་ ནི། །མ་ ཡིན་ དགག་པ་བསྒྲུབ་ ཕྱིར་ ར། ।ཞེས་ གསུངས་ པ་ བཞིན་ ནོ། ।གཉིས་ པ་ དོན་ ཇི་ ལྟར་ རྟོགས་ པའི་ ཚུལ་ ལ་ གསུམ་ ལས་ དང་ པོ་ གཞན་ གྱི་ ལུགས་ དགག་ ན། །ཁ་ ཅིག་ དངོས་ཀྱི་ལས་སྒོ་ནས་ཀྱང། ।བསྒྲུབ་པ་དང་ནི་འགོག་ཅེས་ཟེར། ། བོད་ རྣམས་ འདོད་ པའི་ དངོས་ ཀྱི་ ལ་ གསུམ་ ལས་ དང་ པོ་ མཚན་ ཁིད་ ནི། རིམ་ པ་ལྟར་ དོན་ དེ་ ཁིད་ ཀྱི་ རྣམ་ པ་ སྣང་ བའི་ སྒོ་ ནས་ སྒྲ་ འདོགས་ གཅོད་ པ་ དང་། གཞན་ གྱི་ རྣམ་ པ་ སྣང་ བའི་ སྒོ་ ནས་ སྒྲ་ འདོགས་ གཅོད་ པའོ། ।དེ་ ཡང་ དངོས་ ཡུལ་ དེ་ རྟོགས་ པ་ཁིད་ན་ ཀུན་ཤེས་ ཀྱི་ ལ་ ཡ་ ཡ ཡ ཡ

ཁེགས་ནས་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཚོགས་འཛིན་པ་ཤུགས་ལ་ཁེགས་སོ། །གསུམ་པ་རྟེ་
ལྟར་ཁེགས་པའི་ཚུལ་ཡང་གསུམ་ལས་དགག་གཞིའི་སྒྲ་ལ་དངོས་སུ་ཁེགས་པས
དགག་གཞིའི་བྱེ་བྲག་ལ་ཤུགས་ལ་ཁེགས་པ་དབེར་ན་མེ་ཙམ་གྱི་སྒྲ་ལ་བསེལ་བ
དངོས་སུ་ཁེགས་པས་ཙནྡན་གྱི་མེ་ལ་བསེལ་བ་ཤུགས་ལ་ཁེགས་པཨམ། དངོས
པོའི་སྒྲ་ལ་བདེན་དངོས་ཁེགས་པས་ཡུལ་དུས་རྒྱམ་པ་ཐ་དད་ཀྱི་དངོས་པོ
ལཱཥ་བདེན་དངོས་ཁེགས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་དངོས་སུ་ཁེགས་པས་བྱེ་བྲག་ཤུགས
ལ་ཁེགས་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བདེན་དངོས་ཙམ་གྱི་སྒྲ་དངོས་སུ་ཁེགས
པས་བྱེ་བྲག་གང་ཟག་གི་བདག་དང་རྟུལ་དང་སྐད་ཅིག་ལ་བདེན་དངོས་ཤུགས་ལ
ཁེགས་པཨམ། ས་ཕྱོགས་སུ་སྟོ་ཙམ་ཁེགས་པས་ཙཱུ་ལའི་སྟོན་པོ་ཤུགས་ལ
ཁེགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དགག་གཞིའི་སྒྲ་ལ་དགག་བྱའི་སྒྲ་དངོས་སུ་ཁེགས་པས
དགག་གཞི་བྱེ་བྲག་ལ་དགག་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཤུགས་ལ་ཁེགས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཙམ
གྱི་སྒྲ་ལ་བདེན་དངོས་ཙམ་དངོས་སུ་ཁེགས་པས་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་དོན་དང་ཤེས
པ་ལ་རྟུལ་དང་སྐད་ཅིག་ཏུ་བདེན་པ་ཁེགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར
བྱས་ཚོས་བྱེད་ཚོས་ཀྱང་ལྟོག་པ་ཆིག་རྒྱང་དང་གཉིས་ཚོགས་ཡིན་པས་ཁྱད་པར
བྱེད་ཚོས་དབྱུག་པ་ཁེགས་པས་བྱས་ཚོས་དབྱུག་པ་ཅན་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། །བྱེད
ཚོས་ལ་ཁེགས་པས་བྱས་ཚོས་ལ་མི་ཁེགས་ཏེ། དབྱུག་པ་ལ་སྦྱོག་ཁེགས་པས
[ཅ། ཀྱང]དབྱུག་པ་ཅན་ལ་མི་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཚོས
དངོས་སུ་བཀག་པས་བྱས་ཚོས་ཤུགས་ལ་ཁེགས་པའི་ཚུལ་ཡང་བྱེད་ཚོས་ཡིན་པ
བཀག་པས་བྱས་ཚོས་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་ཚོས་ཡོད་པ་བཀག་པས་བྱས་ཚོས་ཡོད
པ་ལ་སོགས་པ་ཁེགས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དབྱུག་པ་ཡིན་པ་བཀག་པས་དབྱུག
པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ཕ་ཡོད་པ་བཀག་པས་བུ་ཡོད་པ་མི་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། །
འོན་ཀྱང་དབྱུག་པ་ཅན་ལགས་ན་དབྱུག་པ་ཡོད་པཨམ་བུ་ཕ་སྟོན་དུ་སོང་བས་ཁྱད

པར་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ། རྟེ་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ལྟར་ཀྱིས་བྱེད་ཆོས་ཁེགས་ནས་
བྱས་ཆོས་ཁེགས་ཏེ། ཆིག་ཀྱང་མ་བཟུང་ན་གཉིས་ཆོགས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཟེར་རོ། །འདིའང་དཔྱད་དེ། རྟེས་དཔག་ཤུགས་རྟོགས་ཀྱིད་དུ་འགྱུར།།
མིན་ན་ཚད་མ་གསུམ་པར་འགྱུར། །ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོན་
གཞན་གྱི་རྒྱམ་པ་སྟང་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་འདོགས་གཅོད་པ་དེ་རྟེས་དཔག་ལ་ཁྱབ
ཆེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟེས་དཔག་རྟགས་ལ་ལྟོས་ལ་འདི་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་དོན
གཞན་ལ་སྒྲ་འདོགས་གཅོད་དོ་ཞེ་ན། རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེ་ཅི། འབྲེལ་པ་ལ་མི
ལྟོས་པར་སྒྲ་འདོགས་གཅོད་ན་ཚད་མ་གསུམ་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟོས་ན་རྟེས
དཔག་ལས་མི་འདའ་སྟེ། འབྲས་བུ་དང་བྱེ་བྲག་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱུ་དང་སྤྱི
གྲུབ་པ་ནི་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ལ། རྒྱུ་དང་ཁྱད་བྱེད་བཀག
པའི་སྟོང་བས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དང་ཁྱད་བྱ་ཤུགས་ལ་འགོག་ན་རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་དང
ཁྱད་བྱེད་མི་དམིགས་པར་འདུ་ཞིང་། ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ཁེགས་པས་བྱས་ཆོས
ཁེགས་པའང་དབྱུག་པ་དང་སྐྱེས་བུ་གཉིས་འདུས་པའི་རྒྱུ་ལས་དབྱུག་པ་ཅན་གྱི
འབྲས་བུ་སྐྱེ་བས་རྒྱུ་འམ་ཁྱད་བྱེད་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་རྟེས་དཔག་གིས
ལ་མེ་ལྷན་དུ་རྟོགས་པ་ན་བློ་མེ་འཇལ་དུ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་ནི་ལ
མེ་ལྷན་དུ་རྟོགས་པ་ཀྱིད་བློ་ཡིན་པས་དེ་ལ [ཀ། ལས] ཤུགས་ལ་རྟོགས་རྒྱུའི
བློ་གཞན་མེད་དོ། །རང་རིག་གིས་བློ་ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་དུ་དངོས་སུ་གྲུབ་པས
ཡུལ་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་ཤུགས་ལ་གྲུབ་བོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བློ་འཁྲུལ་པ་ལ
ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་པ་ཅམ་ལ་མི་འཁྲུལ་ལོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་པ་དེ་ཅི་དོན་རང
མཚན་ཡིན་ན་བློ་མ་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་ལ། དོན་སྟོང་མེད་པ་གསལ་བའི་རྒྱུ་པ
ནི་བློ་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཡུལ་མེད་པར་བཤད་ཟིན་ཏེ། །གཞན་རིག་གིས

ཡུལ་སྟོན་པོར་དངོས་སུ་གྱུར་པས་བློ་སྟོ་འཛིན་དུ་ཤུགས་ལ་གྱུར་པའང་མི་འཐད་
དེ། ། ཡུལ་སྟོན་པོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྒྱམ་པས་གཞན་པའི་ཐུགས་ཡིན་པས་དེས
ཤུགས་ལ་ཐུགས་གཞན་བསྒྲུབ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད
བཀག་པའི་ཤུགས་ལ་འཐས་བྱ་དང་ཁྱབ་བྱ་འགོག་པ་རྟེས་དཔག་ཏུ་འདུ་བ་ལ
སོགས་པ་རང་གིས་བརྟགས་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། གཞིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ
གཞིས་ཏེ། བསྒྲུབ་པ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དང་དགག་པ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ
ལ་རྟོགས་བྱ་བསྒྲུབ་པའི་དབྱེ་བ་ནི། དོན་དང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། ། ཡོད
པའི་དབྱེ་བས་གཅིས་གཅིས་བཞི། ། དོན་དང་ཤེས་པ་གཅིས་ལ་ངོ་བོ་ཡིན
པ་དང་། ཐ་དད་ལྡན་པས་ཕྱེ་བས་གཅིས་གཅིས་བཞི་ཡིན་ནོ། ། དགག་ པ་ དེ
ཉིད་ བཟློག་ པ་ བཞི། ། དགག་པའི་དབྱེ་བ་ནི། དོན་དང་ཤེས་པ་གཅིས་ལ་ངོ
བོ་མ་ཡིན་པ་དང་ཐ་དད་མི་ལྡན་པ་གཅིས་གཅིས་བཞི་ཡིན་ནོ། ། དགག་ སྒྲུབ
དེ་འདང་ཚད་ མས་ འགྲུབ། ། སྒྲུབ་པ་རྟོགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི
ངེས་པ་དང་མ་ཡིན་དགག་ སྒྲུབ་ པའི་ རྟེས་ དཔག་ ཡིན་ ལ། ། དགག་ ཀ་ རྟོགས་ ཀ་ ནི
མངོན་སུམ་ [ཞེ། ཀ] ། ། །

འཛིན་མ་སྐྱེས་པ་ན་སྣ་འཛིན་མེད་པར་གང་གིས་རྟོགས་ཤེ་ན། སྣ་འཛིན་སྤྱོང་ན་
འགྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ལ་ཡིད་གཏད་ན་ངེས་པས་ཁྱབ་པ་ལ་འབྱས་བུ་ངེས
ཤེས་མ་དམིགས་པའོ[ཏ། པས་སོ]། །ངེས་ཤེས་མ་དམིགས་པ་ཉིད་གང་ལས
ཤེ་ན། ངེས་ཤེས་ཡོད་ན་བློ་གཞན་ངེས་པ་དེའི་ངོ་བོར་འགྱུར་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ
ཡིན་ན་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པར་འགྱུར་པས་སོ། །ངེས་ཤེས་བཀག་པ
དེའང་འབྱས་བུའམ་ [ཞེ། བྱའི] ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྱོང་བྱ
སྤྱོང་བྱེད་དག་གྱུབ་སྟེ་གཅིག་པས་མངོན་སུམ་དུ་བརྟེད་དོ། །ཡང་ས་ཕྱོགས་ཉིད
བུམ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། བུམ་པ་ཀ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྟོན་པོ་ཞར་པོ་ཡིན་པ་ལ
སོགས་པ་དེ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི། དེ་འབའ་ཞིག་པར་འཛིན་པའི་གཞན་རིག་གིས
བྱེད་པས་ཁེགས་ལ། ཐ་དད་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡང་ས་ཕྱོགས་ན་བུམ་པའམ།
མགོ་ལ་ར་ལྟར་གཞི་འཛིན་ལ་ [ཞེ། གཞི་བལྟར་] བལྟར་རྩད་རྒྱམས་ནི་གཞི
དག་པར་ཐོ་ཡང་ཉ་ཉིད་ཀྱིས་ཁེགས་ཏེ། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོ་ཡང་ལས། །
གཞན་བས་ལ་བ་ནི་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྟ་ལ་སྣ་མེད་པ
དང་མར་མེའི་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་དགག་གཞི་འཛིན་པ་ལ་བལྟར་མི་རྩད་བ
རྒྱམས་འབྱས་བུའི་ངེས་ཤེས་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་སོ། །ས་ཕྱོགས་ན་ས྄ོག
ཆགས་ཕྱ་མོའམ་གཏུག་ལག་ཁང་ན་རྟའི་སྣ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ཙམ་མི་སྣང
ཞིང་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྱུབ་སྟེ། གློ་བུར་དུ་མིག་དང་རྒྱ་བའི་དབང་པོ
ཉམས་པ་ སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་དང་མཉམ་པའམ། ཕ་བའི
གཟུགས་ས་མ། སྣ་གཞན་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ན་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུབ་བོ། །དེས་ན
དགག་གཞི་འཛིན་པ་ལ་སྣང་རྩད་གཞི་དེ་དག་ [ཞེ། དང་] དེའི་ཁྱད་པར་ཅན
མ་ཡིན་པའི་ངོན་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོས་དཔག་གིས་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚད
མས་བཀག་པའི་ངོན་ཡང་ཡོད་པ་བས་ལ་བ་མ་ཡིན་ཀྱི་མེད་པ་ལ་མེད་པར་ཤེས

པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེལང་དགག་བྱའི་ [བྱ་] དམིགས་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་བྱ་ཞེགས་པའི་དོན་དེ་ཙམ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།ཤུགས་ལས་རྟོགས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་།།
བྱེད་པའམ་རྟེས་དཔག་ཉིད་ལ་དགོངས། །སྒྲོ་བ་དཔོན་ཀྱིས་གཞུང་གི་ཚ
འགར་ཤུགས་ལ་ [ཀ། ལས་] རྟོགས་པའམ་དོན་ཀྱིས་གོ་བ་ཞེས་གསུངས་པ
ངང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ བྱེད་པའམ། ཚུལ་གསུམ་གོམས་པ
ལས་གློ་བུར་བའི་རྟེས་དཔག་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། རྣམ་དེས་ལས། རང[ཉིག
] གིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཉིད་ངང་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་པར
བྱེད་པ་མི་འགྲུལ་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་ནི
རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་མཚན་ཉིད་བརྗག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད
པ་སྟེ་བརྒྱད་པའོ།།

།།གཉིས་ པ་ མཚན་ གཞི་ ས་ ས་པའི་ དོན་ ལ་ གཉིས་ ལས། མངོན་ སུམ་ ལ
གསུམ་ སྟེ། མངོན་ སུམ་ ཡང་ དག་ པ། བཟློག་ ཕྱོགས་ མངོན་ སུམ་ ལྟར་ སྣང་། ཚད
མ་ དང་ འབྲས་ བུའོ། །དང་ པོ་ མངོན་ སུམ་ ཡང་ དག་ པ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། མཚན་ ཉིད
དང་། མཚོན་ བྱའི་ དབྱེ་ བ་ དང་། མཚོན་ གཞི་ ས་ ས་པའི་ དོན་ ཏོ། །དང་ པོ་ ལ་ གཉིས
ལས་ གཞན་ ལྟགས་ དགག་ ན། ཁྱོད་ བས་ སྟོ། འདོ་ གས་ གཅོད་ པ་ འཕྲུལ། །
བོད་ རྣམས་ མངོན་ སུམ་ དང་ མངོན་ སུམ་ ཚད་ མ་ ཐ་ དད་ དུ་ ཕྱེ་ ནས། མངོན་ སུམ་ ཀྱི
མཚན་ ཉིད་ རྟོག་ བཏ་ མ་ འཕྲུལ་ པ་ དང་། དེའི་ ཚད་ མའི་ མཚན་ ཉིད་ སྟར་ མ་ རྟོག་ ས
པའི་ དོན་ ལ་ ཁྱོད་ སྟོ་ བས་ ཀྱིས་ ས། འདོ་ ཀས་ གཅོད་ པ་ ཞེས་ ཟེར་ བ་ མི་ འཐད་ དེ།

གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་གཞུང་ལས་མ་བཤད་ཅིང་སྟར་མ་རྟོགས་པ་ལ་རྣམ་གཅོད་མེད་
ལ་སྒོ་འདོགས་གཅོད་པ་མངོན་སུམ་གྱི་རང་ལྟོག་ལ་མི་སྲིད་པར་བཤད་ཟིན་ཏེ། །
གཉིས་པ་རང་འདོད་པ་ནི། མངོན་ སུམ་ རྟོག་ བྱལ་ མ་ འགྲུལ་ བ། །ཞེས་བྱ
བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ཚོལ་བ་ཡིན་པས་རྟོག་པ་དང་བྱལ་བ
དང་། མ་ འགྲུལ་ ཏ་ གཉིས་ དབྱུད་ དོ། །དེའང་ རྟོག་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ ལྟར་ ལས
གྲགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་སེམས་ཅིང་བར་འཛིན་པ
ཙམ་ མ་ཡིན་ ཀྱི་ རྟོག་ པ་ སྣ་ དོན་ འཛིན་ པ་ཡིན། རྣམ་ འགྱེལ་ ལས། ཤེས་ གང་
ལ་ སྣ་ དོན་ འཛིན། །དེ་ ནི་ དེ་ ལ་ རྟོག་ པར་ བརྗོད། །ཅེས་ གསུངས་ པས་ སོ། །རྣམ
ཅས་ ལས་ ཀྱང་། རྟོག་ པ་ནི་ བརྗོད་ པ་ དང་ འདྲེར་ རྩད་ བར་ སྣང་ བའི་ ཤེས་ པ་ ཞེས
གསུངས་ པའང་ དེ་ ཡིན་ ནོ། །དོན་ སྟེ་ འཛིན་ པ་ ཞེས་ བརྗོད་ ཀྱང་ དེ་ ཉིད་ ལས་ མ
འདས་ སོ། །ཇི་ ཅིག་ དོན་ སྟེ་ འཛིན་ པ་ ཞེས་ བརྗོད་ ན་ ཟུ ལྷེགས་ དབང་ ཤེས་ རྟོག
བཅས་ སུ་འདོད་ པ་ ལ་ མ་ཁྱབ་ བོ་ ཞེས་ ཟེར་ མོད་ ཀྱི་ དེ་ ལྟ་ ན་ སྣ་ དོན་ འཛིན་ པས་ ཀྱང
བརྗ་ ལ་ མ་ བྱང་ བའི་ རྟོག་ པ་ ལ་ མ་ ཁྱབ་ པར་ མཚུངས་ སོ། །ཇི་ ཅིག་ བརྗ་ ལ་ མ་ བྱང
བའི་ རྟོག་ པ་ བསལ་ བའི་ ཕྱིར་ བརྗོད་ པ་ སྣ་ དང་ འདྲེར་ རྩད་ འཛིན་ པ་ ཞེས་ ཟེར་ ན་ འདང
འདྲེས་ པ་ འཛིན་ པ་ ལ་ མ་ ཁྱབ་ བོ། །མཚན་ ཉིད་ རིགས་ ལ་ འཇོག་ པས་ མི་ འགལ་ ལོ
ཞེ་ན། དེ་ ལྟ་ ན་ དེ་ དག་ གང་ ལྟར་ བརྗོད་ ཀྱང་ རིགས་ གཅིག་ པས་ འགལ་ ཏ་ མེད་ དོ།།
བྱལ་ བའི་ དོན་ རྟོག་ པའི་ ཐུས་ ལ་ ཏྲས་ ན་ རྟོག་ པ་ ཚུད་ བའི་ རང་ རིག་ རྟོག་ བྱལ་ མ
ཡིན་ པར་ འགྱུར་ ལ། རྟོག་ པའི་ ལྟོག་ པ་ ལ་ ཏྲས་ ན་ ཐེས་ དཔག་ ཀྱང་ རྟོག་ བྱལ་ དུ
འགྱུར་ བས་ འདིར་ རྟོག་ བྱལ་ ཀྱི་ དོན་ རང་ ལྟོག་ ལ་ རྟོག་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ མི་ བརྟེན་ པ
ཡིན་ ནོ། །མ་ འགྲུལ་ བའི་ དོན་ ཅ་ ཅིག་ རྣམ་ རིག་ པའི་ གྲུབ་ མཐའ་ ལྟར་ མི་ བསྟུ་ བ་ ལ
འདོད་ པ་ དང་ ། ཅ་ ཅིག་ ཡུལ་ བདེན་ པ་ དང་ ལྟན་ པ་ ལ་ འདོད་ པ་ དང་ ། ཅ་ ཅིག
གཟུང་ ཡུལ་ ལ་ མ་ འགྲུལ་ པ་ ལ་ འདོད་ པ་ ནི་ སྟོང་ ཕ་ དགོངས་ པ་ མ་ ཡིན་ ཏེ་ མི

བསྒྲ་བ་ཙམ་རྟེས་དཔག་གི་འཇུག་ཡུལ་ལའང་ཡོད་ཅིང། དོན་བདེན་པ་བརྟགས
ན་སྟོང་པོ་མེད་ཅིང། གཟུང་ཡུལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་བྱེད་ན་རང་རིག་དང་རྣལ
འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས
པའི། ཁ་ཟླུང་བ་ཞེས་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། ཤེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤེས་ན་མ
འགྲུལ་པའི་དོན་རྣམ་རིས་ལས། རབ་རིབ་དང་ལྡུར་དུ་བསྐོར་བ་དང་གྲུར་ཞུགས
པ་དང་འགྲུལ་པ་ལ་སོགས་པས་འགྲུལ་པ་མ་བསྟེན་པ་ཞེས་གསུངས་པས་དབང
པོ་དང་ཡུལ་དང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགྲུལ་པའི་རྒྱུད [ཁ། རྒྱ] དེ་དག་དང
བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཤའི་ལ་གཉིས་ཀ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ
དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་འགྲུལ་བའི་དོན་མ
ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ཤེས་ན་ཡང་དག་པར་ན་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུལ་པ་ཡིན་པས
མ་འགྲུལ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་བྲལ་དུའང་འགྱུར་མོད་ཀྱི། ཁ་ཅིག
རྟོག་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་གཟུང་དོན་ལ་མ་འགྲུལ་པར་འདོད་པ་དང། ཁ་ཅིག
འཇུག་ཡུལ་ལ་མ་འགྲུལ་ཀྱང་མ་འགྲུལ་བའི་གོ་ཆོད་པས་རྟེས་དཔག་ཀྱང་མ
འགྲུལ་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རྟོག་བྲལ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་མཚོན་བྱའི་དབྱེ་བ་ནི། མ་འགྲུལ་བ་དེ་རྣམ་པ་བཞི། །མངོན་སུམ
བཞིར་འབྱེད་པའི་དབྱེ་གཞི་ནི་མ་འགྲུལ་བ་ཙམ་མམ། ལོག་རྟོག་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྟོག
བྲལ་མ་འགྲུལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་ན་དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་རང་རིག་པ་དང།
རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་དག་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད། ཡུལ
ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ དང་ རྟེན་ དང་ གང་ ཟག་ གི །ལྟོ
ནས་ མངོན་ སུམ་ རྣམ་ པར་ དབྱེ། །མངོན་སུམ་དེའང་ཡུལ་ཀྱིས་དབྱེ་ན་ཡུལ
གཞན་མཐོང་བ་དོན་རིག་གཉིས་དང། རང་མཐོང་བ་རང་རིག་དང། རང་གཞན

མེད་པར་མཐོང་བ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་མོ། །རྟེན་གྱིས་དབྱེ་ན། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དོན་རིག་གཞིས་དང་། གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་པ་རང་རིག་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་རྣལ་འབྱོར་རོ། །གང་ཟག་གིས་དབྱེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མངོན་སུམ་དང་། འཕགས་པའི་མངོན་སུམ་གཉིས་སོ། །མངོན་ སུམ་ བཞི་ པོ་ མདོ་ སྡེའི་ ལུགས། ། ཕྱི་ ཕྱག་ སྣ་ གསུམ་ རྣམ་ རིག་ གཉིས། ། མངོན་ཞེས་ཀྱི་ གང་ཟག་ངེས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་ ལུགས་ ལ་ བརྟེན་ ནས་ ཕྱི་ རོལ་ ཀྱི་ དོན་ ཞལ་ ཀྱིས་ བཞེས་ པའི་ཚོ་ ཡུལ་ ཀྱི་ སྣོ་ ནས་ བཞིར་ ཕྱེ་ སྟེ། ། མདོ་ ལས། ། དགེ་ སློང་ དག་ གཟུགས་ ཤེས་ པ་ ནི་ རྣམ་ པ་ གཉིས་ ཏེ། ། མིག་ དང་ ཡིད་ དོ། ། ཞེས་ གསུངས་ པའི་ དགོངས་ པ་ ཡིན་ ནོ། ། ཁོ་ ན་ ཡིད་ ཀྱི་ མངོན་ སུམ་ ཚད་ མས་ མི་ འགྱུར་ བོ་ ཞེ་ ན། ། དབང་ པོའི་ མངོན་ ཞེས་ ཡང་ ཚད་ མས་ མི་ འགྱུར་ སྟེ། ། རྒྱལ་ ཕྱན་ འགོག་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། ། ཕྱི་ རོལ་ ཀྱི་ དོན་ ཁས་ བླངས་ ནས་ འགྱུར་ བོ་ ཞེ་ ན། ། དེ་ ལྟར་ ན་ ཡིད་ ཀྱི་ མངོན་ ཞེས་ ཡང་ དེའི་ དེ་ མ་ ཐག་ པ་ འཛིན་ པས་ ཀ་ ལ་ འགལ། ། འོ་ ན་ སོ་ སོ་ སྐྱེ་ བོའི་ གཞན་ ཀྱི་ ཤེས་ཤེས་ པ་ མངོན་ ཞེས་ ཀ་ ཞན་ ཡིན་ ནོ་ ཞེ་ ན། ། ཀ་ ཟུང་ འཛིན་ ལས་ ཁྱོ་ ལ་ བའི་ ཕྱིར་ ཤང་ གི་ ཤེས་ ཀྱི་ ལྷང་ བ་ ཉིད་ དེ་ ལྟར་ ཀ་ ས་ ལ་ ཤང་ ཤེ་ ཤ་ ལ་ ལ་ ཤ་ ལ་ ཤ་ ཤ ཀ ཤ ཤ ཤ

པ་ འགྲུལ། །བོད་ཕལ་ཆེར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་ཚད་མའི་མཚན་
ཉིད་ཐ་དད་དུ་བྱེད་དེ། རིམ་པ་ལྟར་བདག་ཀྱིན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་
ནས་སྣོས་ཤེར་གཟུང་དོན་ལ་མ་འགྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་ཀྱིན་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་སྒྲོང་སྟོབས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་
གཅོད་བྱེད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཉིས་སུ་དགྱེ་བ་དོན་མེད་ཅིང་སྔར་མ་
རྟོགས་པའི་དོན་ལ་རྣམ་གཅད་མེད་ལ་སྒྲ་འདོགས་གཅོད་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། དེས་ན་དབང་ཤེས་མི་འགྲུལ་
པ་འོ། །དེ་ལ་དབང་ཤེས་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་
ཤེས་པ་མ་འགྲུལ་བའོ། །དེ་ཉིད་ཚད་མཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་དེ་
བསྟན་པ་ ལ་ལའང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ དབང་ པོ་ ལས་ སྣོས་ པར་ བསྟན་ པ་ ནི།
དབང་ པོ་ ཡུལ་ ལ་ འཛིན་ ནུས་ ཏེ། ཁྱེས་ སུ་ འགྲོ་ལྡོག་ ངེས་ པས་
འགྲུབ། ། །གྲུབ་མཐའ་འགའ་ཞིག་ལ་ གྲགས་ པའི་ དབང་ པོ་ མི་ འགྲུབ་ ཀྱང་ རྟེན་
གཟུགས་ཅན་ དེ་ དག་ ལ་ ཡོད་ པའི་ ཡུལ་ ལ་ འཛིན་ ནུས་ ཤིག་ ཡིན་ ཏེ། ལྟན་ ཅིག་
བྱེད་ དབང་ ནུས་ པ་ ཡི། ། རྩོ་ བོ་ གང་ ཡིན་ དབང་ པོ་འང་ ཡིན། ། ཞེས་ གསུངས་ པས་
སོ། ། ། དེ་ ལས་ སྣོས་ པར་ ཁྱེས་ འགྲོའི་ སྒོ་ ནས་ འགྲུབ་ སྟེ། འདི་ ལྟར་ དབང་ དོན་ བར་
མ་ ཆོད་ དང་ འབྲས་ བུ་ དབང་ ཤེས་ གཉི་ ག་ མ་ དམིགས་ པ་ ལས་ དབང་ དོན་ བར་ མ་
ཆོད་ དམིགས་ པའི་ ཁྱེས་ སུ་ ཡུལ་ འཛིན་ པའི་ རྣམ་ ཤེས་ དམིགས་ པས་ དེ་ ལ་ ཡོད་ པའི་
ནུས་ པ་ ཞིག་ ལ་ བརྟེན་ པར་ འགྲུབ་ སྟེ་ མ་ དུད་ བཞིན་ ནོ། ། ཡང་ ན་ ལྡོག་ པས་ ཀྱང་
འགྲུབ་ བོ། ། གཉིས་ པ་ རྩོ་ བ་ ཐལ་ མ་ འགྲུལ་ པར་ བསྟན་ པ་ ནི། གསལ་ བར་ སྟོང་

བས་ རྟོག་ མེད་ འགྱུར། །དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་མ་འདྲེས་པ་སྟང་བའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་གཏེས་ལ་སོགས་པ་སྟང་བ་བཞིན་ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་ འགལ་བ་ དམིགས་པའི་ རྒྱས་ ཀྱིས་ འགྱུར་ བོ། །རྟོག་ བྲལ་ ཏུ་ བསྟུན་ པའི་ རིགས་ པ་ གཞན་ མང་ དུ་ གསུངས་ མོད་ ཀྱི་ འདིར་ མ་ སྨོས་ སོ། །རང་ མཚན་ འཛིན་ ཕྱིར་ ལྟུལ་ ཕ་ མེད། །མ་འགྲུལ་བར་དོན་རང་མཚན་དུ་རིས་ པས་འགྱུར་བོ། །གསུམ་པ་སྐྱོ་དོན་ཏེས་པར་བྱ་ན [ཞ། བ་ནི] ། མངོན་ སུམ་ གྱི་ ཤེས་ པ་ སྐྱེ་ བ་ ལ་ ཡུལ་ དང་ ཡིད་ ལ་ བྱེད་ པའང་ དགོས་ བཞིན་ དུ་ དབང་ ཤེས་ ཞེས་ དབང་ པོ་ ཁོ་ ནའི་ མིང་ གིས་ འདོགས་ པའི་ རྒྱུ་ མཚན་ ཅི་ ཡིན་ ཞེ་ ན། དབང་ པོ་ ཐུན་ མོང་ མིན་ རྒྱུའི་ ཕྱིར། ।དབང་ ཤེས་ ཡིན་ ཏེ་ ཇ་ སྣ་ བཞིན། ।ཡུལ་ དང་ ཡིད་ ལ་ བྱེད་ པ་ ནི་ ཤེས་ པ་ གཞན་ བསྐྱེད་ པའི་ [པའི་ འདུ་] རྒྱ་ ཡིན་ པས། འདོད་ པའི་ དོན་ བདེ་ བླག་ ཏུ་ མི་ ཀོ་ བས་ ཡུལ་ ཤེས་ ལ་ སོགས་ པར་ ཐ་ སྙད་ མ་ མཛད་ ལ། ། དབང་ པོ་ ནི་ ཤེས་ པ་ དེའི་ རྒྱ་ ཐུན་ མོང་ མ་ ཡིན་ པ་ ཡིན་ པས་ དབང་ ཤེས་ ཞེས་ ཐ་ སྙད་ མཛད་ དེ། དཔེར་ ན་ ཇ་ སྣ་ ལ་ སྐྱེས་ བུ་ དང་ དབྱུ་ གུ་ འདོ་ དགོས་ ལ་ ཆུ་ ཡི་ ནང་ ཚུ་ ལ་ སོགས་ པའང་ དགོས་ ཀྱང་། དབྱུ་ གུ་ ཞེ་ སྣ་ དང་ ས་ ཞེ་ ཆུ་ ཀ་ ཞེས་ མི་ བརྗོད་ པར་ ཐུན་ མོང་ མ་ ཡིན་ པའི་ རྒྱ་ ལ་ ལྟོས་ ནས་ ཇི་ ས་ ཆུ་ ཀ་ ཞེས་ བརྗོད་ པ་ བཞིན་ ནོ། །དེ་ སྐད་ དུ་ ཀུན་ ལས་ བཏུས་ ལས། ཐུན་ མོང་ མ་ ཡིན་ རྒྱ་ ཡི་ ཕྱིར། །དེ་ ཡི་ ཐ་ སྙད་ དབང་ པོས་ བྱས། ।ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་ ། རྣམ་ འགྲེལ་ ལས། གལ་ ཏེ་ མངོན་ སུམ་ ཤེས་ སྐྱེ་ ལ། ।དབང་ པོ་ བཞིན་ དུ་ ཡུལ་ ནུས་ ཡིན། ।འོ་ ན་ ཅི་ ཕྱིར་ གཏེས་ པ་ ལས། ། །སྐྱེ་ ཀ་ ནི་ ནི་ ནས་ མི་ བརྗོད། །གོ་ ཆར་ བྱེད་ པ་ ཉིད་ མཐོང་ ནས། ।ཐ་ སྙད་ ཅེས་ པར་ སྨྲར་ བ་ ཡིན། ।ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ ཏོ། །

ཡིད་ ཀྱི་ མངོན་ སུམ་ བཅོམ་ ལྡན་ འདས་ ཀྱིས་ གླང་ པོ་ ཆེའི་ གཟིགས་

སྟང་ས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དགྱེད་པའི་དགོངས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་
ནས་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གཏན་ལ་
དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ
དང་། དེ་ལ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པ་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས།

ཐོག་མར་མཚན་ཉིད་དོས་བཟུང་ན། ཡུལ་དང་དབང་ཤེས་རྣམ་གཉིས"""
ཀྱི་ ། །དེ་མ་ཐག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འགྲུལ་
བའི་ ། །ཤེས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན། །དབང་པོའི་ཤེས་པ་འགགས
མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་གྱི་ཡིད་ལ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མི
བཞེད་དོ། །དྲུག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །ཞེས
གསུངས་པས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ
བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་མ་འགྲུལ་བའོ། །དེའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས
གཞན་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་དོས་གཟུང་བ་ནི། རྣམ་རིག་ལས།
དབང་ཤེས་དེ་མ་ཐག་རྗེན་ལས། །བྱང་ཞིང་དེ་དོན་དེ་མ་ཐག །འཛིན་པར་བྱེད་པ
ཡིད་ཀྱང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་ཏེ། བདག་པོའི་རྗེན
ནི་དབང་ཤེས་སྔ་མ་འགགས་མ་ཐག་པའོ། །གཟུང་བའི་ཡུལ་ནི། དབང་ཤེས
ཀྱིས་བཟུང་བའི་སྣང་ཏིག་གཉིས་པ་འཛིན་པའོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ནི་དབང་པོའི
ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་གཏོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་ཡུལ་གྱི་སྣང་ཏིག་གཉིས་པ་འཛིན
པར་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། ཚད
མར་འགྲུར་བའི་འཐད་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
གལ་ཏེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་འགགས་པའི་རྟེས་སུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཅིག

སྐྱེ་ན་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གྱིས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། ལྷ་སྐྱེ་ན་ཡིད་
དུ་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཡིད་ཀྱི་ མངོན་ སུམ་ དུ་ ཆ་ ཡང་ ། །དབང
ཤེས་ བཞིན་ དུ་ རང་ རིག་ གཅིག །རྒྱ་ཐ་དད་པས་ཁ་ཕྱི་ལྟའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན
སུམ་ཐ་དད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་དུ་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁ་ནང་ལྟ་རང་རིག་གཅིག
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་དུ་མར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་ ཡིད་ ཀྱི་ མངོན་ སུམ་ དེ་ ཚད་ ཆ་ ཡིན་ ནམ་ འོན་ ཏེ་ ཆ་ ཡིན་ ཞེ་ ན། འགྲུལ་ པ་ ཆེད་ ཕྱིར་ ཚད་ ཆ་ ཡིན། །རྒྱུན་ ཆེད་ ཕྱིར་ ན་ ངེས་ ཆི་ ནུས།། དོན་ བདེན་ པ་ ལ་ ཤེས་ པ་ ཆ་ འགྲུལ་ བས་ བརྒྱང་ བའི་ ཕྱིར་ མངོན་ སུམ་ ཚད་ ཆ་ ཡིན་ ཡང་། སྔར་ བཤད་ པའི་ གཞན་ ལས་ ངེས་ བཞིན་ དུ་ རང་ སྟོང་ པས་ ཀྱིས་ ངེས་ ཆ་ ནུས་ པས་ ཚད་ མའི་ ཐ་ སྙད་ ཆ་ ཐོབ་ པ་ ཡིན་ ཏེ། དབང་ ཤེས་ ཀྱི་ ཡུལ་ རྫུལ་ ཕྲ་ རབ་ ཡིན་ ཡང་ དེ་ ཆ་ ཡིན་ བས་ ཡུལ་ དུ་ མི་ འཛིག་ པ་ བཞིན་ ནོ། །གལ་ཏེ་ དབང་ པོའི་ ཤེས་ པ་ ལ་ རྒྱུན་ ཡོད་ པས་ རང་ ལས་ ངེས་ ནུས་ ལ་ ཡིད་ ལ་ རྒྱུན་ ཆེད་ པས་ ངེས་ ཆི་ ནུས་ པ་ ཅིའི་ ཕྱིར་ ཞེ་ ན། དབང་ པོ་ གཟུགས་ ཅན་ ལ་ དབང་ སྐྱེ། །དེས་ ན་ དབང་ ཤེས་ རྒྱུན་ བཅས་ ཡིན། །ཡིད་ དབང་ ལས་ ནི་ ཡིད་ དབང་ ཆེན། །དེ་ ཡི་ ཕྱིར་ ན་ དེ་ རྒྱུན་ ཆེད། །དབང་ པོ་ གཟུགས་ ཅན་ ཀྱི་ སྣང་ ཅིག་ སྟ་ ཆ་ ལས་ གཟུགས་ ཅན་ ཀྱི་ སྣང་ ཅིག་ ཕྱི་ ཆ་ སྐྱེ་ བས་ ཆུ་ སྟེགས་ པའི་ རྒྱུན་ ལྟ་ ཏུ་ ཀུ་ པ་ ཆེད་ ཀྱང་ རིགས་ འདྲ་ སྐྱེ་ བ་ བར་ ཆ་ ཚད་ པའི་ རྒྱུན་ ཡོད་ ལ། ཡིད་ ཀྱི་ དབང་ པོ་ ནི་ དབང་ ཤེས་ ཐ་ ཆ་ ལགས་ ཆ་ ཐ་ ཀ་ ཏ་ ཆ་ ཡིན་ པས་ ཡིད་ ཀྱི་ དབང་ པོ་ གཞན་ ལས་ གཞན་ མི་ སྐྱེ་ བས་ རྒྱུན་ ཆེད་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །ས་ ས་ སྐྱེ་ བོས་ མཚམས་ ཐོ་ ར་ ནུས་ པས་ རང་ ལས་ ངེས་ ཆ་ ནུས་ ཆ་ ཡིན་ ནོ། །གསུམ་ ཆ་ ནི་ ཏོ་ ན་ དབང་ པོའི་ མངོན་ སུམ་ ཀྱི་ རྒྱུན་

འགགས་པའི་རྟེས་སུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཅིག་སྟེ་བཞམ་སྒྲོལ་མར་འགྱུར་ཞེན།
སྒྲོལ་མ་དང་ནི་རྒྱུན་གྱི་མཐའ།།གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གཉོད་བྱེད་ཡོད།།
རྒྱུན་མཛད་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ་མ་འགགས་པའི་རྟེས་ལ་ཡིད་ཀྱི་
མངོན་སུམ་རེ་སྟེ་བས་མགོ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་ལ་མཇུག་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། སྒྲོལ་མར་འགྱུར་བ་ལ་དབང་ཤེས་རིས་ལ
ཡིད་ཤེས་མི་རིས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མཆོག་རྒྱུན་གྱི་མཐར་ཡིད་ཀྱི
མངོན་སུམ་སྟེ་བར་བཞེད་པའང་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་མཚན་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་སྟར
མི་སྟེ་བ་ཕྱིས་སྟེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་པོ་དབང་ཤེས
ཀྱི། །རྒྱུ་ཡིན་ཡིད་ཀྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར། །རང་རིག་ཡིན་ཕྱིར་རྒྱུད
གཞན་མེད། །དེས་ན་མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པ། །དབང་ཤེས་ཀྱི
སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཁེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱས་ནས་དེ་དང་རིས་འདྲའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྐད
ཅིག་གཉིས་པ་བསྟེད་ལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་པར་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི
རྒྱན་བྱས་ནས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེད་དོ། ཁ
ཕྱི་ལྟ་ལ་དོན་རིག་མངོན་སུམ་གཉིས་སྟེ་བ་ན་ཁ་ནང་ལྟ་རང་རིག་མངོན་སུམ
གཅིག་སྟེའོ། །དེ་ལྟ་ན་མངོན་སུམ་ཇི་སྙེད་སྟེས་ཀྱང་རང་རིག་གིས་བསྟུས་པས
རྒྱུད་དུ་མར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ཞིང་། སྒྲོལ་མར་མི་སྟེ་བར་ལོགས་ཤིག་ཏུ
སྐྱེ་ལ། དེ་གཉིས་རྒྱུན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་རིས་མ་རིས་སྲིད་པས་རྒྱུན་མཛད་པ་ལ
བརྟེད་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ། གྲངས་མཉམ་པར་སྟེ་བས་ཆོས་མཆོག་ལ་བརྟེད་པའི
སྐྱོན་ལས་གྲོལ་བ་འདི་ནི། ཤང་ཀར་ནན་ཏའི་དགོངས་པ་ཁོ་བོའི་མཁན་པོ་ལས
ཉོན་པ་འདི་ཁོ་ན་འཐད་པར་མཐོང་རོ། །དེས་ན་ཕྱིའི་ཡུལ་གཉིས་ལ་མངོན་སུམ
གཉིས་ཀྱི་འགྲོ་ཚུལ་དང་། ནང་གི་བསྟུས་པ་ལ་རང་རིག་གི་འགྲོ་ཚུལ་འདི་ནི

མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པ་ཡིན་ལ་ཡུལ་གྱི་འགྲོས་དབྱེ་ན་རང་རིག་ལ་ [ཀ། གི་] ཡུལ་གཞན་མེད་པས་འགྲོས་ལྟར་འགྱུར་ལ། དབང་པོ་དང་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་མ་བསྟན་ན་འགྲོས་བདུན་པར་ [ཀ། བདུན་དུ་] འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཆ་ [བ་] མ་ཕྱག་པ་ན་རེ་དབང་པོས་བཟུང་བ་འཛིན་ན་བཅད་ཤེས་སུ་འགྱུར་ལ། མ་བཟུང་བས་འཛིན་ན་ལॅང་བས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡུལ་ གཞན་ འཛིན་ དང་ དབང་ པོ་ ལ། །ལྷོས་ ཕྱིར་ འདི་ ལ་ སྟོན་ གཉིས་ མེད། །དབང་པོའི་ཡུལ་གྱིས་དེ་ མ་ཐག་པ་འཛིན་པས་བཅད་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་ལ་དབང་ཤེས་དེ་མ་ཐག་པ་ལ་ལྷོས་ པས་ ལॅང་ བ་ ལ་ ས་ཐུས་ པས་ མི་ མཐོང་ བས་ སྟོན་ གཉིས་ པ་ ལས་ ཀྱོལ་ ལॅ། ।རྟགས་ འགྲེལ་ ལས། ། ཕ་ ཕྱིར་ དབང་ པོའི་ རྟགས་ པར་ ཤེས། ।དེ་ མ་ ཐག་ ཏྲེན་ ལས་ ཐུང་ ཅན།། ཡིད་ ནི་ ཡུལ་ གཞན་ ཉིད་ འཛིན་ བྱེད། ।དེ་ ཕྱིར་ ལॅང་ བས་ མཐོང་ བ་ མིན། ।ཞེས་ གསུངས་ པས་ སོ། ।

གསུམ་ པ་ རང་ རིག་ པའི་ མངོན་ སུམ་ ལ་ གསུམ་ ལས་ དང་ པོ་ མཚན་ ཉིད་ནི། ། རང་ གི་ ངོ་ བོ་ རིག་ པ་ ནི། ।མངོན་ སུམ་ ཡིན་ པར་ མ།ལས་ རྟགས་ བཞིད།། ।ཁ་ རང་ རིག་ མངོན་ སུམ་ ཀྱི་ མཚན་ ཉིད་ ནི། ཤེས་ པ་ ཁ་ ཅིག་ ངོ་ བོ་ ལ་ མ་ འགྲུལ་ ཏེ། དེ་ ཉིད་ ཚད་ མའི་ མཚན་ ཉིད་ ཀྱང་ ཡིན་ ནོ། ।ཁ་ ཅིག་ ལའང་ རིག་ བྱ་ རིག་ ཐུབ་ དུ་ ཕྱེ་ བའི་ ཁ་ ཅིག་ པ་ མ་ ཡིན་ ཀྱི། ཐེག་ ཆེ་ ལས་ ཚོ་ ལ་ ཐ་ ལ་ ཁ་ ཅིག་ ཤེས་ ཐེག་ ཆེ་ ཀ་ ཡིན་ ཏེ། ཆུ་ ཤེས་ ཐེག་ ཆེ་ ཁ་ ཅིག་ ཤ་ ཡིན་ ལ། ।ལན་ ཁ་ ཁ་ ཏ་ ཕ ལ ། ।ཐེག་ ཆེ་ ཤ ཡ ། ।ཐེ ། ।ཁ ། ।ཁ ། ।ཁ

གལ་ཏེ་གཉིས་མེད་ཀྱང་རིག་ན་གྲངས་ཅན་ལྟར་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་མཚུངས་སོ་
ཞེན། རང་སྐྱེ་སྟོན་མེད་ སྐྱེ་བ་ཡིན། །རང་རིག་ བེམས་པོ་ བརྗོག་
ཙམ་ཡིན། །དེས་ན་ རང་རིག་ རང་ སྐྱེ་ གཉིས། །མཚུངས་ པའི་ གོ་
སྐབས་ཡོད་ མ་ ཡིན། །རང་གྲུབ་པ་བསྐྱེད་མི་དགོས་ལ། མ་གྲུབ་པ་བསྐྱེད་མི་
ནུས་ པས་ དགོས་ ནུས་ མེད་ དེ། རང་ རིག་ ལ་ རང་ རིག་ པ་ ཙམ་ ཏུ་ སྐྱེས་ པ་ ལ
བཏགས་ པར་ ཟད་ པས་ ཀ་ ལ་ མཚུངས། ཡང་ ཁྱན་ ཐོས་ ཕྱི་ ཁྱག་ ཏུ་ སྣ་ བ་ དང་ ལུ
སྟེགས་ འགའ་ ཞིག་ རང་ རིག་ མི་ འདོད་ མོད་ ཀྱི་ འདི་ གྲུབ་ མཐའ་ ཐམས་ ཅད་ ཀྱིས
སྤྱན་ འཕྱིན་ པས་ འདིར་ མ་ སྨྲོས་ སོ། །གསུམ་ པ་ ཚད་ མ་ ཡིན་ མིན་ དཔྱད་ པ་ ནི་ འོ་ ན
རང་ རིག་ ཐམས་ ཅད་ ཚད་ མ་ [ཀ། མ་ ཡིན་] ཡིན་ ནམ་ ཞེན། མངོན་ སུམ
ཐམས་ ཅད་ ལ་ ཚད་ མ་ མ་ ཡིན་ པ་ མི་ ཤེད་ དོ་ ཞེས་ བཤད་ དོ། །

བཞི་ པ་ རྣལ་ འབྱོར་ ཀྱི་ མངོན་ སུམ་ ཡང་ བདེ་ བར་ གཤེགས་ པས་ ཆོས་ རྣམས
ལ་ ཆོས་ ཀྱི་ མིག་ རྟུལ་ མེད་ ཅིང་ དྲི་ མ [ཏུལ] དང་ བྲལ་ བ་ རྣམ་ པར་ དག །ཅེས
གསུངས་ པ་ དང་ །ཀུན་ ལས་ བཏུས་ ལས། རྣལ་ འབྱོར་ རྣམས་ ཀྱིས་ བློ་ མས་ བསྟན།།
མ་ འདྲེས་ པ་ ཡི་ དོན་ ཙམ་ མཐོང་ ། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ དང་ ། རྣམ་ འགྲེལ་ ལས། རྣལ
འབྱོར་ ཤེས་ པ་ སྤྱར་ བཤད་ པ། །དེ་ དག་ ཀི་ དེ་ བསྟོམ་ ཐུང་ ཡིན། །ཞེས་ གསུངས
པའི་ དོན་ གཏན་ ལ་ དབབ་ ན་ གསུམ་ སྟེ། རང་ བཞིན་ ངོས་ བཟུང་ བ། ཡུལ་ ལ་ ཚད
མར་ འགྱུར་ པའི་ ཚུལ། དེ་ སྐྱེ་ བ ཁྱད་ ཀྱི་ ཚད་ མའོ། །དང་ པོ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། མཚན
ཉིད་ དང་ ། དཔྱ་ ཁ་ དང་ ། ཆུ་ བསམ་ པའོ། །མཚན་ ཉིད་ ལ་ གཉིས་ ལས། གཞན
ལུགས་ དགག་ ན། ཕྱི་ ནས་ མཚན་ ཉིད་ འཛིན་ པ་ འགྲུལ། །བོད་ རྣམས་ རྣལ
འབྱོར་ མངོན་ སུམ་ དང་ ། དེའི་ ཚད་ མའི་ མཚན་ ཉིད་ ཐ་ དད་ དུ་ འཕྱེད་ དེ་ རྣལ་ འབྱོར
མངོན་ སུམ་ ཚད་ མའི་ [ཁ། མངོན་ སུམ་ ཀྱི་] མཚན་ ཉིད་ བདག་ ཏུ་ ཅི་ ན

གོམས་པའི་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བཟལ་མ་འཁྲུལ་པའོ། ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བདག་ཀྱིན་དེ་ཁོ་ན་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྔར་མ་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒོང་སྟོངས་ཀྱིས་སྣོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཞེས་ཟེར་བའང་གཉིས་སུ་འགྱེད་པ་མི་འཐད་ཅིང་སྔར་མ་རྟོགས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་ལ་སྣོ་འདོགས་གཅོད་པ་མི་སྲིད་པར་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། བསྟོམ་འབྲུང་འཁྲུལ་མེད་མངོན་སུམ་སྟེ། །འཁྲུལ་པ་ཅན་རྣམས་ལྟར་སྣང་ཡིན། །དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་ཤེས་པ་ཙམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བསྟོམས་པའི་སྟོངས་ལས་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་ཉིད་ཚད་མཐའ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལའང་གཉིས་ལས། རྟེན་ཀྱིས་དབྱེ་ན། འཕགས་པ་གསུམ་ཀྱིས་ [ཅ། ཀྱི་] མངོན་སུམ་གསུམ། ། སྒོ་བ་དང་མི་སྒོ་བ་སྒོ་ནས་ལྟ། །ཉན་ཐོས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒོ་བ་པའི་མངོན་སུམ་དང་། ཤེས་རབ་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཏེ་མི་སྒོ་བ་པའི་མངོན་སུམ་སྟེ་གཉིས་སོ། །རང་སངས་རྒྱས་བསམ་གཏན་བཞིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བགྲོད་པས་སྒོ་བ་པའི་མངོན་སུམ་མེད་ལ་གྲུབ་མཐའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་སྒོ་བ་པའི་འཕགས་པ་འདོད་པ་དེ་དག་གི་འང་ཉན་ཐོས་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་པ་གང་རུང་ལས་མི་འདའོ། །མི་སྒོ་བ་པ་ལ་དབང་པོ་རྣོ་རྩུལ་གཉིས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་སྒོ་བ་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། མི་སྒོ་བ་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ལྟར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ་སོ་སོའི་གྲུབ་མཐའ་དང་བསྟུན་ན་ཉན་ཐོས་འགའ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་འཕགས་པ་མེད་པས་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་མངོན་སུམ་མི་

འདོད་ལ་ཕེགས་པ་ཆེན་པོ་བ་འགའ་ཞིག་ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐོང་བ་
མེད་པས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འོན་
ཀྱང་འདིར་རྟོག་གེ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུག་གི་ཚོར་བུས་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་
བསྟུན་ཏེ། བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་དུ
བཞག་ནས་དེ་ནས་དངོས་པོ་སྟོང་བས་ཞུགས་ཀྱིས་བདག་མེད་པ་ལ་སྟོང་བར་མཛད་
དོ། ། །དེ་ལྟ་ན་འཕགས་པ་ལྷ་གཤེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་དབྱུད་དོ། །གཉིས
པ་ཏོའི་ཐོ་ནས་དཔྱི་ན། དེ་དག་སྟོང་བཅས་སྟོང་མེད་ཀྱི། །དབྱེ་བས།''''
གཉིས་གཉིས་རྣམ་པ་བཅུ། །སྟོང་བཅས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོབ་པ་ནི། བས་མ
གཏན་ཀྱི་ས་མས་ཐོབ་ན་མངོན་པར་ཤེས་པ་འཆར་ལ་མ་ཐོབ་ན་མི་འཆར་ཞིང་མི
ས্ট্ব་པ་ལ་ལའང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ
མེད་ལ་གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས
རིམ་པ་བཞིན་སྟོང་གཉིས་གསུམ་དང་གྲངས་མེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས
མཐོང་སྟེ། མཇོད་ལས། ས্ট্ব་ཁ་བས་རུ་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོང་གཉིས་གསུམ
དང་གྲངས་ མེད་ མཐོང་ ། །ཞེས་ གསུངས་ སོ། །ཕྱང་ ཆུབ་ ས་ལམས་ དཔའི་ དེར་ ཁ
གསུངས་ མོད་ ཀྱི། འཇིག་ རྟེན་ ཀྱི་ ཁམས་ བརྒྱ་ དང་ སྟོང་ དང་ འབྱམ་ ལ་ ས་གསས་ ཐ
མདོ་ སྡེ་ ས་ བཅུ་ ཐ་ནས་ རི་ ལྟར་ འབྱུང་ བ་ ལྟར་ ཤེས་ པར་ བྱའོ། །སྟོང་ མེད་ ཀྱི་ ཡེ་ ཤེས
[ནི་] ཀྱིས་ ནི་ ཉན་ ཐོས་ ཀྱི་ ས্ট্ব་ ཐས་ ཀུན་ བརྟགས་ ཀྱི་ བདག་ མེད་ རྟོགས་ ལ
ནི་ ས্ট্ব་ ཐས་ ལྟན་ ལ্ট্ব་ ཀྱི་ གང་ ཟག་ གི་ བདག་ མེད་ རྟོགས་ ཤིང་ ། རང་ ས་ངས་ རྒྱས
ཀྱིས་ཆོས་ ཀྱི་ བདག་ གཟུང་ ཐ་ རང་ བཞིན་ མེད་ ཐ་ ལ্ট্ব་ ཕྱེད་ དང་ གཉིས་ རྟོགས་ ལ
ཕྱང་ ཆུབ་ ས་ལམས་ དཔས་ བདག་ མེད་ གཉི་ ག་ རྟོགས་ ཤིང་ ། ས་ངས་ རྒྱས་ ཀྱིས་ ནི་ བདག
ཆགས་ དང་ ཐཅས་ ཐའི་ ས্ট্ব་ ཐ་ ས্ট্ব་ ངས་ ཐའི་ ཚུལ་ ཀྱིས་ རྟོགས་ ས་། །གསུམ་ ཐ་ རྒྱ

བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི། ཐབས་ དང་ ཤེས་
རབ་ལེགས་སྦྱངས་པ། །ཞན་ཚུན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱུར་པས། །རྟེ་ལྟ་བ
དང་རྟེ་སྟེད་པའི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །བསམ
གཏན་དང་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་རྣམ་པ་སྟ་ཚོགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ
བྱས་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དུ་གྱུར་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད
ལ་བཀུ་བ་འགྱུར་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྟེ་ལྟར་མཏུད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། ཁོས
ལ་ཚོན་ བཀུ་ ཟི་ ཐུ་ ། ། དེ་ ཐཱ ཁ ེ ན ་ འ ཕ ེ ན ་ ཐ ེ (((

པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་དམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་མ་རྟོགས་ན་བདེན་པ་
མཐོང་བ་མེ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ར། །འོན་ཀྱང་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་སྟོང་རྟེ་དང་
ཐབས་ཀྱི་ཁྱེ་བྱག་ལ་ལྟོས་པར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ཐབས་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས
བུའི་ཁྱད་པར་ནི། ཐབས་ཞན་ པས་ ན་རྣམ་ གྲོལ་ གཅིས། །བག་ ཆགས
བཅས་ཕྱིར་སྟོན་པ་མིན། །ཐབས་ལ་གོམས་པས་དངོས་ཀྱིན།
གསལ། །བག་ ཆགས་ སྤངས་ ཕྱིར་ ཀྱིན་ མཁྱེན་ ཡིན། །ཐབས་ལ་མ
སྤྱངས་ པར་ ཤེས་ རབ་ གཙོ་ བོར་ བསྟོམས་ པས་ བདག་ མེད་ ཕྱོགས་ གཅིག་ ཕྱེད
ངང་གཅིས་ [ཞེ། གཅིག་གམ་གཅིས་ཀ་] རྟོགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཐབས་ཡུན་རིང
དུ་ མ་ སྤྱངས་ པས་ མ་ གོམས་ པའི་ རིག་ པ་ ལྟར་ སེམས་ མི་ གསལ་ བའི་ ཕྱིར་ བག
ཆགས་ སྤོང་ མི་ ནུས་ པས་ གཞན་ དོན་ ཆེན་ པོ་ ལ་ ཉན་ ཐོས་ དང་ རང་ སངས
གཉིས་ མི་ འཇུག་ ལ། ཐབས་ལ་ མཁས་ཤིང་ཤེས་ རབ་ སྤྱངས་ པས་ ན་ བཟོ་ གནས
གོམས་ པ་ ལྟར་ ཐུགས་ གསལ་ བའི་ ཕྱིར། བག་ ཆགས་ ཀྱི་ སྒྲིབ་ པ་ སྤངས་ པས་ ཤེས
བྱ་ཐམས་ཅད་ མཁྱེན་ ལ་ ཐུགས་ རྗེ་ དང་ ལྡན་ པས་ གཞན་ ཀྱི་ དོན་ ལ་ འཇུག་ པའི་ ཕྱིར
གྲོལ་ བ་ གཅིས་ དང་ ས་ངེས་ ཀྱིས་ ཁྱད་ པར་ དེ་ ཡིན་ ནོ། །དེ་ ཡང་ རྣམ་ འགྲེལ་ ལས།
རྣམ་ པ་ དུ་ མར་ ཐབས་ མང་ པོར། །ཡུན་ རིང་ དུས་ སུ་ གོམས་ པ་ ལས། །དེ་ ལ་ སྐྱོན
དང་ ཡོན་ ཏན་ དག །རབ་ ཏུ་ གསལ་ བ་ ཉིད་ དུ་ འགྱུར། །དེས་ ན་ ཐུགས་ ཀྱང་ གསལ
བའི་ ཕྱིར། །རྒྱུ་ ཡི་ བག་ ཆགས་ སྤངས་ པ་ ཡིན། །ཐུབ་ ཆེན་ གཞན་ དོན་ འཇུག་ ཅན
ཀྱི། །བས་ རྒྱ་ སོགས་ ལས་ ཁྱད་ འདི་ ཡིན། །དེ་ དོན་ ཕྱིར་ ན་ ཐབས་ གོམས་ པ། །དེ
ཉིད་ སྟོན་ པ་ ཡིན་ པར་ འདོད། །ཅེས་ བྱ་ བ་ དང་ ། བརྩེ་ ལྡན་ ལྷག་ བསྟལ་ གཞོམ་ པའི
ཕྱིར། །ཐབས་ རྣམས་ ལ་ ནི་ མངོན་ སྤྱོར་ མཛད། །ཐབས་ བྱང་ དེ་ རྒྱ་ ཕྱོགས་ ཀྱང་ པ། །
དེ་ འཆད་ པ་ ནི་ དཀའ་ བ་ ཡིན། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ ར། །འོ་ ན་ རྣལ་ འབྱོར་ ཀྱི

མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ཡུལ་ལ་ཚད་
མར་འགྱུར་བའི་རྫུལ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་
ཚད་མར་བསྟན་པ་ནི། བཅད་ཤེས་དང་ནི་ངེས་པ་གཉིས། །རྗེས་པ·····
ཡིན་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མིན། །དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཀུན།།
མངོན་ སུམ་ ཡིན་ ཕྱིར་ ཚད་ མར་ གྱུར། །བཅད་ཤེས་དང་ངེས་པ་གཉིས་ཀ་
རྗེས་པའི་བྱེད་ པ་ ཡིན་ པས་ མངོན་ ཟུམ་ དང་ གཞི་ མཐུན་ མི་ ཕྱིད་ དོ། །ཞེས་ བཤད་
ཟིན་ལ། དེས་ན་ མངོན་ ཟུམ་ རང་ ལས་ ངེས་ པ་ འདྲེན་ ནུས་ མི་ ནུས་ དབྱུད་ པར་ བྱའི་
ཚད་ མ་ ཡིན་ མ་ ཡིན་ དབྱུད་ པར་ བྱ་ ཀ་ མ་ ཡིན་ ནོ། །གཉིས་ པ་ ཚད་ ཀ་ ངེས་ འཇུག་
ལྟོག་ བྱེད་ པའི་ ཚུལ་ ནི། ས་ ས་ ལ ཅོ་ ཅའི་ ཚད་ ཀ་ ནི། །ངེས་ པ་ ཉིད་ ལས
འཇུག་ ལྟོག་ བྱེད། །འཕགས་ པ་ རྗོག་ པ་ ཐུལ་ ཀ་ རྣམས། །ཏིང
ངེ་ འཛིན་ ལས་ བྱེད་ པར་ གསུངས། །ས་ ས་ ལ ཅོ་ ཅའི་ ཚད་ ཀ་ ནི་ མངོན་ ཟུམ
གྱིས་ མཐོང་ ཀ་ ལྟོང་ ཀ་ མཚམས་ སྦྱོར་ བའི་ དྲན་ པས་ ས་ ས་ ར ངེས་ ནས་ འཇུག་ ལྟོག
བྱེད་ ལ། འཕགས་ པ་ རྗོག་ པའི་ ཐུག་ ཆགས་ ཆ་ ལྡན་ པ་ རྣམས་ རང་ བཞིན་ དུ
གནས་ པ་ ན། འཇིག་ རྟེན་ ཕ་ དང་ འདྲ་ ལ་ ལྷོན་ ནས་ ཤེས་ པ་ ལ་ མཉམ་ པར་ གཞག
ན་ ཏིང་ ངེ་ འཛིན་ གྱིས་ བྱེད་ དོ། །རྗོག་ པའི་ ཐུག་ ཆགས་ ལྡན་ པ་ དེ་ དག །ལྷོན་ ལམ
ལས་ གྱུར་ པའི་ དཔའ་ བར་ འགྲོ་ བ་ དང་ རིན་ ཆེན་ ཕུག་ རྒྱ་ ལ་ སོགས་ པ་ ཏིང་ ངེ་ འཛིན
ཁྱད་ པར་ ཅན་ གྱི་ སྟོབ་ ས་ ཀྱིས་ བྱེད་ པར་ གསུངས་ སོ། །གསུམ་ པ་ དུས་ གསུམ་ མཁྱེན
པའི་ ཡེ་ ཤེས་ དབྱུད་ པ་ ནི། །འོ་ ན་ ས་ངེས་ རྒྱས་ ཀྱིས་ འདས་ མ་ འོངས་ མི་ མཁྱེན་ ན
ཐམས་ ཅད་ མཁྱེན་ པར་ མི་ རུང་ ལ་ མཁྱེན་ ནའང་ སྣང་ ནས་ མཁྱེན་ ན་ དུས་ གསུམ
ཕྱས་ སུ་ གྱུར་ པར་ འགྱུར་ ཞིང་ ། མི་ སྣང་ ན་ མངོན་ ཟུམ་ གྱི་ སྤྱན་ ཅན་ དུ་ མི་ རུང་ ངོ་ ཞེ

ན།། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཡེ་ཤེས་ཅན[ཀ། སྦྱན]། །དེ་ཡི་མཁྱེན་
པ་ དཔག་ མི་ ནུས། །གཞིད་ཀྱིས་བསླད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སད་པའི་བློ་དཔག
མི་ནུས་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པས་བསླད་པའི་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་སོ་སོར་སྐྱེ་བོས
གནས་ཐུར་ པའི་ཡེ་ཤེས་ དཔག་ནུས་ ཇི་ སྙམ། ། དེས་ན་གནས་ཐུར་ པའི་ ཕྱིར་ ཏུས
གསུམ་ དང་ ཕ་ རོལ་ ཀྱི་ སེམས་ མཁྱེན་ པ་ ལ་ ས་གས་ ཀ་ བསམ་ ཀྱིས་ མི་ ཁྱབ་ བོ།།
དེ་འང་ རྣམ་ འགྲེལ་ ལས། ། གཟུགས་ ས་གས་ ངང་ ནི་ སེམས་ ཏེ་ ལྟར། ། གཟུང་ བའི
མཚན་ ཉིད་ ངག་ཏུ་ ཡ་ ཡིད། ། མ་ ངག་ ཟླ་ ཅན་ ལ་ ཡིན་ ཀྱི། ། རྣལ་ འབྱོར་ རྟོགས་ ཀ
བསམ་ མི་ ཁྱབ། ། ཅེས་ བྱ་ ཀ་ ངང་ ། ནམ་ ཏེས་ ལས། ། འདི་ ནི་ ཀུན་ ཏུ་ ཐ་ ལ་ ངང་ བའི
ཚད་ མའི་ ངབང་ དུ་ བྱས་ ཀ་ ཡིན་ ཀྱི་ ཞེས་ ཀས་ ཀ་ ལྟར་ ར། ། འདི་ ལ་ བོད་ ཀ་ ཅེག
ད་ ལྟ་ བའི་ ཤུགས་ ལས་ འདས་ མ་ འོངས་ རྟོགས་ ཟིར་ ཀ་ ངང་ ། ། འདས་ མ་ འོངས་ ཀྱི
ནམ་ ཀ་ ལ་ ལ་ ངང་ ནས་ རྟོགས་ ཞེས་ ཟིར་ ཀ་ ངང་ ། ། ཁ་ ཅེག་ ཡེ་ ཤེས་ ཡིད་ ཀྱི ཕྱིར་ ཏུས
ས་ ཀ ལ ལ ལ

མེད་དོ། །གཉིས་པ་མ་འོངས་པ་ན་འགྱུར་རྒྱུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་
རྣམས་དགོད་པ་ནི། གོམས་པ་ རྫོགས་ནས་ དེ་ གསལ་བ། །མཐའ་
གཞན་ བཀག་ པའི་ ངེས་ པས་ འགྲུབ། །གང་རྟེན་བརྟེན་ཞིང་ [ཞ། ཏ།
བརྟན་ཅིང་] གོམས་པ་ངང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་བསྟོམ་པ་དེ་ལ་གསལ
སྣང་ འགྱུར་ སྟེ་ འདོད་ འཇིགས་ གོམས་ པ་ བཞིན། ཤྱོང་ ཉིད་ བསྟོམ་ པའང་ རྟེན
བརྟེན་ཞིང་ [བརྟན་ཅིང་] གོམས་པ་ངང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་སྟོམ་པར
བྱེད་དོ། ।ཞེས་ བྱ་ བ་ མཐའ་ གཞན་ བཀག་ པའི་ ངེས་ པ་ བསྟན་ པའི་ རང་ བཞིན་ ཀྱི
རྣམས་སོ། ।རྣམས་དེའི་ཚེས་ཅན་ [ཏ། ཕྱོགས་ཆོས་] ནི་ རང་རྒྱུད་ལ་མངོན
སུམ་ དང་ གཞན་ [ཞ། རྒྱུད་] ལ་ ལུས་ ངག་ གི་ རྣམ་ འགྱུར་ ཁྱད་ པར་ ཅན་ ཀྱི
རྣམས་ ཀྱིས་ འགྲུབ་ བོ། ।བསྟན་ བྱ་ ནི་ འབྱུང་ རྒྱུ་ ཙམ་ དང་ འབྱུང་ ངེས་ ཉིད་ མ་ ཡིན
ཏེ། རྒྱུན་ དང་ ཕྲད་ ན་ རྒྱུ་ ཙམ་ མི་ བསྟོམ་ པ་ ལ་ ཡང་ ཡོད་ ཅིང་ ངེས་ པ་ བསྟོམ་ པ
ལའང་ མེད་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། ।འོན་ ཀྱང་ བསྟོམ་ པའི་ ཡན་ ལག་ དང་ མ་ བྱས་ ཞིང་ འགལ
རྒྱུན་ མེད་ ན། གསལ་ སྣང་ འགྱུར་ ངེས་ ཡིན་ ཏེ། ཆུ་ ཚོགས་ པ་ ཆང་ ཞིང་ འགལ་ རྒྱུན
མེད་ ན་ འབྲས་ བུ་ འགྱུར་ ངེས་ དཔོག་ པ་ བཞིན་ ནོ། ।གཉིས་ པ་ དེའི་ ཚུལ་ བསྟན་ པ
ལ་ གཉིས་ ཏེ། ཕྱོགས་ ཆོས་ དང་ ཁྱབ་ པ་ བསྟན་ པའོ། ।དང་ པོ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། རྟེན
བརྟེན [ཞ། བརྟན་]པ། གོམས་པ་ངང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ། དེ་བསྟོམ
པའོ། ।དང་ པོ་ ལ་ གཉིས་ ལས། གཞན་ ལུགས་ དགག་ ན། འདི་ ལ་ ཁ་ ཅིག་ རྟེན
བརྟེན [བརྟན་]པ། ।རིག་ པའི་ ཐོག་ མཐའ་ རྣམ་ པ་ གཉིས། ।མི
དང་ སྟོན་ མ་ དཔེར་ བྱས་ ནས། ।མངོན་ སུམ་ ཉིད་ ཀྱིས་ འགྲུབ་ ཅེས
ཟེར། ། །རིག་ པའི་ ཡ་ མཐའ་ དང་ མ་ མཐའ་ ཐུག་ པ་ གཉིས་ རང་ རིག་ ཀྱིས་ ཁེགས

དབྱས་ཀྱི་རིག་པ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པས་རིག་པའི་རྒྱུན་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་
གྲུབ་བོ། །ཡེ་མཐའ་མ་མཐའ་ཇི་ལྟར་ཁེགས་སྟམ་ན། རང་རྒྱུད་ལ་རང་རིག་གིས
རིག་པ་ཙམ་རིག་པ་སྟ་མ་ལས་ཐུང་བར་གྲུབ་པས་རིག་པ་སྟ་མ་སྟོན་དུ་མ་སོང
བའི་རིག་པ་ཙམ་དངོས་སུ་ཁེགས་པ་ན་རིག་པ་སྟ་མ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་རིག་པའི
ཆེ་བཤད་ཤུགས་ལ་ཁེགས་ཏེ། དུ་བ་ཙམ་མེ་ལས་ཐུང་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ
པས་མེ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་དུ་བ་ཙམ། དངོས་སུ་ཁེགས་པ་ན་མེ་སྟོན་དུ་མ་སོང
བའི་དུ་བའི་ཆེ་བཤད་ཤུགས་ལ་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་རིག་པ་ཙམ
རིག་པ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་པས་རིག་པ་ཕྱི་མ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཙམ་དངོས
སུ་ཁེགས་པ་ན་ཕྱི་མ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིག་པའི་ཆེ་བཤད་ཐམས་ཅད་ཤུགས་ལ་ཁེགས
ཏེ་སྒྲོན་མ་ཙམ་གྱིས་འོད་འཕྲིན་པར་གྲུབ་པས་འོད་མི་འཕྲིན་པའི་སྒྲོན་མའི་ཆེ
བཤད་ཐམས་ཅད་ཤུགས་ལ་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པོ།།འདི་མི་འཐད་དེ།
ཕྱག་མེད་རང་རིག་གིས་མི་འགྲུབ།།མེ་དང་སྒྲོན་མ་དཔེར་མི་རུང་།།
རང་རིག་གིས་ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་ཙམ་འཕྲལ་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་འཆི
བའི་ཐོག་མཐའ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཚུ་རོལ་མཛོས་པ་བ་ལྟར་དང་པོའི་ཕེམས་འཛིག
རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་ཕེམས་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཕ་མའི་ལུས་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་རྒྱ
གཞན་དོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་བའི་ཕེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕེམས་ཕྱི་མ་མི་བསྐྱེད
པར་མེ་རྣལ་བ་ལྟར་རྒྱུན་ཆད་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ད་ལྟར་རིག་ཙམ
རྒྱ་འཕྲས་སུ་གྲུབ་པའི་ཤུགས་ལ་འཛིག་རྟེན་སྔ་ཕྱི་འེས་ན་ཆད་པར་ལྟ་བའི་ལོག
རྟོག་ཀྱང་སྐྱེ་མི་ཕྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དཔེ་མི་མཚུངས་ཏེ་དུ་བའི་དང་པོ་དུ
བ་སྟ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་དཔེར་དགོས་ཀྱི། དུ་བའི་དང་པོ་རིགས་མི་མཐུན་མེ་ལས
སྐྱེ་ལ་དུ་བའི་རྒྱུན་དུ་བའི་རིགས་འདྲ་སྟ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཕེམས་ཀྱི་དང་པོ
རིས་མི་འདྲ་ལྟས་ལས་སྐྱེ་ལ། ཕེམས་ཀྱི་ཕྱི་མའི་རྒྱུན་རིས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བ་ཚུ་རོལ

མཛོས་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོན་མེའང་རྟལ་ཁ་མས་སྒྲོན་མ་གཞན་
བསྐྱེད་པ་ཞེག་དབེར་དགོས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ལ་འོད་འཕྲིན་པས་ཁྱབ་པ་ནི་སེམས་ལ
གསལ་བས་ཁྱབ་པའི་དབེར་རྟུང་གི །ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་དཔེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་རང་འདོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཕྱག་མེད་དུ
བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། རྒྱས་དགོད་ན།

སེམས་ལ་ [ཞེ། ལས་] གཞན་ལས་ [ལ་] ལྟོས་མེད་ཀྱི།།

རྒྱས་ཀྱིས་སྟོན་ མཐའ་ ཕྱག་ མེད་ འགྲུབ། །སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་སེམས
ཆོས་ཅན། ཉིན་ལེན་ཀྱི་རྒྱུ་སེམས་སྔ་མ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར
ད་ལྟར་ཀྱི་ རིག་ པ་ བཞིན་ ཞེས་ བྱ་ བའི་ འབྲས་ རྒྱས་ སོ། །གཉིས་ པ་ དེའི་ རྩལ
བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་ཟླུང་བཞམ་རྒྱས་ཀྱིས་འགྲུབ་ལ་ཁྱབ་པ
ནི་སེམས་ཙམ་ [ཞེ། སེམས་ཡིན་] ཡིན་ཡང་ཉིན་ལེན་ཀྱི་རྒྱུ་སེམས་མ་ཡིན
པ་ལ་ལྟོས་ན་ཅི་སྟེ་ [ཇ། སྟོ་] ཞེས། རྩ་རོ་ལ་མཛོས་པ་བ་ཏཱ་ལ་ན། སེམས་ཀྱི
ངོ་བོ་སྐྱེ་བ་ཉིན་ལེན་ཀྱི་རྒྱུ་སེམས་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྟོས་ས་མ། སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱེ
བ་སེམས་ལས་གཞན་ [པ་] ལའང་ལྟོས། ཕྱི་མ་ནི་ཁོ་བོ་ཡང་འདོད་དེ་སྐྱེ་མཚན
ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་པ་དང་ཀྱིས་སྣོ་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་པ་དང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།
སྔ་མ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ད་ལྟར་ཀྱི་ཤེས་པ་འདི་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེའམ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ
བཏགས །དང་པོ་ལྟར་ན། **རྒྱུ་ མེད་ གཞན་ ལ་ མི་ ལྟོས་ ཕྱིར། །རྒྱ་ ཆུ་ ཡོད**
ཐའམ་ མེད་ཐར་ འགྲུར། །ཞེས་ཐའི་རིགས་ཐས་ཅིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར
ན་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེའམ་ཅིམས་པོ་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཤེས་ཐའི་རྒྱུ་ཤེས་ཐར
གྱུབ་ཐས་འཇིག་རྟེན་སྔ་མ་གྱུབ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དབང་པོ
མེད་ཐའི་ལུས་ཟམ། དབང་ པོ་ དང་ ཐཅས་ ཐའི་ ལུས་ ཟམ། དབྱུགས་ འབྱུང་ རྟེན

གསུམ་གང་ལས་སྒྲ་བརྡུག་གྱང་། དབང་པོ་མེད་པ་ལས་སྒྲ་ན། རྣལ་ཕྱན་སོ་སོ་
ལས་སྒྲའམ། འོན་ཏེ་ཚོགས་པ་ལས་སྒྲ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཚོགས་པ་ཚང་ཞིང་གཅིག
མེད་པའི་ཕྱིར་རྣལ་ཕྱན་རེ་རེ་ལས་སེམས་རེ་སྒྲ་བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་
སོར་མོ་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་གཅིག་ཅམས་ཀྱང་སེམས་མི་སྒྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མ་ཚང
བའི་ཕྱུག་བཞིན་ནོ། །དེ་ཅིར་རྟོག་འགྱེལ་ལས། རེ་རེ་ནུས་པ་ཅིར་ཡིན་ནམ།། ཅིག
ཅར་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་དང་། མ་ལུས་རྒྱུ་ཅིར་ཡིན་ན་ནི། ། ཡན
ལག་ཅིག་ཅིག་དང་བྲལ་ནམ་ཡང་མིན ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི
ལུས་ལས་མི་སྒྲའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཐུ་ཚས་ལས་སྒྲའོ་ཞེ་ན། སྟོང་རྩང་མི་དམིགས་ཕ
ལམ།ཤ ཅིག་ཅིག་ཡོ་ན་ཕམས་ཅད་ གཡོ་ བར་ ཕལ་ ཀ་ ལ་ ས་ོགས་ ཕས ཁེགས ཕར
གས་ལ་ལོ། ། ཡང་ལག་ལ་ཞིག་དབང་པོ་ལས་ཤེས་པ་སྒྲའོ་ཞེ་ན། ཐུ་མ་ལྟར་དབང
པོ་ཚོགས་པ་ལས་སྒྲ་ན་དབང་པོ་ཅིག་མ་ཚང་ཡང་ཡིད་ཤེས་མི་སྒྲ་བར་འགྱུར
ལ།ཤ ཀྱང་པ་ལས་སྒྲ་ན་དབང་པོའི་བློ་བཞིན་དུ་ཡུལ་སོ་སོར་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
ནམ་འགྲེལ་ལས། དེ་བློ་བཞིན་དུ་འཛིན་འགྱུར་ཕྱིར། ।དབང་པོ་བཅས་ལས་ཡིད།''
ཤེས་མིན། ।ཤེས་སྒྲིད་ནུས་པ་ཐ་དད་ཕྱིར། ।ཀུན་ལས་ཀྱང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ।ཞེས
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।ཡང་ན་དབང་པོ་དེ་ཅི། དབང་རྟེན་གཟུགས་ཅན་ལ་ཟིར
རམ་ཡུལ་ལ་འཛིན་ནུས་ལ་ཟེར།དང་པོ་ལྟར་ན་ཤི་བའི་གཟུགས་ལས་ཀྱང་དབང
ཤེས་སྒྲ་བར་འགྱུར་རོ། ।གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནུས་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད
པར་ཡིན་པས་ཤེས་པ་ལས་ཤེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲ་བར་འགྱུབ་པོ། ।དེས་ན་བློ
དབང་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དབང་རྣམས་རེ་རེ་ལ་གནོད་ཀྱང།།
ཡིད་བློ་ལ་གནོད་ཡོད་མ་ཡིན། ।འདི་འགྱུར་ན་ནི་དེ་དག་ཀྱང། ।འགྱུར་བ་དག་ཏུ
མཐོང་བ་ཡིན། ।དེ་ཕྱིར་བློ་གནས་པ་ཡི་རྟེན། ।བློ་ཅིད་ལ་ནི་བརྟེན་པ་འགལ།།
དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས། ।དེ་ཕྱིར་བློ་ལས་དབང་པོ་ཡིན། ।ཞེས་གསུངས

པས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དབུགས་དགྱུང་རྒྱབ་ལ་ [ཞེ། ལས་] ཤེས་པ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན།། སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་དབུགས་ཡིན་ན་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་ཡིན། སེམས་ཡིན་ན་སེམས་སྣ་མ་གྱུབ་ཅིང་། དབུགས་སྣ་མ་ཞིད་ཡིན་ན་ལུས་དང་སེམས་མེད་ཀྱང་དབུགས་འགྱུང་བར་འགྱུར་ལ་ལུས་ཡིན་ན་རྒྱུ་ཚང་ཞིང་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ལས་ཀྱང་དབུགས་འགྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཕང་རྟགས་འགྲེལ་ལས། དབུགས་གཅིག་ལ་འང་དོན་དུ་མ། །འཛིན་ཕྱིར་དེ་ལས་ཏེས་མ་ཡིན། །ཞེས་དབུགས་འགྱུང་བ་གཅིག་ལས་སེམས་གཅིག་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་དང་། དབུགས་གཅིག་ལས་སེམས་དུ་མ་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་རྟགས་འགྲེལ་ཞིང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་འགྱུང་རྒྱབ་ལས་ སེམས་མི་འགྱུང་གི་ སེམས་ལས་འགྱུང་རྒྱབ་འགྱུང་བར་གྱུབ་བོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཚད་མས་གྱུབ་ལ། རྒྱུ་མེད་དང་རིས་མི་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་གཞན་ལས་ སྐྱེ་བ་ཁེགས་པས་རིས་མཐུན་གྱི་ ཤེས་པ་ཞིད་ ཤེས་ པ་ཕྱི་ མའི་ རྒྱུར་ གྱུབ་པ་ན། འཛིག་རྟེན་འདིའི་ཤེས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་སྣ་མའི་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བར་ཁྱབ་པ་ འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཡ་མཐའ་ཕྱག་མེད་དུ་གྱུབ་བོ། །དཔེར་ན་ཐུམ་པ་རྒྱུན་གྱི་མཐར་ འཛིག་པར་ཚད་མས་གྱུབ་ལ། འཛིག་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་ཁེགས་པས་ཐུམ་ པ་ཞིད་འཛིག་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུབ་པ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས·····

འཛིག་པར་འགྱུབ་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ལྷོས་མེད་དུ་འདུ་ཡང་སེམས་ནི་སེམས་སྣ་ མ་ལས་ སྐྱེ་ བ་ གྱུབ་ པས་ རྒྱུ་ འཐུས་ ཡིན་ ལ་ ཐུམ་ པ་ ནི་ འཛིག་ པའི་ ངོ་ བོར་ བསྟན་ [ཞེ། གྱུབ་] པས་ རང་ བཞིན་ ཞིད་ ཡིན་ ནོ། །དེས་ ན་ སེམས་ ཀྱི་ ཞེར་ ལེན་ སེམས་ ས་ གྱུབ་ པ་ ན་ འཛིག་ རྟེན་ སྣ་ མ་ གྱུབ་ ཕའང་ རྒྱུ་ ལ་ ལས་ ། དེ་ ཕྱིར་ ཏེས་ ཕར་ གང་ ཞིད་ ཀྱིས། ། འདུ་ ཐུད་ ཀྱི་ ནི་ ཐ་ ཚིས་ འཇུག་ ཕར། ། སེམས་ ནི་ དེ་ མེད་ མི་ འགྱུང་ ཕས། ། དེ་ ཕྱིར་ སེམས་ ལ་ ཕཏེན་ པ་ ཡིན། ། ཞེས་ ཐུ་ བ་ དང་། ། རྒྱུ་ ཤེས་ ཀྱིན

པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་འགྲུབ།།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་མ་འོངས་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་འཛིན་དང་བཅས་པ་དང་། བདག་འཛིན་མེད་པའི་གསལ་བ་ཐུག་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་རྒྱས་དགོད་པ་ནི། རྒྱུ་ཆོགས་ཚང་ཞིང་གཟུགས་མེད་པའི། །རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་འགྲུབ། །འཆི་གའི་སེམས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཕྱི་མ་བསྟེད་ངེས་ཏེ། རྒྱུ་ཚང་ཞིང་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་པ་ཐ་མའི་ཐུ་གུ་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་སོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས་དངོས་ནི། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཆོགས་པ་ཚང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་ཅིང་གཟུགས་ནི་བདག་མེད་ཡིན་ལ་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་ [ཞ། མ་] རྟོགས་པ་ཉིད་དོ། ། གཉིས་པ་དེ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཚོར་བའི་འཇུག་ལྟོག་ཤེས་དགོས་པས་དེ་ལ་གསུམ། གཞན་ལུགས་དགག ། རང་ལུགས་བརྗོད། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། ། དང་པོ་ནི། ལས་དང་ལུས་སེམས་འཚོར་བའི་རྒྱུ། །གཉིས་པོ་སྤྱངས་ཕྱིར་ དཀའ་ སྟོད་ ཟེར། །འདི་ལ་ཐུ་ སྟེགས་ བྱེད་ འགལ་ ཞིག་ ལས་ དང་ ལུས་ གཉིས་ ཀྱང་ འཚོར་ བའི་ རྒྱུ་ ཡིན་ པས་ ཆོགས་ པ་ ལས་ བསྟེད་ པ་ ལ་ ཡ་ ཀྱལ་ མེད་ ན་ འབྲས་ བུ་ མི་ སྐྱེ་ བས། དེ་ གཉིས་ གང་ རུང་ ལ་ གཅོད་ པ་ བྱས་ ཀྱང་ སྐྱེ་ བ་ ལྟོག་ ཐུ་ ས་ བོན་ ཡོད་ ཀྱང་ ཆུ་ ལུད་ ལོག་ ན་ ཐུ་ གུ་ མི་ སྐྱེ་ བ་ བཞིན་ ནོ། ། དེས་ ན་ དཀའ་ ཐུབ་ ཀྱིས་ ལས་ ཟད་ ན་ ཡང་ ཕྱིད་ མི་ ལེན་ ནོ་ ཞེན། ། མི་ ནུས་ མི་ ཕན་ མི་ དགོས་ པས། ། ལས་ དང་ ལུས་ འཛིན་ ལམ་ ཆ་ ཡིན། ། ལས་ སྤྱང་ བར་ མི་ ནུས་ ཏེ་ མཐའ་ ཡས་ ཤིང་ གཉིས་ པོ་ ཤེས་ པར་ མི་ ནུས་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། ། མ་ རིག་ པ་ ལས་ བྱུང་ བའི་ ཕྲེད་ པ་ མ་

སྒྲུབས་ན་ལས་དང་ལུས་སྤར་ཀྱི་སྒྲུབས་ཀྱང་ཕྱིས་སྐྱེ་བས་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཏུ་སྲིད་པ་སྒྲུབས་ན་ལས་དང་ལུས་མ་སྒྲུབས་ཀྱང་བྱང་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་ལྟར་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་པས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ར། །དེ་འང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལས་དང་ལུས་དག་སྟོང་མེན་ཏེ། །གཅིན་པོ་དག་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་། །ནུས་མེད་ཕྱིར་ར་སྲིད་པ་ནི། །ཡོད་ན་སྣར་ཡང་འབྱུང་ཕྱིར་ར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། འགོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེའི་གཅིན་པོ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྟོར་ཡང་སྲིད་ཙམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། **སྐྱེ་རྒྱུ་མ་རིག་དེ་ལས་ཀྱང་། །ཉོན་མོངས་ལས་དང་ འགོར་ བ་ འཕྲུང་ ། །**འགོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ཡོད་ན་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་གཞན་འཕྲུང་། དེ་ལས་མཐུན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་ལ་སྡང་བ་འཕྲུང་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་ལས་བསགས་ནས། དགེ་བས་མཐོ་རིས་གསུམ་དང་མི་དགེ་བས་ངན་སོང་གསུམ་དང་། མི་གཡོ་བས་ལྷམས་གོང་མར་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ར། །དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྡང་། ། དེ་དག་དང་ནི་ཡོངས་འཛིན་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲུང་བར་འགྱུར། ।ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེས་ན་བདག་ལ་མངོན་ཆགས་པ། ।དེ་སྲིད་དེ་ནི་འགོར་བར་འགྱུར། ।ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཆགས་བྱས་མིན་དང་སྲིད་ལྡན་དང་། །རྩོམ་པ་ཀུན་ལ་རྟེན་པ་དེ། །ཉོན་མོངས་ལས་ལས་གོ་ལ་མ་ཡིན། ।དེ་འདྲ་འགོར་བ་པ་ཞེས་བྱ། ।ཞེས་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་ལས་ལས་ཏེ་ལས་ལས་ཀྱང་། ।སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་འཕྲུང་བར་ཕྱབ་པས་གསུངས། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ར། ।དེས་ན་ས་མམས་ཙམ་ཀྱིས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་ས་མམས་སྔ་མ་ལས་རྒྱུ་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

གང་ཚོ་ལུས་ལ་ལྟོས་མེད་པར། །ཤེས་པ་འགལ་ཞིག་འགལ་ཞིག་གི། །བག་ཆགས་ས་ད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ། །དེས་ན་འགལ་ཞིག་ལས་འགལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་བྱ་བྱག་དབང་ཤེས་སྒྲ་བའི་རྒྱུ་ནི། སྒྲ་ མཚན་ འདི་ ལས་ སྒྲ་ མཚན་ གཞན། །དེ་ ཡི་ བཟང་ ངན་ ལས་ཀྱིས་ བྱེད། །དབང་པོའི་ཤེས་པ་ བསྒྲུབ་ པ་ ལ་ ནི་ འཆི་ ཀའི་ སེམས་ ཀྱིས་ ཉེར་ ལེན་ ཀྱི་ རྒྱུ་ བྱས་ དབང་ པོས་ ལྟན་ ཅིག་ བྱེད་ པའི་ རྒྱུན་ བྱས་ནས་ ཕྱི་ མའི་ དབང་ཤེས་ སྒྲ་ ལ། དབང་ པོས་ ཉེར་ ལེན་ ཀྱི་ རྒྱུ་ དང་ སེམས་ ཀྱིས་ ལྟན་ ཅིག་ བྱེད་ པའི་ རྒྱུན་ བྱས་ ནས་ ཕྱི་ མའི་ དབང་ པོ་ བསྒྲུབ་ ཅིང་། དེ་ གཉིས་ ཀ་ བཟང་ ངན་ ཏུ་ བསྒྲུབ་ པའི་ བདག་ རྒྱུན་ ལས་ ཀྱིས་ བྱེད་ དེ། རྣམ་ འགྲེལ་ ལས།ཁ ཚོ་ འདི་ ཉིད་ ཀྱི་ སྒྲ་ མཚན་ ལྟ། །ལུས་ གཞན་ བསྒྲུབ་ པའི་ རྒྱུ་ ཉིད་ ཡིན། །ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། གལ་ ཏེ་ དེ་ ལས་ ཁྱད་ པར་ ཅན། །ལས་ རྣམས་ བདག་ པོ་ ཞེས་ གསུངས་ པས་ སོ། །

གཉིས་ པ་ གཉེན་ པོར་ དགྱུད་ པ་ ལ་ གཉིས་ ལས། ཕྱོགས་ རེ་ མགོ་ གཅོན་ ནི། བྱམས་ སོགས་ བདག་ ཏང་ མི་ འགལ་ ཕྱིར། །འཚོར་ བའི་ རྩ་ བ་ གཅོད་ ནུས་ མིན། །ཞེ་ སྡང་ ཀྱི་ གཉེན་ པོར་ བྱམས་ པ། ཉོན་ ཆགས་ ལ་ མི་ སྡུག་ པ། རྣམ་ པར་ འཚེ་ བ་ ལ་ སྙིང་ རྗེ། ཕྱག་ དོག་ ལ་ དགའ་ བ། ཐམས་ ཅད་ ཀྱི་ གཉེན་ པོར་ བཏང་ སྙོམས་ བསྒོམ་ པར་ གསུངས་ པའང་ ཕྱོགས་ རེ་ མགོ་ གཅོན་ པའམ། རྒྱུ་ བསྲེ་ བ་ ཙམ་ དུ་ ནུས་ ཀྱི་ རྩ་ བ་ ནས་ གཅོད་ མི་ ནུས་ ཏེ་ རྒྱུ་ དང་ མི་ འགལ་ བའི་ ཕྱིར་ མངར་ བ་ དང་ བསིལ་ བ་ དང་ སྨུམ་ པས་ བད་ ཀན་ ཀྱི་ ནད་ བཞིན་ ནོ། །དེ་འང་རྣམ་ འགྲེལ་ ལས། བྱམས་ སོགས་ སྟོང་ ངམ་ དང་ འགལ་ མེད་ ཕྱིར། །ཞེས་ པ་ ཤིན་ ཏུ་ ཚར་ གཅོད་ མིན།། ཞེས་ གསུངས་ པས་ སོ། །

གཉིས་ པ་ མཐའ་ དག་ དགྲེས་ འཕྲིན་ ནི། བདག་ མེད་ བདག་ དང་ འགལ་

བས་ན། །བདག་ མེད་ མཐོང་ བས་ དེ་ ས་ལ་ འཕྲིན། །དེས་ན་བདག་དང་
བདག་ མེད་ གཉིས་ གཅོད་ བྱ་ གཅོད་ བྱེད་ ཀྱི་ འགལ་ བ་ ཡིན་ ཏེ། རྒྱ་ མི་ རྒྱ་ གམ་ ཚ་
རེག་ གྱང་ རེག་ བཞིན་ ནོ། །དེས་ ན་ བདག་ མེད་ རྟོགས་ པས་ བདག་ འཛིན་ ཡུལ་ ཐོན་
ནས་ འབྱས་ བུ་ སྒྲུ་ བ་ ལས་ ཏོལ་ ཏེ། རྣམ་ འགྲེལ་ ལས། ཐུང་ ཉིད་ ལྟ་ དང་ དེ་ འགལ་
ཕྱིར། །དེ་ ལས་ བྱུང་ བའི་ ཉེས་ ཀུན་ དང་། །འགལ་ བར་ རབ་ ཏུ་ གྱུར་ པ་ ཡིན། །ཞེས་
བྱ་ བ་ དང་། བདག་ དང་ བདག་ གིར་ འཛིན་ བྱས་ པ། ། འདུས་ བྱས་ ཐྲུལ་ ཡུལ་ ཅན་
ཚགས་ནི། ། རྒྱ་ ཡིན་ དེ་ ཡི་ གཅོད་ བྱེད་ ནི། ། བདག་ མེད་ མཐོང་ ཐ་ འགལ་ ཐ་ ཡིན། ། ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། ལྷག་ བསལ་ ཕྱིན་ ཅི་ ལོག་ ཏུ། ། ཤེད་ པས་ ཀུན་ ནས་ འཆིང་ བ་ ནི། ། ཐེག་ རྒྱ་ གང་ ལ་ དེ་ མེད་ པ། ། དེ་ ནི་ ཐེག་ བར་ མི་ འགྱུར་ ར། ། ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ ། ། དེས་ ན་ ཇི་ ཕྱིད་ བདག་ འཛིན་ ཡོད་ པ་ དེ་ ཕྱིད་ ཏུ་ ཡང་ ཕྱིད་ མི་ ཆད་ པས་ རྟེན་ བརྟེན་ [ཞེ། བརྟན་] ལ། བདག་ མེད་ མཐོང་ ཐ་ ན་ ཡང་ ཕྱིད་ ཟད་ པ་ ཡིན་ ནོ།། གསུམ་ པ་ དེ་ ལ་ རྩོད་ པ་ སྤང་ ཐ་ ལ་ གཉིས་ ཏེ། ཐེག་ ཆུ་ དང་ གཉིས་ པོ་ ལ་ རྩོད་ པ་ སྤང་ བའོ། ། དང་ པོ་ ལ་ གསུམ་ ལས། ཐོག་ མར་ ཆུ་ གསུམ་ གསུངས་ པ་ དང་ འགལ་ ཐ་ སྤང་ ཐ་ ནི། གལ་ ཏེ་ ཐེ་ ཐ་ ལེན་ པ་ ལ་ ལས་ དང་ ལུས་ ཀྱང་ ཆུར་ དགོས་ ཏེ། རྣམ་ འགྲེལ་ ལས། ཆུ་ གསུམ་ ཅན་ ཞེས་ གསུངས་ པ་ མ་ ཡིན་ ནམ་ ཞེ་ ན། དེ་ ནི་ བདག་ འཛིན་ ཀྱིས་ ཉོན་ མོངས་ པ་ བསྐྱེད། ཉོན་ མོངས་ པས་ ལས་ བསྐྱེད། དེས་ ལུས་ བསྐྱེད།། དེ་ གཉིས་ ཀྱིས་ ཕྲོགས་ བྱས་ པའི་ འཚེ་ ཞེམས་ ཀྱིས་ ཚོ་ ཕྱི་ མ་ སྐྱེད་ པ་ ལ་ དགོངས་ པས་ མི་ འགལ་ ལོ། །གཉིས་ པ་ ཐེད་ པ་ ཆུར་ གསུངས་ པ་ དང་ འགལ་ ཐ་ སྤང་ བ་ ནི། བདེ་ བར་ གཤེགས་ པས་ ཐེད་ པ་ སྐྱེ་ བའི་ ཆུར་ གསུངས་ པ་ དང་ འགལ་ ལོ་ ཞེ་ ན། དེ་ ནི་ མ་ རིག་ པས་ ཉོན་ ལེན་ བྱས་ པའི་ ཐེད་ པས་ ཡུལ་ ལ་ སོགས་ པ་ ཐོབ་ པའི་ རྩོལ་ བས་ ཀུན་ ནས་ བསླངས་ ནས་ ས་ ཁམས་ ས་ འཇུག་ པ་ ལ་ དགོངས་ པས་ མི་ འགལ་ ཏེ། རྣམ་ འགྲེལ་ ལས། མི་ ཤེས་ ཕྱིད་ པའི་ ཆུ་ ཡིན་ ཡང་། ། མ་ བརྗེད་ ཕྱིད་ པ

ཉིད་བཤད་པ། །རྒྱུ་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །སྲིད་པ་དེ་མ་ཐག་ཕྱིར་རོ།།
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་རྒྱུར་གསུངས་པ་དང་
འགལ་པ་སྒྲུབ་བ་ནི། མདོ་ལས། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་འགོར་བའི་རྒྱུར་གསུངས
པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་ཉིད་མ་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། ཉེས་ཀུན་དེ་ཡི་རྩ་བ
ཅན། །དེ་ཡང་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་ཉེས
ཆེན་ཀྱི། །རྒྱུ་ནི་གཏི་མུག་ཡིན་པར་གསུངས། །གཞན་ལས་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ
སྟེ། །དེ་སྒྲུངས་པ་ན་སྨོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འདི་ལ་ཉན་ཐོས
འགའ་ཞིག་མ་རིག་པ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལོག
ཤེས་ཡིན་པས་ཆུམ་པ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ
ཡིན་ཏེ་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ཆུམ་འགྱེལ་ལས
རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་ལྷུང་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །
ལོག་པར་དམིགས་ཉིད་མ་རིག་པར། །གསུངས་ཕྱིར་གཞན་ནི་རིགས་མ་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མ་རིག་པ་རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པ་དེའང་།
མེད་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་གི་རྭ་ཡང་མ་རིག་པར་ཐལ་བའི
ཕྱིར་རོ། །གཞན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ་བེམས་པོའང་མ་རིག་པར་ཐལ
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགལ་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །སེམས་ལས་བྱུང
བས་དམིགས་པ་ཡང་རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་དུས་དང་རྒྱུ་པ་དང་ཟླ་མཚུངས
ལྡན་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟླ་བ་སྨོན་མ་དང་ས་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡང་མ
རིག་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ལྟག
པར་སྨོ་འདོགས་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས
པས་སོ། །གཉིས་པ་གཉིན་པོ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་ལམ
དང་པོར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བས་སྲེ

བ་མི་ལེན་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའམ་མཐོང་ལམ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ན་སྒྲུ་བ་མི་ལེན་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་གཉིས་ལས
ཀུན་བརྟགས་སྒྲུབས་ཀྱང་སྒྲུ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལྷན་སྐྱེས་མ་སྒྲུབས་པས་ཡང་སྲིད
ལེན་པ་མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བྱས་ཕྱིར། །
ལམ་དང་པོར་ནི་སྲིད་མེད་འགྱུར། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མ་སྒྲུབས་ཕྱིར། །སྒྲུབས་ན
ཡང་སྲིད་གལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་གྲུབ་མཐའ་འགལ་ཞིག་དགྲ
བཅོམ་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་མ་སྒྲུབས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་པ་དང་། ས་བརྒྱད
པ་ན་ [ནས་] ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཨ་དག་སྒྲུབས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་ལེན་པ་འགལ་ལོ་ཞེ
ན། ། འདི་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྣྲ་བ་དག་ལན་སོ་སོར་འདེབས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པས་ལྷན
སྐྱེས་ཀྱི་བདག་མ་སྒྲུབས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་སྲིད་པ་ཟད་པས་འཕེན་མི་ནུས
ཞེས་ཟེར་བ་དང་། སྲིད་པ་མ་སྒྲུབས་ཏེ་རང་ངམ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་སད་ནས་བྱང
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨྲྭ་བ་ལ་འཇུག་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མེད་ཀྱི
འགོག་པས་བདག་སྒྲུབས་པས་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། སོ་སོར
བརྟགས་པའི་འགོག་པས་བདག་སྒྲུབས་པས་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་ཞེས་ཐ་དད་དུ
འདོད་པ་ལ་སྨྲྭ་བ་བཟོན་ཀྱི་དགོངས་པ་མདོ་སྡེ་པ་དང་བསྟུན་ནས་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱུ
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདག་དང་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་སྲིད་པ་ཟད་པས་ཡང་སྲིད་མི
ལེན་པར་བཞེད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྲིད་པའི་སྲིད་ལས་རྣམ་བཏགས་བའི། །
ལས་གཞན་འཕེན་ནུས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས
པས་སོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱད་པ་ན། ཇོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད
གཞན་གྱུར་ཏེ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་མེད་པས་སྟེང་རྟེས་སྲིད་པའི་མཚམས་སྨྲྭ་
བར་འདོད་ལ། ། ཁ་ཅིག་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་ས་བཅུའི་རྒྱུན་གྱི་མཐར་མི་སྒྲུབ་སྟེ།
མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་པའི་མཚམས་སྨྲྭ་བར

འདོད་དོ། །སྨོན་བ་དགོན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེ་གཙོ་བོའི་ལས་ལས་ཀྱང་
ཡིན་ལ། ཇན་ཐོས་ལས་གཙོ་བོའི་ སྙིང་ རྗེ་ ལས་ ཀྱང་ ཕུང་ པོ་ ལྷག་ ཆཅས ཀྱི་ སྲིད་
པར་བཞུགས་པར་བཞེད་དེ། རྒྱམ་འགྲེལ་ལས། འདོད་ཆགས་བྱལ་བའི་གནས་པ
ནི། ། །བཅོ་ བདམ་ ཡང་ ན་ ལས་ ཀྱིས ཡིན། །ཞེས་ གསུངས་ པས ས། །མདོ་ ལས
ཀྱང་། ། འཚེ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། །གསོན་པ་ལ་ཡང་དགའ་མི་བྱ། །དཔེར་ན
དབང་པོའི་གླང་པོ་བཞིན། ཁོ་ བོ་ དུས་ ལ་ སྟོད་ པ ཡིན། །ཞེས་ གསུངས ཤ ལ ར། །
གལ ཏེ ས ྲ ི ང ་ ཏ ེ ཡ ོ ད ་ ན ། ད ེ ཀ ྱ ེ ད ་ འ ད ོ ད ་ ཆ ག ས ཡ ི ན ནོ ་ ཞ ེ ན ། ད ེ ག ཉ ིས ་ ཆ ུ ་ ད ང ་ ཡ ུ ལ
ད ང ་ ཆ ོ ས ་ ཀ ྱ ི ། ད ེ ད ོ ད ་ ཆ ག ས ཀ ྱ ི ་ ཁ ེ ར ་ ལ ེ ན ་ ཀ ྱ ི ་ ཕ ུ ང ་ པ ོ ལ ྷ ་ ལ ་ ཏ ེ ག ་ ཕ ་ ད ང ་ ཕ ད ེ
ཕ ་ ད ང ་ ། ། ཕ ད ག ་ ད ང ་ ། ། ཕ ད ག ་ ག ི ར ། ། ཕ ད ུ ་ ཤ ེ ས ་ ཕ ེ ། ། ཚ ུ ལ ་ ཕ ེ ན ་ ཆ ེ ན ་ ཆ ེ ། ། ཡ ི ན ་ ཕ ་ ཡ ི ད ་ ལ ་
ཏ ེ ད ་ ཕ ་ ཆ ུ ་ ཡ ི ན ་ ལ ་ ཡ ུ ལ ་ ན ི ། ས ེ མ ས ་ ཅ ན ་ ལ ་ ས ོ ག ས ་ ཕ ར ་ ম ཐ ོ ང ་ ཕ ེ ། ། ཆ ེ ম ་ ཕ ་ ན ི ་ ম ཁ ོ
ཕ ར ་ ས ེ ম ས ་ ཕ ེ ། ། ས ྙ ིང ་ ཏ ེ ེ ། ། ཆ ུ ་ ན ི ་ ས ྨ ོ ག ་ ཕ ম ོ ལ ་ ཀ ྱ ི ་ ཆ ུ ད ་ ར ི ག ་ ཕ ་ ག ོ ེ ম ས ་ ཕ ེ ། ། །

ཀུང་ ། །བདག་ མེད་མཐོང་ ན་ ཕྱི་ མཐའ་ གྱུབ། །ས་བོན་ཐོག་མ་མེད་
ཀུང་མེས་བསྲེག་པ་ལ་ ཕྱི་ མཐའ་ མཐོང་ལ། མ་བསྲེགས་ཤིང་ མཐུན་ ཀྱེན་ འཛིན་
འགལ་ ཀྱེན་ མེད་ ན་ འབྱས་ བུ་ ཕྱི་ ཆ་ འབྲེན་ པར་ ཏེས་ སོ། །དེ་ བཞིན་ དུ་ འགོར་ བ་ ལ
ཐོག་ མ་ མེད་ ཀུང་ བདག་ མེད་ པའི་ མེས་ བདག་ འཛིན་ ཀྱི་ ས་ བོན་ བསྲེགས་ པ་ [
པས་] དེ་ དག་ འགོར་ བའི་ ཕྱི་ མཐའ་ གྱུབ་ ལ་ སྲེད་ པའི་ མཐུན་ ཀྱེན་ ཚང་ ཞིང་ སྟོང་ པ
ཉིད་ ཀྱི་ འགལ་ ཀྱེན་ མེད་ ན་ ཡང་ ཕྱིད་ པ་ འབྲེན་ པར་ ཏེས་ པ་ ཡིན་ ནོ། །དེས་ ན་ སྟོང
པ་ ཉིད་ མངོན་ སུམ་ དུ་ མ་ རྟོགས་ ཀྱི་ བར་ དུ་ རྟེན་ བརྟེན་ [བརྟན་] པས་ ཆོག་ མོད།
སྟོང་ ཉིད་ རྟོགས་ ཀུང་ ཕྱིད་ པ་ ཕྱི་ མ་ ལེན་ པའི་ རྟེན་ བརྟེན་ [བརྟན་] ན་ འགོར་ བའི
རྒྱུ་ མི་ འཆད་ པས་ ལམ་ བསྟོམ་ པ་ དོན་ མེད་ དུ་ འགྱུར་ ར། །གཉིས་ པ་ གསལ་ ཏ
ཙམ་ རྟེན་ བརྟེན་ [བརྟན་] པར་ བསྟན་ པ་ ནི། གསལ་ ཏ་ བསྟེད་ ལ་ རྒྱུ་ ཚང
ཞིང་ ། །གཟུགས་ མེད་ ཕྱིར་ ན་ བསྟེད་ པར་ ཏེས། །ས་ཆེན་ གསལ་ ཏ་ ཙམ
ཀྱི་ སྣང་ ཅིག་ གཉིས་ པ་ བསྟེད་ པ་ ལ་ ས་ཆེན་ ལས་ གཞན་ གྱི་ དྲི་ མར་ ཐུར་ པའི
རྒྱུ་ གཞན་ མི་ དགོས་ པས་ རྒྱུ་ ཚང་ ཞིང་ བདག་ འཛིན་ ཀྱི་ གཟུགས་ བདག་ མེད་ ལ
ཐ་ ཐུ་ ཐུ
ཐ
ཐ
ཐ

ན།། གསལ་བ་གཞན་དབང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྔལ་ཡོད་
པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེ་ལོང་ལྟ་བུར་གནས་ཀྱང་པ་ན།
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་
གསུངས་པས་ས་ས་སྒྲེ་བོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོན་གཅིག་ལ་འགྱུར། དབུ་མ་པ་འགའ་ཞིག
སྣང་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པཱའ་ཙ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འགལ་
ཞིང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་མི་འཕད་དོ། །གཉིས
པ་གོམས་པ་ངང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གསུམ་པ་དེ་བསྒོམ་པ་ནི
རང་རིག་གིས་འགྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་ནི། འཇིག་ [འཇིག་ས
] ས་གས་གོམས་ལས་གསལ་སྟང་དང་། ཁྱབ་པ་ནི་དཔེ་འདོད་འཇིག
ས་གས་གོམས་པ་ལ་གསལ་སྟང་སྒྲེ་བར་མཐོང་བས་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས
འདི་ནི་རྒྱུ་ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འགྱུང་རུང་གི་དོན་བསྟན་པས་པ་ལ་གཞས་མེད
ན་ངེས་པ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ
ནི།། གཟུང་འཛིན་མེད་ཕྱིར་འགྲུལ་མེད་འགྱུབ། །བསྒོམས་པས་གཟུང
འཛིན་སྣང་ན་འགྲུལ་མེད་འགྱུབ་ལ། འགྲུལ་པ་དང་བྲལ་ན་རྟོག་པ་དང་ཡང
དོན་གྱིས་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྟར་གནས་པ་དང་དོན་དམ་པ་ཏི
ལྟར་ཡིན་པ་ལྟར་གཟིགས་པས་སྟང་བཅས་དང་སྟང་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན
སུམ་གཉིས་ཀ་རྟོག་བྲལ་མ་འགྲུལ་པར་གྱུར་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོག་པའི་དྲ
བ་སྣང་པའི་ཕྱིར། །གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྟང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།
གསུམ་པ་ཀུན་པའི་དོན་ལ་མི་འཕད་པ་སྟང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟང་ས་དང་ཡེ
ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་འཕད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་ཏྲས་ མི་ཤེས་ མི་

བརྟེན་ [བརྟན་] ཕྱིར། །སྒྲུབ་པའི་གྲོལ་བ་མེད་ཅེ་ན། །ཕྱི་རོལ་
པ་གཅིག་ཏུ་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྒྲུབ་མི་ནུས་ལ། ནུས་ཀྱང་སོ་སོ་སྐྱེ
བོས་མི་ཤེས་ཤིང་། ཤེས་ནས་ལན་གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ཏྲི་མ་ལྟར་སླར་ལྷོག
པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ མིན་ཕྱིར
ཐབས་ཡོད་ ཕྱིར། །རྒྱུ ས྄ོང་ ཕྱིར་ ན་ རྣམ་ གྲོལ་ འཐད། །ཏྲི་མ་ཕྱིན་ཅི
ལོག་ གི་ སྟོ་ བཏགས་ པ་ གློ་ཐུར་ ཐ་ ཡིན་ པས་ རང་བཞིན་ ཆ་ ཡིན་ ཏེ། ། ས་ལམས་ རང
བཞིན་ ཀྱིས་ འོད་ གསལ་ ཐ་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར་ ར། ། ཁོན་ ཆོངས་ པའི་ རྒྱ་ བདག་ འཛིན
ཡིན་ ལ་ ངེ་ དང་ འགལ་ ཐ་ བདག་ མེད་ ཡོད་ པའི་ ཕྱིར་ དང་། ། ཆ་ ས྄ངས་ པ་ ཁྱིད་ ཀྱིས
ལྷར་ མི་ ལྟོག་ ཐེ་ ཐུར་ ཤིང་ ཟད་ པའི་ མ་ བཞིན་ དུ་ འཐས་ ཐ་ སྐྱེད་ མི་ ནུས་ པའི་ ཕྱིར་
ར། ། ཅི་ དག་ རྣམ་ འགྲེལ་ ལས། ། ས་ལམས་ འདི་ རང་ བཞིན་ འོད་ གསལ་ ཏེ། ། ཏྲི་ ཀ
རྣམས་ ནི་ གློ་ ཐུར་ བ། ། ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། ། ཟླ་ ཁ་ ལ་ ལ་ ཕྱི་ ར། ། ཞེས་ བྱ
བ་ དང་། ། ཐེ་ ཏང་ ཐོ་ ནི་ ཀུན་ འཕྲུང་ དག ། ས྄ངར་ ཡང་ ལྟོག་ ཅེས་ བཤད་ པ་ ཡིན། །
བདག་ ལྟའི་ ས་ ཐོན་ ས྄ངས་ པའི་ ཕྱིར། ། ས྄ངར་ མི་ གཤེགས་ པ་ ཁ་ ཏོད་ ཡིན་ ནོ། ། ཞེས
གསུངས་ པ་ ལྟར་ ར། ། གཁ་ ཁ་ ཡེ་ ཤེས་ ཕུན་ སུམ་ ཚོགས་ པ་ མི་ འཐད་ པ་ ས྄ངར་ བ་ ལ
གཁ་ ལས། ། དང་ པོ་ གོ་ མས་ པ་ མི་ འཐད་ པ་ ས྄ངར་ བ་ ནི། ། མ་ ཆོ་ ངས་ ། ངུ་ ། ངང
གས་ ཀྱི་ ངེ་ ཤེ་ ས། ། ཁ་ ལ་ ལ་ ཁ་ ལ ། ། ཁ ཆ ངས ། ། ཁ ལ ། ། ཁ ལ ། ། ཁ ལ

དང་ བྱལ་ བ་ ན་ སྣར་ ལོ̾ག་ གོ། །དེས་ ན་ བརྩེ་ བ་ ལ་ སོ�ས་ ཐ་ ཡེ་ ཤེས་ ཕུན་ སུམ̾
ཚོ̾གས་ ཐ་ ཤེས་ ཏུ̾ ཐམས̾ ཅད̾ ལ̾ ཁ̾ྱབ̾ ཅི̾ང̾ ཚ̾ད̾ མེ̾ད̾ ཐ̾ལ̾ཕ̾ྱ̾ང̾ མི̾̾ ནུ̾ས̾ སོ̾̾ ཞེ̾̾ན̾།
འབད̾ ལ̾ ལ̾ྟོ̾̾ས̾ ཕ̾ྱི̾ན̾ མི̾̾ བཏ̾ང̾ ཕ̾ྱི̾̾ར̾། །ས̾ྣ̾ད̾ [ཀ། ས̾ྣ̾ར̾] འ̾ཕ̾ྱ̾ང̾
བ̾ས̾ལོ̾̾ད̾ ཕ̾ྱི̾̾ར̾ ད̾པེ̾̾ར̾ ཡི̾̾ ར̾ད̾ད̾། །ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ལུ̾̾ས̾ ཀ̾ྱི̾̾ ས̾ྟོ̾̾ས̾ ཡི̾̾ན̾ ཐ̾ས̾
ཚ̾ད̾ ཅ̾ན̾ ཡི̾̾ན̾ ཏེ̾̾། ཐ̾ད̾ ཀ̾ན̾ ལ̾ སོ̾ས̾ ཐ̾ ཕ̾ྱི̾̾ ཐ̾འི̾̾ ཚོ̾̾ས̾ ད̾ག̾ ནི̾ ར̾ང̾ ལ̾ ག̾ཉ̾ན̾ ཡ̾ར̾
ཀ̾ན̾ཐ̾ས̾ ཐ̾འི̾̾ ས̾ྟོ̾̾ས̾ ཀི̾ད̾ དུ̾̾ ཡ̾ཐ̾ར̾ ཕུ̾̾ག̾ ནས̾ ཀ̾ན̾ཐ̾ས̾ སོ̾̾། །དེས̾ ན̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾
ལ̾ས̾ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ ཀ̾ན̾ཐ̾ས̾ ཀི̾̾ ས̾ྟོ̾̾ ཐ̾འི̾̾ ཕ̾ྱི̾̾ར̾ ཡ̾ཐ̾ར̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ས̾ྟོ̾̾ད̾ ཕ̾ྱི̾̾ར̾
ཕེ̾̾ད̾ དུ̾̾ ཡ̾ཐ̾ར̾ ཕུ̾̾ག̾ ནས̾ ཀ̾ན̾ཐ̾ས̾ སོ̾̾། །ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ལུ̾̾ས̾ ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾
ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ལུ̾̾ས̾ ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ལུ̾̾ས̾ ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ལུ̾̾ས̾ ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾
ལུ̾̾ས̾ ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ལུ̾̾ས̾ ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ལུ̾̾ས̾ ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ལུ̾̾ས̾
ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ལུ̾̾ས̾ ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ལུ̾̾ས̾ ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ལུ̾̾ས̾ ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾
ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ལུ̾̾ས̾ ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ལུ̾̾ས̾ ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ལུ̾̾ས̾ ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾
ལུ̾̾ས̾ ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ལུ̾̾ས̾ ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ལུ̾̾ས̾ ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ལུ̾̾ས̾
ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ལུ̾̾ས̾ ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ལུ̾̾ས̾ ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾ ཐ̾ཕ̾ ནི̾ ལུ̾̾ས̾ ཀ̾ྱི̾̾ ཡ̾ཚོ̾̾ད̾
ཐ̾ཕ̾ ནི̾

རྒྱ་ཏུ་རྟེན་གནས་མ་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་གསེར་
ཀྱི་ སྣ་བ་ལྟོག་པ་ཡང་དལེ་མ་ཡིན། སྟྲིར་ནད་གསོ་བ་ལྟར་གཉེན་པོའི་རིགས
གཉིས་ཏེ་སྣར་ལྟོག་པ་དང་མི་ལྟོག་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བད་ཀན་ལས་ [ཞ
ལ་] སེལ་འགྲའི་སྟྲོར་བ་དང་། ཞེ་སྡང་ལ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གསེར་ལ
མེ་ལ་ སོགས་པ་ སྣར་ལྟོག་པའི་ གཉེན་པོ་ཡིན་ལ། བད་ཀན་ལ་འགྲ་སྟྲ་དང་।
ཉོན་མོངས་པའི་ གཉེན་པོར་སྟྲོང་ཉིད་དང་། ཤིང་མེས་བཟློག་པ་ ལ་ སོགས་ པ་ནི
ལྷར་ མི་ ལྟོག་ པ་ ཡིན་ ཏེ། ཆུ་ འགྲེལ་ ལས། ལྷར་ ཆ ི ་ ཕ ད ་ ཅ ན ་ ཁ ེ ན ་ ནི ། ། ལ ་
ལར་ ཕ ད ་ ཅ ན ་ ལ ་ ལ ེ ན ་ ཕ ར ་ ཏ ེ ། ། ཕ ད ་ ཅ ན ་ ཁ ེ ན ་ ལ ེ ན ་ ཕ ར ་ ད ལ ེ ར ། ། ཤ ི ང ་ ད ང ་
གསེར་ ལ ་ ཆ ེ ན ་ ནོ ། ། ཞ ེ ས ་ ཏ ེ ། ། ཉ ེ ས ་ ཕ ་ ཆ ེ ན ་ ཕ ར ་ ཕ ད ་ ཅ ན ་ ཁ ེ ན ། ། ལ ྷ ས ་
ཕ ད ་ ཅ ན ་ ལ ྟ ེ ད ་ ཕ ར ་ ཏ ེ ། ། ཕ ད ་ ཅ ན ་ ཁ ེ ན ་ ལ ེ ན ་ ཕ ར ་ ཏ ེ ། ། ཤ ེ ས ་ ཕ ་ ཆ ེ ན ་
ཏ ུ ་ ལ ེ ས ་ ཕ ྱ ི ར ། ། ཞ ེ ས ་ ཏ ེ ། ། ལ ཆ ེ ་ ཕ ་ ལ ེ ད ་ ད ང ་ ཡ ང ་ ད ཀ ་ ད ོ ན ། ། ཁ ོ ་ ཕ ོ ་ ཉ ི ད ་ ལ ་
ཕ ྱ ི ར ་ ལ ོ ག ་ ཀ ོ ས ། ། ལ ཕ ད ་ ཏ ུ ་ ཟ ེ ན ་ ཀ ྱ ང ་ མ ི ་ ཟ ླ ོ ག ས ། [ཞ ། ལ ྟ ོ ག ་] ཅ ེ ། ། ཟ ླ ོ ་ ནི ་ ད ེ ་
ཕ ྱ ོ ག ས ་ ལ ཧ ོ ན ་ ཕ ྱ ི ར ་ ར ོ ། ། ཞ ེ ས ་ ག ས ུ ད ས ་ ཕ ་ ལ ྟ ེ ད ་ ར ོ ། ། །
ག ཉ ེ ས ་ ཕ ་ ཐ མ ས ་ ཅ ད ་ མ ཏ ེ ན ་ ཕ ་ མ ི ་ ཁ ྱ ེ ད ་ ཕ ་ ས ྦ ྱ ང ་ ཕ ་ ལ ་ ག ཉ ེ ས ་ ལ ས ། ཆ ོ ད ་ ཕ ་ ད ག ོ ད ་ ན ། ། ཉ ོ ན ་ ཏ ེ ད ་ ཉ ི ང ་ ཁ ོ ན ་ ལ ས ། ། ད ེ ་ ཡ ི ་ ད ང ་ ད ུ ་ ལ ྷ ོ ད ་ ཁ ྱ ེ ད ་ ཆ ོ ད ། ། ཤ ེ ས ་ ཏ ུ ་ ཀ ུ ན ་ ལ ་ ཆ ཐ ལ ་ ཆ ེ ད ་ ཕ ྱ ི ར ། ། ཀ ུ ན ་ ཆ ཏ ེ ན ་ ཕ ས ྲ ུ ཕ ་ ཕ ་ ད ཀ ར ་ ཞ ེ ས ་ ཟ ེ ར ། ། ཁ ུ ་ ཐ ེ ལ ་ ལ ་ ཕ ད ོ ས ་ ཏ ེ ད ་ ཉ ི ང ་ ཁ ོ ན ་ ཆ ཐ ོ ང ་ ཕ ར ་ ལ ོ ས ་ ཕ ར ་ ཆ ེ ད ། ། ཉ ོ ན ་ ཏ ེ ད ་ ཉ ི ང ་ ཁ ོ ན ་ ལ ས ། ། ད ེ ་ ཡ ི ་ ཁ ོ ད ་ ད ུ ་ ལ ྷ ོ ད ་ ཁ ྱ ེ ད ་ ཆ ོ ད ། ། ཤ ེ ས ་ ཏ ུ ་ ཀ ུ ན ་ ལ ་ ཆ ཐ ལ ་ ཆ ེ ད ་ ཕ ྱ ི ར ། ། ཀ ུ ན ་ ཆ ཏ ེ ན ་ ཕ ས ྲ ུ ཕ ་ ཕ ་ ད ཀ ར ་ ཞ ེ ས ་ ཟ ེ ར ། ། ཁ ུ ་ ཐ ེ ལ ་ ལ

ཤེས་པའི་ཕྱིར་རི་བོང་གི་རྩ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་དགོས་པའི་
དོན་ཀུན་ཤེས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་ཤེས་པའི་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཅོ་བོའི་ དོན་ལ་ མི་ བསླུ་ བ

[ཁ། བས] ། །ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་ཏེ་ཀུན་ཚོགས་བཞིན། །འགོང
བ་འཇུག་ལྟོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་པ་བཞི་ལ་མི་བསླུ་བར་ཚད་མས་འགྲུབ་པས
དགོས་པའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གྱུབ་སྟེ། མི་ཀུན་ཚོགས
སྣན་ཀུན་ཚང་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། བླང་དང་དོར་བྱའི་དེ
ཉིད་ནི། །ཐབས་དང་བཅས་པ་རིག་མཛད་པ། །གང་དེ་ཚད་མ་ཉིད་འདོད་ཀྱི། །
ཐམས་ཅད་རིག་ མཛད་ ཆ་ ཡིན་ ནོ། །རིང་ པོ་ མཐོང་ ངམ་ མིན་ ཡང་ རུང། །འདོད
པའི་ དེ་ ཉིད་ མཐོང་ བ་ ཡིན། །གལ་ ཏེ་ རིང་ མཐོང་ ཚད་ ཡིན་ ན། །ཚུར་ ཝོག་ ཏུ་ ཁོད
བསྟེན་ པར་ ཀྱིས། །ཞེས་ གསུངས་ པས་ སོ། །ཆུན་ མཛད་ པས་ ཀྱང། ། ཐོ་ རིས་ དང ། ། ཏ ། ཀ ། ལ ། ལ ། ། ཇི ། ཐ ། ཞ ། ད ། ། ཐ ། ལ ། ཀ ། ཀ ། ཀ ། ། ཐ ། ལ ། ཀ ། ཀ ། ། ཐ ། ལ ། ཀ ། ཀ ། ། ཐ ། ལ

ཕྱིར་དེ་ཡི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟེ། །ཁྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་རྩམ་དབྱུང་བྱའི། །འདི་ཡིས་སྲིན་བྱའི་
གྲངས་མཛྭེན་པ། །ངེད་ལ་འགར་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ལྟར་ཏོ།།
འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཀུན་མཛྭེན་བའི་ཐམས་ཅད་མཛྭེན་པ་འགོག་གམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ།
ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་ཤེས་པས་ཚོག་གི །མི་མཁོ་བ་ཤུལ་ཕན་གྱི་གྲངས་མཛྭེན
ཡང་ལེགས་མ་མཛྭེན་ཡང་བློ་ཞེས་བཏང་སྙོམས་སུ་འཇོག་སྟེ། ནད་གསོ་བ་ལ
སྨན་ཤེས་པས་ཚོག་གི་གཞན་བཏང་སྙོམས་སུ་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཆུན་མཛད
པས། ཐམས་ཅད་རིག་པར་མཛད་པ་ཡི། །ཐམས་ཅད་མཛྭེན་པ་འགོག་པ་མིན།།
ངེད་ཀྱིས་ཤེས་པར་མི་ནུས་པས། །ཚོག་ཤེས་པར་ནི་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས།
གསུངས་པའང་དེ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་ན་ རྟེས་ སུ་ དཔག
པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་མཛྭེན་པ་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཡང་ན་ཤེས་བྱ་ཀུན
མཛྭེན་པ་ཉིད་ཀྱང་ རྟེས་ དཔག་གིས་འགྲུབ་སྟེ། གང་ཕྱ་ཞིང་དཀའ་བ་མཐོང་བ
དེས་ཡིད་གཏད་ན་རགས་ཤིང་སྣ་བ་མཐོང་སྟེ། ཉི་ཟེར་གྱི་རྒྱལ་མཐོང་བ་དེས་ཡིད
གཏད་ན་ཐུམ་པ་མཐོང་བ་བཞིན། ཐམས་ཅད་མཛྭེན་པས་ཀྱང་ཕྱ་ཞིང་དཀའ་བ
བདེན་པ་བཞིའི་དོན་གཟིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱགས་ཀྱིས་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ
ལས། ཐུང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་བཅས་རབ་ཏུ་དེས་པ་ཡིས། །གཅོ
ཏོའི་དོན་ལ་མི་བསླུའི་ཕྱིར། །གཞན་ལ་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ
ལྟར་རོ། །ཤེས་བྱ་གཞན་ལ་ཉེ་བར་མི་མཁོ་བའི་ཕྱིར་ཐུགས་མི་གཏོད་པ་མ་ཡིན
ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། [ཞེ། སྐབས་] འགལ་ཞིག་ཏུ་ [ཏ། ཅི་ཞིག་ལྟར
] ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གང་རྟེན་གཅིག་མ
མཛྭེན་ཡང་དེ་དང་འཚམ་པའི་ཤེས་ཅན་གྱི་དོན་ [ཞེ། བྱེད་] མི་ནུས་པས
ཐམས་ཅད་མཁོ་བའི་ཕྱིར་ཐུགས་མི་གཏོད་པ་མི་སྲིད་དོ། །འོ་ན་ཐམས་ཅད་མཁོ

རྒྱུ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་དོན་ལ་མི་མཁོ་ལ་གཞན་དོན་ལ་
མཁོ་བ་ལ་དགོངས་པས་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་འཕྲུལ་པ་ཡིན་པས
འཕྲུལ་སྣང་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། གནས་མ་གྱུར་པར་ཤེས་ན་ [ཞ། ཐམས
ཅད་] འཕྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་། གྱུར་པ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཡིན
པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བསྐལ་པའི་བར་དུ་བརྟོད་རྒྱ་ཡང་། །མེ་ལོང་ནང་དུ་ཅིག་ཅར
འཆར། །དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་པ། །མཁྱེན་པའི་སྣང་ཅིག
གཅིག་གིས་མཁྱེན། །བར་སྣང་བས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །
གཉིས་པ་བཟློག་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྟང་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།
འཕྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྟང་ཉིད་དུ
འདོད། ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྟང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་འཕྲུལ་པ་ལ་སྟང་བའོ།།
གཉིས་པ་དགེ་ན། དེ་ལ་རྟོག་པ་རྟོག་མེད་གཉིས། །རྟོག་མེད་ལ་ཡང
ཡིད་དབང་གཉིས། །རྟོག་པ་གསུམ་ཡིན་དྲུག་བཤད་པ། །ལོག
རྟོག་བཟློག་ཕྱིར་ཕྱི་སྟེ་གསུངས། །རྟོག་མེད་གཉིས་ནི་ཟླ་བ་གཉིས་སྟང་ལ
སོགས་པ་དབང་ཤེས་འཕྲུལ་པ་དང་། ཆུ་ལམ་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཤེས
འཕྲུལ་བའོ། །རྟོག་པ་གསུམ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། འཕྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ
ཤེས་པ་དང་། །རྟེས་དཔག་རྟེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །དྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས
བྱ་བོ། །ཞེས་བྱག་ཏུ་ཕྱི་བ་ལ་ [ཞ། ལས་] སྨིག་རྒྱ་ལ་ཆུར་འཛིན་པའི་འཕྲུལ
པ་དང་། བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྟོག་པ་འཛིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཕྱི་རོལ
པས་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་པས་ [ཏ། པ་] དགག་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ

གསུངས་ལ། རྟེས་དཔག་དང་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་
རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། དྲན་ [པ་] དང་མངོན་པར་འདོད་པའི་རྟོག་པ་
གཉིས་མངོན་སུམ་དང་། རྣམས་གཉི་ག་ལ་མ་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་རྣམ་
འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རྣམ་པ་བཞི། །རྟོག་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་གསུམ་
དང་། ། །རྟེན་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན། །རྟོག་པ་མེད་པ་ཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་དགུད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་རྟེས་
དཔག་གི་ཚད་འབྲས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་གཞན་ལྷག་པ་ནི།
ལྟ་དང་ངེས་པ་ཚད་འབྲས་དང་ [ཀ། ཟེར་] ། །མྱ་ཐེག་གས་དགྱེད་པ
བ་དོན་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་མར་དོན་སྟོང་བའི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་ཚད་མ། དེའི
འོག་ཏུ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ཚད་འབྲས་སུ་འདོད་དོ། །ཇི
སྐད་དུ། དང་པོ་ཡོད་པའི་ལྟ་བ་པོ། །ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཅན། །བྱིས་དང
ལྷག་ས་ས་ཁྲོ་འདུ་བ། །དག་པ་དངོས་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། །དེ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་དུ
འདོད། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ཁྲོ་གང་གིས། །དངོས་ཆོས་རིགས་ལ་ས་ཁ་ས་ཁ་རྣམས་སྟ། །ཁྲོ
ནི་ཞེན་པར་ཕྱེད་པ་གང་། །དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི
འཐད་དེ། དོན་དང་མི་འདྲ་ན་དོན་ལ་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །
ཕྱད་ དང་ དོན་ རྟོག་ ཚད་ འབྲས་ འདོད། །རིགས་པ་ཅན་དབང་པོ་དང
དོན་ཕྱད་པ་ཚད་མ་དེ་ལས་དོན་རྟོག་པ་འབྲས་བུར་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དབང
པོ་དང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། དབང་པོ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀུན་དང་ཕྱད་པས་ཀུན
རྟོག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱད་པར་ ཁྱད་ པར་ ཅན་ དེ་ [ཀ། ངེར

] སྒྲ། །ཕྱི་ཕྱག་པ་ཆོག་གི་དོན་དུག་ལས་ཡོན་ཏན་ [ཞེ། ཅན་] ལ་སོགས་
ཕྱིད་པར་འཛིན་པ་ཚད་མ། ཕྱིད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐུགས་རྗེགས་པ
འབྱས་བུར་འདོད་དེ་ཇི་སྐད་དུ། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལ་ཐུགས་རྗེགས་པར་འགྱུར་རོ
ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། ཚད་འབྱས་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་ན་ཡོན་ཏན་གཞལ
བས་ཐུགས་རྗེགས་པར་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པོ་གཞལ་བས་སེར་པོ་བཞིན་ནོ། །
ལ་ལ་དབང་ཤེས་ཚད་འབྱས་འདོད། །ཅན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བནི།
དབང་པོ་ཉིད་ཡུལ་རྣམ་འཇོག་གི་ཚད་མ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་འབྱས་བུར
འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་རྟེན་བཅས། །དེ་ལ་རྟེན
པའི་རྣམ་ཤེས་མིན། །གང་ཕྱིར་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡི། །གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་མིན
ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། དབང་པོ་ཙམ་དོན་སོ་སོར་རྟོག [ཞེ
རྟོགས་] པ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་ཅིང་ཅིམས་པོས་ཡུལ་རིག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་རང་གི་ཚད་འབྱས་ངོས་གཟུང་བནི། དེས་ན་རྣམ་པར་གཞག
འཇོག་གི། །རྒྱུ་འབྱས་གཉིས [ཀ ཉིད་] ལ་ཚད་འབྱས།.....
བཞེད།ཿ །ཚད་འབྱས་གཉིས་བསྒྲེད་བྱ་སྒྲེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་ཡི
བདག་ཉིད་ཡིན། །དེས་ན་འབྱས་བུ་དོན་གཞག་མིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
རྣམ་པར་གཞག་འཇོག་ཅན་ཡིན་པར། རང་ཉིད་བྱེད་པོ་མིན་ན་ཡང་། །དེ་ཡི
དབང་གིས་དེར་བཞག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་གྲུབ་མཐའ
བཞི་དང་སྟེར་ན། དེ་ལ་རང་རིག་ཚད་འབྱས་ནི། །རྣམ་གཞག་གྲུབ
མཐའ་ཕལ་ཆེར་མཐུན། །ཕྱི་ཕྱག་ཏུ་སྒྲ་བ་རང་རིག་མི་འདོད་མོད། རང་རིག
འདོད་པའི་སྟེ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ན་ [ཞེ། མཐུན་ཏེ་] ། རང་ [ཞེ། རིག

] གཞལ་བྱ་ཕྱོང་བར་སྐྱེས་པ་ཚད་མ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པའི་ཐ་སྙད་འབྲས་བུ་
ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་འདོད་ཆགས་སོགས་ཚོར་བཞིན། ।དེར་བདག་ཡུལ་དུ་བཞག
པ་ན། ।གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲས་གནས་པ། ।འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྒྲུར་བར་བྱ།।
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ।འོན་ཀྱང་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་མི་མཚུངས་ཏེ། དོན
རིག་སྒྲ་བས་ [ཞ། བ་] རང་རང་གི ।གྲུབ་མཐའི་སྟོངས་ཀྱིས
ཚད་ འབྲས་ འཛིག ।ཕྱི་བཀ་ཏུ་སྒྲ་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕུག་ཕྲད་སྟང་བའི
དོན་དངོས་གཞལ་བྱ། དོན་མཐོང་བ་ཚད་མ། དོན་རྟོགས་མཚན་ཉིད་པའི་ཐ་སྙད
འབྲས་བུར་སྒྲ་བས་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཐུས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པར
འདོད་དོ། ।མདོ་སྡེ་པས་དོན་ཟློག་ན་མོ་གཞལ་བྱ་དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི
ཤེས་པ་ཚད་མ། དོན་རྟོགས་བརྡུག་པའི [ཞ། བརྡུགས་པ་བའི] ཐ་སྙད་འབྲས
བུར་འདོད་པས་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་འབྲས་གཉིས་དུས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ནོ། ।
སེམས་ཙམ་ པའི་ ལྟར་ ན། གཟུང་ ཐ་ འཛིན་ ཐ་ རིག་ ཐ་ དག ।ཡོད་ ཐ་ མིན་ ཡང
གཞལ་ བྱ་ དང་ ।འཇལ་ བྱེད་ འབྲས་ བུར་ གནས་ ཐ་ འདི ।ཇི་ ལྟར་ སྒང་ བ་ བཞིན
དུ་ བྱས ।ཞེས་ གསུངས་ ཐ་ ལྟར་ རོ ।རྣམ་ བཅས་ ཐ་ དག་ གཟུང་ བར་ སྒང་ བའི་ རང
རིག [ཏ།] ཐ་]]

ན་རྒྱམ་མེད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །གཤེས་ཀ་ལྟར་ཡང་། དོན་དམ་པར་རང་རིག་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཏེ། རྒྱམ་འགྲེལ་ལས། རང་གི་ངོ་བོ་དགྱེད་པ་ན། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན། དོན་རིག་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཏེ། དོན་འཛིག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། ། རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ལ། གང་ལྟར་ཡང་བློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རིག་ལྟར་ན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཚུལ་གཉིས་བརྗོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་དོན་ཤེས་པ་དང་བློ་ཤེས་པའི་ ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ལ། རྒྱམ་རིག་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་ལྟོས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པས་ བློ་གཅིག་ ལ་ མ་ རིག་ པས་ བསླུད་ པས་ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཚུལ་ འདིའི་ རྟེས་ སུ་ འབྲང་ངོ་། །བོད་ཕལ་ཆེར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣྲ་བའི་ རྟེས་ སུ་ འབྲང་མོད། དེ་ནི་དངོས་པོ་སྟོན་པས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པ་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །

དེ་ནི་བཤད་པའི་སྐབས་བདེ་བས་རྟེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་འབྲས་བཤད་ན། གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་དོན་རིག་ པའི་ ལུགས་ ནི། ཡེ་ ཡི་ རང་ མཚན་ གཞལ་བྱ་ ལ། །དུ་ བ་ ལས་ བྱུང་ གཞན་ སེལ་ བློ། །ཚད་ མ་ ཉིད་ ཡིན་ དེ་རྟོགས་ པ། །འབྲས་ བུ་ ཡིན་ ཞེས་ མ།ལས་རྒྱམས་ བཞེད། ། །

ལས་] ལ།ས་ [ཁ། རྟོག་] [ཀ། རྟོགས་] པ་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ། །གལ་
ཏེ་ལྟར་མེ་མེད་ཀྱང་དུ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཕྱིས་སྐྱེས་བྱས་ཕྱིན་པ་ན་མེར
སྣང་བ་སྐྱེ་བ་ནི་དུ་བ་རྒྱུ་དང་མེ་འབྲས་བུར་འགྱུར་བས་རྒྱུ་འབྲས་གོ་བཟློག་པ་མི
ཕྱིད་ལ། དེས་ན་ས་ཆེས་ཅམ་པའི་འབྲས་རྣགས་ལ་ཚད་འབྲས་མི་ཕྱིད་དོ་ཞེ་ན།
མེར་སྣང་བག་ཆགས་སྟེང་པོ་ལས། །དུ་བར་སྣང་བའི་བག་ཆགས
སྐྱེ། ། །དེས་ན་སྐྱེས་བུ་མི་བསླུ་བ། །རྟེས་དཔག་ཡིན་ཞེས་མཁས
རྣམས་བཞེད། །དུ་བར་སྣང་བའི་བློའི་རྒྱུ་མེར་སྣང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟེང་པོ
ཅན་དེ་དང་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་བག་ཆགས
གསལ་བར་སད་པ་ཅན་སྲིག་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་མེར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད
པར་ནུས་པ་དཔོག་ལ། དེས་སྐྱེས་བུ་མི་བསླུ་བས་རྟལ་འབྱོར་སྒྲུབ་ [ཁ། པ་བའི
] པའི་རྟེས་དཔག་གྱུབ་བོ། །སྒོ་བ་དཔོན་ཤ་ཀ་བློ་ལ་ས་ཁོག་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ
དཔོག་པ་ན་དཀར་བ་ཡིན་ལ་ཆེས་ཀྱི་མེ་དཔོག་པ་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཅིང་།
གཞན་མེད་ན་མི་བསླུ་བ་གཉིས་ཀ་མཚུངས་ས། །དེས་ན་མེར་སྣང་བའི་བློ་སྐྱེད
ནུས་པའི་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེ་བས་དུ་བར་སྣང་བའི་བློ་མེ་ལས་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་མེ
དངོས་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུའི་ཆོས་དཔོག་པའི་འབྲས་རྣགས་ཡིན་ནོ་ཞེས
གསུང་ངོ་། །རང་གི་ལུགས་འདི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལའང་དུ་བར་ སྣང་ བའི
བློས། །བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་ཅན། །མེར་སྣང་བ་ཡི་བློ་ཞིད་ནི། །
རྟོགས་འགྱུར་མེ་ཞིད་མ་ཡིན་ནོ། །ས་ཆེས་རྒྱུ་དེར་རྟུང་བག་ཆགས་ཀྱི། །སྟེང་པོ
ཅན་ཞིད་དུ་བར་ནི། །སྣང་བའི་བློ་ནི་གསལ་བྱེད་པ། །དེས་ན་མེ་ལས་དུ་བ
ཡིན། ། །མཁས་པ་རྣམས་ལ་བརྩད་འདི་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་མངོན་སུམ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད

པ་སྟེ་དགུ་པའོ།།

།།གཉིས་པ་རྟེས་དཔག་ཚད་ནི། རྟེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་ངོན་ནི། །ཚུལ་གསུམ་རྒྱས་ལས་ངོན་མཐོང་ཡིན། །རྟེས་དཔག་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་ངོན་དང་གཞན་གྱི་ངོན་ཏོ། །དེ་ལ་རང་ངོན་ནི་རྟེས་དཔག་མཚན་ཉིད་བཤད། །དེ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་རང་བཞིན་ཅེས་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཚུལ་གསུམ་བཤད་རྒྱས་ལས་གཞལ་བྱ་རྣམ་པའོ། །རྟེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་མཚན་ཉིད་ལོགས་པ་མི་དགོས་ཏེ།

རྣམ་གཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་གིས་རྟོགས་པའི་རྒྱས་དང་། དེས་རྟོགས་པའི་བསྟན་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་ཀྱི་ལྟེས་གཞི་ངོས་གཟུང་བ། དེ་ལ་ལྟེས་པའི་རྒྱས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །ལྟེས་གཞི་ལའང་། ཚུལ་དང་པོའི་ལྟེས་གཞི་ཕྱོགས་དང་། རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྟ་གི་ལྟེས་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དེ་དག་ལྟེས་གཞིར་འཇོག་པའི་འཐད་པ་སྟེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། རྟེས་སུ་དཔག་བྱའི་སྒྲ་དོན་སྤྱིར་བསམ་པ་དང་། སྒྲབས་སུ་བབ་པའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེས་སུ་དཔག་པའི་ [ཀ། བྱའི་] སྒྲ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ། གང་དུ་འཇུག་པའི་གནས་སྒྲབས་ཀྱི་ངེས་པ། ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་དོ།། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི། །ཆོགས་དང་""""

[ཁ། པ་] བཏོད་ལ་དངོས་མེད་ཡིན། །དེ་ཡི་ཕྱོགས་རེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། །ཡ་གྱལ་གཉིས་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག །རྒྱ་གཙོའི་གཞུང་ལས་ཕྱོགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། རྟེས་སུ་དཔག་བྱ་ཞེས་གང་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་

རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ལ་དེ་དག་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། ཤེས་འདོད་
ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གཉིས་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་ལ། དེ་དག་གི་
ཚོགས་དོན་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་སྟེ། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་
ཚོགས་པ་ཉིད། །ཡིན་ཕྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དག །གཅོ་བོ་མིན་ཡང་ཕྱོགས
གཅིག་ཕྱིར། །བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཤེས
འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་པར་སྨྲོན་དགོས་ཀྱིས། ཕྱོགས་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ
དང་། རྟེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི། འདིར་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན
པའི་ཆོས་ཅན་ [ཀ། ཏ] ཞེས་བྱ་བ་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། རིས་མཐུན
པ་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཆོས་ལའང་འཇུག་པར། གཏན་ཚིགས
བསྒྲུབ་བྱའི་རྟེས་འགྲོ་བ། །བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ན་མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ལ
ཚོགས་དོན་ལའང་། བསྒྲུབ་ བྱ་ བརྗོད་ ཕྱིར་ ཕྱོགས་ ཀྱི་ ཚོག །བརྒྱུད་ པ་ ཡིས་ ཀྱང
ནུས་ པ་ མེད། །ཅེས་ གསུངས་ པས་ སོ། ། དེ་ དག་ ལས་ གཞན་ ལ་ མི་ འཇུག་ སྟེ། ཐུབ
དོན་ ཅིས་ པ་ ལ་ གྲགས་ པ་ ཚད་ མ་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། ། གཉིས་ པ་ ནི། ཏོ་ ན་ ཕྱོགས
ཆོས་ ཞེས་ བརྗོད་ པ་ ན་ ཆོས་ ཅན་ ཀྱི་ ཆོས་ ས་མ། ཆོས་ ཀྱི་ ཆོས་ ས་མ། ཚོགས་ དོན་ ཀྱི
ཆོས་ ཡིན་ ཞེས་ འཇུག་ པ་ འཆོལ་ བར་ འགྱུར་ རོ་ ཞེ་ ན་ མི་ འགྱུར་ ཏེ། ཐུ་ ཐམས་ ཅད
ཐུ་ཚས་ ཀྱི་ སྟོ་ བས་ ཀྱིས་ གོ་ བའི་ ཕྱིར་ རོ། ། དེ་ འང་ རྟེས་ སུ་ དཔག་ བྱ་ ལ་ ས་ པ་ ཐུ
འཇུག་ པའི་ ཐུ་ ཚས་ གསུམ་ ལས་ གཏན་ ཚིགས་ ཀྱི་ མཚན་ ཉིད་ གཏན་ ལ་ འབེབ་ པ
ལ་ ཞེས་ འདོད་ ལ་ འཇུག་ ལ། ། ཁྱབ་ པའི་ ཐུ་ ཚས་ སུ་ ཆོས་ ལ་ འཇུག་ ཅིང་ བསྒྲུབ་ བྱའི
ཐུ་ ཚས་ སུ་ ཚོགས་ དོན་ ལ་ འཇུག་ པས་ མི་ འགྲུལ་ ཏེ། ས་ ཆེ་ ཕའི་ ཐུ་ ཚ། ། དེ
ལ་ གཏན་ ཚིགས་ ཀྱི་ མཚན་ ཉིད་ གཏན་ ལ་ འབེབ་ པའི་ ཐུ་ ཚས་ ཞེས་ བྱ་ བ། ། ཁ་ ཅིག
ཏུ་ གས་ ཐ་ ཡི་ མཚན་ ཉིད་ ཚུལ་ གསུམ་ དང་ ། མཚོན་ བྱ་ གཏན་ ཚིགས་ ཀྱི་ འཕྲེལ་ ཕ
ངེས་ པར་ བྱེད་ པ་ ལ་ ཟེར་ ཀྱི་ ཚུལ་ དང་ པོ་ གཏན་ ལ་ འབེབ་ པ་ ལ་ མ་ ཡིན་ ཏེ།

རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་ཚུལ་དང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཞེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
དེ། ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲབས་ཡིན་པས་འཇུག་པ་འཚོལ་
བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི
སྒྲབས་ཚུལ་དང་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་གྱུབ་ན་གཏན་ཚིགས་ [ཞ།རྒྱས་] གྱུབ
པ་དང་། མ་གྱུབ་ན་མ་གྱུབ་ཅེས་ཟེར་བས་གྲགས་པས་ཞེ་བ་དང་། འདིར་དང་པོ
གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས་སྒྲབས་ཀྱི་ཞེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གསུམ་པོར·····

[པོ་] རེ་རེ་ལ་འང་སྒྲབས་གསུམ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚོན་བྱའི
འབྲེལ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ དངོས་པོར་རིག་པ་དང་།
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲབས་སོ། །དེ་དག་དཔེར་བརྗོད་པ
ཤེས་པར་སྣང་བ། །དེ་ལྟར་དགུ་ཕྱུགས་ཡོད་པའི་བཏགས་པ་བ་ཀ་ཞིས་ཀྱི་ སྒྲབས
དང་པོ་ལ་བརྟེན [ཞ། བཏགས་] མིང་འཇུག་ལ། སྒྲབས་ཕྱི་མ་ཀ་ཞིས་ལ་རང
མིང་གིས་བརྗོད་དེ། སྔར་བརྗ་བཏགས་པ་བདུན་པར་བྱེད་ཅིང་གསར་དུ་བཏགས་པ
ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་དེ་ལྟར་མ་ངེས་ཏེ། གྲགས་པའི་སྟོབས
ཀྱིས་ སྒྲབས་ཡིན་ན་གང་ལྟར་ཡང་གོ་བས་བསྟན་བཅོས་ཚེན་པོ་རྣམས་ལས་ཅི
རིགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་ལ
གཞིས་ཏེ། དངོས་ མིང་ བཏགས་ཀྱི་ ཁྱད་ པར་ དང་ དངོས་ དང་ བཏགས་ པའི
ཆོས་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་ པར་ འདོད་ པས་ སྟོན་ སྒྲར་ བ། །དེ
ཉིད་གོ་བ་དངོས་ཀྱི་ཡིན། །དེ་བཏེན་ཏུ་མཚན་འགའ་ལས·····
གཞན། །རྗེགས་པ [པས་] བཏགས་པའི་ཀྱི་ཡང་ངོ་བོ། །དོན
ལ་ཇི་བོས་གྲྭ་པའི་ཀྱི་ཡང་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དགོས་པ་དང་ཏུ་མཚན
གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདོད་ཏུལ་བས་ཐོག་མར་སྒྲར་བས་ [ཞ། བ་] དངོས

མིང་ཡིན་ཞིང། དེས་དོན་གོ་བ་ན་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱམ་པ་འཆར་ལ། གཞན་ལ་
གྲགས་པའི་མིང་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་ལ་སྒྲུར་བ་བཏགས་
མིང་ཡིན་ཞིང་དེས་དོན་གོ་བ་ཡང་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱམ་པ་འཆར་ཏེ། དབེར་ན་
ནོག་ལྟོག་ཤལ་ཅན་ལ་བ་ལང་དུ་བཏགས་པ་དངོས་མིང་དང། མི་བླུན་པོ་ལ
བཏགས་མིང་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་བརྟ་འདོགས་པ་དང་དོན
གོ་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་ཚང་སྟེ། རྒྱམ་འགྲེལ་ལས། ལན་ཁྱལ་མེད་ཅན་ཤེས་དང
པོ་ཡི། །བརྟ་ཡི་སྒྲོད་ཡུལ་གང་ཡིན་དངོས། །ཞེས་བྱ་བ་དང། ལན་ཁྱལ་རྟོགས·····

[རྟོག་] ཅན་གཞན་ཕལ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ར། ། རྒྱན་པོ་ལ་ནི་བ་ལང་ཞེས། །རྟེས་འབྲེལ་རྒྱ་མཚན་འགའ་ལས་འདོད། །
དོན་ཅམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འགྱུར་ཏེ། །སྒྲ་ནི་རང་གི་དོན་ལ་གནས། །ཞེས་བཤད་པ
ལྟར་ར། ། །གཉིས་པ་དངོས་དང་བཏགས་ཆོས་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཆོགས
དོན་ལ་དངོས་ཆོས་བསམ་པ་ནི། ཆོགས་དོན་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ། །མ་བས
པ་རྒྱས་ ལ་ གདོད་ ནས་ གྲུབ། །ཆོགས་དོན་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་གདོད་མ་ནས
སུ་སྟེགས་ཚུན་ཆད་ལ་གྲུབ་པས་དངོས་མིང་དུ་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་སྣོད། །
གཉིས་པ་ཡ་ཀྱལ་གཉིས་ལ་བཏགས་ཆོས་བསམ་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདོགས
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བཏགས་ པ་ ལ་ ནི་ འདུ་ ཀ་ དང་ ། །འབྲེལ་ ཕའི་ རྒྱ
མཚན་ གཞན་ ལ་ ལྟོས། །བཏགས་མིང་ལ་འདུ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་སྣོན་བྱ
རོག་ཏུང་ངམ་སྐྱེས་བུ་ཞེང་གི་ལྟ་བུའོ། །འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའང་གཉིས
ལས། རྒྱ་འབྱས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ནི། རྒྱ་མིང་འབྱས་བུ་ལ་བཏགས་པ་ཉེ་མའི་འོད
ཟེར་ལ་ཉེ་མ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང། འབྱས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་ཆང་ལ་ཁྱོས་པ
ཞེས་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོགས་པའི་འབྲེལ་པའང་སྤྱིར་རྒྱ་འབྱས་ལས་མ་འདས

མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐུན་མོང་བ་ཟིར་བ་ལྟར་དཔེར་བརྗོད་ན། རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཆོག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཆོགས་པའི་མིང་ཡ་གྱལ་ལ་བཏགས་པ་དང་། རྟའི་སྒྲའམ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཡ་གྱལ་གྱི་སྒྲ་ཆོགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྒྱང་པ་གཉིས་ལ་རྟེས་སུ་དཔག་བྱའི་མིང་བཏགས་པ་ནི་རྟེས་སུ་དཔག་བྱའི་ཕྱོགས་རེ་ཡིན་པའི་

རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཏེ་རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རས་ཡུག་ཏུ་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ།། གཉིས་པ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྒྲ་པ་དག་གིས། དགོས་པ་མེད་པར་གཙོ་བོ་ཡི། ། །སྒྲ་དོན་ལས་འདས་འདོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་དགོས་པ་མེད་པར་གཞན་གྱི་མིང་གཞན་ལ་འདོགས་པ་མི་འཐད་ཅེ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ [ཅ།གསུམ་] ལས། ། དང་པོ་ཆོས་ལ་བསྒྲུབ་བྱར་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཆོས་ ལ་ བསྒྲུབ་

བྱར་མིང་བཏགས་པ། །འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ། ། ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤང་ཕྱིར་རམ། །སྟེབ་སྦྱོར་ངོར་བྱས་བཏགས་པ་ཡིན། ། །དེའང་གཏན་ཚིགས་ཆོས་ཀྱི་རྟེས་འགྲོ་བ། ཞེས་བརྗོད་ན་འགལ་བའི་ཆོས་ལའང་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་སྤོད་པས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱའི་རྟེས་འགྲོ་བ་ཞེས་གསུངས་ལ། འགལ་ཞིག་ཏུ་སྟེབ་སྦྱོར་གྱི་ངོར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་ལ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི་ བཏགས་པའི་དགོས་པ་དངོས་དང་། མ་བཏགས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཚུངས་པ་སྤང་ བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་བརྗོད་ན་འཁྲུལ་གཞི་ཡོད། ། མཐའ་རྣམས་ བཀག་ ན་ ཡུན་ རིང་ འགོར། །དངོས་ མིང་ བརྗོད་ ན་ ཐེག་ས་ཐོ་ཤས། །བདེ་བླག་རྟོགས་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཞེས་གསུངས། །

ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཚུལ་དང་པོ་ལ་མི་གོ་བར་མཐུན་དགེ་ཆོས་ཅན།""
ནམ་མི་མཐུན་དགེ་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པའང་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ལོག
རྟོག་སྐྱེ་ལ་ [ཀ། དེ་སྐྱེས་ན་] སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལའང་རྟགས་མཐུན
དགེ་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་དང་པོ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ཀ་ཚང
བས་ཡང་དག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནམ་སྟམཔའི་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་ལ་དེ་བསལ
བའི་ཕྱིར་ཤེས་འདོད་ལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་བཏགས་སོ། །
རྗེ་སྐོང་དུ [ཁ། རྣམ་རིས་ལས་] ། ཕྱོགས་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དགོས་པ་མེད་པའི
ཕྱིར་ཏེ་བར་གདགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས
དགག་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཆོས་ཅན་ལ
ཡོད་པ་ཚུལ་དང་པོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་མཐུན་དགེ་ལ་མི་གོ་སྟེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ
ཡོད་ཅེས་བྱ་བའང་དེའི་ཆས་ཁྱབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པས་མཐུན་དགེ་ལ་ཡོད་པར
བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཚུལ་དང་པོ་ཉིད་གོ་བར་འགྱུར
རོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། མཐའ་དེ་ལྟར་འགོག་ན་རྩོད་པ་བརྒྱུད་པས་ཡུན་རིང་དུ
འགོར་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཟེར་རོ་ཞེས་བཤད་དགོས་པས
སོ། ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གྲུབ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་དུ་དོགས་པའི་ཕྱིར
རོ། ། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྩོད་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡན་གཏིས་པ་བཤད་པ་ན
ཚུལ་དང་པོ་ལ་གོ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་ན་གོ་ཡང་ཡན་གཅིག་གིས
གོ་བ་ལ་གཏིས་བརྗོད་པ་ཉིད་མི་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། སེན་མོས་ཆོད་པ་ལ་སྟ་ཏེ
ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ
བདེན་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་ན་བརྟགས་མིང་དུ་འགྱུར་བས། གཏིས་ཀ་ལྟར་མི
བརྗོད་པར་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་རང་མིང་ནས་སྨོས་ན་གོ་བདེ་མོད།

ཁར་ཟན་འཇུད་པ་ལ་ལྷག་པ་བསྐོར་ཅི་དགོས་སྙམ་ན། དངོས་མིང་དེ་ལྟར་བརྗོད་
ན། མི་འགྱུར་པ་ཅི་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཆོས་རྣམ
འགྲོ་ལྟོག་པ་ཞེས་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ཡི་གེ་མི་མཉམ་པས་མི་བདེ་བ་དང་।
ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ལེའུར
བྱས་པ་མི་འགྲིགས་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཏང་སྙོམས་སུ་མཛད་དེ། གཏན
ཚིགས་ཕྱིགས་པ་ལས། ཤུགས་ཀྱིས་དོན་གོ་ཡང་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཅམ་ཡི་གེ
མཉམ་པས་བསྒྲུབ་དཀའ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབས་པ་ཡིན་པོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སྟེབ
སྒྲོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། ཡི་གེ་ཉམས་པ་བློའི། སྟེབ་སྒྲོར་ཉམས་པ་དེ་ལྟ་མ
ཡིན་པོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་ཞིང་བརྗོད་དཀའ་བ་དེ
དག་དོར་ནས་ལོག་རྟོག་མེད་ཅིང་བརྗོད་སྣ་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་བརྟགས

[ཀ། བརྟགས་] མིང་གིས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བཏགས་པ་ལ་མ་བཏགས
པའི་ཕྱོགས་དང་མཚུངས་པའི་ཁྱོད་པ་སྲང་བ་ནི། ཕྱོགས་ དང་ ཆོས་ ཅན
མཚུངས་ཤེ་ན། །གཟུགས་ པའི་ སྒོ་ནས་ ཁྱད་ པར་ ཡོད། །བ་ཅིག་ཆོག
བརྗོད་བའི་མོད། དོན་ལ་ལོག་རྟོག་མི་ཁེགས་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཤེས་འདོད་དང
ཆོས་དང་ཆོགས་དོན་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པས་ཕྱོགས་ [ཁ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅིས
བརྗོད་པ་ན་] ཆོས་དང་ཆོགས་དོན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་པའང་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན
ནམ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་ཞིང། དེ་སྐྱེས་ན་མིག་གིས་གཟུང་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར
བསྒྲུབ་པའང་རྟགས་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་དང་པོ་དང། རྗེས་སུ
འགྲོ་ལྟོག་གཉི་ག་ཚང་བས་ཡང་དག་པའི་རྟགས་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་སྤ
ས་བཞིན་དུ་སྐྱེའོ་ཞེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་སྒྲ་ཡིན་པ་བདེན་ཡང
ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དང་འབྲེལ་པ་ན། སྤྱི་ལ་མི་འཇུག་པར་བྱེ་བྲག་གིས་ཐོབ་སྟེ།

དབེར་ན་ལག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་མི་དང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ལ་འཇུག་ཀྱང་ལྡན་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དང་འབྲེལ་པ་ན་གཞན་ལག་པ་དང་ལྡན་ཡང་ལག་ལྡན་གྱི་སྒྲ
མི་འཇུག་གི་གླང་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་དེ་དང་མི་མཚུངས
ཏེ་ཆོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲ་ཡིན་པ་ [པས་] སྟ་མ་དང་འདྲ་ལ། ཆོས་ཞེས་བྱ
བའི་ སྒྲ་ དང་ འབྲེལ་ ཡང་ ཚུལ་ དང་ པོ་ ཁོ་ ན་ ལ་ མི་ འཇུག་ གི་ མཐུན་ དེ་ དང་ མི
མཐུན་ དེ་ གཉིས་ ཀ་ ལའང་ ཆོས་ ཅན་ ཀྱི་ ཆོས་ ཞེས་ འཇུག་ སྟེ། ད་ལེར་ ན་ མགོ་ བོའི་ སྒྲ
ས་ ལྟ་ ན་ ཞེས་ བྱ་ བའི་ ཚིག་ དང་ འབྲེལ་ ཡང་ བྱ་ ཕྱག་ གླང་ པོ་ ཆེ་ ལ་ ཏ་ ཀ ཏི ཀ ་ ལ
མི་ འཇུག་ ཀི་ མགོ་ ཡོད་ པ་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ མགོ་ ལྟ་ ཞེས་ འཇུག་ སྟེ་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ དེ
ལྟར་ གྲགས་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། ། དེས་ ན་ སྒྲའི་ དོན་ ངེས་ པ་ ལ་ གྲགས་ པ་ ཉིད་ ཚད་ མ་ ཡིན
པས་ ཆོས་ ཅན་ གྱི་ ཆོས་ ཞེས་ བརྗོད་ ན་ གཞུམ་ ཀ་ ལ་ གྲགས་ པས་ ཐེ་ ཚོམ་ ཟ་ ལ
ཕྱོགས་ ཆོས་ ཞེས་ བརྗོད་ ན་ མུ་ སྟེགས་ ཚུན་ ཆད་ ལ་ ཚུལ་ དང་ པོ་ ཁོ་ ན་ གྲགས་ ཀྱི
གཉིས་ པོ་ ལ་ མ་ གྲགས་ པས་ ཐེ་ ཚོམ་ མི་ སྲིད་ དེ། སྒྲའི་ བསྟན་ བཅོས་ ལས། མཚོ
ལྟུམ་ལ་ [ལས་] ནི་ མཚོ་ སྐྱེས་ ཞེས། ཁྱུ་ མཚན་ སྨོ་ ནས་ འདིར་ མི་ བརྗད། ཁོན
གྱི་ ཁྱུ་ མཚན་ མཚུངས་ ན་ ཡང་ ། གྲགས་ པའི་ སྨོ་ ནས་ མཚུངས་ ཆ་ ཡིན། ཞེས
བཤད་ ལ། ནམ་ འགྲེལ་ ལས། འགྲོ་ བའི་ ཕྱིར་ དང་ ལག་ ལྟན་ ཕྱིར། ཀུ་ ཅན་ གླང་ པོ
རྟེས་ དགོག་ བྱེད། ། འདི་ ཡི་ སྒྲ་ ཡི་ བརྗོད་ བྱ་ ནི། ། གྲགས་ པས་ ཡིན་ གྱི་ བརྗོད་ འདོད
ཡིན། ། ཞེས་ གསུངས་ པ་ དང་ གཅད་ གཅིག་ གོ། ། དེ་ བཞིན་ དུ་ རྒྱགས་ རྟེས་ སུ་ དཔག
བྱ་ ལ་ ཡོད་ པ་ ཚུལ་ དང་ པོ་ ཞེས་ བརྗོད་ པ་ ལ་ འདིར་ ཤེས་ པར་ བྱའོ། །

ཆོས་ དང་ འབྲེལ་ བའི་ ཕྱོགས་ ཀྱི་ སྒྲ། ། རྩོད་ གཞི་ ཉིད་ ཡིན་ ལག་ ལྟན
བཞིན། ། ཆོས་ དང་ འབྲེལ་ ཡང་ ཆོས་ ཅན་ སྒྲས། ། དེས་ པར་ མི་ ནུས
མགོ་ ལྟན་ བཞིན། ། བསྟན་ བའི་ ཆོགས་ སུ་ བཅད་ པའོ། །

འདི་ལས་གཞན་པའི་ལན་འདེབས་པ་མང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱི། གྲགས་པའི་སྒྲ་ལ་དངོས་པོ་སྟོན་བས་ཞུགས་སུ་རྩོད་པ[དང་]། དཔེར་ན་ལག་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་མིའང་ལག་ལྟན་དུ་ཐལ་ལག་པ་དང་ལྟན་ཡང་མ་ཡིན་ན་གླང་པོ་ཆེའང་ལག་ལྟན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་རྩོད་པ་དང་མཚུངས་པས་ལྟ་རྟགས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་དཔྱོད་ཁོ་བོས་མ་བཀོད་དོ། །དེས་ན་འདིར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཞིང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། ཆོས་ དང་ ཆོས་ ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་ཞིད། །མ་ཡིན་མཚན་ཞིད་མེད་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཞིད་གྲུབ་བས་ལ་མེད་ལ་དཔག་བྱར་བརྒྱང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡ་ཀྱལ་གཞིས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞིས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་དོན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅེས་པར་བྱ་བ་ནི། འདོད་པའི་སྒྲ་ལས་བྱེད་པོ་བྱ་བ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ལས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་ལ་འགལ་བའི་ རྩོད་ གཞི་ ལ་མ་ཁྱབ་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །བྱེད་ པ་ ཡོངས་ བྱ་ བར་ གྱུར་ ཏ་ འདོད་བཞིན་པའི་བློ་འདིར་མ་ཡིན་ཏེ་གློ་བུར་བའི་རྟེས་དཔག་གམ་ལོག་རྟོག་དང་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་གཞི་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་བས་ལ་མེད་པའི་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའང་སྒྲ་མི་སྙན་ཀྱི་ཁང་བཟང་ལ་ སོགས་ པ་ སྐབས་ སུ་མ་ བབ་ པའང་ ཁྱབ་ ཆེས་ པས་ མ་ ཡིན་ ནོ། །དེས་ ན། དཔག་ གཞིར་ བརྒྱང་ ཏ་ ཤེས་ འདོད་ ཡིན། །ཤེས་འདོད་ཀྱི་མཚན་ཞིད་ཚད་ མས་ གྲུབ་ བས་ལ་ མེད་ ལ། དཔག་ གཞིར་ བརྒྱང་ ཏ་ ཞེས་ བྱ་ ཏ་ ཡིན་ ལ། ཅི་ ཟག་ ཏུ་ རང་དོན་ ཀྱི་ ཤེས་ འདོད་ ནི་ ཆོ་ལ་ བས་ བརྒྱང་ ཏ་ ཡིན་ ཞེང། གཞན་ དོན་ ནི་ ཕྱིར་ ཆོ་ལ་ ཀྱིས་ བརྒྱང་ ཏ་ ཡིན་ ནོ། །དེ་འདང་ སྒྲ་ ཏྲ་ ཁ་ ཁམ་ མི་ ཏྲ་ ད་ཕྱོད་ ཀ་ ན་ ཆ་ ཏྲ་ ཁ་ ལོ་ ཏྲ་ ཕ་ ཚོམ་ དང་ ལྟན་ ཏ་ ལ་ འཇུ་ ལ། ཕ ེས་ ད་ ཕ་ ཁ་ ཕ ོ ས ། ལ ོ ད ་ ས ། ། །

གཅོད་པ་ནི་མ་རྟོགས་པ་འགལ་ཞིག་ལོག་རྟོག་ཉིད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ།།

དེ་ལ་གྲུབ་པ་ཡོད་གས་ཆོས་སོ། །ཤེས་འདོད་ལ་རྒྱས་མངོན་སུམ་མམ་རྟེས་

སུ་དཔག་པས་གྲུབ་པ་ནི་ཚུལ་དང་པོ་ཡོད་གས་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ རྟེས་ སུ་འགྲོ་ ལྟོག་ གཉིས་ ཀྱི་ ལྟོས་ གཞི་ མཐུན་ ཡོད་གས་ མི་ མཐུན་

ཡོད་གས་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་ལུགས་དགག་ རང་ལུགས་དགོད། དེ་དག་ལ་ཆོད་པ

སྒང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་ཡོད་གས་ སྔ་མ་བརྗོད་ན། བསྒྲུབ་ བྱའི་ ཆོས

ལྟན་ མི་ ལྟན་ ལ། །མཐུན་ ཡོད་གས་ མི་ མཐུན་ ཡོད་གས་ ཞེས་ ཟེར། ཁ་ཅིག

སྨྲོ་བ་ དཔོན་ ཤཱཀྱ་ བའི་ རྟེས་ སུ་ འཇུག་ནས་ བསྒྲུབ་ བྱའི་ ཆོས་ དང་ ལྟན་ པ་ མཐུན

ཡོད་གས། ། མི་ ལྟན་ པ་ མི་ མཐུན་ ཡོད་ཀ་ ཞེས་ ཟེར་ ལ། བསྒྲུབ་ བྱའི་ ཆོས་ ཀྱང་ རྒྱས

ཀྱིས་ བསྒྲུབ་ནུས་ ཅམ་ མ་ ཡིན་ ཀྱི། ཤེས་ འདོད་ ལ་ ད་ཕན་ ཐུར་ བཟུང་ བའི་ སྒྲ་ ངོས

མེ་ཏམ་ མི་ རྒྱ་ པ་ ལ་ ས་ཁོ་ ཡ་ ཡིན་ ལ། ལྟན་ པའི་ དོན་ ཡང་ ཤེས་ འདོད་ ལ་ ཇི་ ལྟར

བསྒྲུབ་ ལུགས་ ལྟར་ ལྟན་ པ་ སྟེ། ད་ ཁས་ མེ་ བསྒྲུབ་ ཡ་ ན་ ཆོ་ཀ་ ཡ་ ཁ་ཅིག་ ཡ་ ད་ང།

རང་ ཕན་ ཀྱི་ ཤ་ ཀ་ ཡ་ ངོ་ ཏ ཁ ར ། ལ ོ ག ་ ཡ ་ ལ ་ ཐ ཇ ེ ན ་ ཡ ་ ན ་ ར ང ་ ལ ོ ག ་ ལ ་ ཐ ཇ ེ ན ་ ཡ ར ་ ལ ྟ ན ་ ནི ་ ཤ ེ ས ་ ཟ ེ ར ་ ར ། ། ཁ ་ ཅ ི ག ་ ཐ བ ས ্ ག ྲ ུ ཕ ་ ཏ ེ ། ཆ ོ ས ་ ཀ ྱ ི ས ་ ས ྟ ོ ང ་ མ ི ་ ས ྟ ོ ང ་ ལ ་ ལ ོ ག ་ ལ ོ ག ་ ཏ ེ ། ཁ ོ ན ་ ཏ ེ ། ཁ ོ ད ་ ལ ས ་ ཆ ེ ས ་ ཆ ེ ས ་ ལ ས ། ། ཡ ོ ད ་ ག ཡ ོ ད ་ ཀ ྱ ི ས ་ ད ང ོ ས ་ ཤ ེ ས ་ ལ ་ ད ེ ། ། ཡ ོ ད ་ ག ཡ ོ ད ་ ཀ ྱ ི ས ་ ཤ ེ ས ་ ལ ་ ཡ ོ ད ་ ག ཡ ོ ད ་ ཀ ྱ ི ས ་ ས ྒ ྲ ས ་ ལ ་ [ཁ ། ཤ ེ ས ་ ཏ ྱ ེ ས ་ ཅ ད ་ ཕ ྱ ེ ས ་ ལ ་ ཡ ོ ད ་ ག ཡ ོ ད ་ ཀ ྱ ི ས ་ ས ྒ ྲ ས ་] ། ཁ ་ ཆ ོ ས ་ ཆ ོ ད ་ ད མ ། ལ ྟ ོ ག ་ ཐ ་ ལ ་ ཁ ་ ཆ ོ ས ་ ཆ ོ ད ། ། ད ང ་ ཕ ོ ་ ལ ྟ ར ་ ན ་ ས ྟ ོ ང ་ ཉ ིད ་ མ ེ ད ་ ད ག ག ་ ཏ ུ ་ ཐ ཡ ོ ད ་ ཕ ེ ། ། ཐ ེ ས ་ ཕ ེ ། ། ཕ ྱ ེ ས ་ ཡ ོ ད ་ ག ཡ ོ ད ་ ཡ ིན ་ ན ་ ཐ ེ ས ་ ཕ ེ ། ། ཐ ེ ས ་ ཕ ེ ། ། ཕ ྱ ེ ས ་ ཡ ོ ད ་ ཀ ྱ ི ས ་ ད ང ་ ཡ ོ ད ་ ཀ ྱ ི ས

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་བྱམ་པའི་བདེན་དངོས་དང་རྒྱ་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་བས་གཉིས་ཀ
མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་བྱམ་པའི་རྫས་གཉིས་གང་ [ཞ། གཉིས་ཀ] ཡིན་པ་དང
ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱང་པོ་གསུམ་པར་འགྱུར་ན་གང་རྫུང་དུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པ་ཉམས་སོ།།
ཡང་ལྷོག་པ་ལ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ན་བྱས་པས་མི་རྒྱ་པ་བསྟུབ་པའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་ཅམ
ལྷོག་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་རྒྱ་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན
མི་རྒྱ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་ཅམ་ལྷོག་གཉིས་ཡིན
པའམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་ལྷོག་པ་ལ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པ་ཉམས་སོ། །དེས་ན་གང
ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་དགོངས་པ་ལ [ཞ། ཞེས་དོགས་པ་ལ་] །
ཚད་མའི་ཡུལ་མི་ཤེས་པ་འགལ། །རྫས་ལྷོག་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྟྭ། །
ཚད་མའི་ཡུལ་མི་ཤེས་པའི་བོད་འགལ་ཞེག་མེ་དང་མི་རྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་རྫས
ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་བསྟུབ་པ་ [ཞ། པ་ན་] རྫས་ལ་ཁ་ཚོན་ཆོད། ལྷོག་པ་ལ
ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་སྲིད་ཀྱང་མི་སྐྱོན་ཏེ་ལྷོག་པ་ལ་དགག་སྟུབ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཏན་ཚིགས་དང་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་ལ་སོགས་པ་ལྷོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས
བསྟུབ་པའི་ཚེ་ལྷོག་པ་ལ་ཁ་ཚོན་ཆོད། རྫས་ལ་ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་སྲིད་ཀྱང་མི་སྐྱོན
ཏེ།ཁ་ རྫས་ལ་དགག་སྟུབ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་།
རྫས་ཆོས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལྡན། །ལྷོག་ཆོས་རང་ལྷོག་རྟེན་ཅེས
ཟེར།ཁ །ཁ་ཏོ་དབྱེར་མེད་དང་ཐ་དད་ལྡན་པར་བསྟུབ་པ་གཉིས་དང་ལྷོག
པའི་ཆོས་རང་ལྷོག་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་བྱས་པས་མི་རྒྱ་པ
བསྟུབ་པ་ཏོ་ཏོ་དབྱེར་མེད་དང་། ཏུ་བས་མེ་བསྟུབ་པ་ཐ་དད་ལྡན་པ་དང་། བྱས
པའི་རང་ལྷོག་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བས་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྟུབ་པ་ལ་སོགས་པ་རང

ལྷོག་ལ་བརྟེན་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་དག་གི་སྨོན་པའི་དོན་གསུམ་ཞིང་ཀྱང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དང་རྒྱས་གཞིས་ཡང་དག་གི་སྐབས་སུ་མཐུན་ཕྱོགས། འགལ་བ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ངེས་པ་ལ་ཅི་རིགས་པར་འཇུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞིས་པ་དེ་དག་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱོགས་གཞིས་སུ་ཆོས་ཆོད་པ་མི་འཐད། རྫས་ལྷོག་ཕྱེ་སྟེ་བསྒྲུབ་པ་མི་འཐད། བྱ་བྱག་ཏུ་རང་ལྷོག་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཞིས་ལས། ཕྱོགས་གཞིས་སུ་ཆོས་མི་ཆོད་པ་ནི། རྫས་ལྷོག་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་ན་ཡང། ། ཕྱོགས་གཞིས་ཞིང་དུ་ངེས་མི་ནུས། །གཞིས་ལ་འཇུག་པའི་རྫས་ལྷོག་ཀྱང། ། མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲུབ་པར་མཐོང། ། རྫས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ན་རྫས་ལ་ཁ་ཆོད་ཆོད་ན། ལ་མེ་ལྟན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ན་ [ཞ། ལ] སྒྲ་བོའི་རྫས་རྒྱས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ། སྒྲ་བོའི་རྫས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་ཐུན་པའང་མ་ལྟན་དུ་འགྱུར་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་དུ་བའང་མ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲ་བོའི་རྫས་ལ་ [ཞ། རྫས་གཞིས] གཞིས་ཀ་སྲིད་ན་གཞིས་སུ་ཁ་ཆོད་ཆོད་པ་ཉམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐུ་ཚུ་ཅོ་ལ་ཐུང་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དོན་ཏེད་ནུས་པ་རྒྱས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་དོན་ཏེད་ནུས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ

[ཅ། ན] ། ཁྱོག་དང་ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཀྱང་ཅོ་ལ་ཐུང་དང་ལྟན་པར་འཇུར་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་ཐུམ་པ་དང་ཏ་ཐུལ་ཅོ་ལ་ཐུང་དང་མི་ལྟན་པར་འཇུར་རོ། །གཞིས་ཀ་ཡིན་ན་ཕྱོགས་གཞིས་སུ་ཆོད་ཆོད་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཙམ་ལྷོག་པ་ལ་ཁ་ཆོད་ཆོད་ན་ཐུས་ལྷོག་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་བཀོད་པའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་ཙམ་ལྷོག་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཙམ་གྱི་རང་ལྷོག་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་བརྟེན་པར་ཐལ་ལ་མི་མཐུན་

ཕྱོགས་ཡིན་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་བྱས་ཚུལ་གསུམ་ལ་ཁྱབ་ན་འགལ་བའི་
རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཞིང་མ་ཁྱབ་ན་ཚུལ་གསུམ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་
ལ་ཁ་ཅིག་དེའི་ཚེའི་ཤེས་བྱ་ཙམ་ལྟོག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་འོན་ཀྱང་། འགལ་
བར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་སྟོན་པོ་ལ་སྣོད་ཅིག
མས་ཁྱབ་ཀྱང་ལྷོག་ཐུར་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྟོག་པ་ཐ་དད
བཞིན་ནོ་སྟམ་ན། སྟོན་པོ་དང་སྣོད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ [ཞེ། སྟོན་པོའི་ཡོས་ལ་སྣོད
ཅིག་མས] ཁྱབ་ཀྱང་གཞན་སེལ་ལ་མ་ཁྱབ་པས་དཔེར་མི་མཚུངས་ཤིང་། ལྟོག
པ་ཐ་དད་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་མི་འགྱུར་ན་འགལ་བའི་གཏན
ཚིགས་གཏན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་བྱས་ལྟོག་སྒྲ་མི་རྟག་པར
བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན
ཏེ་ཤེས་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྒྲས་དངོས་སུ་བརྗོད་རྩང་ལ་སོགས་པ་དཔེགཅ
ན་ཤེས་བྱ་ཙམ་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རྩང་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཙམ
ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ན་ཤེས་བྱ་ཙམ་ཀྱི་རང་ལྟོག་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི
རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་མི་ལྡན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའང་ཇི
ལྟར་བསྒྲུབ་ཀྱང་རྩང་སྟེ་ཤེས་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚེ་ཤེས་བྱས་མ
ཁྱབ་ན་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་ཁྱབ་ན་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། མཐུན
ཕྱོགས་ལའང་འཇུག་ན་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཇི་སྐད་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་ཤེས
བྱ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ལ་ལྟོག་པས་མ་ཁྱབ་པས་འགལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་སྟམ
ན་འདི་ཇི་ལྟོག་བཟློས་པར་སོང་གི་ལྟོག་ཆོས་ཀྱང་པར་གཅིག་ལ་འགྱུར། དེས་ན
ལྟོག་པའང་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་དགྱེད་ན་ཆུམ་གཞག་འཇིག་པ་ལ་བཞི་ལས།བཏགས་ན་མི་འཐད་པ་ནི།

དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ན་ནི།།ཚད་མའི་ཡུལ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར།།

བློ་ངོར་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ན་ནི། །ཡོད་མེད་མ་ངེས་གསུམ་དུ་འགྱུར།།

དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ན་ཚད་མའི་ཡུལ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་
བཏེན་མིན་སྒྲོ་དོན་ལ། །བཏེན་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ་བློ་ངོར་བྱེད་ན་
ཡོད་པ་ངེས་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པར་ངེས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། གཉིས་ཀར་
མ་ངེས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་པ་སྟེ་ཕྱང་པོ་གསུམ་ཅི་སྟེ་མེད།གཉིས་པ་ཅ་ཅང་ཐལ་བ་ནི།
ཤེས་འདོད་ཕྱོགས་སུ་མི་འདོད་ཕྱིར། །ལྟེས་གཞི་དང་པོ་མེད་པར་
འགྱུར།། །ལྟེས་ གཞི་ དང་ པོ་ མི་ འདོད་ པ། །འདི་ ལ་ ཕྱོགས་ ཆོས་
མཚན་ ཉིད་ དགའ། །བསྒྲུབ་ བྱའི་ ཆོས་ དང་ ལྡན་ མི་ ལྡན་ ལ་ མཐུན་ ཕྱོགས་ མི་
མཐུན་ ཕྱོགས་ སུ་ འདོད་ ན་ བར་ ཏེར་ ཚུལ་ དང་ པོའི་ ལྟེས་ གཞི་ ཕྱོགས་ ཞེས་ བྱ་ བ་ ཉིད་
མི་ རྟེད་ དེ། ཡང་ དག་ ལ་ ཐུ་ོད་ གཞི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ སུ་ འགྱུར་ ཞིང་ འགལ་ ཏ་ ལ་ མི་
མཐུན་ ཕྱོགས་ སུ་ འགྱུར་ བའི་ ཕྱིར་ ར། །དེས་ན་ ཕྱོགས་ ཆོས་ ཀྱི་ མཚན་ ཉིད་ ཅི་ ཡིན་
ཞེས་དྲིས་པ་ན། ཁྱེད་ལྟར་ན་ ཕྱོགས་ མེད་ པས་ ཕྱོགས་ ཆོས་ ཞེས་ མི་ བརྗོད་ ཀྱི། འོན་
ཀྱང་ ཡང་ དག་ པའི་ [ཏ། སྐབས་ སུ་] ཚུལ་ དང་ པོའི་ མཚན་ ཉིད་ ཤེས་ འདོད་
མཐུན་ ཕྱོགས་ ལ་ ཇི་ ལྟར་ དགོད་ བྱ་ ལྟར་ གྱུབ་ པ་ ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། འགལ་ བའི་
སྐབས་ སུ་ ཤེས་ འདོད་ མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ལ་ ཇི་ ལྟར་ དགོད་ བྱ་ ལྟར་ གྱུབ་ པ་ ཞེས་
བརྗོད་ དགོས་ པས་ ཕྱོགས་ ཆོས་ གཅིག་ ལ་ རྟེད། ལྟེས་ གཞི་ དང་ པོ་ ཕྱོགས་ གཉིས་
སུ།། །ངེས་ ན་ ལྟེས་ གཞི་ གཞན་ གཉིས་ ཀྱི། །ཡོད་ མེད་ ངེས་ པའི་
འགྲོ་ ལྟོག་ ཀྱང་། །བརྗོད་ པ་ རབ་ ཏུ་ དགའ་ བ་ ཡིན། །ཁྱོད་ གཞི ཕྱོགས
གཉིས་ སུ་ ཁ ཆོན་ ཆོད་ ན་ མཐུན་ དཔེ་ ལ། མཐུན་ ཕྱོགས་ ཞེས་ བརྗོད་ མི་ ནུས་ ཏེ།

རྩོ་གཞི་འབང་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཐུན་དཔེའི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལ་ཡོད་པ་རྟེས་འགྲོ་ཞེས་ [ཞེ། བརྗོད་] དགོས་སོ། །ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
མེད་པ་ལྷོག་པ་ཞེས་བརྗོད་མི་ནུས་ཏེ། འགལ་བའི་རྩོ་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ཡིན་པས་རྩོ་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པས་མི་མཐུན་དཔེའི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ལྷོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཚུལ་གསུམ་
འཇུག་པ་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་ན་རྟམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཇིག
གོ ;གཞན་ཡང་། ཕྱོགས་ཆོས་ དང་ནི་ ཕྱོགས་ གཉིས་ པོ། །གཅིག་ ལ
ལྷོག་པས་འབྱེད་ན་ནི། ।རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ལྟུང་བའི·····

[ཞེ། བས] ། ।གཏན་ཚིགས་ མ་ངེས་ གཅ་ ལ་ སྦྱོད། ।ཡང་རྟགས
ཤེས་འདོད་ལ་ཇི་ལྟར་དགོད་བྱ་ལྟར་གྱུབ་པས་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད
ཡང་དག་གི་སྐབས་སུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ དང་ལྡན་ པས་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ཡིན་ ཞིང
འགལ་བའི་ སྐབས་ སུ་ བསྒྲུབ་ བྱའི་ ཆོས་ དང་མི་ ལྡན་ པས་ མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ཡིན
པས་གཞི་མཐུན་སྲིད་དོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་རྒྱ་ཆད
པས་ མ་ངེས་ པའི་ རྟགས་ ལྟར་ སྣང་ ཙམ་ ཡིན་ ཕྱིར་ བར་ འགྱུར་ རོ། ।དེ་འང་ཐོག་ མར་ ཐུན
མོང་ ཙམ་ ཡིན་ པའི་ ཆ་ ངེས་ པ་ ཙམ་ ཡིན་ ཏེ། ཐུ་ ཙམ་ ཏུ་ ཕལ་ ཆེ་ ཕལ་ ཆ
ཆགས་ ཏུ་ ཕགས་ ནས་ ཡང་ དག་ གམ་ འགལ་ བར་ འགྱུར་ ཏེ། ཕྱོགས་ ཆོས་ གྲུབ་ ཅིང
མཐུན་ ཕྱོགས་ ས་ཆ་ ཙམ་ ཡིན་ ཕྱོགས་ ལ་ རྟེས་ ཀྱི་ ཕལ་ ལྷོག་ པ་ ཚང་ བའི་ ཕྱིར
རོ། ;ཐུན་ མོང་ གི་ ཆ་ ངེས་ པ་ ཙམ་ ཡིན་ ཏེ། ཐུ་ ཙམ་ ཏུ་ ཕགས་ ནས་ ཡང་ ཕལ
ཤེས་ ཏུ་ རྟགས་ ཀྱི་ ཕགས་ ཡང་ ཡང་ དག་ གམ་ འགལ་ བར་ འགྱུར་ ཏེ། རྟགས་ ཕལ་ ཙ
རྟགས་ ཕལ་ ཤེས་ ཏུ་ མཐུན་ ཕྱོགས་ དང་ ཙ་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ཀྱི་ ཕགས་ ཕལ་ ཕྱིར་ རོ། །གལ
ཏེ་ ཤེས་ ཏུ་ གཏན་ ཏ་ ཡིན་ ན། ཕྱོགས་ ཀྱི་ ཆ་ ཚོད་ ཙ་ ཏ་ ཉིད་ ཡིན་ ནོ། ।

ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ་རང་ཉིད་རང་ལ་ལྷན་པ་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ཆོགས་དོན་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་ཡི་ཡན་
ལག་དེ་ལྷན་ཉིད། །ཅིས་ཟེར་བ་ལྟར་ཆོགས་དོན་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་དེའི་ཡན་
ལག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འདུའོ་ཞེ་ན་དེ་ལྟ་ན་དགྱུག་པ་གྱུབ
པས་དགྱུག་པ་ཅན་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་འགལ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཕྱོགས་གཉིས་ངེས་པ
དང་ ། །ལྟོས་ གཞི་ གསུམ་ དུ་ འདོད་ པ་ འགལ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཆོས་ཆོད་པ་དང་། ཚུལ་དང་པོའི
ལྟོས་ གཞི་ ཕྱོགས་ དང་ རྟེས་ སུ་ འཛིན་ ལྟོག་ གི་ ལྟོས་ གཞི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ མི་ མཐུན
ཕྱོགས་གཉིས་ཏེ་ལྟོས་གཞི་གསུམ་དུ་འདོད་པར་ [ཀ། པ་] གཉིས་འགལ་ལོ།།
ཡང་དག་ པར་ ན་ ལྟོས་ གཞི་འབྲེལ་ གཉིས་ ཉིད་ དོ་ ཞེ་ ན། ལྟོས་ གཞི་ གཉིས་ སུ
འདོད་ན་ནི། །དེ་ལྟོས་རྣམས་ཀྱང་ཚུལ་གཉིས་འགྱུར། །ཚུལ་དང་པོའི
ལྟོས་ གཞི་ ཤེས་ འདོད་ ཕྱོགས་ ཀྱང་ ཕྱོགས་ གཉིས་ སུ་ ཆོས་ ཆོད་ ན། རྣམས་ ཕྱོགས
ཀྱི་ ཆོས་ སུ་ གྱུབ་ པ་ ཚུལ་ དང་ པོ་ ཞེས་ བརྗོད་ ཅི་ དགོས། ཡང་ དག་ ལ་ མཐུན་ ཕྱོགས
ལ་ ཡོད་ པ་ ཚུལ་ དང་ པོ་ མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ལ་ ལྟོག་ པ་ ཚུལ་ གཉིས་ པ། འགལ་ ཏ་ ལ
དེ་ ལས་ བཟློག་ པ། ཁ་ ངེས་ པ་ ལ་ གཉིས་ ཀ་ སྟེ་ ཚུལ་ གཉིས་ པར་ ཅི་ སྟེ་ མི་ བརྗོད།
གལ་ ཏེ་ དེ་ ལྟར་ བརྗོད་ ན་ ཚུལ་ བར་ པའི་ ལྟོས་ གཞི་ མི་ འགྱུབ་ པོ་ ཞེ་ ན། འོ་ ན་ ལྟོས
གཞི་ གཉིས་ སུ་ འདོད་ ཀྱང་ གསུམ་ དུ་ འགྱུར་ རོ། །བཞི་ པ་ སྟོབ་ དཔོན་ ཀྱི་ དགོངས་ པ
མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་ ཕྱོགས་ མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ གཉིས་ སུ། །ངེས་ ཕ་ སྟོབ
དཔོན་ མི་ བཞེད་ དོ། །རྣམ་ངེས་ལས། ཕྱོགས་ཆོས་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ཡོད་ མེད

དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དགེའི་བར་དུ་དབྱེ་བ་མི་རྣང་བ་དང་། གཞན་ཡང་གཉི་གར་ཡང་སྲིད་པ་མི་འགལ་ན་དེ་དེ་ལྟར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་སྐྱ་ལ་མ་གྱུབ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་བརྟག་པ་དང་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་ངེས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ལ་ངེས་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དགག་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་རོ།། །དེ་ལ་ཡོད་པར་གྱུབ་པ་སྟུང་བའི་ [ཞ། ཆོག་] ངེས་པར་གཟུང་བས་ནི། གཞན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དང་པོ་རང་ལས [ཞ། ལ་] བུ་གཉིས་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །ན་ར་དང་ནི་སྲིད་མེད་བུ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ལྟོས་གཞི་ཡིན་པས་བློ་ངོར་ཕུང་པོ་གསུམ་དུ་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ཐུགས་ཕྱོག་ཕྱི་སྟེ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པ་ནི། ཐུགས་ལྟོག་ སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ཡི། །རྟེས་སུ་འཇུག་ན་ཐ་སྙད་འཇིག །ཐུགས་ཆོས་ལྟོག་ཆོས་ སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་འཇུག་ན། དོན་རང་མཚན་རྟོག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ་རྟོག་པའི་ཡུལ་གཞན་སེལ་ལ་ཐོབ་པ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀུན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐུགས་ནི་བློ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དོན་ལ་གྱུབ་པ་ཡིན་ལ་ལྟོག་པ་ནི་ བློ་ལ་ལྟོས་ནས་བསྟུབ་པས་གཞིས་སུ་བསྟུབ་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཐུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུགས་བསྟུབ་བམ་ཐུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟོག་པ་བསྟུབ། དེ་བཞིན་དུ་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟོག་པ་བསྟུབ་པའམ་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུགས་བསྟུབ་པ་བརྟག་གྱང་། དང་པོ་བསྟུབ་པར་མི་ནུས་ཏེ་ཐུགས་ལ་ཐེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཉིས་པའང་མི་ནུས་ཏེ། ཐུགས་ལ་ཐེས་འགྲོ་མེད་ཅིང་ལྟོག་པ་ཀུང་པ་ལ་དགོས

ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པའང་མི་འཕད་དེ་ལྷོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷོག་
ཀྱང་འགྱུར་ཀྱང་འབྱས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་འཕད་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་ཐུན
ལྷོག་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་ལྷོག་པ་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་ནས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲ
ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གྲངས་ཅན་པ་ལྟར་གངས་ཅན་པས་ཀྱང་ཚད་མའི
ཡུལ་མི་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །གསུམ་པ་རང་ལྷོག་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྒྲུབ་པ་མི་འཕད
པ་ནི། རང་ལྷོག་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པ་ཡ་ཡི། །ཚུལ་འདི་བརྗགས་ན
སྟེང་བོ་མེད། །ལྷོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་རང་ལྷོག་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ
འདི་ཅི། ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དམ། ཐ་དད་ལྡན་པའམ། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པར་བརྟེན
པ་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་གཉིས་ནི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། གསུམ
པ་མི་སྲིད་དེ་དངོས་པོ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ལས་མི་འདའ་ལ། དངོས་མེད
ཡིན་ན་བརྟེན་པར་ཡང་མི་འཕད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉི་ག་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི་བློས་རང
ལྷོག་ལ་བརྟེན་པར་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན་དེ་ལྟར་ན་ཡང་བློས་ངོ་བོ་དབྱེར
མེད་དམ་ཐ་དད་ལྡན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པར་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན
རྟགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་མི་འཕད
སྐང་བ་ནི། ཕྱོགས་གཉིས་དངོས་འཁལ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །དགག་སྒྲུབ
རྣམ་གཞག་འཛིག་ཅེ་ན། །གལ་ཏེ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ
ཁ་ཚོན་མ་ཚོད་ན་དགག་བྱ་ཁེགས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་འགྱུབ་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་གྱུབ
པས་དགག་བྱ་ཁེགས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་རྩང་ངོ་སྙམ་ན། དགག་སྒྲུབ་ཕྱོགས
ཀྱི་ [ཞེ ཀྱིས] བྱེད་པ་མིན། །ཚད་མའི་འགལ་འབྲེལ་ངེས་པས
འགྱུབ། ། །

གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། ཚད་མའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་འགལ་འབྲེལ་རིས་
པས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ལ་མེ་ལྟན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ན་མཐུན་དཔེ་ཚང་མང
ཏུ་མེ་དུད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་འགྲུབ་པས་གང་དུ་བ་ཡོད་པ་ན་མེ་གྲུབ་པའི་ཆོ
མ་མཐུན་དཔེ་ལས་ [ཞ། ལ་] གཞི་ཡོད་ཀྱང་རྩང་མེད་ཀྱང་རྩང་མེ་ལོག་པས
དུ་བ་ལྟོག་པར་རིས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་མོད། ལྟས་བྱིན་གྱི་ཁང་པ་མཐུན་ཕྱོགས
ཡིན་ཡང་བློ། མ་ཡིན་ཡང་བློ་ཞེས་བཏང་སྟོམས་པ་མ་ [ཞ། བཏང་སྟོམས་པ
ཡིན་]ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ལྟས་བྱིན་གྱི་ཁང་པར་མེ་ཡོད་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན
ལ་མེད་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་བཏང་སྟོམས་སུ་ཁ་རྩང་ཞེན། མེ་ཡོད་པ
ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་མེད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པས་དེའི་ཆོ་ཕེ་ཆོམ་ཡིན་ལ། ཕྱོགས
གཅིག་གར་མི་རིས་པའི་ཕྱིར་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ
ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ན་འདར་མི་རྟག་པ་དང་ལྡན
པར་རིས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་ལྟན་པར་རིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཅིག་གར་མ་རིས
པ་བཏང་སྟོམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཅིག་བསྒྲུབ་པ་ན་དེ་རྟེན་དང་། ཁ་ཋན
རྣམས་བཏང་སྟོམས་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་གཞན་གཅིག་གོ། ཇིས་ན
སྒྲུབ་བ་སྐོར་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱོགས་གཅིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པ་ལུང་དང་རིགས
པ་དང་འགལ་བས་རྣམ་པར་འཇོམས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཅིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་གཅིས་ལས་དང་པོ་གང་ལྟོས་པའི་རྟེས་སུ་འགྲོ
ལྟོག་ནི། རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས། །ཡོད་མེད་རིས
པ་ རྟེས་ འགྲོ་ ལྟོག །རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་རིས་ནས
རྟགས་ཀྱི་རྟེས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲོ་བ་རྟེས་འགྲོ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ལོག་ན་རྟགས་ལྟོག
པ་ནི་ལྟོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་དག་ཤེས་འདོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རིས་མི་ནུས་པས་དཔེའི

སྟེང་དུ་ཏེས་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་གང་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟོས་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དབྱེད་པ་དང་། རྒྱས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། གཞན་སེལ་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། ཕྱོགས་ དང་ བསྒྲུབ་ བྱའི་ ཆོས་ ཀྱི་ སྟྲིས། །མཚུངས་ དང་ མི་ མཚུངས་ ཕྱོགས་ གཉིས་ ཡིན། །འདིའང་རྣམ་ངེས་ལས། མཐུན་ ཕྱོགས་ ནི་ བསྒྲུབ་ བྱའི་ ཆོས་ ཀྱི་ སྟྲིས་ དོན་ མཐུན་ པའོ། །དེ་ མེད་ པ་ ནི་ མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ སོ་ ཞེས་ གསུངས་ པས་ སོ། །དེ་ ཉིད་ ས་ ལགས་ ཞེས་ བྱ་ ཀ་ དང་ ། ཨ་ ས་ ལགས་ ཞེས་ བྱ་ བའི་ སྒྲ་ དོན་ ཡང་ ཡིན་ ནོ། །གཉིས་ པ་ མཐུན་ ཡུལ་ ངོས་ གཟུང་ བ་ ནི། མཐུན་ཡུལ་ ཕྱོགས་ ཀྱང་ བཏགས་ པ་ ཡི་ [ཞ། བའི་] ། །གཞན་ སེལ་ ཉིད་ ཡིན་ གཉིས་ པོ་ མིན། །འོན་ མཐུན་ཡུལ་ ཕྱོགས་ དེ་ བཏགས་ པ་ ཁེས་ འདོད་ ཅང་ མཐུན་ པ་ ཡིན་ ནམ། མཚན་ ཉིད་ པ་ ཆོགས་ དོན་ ཅང་ མཐུན་ པའམ། གཉི་ ཀའི་ སྒྲ་ དོན་ ཅང་ མཐུན་ པ་ ལ་ ཟེར་ ཞེ་ ན། རང་ མཚན་ ཅང་ སྒྲ་ དོན་ སོ་ སོར་ ལན་ འདེ་ བས་ པ་ ནི་ རྟོག་ གེའི་ གསང་ ཆོག་ གི་ གནད་ གཞན་ སེལ་ ཀྱི་ འཇུག་ པ་ ཙ་ ཤེས་ པར་ ཟད་ ལ། འོན་ ཀྱང་ ཆོགས་ དོན་ ཅང་ མཐུན་ པ་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ཡིན་ ན་ ལ་ མེ་ ལྟན་ ཅང་ མཐུན་ ཞེས་ བརྗོད་ ན་ ནི་ ཆོས་ ཀྱི་ ཁྱད་ པར་ དུ་ བྱས་ པའི་ ཤེས་ འདོད་ མཐུན་ ཡུལ་ དུ་ སོང་ གི་ ཆོགས་ དོན་ མཐུན་ ཡུལ་ དུ་ ཙ་ ས་ སོང་ སྟེ། དཔེར་ ན་ དགྱུག་ པ་ ཅན་ དང་ མཐུན་ ཞེས་ བརྗོད་ ན་ ཁྱད་ པར་ བྱས་ ཆོས་ སྟྲིས་ བྱ་ མཐུན་ ཡུལ་ དུ་ འགྲོ་ བ་ བཞིན་ ནོ།། ཡང་ ལ་ མེ་ ལྟན་ དང་ མཐུན་ ཇི་ ལྟར་ མཐུན་ ན་ དུ་ བའི་ ཆུ་ ཆོགས་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ ཆོས་ གཞན་ དང་ མཐུན་ ཞེས་ ཟེར་ དགོས་ པས་ སྐབས་ ཀྱི་ བསྒྲུབ་ བྱའི་ ཆོས་ དང་ ལྟན་ པ་ མི་ འགྲུབ་ བོ། །སྒྲོབ་ དཔོན་ གྱིས་ ཀྱང་ མཐུན་ ཡུལ་ ཆོས་ ཅན་ ལ་ གསུངས་ པ་ དང་ འགལ་

བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བའི་སེལ་བ་ཉིད་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྫོད་པ་སྒྲུབ་བ་ནི། འདི་ལ་གཞན་གྱི་གླན་ཀ་
མེད། ། གཞུང་གི་དགོངས་པའང་འདི་ཉིད་ཡིན། །འདིར་གཞན་གྱི·····
གླན་ཀ་གསུམ་སྒྲུབ་བ་ལས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ·
གྱུར་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་རྗེས་འཇུག་
ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལ་ཡོད་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་ལ། དེ་གྱུབ་པ་ལ་ཕྱོགས·
བཏགས་པ་བ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡོད་དུ་མཐུན་པ་ལ་ལྟོས་ཤིང་དེའང་བསྒྲུབ·
བྱའི་ཆོས་ཡོད་གྱུབ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན·
ལའང་མཚུངས་སོ། །འདིར་ལན་དངོས་ནི། ཚང་མང་དུ་དུ་བ་མེ་དང་འབྲེལ་བར·
ངེས་ནས་ལ་ལའང་དུ་བས་མེ་གྱུབ་ན་མཐུན་དཔེ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕ་སྟང་དུ·
འཛོག་གོ། །དེས་ན་དུ་བ་དང་མེའི་འབྲེལ་པ་གྱུབ་པའི་ཚང་མང་འདི་དང་ལ་གཉིས·
མེ་དང་ལྡན་པར་མཐུན་ནོ། །ཞེས་ཆོལ་བས་བསྒྲུབས་ནས་ཕྱིར་ཆོལ་ལ་སྟོན་པའི·
ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །སྒོ་བ་དཔོན་ཤཱཀྱ་པའང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་དུ་མཐུན·
པའི་ཕྱོགས་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ངོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ·
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་འགལ་བར་ཐལ་བ་སྒྲུབ་བ་ནི། སྒྲ་ཆོས·
ཅན་རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཀོད་པའི་ཆ་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་སྒྲ·
དང་རྟག་པའི་ཆོས་ཡོད་དུ་མཐུན་པ་མི་གྲོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད·
ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟག་པའི་རང་མཚན་མི་གྲོད་ཀྱང·
གཞན་སེལ་གྲོད་ཅིང་དེ་དང་མཐུན་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་གྲོད་པས་དེ་དང·
བྱམ་པ་ལ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཤེས་བྱས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཡིན་གྱི·
འགལ་བར་གཏ་ལ་འགྱུར། གསུམ་པ་ཡང་དག་གི་རྫོད་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ·

ཐལ་བ་སྒྲང་བ་ནི། ཡང་དག་གི་རྩོད་གཞི་རང་ཉིད་རང་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དེ་ལ་རྒྱས་ཤུགས་ཚུགས་པས་རྒྱས་ལྟོག་པ་མ
གྱུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྩོད་གཞི་མཐུན་ཡུལ་ཡིན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གཏ
ན་འགྱུར། སྨོན་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་ངེས་གཟུང་གིས
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལའང་ [ཞ། ལ་] ཡོད་པ་འགོག་གི །ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་མི
འགོག་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའང་དེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་ན། རྫས་ནི་ དངོས་པོ
ལས་གཞན་མིན། །གཞན་སེལ་ལས་གཞན་ལྟོག་པ་མེད། །དེས་ན
རྫས་ལྟོག་གཅིག་ཉིད་དུ། །འགྲུལ་པ་ཉིད་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད། །

རྫས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་དུ་མ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་མ་སྟེགས་བྱེད་ལ་གྲགས་པ་དེ་ལྟ
བུ་མི་སྲིད་ལ། དོན་རང་མཚན་ཉིད་ལ་རྫས་སུ་འདོད་ན་མིང་དུ་འདོགས་པ་ལ
རག་གོ །ལྟོག་པ་ནི་གཞན་སེལ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་རྟོག་པས་སྣོ་བཏགས་པ་མ་གཏོགས
པ་ཏོ་བར་གྱུར་པ་མེད་པས་དངོས་མེད་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲ་དོན་ལ་དགག
སྒྲུབ་བྱས་པས་རང་མཚན་ལ་གོ་བའི་འཐད་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་ལྟོག་པ་གཉིས
པོ་དེ་འང་འཚད་པའི་ཚེ་སོ་སོར་འབྱེད་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་གཅིག་ཏུ་འགྲུལ་ནས་འཇུག
ཡུལ་གོ་བའི་འཐད་པ་གཞན་སེལ་གྱི་ལེའུར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གཞན་སེལ་གྱི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། ཡོད་ མེད་ གཉི
ག་ ལ་ བརྟེན་ནས། །སྒྲ་དོན་ གསུམ་ ཀྱིས་ ཆོས་ གཉིས་ བསྒྲུབ། །ཡོད
པའི་ ཆོས་ དངོས་ པོའི་ ཁེར་ ལེན་ ཅན་ ཐུམ་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ དང་ ། མེད་ པའི་ ཆོས
དངོས་ པོའི་ ཁེར་ ལེན་ ཅན་ མ་ ཡིན་ པ་ རྣ་ ཏོང་ ཀྱི་ རྡ་ ལ་ སོགས་ པ་ དང་ ། གཉི་ གའི
ཆོས་ གཉིས་ ཀར་ གཞན་ སེལ་ ཀྱིས་ སྒྲོ་ གདགས་ ས་ རྩྭ་ བ་ ཤེས་ བྱ་ ལ་ སོགས་ པའོ།།

དེ་སྐད་དུ་འང་། ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི། །རྒྱམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་
བསྒྲུབ་པ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི། །སྒྲ་དོན་ཆོས་ནི་རྒྱམ་པ་གསུམ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པོ་དེའང་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེན་ནས་ཡུལ་དུ་འཛིན་ལ་
དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་ནི་དོན་དང་
ཐ་སྙད་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལའང་། དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་དང་། ཐ་སྙད་
ཡོད་པ་དང་མེད་པ་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་གཉིས་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེའང་རྣམས་གསུམ
པོའི་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ན་དོན་དང་ཐ་སྙད་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ན་ཐ་སྙད
བསྒྲུབ་ཡིན་ནོ། ། [ཞ། ཀ། སྙང་རྩང་མི་དམིགས་པ་] འདི་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི
འཕྲལ་བ་ལ་བརྟེན་པས་རང་བཞིན་གྱི་རྣམས་ཡིན་ཡང་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚེ
མི་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུའང་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྣང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ།
རིགས་པས་མི་འཐད་པ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས
ལས་ཐོག་མར་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་དཔྱད་ན་མི་འཐད་པ་སྣང་བ་ནི། དུ་བའི་རྣམས
ལས་ཀྱང་བོའི་ཐ་སྙད། །ཚུལ་གསུམ་རྣམས་ལ་ཤེས་བྱ་ཙམ། །མཐུན
ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ།།དཔྱད་ན་ཚད་མ་འཇིག་ཅེ་ན། །
ཐ་སྙད་ལྟོག་མ་ཕྱི་བར་བསྒྲུབ་པ་ལྟར་ན་དུ་བས་མེ་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་སྒྲ་བའི་ཐ་སྙད་ཙམ
ཕྱོགས་གར་འདུ། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ལྟོག་རྣམས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་བཀོད
པའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་ཙམ་ལྟོག་ཕྱོགས་གར་འདུ་བརྟག་ན་མི་འཐད་ཅེ་ན། དུ་བ་དང
ནི་ཚུལ་གསུམ་གྱི། །གཞན་སེལ་གཉིས་པོ་སྒྲ་བོ་དང་། ।ཤེས་བྱ
གཉིས་ཀྱི་ལོག་ [ལྟོག] པ་དང་། ।ལྟོག་པ་གཉིས་ལ་འཕྲལ་ཕྱིར
འཐད།ཁ་བོ་ལ་བློ་ངོར་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་མི་སྣོན་པས་དུ་བས་མེ་བསྒྲུབ་པ་ནི་དུ

བའི་སྐུ་བོ་མཐུན་ཕྱོགས། དུ་མིན་ཀྱི་སྐུ་བོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས། གཉིས་ཀས་ཁྱད་པར་
དུ་མ་བྱས་པའི་སྐུ་བོའི་གཞན་སེལ་ནི་གཉི་གའི་ཆོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ལྟོག
གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བསྟན་པ་ན་ཤེས་བྱ་ཅམ་ལྟོག་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་ཚང
བའི་ཤེས་བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཚུལ་གསུམ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་ལས
གྲོལ་ལ། མ་ཚང་བའི་ཤེས་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཤེས་བྱའི་ལྟོག་པ་ལ
ཚུལ་གསུམ་ཚང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ཞིང་། གཉི་གས་ཁྱད་པར་དུ་མ
བྱས་པའི་ཤེས་བྱའི་གཞན་སེལ་ནི་གཉི་གའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཁྱེད་རང
ལའང་ཤེས་བྱ་ལ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་ཆོད་མ་ཆོད་པར་ཐལ། ཤེས
བྱ་ཅམ་ལྟོག་ཕྱང་པོ་གསུམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེ་ན། དོན་ལ་ཕྱང་གསུམ་མེད
ཀྱང་བློ་ངོར་ཤེས་བྱ་ཅམ་ལྟོག་ཕྱང་གསུམ་དུ་རྟོགས་པ་ [ཁ] [རྟོག་པ་ལ
] འགལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་དང་དགག་བྱ་ལ་བརྒྱན་མི་འཕད་པ
སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆོ་ངག་ཅན་ལས། གཞན་ཀྱི་ལན་དགག་པ་ནི།
ལྟོག་འགོག་ཆོས་རྒྱས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི། །ཆོ་ངག་པ་བཞི་ཡི་གཞན
ལན་འཕྲལ། །དང་པོ་རྒྱས་དགག་བྱའི་ཆོས་ལྟན་ལས་ལྟོག་ན་སྟོང་ཉིད་མེད
དགག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཚེ། དགག་བྱ་བཀག་ནས་ [ཁ། ཤུལ་དུ] ཆོས་གཞན
མི་འཕེན་པ། བཀོད་པ་ན་འདི་བསྟན་བྱའི་ཆོས་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་ལས་ལྟོག
པར་ཐལ་ཏེ། ཆོས་ [ཅན] མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་དེ་ཉིད་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད
དགག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་རྒྱས་ལ་ཇི་ས
འགྱོ་མེད་དེ་རྒྱས་བསྟན་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱས
དགག་བྱའི་ཆོས་ལས་ལྟོག་ན་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་ [ཁ། ཆོས་ཅན] མེད
དགག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་སྟོང་པ [ཁ། སྟོང་སྟེ་ཅེས]བསྟན་པ་ལ་དགག་བྱ་བཀག

ནས་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་བཀོད་པ་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལས་ལྡོག་པར་ཐལ་ཏེ། ཆོས་
ཅན་ མེད་ དགག་ གི་ ཐ་ སྙད་ དེ་ ཅིད་ དགག་ བྱའི་ ཆོས་ ཡིན་ པས་ ས། ।འདོད་ན་
ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱས་ཆོས་ཅན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ [
ཀ། ཅེ་ན] । ।འགལ་ཞིག་ན་རེ་ཆོས་ལྡན་ལས་ལྡོག་ལ་འོན་ཀྱང་རྟེས་འགྲོ་མེད་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟེས་འགྲོ་ནི་རྒྱས་ཤེས་འདོད་ལ་ཇི་ལྟར་འགྲོག [ཁ། དགོད་
] བྱ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་ལ་འཇུག་པས་ས། ।ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཤུགས་ན་མེད་དགག་ཅིད་དུ་འགྱུར་ལ་ཐ་དད་
ལྡན་པར་ཤུགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་ཀྱི་ རྟེས་ འགྲོ་ མི་ འགྲུབ་ པའི་ ཕྱིར་ ར།।
གཉིས་པ་རྒྱས་ [ཀ། ཀྱིས་] དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཚེ་དགག་བྱའི་ཆོས་ལྡན་
འགོག་ན་ སྟར་ ཀྱི་ རང་ བཞིན་ གྱི་ རྒྱས་ དེས་ བསྒྲུབ་ བྱའི་ ཆོས་ མེད་ དགག་ གི་ ཐ་
སྙད་ཅིད་ འགོག་ པར་ ཐལ་ ལ་ འདོད་ ན་ ཆོས་ འགོག་ པའི་ འགལ་ ཏར་ འགྱུར་ ར།।
ཡང་ དགག་ བྱའི་ ཆོས་ འགོག་ ན་ འགལ་ ཁྱབ་ ངམ་ གསལ་ པའི་ རྒྱས་ ངེས་ ཀྱི་ ཆོས་
ཅན་ ཅིད་ འགོག་ པར་ ཐལ་ ཏེ། ཆོས་ ཅན་ མེད་ དགག་ གི་ ཐ་ སྙད་ དེ་ ཅིད་ དགག་ བྱའི་
ཆོས་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར་ ར། ।འདོད་ ན་ ཆོས་ ཅན་ འགོག་ པའི་ འགལ་ ཏར་ འགྱུར་ ར་ ཞེས་
ཟེར་ བ་ ལ་ སྟ་ ཆ་ ལྟར་ ལན་ འདེ་ བས་ ཚོད་ ཀྱི་ གཞན་ ཟེལ་ ཆ་ ཆགས་ ཕར་ ཟད་ དོ།।
གསུམ་ པ་ སྟོང་ ཅིད་ མེད་ དགག་ ཏུ་ བསྒྲུབ་ པ་ ན། བསྒྲུབ་ བྱའི་ ཆོས་ མེད་ དགག་ གི་ ཐ་
སྙད་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ཡིན་ ན་ མེད་ དགག་ གི་ ཐ་ སྙད་ ཀྱི་ རང་ ལྡོག་ ལ་ བསྒྲུབ་ ཆོས་ ངོ་ ར
བའི་ [ཁ། ཀ] ཏེན་ [བཏེན] པར་ ཐལ་ ལ། མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ཡིན་ ན་
ནི་ ལ་ རྒྱས་ ཤུགས་ ན་ ལྡོག་ ཀ་ ཆ་ ཕྱུབ་ པར་ འགྱུར་ ཞིང་ མ་ ཤུགས་ ན་ རྒྱས་ རྟེས
འགྲོ་ མེད་ པར་ འགྱུར་ རོ་ ཞེ་ ན། ।ཁ་ ཅིག་ མེད་ དགག་ གི་ ཐ་ སྙད་ མི་ མཐུན་ ཕྱོགས
ཡིན་ ལ་ རྒྱས་ བསྒྲུབ་ ཆོས་ ངོ་ ར་ ཆ་ མི་ འཇུག་ ཚོད་ ཀྱི་ རྟེས་ འགྲོ་ མེད་ པར་ མི
འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ལྡན་ ཀྱི་ གཞི་ ལ་ འཇུག་ པའི་ ཕྱིར་ ར། ।ཞེས་ གསལ་ བཤད་ གཞན

སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་མཁྱེན་པར་ཟད་དོ། །བཞི་པ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བས་བྱས་པ་
གཏན་ཚིགས་སུ་བསྟན་པ་ན་གཏན་ཚིགས་ཚུལ་གསུམ་དེ་ཅིད་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་
ན་ཚུལ་གསུམ་དེ་ཅིད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་ཚང་པར་
ཐལ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་མཚན་ཅིད་ལ་མཆོད་བྱ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ
ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་ཅམ་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བསྟན་པ་ན་ཚུལ
གསུམ་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས
ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཀ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྟན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད
དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའང། ལྷབས་ཕྱི་ནས་ལན་འདེབས་པ
ཅིད་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རང་ལྟོག་ཕྱང་པོ་གསུམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལན་ནི། མེད་དགག་ཐ་སྙད་མེད་དགག་དང་། །གྲྭ
ལྟོག་ཕྱང་གསུམ་ཡིན་ཕྱིར་འཐད། །རྩོད་པ་སྔ་མ་གསུམ་པོ་མེད་དགག་གི
ཐ་སྙད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་རྟོམས་ནས་རྩོད་པར་ཟད་དོ། །གལ་ཏེ་མེད་དགག་གི་ཐ
ས্ক্ষ্ম་ཡིན་དགག་ཡིན་ན་དགག་སྒྲུབ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་མཐར
ནངས་པོ་ནངས་མེད་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་མེད་པ་གཞན་སེལ
ཡིན་པས་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་མེད་དགག་གི་བརྗ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར
རྟགས་དགག་བྱ་ལས་ལྟོག་གམ་འགོག་ཀྱང་རྒྱང་སྟེ་དགག་གཞི་ལ་དགག་བྱའི
ཚོས་ལྟོག་པའམ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་དུ
བསྟན་པ་ན། མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དགག་གཞི་སྟོང་ཉིད་ལ་འགོག
པ་གཅིག་ལ་འགལ། ཡང་ "མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་སྟོང་པའང་མེད་དགག་གི་ཐ
ས্ক্ষ্ম་ལ་ལྡན་པར་ཁོ་བོ་མི་འདོད་དོ། །བཞི་པ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བསྟན་པའི་ཚུལ
གསུམ་ཡང་ལྟོག་པས་ཕྱེ་ན་ཕྱོགས་གསུམ་གར་འགྲོ་བ་མི་འགལ་བས་སྟོན་ཐམས

ཅང་ལས་རང་གྱི་ལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནོག་ལྷོག་ཤལ་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱོ་བ་ལ་ས་ས་གས་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། རྒྱམ་ངེས་ལས། དེ་ལྟ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚེས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་ས་ས་གས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མ་སྟེགས་པ་འགལ་ཞིག་དགག་སྒྲུབ་དོན་ལ་བྱེད་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚེས་ཀྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་དོན་ལ་དཔེས་འགལ་དུ་འདོད་པ་དང་། བློ་ངར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དོན་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འདོད་པས་དེ་དག་འགལ་བར་དགོངས་ནས་ཐལ་བར་བརྗོད་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེས་ན་དོན་ཕུང་གསུམ་སེལ་བར་གནས་པ་དང་། བློས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱམ་གཞག་བྱེད་པའི་ངར་ཕུང་གསུམ་མི་སེལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེའི་ཕྱིར་ཚེས་རྒྱམས་ཀྱིས་ [ཀྱི་] འཇུག་པ་དང་ལྷོག་པ་ཕྱོགས་རྒྱམ་པར་གཞག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེ་དག་ནི། ཕན་ཚུན་སྒྲས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ལྟོག་པར་བྱེད་པ་ [ཏ། ས་] ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལྟོས་གཞིར་འཛིན་པའི་འཐད་པ་ནི། ཇི་སྟེད་རྟགས་སུ་བཀོད་གྱུར་པ།།དེ་སྟེད་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་ལྟོས་པ [ཁ། བས] །། དངོས་སུ་གང་རུང་མ་ཚང་ཡང་། །ལྟོས་གཞི་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན།། ཕྱོགས་གསུམ་པོ་དེ་སྤྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་ཚད་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་བརྗེ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བྱག་ཡང་དག་གི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གྱུབ་དགོས་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་གྱུབ་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དོ། །

དགག་སྒྲུབ་ སེལ་ བས་ བྱེད་ འདི་ ལ། །རྟེས་ ལྟོག་ ཕྱི་ ནས་ ཕྱོགས་

གཞིས་ སྲ། །རྩོད་ པའི་ ཞེས་ པས་ མི་ གཙོད་ དེ། །ཚད་ མའི་ ཡུལ་ ལ་ མཁས་ཕྱིར་ རོ། །བར་སྣང་བས་ཀྱི་ ཚོགས་ སུ་ བཅད་ པའོ། །

གཞིས་ པ་ དེ་ ལ་ ལྟོས་ པའི་ རྒྱས་ ཀྱི་ རབ་ ཏུ་ དབྱེ་ བ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། ཡང་ དག་ དང་། ལྟར་ སྣང་ དང་། དེ་ དག་ གི་ ངེས་ པའོ། །དང་ པོ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། གཏན་ ཚིགས་ ཀྱི་ མཚན་ ཉིད་ དང་། མཚན་ གཞི་ ངོས་ གཟུང་ བ་ དང་། མཚོན་ བྱའི་ རབ་ ཏུ་ དབྱེ་ བའོ། །དང་ པོ་ ལ་ གཞིས་ ཏེ། མཚན་ ཉིད་ ངོས་ གཟུང་ བ་ དང་། དེ་ མཚན་ ཉིད་ ཏུ་ ཇི་ ལྟར་ འགྲོ་ བའི་ ཚུལ་ ལོ། །དང་ པོ་ ལ་ གསུམ་ ལས་ གཞན་ ཀྱི་ ལུགས་ དགག་ ན། ཚུལ་ གཅིག་ ནས་ ནི་ དྲུག་ གི་ བར། །ཉི་ ཚེའི་ ཚུལ་ གཞན་ འདོད་ པ་ འགྲུལ། །སྟོང་ ཀྱི་ རྟེ་ གཞན་ ཏུ་ མི་ འཐད་ པའི་ ཡན་ ལག་ ཅིས་ བྱ་ བའི་ ཚུལ་ གཅིག་ ཉིད་ དོ་ ཞེས་ ཟེར་ རོ། །འདི་ མི་ འཐད་ དེ། ཆོས་ ཅན་ ལས་ གཞན་ ཏུ་ མི་ འཐད་ ན་ ཐུན་ མོང་ མ་ ཡིན་ པར་ འགྱུར་ ལ། ཆོས་ ལས་ གཞན་ ཏུ་ མི་ འཐད་ ན། མིག་ གི་ གཟུང་ བྱས་ ཐུ་ མི་ རྟག་ པར་ བཐུ་ བ་ ཡང་ དག་ ཏུ་ འགྱུར་ ཞིང་ ཆོགས་ ཤ་ ལས་ གཞན་ ཏུ་ མི་ འཐད་ ན་ བཐུ་ བ་ ལ་ ལྟོས་ པར་ འགྱུར་ ལ་ གོ་ བྱེད་ ལས་ གཞན་ ཏུ་ མི་ འཐད་ ན་ ཚུལ་ གསུམ་ ཞིད་ ལས་ མི་ འདའོ། །ཡང་ ཁ་ ཅིག་ ཕྱོགས་ ཆོས་ རྟེས་ འགྲོ་འམ་ ཕྱོགས་ ཆོས་ དང་ ལྡོག་ པ་ གང་ ཡང་ རུང་ བའི་ ཚུལ་ གཞིས་ པར་ འདོད་ པ་ མི་ རིགས་ ཏེ་ རྟེས་ འགྲོ་ ཁྱད་ པར་ ཅན་ དུ་ ལྟོག་ པ་ འདུས་ པས་ ཚུལ་ གསུམ་ ཞིད་ ཡིན་ ལ་ ཕྱོགས་ གཞིས་ ལ་ མཐོང་ ཆ་ མཐོང་ ཙམ་ ཀྱི་ རྟེས་ སུ་ འགྲོ་ ལྟོག་ འགྲུལ་ བའི་ ཕྱིར་ རོ། །ཡང་ རིགས་ པ་ ཅན་ འགལ་ ཞིག་ ཆོས་ ཅན་ ལ་ གྲུབ་ པ་ སྔ་ མ་ ཅན་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ལ་ ཡོད་ པ་ ལྟག་ མ་ ཅན། མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ལ་ མེད་ པ་ ཐུ་ ལ་ མ་ མཐོང་ ལ་ མངོན་ སུམ་ དང་ ལུང་ གཞིས་ ཀྱིས་ མི་ གཙོད་ པ་ འགལ་ བ་ མེད་ པ་ སྟེ། ཚུལ་ བཞིར་ འདོད་ པའང་ ཚུལ་ གསུམ་ མ་ ཤེས་ པའི་ རྣམ་ འགྱུར་ ཏེ། ཚུལ་ གསུམ་ གྲུབ་ ན་ འགལ་ བ་ མེད་ ལ་ འགལ་ ན་ ཚུལ་ གསུམ་ མི་

སྒྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་རྒྱལ་གསུམ་དང་དེ་ཤེས་པ་སྟེ་རྒྱལ་བཞིར་འདོད་
པ་དང་། ཡང་རྒྱལ་གསུམ་དང་གྲངས་སོ་སོར་འཇུག་པ་དང་། གཞོན་པ་མེད་པའི
ཡུལ་ཅན་དང་ལྡན་འདོད་པའང་རྒྱལ་གསུམ་མ་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཡིན་པས་མི
འཐད་པར་གོ་སྟེའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་བསྟན་བྱ་ལ་གཞོན་པ
འབབ་པའི་རྟགས་གཅོད་པ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན། འགལ་བ་ལ་མི
འཕྲལ་པ་གཅོད་པ་ལ་རྗེད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ། རྒྱལ་གསུམ་བློས་མ
ངེས་པ། གཅོད་པ་ལ་ངེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་དུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།
དེའི་རྒྱལ་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་མི་འཐད་པ་ལ་རེ་ཞིག་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི
བསྟན་བྱ་ལ་དངོས་སུ་གཞོན་པ་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བསལ་བ་མེད་པའི
ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས་གཅོད་ཅིང་། གཞོན་པ་དོགས་པ་མེད་པ་ལ་བསྟན་བྱ་ཉིད་གྲུབ
དགོས་ལ་དེ་གྲུབ་ན་རྟགས་མི་དགོས་པས་གཞོན་པར་དོགས་པ་ནི་སྒྲོན་མ་ཡིན
པས་གཅད་མི་དགོས་སོ། །ཡང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་ཡང
རྒྱལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འཕྲལ་པ་མི་སྒྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འདི་ལྟར་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་གཞི་ལ་བསྟན་བྱ་མེད་ན་མི་འཕྲལ་པ་མེད་ལ་ཡོད
ན་དེ་དང་འགལ་བ་མི་སྒྲིད་དོ། །ཡང་ངེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་རྒྱལ་གསུམ་ཉིད
ངེས་པ་ལ་ཟེར་ན་རྒྱལ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་ལ། དེ་ལས་གཞན་མི་དགོས་ཏེ
རྣམ་གཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་འབྲེལ་པ་ངེས། ། གཏན་ཚིགས་མཚན་ཉིད་སྒྲོན་མེད་ཡིན། །ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་
དང་ཡོ། །ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྟེས་འགྲོ་དང་། ལྷོག་ན་ལྷོག་པའི་ལྷོག་པ་ཚང་ན
འབྲེལ་པ་གྲུབ་པས་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བའི། རྒྱལ་གཤེས་པ་དང་རྟེས་འགྲོ་ཡིས། །ལྷོ་གཡ་
ཕ་འཚེན་ཕའི་སྨྱོན་གཤེས་མེད། །བ་ཅིག་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྟེས་འགྲོ་ཁྱད
པར་ཅན་ནམ་ལྷོ་གཡ་ཕ་ཁྱད་པར་ཅན་གཤེས་ས་མ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་གྲུབ
པ་གཤེས་སུ་འདུས་པས་རྣགས་རྒྱལ་གཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་སྨྱོན
མེད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བསྟན་པ་མ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཤེས
མེད་ན་འབྲེལ་པ་མ་འགྲུབ་ཅིང་འབྲེལ་པ་གྲུབ་ན་རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྷོ་གཡ་གཤེས
གྲུབ་པས་རྒྱལ་གསུམ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྟེས་འགྲོ་ཅམ་པོ་འགྲུལ་ཞིང
ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ལྷོ་གཡ་འདུས་ན་རྟེས་འགྲོས་ལྷོ་གཡ་འཚེན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།
ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྟེས་འགྲོ་དེ་ཉིད་ལོག་ན་ལྷོ་གཡ་པའི་ལྷོ་གཡ་ལ་མི་འགྲུལ་པ་ཡིན
པས་མི་འཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་དེ·····

[ཅ། དང་] འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་དང་རྒྱལ་གསུམ་ངེས་པ
རྣམས་དོན་གཅིག་གོ །

གཤེས་པ་དེ་མཚན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་ནི། ཡང་དག་གི་རྣགས་རྒྱལ
གསུམ་ངེས་པའམ། ངེས་སུ་རྟོང་བ་ཅམ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ་ལས་གཞན་གྱི
ལུགས་དགག་ན། ངེས་རྟོང་རྣགས་མིན་ཕྱི་ཆོས་ཕྱིར། །ངེས་རྟོང་ནི་མ་ངེས
པས་ཕྱི་ཆོས་ཡིན་ལ། ཕྱི་ཆོས་ཟ་བའི་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅོད་ན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན
ཏེ། རྒྱུ་ངེས་ལས། རང་ཉིད་དམ་དེའི་གཞི་ལ་ཕྱི་ཆོས་ཟ་བ་ན་རྣགས་མ་གྲུབ
པ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་མེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རླངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་ཕྱི་ཆོས
ཟ་བའི་འགྲུང་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སྨྱོན་མ
བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ [཈། རྣགས
ནི་སྨྱོན་མ་བཞིན་རང་ཡོད་ཅམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ

དང་] ། །ཞེས་དང་། ཁྱབ་བདམ་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་མ་དེས་ན་ནི་དེའི་རང་
བཞིན་གྱིས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་དང་།

[ཞེ། མ་] དེས་བའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡང་སྒྲོ་བས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕ་ཚོམ་དུ་
འགྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་ཕ་ཚོམ་ཟ། །རྟོགས་པ་པོ་ཡི་སྒྲུབ
བྱེད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བརྗོད་ན།
དེས་ པ་ རྟགས་ ཡིན་ གོ་ བྱེད་ ཕྱིར། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་མི་བྱེད
ཀྱི་གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་ བྱེད་ལ་ སེལ་ བའི་ ངོར་ ཚུལ་ གསུམ་ ཅམ་ གྲུབ་ པ་ ལ་ གལ
ལ་ལན་ ལའང་ ཡོད་ ཅིང་ གོ་ བྱེད་ དུ་ འགྱོ་ ཀ་ ལ་ མ་ དེས་ ཀ་ མི་ ཁྱོད་ ད་ དེས་ ཀ་ ཡེད་ ན
འཕྲལ་ ཀ་ མི་ འགྲུབ་ བའི་ ཕྱིར་ ར། །དེས་ ན་ ཕྱོགས་ ཀྱི་ གླང་ ཐོས་ འཕྲལ་ ཀ་ ལ
དགོངས་ནས་ དེས་ ཀ་ གསུངས་ ཀ་ ཡིན་ ནོ། །དེས་ རྒྱང་ ཅམ་ ཞེག་ མངོན་ སུམ་ གྱི་ ཡུལ
གྱི་ དོན་ རང་ མཚན་ འགའ་ ཞིག་ ལའང་ ཡོད་ མོད་ གྱི་ དེ་ རྟགས་ མ་ ཡིན་ ཏེ། ཕྱི་ རོལ
རྟེན་ མིན་ ཐུ་ ངོན་ ལ། །བརྟེན་ ནས་ འདིར་ ནི་ བསྒྲུབ་ ཀ་ དང་ ། །ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་ ।
རྟེས་ སུ་ དཔག་ ཀ་ དང་ རྟེས་ སུ་ དཔག་ ཀར་ བྱ་ བའི་ ཐ་ སྙད་ ནི་ ཤེས་ ཀ་ ལ་ གྲུབ་ ཀ་ ཡ
ད་ ཀ་ ལ་ ཀ་ ཐ ད ཀ ལ ནས ལ ཡ ན ནོ ། ཞ ས ་ ཐ ། ། ཐ ་ ম ར ་ ས ྒ ོ ས ་ ཀ ི ། ། ད ེ ས ་ ཀ ། ། ད ེ ས ་ ཀ ི ། ། ཚ ུ ལ ་ ག ས ུ ཚ ོ ས ་ ཀ ི ། ། ཁ ེ ད ་ ལ ་ ཀ ་ ཀ ེ ད ། ། ཀ ེ ད ། ། ཀ ེ ད ། །

ཀུན་དང་མ་ཕྱད་ན་བྱེད་རྒྱུར་མི་འདོད་ཅིང་། རྒྱས་ཀྱང་མི་ངེས་ན་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ
ཉིད་ [ཞེ། གོ་བྱེད་ཉིད་] མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་གྱི་ཚོས་སུ་མི་འཐད་པ
ནི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་ལ་ལྟོས་ན་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ
སོགས་པ་དོན་ཚོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ་མི་ལྟོས་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དུས་ནའང
ངེས་པར་བྱས་པ་ཡོད་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྒྱས་ལྟར་སྣང་གཅོད་མི་ནུས་པར
ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བློ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་ཚོས་མ་ཡིན
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྣང་བརྒྱས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཅ་ཅང
ཐལ་བ་ལ་ལུ་ལས། དང་པོ་སྐྱེས་བུ་ཀུན་གྱིས་ངེས་བྱར་ཐལ་བ་ནི། བཅོ་ལྔའི་སྟོན
པོ་དོན་ཚོས་ཡིན་པས་སྐྱེས་བུ་ཀུན་ལ་ལྟོས་ན་སྟོན་པོར་གནས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱས
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་བློའི་ཚོས་དོན་དུ་འཛིན་པ
ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་ལས་ [ཞེ། ལ་] རྒྱས་འཛིན་མི་སྐྱེ
བར་ཐལ་བ་ནི་ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་པའི་སྟར་རྒྱས་མ་ཡིན་པས་དེ་ལས་རྒྱས
འཛིན་སྐྱེས་པ་དེ་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་ལ་ [ལས་] རྒྱས་འཛིན་སྐྱེས་པར་འགྱུར
རོ། །འདོད་ན། འདི་ལྟར་དངོས་གང་ཅི་འདྲ་བ། །དེ་ནི་དེ་འདྲའི་རྒྱས་སེམས
ཀྱི། །རྒྱུ་ཡིན་དེ་ལས་དེ་ལྟ་ཡི། །དངོས་ལས་དེ་བསྟེད་རྒྱས་ཅན་བློ། །ཞེས
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་རྒྱས་སུ་དགོད་བྱའི་ངོ་བོ་དུ་བ་དང
བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྒྱས་འཛིན་སྐྱེ་བར་འདོད་ཀྱི་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད
ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱ་འབྲས
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་བློ་ལ་ལྟོས་ན་བློ་ཕ་དང་ཀྱི་ལྟོས
པར་སོང་བས་རྒྱུ་འགྱུར་ལ། ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱི་ལྟོས་ཚོས་སུ་སོང་བས་འབྲས་བུར
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ངེས་པ་ལས་ཡུལ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ཀྱི་ངེས་པ་ཉིད་ཡུལ་ཀྱི་ཚོས་སུ
གཞན་སེལ་ཀྱིས་བཟུང་བས་མི་འཐལ་ལོ། །བཞི་པ་དགག་རྒྱས་མི་རྒྱ་བར

ཐལ་བ་ནི། དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ་སྟར་མ་ངེས
པ་ན་རྟགས་མ་ཡིན་ལ་ངེས་པ་ན་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དངོས
པོར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་སྣང་ཅིག་གིས་འཇིག་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་གྱི་བློས
རེས་འཇོག་ཏུ་བཟུང་བས་དོན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ན་ཅི་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེ་སྐྱོན་དུ
འགྱུར་ན། ངེས་རྩུད་བ་ལའང་མཚུངས་སོ། །ལྟ་བ་མཚན་ཉིད་དང་མཚུངས་པར
ཐལ་བ་ནི། གཏན་ཚིགས་ [ཞ། རྟགས་] ལ་ངེས་པ་དགོས་པ་ན་མཚན
ཉིད་ལའང་ངེས་པ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད
དོན་ལ་མི་བརྟེན་པར་སྒྲ་དོན་ལ་བྱེད་པས་མཚོན་བྱ་ངེས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས
དགོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་མ་རྟོགས་པར་དོན་ལ་ནི་མཚན
མཚོན་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ [ནི་] ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག
རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་འང་དངོས་སུ་གོ་ན་ངེས་པ་དགོས
ལ་བརྒྱུད་ནས་གོ་ན་ངེས་རྩུད་གིས་ཆོག་གོ་ཞེས་ཟེར་ནས་ངེས་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས
བརྟེད་པའི་སྐྱོན་སྤོང་བ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ
གཞག་མ་མཁྱེན་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་རྟོག་དཔྱོད་མཐའ་དག་གཞན
སེལ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ངེས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ཀྱི་ལུགས
དགག་ན། ཁ་ཅིག་རྩོད་གཞིས་ཁྱད་པར་དུ། །བྱས་པ་རྟགས་ཀྱི
མཚན་ གཞིར་ འདོད། །རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱི་ཁྱབ་ངེས་པ་དང་གཞི་ལ་བཏགས
པའི་ལྷག་ཁྱབ་ངེས་པས་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་དག་གིས་མི་འགྲུབ་ན་ཅི་ཅང་ཐལ
བའི་སྐོ་ནས་བསྒྲུབ་སྟེ་རྟགས་ལའི་དུ་བ་ཉིད་དབེ་ལ་རྟེས་སུ་མི་འགྲོ་ཡང་མཚན
ཉིད་ངེས་པའི་ཚད་མས་དུ་ཙམ་ཀྱི་ཕྱི་ལ་མེས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ན་ཡུལ་དུས་རྣམ་པའི་བྱེ

བྱག་གི་དུ་བ་ཡིན་ནའང་མེས་མ་ཁྱབ་པའི་དོགས་པ་ཆོད་པས་འགྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་
སྒྲ་ཁྱབ་གྱུབ་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ལ་མི་འགྲུབ་ན་དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་སྒྲ་ལ་གཅིག་དང་དུ་
མས་ཁྱབ་པ་གྱུབ་ཀྱང་ཡང་དག་གི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་དག་གི་གཅིག་དང་དུ་མས
ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ་ཁྱབ་བྱ་ཡང་དག་གི་དངོས་པོ་ཉིད་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འདོད་ན་གཅིག་དང་དུ་བྱལ་གྱི་བཟློག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དག་གི
ཡོད་པ་མ་གྱུབ་ཀྱང་སྒྲིན་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མས་ཁྱབ་པ་གྱུབ་པས
ཡོད་པ་ཙམ་པོ་ཏེ་ཉིད་ཡང་དག་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་དག་གི་གཅིག་དང་དུ་མས
མ་ཁྱབ་བམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཆོད་པས་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང
ཁྱབ་བྱ་ [ཞ། ཕ་] ལའི་དུ་བ་ཉིད་ལ་ཚད་མས་མ་གྱུབ་ཀྱང་སྒྲ་དུ་བ་ཙམ་ལ་མེ
ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་གྱུབ་པས་དུ་ཙམ་ལའི་ཡིན་ནའང་དེ་ལ་མེས་མ་ཁྱབ་བམ་སྟམ
པའི་དོགས་པ་ཆོད་པས་ཁྱབ་པ་ཅི་སྟེ་མི་འགྲུབ། གཉིས་པ་དུ་ཙམ་མེ་མེད་ལ
འཇུག་པ་ཞེགས་ལ་བྱེ་བྲག་ལའི་དུ་བའང་མེ་མེད་ལ་འཇུག་པ་ཞེགས་པས་ལའི་དུ
བ་ལ་མེས་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་སྟེ། གཞོད་པ་ཅན་གྱིས་བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་ཞེགས་པས
བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གྱུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གིས་ཁྱབ་པ
མི་འགྲུབ་ན་ཅ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། དབུ་མ་པའི་གྱུབ་མཐས་དངོས་པོར་སྒྲ་བ་མི་ཕེལ
བར་ཐལ་བ་དང་། ལྷོ་ག་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཡིན
པར་ཐལ་བ་ལ་ས་ཕགས་པ་སྒྲོས་ནས་གསུང་ངོ་། །འདི་མི་འཐད་དེ། མི་ལྟན
གཅོད་པ་རྩོད་གཞི་ཡིས [ཅ། གཞིའི་ ཆོས] ། །ཡིན་ན་ཡུ
[ཌ] བྱ་རྩོད་པ་མེད།།གཞན་ལྟན་གཅོད་ན་རྟེས་འགྲོ་མེད།།
ཆོས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་དང་འདྲ། །ལའི་དུ་བ་ལ་ས་ཕགས་པ་རྩོད་གཞིས་ཁྱད
པར་དུ་བྱས་པ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་དེ་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྒྲོར་ན

བོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་ལ་གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྨྲོར་ན་རྟེས་འགྲོ་མེད་དོ། །
རྟེས་ སུ་ འགྲོ་ བའི་ སྨྲྭ་ ཁྱབ་ ངེས་ པར་ འགྲུབ་ པར་ འདོད་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ ནི་ རྩོད་
གཞིའི་ཆོས་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྨྲོར་ཞེས་བཀས་སྡུད་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །
གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། རྒྱས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཞན་སེལ་ཡིན། །
ཡུལ་དུས་རྣམ་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་སྨྲྭ་
ལྡོག་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་གཞིའོ། །དེ་ལ་རྩོད་གཞི་ལ་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་དུ་གྱུར་པ་
ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འགྲུབ་[ཞེ། བསྒྲུབ་]བྱ་འགྲོ་བ་རྟེས་འགྲོ་བསྒྲུབ་
བྱའི་ཆོས་ལྡོག་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱས་ལྡོག་[ཞེ། ལོག་]པ་ནི་ལྡོག་པའོ། །དེ་བཞིན་
དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྨྲོར་རོ། །
གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། འདི་ལ་གཞན་གྱི་ཀློན་ཀ་མེད། ཁ་ཅིག་རྒྱས
ཀྱི་སྨྲྭ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། རྟས་ཀྱི་སྨྲྭ་མེད་ཀྱང་གཞན་སེལ་ཀྱི་སྨྲྭ་མེ་འགལ་ལོ། །
ཡང་སྨྲྭ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ [ཞེ། གསུམ་] མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སེལ
བའི་སྨྲྭ་དེ་ཉིད་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་དང་འབྲེལ་བས་མི་འགལ་ལོ། །
ཡང་ ཚུལ་ གསུམ་ ཅིག་ ཅར་ ངེས་ དགོས་ ན་ ཕྱོགས་ ཆོས་ གྲུབ་པ་ ན་ བསྒྲུབ་ བྱ་
འགྲུབ་པར་ འགྱུར་ ལ། རིམ་ ཅན་ དུ་ ངེས་ པས་ ཆོག་ ན་ མཉན་ ཐུའང་ ཡང་ དག་ ཏུ
འགྱུར་ རོ་ ཞེ་ ན། སྨྲོར་ རྟོག་ གཉིས་ ཅིག་ ཅར་ མི་ འཇུག་ པས་ རིམ་ གྱིས་ ངེས་ ལ། འོན
ཀྱང་ སྐྱབས་ འགར་ ཅིག་ ཅར་ ངེས་ པར་ གོ་ བ་ ནི་ ཚུལ་ གསུམ་ གོ་མས་ པ་ གསལ་ བས
ཕྱོགས་ ཆོས་ གྲུབ་ པ་ ཉིད་ ན་ བསྒྲུབ་ བྱ་ གྲུབ་ པར་ རྟོགས་ པ་ ཡིན་ ནོ། །ཡང་ སྨྲྭ་ བསྒྲུབ
བྱ་ ཡིན་ ན་ གྲུབ་ པ་ ལ་ བསྒྲུབ་ པར་ ཐལ་ ལོ་ ཞེ་ ན། སྐྱོན་ མེད་ དེ། ཆོས་ ཅན་ ལ་ མི་ ལྟན
རྣམ་ གཅོད་ དུ་ བསྒྲུབ་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །ཚུལ་ འདི་ རྟོགས་ ན་ ཁྱད་ པར་ ལ་ རྟེས་ འགྲོ
མེད་ པའི་ རྩོད་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ རང་ གྱོལ་ ཏུ་ འགྱུར་ རོ། །

གསུམ་པ་མཚོན་བྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྗེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་
དང་། ཕྱི་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་ལ་ལོག་རྟོག
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཐོག་མར་དངོས་པོའི་སྒྲ་ནས་དབྱེ་བ་ནི།
མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས་དབྱེ་སྒྲོས་དུ་མར་
འགྱུར། །ཚུལ་གསུམ་པ་དེའང་རྒྱགས་སུ་བཀོད་བྱའི་སྒྲ་ནས་དབྱེ་ན་མེད་དགག
རྒྱགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། མ་ཡིན་དགག་རྒྱགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་དང་། བསྒྲུབ
བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་མེད་དགག་སྒྲུབ་པ་དང་། མ་ཡིན་དགག་སྒྲུབ་པ་གཉིས
དང་། འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་དབྱེ་ན་བདག་གཅིག་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས
དང་། དེ་ལའང་དངོས་འབྲེལ་བརྒྱུད་འབྲེལ་གཉིས་དང་། བསྒྲུབ་ཚུལ་ཀྱིས་དབྱེ
ན། དོན་བསྒྲུབ་ [སྒྲུབ་] དང་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ [སྒྲུབ] གཉིས་དང་། སྒྲུབ
བྱེད་ཀྱིས་དབྱེ་ན། གྲགས་པ་དང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ
སྤྱོ་བ་བའི་ཐོ་ནས་དབྱེ་ན་མི་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུའི
རྒྱགས་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་སྒྲུབ་རྒྱགས་གཉིས
སུ་དབྱེ་ན་དགག་རྒྱགས་ཀྱང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་བཞིར་འགྱུར་ལ། དགག་པ
གཅིག་ཏུ་སྟོང་ན་སྒྲུབ་པའང་གཅིག་ཏུ་འདུ་བས་ཡང་ན་བཞིའམ་མིན་ན་གཉིས་སུ
ཇི་སོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཞན་དག་རྒྱགས་གསུམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་དང
བཞིའི་གྲངས་ཇི་བྱེད་པ་ནི་མ་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པའི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ།
ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་སྒྲོན་བ་ཡི།།སྒྲོ་ནས་གསུམ་དུ་ཇི་པར་མཛད།།
དགག་རྒྱགས་མཐའ་དག་སྟང་རྩང་མི་དམིགས་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར་དགེ་གཅིག་གི
སྟེང་དུ་གཏན་ལ་དབབ་ཏུ་རུང་བས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ལ་སྒྲུབ་རྒྱགས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་དགེ
གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྒྲོ་ནས་ཏུ་ཡང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་སྒྲོ་བའི་ཐོ་ནས

རྒྱས་གསུམ་དུ་གྱར་རས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་རིས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མི་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། དགག་བྱ་འགོག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ། ངོ་བོ་མི་ དམིགས་ པ་ ལ་བཞི། །ས་ཕྱོགས་ སུ་ བྱུམ་ པ་ སྟང་ རྩང་ མི་ དམིགས་ པས་ མེད་ པའི་ ཐ་ སྟད་ བསྟན་ པ་ ལྟ་ བུ་ རང་ བཞིན་ མི་ དམིགས་ པ་ དང་། མེ་ བཀག་ ནས་ དུ་ བ་ འགོག་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ རྒྱུ་ མི་ དམིགས་ པ་ དང་། ཤིང་ བཀག་ པས་ ཤ་ པ་ འགོག་ པ་ ལྟ་ བུ་ ཁྱེད་ མི་ དམིགས་ པ་ དང་ ། དུ་ བ་ བཀག་ པས་ དུ་ རྒྱ་ ནུས་ པ་ ཐོགས་ མེད་ འགོག་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ འབྲས་ བུ་ མི་ དམིགས་ པའོ། །དེ་ དག་ འཇིལ་ ཡུལ་ བཀག་ པས་ འཇིལ་ ཆོས་ འགོག་ པ་ མི་ དམིགས་ པ་ བཞིའོ། །གཉིས་ པ་ ནི། འགལ་ བ་ དམིགས་ པ་ རྣམ་ པ་ གཉིས། །དེ་ ཡང་ ལྷན་ ཅིག་ མི་ གནས་ དང་། ཕན་ ཚུན་ སྤངས་ འགལ་ ། ། །

དུ་བས་བཞི་པོ་འགོག་ན་རང་བཞིན་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་
པ་བཞིའོ། །མེ་རྒྱ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཞི་པོ་འགོག་ན་རང་བཞིན་འགལ་
བའི་རྒྱ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་འདོད་པ་ལ་ཕྱི་མ་འགལ་བའི་རྒྱ
དམིགས་པ་བཞི་མི་འཐད་དེ། ནུས་ པ་ ཐོགས་ མེད་ མེ་ མིན་ ཞིང་ ། །རྒྱུན
མེད་ཕྱིར་ན་འགོག་མི་ནུས། །རྒྱ་ཙམ་འཕྲལ་བས་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་རྣགས
སུ་ མི་ རུང་ བར་ གསུངས་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །བསལ་བ་ བྱ་ བསལ་ བ་ ལ་ མི་ རུང་ ཡང་ །
དགག་ བྱ་ འགོག་ པ་ ལ་ རུང་ ངོ་ སྟམ་ པའང་ མི་ འཐད་ དེ། ནུས་ པ་ ཐོགས་ མེད་ སྐད
ཅིག་ གཞིས་ པ་ ལ་ མེ་ སྐྱེད་ པའི་ ཚུད་ ཤིང་ ཞིད་ ཡིན་ པས་ མེ་ མ་ ཡིན་ པ་ དེས་ གྲང་ རེག
མི་ ཤེགས་ ལ། ཐོགས་ མེད་ མེས་ ཁྱད་ པར་ དུ་ བྱེད་ ན་ མེ་ ཞིད་ ཀྱིས་ ཤེགས་ པས་ རྒྱུ་ཡི
རྣགས་ མི་ དགོས་ ཤིང་ ནུས་ པ་ ཐོགས་ མེད་ དུ་ འཇོག་ པ་ སྐད་ ཅིག་ གིས་ ལྟོག་ ཡ་ ཡིན
ལ་ མེར་ འཇོག་ པ་ རྒྱུན་ ལ་ བྱེད་ ན། ། སྐད་ ཅིག་ གི་ མེས་ གྲང་ རེག་ མི་ ཤེགས་ པས་ ནུས
པ་ ཐོགས་ མེད་ རྣགས་ མ་ ཡིན་ ནོ། ། འོ་ ན་ འགལ་ བའི་ ཁྱབ་ བྱ་ དམིགས་ པའང་ ཅ་ཧ ནས
ཀྱི་ མེ་ མེས་ ཁྱད་ པར་ དུ་ བྱས་ ན་ རང་ བཞིན་ འགལ་ དམིགས་ ཤུ་ འགྱུར་ བས་ དེ
གཞིས་ མཚུངས་ ས་ ཞེ་ ན། མི་ མཚུངས་ ཏེ། ཅ་ཧ ནས་ ཀྱི་ མེ་ མེ་ ཞིད་ ཡིན་ པས་ གྲང་ རེག
དང་ འགལ་ ལ། ཁྱད་ པར་ སྟེ་ ཆོས་ ཐ་ དད་ ཕྱིར། ། ཞེས་ གསུངས་ པས་ རྣགས་ ཤུ་ འདང
རུང་ ། དེ་ ལྟ་ མ་ ཡིན་ ན་ ཤུན་ པ་ འགོག་ [ཞ། ཡིད་] པ་ ལ་ མར་ མེ་ དང་ ། རྣ
པ་ འགོག་ པ་ ལ་ ཆོ་ ལ་ ཐུང་ བཀོད་ པ་ དང་ ། ཞིང་ ཆགས་ ས་ ཁོ་ ཅ་ འགོག་ པ་ ལ་ ངག
བཅོམ་ པ་ ལ་ ཐོགས་ པ་ ལུང་ རིགས་ ལས་ བྱ་ ཐུག་ བཀོད་ པ་ ཐམས་ ཅད་ ནུབ་ པར
འགྱུར་ ཏེ། དེ་ དག་ ཀྱང་ མཐར་ ལྷང་ བ་ དང་ ཐུས་ པ་ དང་ ། ཤ་ ངན་ ལས་ འདས་ པ་ ལ
ཐུག་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། ། གཞིས་ པ་ རང་ གི་ ལུགས་ ནི། གཞུང་ ལས་ རྣམ་ གཞག
མང་ བཤད་ ཀྱང་ ། ། འགོག་ ནུས་ ལ་ ལ་ ཆ་ ཅ་ བཅུ་ གཞིས་ ཡིན། ། ཁ་ཏ་ དགོས

གྱིས་གཞུང་ལས་གསུམ་དང་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཅི་རིགས་སུ་གསུངས་པས་ཀྱང་། ཇི་ཀུ་རིའི་ཟླས་སུ་འབྱངས་ནས་སྟར་གྱི་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཅམ་སྒྲུབས་སུ་བབ་པར་མངོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་སྒྲུངས་འགལ་བཤད་ན། ཕན་ཚུན་ སྒྲུངས་ པ་ དངོས་ལ་ནི། །རྒྱས་དང་ རྒྱས་ ཅན་ ཡོད་ ཙ་ ཡིན། །ཕན་ཚུན་སྒྲུངས་འགལ་ དངོས་ནི་རྣམ་ གཅོད་ ཡོངས་ གཅོད་ ཡིན་ པས་ རྒྱས་ དང་ རྒྱས་ ཅན་ མེད་ དེ། ཇི་ སྐད་ དུ། ཡང་ན་ ཕན་ ཚུན་ སྒྲུངས་ ཏེ། གནས་ པའི་ མཚན་ ཉིད་ ཀྱིས་ འགལ་ བ་ ཡིན་ ཏེ་ རྒྱ་ ཆ་ དང་ མི་ རྒྱ་ ཆ་ བཞིན་ ནོ། །ཞེས་ གསུངས་ པས་ སོ། །དེ་ ཡིས་ [ཡི་] ཁྱད་ པར་ བྱས་ པ་ ནི། །ཁྱབ་ བྱེད་ འགལ་ བ་ དམིགས་ པ་ ཡིན། ། དཔེར་ན་ སྒ་ ཆོས་ ཅན་ རྒྱ་ ཆ་ པའི་ དངོས་ པོས་ སྟོང་ ཐུབ་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །ཞེས་ བྱས [བྱ་] ཆ་ ལ་ དགག་ བྱ་ རྒྱ་ ཆ་ པའི་ དངོས་ པོ་ དེ་ ལ་ མ་ བྱས་ པས་ ཁྱབ་ ཆ་ ཆ་ དེ་ དང་ འགལ་ ཆ་ བྱས་ ཆ་ དམིགས་ ཆ་ ཁྱབ་ བྱེད་ འགལ་ ཆ་ དམིགས་ ཆ་ ཡིན་ ནོ། ། ཚད་ མས་ གནོད་ ཅིང་ ཆེ་ འགལ་ ཆ་ ཡང་། །ཁྱབ་ བྱེད་ འགལ་ ཆ·····

དམིགས་ ཆར་ འདྲས། །ཚད་ མས་ གནོད་ ཅིང་ ཆེ་ འགལ་ ཆ་ ལྟོས་ ཆས་ ངེས་ ཆ་ འགོག་ ཆ་ དང་། ལྟོས་ མེད་ ཀྱི་ མ་ ངེས་ ཆ་ འགོག་ ཆ་ ལྟ་ བུ་ སྟེ་ དཔེར་ན་ གང་ ལྟོས་ ཆ་ དང་ ཆ་ཅས་ ཆ་ དེ་ མ་ ངེས་ ཆ་ ཡིན་ ཏེ་ གོས་ ལ་ ཚོན་ ཆགས། འཇིག་ ཆའང་ རྒྱ་ གཞན་ ལ་ ལྟོས་ སོ་ ཞེས་ བྱ་ ཆ་ ལྟ་ བུ་ ངེས་ ཆ་ དང་ འགལ་ ཆ་ མ་ ངེས་ ཆའི་ ཁྱབ་ བྱ་ [བྱེད་] ལྟོས་ ཆ་ ཅས་ ཆ་ གཅོད་ ནས་ ངེས་ ཆ་ འགོག་ ཆའོ། །གཉིས་ ཆའང་ གང་ ཡོད་ ཆ་ རྒྱ་ གཞན་ ལ་ མི་ ལྟོས་ ཆ་ དེ་ དེའི་ ངོ་ བོར་ ངེས་ ཆ་ ཡིན་ ཏེ། རྒྱ་ ཆོགས་ ཆ་ ཐ་ མ་ འབྲས་ བུ་ སྟྲེད་ ཆར་ ངེས་ ཆ་ ཆ་ ཞིན་ ཐུམ་ ཆ་ འཇིག་ ཆའང་ དེ་ ལ་ ཡོད་ ཅིང་ གཞན་ ལ་ མི་ ལྟོས་ སོ་ ཞེས་ མ་

རིས་པ་དང་། འགལ་བ་རིས་པའི་ཁྱབ་བྱ་ལྟོས་མེད་བཅོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པར་འད�eའི། ཁ་ཅིག་ཐ་དད་ཙམ་ལ་ཕན་ཚུན་སྒྲུབ་པ་འགལ་བ་ཡང་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་སྔར་བཀག་ཟིན་ལ་ཅི་ནས་འདོད་ན་སྟོན་པོ་སློབ་བཞི་སེར་པོ་སློབ་བཞི་འགོག་པ་ལའང། ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་སྟོར་བ་བཞིན་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཕན་ཚུན་སྒྲུབ་འགལ་གསུམ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་གི་འཇུག་པ་ལ་ཅོ་འདྲི་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡ་གྱལ་སྟང་བ་ཅི་ཞིང་ཡིན་པར་དོགས་པ་ལ་འགལ་བའི་སྐོ་ནས་འགོག་པས་ཕན་ཚུན་སྒྲུབ་འགལ་གྱི་སྟོར་བ་འཇུག་ལ། གཉི་ག་སྟང་རྩ་ཕན་ཚུན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པས་འགལ་བའི་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །

གསུམ་པ་དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རིས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡུགས་དགག་ན། དངོས་འབྲེལ་བཀག་ཟིན་ལྟན་ཅིག་ནི། །མི་གནས་ཚོགས་པས་སྐྱེད་པ་འགྲུལ། །དགག་སྒྲུབ་གཉི་ག་ལ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་འདོད་པ་ནི་བཀག་ཟིན་ལ་ཁ་ཅིག་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་དམིགས་བརྗོག་པ་དེ་ལས་ཐུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་དེ། དགག་བྱ་གང་རེག་སྐོར་བཞི་པོ་རྟགས་མེ་སྟོབས་ལྟན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་མེད་པའི་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བོ་ [ཞ། སྐྱེ་བོ་] ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་ཐོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། འབྲེལ་ཡུལ་ལོག་པས་འབྲེལ་ཚོས་ཉིད། །ལྟོག་པས་བརྗོག་འབྲེལ་བློ་ངོར་འགྲུབ། ། ངོ་བོ་མི་དམིགས་པ་ནི། བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པས་འབྲེལ་ཚོས་ཁེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོག་འབྲེལ་རིས་ཏེ། རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་དང་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ཐུང་གི་འབྲེལ་པ་བརྗོག་པ་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་མི་དམིགས

པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་ཕན་རྒྱུན་སྒྲུབས་འགལ་རྒྱུས་ནི་བདག་གཅིག་
པ་བཟློག་ པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ འཕྲེལ་ པ་ བསྒྲུབ་ པ་ ལ། མཐུན་ དཔེའི་ སྟེང་ དུ་
རྟགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་བསྒྲུབས་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལ་དཔེ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རུང་སྟེ། གཞོད་པ་ཅན་གྱིས་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་བཀག
པ་ན་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་ཞེགས་པས་འཕྲེལ་པ་བློ་ངོར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་ཆོས
མི་མཐུན་དཔེ་ལ། །ངེས་པར་འདོ་ལ་གཞི་མི་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏོ།།
འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི། འགལ་ ཟླ་ གྲུབ་ ན་ ཅིག་ ཤོས་ ལ་ གཞོད་ པས་ ཞེགས་ ཀྱི་
འཕྲེལ་ཟླ་འགོག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པས་བཟློག་འཕྲེལ་དབྱུད་མི་དགོས་སོ། །

གཅིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

ཡིན་པ་བསྒྲུབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཅིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཅིས་ལས། རྟགས་དངོས་ནི། ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་རང་
བཞིན་རྟགས། །དེ་ལའང་རྟགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་དང་། བསྒྲུབ་བྱས་དབྱེ་བ་གཅིས
ལས། དང་པོ་ལའང་། ཁྱད་པར་ལ་མ་ལྟོས་པ་དང་ལྟོས་པ་གཅིས་སོ། །
དང་པོ་ནི་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ། ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དག་པ་བ་དང་།
གཅིས་པ་ལའང་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱག་ལ་ལྟོས་པ་དང་། འཕྲེལ་བ་གཞན་ཀྱི་ཆོས
ལ་ལྟོས་ པ་ གཅིས་ ལས། དང་ པོ་ ལའང་ གཅིས་ ཏེ། ལྟོས་ པ་ ཁོ་ [ཞེ། ཁོང་]
ན་ཡོད་ པས་ [ཕ་] ཏུས་ ཕ་ ཕཀོད་ ཕ་ ལྟ་ ཏུ་ དང་། ལྟོས་ ཕ་ ངོས་ ཀུ་ ཕ་ ཟ ོ ད ་ ཕ ་ ཀ ྱ ེ ན ་
ཀྱི་ ཕྱི་ ཕྱ ག ་ ག ི ས ་ ཐ ་ ད ད ་ ཕ ་ ཕ ཀ ོ ད ་ ཕ ་ ལ ྟ ་ ཏ ུ ས ། ། ག ཅ ི ས ་ ཕ ་ ལ ཕ ྱ ེ ས ་ ལ ་ ལ ྟ ོ ས ་
ཕ ་ ས ྐ ྱ ེ ་ ཕ ་ ད ང ་ ལ ྟ ེ ན ་ ཕ ་ ཕ ཀ ོ ད ་ ཕ ་ ལ ྟ ་ ཏ ུ ས ྐ ྱ ེ ་ ཕ ས ་ ཁ ྱ ེ ད ་ ཕ ར ་ ཏ ུ ས ་ ཕ ེ ་ ངོ ་ བ ོ ་ ད ཕ ྱ ེ ར ་ མ ེ ད ་
ཕ ཀ ོ ད ་ ཕ ་ ལ ྟ ་ ཏ ུ ས ། ། ད ེ ད ས ་ མ ཚ ོ ན ་ ན ས ་ ཕ ས ྒ ྲ ུ ཕ ་ ཏ ུ ་ ད ང ་ ངོ ་ ཕ ོ ་ ཁ ེ ད ་ ཕ ེ ་ ཆ ོ ས ་ ག ང ་
ཕ ཀ ོ ད ་ ད ོ ་ ཅ ོ ས ་ ལ ་ ཚ ུ ལ ་ ག ས ུ མ ་ ཚ ང ་ ཕ ་ ཐ མ ས ་ ཅ ད ་ ར ང ་ ཕ ཞ ེ ན ་ ཀ ྱ ི ་ ཏ ོ ག ས ་ ཡ ི ན ་ ནོ ། ། །

བསྒྲུབ་བྱའི་དབང་གིས་དབྱེ་ན། དོན་བསྒྲུབ་དང་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ནི། དེ་ཡི་ཚ་མཐུན་ཁོངས་སུ་བསྡུ། །ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་ཡོག་ [ཡོག་] པར་འདོད་པ་རྒྱ་ཆོག་པ་ཚང་བ་ལས་འབྱས་བུ་སྐྱེ་རྒྱང་དཔོག་པ་དང་། དུ་རྒྱ་ནས་པ་ཐོག་མེད་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དུ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་གཞན་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གཅིག་ཕྱིར་ཐ་ དད་ སྟོན་ མི་ འགོ །གལ་ཏེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཕྲེལ་པ་དགོས་ན་དུ་རྒྱ་ནས་པ་ཐོག་མེད་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་དུ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མ་ཕྱུབ་སྟེ་ཕྱས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དུ་རྒྱ་ནས་པ་ཐོག་མེད་དང་མི་རྟག་པའི་དུ་བ་གཉིས་ཕྱས་མི་གཅིག་ཀྱང་དུ་རྒྱ་ནས་པ་ཐོག་མེད་དུ་འཇོག་པ་དུ་བ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པས་དོན་དུ་ན་དུ་བ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་མི་རྟག་པའི་དུ་བ་བདག་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་ཉིད་ལ་སེམས་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། ཡོད་པ་བསྒྲུབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུའི་རྟགས་དངོས་ནི། དེས་ [དེ་] བྱུང་བ་ལ་འབྲས་ བུའི་ རྟགས། །དེ་འང་ཕྱི་རབྱས་བུ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དུ་བས་མེ་ཅམ་བསྒྲུབ་ནས་རྒྱའི་ལྟོག་པ་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་དང་། ཚོག་ཅམ་ལས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་དང་། ནམ་མཁའི་དུ་བས་ [ཞ། དུ་བ་ལ་] མེ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྒྲ་བའི་རྟགས་

ལས་བརྟེད་པར་འདོད་པའི་དོན་དགོས་པ་དང་། དུ་བས་བྱད་ཤེར་གྱི་འགྱུར་བ
དང་། དུ་བ་ཁྱད་པར་བས་མེ་ད་ལྟར་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མཚན་མོ་ནགས་མེར
འབར་བ་ལས་དུ་བ་དགོས་པ་དང་། ཇོ་ལས་གཟུགས་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱའི
ཆོས་དགོས་པའི་འབྲས་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ནི། དེ་ དང་ ཆ
མཐུན་ཁོངས་སུ་བསྟུ། །སྒྲུབ་གས་བྱེད་རྟགས་ལོག [ཅ། ལོག་] པར
འདོད་པ་ཚུ་སྣང་ལས་ཚུ་དང་ཚུ་མི་གཡོ་བ་དང་། ཆུ་ཤུག་གནས་པ་ལས་རྡེན
བརྡེན་པ་དགོག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་གཞན་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར
འབྲས་བུའི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཐ་ དང་ བསྒྲུབ
ཕྱིར་ སྐྱོན་ ལས་ གྲོལ། །འབྲས་རྟགས་ཀྱང་དེ་ལས་བྱུང་བ་དགོས་ན་ནམ
མཁའི་དུ་བ་ལོང་ལོང་པོ་ཆོས་ཅན་མེ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ་དུ་བ་ཙམ་ཡིན
པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པའི་འབྲས་རྟགས་ལ་མ
ཁྱབ་སྟེ། མེ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅན་དང་དུ་ཙམ་གཉིས་ཕྱས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
ཕྱས་གཅིག་པའི [཈། རྒྱས་] ཆ་བསྒྲུབ་ན་འབྲས་རྟགས་མ་ཡིན་པ་བདེན
ཡང་། སྔར་གྱི་མེ་དེ་ལས་ད་ལྟར་གྱི་དུ་བ་སྐྱེས་པའི་སྐོ་ནས། རྒྱ་སྟོན་དུ་སོང་བ
བསྒྲུབ་པས་མི་འགལ་ཏེ་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ལས་སྔ་མའི་ལས་དགོག་པ་བཞིན་ནོ། །
ཡང་ཐུམ་པའི་ངག་ལས་ཐུམ་པའི་ཐྱི་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བ་དགོག་པ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ།
ཐྱི་དངོས་མེད་ལས་ངག་དངོས་པོ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཐྱི་ཤར་བའི་བརྟེད
འདོད་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས། ཆགས་དང་བྲེད་པ་ཕྲད་པས་ལྷན་ཅིག་བྲེད་པའི་ཆུན
བྱས་པ་ལས་ངག་འཐུང་བས་རྒྱའི་ཆོས་དགོག་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ
རྟགས་གཉིས་པོ་འདིའི་ཐྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ
ཚང་བ་ཡིན་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་ནི། ཡོད་པ་གང་མི་འཐུང་བ་འམ། །རང

བདག་རྒྱས་དབྱིར་མེད་ཅན་གང་། །དེ་ནི་དེ་ལས་འཕྲལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་འི་
དོན་དུ་དེ་རབ་ཕྱི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱགས་གསུམ་པོ་དེའང་
གཉིས་ཀི་དངོས་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་གཅིག་ནི་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ།།
ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཕྱོགས
སྔ་མ་བརྗོད་ན། ཁ་ཅིག་འབྲེལ་པ་མ་དགུ་ལ། །གོ་བྱེད་འབྲེལ་པ་བཞི
ཡོད་ལོ། །རྒྱགས་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ན་དངོས་འབྲེལ་ལམ་བཟློག
འབྲེལ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། འབྲེལ་ཆོས་དངོས་དང་འབྲེལ་ཡུལ་དངོས་འབྲེལ
དགོས་ན་བཤད་ལ [ཀ། ལས་] ཐུན་ཤར་བ་དང་དུ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས
མི་རྟག་པའི་དུ་བ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལ་མ་ཁྱབ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཁྱད
པར་བྱས་ཆོས་དང་བྱེད་ཆོས་འབྲེལ་པ་ཅམ་ཀྱིས་འགྲུབ་ན། དུ་བས་ཙནྡན་ཀྱི་མེ
བསྟན་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་ཀྱི་བྱས་པས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་བསྟན
པའང་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དུ་བ་དང་བྱས་པ་མེ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར
རོ་ཞེ་ན། ཐུན་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་དགུར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་ཆོས་ལ་འབྲེལ་ཆོས
དངོས་དང་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དང་། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཆོས་གསུམ
དང་། ། འབྲེལ་ཡུལ་ལའང་དེ་ལྟར་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འབྲེལ་ཆོས་དངོས་འབྲེལ
ཡུལ་གསུམ་ལ་འབྲེལ་པ་དང་། འབྲེལ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དང་།
འབྲེལ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱས་ཆོས་གཉིས་པོའང་འབྲེལ་ཡུལ་གསུམ་ལ་སོ་སོར
འབྲེལ་པ་སྟེ་དགུ་ཡོད་པ་ལས། འབྲེལ་ཆོས་ནི་འབྲེལ་ཆོས་དངོས་དང་། དེ་ཁྱད
པར་དུ་བྱེད་ཆོས་གཉིས་འབྲེལ་པས་ཕན་ཀྱི། ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཆོས་འབྲེལ་པས
མི་ཕན་ཏེ་བྱས་ཆོས་ལ་ཁྱབ་པས་བྱེད་ཆོས་ལ་ཁྱབ་པ་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འབྲེལ་ཡུལ་ནི་དངོས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཆོས་གཉིས་ལ་འབྲེལ་པས་ཕན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་ལ་འབྲེལ་པས་མི་ཕན་ཏེ། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་ཡོད་པ་ན་བྱས་ཆོས་ཡོད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོའམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཆོས་གཉིས་ལ་འབྲེལ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོའམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་གཉིས་འབྲེལ་པ་སྟེ། བཞིས་ཕན་ལ་ལྟག་མ་ལྟས་མི་ཕན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་ན། འདི་ནི་རྣམ་གཞག་འགལ་བ་དང་། ।གཞུང་གི་ དགོངས་ པར་ འཐད་ མ་ ཡིན། ।སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་མེ་ དང་ དུ་བ་ དེ་ ཐུང་ གི་ འབྲེལ་ པས་ གོ་ ཆོད་ པར་ འདོད་ པ་ དང་། འདིར་ འབྲེལ་ཡུལ་ གྱི་ ཁྱད་ པར་ བྱེད་ ཆོས་ ལ་ འབྲེལ་ པས་ གོ་ མི་ ཆོད་ པར་ འདོད་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ རྣམ་ གཞག་ འགལ་ ཏ་ དང་། རྒྱུའི་ ཆོས་ ལ་ ཁྱད་ པར་ བྱ་ བྱེད་ ཀྱི་ འབྲེལ་ པར་ འདོད་གས [དགོས་] ན། རྒྱ་ ཆོས་ དང་ཡོག་ པར་ འདུས་ པའི་ ཕྱིར་ ཟུ་ དགུ་ ལ་ སོགས་ པ་ ལ་ དགོངས་ པ་ མ་ ཡིན་ ཞིང་ ཁྱད་ པར་ བྱ་ བྱེད་ ཀྱི་ འབྲེལ་ པས་ གོ་ ཆོད་ ན་ ཏ་ ཅང་ ཐལ་ ལོ། ཁྱད་ པར་ བྱ་ བྱེད་ དུ་ གྱུགས་ པས་ [པ་] འགལ་ ཞིག་ གོ་ བྱེད་ དུ་ འགྱོ་ ན་ དེ་ ལས་ ཐུང་ བར་ འདུའོ། ।ཞེས་ བཤད་ ཟིན་ པའི་ ཕྱིར་ དང་། སྟོ་ བ་ དགོངས་ ཀྱིས་ ཀྱང་ འབྲེལ་ པ་ གཉིས་ ལས་ གཞན་ ཐམས་ ཅད་ བཀག་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །

ཁྱད་ པར་ བྱ་ བྱེད་ འབྲེལ་ པ་ ཡི། ।སྟོ་ བས་ ཀྱིས་ བསྒྲུབ་ བྱ་ གོ་ ཐ་ མིན། ། །དེ་ ཡི་ ངོ་ བོ་ འདམ་ དོན་ གཞན་ གྱི། ।འབྲེལ་ པའི་ སྟོ་ བས་ ཀྱིས་ རྟོག་ པར་ ཟད། ।བར་ སྣང་ བས་ ཀྱི་ ཚོགས་ བཅད་ དོ། །

གཉིས་ པ་ ལྟར་ སྣང་ ལ་ གཉིས་ ལས། དང་ པོ་ མཚན་ ཉིད་ ནི།

རྟགས་ གང་ ཚུལ་ གསུམ་ མ་ གྲུབ་ པ། ।ཞེས་ བྱ་ བའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། འགལ་བའོ།། དང་པོ་ལ་གསུམ་ [ཀ། གཉིས་] ལས་མཚན་ཉིད་ནི། ཕྱོགས་ དང་ [ལ་] རྟགས་མེད་མ་གྲུབ་པ། །མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་བཀོད་པ་ལྟར་མི་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། བློ་ངོར་ མ་ གྲུབ་ པ་ དང་ । ཆོས་ ཀ་ ལ་ ལྟོས་ ཏེ་ ম ་ གྲུབ་ པའོ། །དང་ པོ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ། དེ་དག་ [གི་] ཕྱོགས་ ཇི་ལས་ [ལ་] ম ་ གྲུབ་ པའོ། །དང་ པོ་ ལའང་ གཉིས་ ལས། ཐོག་ མར་ ཆོས་ ཅན་ གྱི་ ངོ་ བོ་ ནི་ སྒྲིབ་ ནས་ ম ་ གྲུབ་ ཀ ་ དཔེར་ ན ་ བདག་ ཕ ম ས ་ ཅ ད ་ ན ་ ཁ ྱ ད ་ ཀ ་ ཞེའམ། དོན་ དམ ་ པའི ་ སྒ ྲ ་ ནི ་ ཏ ྲ ་ ས ྟ ེ ། ཞ ེ ས ་ ব ཀ ོ ད ་ ཀ ་ ལ ྟ ེ ། ། ཁ ྱ ད ་ ཀ ྱ ང ་ ཇ ོ ད ་ ག ཞ ི ར ་ ম ་ ག ྲ ུ ব ্ ব ম ্ ব ্ ম ঙ ্ ব ্ ব ম ঙ ্ ব ্ ম ্ ম ি ন ্ ক ি ， ঞ ে স ্ ব ্ ল ্ ব ে ।

ཁ ྱ ད ་ ཀ ྱ ང ་ ཇ ོ ད ་ ম ্ ব ্ ল ্ ব ্ ল ্ ঘ ্ ব ্ ল ্ ব ্ ল ্ ব ্ ম ্ ব ্ ল ্ ব ্ ম ্ ব ্ ল ্ ব ্ ম

ཟད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་མཉན་བྱས་
བསལ་བའང་བསལ་བའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་མཚོན་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་
དག་གི་ཕྱོགས་རེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་
མ་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་
ལའང་རིགས་ཀྱི་སྒྲུ་དང་ཚོགས་པའི་སྒྲུ་ཆོས་ཅན་དུ་གཞག་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་
མེ། ། ཟད་བྱེད་པས་ཤིང་རྟམས་སེམས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཉལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས
འཕྲུམས་པ་ལ་ཉལ་བར་བརྗོད་ལ་ [པ] དེ་ཤིང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ
པའམ། ཉལ་བ་གཉིད་ལོག་པ་ལ་ཟེར་ན་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པའམ། གྲུབ
མཐའ་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིར་ཏོལ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །རྩོལ་བྱེད་གོས་སྒྲ་མི་རྒྱ
པར་བསྒྲུབ་པ་ན་སྒྲའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆུ་སྒྲ་ལ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི
ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་པའི་སྒྲུ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས
པ་དཔེར་ན་ཚུལ་གསུམ་རྒྱས་སུ་མཚོན་པ་ལ་འདིས་མཚོན་ནུས་བཀོད་པ་ན་ཡ
ཀྱལ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ
རྒྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་[ལ]མ་གྲུབ་པ་ལ། རིགས་ཀྱི་སྒྲུ་གཞི་རྒྱས
སུ་བྱས་པ་དང་། ཚོགས་པའི་སྒྲུ་གཞི་རྒྱས་སུ་བྱས་པའི་ཚེ་མཚུངས་པ་གཉིས
ལས་དང་པོ་ལའང་གྲུབ་མ་གྲུབ་མཚུངས་པ་ནི། སྒྲ་ཙམ་གྱི་སྒྲུ་ལ་རྒྱ་པ་རྒྱས་སུ
བཀོད་ན་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་རྒྱ་པ་ལ་བྱས་པ་བཀོད་ནའང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
གྲུབ་པར་མཚུངས་པའང་སྒྲ་ལ་བྱས་པ་རྒྱས་སུ་བཀོད་ན། སྒྲའི་བྱས་པ་གྲུབ་སྒྲ
མ་ཡིན་གྱི་ [ཞ། བྱས་པ] མ་གྲུབ་ཀྱང་བྱས་ཙམ་གྲུབ་པ་མི་སྐྱོན་པ་བཞིན། སྒྲ
ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རྩོལ་བྱེད་གྲུབ་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་མཚུངས
པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་བླ་བ་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་བྱེད་མ་འགྲུལ་བ
རྒྱས་སུ་བཀོད་པ་ན། ཡ་ཀྱལ་རྟོག་བྱེད་ཀྱང་མ་འགྲུལ་བ་མ་གྲུབ་པས་རྟོག

བྱལ་མ་འཁྱལ་བའི་ཚོགས་པ་མ་གྱུབ་པ་བཞིན་ཚོགས་པའི་སྒྲ་ཚུལ་གསུམ་ཚོགས་
པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ན། འདི་ཅམ་གྱི་རྒྱས་སུ་མཚོན་ནུས་བཀོད་པ་ན་རྒྱས་དེ་
ཚོགས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱོགས་ཆོས་རྗེང་པ་ལ་མ་གྱུབ་པས་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་མ་
གྱུབ་པར་མཚུངས་སོ། །གཞན་སྦྱོར་པ་རྣམས་རང་གིས་ཤེས་པར་ཟད་པས་མ
བྱིས་སོ། །གཉིས་པ་བློ་ངོར་མ་གྱུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དང་། རྒྱས་དང་।
དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་གྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།
ངེས་རྟུང་མེད་ནས། ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བ་ཤ་ཟའི་ཐུམ་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན་བསླུལ་བ་དང་।
གཉིས་པ་ངེས་རྟུང་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བ་ནོར་བུའམ་སྨྲོན་མར་མ་ངེས་པ་ན་ནོར
བུ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་ལའང་གཉིས་ལས། ངེས་རྟུང
མེད་ནས་ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། གཉིས
པ་ངེས་རྟུང་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བ་དུ་བའམ་རླངས་པར་ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བ་ན་དུ་བ
རྒྱས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་པ་ལའང་གཉིས་ལས། ངེས་རྟུང
མེད་ནས་ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བ་ད་ལྟའི་དགེ་བས་ནི་མའི་དགེ་བ་བསླུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་।
གཉིས་པ་ངེས་རྟུང་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བ་རྒྱ་བྱའི་སྒྲ་གྲགས་པས་རི་སྲལ་དབུ་མར
རྒྱ་བྱ་བསླུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཆོས་བ་ལ་ལྟོས་པའི་མ་གྱུབ་པ་ལ་གཉིས
ལས། དང་པོ་ཆོས་བ་རང་ཉིད་ལ་མ་གྱུབ་པ་གང་ཙམ་ཅན་པས་ཐུགས་དང་བདེ
བ་སེམས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བ་ཅན་ནམ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས
བཀོད་པ་ན་རང་ཉིད་མངོན་པར་གསལ་བ་ན་ཉེ་བར་ཞི [ཞ། ཞ་] བ་ལ་འདོད
ཀྱི་སྒྲ་འཇིག་ཏུ་མི་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའང་གྱུབ་མཐའ་ལ་གཏན་པའི་ཐུགས་དང
བདེ་བ་ཆོས་ཅན་དུ་མ་གྱུབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཐུགས་དང་བདེ་བ་གྱུབ་ཚོད་ལ་བསམས
ནས་རྒྱས་ཆོལ་བ་ལ་མ་གྱུབ་པ་ཞེས་བཏགས་ལ། ཡང་དག་པར་ན་ཆོས་ཅན་ལ
གྱུབ་ན་ཕྱིན་པའི་སྒྲོན་ཡིན་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲོན་མེད་ཡིན་མོད་ཀྱི་གྱུབ་མཐའ་ཁས

བླངས་པ་ལ་ལྷོས་ནས་དེ་ལྟར་བཏགས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་ལ་མ་གྱུར་པ་
ནི་འཛེམ་མེད་པས་ཤུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བས། ཤིང་སེམས་པ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི་
ཤིང་སྐམ་པ་ཡིན་ཏེ་འཆི་བའི་ངོ་བོ་མ་གྱུར་པ་ཡིན། ཀྱང་སངས་རྒྱས་བའི་གྱུར
མཐའ་ལ་ལྷོས་ནས་ཕྱིར་རྒྱལ་ལ་མ་གྱུར་པ་ཞེས་བསྟན་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན
དངོས་པོ་ལ་གྱུར་ན་རྒྱལ་བ་གཉིས་ལ་སྣ་མ་གྱུར་ཀྱང་རྟགས་ཡིན་ལ། དངོས་པོ
ལ་མ་གྱུར་ན་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀ་སྣ་འདོད་ཀྱང་རྟགས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན
ལ་མ་གྱུར་པ་ལ་ཚོས་ཅན་དང་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་གྱུར་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་བའི་དྲུག

བློ་ངར་མ་གྱུར་པ་ལས་གསུམ་ལས་ཕྱི་བའི་དྲུག་སྟེ། ཕྱི་ན་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ལ
ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཀྱི་ཕྱོགས་རེ་ལ་མ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱི་བའི་སྒྲོན་དུ་འགྱོ་བའི་ཆ
རྣམས་ནི་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་གྱུར་པར་འདུ་ལ། གཞན་ནི་ཕྱོགས་ཚོས་སྒྲོན་མེད
ཡིན་ཞིང་གྱུར་མཐའ་ལ་ལྷོས་པའི་སྒྲོན་ནི་གྱུར་མཐའ་ཁས་བླངས་པ་ལ་དགོངས
ཀྱི། ཡང་དག་པར་ན་ཚོས་ཅན་རྣམ་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཕྱོགས་ཚོས་དོན་ནི་ [ནམ་] བློ་ངོ་ལ། །མི་གནས་མ་གྱུར་པ
ཉིད་ཡིན། །ཕྱོགས་རེའམ་རྒྱལ་བ་རྣམ་གཉིས་ལ། །མ་གྱུར་རྣམ
པར་ཕྱི་སྟེ་བཤད། །བསྟན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། མ་ངེས་ཕེ
ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་རྟགས། །མ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་ཚོས་གྱུར་ཅིང
བཟློག་པ་མི་ཚོད་པའོ། །གཉིས་པ་མཚོན་བྱའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཉིས་སུ
འབྱེད་པའི་ཚུལ་དང། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང། དེ་ལ་དགེ་དང་རྩོད
གཞིར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཚོས་ཅན་ལས་གཞན་དུ་མི་འཇུག་ན་ཕྱན

མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་ན་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟོག་པ་གཞན་ཡིན་ན་མཁན་བྱས་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པའང་ཐུན་མོང་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་ལས་ལྟོག་པ་གཞན་རྫ་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པས་སོ། །རྫས་གཞན་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་གིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་སྟེ་བྱས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཅེས་བཀོད་པའང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྫས་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉེ་གা་ལ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་འདོད་ལས་གཞན་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པར་ནུས་མི་ནུས་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཇོག་གོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱིས་དཔེ་དང་ཆོད་གཞིར་འགྱུར་བ་དང་། ངོ་བོ་གཅིག་ལའང་གཞན་སེལ་འཇུག་ཚུལ་གྱིས་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི་མེ་དང་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་ན་ལ་དང་སྒྲ་ཤེས་འདོད་དང་། ཚང་མང་དང་ཐུམ་པ་དཔེར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལའང་གཉིས་ལས། ཐ་སྙད་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཐུམ་ལྟོག་ཆོས་ཅན་གཞན་སེལ་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རུང་སྟེ། དངོས་འཛིན་ལ་ཅང་བཅད་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའི་ལྟོག་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། ། ཁ་ཅིག་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་མངོན་གྱུར་ལྟོག་གྱུར་གྱིས་དཔེ་དང་ཆོད་གཞིར་འགྱུར་བ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་མངོན་ལྟོག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིད་མོད། འོན་ཀྱང་དེས་པ་དཀའ་སྒྲ་ལ་མངོན་གྱུར་ལྟོག་གྱུར་དུ་འདོགས་པར་ཟད་དོ། ། གཉིས་པ་སྒྲོ་དང་བྱ་ཐུག་ཀྱི་འགྱུར་བ་ལའང་གཉིས་ལས། ཁྱབ་ཆེ་རྒྱུང་ནི་ [ཞ། གསོ] ཤེས་བྱ་ཙམ་གཅིག་དང་དུ་ཐལ་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ན་དངོས་མེད་ཀྱི-ཤེས་བྱ་དཔེ་དང-ཤེས་བྱ་ཙམ-ཤེས་འདོད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་སྒྲོ་དང་བྱ་ཐུག་ཆོ་ཅིག་ཏུ་ནི-ལྟ-ལ-ལ-ལ

དུ་བྱས་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་གྱུར་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཙམ་ལ་མི་འགྱུར་སྟེ། གཅིག་
དང་དུ་བྱས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཤེས་བྱ་འགལ་ཞིག་འདོགས་ [ཅ། དོགས་]
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཡང་ཛ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གྱུར
ཀྱང་སྒྲ་ཙམ་ལ་མི་འགྱུར་སྟེ། གཏན་ཚིགས་མཉན་བྱས་མ་ཁྱབ་པའི་སྒྲ་ཙམ
དགོས་ [ཞ། དོགས་] པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དེ་ལྟར་སྒྲ་ཙམ་འཛིན་པའི་ཚད་མས
མཉན་བྱ་མི་འགྱུར་བར་འགྱུར་ལ། འདིར་ཤེས་བྱ་ཙམ་འཛིན་པའི་ཚད་མའང
[ཅ། མས་] གཅིག་དང་དུ་བྱས་དུ་མི་འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་འདོད་པས་གཅིག
མཚུངས། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་ཛ་སྒྲ་བཞིན
ཞེས་བསྟན་པ་ན་ཕྱི་བཤད་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཆུས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ཁྱབ་མཉམ་ནི་མངོན་སུམ་ཙམ་ཚོས་ཅན་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། བེམས་པོ
ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་མངོན་སུམ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན་མངོན་སུམ་དང
རང་རིག་ཁྱབ་མཉམ་ཡང་དཔེ་དང་ཤེས་འདོད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན
གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བློ་ངོར་གྱུར་མ་གྱུར་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཟླས་དང་ལྷོག
པའམ་སྟྲི་དང་བྱ་བྱག་གམ་མཚན་ཉིད་དམ་མཚོན་བྱ་གང་ཡིན་ཡང་རྩང་སྟེ་གང་བློ
ངོར་བསྟན་སྟ་བ་དཔེར་བྱས་ཏེ། དཀའ་བ་རྩོད་གཞིར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ
ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱན་མོང
མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱན་མོང་གི་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི།
ཕྱོགས་མིན་ [ཅ། ལས་] གཞན་ལ་མ་གྱུར་པ། །ཕྱན་མོང་མ་ཡིན།
དེའི་མཚན་ཉིད་ཕྱོགས་ཆོས་གྱུར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ནས་བརྗོད་པ་མི
ཆོད་པའོ། །གཉིས་པ། ངན་ཏེ་ ནས། །དེ་ལ་རྟགས་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་ནས་མ
མཐོང་བ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡོད

ཀུང་མ་མཐོང་བ་སྒྲིས་བྱ་འདི་ལྟ་ལས་ཚེ་འཚོས་ཏེ་མིག་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ལྟ་
བྱའོ། །མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀུང་མ་མཐོང་བ་སྒྲ་མི་རྣག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་རིག
བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞིན་ལྟ་བྱའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀུང་མ་མཐོང་བ་གང་བྱས་པ
མི་རྣག་སྟེ་རིག་བྱེད་བཞིན་ནམ་མཁའི་མ་བྱས་སོ་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བྱའོ། །
གཞིས་པ་ཐུན་མོང་བ་ལའང་གཞིས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། ཕྱོགས་ ལས་ གཞན་
འཇུག་ ཐུན་ མོང་ བ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ ཕྱོགས་ ཆོས་ གྱུབ་ མཐུན་ ཕྱོགས་ མི་
མཐུན་ཕྱོགས་གཉི་ག་ལ་འཇུག་པའོ། །གཞིས་པ། དབྱེ་ ན་ དངོས་ དང་ ལྟག
ལྟན་གཉིས། །དངོས་ ཀྱི་ ཆ་ ཏམ་ པ་ དང་ ལྟག་ ལྟན་ གཉིས་ སོ། །དང་ པོ་ལའང
གཞིས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། གཞིས་ཀ་ལ་མཐོང་བཟློག་མི་ཆོད། །
ཕྱོགས་ཆོས་གྱུབ་ཕྱོགས་གཉི་ག་ལ་མཐོང་ཡང་བཟློག་པ་མི་ཆོད་པའོ། །
གཞིས་ པ་ དབྱེ་ ན་ བཞི་ སྟེ། གཉི་ ག་ ལ་ ཁྱབ་ པར་ མཐོང་ ཐ་ སྒྲ་ མི་ རྣག་ པ་ ལ
གཞལ་ བྱ་བཀོད་ པ་ ལྟ་ བྱ། མཐུན་ ཕྱོགས་ ལ་ ཁྱབ་ པར་ མཐོང་ ཐ་ སྒྲ་ ཐ་ལས
བྱུང་ ཐ་ ལ་ མི་ རྣག་ པ་ བཀོད་ པ་ ལྟ་ བྱའོ། །མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ལ་ ཁྱབ་ པ་ སྒྲ་ ཐ་ལ་ ཆ
བྱུང་ ཐ་ ལ་ མི་ རྣག་ པ་ བཀོད་ པ་ ལྟ་ བྱའོ། །གཉི་ ཀའི་ ཕྱོགས་ ཏེ་ ལ་ མཐོང་ ཐ་ སྒྲ་ རྣག
པ་ ལ་ ལུས་ ཅན་ ཆ་ ཡིན་ པ་ བཀོད་ པ་ ལྟ་ བྱའོ། །གཞིས་ པ་ ལྟག་ ལྟན་ ལ་ གཞིས་ ཏེ་ །
ཡང་ དག་ དང་ འགལ་ བའི་ ལྟག་ ལྟན་ ནོ། །དང་ པོ་ ལའང་ གཞིས་ ལས་ མཚན་ ཉིད་ ནི།
ཡང་ དག་ ལྟག་ ལྟན་ མཐུན་ ཕྱོགས་ མཐོང་ ། །མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ལ་ ཆ
མཐོང་ བ་ འོ། ། [ཁ། མཐུན་ ཕྱོགས་ ལ་ མཐོང་ གཅིག་ ཤོས་ ལ། ། ཆ
ཆ་ ཆ
ཆ
ཆ

གཉིས་པ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ་དེའང་རྒྱས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་
དབེར་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྣྲ་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། མེད་ཀྱང་མི་འགལ་
བ་སྟོ་བསངས་མ་ཡིན་ཏེ་ [ཞེ། སྟོ་ས་ངས་ཡིན་ཏེ་] ལྷས་བྱིན་གྱི་བུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ལྟ་བུ། འགལ་ཡང་མ་ངེས་པ་བྱས་པ་རྒྱ་པ་དང་འགལ་བར་མ་ཤེས་པ་ལ་མི་
རྒྱ་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུའོ། །འདི་འགལ་བར་ངེས་ན་ཡང་དག་ཉིད་དོ། །

**མི་མཐུན་ཕྱོགས་ མཐོང་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ལ། །ཨ་ མཐོང་ འགལ་ ཅའི་ ལྟོག་ལྟན་ ཡིན། །དེ་ལ་ གཉིས་ ལ་ དང་ ཡོ་ མཚན་ ཉིད་ ནི། ཕྱོགས་ ཆོས་གྱུ་ ཨ་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ལ་ ཨ་ ཨ་ ཨ ཨ ཨ

དབྱེ་བ་དང་། སྒྲོར་བ་ལ་ལྷོས་ནས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་
གཉིས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ནི། ཨེ་དམིགས་རང་བཞིན་གཅིག་ཆོགས

སུ། །བསྡུས་པས་འགལ་བ་གཉིས་ཉིད་ཡིན། །ཨེ་དམིགས་ཀ
ཐམས་ཅད་དགེ་ལེ་ལ་སྣང་རྟང་ཨེ་དམིགས་པར་འདུ་ལ་དེ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ
པ་ལ་བརྟེན་པས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་ཡིན་ཅིང་དེ་དག་བརྗོག་པས་ཨེ་དམིགས
པའི་འགལ་བཞང་རང་བཞིན་འགལ་བའི་ལྟར་སྣང་དུ་འདུ་བས་འགལ་བཞང
གཉིས་ཉིད་དེ། རང་བཞིན་འགལ་བ་སྒྲ་རྒྱ་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་དང་། འབྲས
བུ་འགལ་བ་སྒྲ་རྒྱ་སྟེ། བཅོལ་མ་ཐག་ཏུ་འཐུང་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྐད་དུ།
རང་བཞིན་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པ་ཏོན་དུ།།གཅིག་ཆོགས་གཉིས་དང་བཟློག་པ་གཉིས།།
ཆོ་ཏིང་ཕྱིར་ཞུད་པར་སྟྲ་ཏ་ལ། །ལྟ་ཐ་མ་ལྷོ་ཐ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས
པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་འགལ་བ་ཆོ་ཏིང་པ་སྣང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོ་ཏིང་པ
དགོངས་པ་དང་། ལན་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱས་དེ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་ལ
ཐུང་རྒྱ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེའོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་བཞི་ལས། དང
པོ་ཅན་ཤེས་སྒྲ་མི་རྒྱ་པའི་འབྲས་བུར་བསྒྲུབ་ན། བཅོལ་ མ་ ཐག་ ཏུ་ མི
རྒྱ་འབྲས། །ཅན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན་ སྒྲ་ མི་ རྒྱ་ པའི་ འབྲས་ བུ་ ཡིན་ ཏེ
བཅོལ་ མ་ ཐག་ ཏུ་ ཐུང་ བའི་ ཕྱིར་ རོ། །གསུམ་ [ཞ། གཉིས་] པ་ དེ་ རྒྱ་ པའི
འབྲས་ཐུར་ མི་ འཕད་ པ་ ནི། ། ཏ ། ལ ། འགྱུར ། ཐ ། ལེད ། ཕྱིར ། འགལ ། ། །

པས་སྒྲིའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ནའང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་དེས་སྒྲ་
རྒྱ་པ་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་ཞེས་བརྒྱ་པ་སྟར་དང་མཚུངས་སོ། །གསུམ་པ་རང
ལ་མཚུངས་པ་སྟང་བ་ནི། མི་ རྒྱ་ འགྱུར་ ཕྱིར་ འདི་ མི་ མཚུངས། །འོ་ན
ཕྱེད་རང་ལྟར་ཡང་བྱམ་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་ལ་སོགས་བས་བསྒྲིབས་པ
འགལ་ལོ་ཞེན། བྱམ་པ་རྒྱ་པ་བསྒྲིབས་པར་འདོད་ན་བདེན་ཡང་མི་རྒྱ་ལ་དེའི
སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འདོད་ཀྱི། རྒྱན་གསུམ་ཚོགས་པའི་སྐད
ཅིག་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་རྒྱུར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་འགྱུར་མེད་ལ་དེ་མི
མཚུངས་པ་ནི། ཇི་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེན། དེ་ འདྲ་ འགྱུར་ མེད་ ལ་ མི
འཐད། ། ཕྱེད་ཀྱི་རྒྱ་པ་ལ་རྒྱན་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ
བོ་ལས་མ་གྱུར་པས་རྒྱ་ཏུ་དམིགས་པཞམ་མི་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར
བཅོལ་ མ་ ཐག་ ཏུ་ བྱུང་ བའི་ ཕྱིར། ཤེས་ པ་སྒྲ་ མི་ རྒྱ་ པའི་ འཐས་ བྱུར་ འགྱུབ་སྟེ།
སྟར་ཡོད་པ་འི་ཤེས་པ་ནི། །བཅོལ་མ་ཐག་བྱུང་ངེས་མེན་ཏེ། ।སྒྲིབ་བྱེད་དབང་པོ
སྒྲ་དག་ལ།।རྣམ་ཀུན་ཉེར་སྤྱོར་མེད་ཕྱིར་རོ། ।ལྷོས་པ་མེད་པར་རེས་འགའི་ཚེ། ।
འཐས་ བྱ་ མི་བྱེད་ འགལ་ བའི་ ཕྱིར། ।ཤེས་ པ་ དེ་ འདྲ་ རེས་ འགའ་ བའི། ।འཐས
བྱར་གྱུབ་པ་དེ་རྒྱས་ཡིན།.।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।གཉིས་པ་སྤྱོར་བ་ལ་ལྷོས
ནས་ གསུམ་ དུ་ དབྱེ་ན། མི་ དམིགས་ གསུམ་ པར་ འབྱེད་ ན་ ནི། །དེ
བཟློག་ འགལ་ བའི་ གསུམ་ དུ་ འགྱུར། ।སྤྱོར་བའི་དབྱེ་བས་ཡང་དག་གི
རྒྱས་ གསུམ་ དུ་ འབྱེད་ ན། དེ་ དག་ བཟློག་ པ་ ཉིད་ འགལ་ བ་ ཡིན་ པས་ འགལ
བའི་ གསུམ་ ཉིད་ དེ། སྟང་ ཐུང་ གི་ ཐུམ་ པ་ ཡོད་ དེ་ མི་ སྟང་ བའི་ ཕྱིར་ ལྟ་ ཐུལ།
གཉིས་ པ་ བཟློ་ འདོད་ ཀྱི་ སྒོ་ ནས་ དབྱེ་ ན་ གསུམ་ ལས། གཞན་ ཀྱི་ ལུགས་ དགག
པ་ནི། འགལ་ཞིག་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཀྱི། ।དབྱེ་བས་འགལ་བ་བཞི

ཞེས་ཟེར། །རྟོག་གེ་བ་འགལ་ཞིག་སྟོན་པ་དཔོན་གྱིས་དེ་ནི་རིས་འགལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོ་
ནས་སམ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱོ་ནས་སམ། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྐྱོ་ནས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེས
ཐ་སྙད་[ཀ། དང་]དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དང་ཆོས
ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་འགྲོག་པའི་འགལ་བ་བཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།
དེ་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགྲོག་པའི་མཚན་ཉིད་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད
པར་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་དང་འགལ་བས་ཆོགས་དོན་གྱི་སྒྲུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག
ཏུ་བྱེད་པའོ། །མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ན་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ཆོས
ཅན། རྟག་སྟེ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རེས་བཀོད་པ་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ནམ
མཁའ་སྟང་ཙམ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་གྱུར
པའི་ནམ་མཁའ་དང་ [ཁ] [འདུས་] མ་བྱས་པ་འགལ་བས་ཆོས་ཅན་གྱི
ངོ་བོ་འགྲོག་པའི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་སྟེ། དོན
དམ་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་དང་མཚུངས་པས་སོ། །འདི་ལ་ཆོས་མཆོག་ན
རེ། ནམ་མཁའ་མ་བྱས་ཤིང་ཡོད་པར་འདོད་པ་འགལ་ཞིག་ལ་ནམ་མཁའ་ཆོས
ཅན་རྟག་སྟེ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། རི་བོང་གི
རྭ་དང་མཚུངས་ན་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་མེད་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ།།
ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱི་འདི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགྲོག་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ལ།
ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་ [ཆོས་] མི་ཁེགས་ཤིང། བསྒྲུབ་བྱ་ནམ་མཁའ
དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་ན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགྲོག་པར་འགྱུར་བས་རིགས་པས་མི
འཕད་ཅིང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་མཐུན་པར་ཟད་དོ། །ཡང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ
འགྲོག་པ་ནི་སྒྲ་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད
པར་འགྲོག་པའི་འགལ་བ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ

ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་
དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་ནི་རིགས་པ་དང་གཞུང་མི་
འཕྲོད་པས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། དངོས་ཟླུགས་
ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི། །འགལ་བ་བརྗོད་འདོད་སྟོན་པས་ཀྱིས་ཡིན།།
ལ་ལ་དངོས་སུ་འགལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། ལ་ལ་བརྗོད་པའི་ཟླུགས་ཀྱིས་འགལ
བར་ཐུར་པ་དང་། ལ་ལ་ཆོས་བརྗོད་པ་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་བར
ཟད་ཀྱི། དོན་ཀྱི་སྟོར་བ་ཐ་དད་པས་ཕྱི་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་སུ་འགལ་བ་བརྗོད
པ་མི་རྣག་པའི་སྒྲ་རྣག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བརྗོད་པའི་ཟླུགས་ཀྱིས་འགལ་བ
རྣག་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཀྱི་འགལ་བ་ལ
ཕེ་ཤེས་དཔལ་ལ་སོགས་པ་ཟེར་བ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་པ
དཔེར་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལས
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐུར་ན། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་གྱི་དོན
མིག་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི
འགལ་བཤད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པ་ཞེས་ཟེར་ལ་འདོད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི
ལོག་ཏུ་ནི་གཉིས་ཀ་མཚུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཏན་ཚིགས་ལའང་། སྒྲ་མི་རྣག
ཅེས་བྱ་བ་དང་། མི་རྣག་པའི་སྒྲ་ཞེས་བརྗོད་པའང་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱི་མི
རྣག་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་མི་རྣག་པའི་སྒྲའི་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བའང་ཆོས
ཀྱིས་ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་ནས་བརྗོད་པ་སྟེ། རྣག་པའི་སྒྲ་ལས་སྒྲ
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། །སྒྲའི་མི་རྣག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཅན་སྒྲས
མི་རྣག་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ། སྒྲ་མ་ཡིན་ཀྱི་མི་རྣག་པ་ལས་སྒྲ་ཁྱད
པར་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀའང་སྒྲ་མི་རྣག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པས

དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །དེ་དག་བྱས་པའི་རྒྱས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་ནུས་པས་
ཡང་དག་ཡིན་ལ་འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྟོགས་
པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་དོན་གྱི་སྒྲོན་ཡོན་རང་དོན་
གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ལ། སྒྲ་བློའི་སྒྲོན་ཡོན་གཞན་དོན་གྱི་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཟོར་ཡང་བར
བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྒྲུབ་བ་ནི། ཡང
དག་ལ་ཡང་མཚུངས་ཤེ་ན།།བྱེད་པ་ཚུང་ཕྱིར་བཏང་སྟོམས་མཛད།།
འོ་ན་ཡང་དག་ལའང་དེ་ལྟར་ཅི་སྟེ་མི་འབྱེད་ཅེ་ན། ཕྱི་ནའང་སྒྲོན་མེད་མོད་བྱེད་པ
ཚུང་བས་མ་ཕྱི་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། འགལ་བ་བཞིན་དུ་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་། །ཅི
སྟེ་ཐ་མི་དད་ཅེ་ན། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་སྒྲས་འགོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
གསུམ་པ་དབྱེ་བ་གཞན་དུ་འདོད་པ་འགལ་བ[ཀ། དགག་པ]ནི། ཞེ་འདོད
ངང་ནི་སྒྲས་པ་གཉིས། །བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །
གཞན་དོན་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་སོགས། །འགལ་བ་གསུམ་པ·····
འདིར་མི་བཞེད། །གྲངས་ཅན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན···
ཡིན་ཏེ། འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བཞིན
ཟེར་བའི་རྒྱས་དེ་ཞེ་འདོད་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མིག་ལ
སོགས་པའི་སྟེང་དུ་བཟློག་པ་བསྒྲུབས་པས་འགལ་བ་གསུམ་པའང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
དག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་ཞེ་བས་འདོད་པ་གཉིས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁྱད་མེད་པས་སྟ་མའི·····
ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ཉིད་དོ། །
གསུམ་པ་རྒྱས་དེ་དག་གི་ངེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་འགོག་གི་ངེས་པ་དང་།
དེ་དག་གི་ནུས་པ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐའ་གཞན་ འགོག་ པའི་ ངེས་ པ

ཡིས།། །རྒྱས་ སུ་ བཀོད་ པ་ བཞི་ རྣ་ ངེས། །རྒྱས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ སུ་
གྱུར་ མ་གྱུར་ གཉིས་ལས། མ་གྱུར་ན་ མ་གྱུར་ཐའི་ རྒྱས་ལྟར་ སྣང་ངོ་། །གྱུར་ པ་
ལ་ བསྟུར་ ཏུ་ བསྟུར་ ངེས། འགོག་ ངེས། གཉིས་ཀར་ མི་ ངེས་ པ་ གསུམ་ ལས། དང་
པོ་ ཡང་ དག །གཉིས་ པ་ འགལ། གསུམ་ པ་ མ་ ངེས་ ཐའོ། །གཉིས་ པ་ ལའང་ གཉིས་
ལས་ རྗེ་ ལྟར་ནུས་ཐའི་ཚུལ་ནི། རྒྱས་ སུ་ བཀོད་ པ་ བཞི་ ཕོ་ ལ། །ནུས་ པ
ད་ ཡང་ རྣམ་ བཞི་ ཡོད། །མ་གྱུར་ཐས་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ སྟེང་དུ་ ཕེ་ཆོས་ཡང་ བསྟེད
མི་ ནུས་ སོ། །མ་ ངེས་ ཐས་ ཕེ་ ཆོས་ ཙམ་ བསྟེད་ ཅིང་། འགལ་ ཐས་ མི་ འདོད་ ཐའི
ངེས་ ཐ་ དང་། ཡང་ དག་ གིས་ འདོད་ ཐའི་ ངེས་ ཐ་ བསྟེད་ ཐ་ ཡིན་ ཏེ། མཁས་ ཐ
རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ གི་ ཀོར་ ཐུས། ཕྱོགས་ལ་མཐུ་ མེད་ ས་ཆོ་ དང་། །མི་ འདོད་ འདོད
ཐའི་ ངེས་ འགྱུར་ ཏྲེད། །ཅེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ ཏོ། །
གཉིས་ ཐ་ ད་ ལ་ ཐུང་ ཐ་ སྣང་ ཐ་ ལ་ གཉིས་ ལས་ དང་ ཕོ་ ཆ་ གྱུར་ ཐ་ ལ་ སྣང་ ཐ་ ནི།
གལ་ ཏེ་ ཕྱོགས་ ལ་ ཆོས་ ཆ་ གྱུར་ ཐ་ ཤེས་ ན་ ཆ་ འགོད་ ཅིང་། ཆ་ ཤེས་ ཐར་ བཀོད
ན་ རྟོག་ ཐ་ འགལ་ ཞིག་ ཆ་ བསྟེད་ ཐ་ འགལ་ ལོ་ སྟེམ་ ན། ཆ་ གྱུར་ ཐར་ ཤེས་ ཀྱང
རྒྱས་ ད་ ལྟར་ བཀོད་ ན་ ཞེས་ བརྒྱ་ ཐ་ མཐའ་ གཅིག་ ཐའམ་ རྟོག་ ཐ་ འགལ་ ཞིག
སྟེས་ ཀྱང་ རྒྱས་ ལ་ ཆ་ ལྟོས་ ཐས་ སྟོན་ མེད་ དོ། །གཉིས་ ཐ་ འགལ་ ཐ་ ལ་ སྣང་ ཐ་ ནི།
ཕྱོགས་ ཆོས་ དང་ བཟློག་ ཐས་ ཁྱབ་ ཐ་ ཆ་ ངེས་ ན། འགལ་ ཐ་ ལ་ ནུས་ ཐ་ མེད་ ལ
ངེས་ ན་ འགལ་ ཐ་ ལ་ དཔེ་ ཞིག་ འདོད་ མི་ ཕྱིད་ དོ་ ཞེ་ ན། ངེས་ ཀྱང་ ད་ ལྟར་ འདོད་ ན
ཞེ་འམ་ ཐབ་ ཅོ་ ལ་ དུ་ བཀོད་ ཐ་ ལ་ ཕྱིས་ ངེས་ ཐའི་ ཚེ་ ད་ ལྟར་ འགྱུར་ ར་ ཞེས་ སྟོན་ ཐས
མི་ འགལ་ ལོ། །

གཉིས་ ཐ་ རྒྱས་ ངེས་ རྟོགས་ ཐའི་ ཐམ་ བཅུ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། མཚན་ ཉིད་
དགོད་ ཐ་ དང་། མཚན་ གཞི་ ངོས་ གཟུང་ ཐ་ དང་། ཕྱོགས་ ལ་ གནོད་ ཐའི་ ཐས་ ལ་ ཐ

བརྟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཅད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལྷར་
བསྟན་པ་དང་། ཡོངས་གཅོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ། དེ་དག་ལ
རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གསུངས། །
ཇི་སྐད་དུ། ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །བདག་ཉིད་འདོད་དང་མ་བསལ་བ། །ཞེས
ཆོས་ལྟ་ལྟན་དུ་གསུངས་ལ། དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་ནི། བསྟན་བྱར་བཟུང་བ་ན་ཚད
མས་གྲུབ་པ་ཏན་རྩང་མེད་པའོ། །དེའི་རྣམ་གཅོད་ནི། དམ་བཅས་ཅམ་ཉིད་ཚད
མས་གྲུབ་ཟིན་གཅོད་པའོ། །འདོད་པ་ནི་བདག་ཏུ་མ་བརྟེད་ཀྱང་ཞེ་བས་བསྟན་བྱར
འདོད་པའོ། །དེའི་རྣམ་གཅད་ནི། ཐུ་སྟེགས་བྱེད་དག་ཆོས་ལ་བས་མ་བརྟེད་ཅིང
ཕྱིར་ཆོས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་ཐོས་ན་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསམས་ནས་མིག་ལ
སོགས་པ་ཆོས་ཅན་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཀྱི་དོན་བྱེད་དེ་འདུས་ཤིང་བསགས
པའི་ཕྱིར། མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན་གཞན་དོན་དུ
བརྟགས་ [ཞེ། གཞན་ལ་བསྟད་བཏགས་] ནས་རང་དོན་བསྟན་པ་སྟུ་ཐབས
ཀྱིས་སྟོར་བ་ལ་ཞེ་འདོད་མ་ཡིན་པ་བསྟན་བྱར་འདོད་པ་གཅོད་དོ། །གལ་ཏེ་སྟོས
པ་ལ་རྟེས་འགྲོ་མེད་ན་སྟོན་ཡིན་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ལ་མེད་ཀྱང་སྟོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
མ་ཡིན་ཏེ་སྟོས་མ་སྟོས་གཉིས་ཀ་ལ་རྟགས་ཀྱི་བསྟན་བྱར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར
རོ། །དེས་ན་བདག་ཉིད་ལ་གཞན་ཀྱི་སྟོས་བརྟེད་ན་དཔེ་ལ་རྟེས་འགྲོ་མེད་དེ
སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས། བདག་གཞན་ཞེ་ན་དེ་མ་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ
ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྟོར་བ་ལའང་རྟེས་འགྲོ་མེད་དེ། བྱམ་པ
ཆོས་ཅན་མངོན་པར་གསལ་བའི་སེམས་པ་ཅན་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ
དང་བྱམ་པ་གང་ཡང་རུང་བས་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤུཏ্ལ་མ་ཡིན
པའི་ཕྱིར་རྩིག་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མངོན་པར་གསལ་བའི་སྐྱེས་བུ་དཔེ་རྩིག་པ
ལ་རྟེས་འགྲོ་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གང་ཡང་རུང་བ

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ [ཅ། བཞང་] ལ་བས་ལ་ཏེ། ཚོགས་པའི་སྒྲ་བཀོད་
ན་ཡོགས་ཆོས་དང་རྟེས་འགྲོ་གཉིས་ཀ་མེད་ཅིང་རྒྱ་པའི་སྒྲ་འགོད་ན་གང་རུང་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཉིད་ནི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་རྒོལ་བ་
རང་འདོད་པའོ། །དེའི་རྣམ་གཅོད་ནི་ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ལས་མཐོང་བ་ཐམས་
ཅད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གཞོད་ནའང་གཏན་ཚིགས་དང་དམ་བཅའི་སྒྲོན་
ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་ནས། ནམ་མཁའི་
ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་བ་གཅོད་དོ། །དེ་ལའང་དངོས་
པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལུང་ལ་མི་ལྟོས་ལ། གནས་གསུམ་པར་འཚོ་བ་ནི་
རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བའི་ལུང་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ནའི་ངེས་བཟུང་ནི།
བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གཉི་ག་མ་ཡིན་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ནར་འདོད་པའོ། །དེའི་རྣམ
གཅོད་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་ཉིད་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིས། །ངེས་བཟུང་དོན
ནི་རྟོགས་ན་ཡང་། ।བྱེད་པའི་མཐའ་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། ।དུས་གཞན་གཅད
ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟན་བྱའི་སྒྲ་དུས་གསུམ་ཀ་ལ
འཇུག་ལ་འདིར་བསྟན་བྱའི་སྒྲ་གཅོ་བོ་ཡིན་ཞིང་རང་ཉིད་དང་འདོད་པ་གཉིས
དའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་གཅོ་བོའི་ཞར་ལས་གཉིས་པོ་འཕྲུང་བར་འགྱུར་བ་ལ
འཇུག་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་མ་གྲུབ་པའི་དཔེ་བརྗོད་པ
གཉིས་ལ་ཁྱབ་ཆེས་པས་དེ་ཉིད་ཀྱང་དམ་བཅའ་བར་འགྱུར་རོ། ।གལ་ཏེ་ཀླུའི
ཏྲིན་དུ་ལྟར་བ་ལ་འཇུག་པས་འདོད་པའི་སྒྲའང་དུ་ལྟར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན
གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ [ཁ། ད་] ལྟར་བསྒྲུབ་བྱར་མི
འདོད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་པས་ཁྱབ་ཆེས་པ་མེད་དོ་ཞེན། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད
ཀྱི་སྐབས་འདིར་འདོད་པའི་ [ཁ། ཟླ་ཀྱི་] ཕྱིར་ས་ཡེ་ཏ་བ་ཡིན་ལ་དེ
ལ་ནཱ་ཡན་ལས་མ་ཡིན་པས་མ་ངེས་པ་ན་བསྟན་བྱ་གཅོད་མི་ནུས་སོ། ཁོ་ནའི

སྒྲ་ཡོད་ན་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་གཉིས་བསྟན་བ་བྱ་ཚོ་ནར་བསྟན་པར་བྱ་བར་ འདོད་པ་མེད་དེ། སྒྲབ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རིགས་པའི་སྒོར་ཡང་ཚོ་ ནའི་སྒྲ་དགོས་ཏེ་བསྟན་བྱར་འདོད་པ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལའང་བྱེད་ ལྟན་གྱི་མཐའ་ཅན་བསྟན་བྱའི་སྒྲ་ཡོད་པ་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། འདོད་པའི་ཚིག་ལ་ ནཏྲ་ཡན་ལག་ཡིན་ལ་འཕྲུང་བར་འགྱུར་བ། མ་འོངས་པ་གཅོད་ནུས་པས་གཏན་ ཚིགས་དང་དཔེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་འགོག་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ ཐུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་ལ་བྱས་པ་དཔྱོད་པ་བ་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆོ་ལ་བ་བསྒྲུབ་བྱར་ མི་འདོད་ལ། གང་ཅན་ཅན་ལ་དཔེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ དག་བརྗོད་པ་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདོད་རྒྱུན་འདིར་ ནི་ཡན་ལག་མིན། །འདོད་པར་འཕྲུང་བའི་ཚིག་དག་ལ། །ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་དེ་ ཡིས་ནི། །གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ལ་སོགས་འགོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་སྒྲུབ་བྱེད་ [ཡིན་པས] མ་ཡིན་པས་བསྟན་པར་བྱས [ཞེ། བྱ་བ] མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་ཕྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་ཁ་དོག [ཞེ། ཐོག]ཏུ་འབྱིན་པར་འདོད་པ་ལྟར་ནའང་བསལ་བ་བཞི་མ་ཞུགས་པ་གཅིག་ བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགོངས་ཏེ་རྣམ་ངེས་ལས། གལ་ཏེ་བསྟན་པར་ བྱ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ན་རྟགས་ཀྱི [ཀྱིས] བསྟན་བྱ་བ་ཞེས་ཚིག་སྦྱར་པས་མི་འགལ་ལོ། །མ་བསལ་བ་ནི་བསལ་བ་བཞི་མ་ ཞུགས་པའོ། །དེའི་རྣམ་གཅད་ནི་བསལ་བ་བཞི་ཞུགས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླང་ དུ་མི་རུང་བས་དེ་གཅོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་ན། བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་ པ་རིགས་པའི་ སྒོར། །རིགས་པའི་སྒོར་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་

ཞེས་གསུངས་པའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བྱར་ཁས་
བླངས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དངོས་སམ་རྒྱགས་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའོ། །གསུམ
པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། འདི་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་དང་། །རྟགས་ལ་
མཚུངས་ པའི་ བརྩད་ པ་ མེད། །འདི་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མ་ཁྱབ་པ་སྤང
བ་ནི། གློ་བུར་བའི་རྟེས་དཔག་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ
ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གློ་བུར་བའི་བསྟན་བྱ་དེ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ
འོན་ཀྱང་བསྟན་བྱའི་མཚན་གཞིར་རྩད་བའི་ཚོགས་དོན་རྟོགས་པས་བསྟན་བྱ
རྟོགས་པར་བརྟེད་དོ། །ཡང་དེའི་ཚེ་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པ་མེད་ཀྱང་། སྐྱབ་བྱེད
གློ་བུར་པ་ཡིན་པས་བསྟན་བྱའང་གློ་བུར་དུ་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དུ་བ་གློ་བུར་པ
མཐོང་བས་བསྟན་བྱ་མེ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་ཆེས་པ་སྤང་བ་ནི
སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་དམ་བཅས་པ་ལ་ཁྱབ་ཆེས་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཏུས
པ་ན་ཐ་དད་པ་དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་ཏང་དོན་གཅིག་ལ
འདུ་བ་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་སྒྲ་ལྡན་ནོ་ཞེའམ། ལ་མེ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་དམ
འཆའ་བ་ལ་ཐོགས་པའང་བསྟན་བྱར་ཐལ་ལ། འདོད་ན་དེ་ཚར་གཅད་པ་མ་ཡིན
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བསྟན་བྱར་ཁས་བླངས་ན་བསྟན་བྱ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཆ་གཞན
གྱི་སྒོ་ནས་ཚར་གཅད་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་རྟགས་ལ་མཚུངས་པ
སྤང་བ་ནི་ བསྟན་ བྱ་ ལ་ ཁས་ བླངས་ པ་ དགོས་ པ་ ལྟར། ། རྟགས་ ལའང་ ཁས་ བླངས
པ་ཅི་སྟེ་མི་དགོས་ཤེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་གྱིས་ན་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང
རྟགས་ སུ་ འགྱུར་ ལ། ། ཁ་ ཐུག་ ན་ ཁས་ བླངས་ ཀྱང་ ཁ་ འགྱུར་ ཞིང་ བསྟན་ བྱ་ ལ
དངོས་ཁམ། ། ཐུན་ཁས་ཀྱིས་ཁས་ བླངས་ ནས་ རྟགས་ ཀྱིས་ བསྟན་ ཕའི་ ཕྱིར་ རོ། ། ཁོ་ ན
བསྟན་ བྱ་ ལ་ ཁ་ ཅི་ ལ་ ཕྱིར་ ཆོ་ ལ་ གང་ ལ་ ལ་ ལ ས་ ནས་ ལ ཏོ་ ཀ་ ཅ ཅ ས ཀ ལ ལ ས ཏ ། །

སྐབས་སུ་བབ་པའི་བསྟན་བྱར་འོས་པ་ཞིག་ལ་ཕྱིར་ཚོལ་ཀྱིས་རྒྱ་གཏད་པར་འོས་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཚར་གཅད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་ན། བསྟན་བྱའི་ མཚན་ཉིད་ དངོས་ པོ་འམ། །བརྡགས་ པར་ ཕྱེ་སྟེ་སྟྲུབ་པ་འགྲུལ། །བསྟན་ བྱའི་ མཚན་ གཞི་ དངོས་ པོའི་ ཚོགས་ དོན་ ནམ། བརྡགས་ པའི་ ཚོགས་ དོན་ ཡིན་ ཞེ་ ན། འདི་ ལ་ ཁ་ ཅིག་ བརྡགས་ པ་ ཁོ་ ན་ ཡིན་ ཏེ་ གྱུབ་ བསལ་ མེད་ པ་ ཞིག་ བསྟན་ བྱར་ ཁས་ བླངས་ ན་ སྒྲ་ རྟག་ པར་ དམ་ བཅས་ པའང་ སྐྱོན་ མེད་ དུ་ འགྱུར་ བའི་ ཕྱིར་ རོ་ ཞེས་ ཟེར་ བ་ མི་ འཐད་ དེ་ སྒྲ་ དོན་ བསྟན་ པས་ རང་ མཚན་ མི་ འགྱུབ་ པོ་ ཞེས་ བཤད་ ཟིན་ ཏོ། །ཡང་ ཁ་ ཅིག་ ཚོགས་ དོན་ དངོས་ པོ་ ལ་ གནས་ པ་ ཡིན་ ཀྱི། སྒྲ་ རྟག་ པ་ ལ་ ས་ གོས་ པ་ བསྟན་ བྱ་ མ་ ཡིན་ ཏེ་ ཚད་ མས་ བསལ་ བ་ འཇུག་ སྤྱིད་ པའི་ ཕྱིར་ དང་ ।རྟགས་ ཀྱི་ ནུས་ ཡུལ་ ཆ་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར་ ཞེའོ། །འདི་ འདར་ མི་ འཐད་ དེ། བསལ་ བའི་ དོན་ དམ་ བཅས་ ཅམ་ ཏིད་ ན་ བསལ་ བ་ ཏན་ རྗེ་ ལ་ བརྟེན་ པའི་ ཕྱིར་ དང་། རྟགས་ ཀྱི་ ནུས་ ཡུལ་ ཆ་ ཡིན་ པས་ བསྟན་ བྱ་ ཆ་ ཡིན་ ན། གཅོ་ པོ་ བདག་ གི་ དོན་ བྱེད་ པ་ དང་། བྱམ་ པ་ སྐྱེས་ བུས་ གཉིས་ བཅས་ ལ་ ས་ གོས་ པ་ བསྟན་ བྱར་ མི་ འགྱུར་ བའི་ ཕྱིར་ དང་། ཐུན་ དཔེན་ ཀྱི་ དགོངས་ པའང་ སྒྲ་ དོན་ ལ་ དགག་ སྟྲུབ་ བྱེད་ པར་ གསུངས་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །ཡང་ ཁ་ ཅིག་ རྟགས་ ཀྱི་ ནུས་ ཡུལ་ ཀྱི་ བསྟན་ བྱ་ ནི་ དངོས་ པོ་ ཐ་ ཡིན་ ལ། སྐྱོན་ ཡོན་ བརྗེ་ ཐ་ ནི་ བཏགས་ པ་ ཐ་ ཡིན་ ཏེ་ དེ་ དག་ གི་ མཚན་ ཉིད་ རིམ་ པ་ ལྟར་ རྟགས་ ཀྱིས་ གོར་ རྒྱང་ དང་། ཕ་ ཚོམ་ དང་ལྡན་ པའི་ དོན་ ལ་ འདོད་ པས་ ཡུལ་ ཏུ་ བྱས་ པའོ། །ཞེས་ ཟེར་ བའང་ མི་ འཐད་ དེ། སྟར་ ཀྱི་ སྐྱོན་ གཉིས་ ལས་ མི་ འདའ་ བའི་ ཕྱིར་ དང་། དགོངས་ པར་ མི་ རྒྱང་ བའི་ ཕྱིར་ རོ། །

གཉིས་ པ་ རང་ འདོད་ པ་ ནི། སྒྲ་ ཡི་ དོན་ ལ་ རང་ མཚན་ ཏུ། །འགྲུལ་ པ་

བསྒྲུབ་ བྱའི་ མཚན་ གཞི་ ཡིན། །སྒྲ་དོན་དང་རང་མཚན་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་ ཚོགས་དོན་ བསྒྲུབ་ བྱའོ། །ཞེས་ བརྗོད་ པས་དགག་སྒྲུབ་ སྒྲ་དོན་ལ་ བྱས་ ཀྱང་རང་ མཚན་ གོ་ ཐ་ ཡིན་ ཏེ། ད་ ཕྱིར་ དངོས་ དངོས་ མེད་ རྟེན་ ཅན། ཕྱི་ རོལ་ བརྟེན་ མི་ ཞེས་ བྱ་ ཐ་ དང་། ཡོད་ མེད་ གཉིས་ ཀ་ ལ་ བརྟེན་ པའི་ ཞེས་ བྱ་ ཐ་ ལ་ སོགས་ ཐ་ འཕྲད་ པ་ དང་ ཐུན་ཚམས་ ཐ་ ཐཤད་ ཆེན་ ཏོ། །དེ་འང་ སྒྲ་ མི་ རྟག་ ཐ་ དང་། ལ་ མེ་ ལྟན་ ལ་ སོགས་ ཐ་ ཚོགས་ ཐ་ དངོས་ པོ་ དང་། སྒྲ་ རྟག་ ཐ་ དང་ གཅོ་ བོ་ དངོས་ པོ་ ལ་ སོགས་ ཐ་ ཚོགས་ ཐ་ དངོས་ པོར་ མེད་ ཐ་ དང་། ནམ་ མཁའི་ མེ་ ཏོག་ མེད་ ཐ་ ལ་ སོགས་ ཐ་ དགག་ ཐ་ ཀུང་ ཐ་ རྣམས་ ལ་ གཞན་ བྱ་ རང་ གི་ མཚན་ ཉིད་ ཡོད་ ཐ་ དང་། མེད་ ཐ་ གཞན་ ཐ་ ན་ གཞན་ སེལ་ ཀྱི་ སྟོན་ ནས་ དངོས་ པོའི་ ཚ་ ཁས་ ལེན་ མི་ ལེན་ ཀྱིས་ མ་ ཡིན་ དགག་ དང་ མེད་ དགག་ གི་ འཇུག་ ཚུལ་ དུ་ འགྱུར་ རོ། །གསུམ་ ཐ་ ཅོད་ ཐ་ སྦྱང་ ཐ་ ནི། འདི་ ལ་ དངོས་ པོ་ དངོས་ མེད་ དུ། །བསྒྲུབ་ ལ་ ཅོད་ པའི་ གོ་ སྐྱབས་ མེད། ། ཁ་ ཅིག་ སྒྲ་ མི་ རྟག་ པའི་ ཚོགས་ ཐ་ བསྒྲུབ་ བྱར་ མཚོན་ པའི་ ཚུལ་ མི་ འཐད་ དེ། ཚོགས་ ཐ་ མི་ འགྱུར་ པའི་ ཚེ་ མཚོན་ ཆུ་ མེད་ ཅིང་། ཐུབ་ པའི་ ཚེ་ མཚན་ ཉིད་ པའི་ ཕྱིར་ རོ་ ཞེ་ ན། ཆོ་ ལ་ ཐ་ གཉིས་ ལ་ ལྟོས་ ནས་ དུས་ ཅིག་ ཅར་ རང་ ལ་ གྱུབ་ ཐས་ ལ་ བྱུང་ ཡང་ ཕྱིར་ ཆོ་ ལ་ མ་ བྱུང་ ཐ་ ལ་ བསྒྲུབ་ ཐ་ མི་ འགལ་ ལོ། ། ཡང་ སྒྲ་ རྟག་ ཡར་ དམ་ ཐཅས་ ཐ་ ལྟ་ བ་ ལ་ བསྒྲུབ་ བྱར་ ཇི་ ལྟར་ མཚོན་ ཏེ་ སྒྲ་ དང་ རྟག་ ཐ་ སོ་ སོ་ བསྒྲུབ་ བྱ་ མ་ ཡིན་ ཞིང་ ཚོགས་ ཐ་ མི་ ཕྱིད་ པའི་ ཕྱིར་ རོ་ ཞེ་ ན། མི་ འགལ་ ཏེ་ སྒྲ་ མི་ རྟག་ ཐའམ་ རྟག་ པའི་ གཞན་ སེལ་ བློས་ བཟུང་ ཐ་ དེ་ དངོས་ པོའམ་ དངོས་ མེད་ ཀྱི་ ཁྱད་ ལེན་ ཅན་ བསྒྲུབ་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། ། དེ་ བཞིན་ དུ་ བསལ་ ཐ་ ཕྱོགས་ མ་ ཡིན་ ཡར་ བསྒྲུབ་ པའི་ ཚོས་ ཅན་ ལ་ སོགས་ ཐ་ མི་ ཕྱིད་ ཡར་ སྟོང་ ཐ་ ཐམས་ ཅད་ གཞན་ སེལ་ ཀྱི་ རྣམ་ གཞག་ ཤེས་ ན་ ཅོད་ པ་ ལས་ ཀྱོལ་ ལོ། །

གསུམ་པ་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པའི་བསལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲིའི་རྣམ་བཞག་དང་། ས་སོར་ རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། བསལ་ བ་ ཕྱོགས་ དང་ འགལ་ ཏ་ གྲུབ། །དེའི་མཚན་ཉིད་དམ་བཅས་ཙམ་ཉིད་ན་དེ་ སེལ་ནུས་ཀྱི་འགལ་བ་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བཤད་ནི། ལྟ་བོ་བཞི་རྣ་ བསྟན་ ཏེ་ བཤད། །བསལ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རིགས་པའི་སྒོར་ལྟར་གསུངས་ ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་ སུ་བཞིར་གསུངས་ པ་ དེ་ སྟོན་ དགོས་ ཕྱི་ མའི་ དགོངས་ པ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡང་དག་དེས་ལྟན་བརྗོད་འདོད་པ།།བདག་གཞན་ཡིད་ཆེས་ མཚུངས་ པ་ཡི། །ཕྱིར་ ན་ རང་ ཀྱི་ ཆོག་ ངང་ ནི། །བསྟན་ བཅོས་ གཅིག་ ཏུ་ བཤད་ པ་ ཡིན། ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དེ་བཤད་དེ། ཡུལ་ ཀྱི་ སྒྲ་ ནས་ རྗེས་ དཔག་ ལ། །ཕྱི་ སྟེ་ བསལ་ ཏ་ བཞི་ ཏུ་ གསུངས། །རྗེས་དཔག་ལ་རྟགས་ ཀྱི་ཕྱོགས་ པ་ཁས་ བླང་ངས་ དང་ དངོས་ པོ་ སྟོངས་ཞུགས་ གཉིས་ སོ། །དང་ པོ་ ལའང་ རང་ གི་ ཁས་ བླང་ངས་ ཏེ། ཐམས་ ཅད་ ཀྱིས་ ཁས་ བླང་ངས་ པ་ གཉིས་ སུ་ ཕྱེ་ བས་ སོ། །དེ་ ཐུན་ ཏུ། རྗེས་ སུ་ དཔག་ པའི་ ངག་ བ་ ཡིས། །གནོད་ པ་ ནི་ ནི་ རྣམ་ བཞིར་ བཤད།། ཅེས་ བྱ་ བ་ ཏེ། ། དེ་ ལ་ ཁས་ བླང་ངས་ འཕྲས་ རྟགས་ ཏེ། །འགྲོ་ ལ་ གྲགས་ པ་ རང་ བཞིན་ རྟགས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མངོན་ སུམ་ རྗེས་ དཔག་ དངོས་ སྟོ་ བས་ ཀྱི། །ཚད་ ཡིན་ ཁས་ བླང་ངས་ གྲགས་ པ་ གཉིས། །སྒྲ་ བཏགས་ ཡིན་ ཕྱི་ར་ཁོངས་ སུ་ བསྡུ། །མངོན་ སུམ་ དང་ རྗེས་ དཔག་ གཉིས་ དངོས་ པོ་ སྟོ་ བས་ ཞུགས་ ཀྱིས་ བསལ་ ཏ་ ཡིན་ ལ། ཁས་ བླང་ངས་ དང་ གྲགས་ པ་ གཉིས་ ནི་ རང་ གི་ ཁས་ བླང་ངས་ པ་ ཙམ་ དང་ ། ཐམས་ ཅད་ ཀྱིས་ ཁས་ བླང་ངས་ པ་ ཙམ་ ཀྱིས་ དེ་ ལས་ ཐུང་ བ་ དང་ དེའི་ བདག་ ཉིད་ དུ་ སྒྲ་ བཏགས་ ནས་ བསལ་ ཏ་ གཉིས་ སུ་ གསུངས་ ལ།

བྱེ་བྲག་ཏུ་ཁས་བླངས་ནི། གཞི་དེ་ལ་ཡོད་པར་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་གེགས་བྱེད་
དང་སྒྲ་སྐྱོན་ཡིན་ལ་སྔ་མ་གསུམ་ནི། གནོད་བྱེད་དང་དོན་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། ཁ་ཅིག
ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྒྲ་བརྗོད་འདོད
ཀྱིས་ཕར་མ་སྒྲུར་བར་དོན་གྱིས་ཚུར་བཞག་པར་འགྱུར་ལ་རྟེས་དཔག་ཉིད་ཡིན
པས། ཁོངས་སུ་བསྡུ་བར་གསུངས་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །
གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྒྲུབ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་སྒྲུབ་བ་ནི།
དམ་བཅའ་དང་བསལ་བ་དུས་མི་གཅིག་ན་ཉིན་མཚན་གྱི་སྟོང་མུན་ལྟར་བསལ་བྱ
སེལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་ལ། གཅིག་ན་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ
ན། དམ་བཅས་དུས་ཉིད་ན་བསལ་རྒྱང་ཡོད་ཀྱང་། གཞི་དེ་ཉིད་ལ་མ་དྲན་པས
ཁས་ལེན་པ་འཐད་ལ། ཁས་བླངས་པའི་རྒྱུན་ལ་བསལ་བ་འཇུག་པའང་འཐད་པ
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བསྡུ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲུབ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟེས་དཔག་ཏུ་མི
འདུ་བ་དང་། མངོན་སུམ་ལ་མཚུངས་པ་སྒྲུབ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཁས
བླངས་རྟེས་དཔག་ཏུ་མི་འདུ་བ་སྒྲུབ་བ་ནི། བྱང་མེད་འདི་མ་ཡིན་ཏེ་མ་ཞེས་བརྗོད
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཅེས་འདོད་ཀྱི་གཞི་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལ
ཁ་ཅིག་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་དེའི་མིང་མི་འདོད་པས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི
མ་ཕྱིད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ནི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དོན་རང
མཚན་ལ་འདོད་པས་འཕྲལ་ལ། འདིར་ནི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྟང་བ་དང་
དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ཀུན་འཐས་སུ་འཕྲེལ་བས་འཐས་རྒྱས་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་གྲགས་པ་རྟེས་དཔག་ཏུ་མི་འདུ་བ་སྒྲུབ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ
ཅམ་ལ་བྱེད་ན། བདག་དང་རྒྱ་པ་ལ་སོགས་པའང་གྲགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་དག
གྲགས་ཀྱང་གནོད་བྱེད་ཡོད་ལ་བརྗོད་རྒྱུ་གི་གྲགས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པས
རྒྱུ་བ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འཇོན་པས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ

མངོན་སུམ་ལ་མཚུངས་པ་སྣང་བ་ནི། རྟེས་དཔག་བཞིན་དུ་ མངོན་ སུམ་ ལའང་ ། །བསལ་ བ་ གཉིས་ པོ་ འཇུག་ ཅེ་ ན། །རྟེས་དཔག་ལྟར་མངོན་ ཐུམ་ ལའང་ ཟླ་ བ་ གཉིས་ མེད་ ངོ་ ཞེས་ ཟེར་ བ་ ལའང་ གཉིས་ སྣང་ མངོན་ ཐུམ་ དུ་ ཁས་ བླངས་ པས་ བསལ་ བ་ དང་ ། ས་ཐམ་ བརྟེན་ རྒྱང་ དུ་ འཛིན་ པ་ ལྟ་ ཐུ་ ཀུ་ གསས་ པའི་ མངོན་ ཐུམ་ ཀྱི་ བསལ་ བ་ ཡང་ ཡོད་ པས་ དྲུ་ ཀ་ ཏུ་ འགྱུར་ ར་ ཞེ་ ན། ཁས་ བླངས་ འབྱས་ ཏུ་ གསས་ ལས་ གཞན་ མིན། །རྒྱང་ བ་ མངོན་ ཐུམ་ ཀྱིས་ མི་ འགྲུབ། ། །ཟླ་ བ་ གཉིས་ སྣང་ མངོན་ ཐུམ་ མ་ ཡིན་ པ་ ལ་ མངོན་ ཐུམ་ དུ་ ཁས་ བླངས་ པས་ སེལ་ བ་ ནི། ཟླ་ བ་ གཉིས་ སྣང་ མངོན་ ཐུམ་ དུ་ བརྟེན་ པའི་ ཕྱིར་ མངོན་ ཐུམ་ ཡིན་ ཞེས་ ཚོག་ ལས་ དོན་ དཔག་ པའི་ རྟེས་ དཔག་ ལས་ མ་ འདས་ ཏེ། མ་ ཡིན་ པར་ བརྟེན་ པའི་ ཚོག་ ལས་ དོན་ དཔག་ ཀྱང་ རྟེས་ དཔག་ ལས་ མ་ འདས་ པ་ བཞིན་ ནོ། །དེ་ ཉིད་ ཀྱིས་ ཕྱོགས་ ཆོས་ ཁས་ བླངས་ ཀྱི་ རྟེས་ དཔག་ ཀྱང་ ལོག་ས་ ས་ ལ་ ཐུབ་ དེ། ཕྱོགས་ ཆོས་ ཚོག་ ལ་ དོན་ ཀྱིས་ ཁྱབ་ པ་ ཁས་ བླངས་ ཀྱང་ རྟགས་ ལས་ [ཞ། ངོན་] གྱུབ་ པས་ [ཀ] མཐར་ ཚོག་ ལ་ དོན་ ཀྱིས་ ཁྱབ་ པ་ ཁས་ བླངས་ ཀྱི་ མཐར་ ཐུག་ པའི་ ཕྱིར་ ར། །ཡང་ གཞན་ པའི་ མངོན་ ཐུམ་ ཀྱི་ བསལ་ བ་ ཡང་ མི་ འཐད་ དེ། ས་ཐམ་ ཐུང་ ཐུང་ མངོན་ ཐུམ་ ཀྱིས་ མི་ འགྲུབ་ ཅིང་ རང་ རིག་ གིས་ གྲུབ་ པ་ ནི་ མངོན་ ཐུམ་ ཉིད་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར་ ར། །དེས་ ན་ བསྟན་ བྱར་ དམ་ བཅས་ པ་ ཉིད་ ན་ དོན་ དང་ ས་ ཐུབ་ ཀྱིས་ ཆོལ་ བ་ ཚར་ གཅོད་ པའི་ ཕྱིར་ བསལ་ བ་ ཕྱོགས་ ས་ མི་ རྣང་ བ་ ཡིན་ ནོ།། གཉིས་ པ་ ས་ ས་ པའི་ རང་ བཞིན་ ལ་ བཞི་ ལས་ ཐོག་ མར་ མངོན་ ཐུམ་ ཀྱི་ བསལ་ བ་ བཤད་ དོ། །དེ་ ལ་ གཉིས་ ལས་ མཚན་ ཉིད་ ནི། དམ་ བཅས་ ཉིད་ ན་ ཁྱོད་ བ་ དང་ ། །འགལ་ ཕ་ མངོན་ ཐུམ་ བསལ་ ཕ་ ཡིན། །དེའི་ མཚན་ ཉིད་ ནི།

དམ་བཅས་ཅམ་ཞིང་ན་ཚུ་ངང་སྟོབས་ཀྱིས་འགལ་བ་གྱུབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མཁན་
བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞིས་པ་རྩོད་པ་སྒྲུབ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་
གྱུབ་ན་མཁན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་མེད་ལ། རྩོངས་པས་ཐ་སྙད་ལ་ལོག
པར་ཞེན་ན་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་ཏེ་འགྱུར་བས་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་མི་འཐད་ཅིང
སྒྲ་མ་གྱུབ་ན་མཁན་བྱར་ཡང་མ་གྱུབ་པས་སེལ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེན། སྔར་གྱུབ་པ
མ་དྲན་པས་དམ་བཅས་པ་ན་དྲན་པ་ལ་སྟོར་བས་མི་འགལ་ལོ། །གཞིས་པ་ཇི་ས
དཔག་གི་ བསལ་ བ་ ལའང་ གཞིས་ ལས་ དང་ པོ་ མཚན་ ཉིད་ ནི། ཚུལ་གསུམ
དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་དང་། ।དམ་བཅས་འགལ་ན་རྒྱས་བསལ
ཡིན།། །དེའི་ མཚན་ ཉིད་ ནི། དམ་ བཅའ་ ཅམ་ ཞིང་ ན་ ཚུལ་ གསུམ་ དངོས་ པོ
སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་འགལ་བ་འགྱུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་རྒྱ་གོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ
ལྟ་བུའོ། །གཞིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲུབ་བ་ནི། གྲངས་ཅན་ན་རེ། སྒྲ་རྒྱ་ཀྱང་སྒྲ
འཛིག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་མངོན་པར་བསལ་བ་དང་། ཁེ་བར་ཞུ་བ་ཅམ་ཡིན་ཀྱི་ས་ངམ
ཆུས་པ་ལྟར་མེད་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཡོད་པ་གཏན་ནས་འཛིག་པ་མ་ཡིན་ནོ
ཞེ་ན། ཁེ་བར་ཞུ་བའི་གནས་སྐབས་ན་མངོན་པར་བསལ་ [ཞེ། གསལ་]
བ་ཞིག་ན་མི་རྒྱ་པ་ཡིན་ལ། མ་ཞིག་ན་ཁེ་བར་ཞུ་བ་ཁིད་འགལ་ལོ། ।དེས་ན་མི
སྣང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། གནས་སྐབས་འགྱུར་ཡང་རྒྱ་བར་འདོད་པ
དང་། གཅོ་པོ་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་རྟམ
འགྱུར་གཅིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་དོ། ।གསུམ་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ
བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། ཡིད་ ཆེས་ ཚོག་ དང་ དམ་ བཅའ
བ། །འགལ་ ཀ་ ཁས་ བླངས་ བསལ་ ཀ་ ཡིན། ।དེའི་ མཚན་ ཉིད་ ནི།
དམ་བཅས་ཅམ་ཞིང་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚོག་དང་འགལ་བར་གྱུབ་པའོ། །གཞིས་པ

དབྱེ་ན། དེ་ལ་ཁས་བླངས་རང་ཚོགས་གཉིས། །རིགས་པའི་སྒོར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བ་དང་། རང་ཚོགས་གྲོ་བསལ་བ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་དབྱུང་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུང་དང་རང་ཚོགས་གྲོ་ཕྱིར་པར། དེ་

[དང་] འགལ་ན་དམ་བཅའ་འཛིག་ལ་དེས་ན་གཞན་དོན་ལ་སྒྲ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་ལས། སྔ་རབས་པ་ཡི་ལུགས་དབྱུང་ན། གཞན་དག་ལུང་དང་རང་ཚོགས་ཟེར། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་ཕར་སྔ་རབས་པ་དག་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། ཆོལ་བ་རང་གི་དག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ངག་གི་དབྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། **སྟོབ་** **དཔོན་** **ངག་** **གི་** **དབྱེ་** **བར་** **བཞེད།** །ངག་གི་དབྱེ་བ་སྟེ་ཞེས་པས་ཁས་བླངས་པ་ནི་སྔར་དམ་བཅས་པ་དང་ཕྱིས་བརྗོད་པ་གཉིས་འགལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སྔར་མར་དམ་བཅས་ནས་ཕྱིས་མོ་གཤམ་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །རང་ཚོགས་ནི་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དཔགས་ན་[ནས་]འགལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་རྟེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་སྒྲུ་གཞལ་བྱ་བའི་ན་པ་བཀག་ནས་བྱེ་བྲག་རང་གི་ཚོགས་གཞལ་བྱ་ཁས་ལེན་པས་རང་ཚོགས་གྲོ་བསལ་བའོ། ། ཀུན་ལས་

བཏུས་སུ་གཉིས་ཀ་འདང་། ། དཔེ་གཅིག་གིས་བསྟན། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་ཀྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་བླངས་དང་རང་ཚོགས་གཉིས་ཀ་དཔེ་གཅིག་གིས་གསུངས་ལ། རིགས་པའི་སྒོར། ། ལུང་ལ་དཔེར་བརྗོད་གཞན"""" ཏུ་གསུངས། ། དེའི་དགོངས་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཆོས་ནི་འཕོས་ནས་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་ཁྱད་པར་
བ་རྟེས་དཔག་ཏུ་འདུ་བ་དང་། ལུང་ཕལ་པ་རང་གི་ཚིག་དང་མཚུངས་པའོ། །དང
པོ་ནི། གཞན་བྱ་གཉིས་ལ་ཚད་མ་གཉིས། །བསྐལ་བའི་དོན་ལ
རང་ཚིག་གིས། །མི་གཙོ་ཁ་ས་ཁབ་རིད་ཀྱི་ལུང་། །རྟེས་ས
ད་པག་པར་ བསལ་ ཏེ་ ཁ་ས་ཁམ། ། མདོན་འགྱུར་ལ་མངོན་ནུམ་དང་། ལྷག
ཆུར་ ལ་ རྟེས་ ད་ཕག་ ད་ང ། ཤིན་ ཏུ་ ལྷག ཆུ ར ་ ལ ་ ལུ ང ་ ཀ ི ་ ཚ ི ག ་ ཕ ན ་ ཚ ུ ན ་ ན ང ་ མ ི ་
འགལ་བའི་ཁ་ས་ཁབ་རིད་ཀྱི་ལུང་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས
རྟེས་ ས ད ད ག ་ ཕ ར ་ ཕ ས ্ ལ ས ্ ཕ ས ্ ཚ ད ্ ম ্ ཁ ་ ས ্ ম ্ ཕ ར ্ ম ি ্ ཕ ན ্ ཅ ি ্ ། ཁ ་ ཚ ེ ্ ད ্ ཕ ্ ད ি ্ ཡ ি ন ্ ক ্ ই ম ্ ঘ ্ ঘ ্ ম ি ্ ব ্ ম ্ ।
ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཁའི་ལས། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་བསྟུ་བའི། ।ཐ་ལས་འདི་ཡུལ
ལྷག་ཆུར་ནས་། ।གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་བློ་ནི། ।རྟེས་ས་ད་པག་པའི་ཚད་མར
བཞེད། ।ཅེས་ཁ་ས་ཁབ་པ་ལྟར་རོ། ।ཁ་ཉིས་པ་ནི། དེས་ན་རིགས་པས་ གྲུབ
པའི་ལུང་། ।ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་མ་གྲུབ་ན། ।རང་གི་ཚིག་དང
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ।དཔག་ [ཀ། ཁ་ཁ་] བྱེད་ཉིད་དུ་བཞེད
པ་ ཡིན། ।དཔོན་པོ་སྟོན་པས་ཞུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ལུང་རྟམས་ནི་རྟེས་ད་ཕག་ཚད
མ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་ལུང་རྟམས་ནི། རང་ཚིག་དང་ཁྱད་པར་མེད
པས་ དེ ་ ཁ ས ་ བླ ང ས ་ ན ས ་ འ ག ལ ་ ཡ ང ་ ར ང ་ ཚ ི ག ་ ད ང ་ འ ག ལ ་ བ ་ ད ང ་ ། ཕ ན ་ ཚ ུ ན ་
སྟོན་པས་མཚུངས་པས་གཙོ་བྱེ་མ་ཡིན་ཀྱི་ཁ་ས་ཁྱེད་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
ལུང་ དུ ་ ཁ ས ་ ཚ ད ্ ཚ ད ্ ম ি ন ্ ། ।ཚ ད ্ ম ས ্ ག ্ ব ্ ব ্ ད ে ্ ল ু ঙ ্ য ি ন ্ ।
ཁ ས ্ ব ্ ল ঙ ্ ন ্ ম ্ ত ি ্ ব ্ ম ্ ঘ ্ ব ্ ম ্ ব ্ ম ্ ব ্ ম

རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། མཐོང་དང་མ་མཐོང་དོན་དགེ་ལ། །རིགས་པས་གྲུབ་དང་
རང་ཚིག་གིས། །གཞོན་མེད་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་དེ། །གཞན་བར་བྱ་ཕྱིར
དགྱོད་འཇུག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་རྫོད་པ་སྒང་བ་ལ
གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་གྱི་ལུང་དང་མཚུངས་པ་སྒང་བ་ནི། ལུང་ གཞན
འགལ་བའང་དེར་འགྱུར་ལ། །འོན་རིགས་བྱེད་ལས་ [ལས་] ཁྱོས་ཀྱིས
སྟོག་པ་འདག་པར་བཤགས་པ་དང་འགལ་བའང་ལུང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ
ན། ཆགས་སོགས་ཆོས་མིན་ཆགས་བྱལ་སོགས། །ཆོས་སུ་ཆད་ལྟ
མིན་རྣམས་འཆད། །ཆགས་སྡང་རྨོངས་པ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་རྣམས
མེད་པ་ཆོས་ཡིན་པར་རྒྱང་འཕེན་པ་ལས་གཞན་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད
འདོད་དོ། ཁྱོས་ དང་ ཆགས་ སོགས་ རྒྱུ་ མི་ འགལ། །དེ་ ལྟའི་ གཞུང
རྣམས་ལུང་མ་ཡིན། །ཆོས་ཡིན་མི་ [མིན་] མཐུན་བཞིན་དུ་ཆོས་མ་ཡིན
པའི་རྒྱུ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཁྱོས་ཀྱིས་སྟོག་པ་འཇོམས་པར་འདོད་པ་དེ་རང་ཚིག་དང
ཡང་ འགལ་ ཏེ། རྒྱུ་ལ་ མི་ གནོད་ པའི་ སྨན་ ཀྱིས་ ནད་ སེལ་བར་ ཁས་ བླངས་ ན
བཞད་ གད་ དུ་ འགྱུར་ བ་ བཞིན་ ནོ། །དེ་ འདྲའི་ རིགས་ པ་ དང་ འགལ་ བའི་ གཞུང
མཐའ་ དག་ ལུང་ དུ་ མི་ འདོད་ དོ། །གཉིས་ པ་ གཏན་ ཏྲེད་ བསྒྲུབ་ བྱའི་ སྒྲོན་ དུ་ མི
འགྱུར་བའི་ཕྱོད་པ་སྒང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ རང་ཚིག་ བསྟན་ བཅོས་ཀྱི། །
གཏན་ ལས་ ཐེ་ ཚོམ་ ཅམ་ ཡིན་ ལ། །དེ་ ནི་ བསྒྲུབ་ བྱ་ སྒྲོན་ མེད་ ཉིད།།
ཡིན་ ཕྱིར་ ཕྱོགས་ སྒྲོན་ མིན་ ཞེ་ ན། །རང་གི་ ཚིག་ དང་ བསྟན་ བཅོས་ དང
འགལ་ བས་ གཏན་ ཏྲས་ནས་ ཐེ་ ཚོམ་ [ཅམ་] སྐྱེ་ མོད། ། །

བསྐྱེད་པ་ཡི། །སྒོ་ནས་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་མིན། །ཚོགས་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་
མི་འགྱུར་བའི། །སྒོ་ནས་སྐྱོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། །ཚོགས་ཕན་རྒྱུན་གྱི
གཞན་ལས་ཞེ་ཚོམ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་དུ་མི་བགྲང་གི །གཞན་གྱི་སྒོ་ནས
བསྒྲུབ་བྱ་དེ་མི་བསྒྲུབ་པས་སྐྱོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་འགལ་ན་དམ
བཅའ་འཇིག་པ་ནི། དམ་བཅས་རང་གི་བསམ་པ་སྟོན། །འགལ་བ
འདུས་ན་དམ་བཅའ་འཇིག །དམ་བཅས་རང་གི་བསམ་པ་ཡོད་པར་སྟོན
ལ། རང་ཚོགས་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགལ་བ་གཞི་གཅིག་ལ་བསྟས་ན་ཅི་ཏན
པའི་ཞོ་ལྟར་ངང་གིས་འདོད་པ་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེས་ན་གཞན་དོན
ལ་སྒྲ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བནི། དེས་ན་བརྗོད་པ་སྐྱོན་ཅན་གྱིས། །རྩོད་པའི
སྐབས་སུ་ཕམ་པ་བསྐྱེད། །ཚོགས་སྐྱོན་ཅན་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དོན
རྟེས་དཔག་ལ་གླན་ཀར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་གྲགས་པས
བསལ་བའང་གཉིས་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། དམ་བཅས་ཉིད་ན་འཇིག
རྟེན་དང་། །འགལ་བ་གྲགས་པས་བསལ་བ་ཡིན། །དེའི་མཚན་ཉིད
ནི། དམ་བཅས་ཅམ་ཉིད་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པའོ། །གཉིས
པ་དེའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བསྟན་ཏེ་བཤད་ན།
བརྡ་སྦྱོང་པ་དག་སྒྲ་དོན་ལ། །དངོས་འབྲེལ་འདོད་པ་སྟར་བཀག
ཅིང་ ། །མུ་སྟེགས་བརྡ་སྦྱོང་པ་དག་སྒྲ་དོན་ལ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པར
བསམས་ནས་གང་ལ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་དེས་བརྗོད་དུ་རུང
གི །དེ་མེད་པས་བརྗོད་ན་སྒྲ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དངོས་འབྲེལ

འདོད་པ་བརྗོད་བྱ་བརྒྱ་པའི་རབ་དུ་བྱེད་པར་བཀག་ཟིན་ཏོ། །བརྗོད་འདོད་

དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡང་། །བསྒྲུབས་ཟིན་དེས་ན་གྲགས.....

པའང་ འགྲུབ། །གཞན་ སེལ་ གྱི་ སྒྲུབས་ སུ་ སྒྲ་ ཐམས་ ཅད་ བརྗོད་ འདོད་ ཀྱིས་

སྒྲུར་ བ་གྱུར་ལ། དེ་གྱུར་ན་ གྲགས་ པའང་ གྱུར་ ཟིན་ཏོ། །གཉིས་ པ་ཕྱི་ སྟེ་ བཤད་ པ

ལ་ གཉིས་ ཏེ། ཐོག་ མར་ མདོའི་ ཚིག་ དགོངས་ ན། གང་ ལ་ ཐུན་ མོང་ མ་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར

རྟེས་ སུ་ དཔག་ པ་ མེད་ ལ་ སྒྲ་ ལས་ བྱུང་ བའི་ གྲགས་ པ་ དང་ འགལ་ བའི་ རྣན་ ཀྱིས་ ན

བསལ་ བ་ ཏེ་ འདང་ ཕྱོགས་ མ་ ཡིན་ ནོ། ཞེས་ གསུངས་ སོ། །གཉིས་ པ་ ནི་ ཏོན་ གཏན

ལ་ ཏབབ་ པ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། བཤད་ ཚུལ་ དང་ པོ་ དང་ ། གཉིས་ པ་ དང་ ། དེ་ དག་ གི

ཏགས་ པའོ། ། དང་ པོ་ ལ་ གཉིས་ ཏེ་ གཞན་ ཀྱིས་ བརྗོད་ པ་ ཏགས་ པ་ དང་ ། རང

གིས་ འཐད་ པ་ བརྗོད་ པའོ། ། དང་ པོ་ ལ་ གཉིས་ ལས། ཕྱོགས་ སྔ་ མ་ བརྗོད་ ན།

ཡོད་ པའི་ རྟགས་ ཀྱིས་ རི་ བོང་ ཅན། ། ཟླ་ བ་ ཡིན་ པ་ འགྲོ་ ཀ་ ལ། ། ཐར

ལ་ ལ ཟླ་ ཤ ཏ ཀ ནི ཐ ང ཅ ན ཆ ས ཅ ན ཟླ ཐ ནི ས ལ ཐ ར ཕ ར ད ཀ ལ ལ ། ཡ ད

ཐ ནི ཕ ལ ར ཞ ས ཟ ར ར ། ། ཀ ཉ ས ཕ ལ ད ཀ ཀ ལ ལ ཀ ཉ ས ལ ས ། ད ང ཕ ལ ཐ ལ

ཡ ཡ ཡ ཐ ར ལ ལ ཟ ལ ཕ ནི ། ། ཤ ལ ལ ལ ད ལ ལ ལ ལ ། ། ཟ ལ

ཀ ལ ཕ ད ད ཀ ལ ལ ལ ལ ། ། ཡ ད ལ ལ ལ ད ལ ལ ལ ལ

འགལ་ བ་ ཡིན། །རྟམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ཡོད་པ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཟླ་བར་རྟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་པ་འཐད་པ་བརྗོད་པ་ལ
གཞན་ཏེ། བརྗོད་ཏུ་རུང་བའི་གྲགས་པ་དང་། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པའོ། །
དང་པོ་ ལ་ གསུམ་ ལས་ བརྗོད་ རུང་ གི་ གྲགས་ པ་ ངོས་ བཟུང་ ན། འཇིག་རྟེན
དགྱོད་པའི་སྒྲ་ལས་བྱུང་། །དེ་ཉིད་གྲགས་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །
འཇིག་ རྟེན་ ཡུལ་ ལྷགས་ ཀྱི་ སྟོང་ པ་ ལས་ བྱུང་ བའི་ སྒྲ་ ཉིད་ ལ་ སྟོབ་ དཔོན་ གྱིས
གྲགས་ པའི་ བརྡར་ མཛད་ དེ། ཐ་ སྙད་ ལས་ ནི་ སྐྱེས་ པ་ ཡི། །ཆོས་ དང་ [ཞ། དེ
] གྲགས་ པའི་ སྒྲ་ ཡིས་ བརྗོད། །ཅེས་ གསུངས་ པས་ སོ། །གཞན་ པ་ དེ་ ཐམས་ ཅད
ལ་ ཁྱབ་ པར་ བསྟན་ པ་ ནི། དེ་ ཡང་ ཤེས་ བྱ་ ཐམས་ ཅད་ ལ། །རྟུང་ ཕྱིར
གྲགས་ པས་ ཀུན་ ལ་ ཁྱབ། །ཡུལ་ དུས་ རྟམ་ པ་ གང་ ཡིན་ ཡང་ རུང་། སྔར་ བཏང
བྱས་ ཟིན་ མ་ བྱས་ ཀྱང་ རུང་ ། ཐུན་ མོང་ དུ་ གྲགས་ ཟིན་ མ་ གྲགས་ ཀྱང་ རུང་ སྟེ།
སྒྲས་ བརྗོད་ རུང་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ གྱུབ་ པས་ གྲགས་ པའང་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ གྱུབ་ པའི
ཕྱིར་ ཐུན་ མོང་ བར་ དགོངས་ ཏེ། དེ་ ལ་ བརྗེན་ ནས་ འགྱུར་ བ་ ཅན། །འདོད་ པས
འཇུག་ཕྱིར་དགག་མེད་པ། །བྱས་ དང་ མ་ བྱས་ ཐམས་ ཅད་ དུ། །སྟེ་ ཚོགས་ རང་
བཞིན་ ཉིད་ ཀྱིས་ རྟུང་། །ཞེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། །

གསུམ་ པ་ དེ་ ལ་ རྩོད་ པ་ སྤང་ བ་ ནི། ཨ་ གྲགས་ པ་ ལ་ གྲགས་ པའི
སྒྲ། །འཇིག་ རྟེན་ པ་ དང་ འགལ་ ཞེ་ ན། །རྟུང་ བ་ ཅམ་ ཡོད་ ཟོད་ ཐུན་ མ
གྲགས་ པ་ ལ་ གྲགས་ པར་ མིང་ འདོགས་ པ་ འཇིག་ རྟེན་ པ་ དང་ འགལ་ ལོ་ ཞེ་ ན།
ཤེས་ བྱ་ ཀུན་ དང་ [ཀ། ལ་] རྟུང་ བ་ ལ། །གྲགས་ པའི་ སྒྲ་ མཛད
འཚོད་ པ་ བཞིན། །དངོས་ སུ་ མེད་ ཀྱང་ ནུས་ པ་ ཡོད་ པས་ དེར་ བརྟེ་ མཛད་ དེ

འཚོད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ལ་འཚོད་པ་དང་། བཏུང་དུ་རུང་བ་ལ་བཏུང་བ་ཞེས་
བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ། །
རྟུང་ཉིད་དེ་ཡི་སྟོབས་ཉིད་ལས། །དེ་ལ་སྒྲ་ཀུན་འབྱེལ་དེས་ན། །དེ་ལ་དེ་ནི་གྲུབ
པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ལ་གཉིས
ལས། དང་པོ་སྒྲ་བྱུང་གི་གྲགས་པ་ངོས་བཟུང་ན། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ
དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན། གྲགས་རྟུང་དོན་ལ་གྲུབ་ན
ཡང་། །བཏང་དང་བརྗོད་འདོད་ལ་བརྟེན་པའི། །སྒྲ་གྲུབ་ན་ནི
གྲུབ་པོ་ཞེས། །བསྟན་ཕྱིར་སྒྲ་བྱུང་གྲགས་པ་གསུངས། །སྒྲ་ཐམས
ཅད་ཀྱི་རྟུང་བ་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་མོད་ཀྱི། སྒྲ་བརྗོད་བརྗོད་འདོད་ལ
བརྟེན་ནས་གྲུབ་ནའང་གྲགས་པ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲ་ནི་བརྗ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།།དེ་ཡང་འདོད་ཙམ་བརྟེན་པ་ཡིན།།
སྒྲ་ཡིས་གྲུབ་པ་མི་འགྲུབ་མིན། །དེ་ལྟར་སྒྲ་བྱུང་གྲགས་པ་གསུངས། །ཞེས་བཤད
པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུ་བ་ནི། གྲགས་པའི་ རྗེས་ དཔག
གིས་འགྲུབ་པས། །འགལ་བ་མི་འཐུལ་མི་སྲིད་དོ། །གྲགས་པས
འགྲུབ་པས་ རྗེས་ དཔག་ཡིན་ པས་ རྗེས་ སུ་ དཔག་ པའི་ཡུལ་ ལ་ འགལ་ ཏ་ ལ་ མི
འཐུལ་ ཏ་ མི་ སྲིད་ ཅིང་ ། བརྗོད་ པར་ འདོད་ པའི་ གང་ཟག་ ཕ་ ཅན་ ཡང་ མི
དགོས་ པར་ བཤད་ ཟིན་ པས་ འདིར་ ཡང་ མི་ དགོས་ སོ་ [ཞ། མི་ འགལ་ ལོ] །।
གཉིས་ པ་ བཤད་ ཚུལ་ གཉིས་ པ་ ལ་ གསུམ་ ལས། དང་ པོ་ རྗེས་ དཔག་ ལས་ གྲགས
པ་ ཡུལ་ ཐ་ དད་ པར་ བསྟན་ པ་ ནི། ཕྱན་ མོང་ མ་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར་ རྗེས་ སུ་ དཔག་ པ
མེད་ ལ་ ཞེས་ བྱ་ བའི་ དོན། ཇི་ བོང་ ཅན་ ཟླ་ བ་ མ་ ཡིན་ ཞེས་ ཟེར་ བའི་ འཇིག་ རྟེན
གྱིས་ བརྗོད་ པ་ ལ་ རྗེས་ སུ་ དཔག་ པ་ མེད་ པར་ སྟོན་ ཏེ། དངོས་ པོ་ སྟོབས་ ཞུགས་ ཀྱི

རྟེས་དཔག་ལས་གྲགས་པ་ཡུལ་ཐ་དད་པར་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཡུལ་མི་གཅིག
ཅེ་ན། གྲགས་པ་དངོས་པོས་བསྟེད་ན་ནི། ཁྱེས་དཔག་བཞིན་དུ
ཡུལ་ཅེས་འགྱུར། ཁཉྫ་འདོད་དབང་གིས་སྣང་བ་ལ། ཁྱོ
ན̀མས་གང་ལའང་མི་འཇུག་མེད། ཁགས་པ་དངོས་པོས་བསྟེད་ན་བྱས
པ་དང་མི་རྟག་པའམ། མ་དང་དུ་བ་ལྟར་རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་ཅེས་པ་ཞེག་ན།
བཟློག་འདོད་ཀྱིས་ཐར་ལྷུར་བས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་སྲས
ཁེགས། ཆུམ་འགྲེལ་ལས། དེས་ནི་དངོས་ཆུམས་ཡོད་མེད་པའི། ཁྱེས་སུ་འཇུག
ཅན་ཁྱེས་དཔག་ལས། ཁ་དད་དེ་དབང་མི་འཇུག་པ། ཁེ་འདོད་ལས་སྐྱེས་ཡིན
ཞེས་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ཁགཎྜ་པ་དེ་ལ་གཞན་ཀྱིས་བརྟགས་པ
དགག་པ་ལ་གཎྜ་ལས། དང་པོ་བཏང་སྙོམ་པའི་རྟགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར
འགྱུར་བནི། དེས་ན་ཀུན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁགས་པ་ཡུལ་ལ་མི
འཇུག་ཅེས། ཁཉྫ་པའི་དཔེ་གཞན་ཆེད་རྣམ་དཀའ་བས། ཐུན་མོང
ཉིད་མིན་མཁན་བྱ་བཞིན། ཁེ་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བཟློག་དུ་མི་རུང་སྟེ
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཟློག་པ་དེ་ལ། ཡོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་གང་ལའང་ཟླ
བའི་སྒྲས་བཟློག་དུ་མི་རུང་བའི་དཔེ་མེད་པས་མཁན་བྱའི་རྟགས་བཞིན་དུ་ཐུན
མོང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཁགཎྜ་པ་རང་གི་སྟེ་བའི་འཆད་ཚུལ་མི
འཐད་པ་ནི། ཐྱོ་མཚན་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། ཇི་བོང་ཅན་ལ
དཔེར་མཛད་ནས། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས་ [པར་] བསྟན།།
ད་ [ཀ ཀ] ཏིག་ཥེང་མིན་ས་ཁགས་ལའང་མཚུངས། ཤ་ཀ་ཕྱིང
པ་དག་ཇི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བཟློང་རུང་དཔག་པའི་ཀ་ཁགས་པ་ཁ་ལ་དཔེ

མེད་པས་གང་ལ་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་དབེ་མེད་དུ་ཚུགས་ཀྱང་དཔྱིད་ཤིང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལའང་གཉིད་
པས་སོ། །

གསུམ་པ་སྨོན་བ་པོན་ཀྱི་དགོངས་པས་ [པ་] བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་
ཟླ་བའི་སྒྲ་ཕྱན་མོང་བར་བསྒྲུབ་པ་ནི། གལ་བུར་དང་ནི་དཔལ་སོགས་
ལ། ། ཟླ་བའི་སྒྲ་ནི་གཞན་དུ་གྱུར། །དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་བསོལ་
ཟེར་ཅན། །ཟླ་བར་བསྒྲུབ་པ་ ཕྱན་ མོང་ རྣམས། །སྒོས་སྟོར་ལས་ཀ་
བུར་དང་། བཅུད་ལེན་ལས་དཔལ་ཆུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ ཟླ་བའི་ སྒྲ་ མཐོང་ལ་དེ
ལ་ཡང་ཕྱས་ནས་བསོལ་ཟེར་ཅན་ལའང་ཟླ་བར་བརྟེད་པས་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི
རྣམས་སུ་ཀ་ལ་འགྱུར། ཀཉིས་པ་དེ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་སུ་འགྱུར་བ་ནི།
བཏང་ལ་འཛིན་རྟོགས་ཕྱན་མོང་པ། །ཀཉིག་ལ་གྱུབ་ན་ཀུན་ལ
འགྱུབ། ། འདི་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཡིན། །ཁྱགས་པ་འགོག
ན་ཁྱེད་ཀྱིའང་འཇིག །བཏང་འདོད་ཀྱི་བཏང་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་པས་དེ་ལ
ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་མི་ཕྱེད་དོ། །ཁང་ཡང་རྩང་བ་ཅིག་ཏུ་བཏང་འགྱུབ་ན། དེ་དཔེར
བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་གྱུབ་པར་ [པས་] དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་འཛིན
པ་ཡིན་ནོ། །བཏང་འདོད་ཀྱི་ཁྱགས་པ་ཁས་མི་ལེན་ན་ཁྱེད་རང་ཁས་ལེན་པའི་རི
བོང་ཅན་ལ་སོགས་པར་འདོད་པའང་འཇིག་པས་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འཇིག་ [
ནུབ་] པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་བཏང་རྩང་འགོག་ན་ཁྱགས་པ་དང་འགལ་བ
ནི། དེས་ན་འདོད་པས་སྟོར་བའི་བཏང། །ཀུན་ལ་འཛིན་ཏུ་རང
བཞིན་དུ། །འགོག་ ན་ འཇིག ཏེན་ ཀྱིས་ གནོད་ པས། །ཁྱགས་ པ

དགེ་དང་འགལ་བར་དགོངས། །སྒྲོར་ཆུ་མཚན་ཅན་དང་བརྟེན་འདོད་ཀྱི་
བརྡ་གཞིས་ལས། དང་པོ་བསེལ་ཟེར་ཅན་ནམ་འཚོད་པ་ལ་སོགས་པ་དབྱུད་ན་
ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇུག་པ་སྒྲིད་ཀྱང་གཞིས་པ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་བཞིན་དུ
རི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་གཙོད
པའི་ཕྱིར་ གྲགས་ པ་ དང་ འགལ་ ཏ་ ཞེས་ དགོངས་ སོ། །གསུམ་ པ་ དེ་ དག་ གི
དགོངས་ པ་ དབྱུད་ པ་ ལ་ གཞིས་ ཏེ། གཞན་ གྱི་ ལུགས་ དགག་ པ་ དང་ ། རང་ གི
འདོད་ པ་ བརྟེད་ པའོ། །དང་ པོ་ ལ་ གསུམ་ ལས། ཐོག་ མར་ བརྡ་ དང་ ཐ་ སྙད་ ཏུ
འཕྲེད་པ་དགག་ན། ལ་ ལ་ བརྡ་ དང་ ཐ་ སྙད་ ཀྱི། །ཁྱབ་ས་ པ་ གཞིས་ སུ
འཕྲེད་ པ་ ཡོད། །བྱང་ཕྱོགས་ པ་ བོད་ དག་ མིང་ ཀྱི་ རྣམ་ པ་ ཙམ་ ཀྱིས་ ཞེན་ རྒྱ
བརྡའི་ ཁྱབ་ པ་ ཡིན་ ལ་ དོན་ ལྟོག་ ངེས་ པ་ ལ་ སྣ་ ཏྲོས་ ཞེན་ རྒྱ་ ཐ་ སྙད་ ཀྱི་ ཁྱབ
པ་ ཞེས་ ཟེར་ རོ། །འདི་ མི་ འཐད་ ཅེ། ཐ་ སྙད་ འདི་ ཡི་ སྐབས་ དོན་.....
མིན། ། །མཚན་ ཉིད་ དེ་ འདྲ་ སྟར་ བཀག་ ཟིན། །ཐ་ སྙད་ ཀྱི་ མཚན་ ཉིད
དོན་ ལྟོག་ ལ་ ཁ་ ཏྲོ་ མ་ འཁྲུལ་ པ་ ལ་ འདོད་ པ་ སྟར་ བཀག་ ཟིན་ ལ། མཚོན་ བྱ་ ལ་ ཐ
སྙད་ ཏུ་ ཕྱེད་ ན་ འདིའི་ སྐབས་ དོན་ ཆ་ ཡིན་ ཞིང་ ། འཇིག་ རྟེན་ ཐུན་ པའི་ ལུགས་ ལ
ཕྱེད་ ན་ ལུས་ ངག་ ཡིད་ གསུམ་ ཀྱི་ བྱ་ བ་ ལ་ འཇུག་ པ་ འགའ་ ཞིག་ ཡིན་ ལ་ འགའ་ ཞིག
ཆ་ ཡིན་ ནོ། །གཞིས་ པ་ བརྡ་ ལ་ དངོས་ དང་ ཞེན་ པར་ འཕྲེད་ པ་ དགག་ ན།
དངོས་ དང་ ཞེན་ པའི་ བརྡོད་ རྒྱ་ གི ། །བརྡ་ ལ་ གྲགས་ པ་ འདི་ ཞིག་ ཞེས་ ཟེར། །བོད་ རྣམས་ བརྡ་ ལ་ ངོས་ སུ་ བརྡོད་ རྒྱ་ ཞེན་ པའི
བརྡོད་ རྒྱ་ གཞིས་ སུ་ ཕྱེ་ ནས་ ངོས་ ཀྱི་ བརྡོད་ རྒྱ་ ངོན་ སྒྲོ་ ཡིན་ ལ། ཞེན་ པའི
བརྡོད་ རྒྱ་ ངོན་ ངོས་ པོར་ བྱས་ ནས་ རི་ བོང་ ཅན་ གྱི་ རྣམ་ པ་ འདམ་ རང་ མཚན་ ཆོས

ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་དངོས་སམ་ཞེན་ནས་རྟེས་སུ་ [ཁ། བརྟོད་དུ་] རྒྱང་སྟེ་རྟོག་
པའི་ སྣང་ངོར་ཡོད་ པའམ་ རང་ མཚན་ དུ་ ཡོད་ པའི་ ཕྱིར་ ཐུམ་ པའི་ སྤྱི་འམ། རང་
མཚན་ བཞིན་ ཞེས་ བྱ་ བའི་ སྤྱོར་ བ་ གཅིས་ འགོད་ པར་ བྱེད་ དོ། །འཆད་ ན་
གཅིས་ སུ་ ཡོད་ མོད་ ཀྱི། །འཇུག་ པའི་ ཚེ་ ན་ རྟམ་ དབྱེ་ མེད། །འཆད་ ན
ཕྱི་ དང་ རང་ མཚན་ དུ་ འགྱུར་ མོད་ ཀྱི། འཇུག་ ན་ དངོས་ ཀྱི་ བརྟོད་ བྱ་ དང་ ཞེན་ [
ཀ། པའི་ བརྟོད་] བྱར་ མི་ འགྱུར་ ཏེ་ ཞེས་ བརྟོད་ བྱ་ བཏགས་ པར་ བཤད་ ཟིན་ ཏོ།།
གསུམ་ པ་ དེས་ ན་ བཤད་ ཚུལ་ གཅིས་ ལ་ སྒྲུབ་ པ་ འགྲུལ་ པ་ ནི། དེས་ ན་ བཤད་
ཚུལ་ རྟམ་ པ་ གཅིས། །དངོས་ དང་ ཞེན་ པར་ འཆད་ པ་ འགྲུལ། །
མདོ་ཞི་ བཤད་ ཚུལ་ དང་ ཡོས་ ཞེན་ པའི་ བརྟོད་ རྒྱུ་ གི་ གྲགས་ པ་ དང་ ། ཕྱི་ ཆ
ངངོས་ ཀྱི་ བརྟོད་ རྒྱུ་ གི་ གྲགས་ པར་ འཆད་ པ་ ངགོངས་ པ་ མ་ ཡིན་ ནོ། །གཅིས་ ཀ
ར་ ཀ་ ཤ་ ངོ་ ཀ་ ཡ་ ཀ ། ལ ལ ། །ཇི ས་ ངཔ ། ལ ། ། །

གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བརྗོད་བའི་སྒྲས་
བརྗོད་པ་ན་རྟེས་དཔག་མེད་པར་དགོངས་ཏེ། །རྟེས་དཔག་གི་ཡུལ་དངོས་པོ་ཡིན་
ལ་འདིའི་ཡུལ་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། ། དེ་ལྟར་
ཤེས་ན་གྲགས་པ་ཡི། ། བསལ་བ་མ་ཁས་པའི་དགོངས་པས་ [ཁ།]
ཧཱུཾ་བ། ། གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་བྱ་རྗེད་ཟེད་ཤེས་ན་གྲགས
བསལ་གྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་ཤེས་སོ།།

ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་རང་དོན་རྟེས་དཔག་བསྟན
པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཅུ་པའོ།།

།།གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྟེས་དཔག་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།
གཞན་དོན་ རྟེས་ དཔག་ རང་ ཉིད་ ཀྱིས། །མཐོང་ བ་ གཞན་ ལ་ སྟོན
པའི་ ངག ། ། །

བརྟོད་པཱན། སྒྲོན་ཡང་དག་པར་བརྟོད་པའི་སྒོ་ནས་རིགས་པའི་རྟེས་སུ་འཇུག་
པར་འགྱུར་ཏེ། དཔང་པོས་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ར། ཀྱེ་ལྷར་ན་དམ་ཆ
རིགས་པའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བའི་རྩོད་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ར། ཀྱེའང་རྩོད་པ
ཆེན་པོ་ལ་དཔང་པོས་གཏེ་གའི་བཤད་རྟེས་སུ་བརྟོད་ན་མི་འགྲུགས་ཅིང་གྲུབ་མཐའི
གནད་ཡི་གེར་བྲིས་ན་བསྟོན་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་མཁས་པ་དག་ཟེར་ར། །
གཏེས་པ་དེ་དག་ཐམ་ཕྱི་རྒྱམ་གྱི་རྒྱས་གཞག་ནི། ཆོ་ལ་ བ་ གཏེས་ལ་ སྒྲོན་ཡོན
ཀྱིས། ། །ཚར་ གཅད་ ཕ་ དང་ རྟེས་ འཛིན་ འཇུག །ཆོ་ལ་ཕྱིར་ཆོ་ལ་གཏེས
པོ་ གང་ སྒྲོན་ ཅན་ བརྟོད་ པ་ ཚར་ གཅད་ པའི་ གནས་ དང་ ། སྒྲོན་ མེད་ བརྟོད་ པ་ དེ
རྟེས་སུ་གཟུང་བའི་གནས་སོ། །དེ་ ལྷར་ སྟོན་ ན་ རྒྱལ་ ཕམ་ ཡོད། །མིན་ ན
གཏེས་ ཀ་ མེད་ པར་ གསུངས། །ཆོ་ལ་བས་སྒྲུབ་ཏེད་ཡང་དག་པ་བཀོད་པ
ལ་ཕྱིར་ ཆོ་ལ་ཀྱིས་ སྒྲོན་ མ་ བརྟོད་ ན་ ཕྱིར་ ཆོ་ལ་ ཕམ་ ལ། ཆོ་ལ་བས་ སྒྲུབ་ ཏེད་ ལྷར
སྟང་ བཀོད་ པ་ ལ་ ཕྱིར་ ཆོ་ལ་ ཀྱིས་ སྒྲོན་ ཡང་ དག་ པར་ བརྟོད་ ན་ ཆོ་ལ་ ཕ་ ཕམ་ ཞེང
དེས་ སྒྲུབ་ ཏེད་ ལྷར་ སྟང་ བཀོད་ ཀྱང་ ཕྱིར་ ཆོ་ལ་ སྒྲོན་ མི་ བརྟོད་ པ་ཕམ། ། སྒྲོན་ ལྷར
སྟང་ ཐ ཅིག་ བརྟོད་ ཀྱང་ ཆོ་ལ་ བས་ ཆོར་ ཆ་ ལ་ ཏིན ཆ ཤེས ན ད གཏེས ཀ ལ ཕ
ཆ ལ ཆ ད ། ། །

དང་ཚམ་བར་རྒྱམ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རྫོན་དང་གཡོ་སྒྲུས་ཚར་གཅད་ཀྱང་། །དེ་ལ་རྒྱལ་ཚམ་མི་བཞེད་དོ།། །བཏུན་དང་གཡོ་དང་ཆོག་དོར་ཀྱིས་བསྒྲུས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་བསྡུང་མི་ནུས་པས་ཚམ་རྒྱལ་མེད་དེ། རྩོད་རིགས་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུང་བའི་དོན་དུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བར་འདོད་པས་གཡོ་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཚར་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཚུར་དང་། ཐལ་ལྡག་དང་། མཆོག་བསྟན་པ་དང་།། མེ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་ན། འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུང་བའི་ཐབས་དམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་དཔང་པོས་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། སྒྱིར་ཚར་གཅད་པ་དང་རྟེས་སུ་གཟུང་བའི་ཚུལ་ནི། ཞལ་ཕྱོགས་བཅུ་ཕ་ལ་ཁ་ཕ ། ཚར་གཅད་ཕ་ དང་ རྟེས་ ཞལ་ ཞོ ། ।ཞལ་ཕ ། ।ཞལ ।ཁ ।ཕ ।ལ ।ཁ ।ཕ ।ལ ।ཁ ।ཕ ।

ཆོ་ལ་བས་བསླུབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗེད་པ་དང་། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་བརྗེད་པ
གཉིས་དང་། ཕྱིར་ཆོ་ལ་སྐྱོན་མི་བརྗེད་པ་དང་། སྐྱོན་མིན་བརྗེད་པ་གཉིས་སོ།།
དེ་ལྟར་ཡང་། བསླུབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗེད་ཅིང་། ।སྐྱོན་མེད་བརྗེད་པ་གཉིས
པོ་དག ।ཚར་གཅད་པ་ཡི་གནས་ཡིན་ཏེ། ।གཞན་ནི་མི་རིགས་ཕྱིར་མི་འདོད།།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।

གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ས་ཅན་པའི་ལུགས་ནི། ।
ཆོ་ལ་བ་ལ་ནི་གསུམ་གཉིས་དྲུག ।ཕྱིར་ཆོ་ལ་ལ་ཡང་གསུམ་གཉིས
དྲུག །དཔེར་པོ་ ལ་ གསུམ་ ཀུན་ ལ་ གཅིག ।གང་ས ཅན་ པ ཏྲམས
བཅུ་ དྲུག་ འདོད། ।ཆོ་ལ་ཐ་ཏྲིས་བའི་ལན་མི་བརྗེད་པ་སྐྱོན་ཅན་བརྗེད་པ་མ
ཏྲིས་ པ་ བརྗེད་ པ་ སྟེ་ གསུམ་ དང་། ། སྐྱོན་ སྦོང་ བའི་ ཚེ། ། སྐྱོན་ མི་ སྦོང་ བ། ལན་ ལྟར
སྐང་ བ། ། སྐབས་ ས་ ཆ་ ཆ་ ཡི་ ལན་ བརྗེད་ པ་ སྟེ་ དྲུག་ གོ ।ཕྱིར་ ཆོ་ ལ་ འདི་ ཆ་ ཡི
ཆ ། ། །

ཀྱེད་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་ཆོས་ལས་བླངས་ནས་མི་འདྲ་བ་དང་། མི་འོས་པ་འདྲ་བ་ནི་
སྒོམས་པ་མེད་པ་ཀྱེད་ཡིན་ལ། མ་འབྲེལ་བའི་འདྲ་བ་ཡང་བསམ་པ་འགའ་ཞིག
གིས་འདྲ་ན་མ་འབྲེལ་པ་ཀྱེད་མ་ཡིན་ཞིང་། བླུན་ནས་མ་འབྲེལ་ན་སྒོམས་པ་མེད
པ་ཀྱེད་ཡིན་ནོ། །སྒོམས་པ་མེད་པ་ནི་སྒོམ་དགོན་ཀྱིས་བསླུབ་པའི་ཡན་ལག་མི
བརྟུད་པའམ་སྐྱོན་མི་བརྟུད་པར་བསྟེ་སྟེ། རྩོད་རིགས་ལས། གང་གི་ཚེ་རྩོད་པ
ལས་བླངས་ནས་ཞུམ་པ་ཀྱེད་ཀྱིས་ཕྱུང་ཟད་མི་སྣྲ་བའམ། གཞན་ཕྱུང་ཞིག་སྣྲ་བར
བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བའི་ནང་དུ་འདུས་པར་འགྱུར་ཞེས
དྲིས་པའི་མཐར་སྣྲ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཀྱིད
ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཀྱིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྣྲ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་མ་བརྟུད་པ་ཞེས་བྱ
བའི་ཚར་གཅད་པའི་གནས་ཀྱིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ཁེ་དག་ལས
གཞན་ནི་ཚར་གཅད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་ཕྱི
མའི་ཆོས་ཅ་དག་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་དང་སྒོམས་པ་མེད་པ་དག་ལས
གཞན་ཚར་གཅད་པའི་གནས་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞིས
ཀའི་ཚིག་ཀྱིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་གཞིས་ཀ [ཏ། ཀར་མ
] འདུས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཆོག་ལས
ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས
གསུངས་པས་སོ། །དཔེར་བོ་ལ་ཚར་གཅད་ཀྱི་གནས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གཞིས་པོ་དག་ཚར་གཅད་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ལ། གཞུང་གི་ཆ
འགར་ཡང་དེ་མ་གསུངས་པས་སོ། །

གཞིས་པ་ཆུང་མིག་གི་ལུགས་དགག་ན། དམ་བཅས་ [ཁ། བཅའ]

ལ་གཉིད་དམ་བཅའ་གཞན། ।དམ་བཅའ་འགལ་དང་དམ་བཅའ

སེལ། ། གཏན་ཚིགས་གཞན་དང་དོན་གཞན་དང་། །དོན་མེད་པ
དང་དོན་མི་ཤེས། །དོན་བྱལ་དུས་ལ་མ་བབ་པ། །མ་ཚང་ལྷག
དང་ཡང་བརྗོད་དང་། །རྟེས་སུ་མི་སྣྲ་མི་ཤེས་དང་། །སྒྲོབས་པ
མེད་དང་རྣམ་གཡེང་དང་། །འདོད་པ་ཁས་ལེན་བརྒལ་བརྟག
འདོར། ། རྟེས་སུ་སྒྲོར་མེད་ལ་སྒྲོར་དང་། །ཁྱབ་མཐའ་ཉམས་དང
རྟགས་ལྟར་སྣང་། །ཐུབ་པ་ཏུང་མིག་གིས་བཤད་པའི། །ཚར
གཅད་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཡིན། །དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་ཡིས།།
འགའ་ཞིག་ཚར་གཅད་མིན་པར་བཤད། །ཚར་གཅད་ཡིན་ན
གཉིས་པོར་སྟོན། །དེ་དག་ཕྱི་སྟེ་བཤད་ན། དམ་བཅའ་ལ་གནོད་ཚར
བཅད་ནི། །བསྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མིན་བརྗོད་ཡིན། །མི་མཐུན་པའི
ཕྱོགས་རང་གི་དཔེ་ལ་ཁས་ལེན་ན་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པའོ། །དཔེར་ན་སྒྲ་མི
རྟག་སྟེ་དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཅེས་བརྗོད་པ་ལ་ཕྱིར་རྩོལ་གྱིས་སྒྲོའི
སྐོ་ནས་བཟློག་སྟེ། དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་རྟག་ཅེས་བརྗོད་ན་སྔར
གྱི་དམ་བཅས་པ་ལ་གནོད་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཕྱིར་རྩོལ་གྱིས་བཟློག་པས
རྩོལ་བའི་དམ་བཅའ་གཏོང་བའི་ངེས་པ་སྲས་བྱས། ཁོ་ཡི་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ
དབང་པོས་གཟུང་བྱར་འདོད་པ་ལ་སྒྲ་དབང་པོས་གཟུང་བྱས་མི་རྟག་པར་བརྗོད
པས་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་གྱི། དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་མ་བྱས་སོ། །སྒྲོས་པ་ལ་དེ
ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོས་པ་ལ་སྒྲའི་རྟགས་ཅི་དགོས་ཏེ། རྟག་པར་ཟུངས
ཤིག་ཅེས་བརྗོད་པས་ཆོག་སྟེ་དེ་ལ་དགྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་མཐུན
[ཁ། ཕྱོགས་] ཁས་བླངས་པས་ཚར་གཅད་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི

ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པས་ཚར་གཅད་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅའ་གཞན་
པའི་ཚར་གཅད་ནི། །སྲུན་འབྱིན་ཤེས་ན་མ་ངེས་འདུས། །དམཚན
པ་བཀག་པ་ལ་ཆོས་རྣམ་པར་བཏགས་ནས་དེའི་དོན་སྟོན་པ་ནི་དམ་བཅའ་གཞན
ནོ།། །དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་དབང་པོས་གཟུང་བ་ཉིད་ཀྱི
རྟགས་བཀོད་པའི་ཚེ་རྟགས་དེ་མ་ངེས་པར་བསྟན་ཏེ་བཀག་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བྱེ
བྲག་སྨྲོ་དང་བྱམ་ [ཞེ། ཆོས་ཀྱི་སྨྲོ་དང་བྱེ་བྲག་བྱམ་] པ་གཉིས་ཐམས་ཅད་དུ
འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་བརྟགས་ནས་བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་སྒྲ
ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅའ་གཉིས་པ་སྟོན་པ་ནི་དམ་བཅའ
གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ཚར་གཅད་པའི་གནས་སོ། །དེའང་དམ་བཅའ་དང་ [ཞེ
གཞན་] དམ་བཅའ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པས་སྐྱོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ
དེ་ནི་དམ་བཅའ་གཞན་དམ་བཅའ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། དབང་པོས
གཟུང་བ་སྒྲ་ལ་འཇུག་པས་མ་ངེས་པའོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ
བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་དབང་པོས་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཏན་ཚིགས་ཁྱད
པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྔར་གྱི་དམ་བཅའ་ལས་དམ་བཅའ་གཞན
བསྟན་ན་བདེན་ཡང་འདི་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
དེས་ན་འདིས་ཆོ་ལ་བ་ཚར་གཅོད་ཤེས་ན་མ་ངེས་པ་བརྗོད་པས་ཚར་གཅད་ཡིན
ནོ།། །དམ་བཅའ་རྟགས་སོགས་འགལ་བ་ནི། །དམ་བཅས་ [
བཅའ་] བརྗོད་ན་ལྟག་པའི་སྐྱོན། །མ་བརྗོད་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན
གསུམ་འགྱུར། །རྟགས་ལ་སྐྱོན་མེད་ཚར་གཅད་མིན། །དམ་བཅའ
དང་རྟགས་འགལ་ན། དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའོ། །དཔེར་ན་ཡོན་ཏན་ལས་མ
གཏོགས་པའི་ཐུས [གཞན་]ཞེས་དམ་བཅས་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས

དོན་གཞན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དམ་བཅའ་
དང་དགེ་འགལ་བ་དགེར་ན་སྒྲ་རྒྱ་སྟེ་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དམ་
བཅའ་དང་རང་ཚིག་འགལ་བ་དགེར་ན་དགེ་སྦྱོང་མ་སྒྲུམ་མཉམ་བདག་མེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་རང་ལ་གྲུབ་པའི་བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པའང་གཞན་ལ
མ་ངེས་པར་སྟོན་ན་འགལ་བ་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་ལའང་མ་ལྟོས་པའི་དབང་པོས
གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་གྲུབ་པའི་བ་ལང་ཉིད་ལ
སོགས་པ་མི་རྣག་པ་དང་འགལ་བས་འགལ་བ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་ཀས་ཁས
བླངས་ན་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་མི་འཐད་དེ། རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཐ
ལ་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚར་གཅད་དུ་འགྱུར་བས་དམ་བཅའ་ལ་བརྟེན
པ་ཐམས་ཅད་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་དབྱེད་པར་ཟད་དོ། །གལ་ཏེ་དམ་བཅའ
ཁར་མ་ཕྱུང་ཡང་ཞེ་འདོད་དང་རྣམས་འགལ་ན་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་ཞེ
ན། ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དམ་བཅའི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་ཀྱི་རྣམས་འགལ་བས་ཚར
གཅད་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅའ་ཁར་ཕྱུང་ན་མི་དགོས་པ་བརྗོད་པས་ཚར་ཆོད་ཀྱི
འགལ་བ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ་ཐམ་པ་ལ་ཐམ་པ་བསྟེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་མགོ
བཅད་པ་ལ་ཡན་ལག་ཕྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །བསྟན་བྱ་གཅིག་ལ་རྣམས་མང་པོའང
མི་འཇུག་སྟེ། ཕྱི་མ་རྣམས་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་མེད་པའང་དམ་བཅའ
དང་འགལ་བ་མེད་དེ་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་འགོག་གི་སྒྲ་དོན་མི་འགོག་པའི
ཕྱིར་རོ། །ཡང་གཏན་ཚིགས་དང་དམ་བཅའ་འགལ་བ་དབེར་ན་ཐམས་ཅད་ཐ
དད་པ་ཡིན་ཏེ་ཚོགས་པ་ལ་དངོས་པོའི་སྒྲ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལའང
འདི་ལ་དམ་བཅའ་དང་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་བ་གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱི་བསྟན་པའི་དོན་ཉེ
བར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་ཚིག་གམ། ཡང་ན་དཔེ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ
སྒྲ་མི་རྣམ་སྟེ་བྱས་པ་ཉིད་མི་རྣམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོ་ལས། དེ

ལ་ལ་པ་དབེ་ཡིན་ཏེ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བར་སྟོར་བ་ལས། །ཞེས་གསུངས་པ
ལྟར་རོ། །དེས་ན་གཅིག་མི་འདོད་པ་ལ་དེ་བསལ་བའི་ཚིགས་པ་གཅིག་མི་འདོད
པས་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐབས་མེད་དོ། །དུག་གི་ཅིག་ཅར་སྟོར་བའང་ཚིགས
པ་གཅིག་བསྟུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མ
འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའམ་འགལ་བའི་སྐོན་ནས
སྐྱོན་དུ་འགྱུར་གྱི་ལོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱས་དང་དཔེ་འགལ་བ་དུ་བས་མི
བསྟུབ་པ་ལ་ཆུ་གླུང་དཔེར་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ
རྟེས་འགྲོ་མེད་པས་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་རྒྱས་དང་དཔེ་འགལ་བའི་སྐོན་ནས
སྐྱོན་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་བསྟུབ་པའི
བགེ་ལ་སྟར་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་པས་ཕམ་པ་ལ། ཕྱིས་དཔེ་དང་འགལ
བའི་དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱས་དང་ཚད་མ་འགལ་བ་དཔེར་ན་མེ
ཕྲིག་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་གང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའང་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱས་ལྟར་སྟང
བ་ཡིན་པས་ལོག་ས་ཆ་ཕྱིད་དོ། །ཡང་ལན་འགལ་བ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་བ
ལང་ཁྱིད་ལ་ས་ཁོགས་པ་རྩང་ལ་གྲུབ་པའི་སྐོ་ནས་གཞན་ལ་མ་ངེས་པར་སྟོན་པའོ།།
ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བ་ལང་ཁྱིད་ཡོད་པའམ་མེད་པའང་རྩང་སྟེ་དེ་དག་གི
སྐྱབ་བྱེད་མ་བརྗོད་ན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད
ན་བ་ལང་ཁྱིད་ལ་རྒྱས་མི་འཇུག་པར་ངེས་པས་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །གཞིས་ཀའི
ཕྱོགས་ལ་ཁས་ལེན་པའི་སྐྱོན་དངོས་སུ་མ་ངེས་པ་ [མ་] ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར
བའང་ལོག་པའི་ [ཀ། ཐ་] [ཁ། ཞེས་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ་] མི་འཐད
དེ་རྒྱས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་ངེས་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་གྱི
སྐྱོ་ནས་ཚར་གཅད་ཀྱང་ལོག་ས་སུ་མེད་དེ། དཔེ་རྒྱས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར
རོ། །དེས་ན་ཆོལ་བའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་རྒྱས་ལྟར་སྟང་དང་མ་འཕྲེལ་ན་ཚར་གཅད

མ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འབྲེལ་ན་ལྟར་སྣང་བརྟེན་བའི་ཚར་གཅོད་ཁེད་ཡིན་ནོ། །དེའི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅའ་སེལ་བ་མ་ངེས་འདུས། །ཚར་གཅད་གཁྱེས་པ་དོན་མེད་ཡིན། །ཕྱོགས་ལ་དམ་བཅའ་བའི་དོན་སེལ་བ་ནི། དམ་བཅའ་སེལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་དཔང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། རྟགས་སྒྲ་ལཱའང་འཇུག་པས་མ་ངེས་སོ། །ཞེས་བཀག་པའི་ཚེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སུ་སྒྲ་ཞེས་སྟར་གྱི་དམ་བཅའ་འདོར་ན་དམ་བཅའ་སེལ་བའི་ཚར་གཅད། [བཅད་]ཡིན་ནོ་ཞེའོ། །འདིའང་མི་འཐད་དེ། སྟར་མ་ངེས་པ་བརྟེན་པས་ཚར་གཅད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཚར་བཅད་དོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚར་གཅོད་དོ་ཞེ་ན། ཇ་ཅང་ཐལ་ཏེ། ཕྱོགས་བཀག་པ་ལ་མི་སྒྲ་ན་མི་སྒྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འབྲོས་ན་འབྲོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚར་གཅད་གཞན་ཡང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཏན་ཚིགས་གཞན་པ[ལ་]ཀུན་རྫོགས་ན། །མ་ངེས་མ་རྫོགས་ཚར་གཅོད་ཡིན། །རྟགས་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཀག་ནས་ཁྱད་པར་འདོད་པ་གཏན་ཚིགས་གཞན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གསལ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཚད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། འཇིམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁམ་ཐོར་ལ་སོགས་པའི་ [ཁ། པ་ལ་]ཚད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་སྡུག་མ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གསལ་བ་འདི་དག་ཚད་དང་ལྡན་པར་འཇིན་པར་འགྱུར་རོ།། དེའི་རང་བཞིན་གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་ཚད་མ་མཐོང་བས་གཅིག་དང་འབྲེལ་པ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སོ། ।ཞེས་སྒྲུབ་ཕྱུང་ནས་དེའི་ངོ་བོ་དང་མ་འབྲེལ་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲས་ན་རྟགས་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཀག་ནས་བསྟན་ཏེ། ཁྱད་པར་འདོད་པས་རྟགས་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟགས་གཞན་ཡོད་ན་རྟགས་སྟ་མ

སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པས་ཚར་གཅད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའང་མི་འཕད་དེ། སྔ་
མའི་ངག་ཕྱོགས་ན་མ་ངེས་པའི་སྒྲོན་ཡིན་པས་གཉིས་པ་དབྱད་ཅི་དགོས། ངག་མ་
ཕྱོགས་ཤིང་ལན་ཀྱི་གོ་སྐབས་མི་སྟེར་ན་ངག་མ་ཕྱོགས་པས་ཚར་གཅད་ཉིད་མ་
ཡིན་ནོ། །དོན་གཞན་ཏོལ་བ་ མ་ངེས་པས། །ཚར་གཅད་ཕྱིར་ཏོལ་
སྒྲོན་མིན་པ། །བཟློད་པའི་སྒོ་ནས་ཚར་གཅད་ཀྱི། །དེ་ལས་གཞན་
པའི་ ཚར་ གཅད་ མིན། །རྒྱལ་མའི་དོན་དང་མ་འཕྲལ་པ་ནི་དོན་ཅན་གཞན
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་སྟེ་རེག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས
བཀོད་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ སྒྲ་དོན་ཅི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ སྐད་ ཀྱི་ ཕྱིར་ན་ནི་ཏི་ནོ་ཏའི
སྒྲའི་ཀྱེན་བྱས་པའི་མཐའ་ཅན་ཀྱི་ཚིག་གོ །དེ་ལ་མིང་དང་ཕན་ཚུན་ [ཀ། ཡ་ཀ་ཏ
] དང་ཞེར་བསྒྲུར་ལ་སོགས་པ་སྐབས་མ་ཡིན་པ་འཚད་པ་ནི་དོན་གཞན་ཞེས་བྱ
བའི་ཚར་གཅད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་ལོགས་པ་ཡིན་ [ཀ། མིན་] ཏེ་ཏོལ
ཕྱིར་ཏོལ་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དང་སྒྲོན་མི་བརྗོད་པར་འདུས་པའི་ཕྱིར
ར།། །དོན་མེད་པ་ནི་བསྒྲུབ་པ་ཡི།། །ཡན་ལག་མིན་བརྗོད་ལས་གཞན
མིན།། །ཡི་གེའི་གོ་རིམས་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བ་ནི་དོན་མེད་པའོ། །དཔེར་ན་སྒྲ
རྟག་སྟེ་ཛ་བ་གཅ་ད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཇ་ ཌ་ ཐ་ ཏ་ ཏ་ བཞིན་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ
བྱེད་མ་ བསྟན་ པ་ ཚར་ གཅད་ ཡིན་ ནོ། །ཞེས་ ཟེར་ ར། ། །

ལ། གཞན་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱལ་བ་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་
དོན་མེད་བརྗོད་པའང་ཚར་གཅད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
མ་ཡིན་ཏེ་སྣབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྣབས་འདིར་དོན་མེད་པ་སྨྲ་བ
ཞེས་བརྗོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པས་ཚར
གཅད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡི་གེའི་གོ་རིམས་ཀྱང་དོན་ཡེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྣབས
འགར་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཚར་གཅད་གཞན་དུ་བྱེད་ན་ཏ་ཅང
ཐལ་ཏེ། མཁྱེན་ཚོས་ལ་རྟེག་པ་དང་མཚན་ཁྱད་འཚོར་བ་ལ་སོགས་པའང་གཞན
དུ་འགྱུར་རོ། །དོན་མི་ཤེས་ པ་ དོན་ མིན་ [མེད་] སྨྲ [འདུ
] ། ཁྱོད་ [སྨྲ་] པའི་ཡན་ལག་མིན་པར་འདུས། །དོན
ལྟན་གསུམ་བརྗོད་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས། ।མི་ [ཆ་] རྟོགས་རྒོལ་བ
ཚར་ གཅད་ མིན། ।ཆོགས་པ་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་ལ་ལན་གསུམ་བརྗོད་ཀྱང་མི
གོ་ན་དོན་མི་ཤེས་པའི། ।འདི་ལྟར་ཆོགས་པ་དང་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་ལན་གསུམ་བརྗོད
ཀྱང་མི་ཤེས་པ་དང་། ཏྲི་མ་ཅན་གྱི་སྨྲ་དང་། ཆ་ཤས་པས་ བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་དོན་མི་ཤེས་པས [པ་]བསྟན་པར་འདོད་ན་ཚར
གཅད་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། ।འདི་ལའང་ཏྲི་མ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད
དང་ཁྱད་པར་མེད་ལ། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལན་གསུམ་བརྗོད་ཀྱང་མ་གོ་ན་ཕ་རོལ་པོ
ཏྲན་ པས་ ཚུ་ རོལ་ ཚར་ གཅད་ པ་ ག་ ལ་ རིགས། དེའི་ ཚེ་ ཕྱིར་ རྒོལ་ ཉིད་ ཚར་ ཅིའི
ཕྱིར་ མི་ གཅོད། ཏྲན་ པོས་ མ་གོ་ ན་ མ་ཁས་ པ་ མ་ རྒྱལ་ མོད། ཚར་ གཅད་ པ་ ག་ ལ
འོས། འཕྲལ་མེད་ཀྱི་དོན་བརྗོད་པའང་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་མི་ཤེས་པ
ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་ ནོ། ।དོན་ཏྲལ་བསྟོན་ཚོག་མ་འཕྲལ་པ། ।བསྟན

པའི་ཡན་ལག་མིན་པར་འདུས། །སྲ་ཕྱི་མ་འབྲེལ་པ་ནི་དོན་དང་བྲལ་
བའོ། ། དཔེར་ན་ས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སྲ་ཕྱིའི་ཚོགས་མ་འབྲེལ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་ན་
ཡི་གེ་མ་འབྲེལ་པའང་དོན་མེད་པ་ལས་ལོགས་སུ་སྣོའོ། །དེ་ལྟ་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་
དགེ་ཀྱང་དོན་དང་བྲལ་བ་ལས་ལོགས་སུ་བརྗོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ཕྱི་ན་ཏ་ཅང
ཕལ་ལོ། །དེས་ན་ཕྱི་བ་ལས་ཡོན་ཏན་ནམ་བསྟས་པ་ལ་སྨོན་མ་མཐོང་བས་དེ་ལྟ
བུ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིའང་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་བརྗོད
པའི་ནང་ཏུ་འདུས་སོ། །དུས་ལ་ མ་བབ་ གོ་ རིམས་ བཟློག །དེ་ལས
གོ་ན་ ཚར་ གཅད་ མིན། །དོན་ མི་ གོ་ ན་ བསྟན་ པ་ ཡི། །ཡན་ ལག
མིན་ པ་ བརྗོད་ པར་ འདུས། །ཡན་ལག་ གོ་ བཟློག་ནས་ བརྗོད་ ན་ དུས་ ལ་ ཨ
བབ་ པའོ། །འདི་ ལྟར་ དམ་ བཅའ་ ཀ་ ལ་ སོགས་ པའི་ ཡན་ ལག་ གོ་ [བཟློག]
ན་ ཚར་ གཅད་ དོ། །གོ་ བཟློག ཀྱང་ དོན་ གོ་ བོ་ ཞེ་ ན། གོ་ འང་ སྒྲ་ སྨྲོན་ ཅན་ ཡིན་ ཏེ།
སྒྲ་ སྨྲོར་ བ་ དང་ བྲལ་ བར་ མཚུངས་ པའི་ ཕྱིར་ དཔེར་ ན་ སྒྲ་ ཟུར་ ཆགས་ པ་ ལས་ ལོགས
པར་ སྒྲར་ བ་ གོ་ ལ། དེ་ ལས་ དོན་ རྟོགས་ པ་ གཞན་ དུ་ དམ་ བཅའ་ ལ་ སོགས་ པའི
ཡན་ ལག་ ལས་ གོ་ རིམས་ དང་ [བཟློག ཀྱང] དེ་ ལས་ དོན་ རྟོགས་ པར་ འགྱུར
རོ། ། འཇིག་ རྟེན་ ནང་ ལས་ དང་ ཕྱོད་ པ་ ལ་ སོགས་ པ་ དེ་ ལྟར་ འཇུག་ གོ ཞེས
ཟེར་ རོ། །འདི་ མི་ འཕད་ དེ། སྒྲ་ ཟུར་ ཆགས་ གཞོས་ སྒྲ་ ཁྱོད་ རྟོགས་ ན་ དེ་ ཁྱོད་ ཀྱིས་ དོན
རྟོགས་ པར་ བྱ་ མོད། བཏུད་ པ་ ཅི་ དགོས། ཟུར་ ཆགས་ གཞོས་ སྒྲ་ གོ་ བའི་ བརྗ་ སྒྲར་ བས
དེ་ ཁྱོད་ གོ་འི་ ཞེ་ ན། བརྗ་ ལས་ གོ་ ན་ ཟུར་ ཆགས་ ཁྱོད་ ཀྱིས་ དོན་ ལ་ བརྗ་ སྒྲར་ བས
གོ་ མོད། བརྗ་ མི་ ཤེས་ ཀྱང་ འཕྲལ་ སྐད་ ལས་ དོན་ གོ་ བ་ མཐོང་ བས་ སྒྲའི་ རྗེས་ སུ
འཚད་ པ་ དོན་ མེད་ དོ། །མ་ ཡིན་ ཏེ་ ལེགས་ པར་ སྒྲར་ བས་ བརྗོད་ ན། མཐོ་ རིས་ སུ
འགྲོ་ ཞེ་ ན། འོ་ ན་ ལེགས་ པར་ སྒྲར་ བ་ འཚད་ ཡང་ ཀྱིས་ མགོ་ ཆོད་ ཅིས་ ལེགས

བར་སྣུར་བས་བརྟོད་ནའང་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རམ། རིག་བྱེད་སྦྱང་བ
ལ་སྒྲ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ངེད་ལ་རིག་བྱེད་སྦྱང་བ་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་དོན་ཚུད
ལ་དཀའ་བའི་སྒྲ་སྦྱར་མི་དགོས་ཏེ། ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱི་སྐད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་གོ་ལ་རང
རང་གི་གོམས་པས། སྒྲ་དང་སྒྲ་ཉམས་ཤེས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་སྦྱར་བའང་དེ
ལྟར་ཤེས་སོ། །དེས་ན་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ནི་རྟོངས་པའི་འཇུག
པའོ། །དོན་གོ་ན་གོ་རིམས་བཟློག་མ་བཟློག་མཚུངས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་སྟོན་པོའམ་སྟོན
པོ་ལྷན་ཅིག་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲའི་གོ་རིམས་ཀྱང་མི་དགོས་ལ་དོན་ལའང་དམ
བཅའ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་དོན་གོ་བས་གོ་རིམས་བསྒྲིག་ཅི་དགོས། དོན་གོ་འང
བརྟོད་དགོས་ན་ཅ་ཅང་ཐལ་བས་དེ་འང་འདུ [དེ་འདུ] བ་ཉིད་ཚར་བཅད་ཡིན
ནོ།། །གོ་བ་མེད་པའི་བག་སྲེལ་བ་ནི་དོན་མེད་པའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཚར
གཅད་ལོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་ཚང་ཡན་ལག་གཉིས་པའི་སྐྱོན། །དམ
བཅའ་མེད་སོགས་ཚར་གཅད་མིན། །ཡན་ལག་གང་ཡང་རྙེད་བ་མེད་ན
མ་ཚང་བའོ། །ཡན་ལག་ལྟ་ལས་གང་ཡང་རྙེད་བ་གཅིག་མ་བརྟེན་ན་མ་ཚང་བ
བརྟེན་པས་ཚར་བཅད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མ་ཡིན་ཏེ་དམ་བཅའ་མེད་ཀྱང་གོ་བའི
ཕྱིར་རོ། །དོན་གོ་འང་བག་མ་ཚང་ངོ་ཞེ་ན། གོ་བཞིན་དུ་དོན་མེད་སྟོར་བ་ཚར
གཅད་པར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་པའི་བག་མ་ཚང་ན་བསྟུབ
པའི་ཡན་ལག་མ་བརྟེན་པར་འདུས་སོ། །ལྟག་བརྟེན་ སྒྲུབ་ བྱེད་ མིན་ པར
འདུས།། ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཚར་གཅད་མིན། །རྒྱས་དང་དཔེ་ལྟག
པ་བརྟེན་ན་སྔ་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཕྱིས་བསྟན་པས་ལྟག་པ་བརྟེན་པས་ཚར་གཅད་དོ
ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའང་བསྟུབ་པའི་བག་ངེས་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གི
ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་ཡོན་ཀྱི། ཁྱེད་གཅིག་ཏུ་ལ་ལ་ཅན་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། ཨི····

དགོས་པ་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་མི་བཙུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ བརྗོད་ སྒྲ་ བློས་ སྟོན་ མ་ཡིན། །དོན་བློས་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་འདུས། །དེ་ཡང་ བསྒྲུབ་པའི་ [ཀ། བྱེད་] ངག་ལ་མིན [ཡིན] ། །གཏམ་ རྒྱུད་ རྒྱས་ ལ་ འདི་ སྟོན་ མིན། །རྟེས་སུ་སྒྲ་བ་ལས་གཞན་སྒྲ་དང་དོན་དག་ བློས་པ་ནི་ཡང་བརྗོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་བློས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པ་ ལྟ་བུའོ། །དོན་ བློས་ པ་ སྒྲ་ མི་ རྟག་ སྒྲ་ འགོག་ པའི་ ཆོས་ ཅན་ ཡིན་ ཞེས་ བརྗོད་ པ་ ལྟ་ བུའོ་ ཞེས་ ཟེར་ རོ། །འདིར་ སྒྲ་ བློས་ པ་ ཡོག་ས་ སུ་ བརྗོད་ མི་ དགོས་ ཏེ་ དོན་ བློས་ པར་ འདུས་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། [ཀ། ཐུན་ རིགས་ ལས། དོན་ ཡང་ བརྗོད་ པ་ ཉིད་ ཀྱི་ ཁོངས་ སུ་ ཆུད་ པ་ ཉིད་ ཀྱི་ ཕྱིར་ ཡོག་ ཤིག་ ཏུ་ བརྗོད་ པར་ མི་ བྱའོ། །ཞེས་ བཟློས་ པ་ ཡང་ བསྟན་ ཙམ། །] །དོན་ མི་ བློས་ ན་ སྒྲ་ བློས་ ཀྱང་ སྟོན་ མེད་ དེ། ཁྱོད་ དགའ་ ན་ ང་ དགའ། ལྟ་ ན་ ལྟ། ཟ་ ན་ ཟ་ ཞེས་ བརྗོད་ པའམ། གང་ གང་ ཡོད་ ན་ ཡོད་ པར་ འགྱུར་ ཞིང་ མེད་ ན་ མེད་ པར་ འགྱུར་ བ་ དེ་ ནི་ དེའི་ རྒྱུ་ ཡིན་ ལ། གཞན་ ནི་ འབྲས་ བུ་ ཡིན་ ནོ་ ཞེས་ བརྗོད་ པ་ ལྟ་ བུའོ། །དོན་ བློས་ ན་ ནི་ དམ་ བཅའ་ བརྗོད་ པ་ ལྟར་ སྟོན་ ཡིན་ ནོ། །འདིའང་ བསྒྲུབ་ པའི་ ངག་ དགོད་ པ་ ན་ སྟོན་ ཡིན་ གྱི། གཏམ་ རྒྱུད་ རྒྱས་ པའི་ ཚེ། སྟོན་ མ་ ཡིན་ ཏེ་ ཕ་ རོལ་ པོས་ མ་ གོ་ བར་ དོགས་ པའི་ ཚེ་ དཔང་ པོ་ ལ་ སོགས་ པ་ ལ་ ཡང་ ནས་ ཡང་ བརྗོད་ ཀྱང་ སྟོན་ མ་ ཡིན་ ནོ། །གལ་ ཏེ་ སྟོན་ པ་ མ་ ཡིན་ ན་ བདེན་ མོད་ ། ཕྱིར་ ཆོ་ ལ་ དང་ དཔང་ པོ་ སྟོན་ པ་ མ་ མ་ ཡིན་ པ་ ལ་ ཡང་ ནས་ ཡང་ བརྗོད་ པ་ ཉིད་ ཚར་ གཅད་ པའི་ ཞེ་ ན། དཔང་ པོས་ གོ་ ཆ་ ཁ་ ཤེས་ པ་ དང་། མ་ གོ་ ན་ སྟོན་ ཡོན་ མི་ ཕྱེད་ ལ་ བསྟན་ བྱ་ ཡིན་ པས་ སྟོན་ པ་ མ་ དང་ ཁྱད་ མེད་ ཅིང་ རྒྱལ་ བར་ འདོད་ པའི་ རྟོག་ པ་ དགག་ བྱ་ ཡིན་ ལ་ ཁྱེད་ རང་ ལྟར་ ལན་ གསུམ་ དུ་ བརྗོད་ དུ་ ཡོད་ ཅིང་། གཏམ་ རྒྱུད་ རྒྱས་ པ་ ལ་ ལྟག་ ཆད་ ཀྱི་ བརྗ་ ངེས་ པ་ མེད་ པའི་ ཕྱིར། ཡང་ ཡང་ བཟློས་ པ་ སྟོན་

མ་ཡིན་པ་རྩོད་པའི་རིགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསྟན་པའི་བཤད་ལ་ནི་ལྷག་
པ་བརྗོད་པའི་ནང་དུ་འདུས་པས་སྟོན་ལོགས་པར་མི་བགྲང་བོ། །དེས་ན་ལྷག་
པར་བརྗོད་པ་དང་། ཡང་བརྗོད་པ་ཐ་དད་དུ་ཅི་ཙམ་ཐལ་བས་བླུན་པོའི་དབྱེ་བ
ཡིན་ནོ། །དོན་གཅིག་ཡང་ [ཡང་] བརྗོད་ན་སྟོན་ཡིན་གྱི། ཉན་པ་པོ་བསྟན
བྱ་དུ་མ་ལ་སྟན་བྱེད་དུ་མ་འདོད་པའི་ཚེ་རྒྱས་ཡང་བརྗོད་ཀྱང་སྟོན་མེད་དེ་མི
འདྲ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྟེས་སུ་མི་སྣྲ ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱིས། །ཆོལ
བའི་ངག་ཀུན་མ་བརྗོད་པ། །སྟོན་མེད་དགོས་པ་མ་བརྗོད་ན།། ས
ལ་བས་པ་མེད་པའི་ནང་དུ་འདུས། །ཚོགས་པ་ལ་ཆོལ་བས་ལན་གསུམ
བརྗོད་པས་བགེ་གོང་ཕྱིར་ཆོལ་ཀྱིས་རྟེས་སུ་མི་བརྗོད་ན་རྟེས་སུ་སྣྲ་བ་མེད་པའི
ཚར་གཅད་པའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའང་མི་འཐད་དེ། དང་པོར་ཐམས་ཅད་རྟེས
སུ་བརྗོད་ལ་ཕྱི་ནས་ལན་གཤད་པ་ཞེས་སྒས་དམ་བཅས། རྟེས་སུ་བརྗོད་རྩང་མ
བརྗོད་རྩང་ལན་ ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ པ་བརྗོད་པས་ཆོག་མོད། ལན་མི་བརྗོད་ན
སྟོན་མེད་པ་མེད་པས་ཚར་གཅད་ཡིན་ནོ། །ཆོལ་བས་བསྟན་བྱའི་ཞར་ལ་སྟྲ་ཐབས
ཀྱིས་སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་ཅི་རྩང་རྩང་ཁས་བླངས་པའི་ངག་རྒྱས་པས་རྟེས་སུ
བརྗོད་པ་ལ་དགོས་ནུས་མེད་དོ། །དེས་ན་བསྟན་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མི་བརྗོད་པ
དང་ ། སྒན་འབྱིན་པ་ལ་སྟོན་ཡང་དག་པ་མ་བརྗོད་ན་སྟོན་ཡིན་ཀྱི་རྟེས་སུ་མ
བརྗོད་པ་སྟོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྔར་རྟེས་སུ་བརྗོད་ནས་ཕྱིས་སྒན་འབྱིན་ནའང
ལན་གཉིས་བརྗོད་པས་མི་དགོས་པ་བརྗོད་པས་ཚར་གཅད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས
སྔ་མའང་བོ་ཞིག་སྒན་འབྱིན་ནའང་སྐབས་སུ་བབ་པ་དེ་རྟེས་སུ་བརྗོད་པ་སྒན་དབྱུང
གི་གཞན་རྟེས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་སྐབས་དེར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དགོས་པ
བརྗོད་པ་དེ་འདར་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པའམ་སྟོན་མི་བརྗོད་པར་འདུ

བས་ཚར་གཅད་ལོགས་སུ་མི་བརྟེད་དོ། །ཡང་ལན་གསུམ་བརྟེད་དགོས་པའི་
ཏེས་པའང་གསོག་ཡིན་ཏེ་ཕ་རོལ་ཀྱི་གོ་བའི་དོན་དུ་བརྟེད་ན་ནམ་གོ་བའི་བར་དུ་
བརྟེད་དགོས་ལ། གོ་བར་མི་འདོད་ན་ལན་གཅིག་ཀྱང་བརྟེད་ཅི་དགོས། ཕ་རོལ
གདུང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྟེད་ལ་མ་གོ་བས་སྐབས་དོན་འགྲུབ་བོ་སྙམ་ན། དེ
ལའང་ལན་གསུམ་ཅི་དགོས། དབང་[དབང་]པོའི་རྒྱ་བར་བཤད་པ་དང་། ངག
སྨྲར་བ་དང་། ཚོག་བསྡུས་པ་དང་། མ་གྲགས་པ་བརྟེད་པ་དང་། ངམ་པ་དང་
སྨོད་པ་དང་། ཀུས་འདེབས་ཤིང་བརྟེད་ནའང་དེར་འགྱུར་ཏེ་མ་གོ་བ་ལ་ལན་སྲས
ཤེས་མི་སྣ་བ་ལས་འོས་ཅི། ཞེས་བསྟེགས [བསྟེས] ཏེ་མི་སྣ་བར་འདུག་ན
སྐབས་དོན་ཐུབ་བོ་སྙམ་ན། ཀླ ཀློའི་སྐད་དང་། མ་འཕེལ་བའི་སྨོར་བ་དང་
ཐུར་བ་ཐུར་བར་ལྷབ་ལྷོབ་པོ་ལན་གསུམ་བརྟེད་ན་ཁྱེད་ཀྱང་ཚར་གཅོད་དེར
འགྱུར་མོད། ཇོད་རིགས་ལས། དེ་ཕྱིར་ཧ་ཕྲིད་མ་བཟུང་བ་དེ་ཕྲིད་དུ་བརྟེད་པར
བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི་ལན་གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་གདུང་བར་བྱ་བའི
ཕྱིར་ དམ་ ཕ་ འཇུག་ པའམ། བསྟན་ བཅོས་ བྱེད་ པར་ མི་ འགྱུར་ རོ། །ཞེས
གསུངས་ལ། དབྱི་གཅིག་ཏེ་ཀྱིས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཆུལ་འདོད་འཚའ་ཞིག་གིས།།
ཇོད་པ་སྣ་བ་དམ་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པོ། །དོན་ མི་ ཤེས་ པ་ ཕྱིར་ ཆོས
ན།། །སྨྲོ་བས་ ཕ་ ཨེད་ ལས་ གཞན་ དུ་ མིན། །དཔང་པོས་ གོ་ཡང་ཕྱིར
ཆོས་ཀྱིས་མ་ གོ་ ན་ དོན་ མི་ ཤེས་ ཕ་ ཞེས་ བྱ་ བའི་ ཚར་ གཅོད་ པའོ། །ཞེས་ ཟེར་ རོ།།
འདི་འང་ རྟེས་ སུ་ མི་ སྣ་ བ་ དང་ འདུ་ བར་ སྨྲོ་ བས་ ཕ་ ཨེད་ ཕ་ ཁ་ དང་ དུ་ འདུ་ འོ། །འདི་ ལྟར
རྟེས་ སུ་ སྣ་ ཕ་ ཨེད་ ཕ་ ནི་ ཡུལ་ མི་ ཤེས་ ཕ་ ཡིན་ ལ། ཡུལ་ མི་ ཤེས་ ན་ ལན་ ཤེས་ ཕ་ གཅ
ལ་ ཕྱིད། ལན་ མི་ ཤེས་ ན་ རྟེས་ སུ་ སྣ་ ཤེས་ ཀྱང་ དོན་ ཨེད་ དོ། །མི་ ཤེས་ ཕའང་ ལན
མི་ ཤེས་ ཕ་ ཡིན་ ནོ། །དེ་ གཅིས་ ཀ་ སྨྲོ་ བས་ ཕ་ ཨེད་ ཕ་ ལན་ མི་ ཤེས་ ཕས་ ཚར་ གཅད

པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ལ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱང་ཟད་ཡོད་པས་ཡུལ་མི་ཤེས་པ
དང་། ལན་མི་ཤེས་པ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་ན། འོ་ན་མི་ཤེས་པ་ལའང་ཐམས་ཅད་མི
ཤེས་པ་དང་ཕྱིད་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚར་གཅད་གཞན་ཡང་དགོས་པས་ཀ
ཅང་ཐལ་ལོ། །མི་སྲོལ་པས་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པའམ། ཁྱོན་མི་བརྗོད
པའི་ཁོངས་སུ་འདུ། ལན་རྟོགས་པ་མེད་པ་ནི་སྲོལ་པ་མེད་པ་སྟེ། ཕ་རོལ
འགོག་པ་ལ་ལན་མི་ཤེས་ན་ཚར་གཅད་པའོ། ཁབོར་ན་ཕ་རོལ་པོས་བག་བརྗོད
པའི་ཟླས་ལ་དེའི་ལན་མི་འདེབས་པར་དོན་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་གོ་རིམས་གཞན
དུ་སྣྲ་བ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་འཚད་པས་དུས་འདའ་བར་བྱེད
ཅིང་སྐབས་དོན་མི་བརྗོད་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཆོལ་བ་ལ་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་མི
བརྗོད་པཿཡིན་ཆོལ་ལ་ཁྱོན་མི་བརྗོད་པར་འདུས་སོ། །རྟོམ་གཡེང་དྲང་པོ
ཚར་གཅད་མེན། །གཡོ་ཅན་སྲོལ་པ་ཡ་མེད་པར་འདུས། །ཏྭ་བ་ལ
ཆགས་ནས་ཕྱོད་པ་འདོར་བ་ནི་རྟམ་པར་གཡེང་བའོ། ཁབོར་ན་ཕ་རོལ་གྱིས
བཀོད་པ་ན་སྟོན་ལ་ཏྭ་བ་འདི་ཏྭས་ལ་ཕྱིས་བརྩད་ཀྱིས་ཤེའམ། ད་ལྟ་བདག
ནའོ་ཞེས་ཏྭ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕྱོད་པའི་སྐབས་གཅིད་ན་རྟམ་པར་གཡེང་བ་ཞེས
ཏྭ་བའི་ཚར་གཅད་པའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། ། འདིའང་སྒོག་དང་སྟོམ་པ་ལ་སོགས
པའི་ཕྱིར་མི་ཏྭར་ [ཀ། མི་]རྟང་བའི་ཏྭ་བ་ལ་འཇུག་གམ། སྣ་མི་ནུས་པའི་ནད
ལ་སོགས་པ་བདེན་ན་ཚར་གཅད་པའང་གལ་ལེན། ལན་མི་ཤེས་པའི་སྣ་ཐབས
སུ་སྟོད་འདོགས་ན་སྲོལ་པ་མེད་པར་འདུའོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཆོལ
ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་བསྟན་པ་དང་སྡུན་འཕྲིན་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ན་རྒྱས་ལྟར་སྟང་དང
སྲོལ་པ་མེད་པ་གཉིས་སུ་ཚར་གཅད་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་བདེན་མོད་ཀྱི། འབྲེལ
མེད་ཀྱི་ཁྱོད་པ་གཞན་སྟ་ཚོགས་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཚར་གཅད་གཞན་ཡོད་དོ་སྟམ་ན

མི་ཕྱིད་དོ། །རྟེན་གཅིག་ལ་འགལ་བ་ཁས་མི་ལེན་ན་རྩོད་པ་མེད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ན་
རྩོད་པ་མ་འགྲུལ་ན་ཡང་དག་པ་ཡིན་ལ། འགྲུལ་པ་སྣྲ་བཤམ། མི་སྣྲ་བར་འདུག
གམ། འབྲེལ་མེད་དམ། རྫོབ་རྫོབ་བམ་བཞད་གད་ལ་ས་གས་པ་ཅི་བྱེད་ཀྱང
རྟགས་ལྟར་སྣང་སྲོལ་པ་མེད་པ་གཉིས་ལས་མ་འདས་ས། །འོ་ན་རྩོད་པ་ཁས
བླངས་ནས་ཞུམ་སྟེ་ཅང་མི་སྣྲ་བཤམ། འབྲེལ་མེད་གཞན་སྣྲ་ན་རྟགས་ལྟར་སྣང
གང་དུ་འདུ་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚར་གཅད་པའི
གནས་ཡིན་ནོ། །འདོད་ པ་ ཁས་ ལེན་ཤེས་ མི་ ཤེས། །རིམ་ བཞིན་ མ
ངེས་ སྐྱོན་ མི་ བརྗོད། །རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ སྐྱོན་ ཁས་ ཐུབས་ནས་ གཞན་ ཀྱི
ཕྱོགས་ ཀྱི་ སྐྱོན་ ཞར་ ལ་ འཇུག་ པར་ བྱེད་ པ་ འདོད་ པ་ ཁས་ ལེན་ ཐ་ སྟེ། དཔེར་ ན
ཕྱེད་ ཀུན་ མ་ ཡིན་ ཏེ་ སྐྱེས་ ཐུ་ ཞིད་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །ཞེས་ བརྗོད་ པ་ ལ་ དེས་ ཕྱེད
ཀྱང་ ངོ་ ཞེས་ ཕྱིར་ སྣྲ་ བ་ ལྟ་ ཐུབོ། །ཞེས་ ཟེར་ རོ། །འདིའང་ བརྟག་ སྟེ་ སྐྱེས་ ཐུ་ ཡིན
ཡང་ ཀུན་ མར་ འགྱུར་ རོ་ ཞེ་ ན་ ཕྱོད་ ཀྱང་ འགྱུར་ ལ། ཕྱེད་ རང་ དེར་ མི་ འདོད་ པའི
ཕྱིར་ སྐྱེས་ ཐུ་ ཀུན་ མ་ ལ་ རྟགས་ མ་ ཡིན་ ནོ། །ཞེས་ བརྗོད་ ན་ སྐྱོན་ མེད་ དེ་ རང་ ཀུན
མར་ མི་ འདོད་ པས་ རྟགས་ མ་ ངེས་ པར་ སྟོན་ པའི་ ཕྱིར་ རོ། །སྐྱེས་ ཐུའི་ རྟགས་ ལྟར
སྣང་ དུ་ མ་ ཤེས་ པས་ ཡང་ དག་ ཏུ་ བཟུང་ ནས་ རང་ དེར་ ཁས་ ཐུབས་ ཏེ་ གཞན་ ལ
དགོངས་ ན། འདོད་ པ་ ཁས་ ལེན་ པའི་ ཚར་ གཅོད་ ཅི་ སྟེ་ མིན་ ཞེ་ ན། དེའི་ ཚེ་ རང་ གི
སྐྱོན་ གཞན་ ལ་ སྟོར་ བས་ ཚར་ གཅད་ མ་ ཡིན་ ཀྱི་ འོན་ ཀྱང་ རྟགས་ སྐྱོན་ ཅན་ ལ་ སྐྱོན
དུ་ མ་ ཤེས་ པས་ སྐྱོན་ མི་ བརྗོད་ པ་ ཚར་ གཅད་ ཉིད་ ཡིན་ ནོ། །བཟློག་ བརྟག
འདོར་ བ་ ཆོས་ ཀ་ གཉིས། །སྒྲོ་ བས་ པ་ མེད་ པའི་ ནང་ དུ་ འདུས། །
ཚར་ གཅད་ ཐོབ་ ཀ་ ལ་ མི་ གཅོད་ པས་ [ཀ]ནི་ བཟློག་ བརྟག་ འདོར་ བ་ སྟེ། ཆོས་
བའི་ སྒྲུབ་ ཅིང་ སྐྱོན་ ཅན་ ནི་ བཟློག་ ཞིང་ བརྟག་ པ་ ཡིན་ ལ་ དེ་ ཚར་ མི་ གཅོད་ པ་ ནི་

འདོར་བ་སྟེ་ཚར་གཅད་པའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ཡང་ཆོས་པའི་བཤད་སྒྲུན་ཅན་སྲུན་འབྱིན་མ་ཤེས་པས་སྨོན་བས་པ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་ཚར་གཅད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་གཉི་ག་ལ་རྒྱལ་བ་དང་ཕམ་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་གོ། །རྩོད་རིགས་ལས། རིགས་པས་དབྱུད་ན་གཉིས་ལས་གཅིག་ལའང་རྒྱལ་བ་དང་ཕམ་པ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་པའི་སྒྲུབ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྟེས་སུ་ སྤྱོར་ མེད་ ལ་ ཐུགས་བཤམ། ། སྤྱོབས་ པ་ མེད་ པ་ ལས་ གཞན་ མིན། ། གཞན་ཚར་གཅད་པའི་ གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ཐུགས་བནི་རྟེས་སུ་ཐུགས་པ་མེད་པ་ལ་རྟེས་ཐུ་ བའི་ ཚར་ གཅད་ ཏོ་ ཞེས་ཟེར་ རོ། ། འདིའང་ བཏགས་ ཐེ། ། ཆོས་ བས་ ཡང་ དག་ བརྟེན་ པ་ ལ་ ཕྱིར་ ཆོས་ ཀྱིས་ ལྟར་ ཐུབ་ ཀི་ ཐུགས་ བརྟེན་ པ་ ཐུགས་ པ་ མེད་ པ་ ཉིད་ ཏུ་ འདུ་ བས་ ལོག་ཕ་ ཕ་ མེད་ པ་ [མེད་ ལ་] ལ་ ཡང་ན་ ཕྱིར་ ཆོས་ ཀྱིས་ ཐུགས་ ཡང་ དག་ བརྟེན་ པ་ ལ་ ཆོས་ ཀྱིས་ ལྟར་ ཐུབ་ ཀི་ ཐུགས་ བརྟེན་ པ་ ཐུགས་ པ་ མེད་ པ་ ཉིད་ ཏུ་ ཐུགས་ ནས་ ཚར་ གཅད་ ལོག་ ཕ་ ཕ་ ཏོ། ། ཁྱུབ་ ཆཕའ་ ཀ་ཆམས་ ཕ་ ཐམ་ཁྱུབ་ ཕ་ ཡི། ། ཡན་ ལག་ ཆེ་ ཐརྟེན་ ཕ་ ཀ་ ཡིན། ། ཁྱུབ་ ཆཕའ་ ཁས་ ཏྲིང་ ནས་ ངེས་ ཕ་ ཆེ་ ཕྱིར་ ན་ ཆོག་ ཞར་ ལ་ ལོངས་ ཕ་ ནི་ ཁྱུབ་ ཆཕའ་ ཀ་ཆམས་ ཕའོ། ། དཔེར་ ན་ ཁྱངས་ ཅན་ ཀྱིས་ ཡོད་ ཕ་ ཆ་ འཛིག་ ཆེད་ ཕ་ ཆ་ ཟླ་ ཞེས་ བྱ་ བའི་ ཁྱུབ་ ཆཕའ་ ཁས་ ཏྲིང་ ནས་ དེ་ ཐམ་ཁྱུབ་ ཕའི་ ཕྱིར། ར་ ཐཞིན་ གཅིག་ གི་ས་ གས་ལ་ ཕ་ འདི། ། འགྱུར་ ཕའི་ རྟེས་ འགྲོ་ ཆཕོ་ ཕའི་ ཕྱིར། ། ཞེས་ བྱ་ ཕ་ ལ། གཅོ་ ཐོའི་ ར་ ཐཞིན་ གཅིག་ ལ་ རྟགས་ འགྱུར་ དུ་ ཆ་ ཆཕོ་ ཐར་ ཐརྟེན་ ཕ་ ན། ། ཆེད་ ཕ་ ཆ་ ཟླ་ ཞེས་ ཡོད་ ཕ་ ཆ་ འཛིག་ ཕའི་ དམ་ ཐཅས་ ཆ་ ངེས་ ཕ་ སྟེ། ། ཡོད་ ཕ་ དང་ ཆེད་ ཕ་ ཆངོན་ ཕ་ དང་ ཆ་ ཆངོན་ ཕར་ འདོད་ ཕ་ ན། ། ཡོད་ ཕ་ འཛིག་ ཕ་ དང་ ། ། ཆེད་ ཕ་ ཕོ་ ཕར་ ཁས

བློ་ངན་པས་ གྲུབ་ མཐའ་ ཉམས་ པའོ། །དེ་ ཁས་ མི་ ལེན་ [ཞེ། ན་] ཕྱོགས་ [ཆོས་] མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའང་བསྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་ པས་ ཚར་ གཅད་ པ་ ཡིན་ གྱི་ ངེས་ པ་ མེད་ པའི་ ཕྱིར་ ཆོག་ ཞར་ ལ་ འོངས་ པས་ ཚར་ གཅད་ པ་ མ་ ཡིན་ ནོ། །གཏན་ ཚིགས་ ལྟར་ སྟང་ ཚར་ གཅད་ གནས། ། དཔེར་ ན་ ལྟག་ ཆོད་ བརྗོད་ པ་ བཞིན། །དེ་ ཡང་ མ་ཁས་ པ་ རྣམས་ ཀྱི་ གཙུག་ གི་ ནོར་ བུ་ ཕྱོགས་ ཀྱི་ གླང་ པོས་ མུ་ སྟེགས་ ཏྲེད་ ཀྱི་ ལྟག་ ཆོད་ སྲུན་ ཕྱང་ བ་ དེའི་ ཚུལ་ མདོ་ ཙམ་ ཞིག་ བཤད་ དོ། །ཕྱད་ དང་ མ་ ཕྱད་ གཏན་ ཚིགས་ དང་ ། །རྒྱ་ དང་ མ་ སྣྲས་ མ་ སྐྱེས་ དང་ ། །འབྲས་ བུ་ ཆོས་ མཐུན་ མི་ མཐུན་ དང་ ।। རྣམ་ རྟོག་ ཁྱད་ མེད་ དམིགས་ པ་ དང་ ། །ཐེ་ ཚོམ་ དོན་ གོ་ ཐལ་ འགྱུར་ རྣམས། །ཀུན་ ལས་ བཏུས་ ཡིན་ རིགས་ བརྟག་ ལས། །འཕེལ་ འགྲིབ་ བརྗོད་ དང་ མ་ བརྗོད་ དང་ ། །རིགས་ པ་ དང་ ནི་ ཚོ་ ཚོའི་ དབེ། ।। བསྒྲུབ་ བྱ་ མི་ རྟག་ ར་ བ་ ཁྱད་ དང་ ། །དུས་ འདས་ མཚུངས་ པའི་ ལྟག་ ཆོད་ ནི། །ཉི་ ཤུ་ རྩ་ བཞི་ ཕྱོགས་ ཀྱང་ གིས། །བཀག་ ཕྱིར་ ཀྱགས་ པས་ བཏང་ སྟོམས་ མཛད། །ཕྱད་ པ་ དང་ མ་ ཕྱད་ པ་ ཚོ་ ཚོར་ ཕྱེ་ ན་ ཉི་ ཤུ་ རྩ་ ལྟ་ ཡོད་ མོད་ ཀྱི་ གཅིག་ ཏུ་ འདུ་ བས་ ཚོ། །མཚུངས་ པའི་ ལྟག་ ཆོད་ ཅིས་ ཆོག་ ར་ ར་ ལ་ ཐུར་ བར་ བྱ་ སྟེ། ཕྱད་ པ་ མཚུངས་ པའི་ ལྟག་ ཆོད་ ཅིས་ བྱ་ བ་ ལ་ ཚོགས་ པར་ ཏོ།། ཕྱོགས་ ཀྱི་ གླང་ པོས་ ཀུན་ ལས་ བཏུས་ ཐུ་ བསྟུས་ ཏེ་ གསུངས་ ལ། ། རིགས་ པ་ བརྟག་ པར་ ཆུས་ པར་ གསུངས་ ཚོ། །ཆོས་ ཀྱི་ གྲགས་ པས་ ནི་ ཕྱོགས་ ཀྱི་ གླང་ པོས་ བཀག་ ཟིན་ པ་ དང་ ། ལྟག་ ཆོད་ དེ་ དག་ སྟོས་ ན་ ཉུང་ ལ། བསྟུན་ ན་ མངས་ བར་ དགོངས་ ནས་ བཏང་ སྟོམས་ ཐུ་ མཛད་ དེ་ ཆོད་ རིགས་ ལས། ། ཅི་ དེ་ དག་ ཇི་ སྐད་ དུ་ མཚོན་ པའི་

རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིང་དམ་འོན་ཏེ་རྒྱམ་པ་གཞན་ཡང་ཡིན་ཞེས་དེ་དག་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ནའང་འདིར་ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་སྨོས་ཏེ། རྗེ་ལྟར་
རིགས་པས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ཚར་གཅད་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་
བ་དེ་ཙམ་འདིར་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་
ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་གཞུང་གཉིས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཤད་ན། ཕྱད་པ་མཚུངས་པ་
དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་བགོད་པ་
ན། ཕྱིར་ཆོལ་ན་རེ་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱད་ན་ཆུ་མཚོ་དང་ཕྱད་པའི་ཚུ་ལྟར་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ་མ་ཕྱད་ན་སྒྲ་ལ་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ལྟར་བསྒྲུབ་མི་ནུས་སོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །གཏན་ཚིགས་མཚུངས་པ་དཔེ་སྟ་མ་ལྟ་བུ་ལ་རྟགས་སྟ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་
མེད་པས་མི་ནུས་ལ་ཕྱི་ན་གྲུབ་ཟིན་པས་མི་དགོས་ཤིང་དུས་མཉམ་ན་གྲུང་གི་རྡ
ལྟར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་གཉིས་ཀ་རྟགས་སྟ་ལ
སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་མ་ཤེས་པའི་རྒྱམ་འགྱུར་ཡིན་པས
སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། །མདོ
ལས། ཕྱད་དང་མ་ཕྱད་དུས་གསུམ་ལའང་།།གཏན་ཚིགས་མི་འདོད་རྗེད་བྱེད་པ།།
དེ་དག་ ཕྱད་ མ་ ཕྱད་ གཏན་ ཚིགས། ।བཤད་པ་ གཏན་ ཚིགས་ མ་ ཚང་ མཚུངས།།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।རྟགས་པ་མཚུངས་པ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བཤད
པ་ན། འོ་ན་མི་རྟག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཆོས་རྣམས་མི་འཚོ
བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ।འདིའང་དམ་བཅའ་སྐྱོན་ལྟར
སྟང་བ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་བྱུང་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད
མི་རྟག་པར་འདོད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།མདོ་ལས།
མི་རྟག་འབྱེལ་ཕྱིར་རྟག་པར་འདོད། ।རྟགས་ཉིད་ཐལ་ཏེ་འདི་ལ་ཡང། ।
ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ལྟར་སྟང་བ་ཡིན། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।མ་སྨྲས་པ་མཚུངས

པ་ནི། དབེ་སྒྲ་མ་ཉིད་ལ། གལ་ཏེ་མི་རྣག་པར་བརྗོད་པ་ལ་སྒྲར་རྣགས་འདི་མེད་
པས་རྣག་པར་ཐལ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའང་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། མདོ་
ལས། བརྗོད་པ་ལས་སྒྲར་རྣགས་མེད་པས། །བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པར་ཐལ་འགྱུར་བ།།
མ་སྒྲས་མཚུངས་འགྱུར་སྦྱོ་བཏགས་ནས། ། སྒྲ་བོའི་ངག་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་པ། །
གྲུབ་ལྟར་སྣང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། ཡང་ན་འདི་མ་ཚང་བ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ།
ཉུང་བ་ལྟར་སྣང་བརྗོད་པ་ལས་སྒྲར་སྒྲུབ་བྱེད་པ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།ཨ
ཐུན་པ་མཚུངས་པ་ནི། དབེ་སྒྲ་མ་ལ། གལ་ཏེ་ཐུན་པ་ལས་སྒྲར་ཐུ་ཙོལ་བ་ལས
བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་རྣག་པར་འགྱུར་ལ། ཙོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྣག་པར་ཡང
འགྱུར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་རོ། ། འདི་ལ་དཔྱད་ན་རྣགས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ་ཐུན་
སྒྲར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྦྱོ་བཏགས་ན། མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཐུན་ཐུན་ན
ཙོལ་བྱུང་གིས་མི་རྣག་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཙོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར
ཤུགས་ཀྱིས་རྣག་པར་སྒྲོ་འདོགས་ན་དེའི་ཚེ། མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། ། མདོ
ལས། ཐུ་ཙ་ལས་སྒྲར་རྣགས་མིན་ཕྱིར། ། ཨ་གྲུབ་བཟློག་པའི་ངག་དག་ནི། ། ཨ
ཐུན་མཚུངས་ཕྱིར་གཉིས་དག་ཏུ། ། སྒྲོ་བཏགས་པ་ལས་གཉིས་སུ་འདོད། ། ཅེས
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། འབྲས་བུ་མཚུངས་པ་ནི་དབེར་ན། ། ཐུ་མི་རྣག་ཐ་ཞེ་བུམ་པ
བཞིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཐུའི་བྱས་པས་ཐུ་མི་རྣག་པར་མི་འགྱུར། ། བུམ་པའི་བྱས
པ་ཐུ་ལ་མེད། ། ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། ། འདི་ཐུ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་གསུམ
དུ་འགྱུར་ཏེ། ། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཐུ་ལ་མེད་དོ། ། ཞེས་ཟེར་ན་མ་གྲུབ་པ་ལྟར
སྣང་ངོ་། ། ཐུའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ནི་ཐུ་ལ་ས་ཁོགས་པའི་མི་རྣག་པ་ཆུམས་ལ་མེད་དོ་
ཞེས་ཟེར་ན་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་ངོ་། ། དེ་ཉིད་རྣག་པའམ་མི་རྣག་པ་ལ་མེད་དོ། །
ཞེས་ཟེར་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཔེའི་སྒྲོན་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཐུན
པས་དཔེར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྟེས་དཔག་གི་ཁྱད

པར་ལ་མི་འཇུག་ལ་འདིར་དོན་སོ་སོར་ཏེས་པས་རྟེས་དཔག་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། །མདོ་ལས། འབྲས་ཉིད་གཞན་གྱི་ཆ་ལས་ནི། །བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པར་
མཐོང་གང་། །དེ་ནི་འབྲས་མཚུངས་འདི་ཡང་ནི། །སྒྲུ་བོའི་བས་མ་པས་རྟམ་གསུམ་
མོ། ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོས་མཐུན་པ་དང་མཚུངས་པ་ནི། །ཆོས་མཐུན་
པ་དང་མི་མཐུན་པའི་དཔེས་ཆོས་མཐུན་པས་བཟློག་པ་གྲུབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲ་
མི་རྟག་སྟེ་རྫོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ནམ་མཁའ་ཆོས་མི་
མཐུན་དཔེར་བྱས་པ་ནི་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེར་བྱས་
ནས་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པས། རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ལ་བྱམ་པ་ཆོས་མཐུན་པར་བྱས་ནས་དེའི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་དང་ཆོས་ [ཀ། མི་] མཐུན་པར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་
མི་ མཐུན་ པ་ དང་ མཚུངས་ པ་ ནི། ། དཔེ་ སྟ་ ལ་ ལས་ བཟློག་ སྟེ། ། དཔེ་ གཉིས་ པོ་ ལ་
བྱམ་ པ་ ཆོས་ མི་ མཐུན་ དཔེར་ སྒྲ་ བར་ བྱའོ། ། འདི་ གཉི་ ག་ ལ་ ཏེས་ ལ་ ལྟར་ སྟོང་
ཡིན་ལ། ཇི་ས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་དཔེ་ལ་ལ་བསྟན་པས་དཔེ་ལྟར་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །
མདོ་ལས། དཔེ་ དང་ མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ དག་ ནི། ། ཆོས་ མཐུན་ པ་ ཡི་ གཞན་ བསྒྲུབ་
པ། ། །ཆོས་ མཐུན་ མཚུངས་ ཡིན་ གཞན་ ཡང་ ནི། ། ཆོས་ མི་ མཐུན་ པས་ མཚུངས་ པའི་
ཕྱིར། ། །ཞེས་ བཀོད་ ནས། ། གཞན་ ལ་ ལ་ གྲུབ་ བསྟན་ པའི་ ཕྱིར། ། ཁ་ཉིས་ ནི་ ཐུན་
མོང་ བར་ སྟོང་ བ། ། ཞེས་ བྱ་ བ་ དང་། ། འདི་ ལ་ ཇི་ ས་ འགྲོ་ ལྟ་ ཞེ་ ཏ་ ཡིན། ། །

འདི་འང་བཏགས་སྟེ། ཞེད་ཀྱི་རྒྱས་འདི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགོད་ན་འགལ་བཞམ་མ
ངེས་པ་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་རོ། །སྲུན་འབྱིན་དུ་འགོད་ན། ཕྱན་མོང་དང་ཕྱན་མོང
མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་རོ། །མདོ་ལས། ཆོས་མཐུན་པ་ཡང
ཁྱད་པར་བརྗོད། །རྣམ་རྟོག་མཚུངས་ཡིན་གཞན་ལ་ཡང་། །ཁྱད་པར་གྱིས་ནི
འགྲུལ་པ་དང་། །རྒྱུ་པར་ཐལ་ཕྱིར་ངེར་སྣང་ཞེད། །སྒྲ་ཡིས་ཀྱང་ཡིན། ཞེས
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁྱད་པར་མེད་པར་མཚུངས་པ་ནི། སྒྲོར་བའི་དབྱེ་བས
གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྒྲ་མི་རྒྱ་པར་བསྒྲུབ་ན་བྱམ་པ་དབེར་བྱས་པའི་ཚེ་བྱམ
པའི་ཆོས་ཚོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲ་ལ་ཐོབ་ལ། སྒྲའི་ཆོས་མཉན་བྱ
ལ་སོགས་པཉང་བྱམ་པ་ལ་ཐོབ་པས་དེ་ལྟ་ན་ཕན་ཚུན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ
འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་རྣམ་རྟོག་མཚུངས་པ་དང་འདྲ་བར་མ་ངེས་པ་ལྟར
སྣང་ཡིན་ པས་ ལོགས་ སུ་མཛད་ དེ། མདོ་ ལས། གཅིག་ ཀྱི་ ཁྱེ། ། ཐལ་ ཕྱིར
ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསྒྲུབ་བྱ་དང་རྒྱས་ཁྱད་པར
མེད་པས་དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྒྱ་སྟེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ
བྱ་དང་རྒྱས་ཁྱད་པར་མེད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ།། འདི
ནི་ མ་ གྲུབ་ པའི་ རྒྱས་ ས། ། མདོ་ ལས། བསྒྲུབ་ བྱ་ གཏན་ ཚིགས་ ཁྱད་ མེད
པཉམ། ། དེ་ ནི་ མ་ གྲུབ་ ལྟར་ སྣང་ ཅོ་ དེ། ། ཅེས་ གསུངས་ པ་ ལྟར་ རོ། ། ཡང་ བཟློག
པ་ དང་ ཁྱད་ པར་ མེད་ པ་ ནི། ། རྩོལ་ ཐུང་ གིས་ སྒྲ་ མི་ རྒྱ་ པ་ བསྒྲུབ་ པ་ ལྟར་ ཆོས
གཞན་ཡང་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་མེད་ཅོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་འགལ་བ
ལྟར་ སྣང་ ངོ། ། །

རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་ཀྱང་གྱུབ་བའི་ཕྱིར་དབེར་ན་གློག་ལ་སོགས་པ་མངོན་
སུམ་མམ། རྒྱས་གཞན་གྱིས་མི་རྒྱ་བར་འགྱུབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་མེད་ཀྱང
གང་ཡོད་བའི་དེ་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ
རྩོལ་བྱེད་མི་རྒྱ་བའི་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ་མ་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར། ཤིང་ཐེམས་པ་ཅན་དུ
བསྒྱུར་པ་ལ་ཉལ་བ་རྒྱས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི
ལ་དགྱེ་དེ། མ་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར་སྒྱུར་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེ་མི་རྒྱ་པ་ལ
རྒྱས་མེད་པས་སྒྲ་ལའང་མེད་པར་བརྒྱས་ན་མ་གྱུབ་པ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ།།
རྒྱས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་འདི་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ངེས་པའི་ལྟར
སྣང་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་གཞན་ལས་འབྱུང་ན་དེ་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར
བ་བདེན་ཡང་། རྒྱས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དུ་མས་གཅིག་བསྒྱུར་པ་ཅི
འགལ་ལ། མདོ་ལས། བསྒྱུར་བྱ་ལ་ནི་གཏན་ཚིགས་གཞན། །བསྟན་པ་དམིགས་པ
མཚུངས་པ་ཡིན། །མ་གྱུབ་མ་ངེས་སྒྲོ་བཏགས་ནས། །རྒྱས་ལ་དེ་ཡི་གཟུགས
བརྟན་ཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་ཚོམ་མཚུངས་པ་ནི་དབེ་སྟ་མ་ཞིང་ལ
རྩོལ་བྱེད་གསལ་བ་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལ་མཐོང་བ་ལས་འདིར་གསལ་བ་ཡིན་ནམ།
སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཕྱི་ཚོམ་ཟ་བས་རྒྱས་འདིས་མི་རྒྱ་པ་བསྒྱུར་མི་ནུས་སོ་ཞེས
ཟེར་རོ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མངོན་པར་གསལ་བ་སྐྱེ་བ་ཞིང་ཡིན་པས་ལྟག་ཆོད་འདི
ཡང་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྩོལ་བྱེད་སྐྱེ་བར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སྲུན
འབྱིན་ན་མ་གྱུབ་པ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་བྱེད་དམིགས་པ་རྒྱས་ཡིན་ཀྱི་རྩོལ
བ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་རྒྱས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས། དོན་ཐ་དད
པས་གཏན་ཚིགས་ལ། །ཕྱི་ཚོམ་རྩོད་པ་ཐ་ཚོམ་ཅཱཥ། །བསྒྱུར་བྱར་སྒྲོ་བཏགས
མ་ངེས་པར། །སྣང་ཡིན་གཏན་ཚིགས་མ་གྱུབ་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
དོན་ཀྱིས་གོ་བར་མཚུངས་བའི་ལྟག་ཆོད་ནི། དབེར་ན་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བས་མི

རྒྱ་ན་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་གླིག་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བར་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཐོབ་
པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའང་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་ཡིན་ཏེ། །རྩོལ་བྱུང་གིས་མི་
རྒྱ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དེ་ལ་མ་ངེས་པ་ཞིང་
ཡིན་པར་སྒོག་བཟོན་བཞེད་དེ། །སྟེ་མ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས
པ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་གཏན་ཚིགས
རྒྱ་པ་ལའང་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང
བའི་ཕྱིར་མི་རྒྱ་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྩོལ་བྱུང་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲོ
བཏགས་ནས་གླིག་ལ་སོགས་པ་ལ་རྩོལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་མི་རྒྱ་པ་གྲུབ་བོ་ཞེས་རྩོད
ན། དེ་རྒྱ་པ་ལ་ལའང་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། མི
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་དོན་གྱིས་ནི། །མི་འདོད་བརྗོད་པ་དོན་རྟོགས་འགྱུར། །འདིར་ནི
གཞན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་འཇུག། །དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དེར་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་པ
ལྟར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ནི། དཔེ་སྟེ་མ་ལ་ཏུམ་པ་ཁོ་ན་མི
རྒྱ་པ་ལ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་མ་གྲུབ་པར་རྩོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའང་རྟེས
འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་ལྟར་སྣང་བར་རྩོད་པ་དེས་ན་དཔེ་ལྟར་སྣང་བའོ། །ཞེས
གསུངས་སོ། །དེས་ན་འབྲས་མཚུངས་སྟ་མ་ནི་རྒྱས་རྟོགས་རྟེས་འགྲོ་མེད་པ་ཡིན་ལ།
འདི་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟེས་འགྲོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། འདོད་པ་ལ་ཡང་གཏིས
དག་ལ། །གཏན་ཚིགས་ལེན་པ་ཐལ་འགྱུར་མཚུངས། །དཔེ་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན
འདི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་མ་ཚང་བ་དང་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང
ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་དེའང་དངོས་སུ་བརྗོད་ན་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བས་རྗོད་བྱེད
ལ་བརྗོད་བྱར་ཞེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་དུ། དེ་ནི་རྗོད་བྱེད་ལ
བརྗོད་བྱར་ཞེ་བར་བཏགས་ནས་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མ་ཚང་བ་བརྗོད་པ་ལྟར
སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ནའང

ཤེན་ཏུ་ཆོག་ཅེན་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞུང་གང་དུ་མོ་
རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དེ་དག་ལྟག་ཆོད་དང་འབྲེལ་ལ། མ་ནིང་གིས་བསྟན་པ་དེ
ནི་ལན་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །སྨོན་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རྩོད་པ་གྱུབ་པར
ལྟག་ཆོད་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་མི་བདེན་པ་དང་། འགལ་བ་ཞེས་གསུམ་དུ
བསྟུས་པ་ནི་ཕན་ཚུན་འཚོལ་བའི་ཕྱིར་སྨོན་བ་དཔོན་མི་བཞེད་པས་འདིར་མི་བཤད
དེ། མདོ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་མི་བདེན་དང་། །འགལ་ཉིད་ལྟག་ཆོད་རྣམས
ལ་ནི། །རྩོད་པ་གྱུབ་པར་སྨྲོན་གསུམ་བཤད། །འདི་ལ་ཁྱད་པར་མཆོན་པ་མེད། ། ཅེས
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ལྟག་ཆོད་རྣམས
ལས་ཕྱོགས་ཙམ་ཡིན། །ཞེས་གསལ་བར་མ་གསུངས་ལ། རིགས་པ་བརྟག་པར
གསུངས་པ་དེ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན་འཕེལ་བ་དང་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་དཔེར་ན
སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ [ཞེ། བྱམ་པ་བཞིན་] ཞེས་བརྗོད་པ
ལ་སྒྲ་བྱམ་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་དུ་ཐལ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ།།
འགྲོ་བ་དང་མཚུངས་པ་ནི། དཔེ་སྟ་མ་ཉིད་ལ་བྱམ་པ་སྒྲ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར
གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས་ཟེར་བ[ཞེ། ཇ། འགྲོ་བ་པ་དང་མཚུངས་པ
དཔེ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་བཞིན
ཅེས་སྨྲོ་བ་]ལྟ་བུའོ། །བརྗོད་པ་མཚུངས་པ་ནི། སྒྲ་བསྒྲགས་བྱར་འགྱུར་ན་རྒྱ་མཚན
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ [ཞེ། དཔེ་སྟ་མ་ལ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་] བྱམ་པའང
བསྒྲགས་བྱར་ཐལ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །མ་བརྗོད་པ[དང་]མཚུངས་པ་ནི་བྱམ
པ་བསྒྲགས་བྱར་མི་འགྱུར་ན་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པས་སྒྲའང་བསྒྲགས་བྱ་མ་ཡིན་པར
ཐལ། ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །རིགས་པ་མཚུངས་པ་ནི། རྩོལ་བྱུང་གི་སྒྲ་མི་རྟག
པར་བསྒྲགས་པ་ན་སྒྲ་རྟག་སྟེ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས
ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཁོ་ཁའི་དཔེ་དང་མཚུངས་པ་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི

ཕྱིར། དབེ་ཐུམ་པ་བཀོད་པ་ན། དབེ་ནམ་མཁའ་བཀོད་ན། རྒྱ་པར་འཕྲུར་རོ་
ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །བསྟན་བྱ་དང་མཚུངས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྒྱ་སྟེ། ཞེས་ཡན་
ལག་ལྟ་ལྟན་བཀོད་པ་ན་དབེ་ཐུམ་པ་ལའང་ཡན་ལག་ལྟ་ལྟན་བཀོད་ [དགོད
] དགོས་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན་ལ་བསྟན་བྱ་ལྟར་མ་གྱུར
པའི་ཕྱིར་ [ཀླ་ མ་གྱུར་པའི་] རྒྱགས་གཞན་སྨྲོར་བ་སྟེ། དབེར་ན་སྒྲ་མི་རྒྱ
སྟེ་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །མི
རྒྱ་པ་དང་མཚུངས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྒྱ་སྟེ་ཐུམ་པ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་ན་ཆོས
ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་དུ་ཅི་སྟེ་མི་འཛིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ཅི་རིགས
པར་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྟང་བ་དག་གི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཤེས་པར་ཟད་པས་ས
སོའི་དགག་པ་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མ་བཀོད་དོ། །རབ་བྱེད་དང་མཚུངས
པ་ལ་སྔ་རབས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྒྱ་སྟེ་ཐོ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཐུམ་པ་བཞིན
ཞེས་བཀོད་པ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྒྲ་རྒྱ་སྟེ་མཁན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཁྱིད་བཞིན་ཞེས
ཟེར་བ་མ་ངེས་པར་འདུག་ [ཞེ། འདུ] ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ཐ་དེ་ཤ་ཙེ་ཀ
ཀ་ར་ཏ་ཐ་ཀ་ར་ཏཾ་ [ཀླ། ཐ་དེ་ཤ་ཙ་ཀ་ཀ་ར་ཏ། ཐ་ཀ་ར་ཏཾ] ཞེས་བར་གྱི་ཚོག
མི་མངོན་པར་བསྟན་ན་ [ཞེ། ནས] ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེད
པ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་འཕྲུང་བ་ལྟ་བོ་མི་རྒྱ་སྟེ་ཏི་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས
བཀོད་ན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངང་ནམ་མཁའ་ལ་མ་གྱུར་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ [ཀླ
ས་] ལའང་བསྟན་མི་ནུས་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྱུར་པ་ལྟར་གཅིག་ལའང
བསྟན་པར་མི་ནུས་པ་མཚུངས་པས་རབ་བྱེད་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་ཟེར་བ་མ་གྱུར
པར་འདུའོ། །དུས་ལས་འདས་པ་ཡང་རིགས་པ་ཅན་ཏུན་ཏོའི་ལུགས་ཕྱོགས་ཀྱི
གླང་པོས་བཀག་པ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་བ་ཚའི་བྱ་ལ་ས་ཁོགས་པ་ན་རེ་དུས་ལས་བརྒལ་ཏེ
ཡུལ་གཞན་དུ་སྨྲོར་བ་སྟེ། དབེར་ན་སྒྲ་རྒྱ་སྟེ། སྨྲོར་བ་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར

གཟུགས་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ [ཀ། གཟུགས་སྣ་] སྣ་རོལ་ནས་
ཡོད་ཀྱང་བྱམ་པ་དང་སྣང་བ་སྣུར་བ་ལས་གསལ་བར་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། ། སྒྲ་ལའང་
སྣར་ཡོད་པ་ལས་ཤ་དང་དབྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་སྣུར་བ་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ
རྣག་གོ་ཞེས་དགྱོད་པ་བ་ཟེར་བ་ལ་རིགས་པ་ཅན་ན་རེ་ནི་དུས་ལས་འདས་པའི
ཚར་གཅད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་དང་སྒྲོན་མ་ཇི་སྲིད་སྣུར་བའི
བར་དུ་མཐོང་བས་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུས་མཉམ་པ་འཐད་ཀྱི། ཤ་དང་དབྱུ་གུ
ལ་སོགས་པ་ཕྱད་པ་ན་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱལ་བ་ན་ཆུང་རིང་པོར་གྱུགས་པས་དུས་མི
མཚུངས་པས་དུས་ལས་འདས་པ་ཆུ་མེད་པའི་འཐས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
ལུགས་དེ་ས་ངས་ཆུས་པ་ལ་ནི་དུས་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་མ་གྲུབ་པར་འདུས
སོ། ། རབ་བྱེད་དང་མཚུངས་པ་དང་དུས་ལས་འདས་པ་མཚུངས་པའི་དབྱེ་བ་མང
པོ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མ་བྱིས་མོད་ཁོ་བོས་གཞན་དུ
བཤད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། ། དེ་དག་གིས་མཚོན་ནས་ལྟག་ཆོད་ཐམས་ཅད་དགྱེས
ཕྱིན་པར་ཤེས་སོ། །

ལྟག་ཆོད་འདི་དག་མ་ཤེས་ན། ། གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོར་འཚད
པ་ཡི། ། ཕྱོགས་སྔ་ཕལ་ཆེར་མི་རྟོགས་པས། ། ཕྱོགས་ཅམ་ཕྱི་སྟེ
བཤད་པ་ཡིན། ། བར་སྣང་བས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགེ་གི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། གང་ཟག་དང་
དགོས་པ་དང་། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། ། དང་པོ་ནི། གང་ཟག
གསུམ་ལ་བརྗོད་ཚུལ་དྲུག ། དེའང་ཆོས་བས་དོན་གྱི་དངོས་པོ་འཛིགས་པ
དང་། སྟོན་སྦང་གི་ངག་གཞིས་དང་། ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་འདོད་པ་འདྲི་བ་དང་། སྟོན
བརྗོད་པའི་ངག་གཞིས་དང་། དཔང་པོས་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་དང་། ཆུམ་པར་དབྱེ

བའི་ངག་གཞིས་ཏེ་དྲུག་གོ། །གཞིས་པ་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཞིས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲུབ་འབྲེལ་བའི་ངག་གོ། །དང་པོ་ལའང་གཞིས་ཏེ། བརྟེན་ཆུལ་གྱི་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་བོ། །ཡང་དག་པ་ལའང་གསུམ་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། ཆུལ་གསུམ་སྟོན་པ་ སྒྲུབ་ པའི་ ངག །ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་ཆུལ་གསུམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆུལ་གསུམ་པའི་ངག་བསྟན་ནས་ཕྱིར་ཚོལ་ལ་རྟེས་དཔག་མ་སྒྲུས་ན། ཚུ་སྟེགས་འགའ་ཞིག་ཚོལ་བ་ཚར་གཅད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཆ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་གཞིས་ཀ་ལ་ཐམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་རྫོད་པའི་རིགས་པར་གསུངས་སོ། །སྒྲུབ་པའི་ངག་དེའང་ཐ་རོལ་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའམ། ཕྱོགས་ཆོས་ཁྱབ་པ་རེས་འཇོག་ཏུ་རྟོགས་ཀྱང་གཞི་མཐུན་དུ་མ་དྲན་པ་དྲན་པར་བྱེད་པའི་ངག་གོ། །གཞིས་པ་ངག་དགོད་པའི་ཆུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། མི་འཐད་པའི་ལྷག་དགག་པ་དང་། འཐད་པའི་ལྷག་བརྟོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྫོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཞིས་ལས། སྔ་རབས་པའི་ལྷག་དགག་པ་ནི། ཡན་ལག་ལྔ་ལ་དམ་བཅའ་དང་། ।ཞེར་སྦྱོར་མཇུག་སྡུད་གསུམ་པོ····· ལྔ་ཀ །ཁྱོ་ཁྱབ་ མ་ ཚང་ ཕྱིར་ མི་ འཐད། ।གང་ཟས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྔ་རབས་པ་དག་ལ་ལ་མེ་ཡོད་དེ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཚང་མང་བཞིན། [ཞེ། ཚང་མང་ནང་དུ་བ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་] ལ་ལ་ཡང་དུ་བ་ཡོད་པས [ཞེ། དེའི་ཕྱིར་ལ་ལའང་] མེ་ཡོད་ཅེས་ལྟ་ལྟན་དུ་བཟློད་པ་མི་འཐད་དེ། ཁྱོ་ཁྱབ་བཟློད་པ་མ་ཚང་ལ། ། བསྒྲུབ་བྱ་ཞེར་སྦྱོར་མཇུག་སྡུད་གསུམ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས། ། དོན་གྱི་རྟོགས་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་ནི། ।གང་དོན་མི་ཟ་བར་བཟློད་བྱ་མིན། ।ཞེས

བྱ་བ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག །བརྒྱུད་པ་ཡིས་ཀྱང་ནུས་པ་
མེད།། །ཅེས་གསུངས་སོ། །རྟེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ངག་གཉིས་བརྗོད་པཉང་ལྟག
པ་སྟེ། རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྟོག་པ་དག་ལས་ཁྱབ་པ་ཅིས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ
གཅིག་སྟྲུར་བས་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བས་གཉི་ག་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས
པས་སོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། ཡན་ལག་ གཉིས
པའང [ཞེ། ལའང]གསུམ་པ་དང་། །ལྟ་བ་སྟྲུབ་ན་དམ་བཅའ
འདྲེན། །བོད་འགའ་ཞིག་ཡན་ལག་གཉིས་པ་ལའང་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་སྟྲོང་ཏེ།
དཔེར་ན་ལ་ལས་ [ཞེ། ལ་] ཏུ་བཡོད་པ་ [པས་] ཞེའམ། བྱས་པས
ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འགའ་ཞིག་ལྟ་བར་སྟྲོང་ཏེ་ལ་ལ་ཏུ་བཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས
བྱའམ། སྒྲའང་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུར་སྟྲོང་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དག་འགྲོ
ཅན་དེས་དམ་བཅའ་འདྲེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་བཡོད་པས་མི་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་།
བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ དམ་ བཅའ
མ་ བརྗོད་ན། །ངག་མ་ རྫོགས་ཕྱིར་ དེ་ དགོས་ འགྱུར། །གསུམ་པ་དང
ལྟ་བའི་རྣམ་དབྱེ་སྟྲོང་ཡང་དམ་བཅའ་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ་དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ
སྟམ་ན། དོན་གྱིས་གོ་ཡང་ཚིག་དེའི་ནུས་པ་མི་རྫོགས་པས་ཚིག་གཞན་འདྲེན་པ
ཡིན་ཏེ། ཟན་ཟ་བར་དོན་ གྱིས་ གོ་ ཡང་ ཟན་ ཟ་ བས་ ཤེའམ་ ཟ་ བའི་ ཕྱིར་ ཞེས
བརྗོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ ཟ་ བས་ ཅི་ ཡིན། ། ཟ་ བའི་ ཕྱིར་ ཅི་ ཡིན་ ཞེས་ སྟྲོར་ དྲིས་ ལ
བསམ་པ་ བློང་ དགོས་ པ་ ཐེན་ ནོ། །ཆོ་ལ་ བའི་ ངག་ ཡ་ རྫོགས་ ཕ་ ལ་ ཕྱིར་ ཆོ་ ལ་ ཀྱི
ངག་ ཞུགས་ ན་ སྟྲ་ ཡ་ ཡོའི་ སྟྲོན་ ཏུ་ ཆོ་ ར་ ཀས་ ལས་ གསུངས་ ཕའི་ ཕྱིར་ ནོ། །དེས་ ན
ངག་ ལ་ ཆད་ ཡིད་ ཕ་ ས་ བར་ བྱའོ། །དེ་ལང་ ། གསུམ་ལས་ གང་ཡང་ རྟུང་ ཕ
གཅིག ।ཨ་སྟྲས་ཨ་ཚང་སོགས་བརྗོད་ཡིན། ।ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ।

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མི་མཁས་པ་ལ་སྟོན་བའི་ཚུལ་ནི། བླུན་པོ་ལ་ནི་ཁྱང་ཀྱས་སྟོན། །ཆོག་ཡན་ལག་གཉིས་བའི་བསྡུས་ཏེ། རྟེས་འགྲོ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་བརྟོད་པ་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་བག་དཔེར་ན་གང་བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་སྟེ་བྱམ་པ་བཞིན་སྣ་ཡང་བྱས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱོགས་ཆོས་དང་བཟློག་ཁྱབ་བརྟོད་པ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་བག་དཔེར་ན་གང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་སྣ་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་བརྟོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པོ་སྔ་ཕྱི་ཁྱད་པར་མེད། །མཐའ་རྟེན་རྣོགས་པའི་ཆོག་ཏུ་སྟོན། །ཆོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་བག་ཏི་ལྟར་སྟོན་ཡང་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་སྟོན་ལ་གང་བརྟོད་ཀྱང་རྒྱུ་འགལ་བ་མེད་ཀྱི། དཔེར་ན་ལ་ལ་དུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེའམ། ཚང་མང་བཞིན་ནོ་ཞེའམ། སྒྲ་བྱས་སོ་ཞེའམ་བྱམ་པ་བཞིན་དུའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུར་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་གང་སྟོན་ལ་བརྟོད་ཀྱང་རྒྱུ་སྟེ་མཇུག་རྟོགས་པར་སྟོན་པོ། །

གཉིས་པ་མཁས་པ་ལ་སྟོན་བའི་ཚུལ་ནི། མཁས་ཕ་ལ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཉིད། ། གཏན་ཚིགས་བརྟོད་པས་ཁྱབ་པ་དབྱེ་ནས་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པར་ཁྱབ་པར་སྟོ་བའི་ཏོ་ལ་མ་ཁས་པ་དེ་ལ་འོ་ན་སྟོ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་བརྟོད་པས་འགྲུབ་བོ། །ཆོས་སུ་ཁྱབ་པ་དག་ཏུ་མི་བརྟོད་ན་མཁས་སུ་ཟིན་ཡང་སྐབས་དེར་སྟོ་ཕ་པའི་དག་རྟོགས་པར་སྟོ་ཏེ། མ་རྟོགས་ན་ཀློན་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆུམ་འགྲེལ་ལས། དཔེ་ལ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་དང་། །ཏ་ཡ་ཏ་ཡ་ཡ། །ལྷོན་ཏེ་མཁས་པ་ཆུམས་ལ་ནི། ། གཏན་ཚིགས་ཕལ་ཞིག་བརྟོད་པར་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་མཚོན་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་ཁར་འཕྱེན་པ་ལ་ཁྱབ་པ་ཀྱམ་བརྟོད་པཝང་སྟོན་མེད་པར་

ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་བློའི་བྱེ་བྲག་གིས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིར་
ཆོས་ཕྱོགས་ཆོས་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་དྲན་རྩང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་དྲན་པ། དྲན་རྩང
ཡོད་ཀྱང་མ་དྲན་པའོ། །དེ་ལ་སྟོ་མ་གཉིས་ནི། བསྒྲུབ་པ་འགོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན
ཏེ། དང་པོ་ལ་མི་ནུས། གཉིས་པ་ལ་མི་འདོགས་ [ཞ] [མི་དགོས་] པའི
ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་མ་དྲན་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་མི
མཐུན་གྱི་དགེ་དང། ཕྱོགས་ཆོས་མི་ཤེས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་དང། ཁྱབ་པ་མི་ཤེས
པ་ལ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའང་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྫོད་པ་སྒྲུབ་བ་ནི།
ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ཚིག་བསྡུ་བ། །ཟླས་དབྱེར་བཤད་ནས་འགལ
ཞེས་ཟེར། །ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། རང་ལས་འགས་བཞིན་གཞན་དག་ལའང། ||
འགས་པ་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས། །ཕྱོགས་ཆོས་དང་ནི་འབྲེལ་པ་དང། ། བསྒྲུབ་བྱ
བསྒྲུབ་ [བརྗོད་] བྱ་གཞན་རྣམས་སྒྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། བསྒྲུབ་བྱ
དང་འབྲེལ་པ་ཞེས་ཟླས་དབྱེ་བར་བཤད་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་དགོས་པར་བཤད
པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གསུམ་པ་དེ་ཡི་སྐྱེས་བུ་ཡི། །བསྡུ་བ་ཡིན་ཕྱིར
འགལ་བ་ མེད། ཁོ་བོ་ཅག་འབྲེལ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པའི
དེའི་སྐྱེས་བུའི་བསྡུ་བར་འཚད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་བསྒྲུབ་པའི
དགེ་ཁྱེད་པ་ནི། འབྲས་བུ་རྟེས་དཔག་སྐྱེད་པ་ཡིན། །བསྒྲུབ་པའི་དགེ
དེས་ཚར་རོལ་ [པོ་] ལ་འབྲས་བུ་རྟེས་དཔག་སྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་བསྒྲུབ
པ་ལྟར་སྣང་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། སྒྲུབ་ བྱེད་ ཡང་ དག་ མ
ཡིན་ པ། །བཀོད་ པ་ བསྒྲུབ་ པ་ ལྟར་ སྣང་ ཡིན། །བསྒྲུབ་པའི་དགེ་ཡང
དག་ པ་ མ ཡིན་ པ་ སྒྲུབ་ བྱེད་ དུ་ བཀོད་ པ་ ཐམས་ཅད་ བསྒྲུབ་ པ་ ལྟར་ སྣང་ ཡིན་ ཏེ།

ཤེས་བྱ་ཡན་ལག་མ་གྱུབ་ལ། །ཤེས་བྱེད་ནུས་པ་ཡོད་མིན་པས། །ཚུལ་གསུམ་མ་
གྱུབ་ཕྱི་ཚོམ་ཟ། །རྟོགས་པ་ཡོ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན། །ཞེས་ [རྣམ་ངེས་ལས་]
གསུངས་པ་ལྟར་ར། །གཉིས་པ་དབྱེ་ན། ངོན་ བློ་ ཐུ་ ཡི་ དབྱེ་ བ་ ཡིས། ।ལྟར་
སྣང་ ངེ་ ཡང་ རྣམ་ ཀ་ གསུམ། ।རྟགས་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་བཅོད་པ་དོན་
སྟོན་ཅན་དང་། རྟགས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ཡང་ཚད་མས་མ་ངེས་པ་བཅོད་པ་ཐུ་སྟོན་
ཅན་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་མ་ཤེས་ན་སྒྲ་སྟོན་ཅན་དག
བཅོད་ པ་ སྟེ་ གསུམ་ མོ། ।དེའང་ རང་ ངོན་ ཏུ་ངོན་ ཀྱི་ སྟོན་ འབའ་ ཞིག་ དབྱུད་ ལ
གཞན་ངོན་ཏུ་ཐུ་ངང་སྒྲའི་སྟོན་ཡང་དཔྱད་དོ། ।

གཉིས་ པ་ ས་ཆུན་ འབྱིན་ པ་ ལའང་ གཉིས་ ཏེ། ཡང་ དག་ ངང་ ལྟར་ སྣང་ ངོ་། ।དང
པོ་ ལའང་ གཉིས་ ལས། མཚན་ ཉིད་ ནི། སྟོན་ བརྗོད་ ཐུ་ ནས་ ལོག་ རྟོག
ས།ལ།ལ ། །ས་ཆུན་ འབྱིན་ ཡང་ དག་ ཀ་ མཚན་ ཉིད་ སྟོན་ ལ་ སྟོན་ ཏ་ བརྗོད་ ཡས་ སྟོན
ཅན་ཀོ་ བའོ། ।གཉིས་ པ་ དབྱེ་ ན། ཡུལ་ ངང་ ངོ་ བོ་ བརྗོད་ ཚུལ་ ཀྱིས། ।དབྱེ
བས་ ས་ཆུན་ འབྱིན་ རྣམ་ ཀ་ གསུམ། ।ཡུལ་ཀྱི་ཐུ་ནས་ དབྱེ་ ན་ མཚན་ ཉིད་ ངང་
གཅན་ ཚོགས་ ངང། བསྒྲབ་ ཏུ་ ཡི་ ཐུ་ ཀ་ ས་ ཀ། ।ངོ་ ཐེ་ ཐུ་ ནས་ ངང་ ན། ངོ
ངང་ ། ཐུ་ ངང། ། ཐུ་ ཐུ་ ཅན་ ཀ་ ས་ ཀ། ।བརྗོད་ ཚུལ་ ཀྱི་ ཐུ་ ནས་ ངང་ ན། ནུ་ ལ་ ཆ
ངང་ ཐ་ ལ་ ཐར་ བརྗོད་ ཀ་ ཀ་ ཉ་ ས། ।ཀ་ ཉ་ ས་ ཀ་ ས་ ཆ ས ས ཆ ཆ ཆ

འཕད།། །རྒྱ་སྟེགས་བྱེད་ཚར་གཅད་ཀྱི་ཤུ་རু་གཞིས་དང་། ལྷག་ཆོད་ཀྱི་ཤུ་རু་
བཞིར་འདོད་པ་ནི་བཀག་ཟིན་ལ། བོད་འགའ་ཞིག་མཚན་ཀྱིད་དང་། གཏན་
ཚིགས་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲོན་མ་ཡིན་པ་སྒྲོན་དུ་བརྗོད་པ་དང་། དོན་དང་བློ་དང
ལྡན་ཞི་ལ་ཡ་ཡ ।ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཕད་དེ། ཆོ་ལ་བས
ལྡན་བྱེད་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་དེ་ལ་ཕྱོགས་ལ ཚིགས་ནས་ལྡང་དམ། རང་ལ
བསྟོད་དམ། འཕྲལ་མེད་གཞན་འཆད་ནའང་དེ་དག་ཏུ་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཞིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། སྒྲོན་མི་བརྗོད་དང་སྒྲོན་མིན་བརྗོད། །
གཞིས་ཡིན་དབྱེ་བ་བས་མ་མི་ཁྱབ། །ཆོད་རིགས་ལས་བཤད་པ་བཞིན་མ
ཚང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་མི་བརྗོད་པ་དང་། མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པ
ལ་དེར་བརྗོད་པའམ། བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྨོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོན
མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པའོ། །དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས་མ་ཕྱི་སྟེ། ལོག་པའི
ལན་ལ་མཐའ་མེད་ཕྱིར། །དེ་དག་འདིར་ནི་སྨོ་བྱ་མིན།།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
བརྗོད་ཚུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བརྗོད་པའི་ཚུལ་ལ་ རང་རྒྱུད་ དང་ ། ཐལ
འགྱུར་ གཞིས་ ཡིན་ རང་ རྒྱུད་ བཤད། །རང་རྒྱུད་ནི་བསྒྲུབ་པ་ཡང་དག
ཡིན་ པས་ བཤད་ ཟིན་ ལ། ཐལ་ འགྱུར་ ལ་ ཐལ་ བའི་ རྟགས་ གཞན། དང་ ། ལན
འདེབས་ པའི་ ཚུལ་ གཞིས་ ལས། །དང་པོ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། གཞན་ ལུགས་ དགག་ པ
རང་ལུགས་ གཞག་ པ། དེ་ ལ་ རྩོད་ པ་ སྤང་ བའོ། །དང་པོ་ ལ་ གཞིས་ ལས
ཕྱོགས་ སྔ་ མ་ བརྗོད་ ན། ཐལ་ འགྱུར་ བཞི་ ལས་ བཅུ་ བཞི་ ཞེས། །གང་ཟག
ཅན་ པ་ དག་ དེ་ ལྟར་ འདོད། །བོད་རྣམས་ ཀྱི་ སྤྱིར་ ཐལ་ བ་ ཁོད་ ཚད་ ཀྱི་ དབྱེ
ཐ་ ལ་ བཞིར་ འདོད་ དེ། ཐལ་ བའི་ རྟགས་ དང་ ཁྱབ་ ཀ་ གཞི་ ག་ མ་ གྱུབ་ ཀ་ དང་ །

གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་མ་གྱུར་པ་དང་། ཁྱབ་པ་འབའ་ཞིག་མ་གྱུར་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་གྱུར་པ་ [ཅ། གཉིས་ཀ་གྱུར་པ་] སྟེ་བཞི་འོ། ।དང་པོ་དཔེར་ན་ སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྣ་རྣ་བའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས་བརྗོད་ན་གཉི་ག་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྱུར་ཁས་ཀྱང་མི་ལེན་པའོ། ।གཉིས་པ་སྣ་རྣ་བའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པར་ཐལ་ཞེས་བརྗོད་ན། རྣག་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྱུར། ཁས་ཀྱང་མི་ལེན་པའོ། ।གསུམ་པ་སྣ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣག་པར་ཐལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྱུར་ཁས་ཀྱང་མི་ལེན་པའོ། ।བཞི་པ་ལའང་བཞི་སྟེ། གཉི་ག་ཚད་མ། གཉི་ག་ཁས་བླང་། རྣག་ཚད་མས་ཁྱབ་པ་ཁས་བླང་། རྣག་ཁས་བླང་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྱུར་པའོ། ।དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྣ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྣག་པར་ཐལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ལྟ་བ་འདོད་པས་ལན་ཕེབས་པ་ལ་ལ་ཐལ་བ་དེ་རྣག་དང་ཁྱབ་པ་གཉི་ག་ཚད་མ་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླང་གི་གསལ་ [ཞ། བསལ་] བའི་ཐལ་བ་ཡང་དག་དེ་ [སྟེ་] གནས་སྐབས་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་སྣ་མིག་གི་ གཟུང་བྱ་དང་དེ་ལ་རྣག་པས་ཁྱབ་པར་སྣ་བ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱའི་ཕྱིར་རྣག་པར་ ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྣ་མི་རྣག་པ་ཚད་མས་ངེས་ན་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་ བསལ་བ་ བ་དང་ཁས་ བླང་ན་ ཁས་ བླང་ ཀྱི་ བསལ་ བ་ དང་ ། གཉི་ ག་ མེད་ ན་ བསལ་ ཐ་ ཡེ་ མེད་ དེ་ སྐབས་ གསུམ་ མོ། ।གསུམ་ ཕ་ ནི་ བྱས་ ཕ་ ལས་ [ཞ། ལ་] རྣག་ཕས་ཁྱབ་ཕར་ སྣ་ ཕ་ ལས [ལ་] । ཐ ། ཐ ། ཐ །

དགེ་ལྡན་སྣང་དུ་དབྱེ་ན། བཟློག་པར་ནུས་དང་མི་ནུས་ལས། ।ཡང་
དགེ་ལྡན་སྣང་བདུན་བདུན་ཡིན། ।ཐལ་བ་བཅུ་བཞི་པོ་ལ། རྒྱས་དང
ཕྱིན་པ་གཉི་ག་མ་གྱུར་པ་ནི། གཉི་ག་མ་གྱུར་པས་ལན་ཕེབས་ལ། རྒྱས་ཀྱང
[ཞེ། རྒྱུད་པ་] མ་གྱུར་པ་ནི་མ་གྱུར་པ་དང་། ཕྱིན་པ་འབའ་ཞིག་མ་གྱུར་པ
ནི། ཕྱིན་པ་མ་གྱུར་པས་ལན་ཕེབས་སོ། ।གཉི་ག་ཚད་མ་དམ་བཅས་ལ་བསལ
བ་ཡེ་མེད་དང་། གཉི་ག་ཁས་བླངས་དམ་བཅས་ལ་བསལ་བ་ཡེ་མེད་དང་།
རྒྱས་ཚད་མ་ཕྱིན་པ་ཁས་བླངས་དམ་བཅས་ལ་བསལ་བ་ཡེ་མེད་དང་། རྒྱས
ཁས་བླངས་ཕྱིན་པ་ཚད་མ་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡེ་མེད་བཞི་པོ་འདོད་པས
ལན་ཕེབས་པས་བདུན་པོ་ལྡན་སྣང་ངོ་། ।གཉི་ག་ཚད་མ་ [ཞེ། མས་] འདོད
པ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བ་དང་། གཉི་ག་ཁས་བླངས་འདོད་པ་ལ་ཚད་མ་དང
ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བ་གཉིས་དང་། རྒྱས་ཚད་མ་ཕྱིན་པ་ཁས་བླངས་འདོད་པ
ལ་ཚད་མ་དང་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བ་གཉིས་དང་། རྒྱས་ཁས་བླངས་ཕྱིན་པ
ཚད་མ་འདོད་པ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་གཉིས་ཏེ་བདུན་ནི
ལན་ཀྱིས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པས་ཡང་དགེ་གོ། ।ཡང་དགེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པ
དང་མི་འཕེན་པ་དབྱེ་ན། དགེ་དང་ཕྱེད་ཀྱིས་མི་འཕེན་ལ། ।བདུན་པའི
ཕྱེད་ཀྱིས་འཕེན་ཞེས་ཟེར། ।ཐལ་བ་སྟོ་མ་དགེ་ཀྱང [ཞེ། དང་] བདུན
པའི་ཕྱེད་རྒྱ་པའི་སྒྲ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱས་པའི་ཕྱིར། མི་རྒྱ་པར་ཐལ
ཞེས་རྒྱས་ཁས་བླངས་ཕྱིན་པ་ཚད་མ་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་ཡང་གཞི
ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་ཏེ་བཟློག་ན་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར
ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་པའི་ཤ་ཟའི་བྱམ་པ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་ལ་རྒྱ་པའི་བྱམ
པའི་རང་མཚན་ཆོས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མི་རྒྱ་པར་ཐལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ

ཆོས་ཅན་མ་གྱུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུར་རོ། །འདི་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་མེད་དེ་
གཞི་ཉིད་མ་གྱུབ་པས་དམ་བཅའ་ལ་ཇི་ལྟར་སེལ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
གཞི་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དངོས་བསལ་མེད་ཀྱང་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་ཤུགས་
བསལ་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་རྟག་མི་རྟག་འགལ་བའི་ཚད་མས་དེ་གཉིས་ཆོགས་པ
ཁེགས་པ་ན། ཕྱི་ཕྱོགས་ཀ་ཟའི་ལྷམ་པ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོགས་པའང
ཤུགས་ལ་ཁེགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་གཅིག་གསལ་བ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད
ཅེས་ཟེར་བ་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་པར་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བའི་ཐལ་བ
དང་། བསལ་བའང་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་ན། རང་རྒྱུད་ལ་ཡང་མཚུངས་ཕྱིར་དང་། །རྟགས
མེད་ཁྱབ་པ་འགལ་ཕྱིར་དང་། །ལྟག་ཆོད་ངེས་པ་མི་རྟང་ཕྱིར། །
ཐལ་འགྱུར་བཞིར་དབྱེ་མི་འཐད་དོ། །

ཐལ་འགྱུར་བཀོད་ཚད་ལ་བཞིར་ངེས་ན་རང་རྒྱུད་ཡའང་བཞིར་ཅི་སྟེ་མི་འབྱེད།
རང་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་ལྟར་སྟང་གཉིས་སུ་ངེས་པས་གཞན་ཀྱིས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན་ཐལ
འགྱུར་ལའང་ཅི་སྟེ་མི་མཚུངས། ཡང་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་མ་གྱུབ་པ་དང་
རྟགས་འབའ་ཞིག་མ་གྱུབ་པའང་མི་འཐད་དེ། རྟགས་མ་གྱུབ་ན་ཕྱོགས་ལ་མཐུ
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ [ཀ] ཡང་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་མ་གྱུབ་པའང་མི
འཐད་དེ་རྟགས་མ་གྱུབ་ན་ཕྱོགས་ལ་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར་]། ཁྱབ་པ་གྱུབ་མ་གྱུབ
དགོངས་པ་བླུན་པོའི་རྣམ་ཐར་ཏེ་སྒོག་ཆད་པ་ལ་དབང་པོ་ཡོད་མེད་དགོངས་པ་བཞིན
ནོ། །ཡང་གཉི་ག་མ་གྱུབ་པ་དང་། རྟགས་མ་གྱུབ་ལ་ཁྱབ་པ་གྱུབ་པ་ལ་སོགས
པར་འབྱེད་ན་ལྟག་ཆོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྟར་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། ཕྱོད་པའི་རིགས་པར
གསུངས་པ་ལྟར། རྟགས་ཕྱེད་མ་གྱུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་ཕྱེད་མ་གྱུབ་པ་ལ

སོགས་པའང་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དེ་སྟེད་ཀྱི་དབྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མ་གྱུར་ གཉིས་
སུ་ཕྱེ་བ་ལྟག །འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྟོང་ཚད། །རྒྱས་
མེད་ཁྱབ་པ་གྱུར་པ་འགྲུལ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་མིན།།
གཉིས་ཀ་མ་གྱུར་པ་དང་རྒྱས་ཀྱང་ [ཞེ། ཆུང་པ་] མ་གྱུར་པ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་
པོད། ཁྱབ་པ་གྱུར་མ་གྱུར་དགོས་ནུས་མེད་པས་གཉིས་ཀ་མ་གྱུར་པ་ཞེས་ཕྱེ་བ
ལྟག་ཅིང་སྒྲ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་པར་ཐལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། འགལ་བས་ལན
འདེབས་པ་མ་སྨོས་པས་ཚད་ལ་རྒྱས་མ་གྱུར་ཀྱང་ཁྱབ་པ་གྱུར་པ་སྲིད་དོ། །ཞེས
ཟེར་བ་སྨོག་མེད་ཀྱང་དབང་པོ་གཞན་ཚང་བ་ལྟར་འགྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ
རང་འདོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྟོང་རོ། ।
དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་ནི། འདོད་ པ་ བརྗོད་ ནས་ མི་ འདོད
བསྟན་པ། །ཐལ་ བ་ ཡང་ དག་ གི་ མཚན་ ཉིད་ ནི་ ཁས་ བླངས་ ཀྱི་ རྒྱས་ ལས་ མི
འདོད་ པའི་ བསྟན་ བྱ་ འཕེན་ པའོ། །གཉིས་ ཀ་ དབྱེ་ ཀ་ ལ་ གསུམ་ སྟེ། སྒྲུབ་ ཕྱིད
འཕེན་ པ་ དང་ ། མི་ འཕེན་ པ་ དང་ ། ཏེ་ དག་ གི་ དབྱེ་ ཀ་ ལས་ བརྗོད་ པའོ། །དང་ པོ
ལ་ གསུམ་ ལས་ ཐོག་ མར་ མཚན་ ཉིད་ ནི། ཐལ་ འགྱུར་ ཆོས་ སུམ
ལྟན། །དངོས་ སུ་ ཐལ་ ཀ་ འཕངས་ པས་ བཟློག་ ནི་ ཚུལ་ གསུམ་ ཚང་ བའོ། །དེ
ལྟར་ འཕེན་ པ་ ལ་ ཐལ་ ཀ་ ཆོས་ སུམ་ ལྟན་ ཞེག་ དགོས་ ཏེ། རྒྱས་ ཕྱིར་ ཆོལ་ ཀྱིས
བདེན་ ཞེན་ ཀྱིས་ ཁས་ ལེན་ པ་ བཟློག་ ཁྱབ་ ཚད་ མས་ གྱུབ་ པ། གཞི་ གྱུབ་ ཅིང་ དམ
བཅའ་ ལ་ ཚད་ མས་ བསལ་ རྩང་ དོ། །རྒྱས་ ཁས་ བླངས་ པས་ མ་ གྱུབ་ པ་ སེལ་ ལ
ཁྱབ་ པ་ གྱུབ་ པས་ ། མཐུན་ ཕྱོགས་ ལ་ འཇུག་ པས་ འགལ་ ཀ་ སེལ་ ཞིང་ མི་ མཐུན
ཕྱོགས་ ལ་ ལྟོས་ པ་ མ་ ངེས་ པ་ སེལ་ ལ་ དམ་ བཅས་ ལ་ ཚད་ མས་ བསལ་ བས་ འདོད

པ་ལན་ཕེབས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་བཟློག་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་
དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་བཟློག་ན་བསྒྲུབ་བའི་ངག་ཏུ་འགྱུར་བའི་འཐད་པ་ནི།

དངོས་ སུ་ བསྒྲུབ་ བའི་ ངག་ མིན་ ཡང་། །བཟློག་ ན་ བསྒྲུབ་ བའི་
མཚན་ ཉིད་ ཡོད། །དངོས་ སུ་ རྟགས་ ཚད་ མས་ མ་ གྲུབ་ བའི་ ཕྱིར་ བསྒྲུབ་ བའི་
ངག་ མ་ ཡིན་ མོད། བཟློག་ ན་ ཚུལ་ གསུམ་ ཚང་ བས་ བསྒྲུབ་ པ་ ཡང་ ངག་ ཡིན་ ནོ།།
གསུམ་ པ་ ཐལ་ བའི་ ངག་ ལས་ རང་ རྒྱུད་ འཕེན་ པའི་ ཚུལ་ ལ་ གཉིས་ ལས་ དང་ པོ་
གཞན་ལྟགས་དགག་ན། ཁ་ ཅིག་ ཐལ་ བའི་ ཆོས་ བཟློག་ པས། །བསྒྲུབ་
པའི་ངག་ཉིད་འཕེན་ཞེས་ཟེར། །ཐལ་བའི་ངག་གིས་རང་རྒྱུད་""
ཀྱི། །ཕྱོགས་ ཆོས་ འཕེན་ ན་ སྟོར་ བ་ འཇིག །ཐལ་བའི་ཁྱབ་པས་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་འཕེན་མོད། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཐལ་བའི་ངག [ཅ། གང
] གིས་འཕེན་ཞེན། འདི་ ལ་ ཁ་ ཅིག་ དུ་ བ་ མེད་ པར་ ཐལ་ ཞེས་ ཐལ་ བའི་ དམ
བཅའ་ བཙོད་ པས་ འཕེན་ ཞེས་ ཟེར་ བ་ མི་ འཐད་ དེ། བསྒྲུབ་ པའི་ ངག་ ལྟར་ འདིར
ཡང་ དམ་ བཅའ་ བཙོད་ ན་ ལྟག་ པས་ ཚར་ གཅད་ པའི་ ཕྱིར་ ཏོ། ཁ་ ཅིག་ ཐལ་ བའི
རྟགས་ ཀྱིས་ སྟོན་ ཏེ་ མ་ མེད་ པའི་ ཕྱིར་ ཞེས་ བཙོད་ པས་ བསྒྲུབ་ བྱ་ དུ་ མེད་ ལ
དམིགས་ པའི་ བློ་ འཕེན་ ལ། དེ་ ལ་ ཡིད་ གཏད་ པས་ བཟློག་ པ་ ཏུ་ ཡོད་ གོ་ བར་ བྱེད
དོ། །ཞེས་ཟེར་ བའང་ མི་ རིགས་ ཏེ། ཏུ་ མེད་ ཀྱི་ ཐུན་ འཕངས་ པས་ ཏུ་ ཡོད་ གོ་ བར་ མི
ནུས་ ཏེ། དངོས་ཀྱིགས་ ཀྱི་ བཙོད་ བྱ་ མ་ ཡིན་ པའི་ ཕྱིར་ ཏོ། །གལ་ ཏེ་ ནུས་ ན་ གྲངས
ཅན་ སྒྲ་ མ་ བྱས་ པར་ སྒྲ་ བ་ ལ་ གང་ མ་ བྱས་ ཕ་ དེ་ རྟག་ སྟེ་ ནམ་ མཁའ་ བཞིན་ སྒྲ་ འདང་ མ
བྱས་ སོ་ ཞེས་ བཙོད་ པས་ ཀྱང་ མི་ རྟག་ པ་ གོ་ བར་ འགྱུར་ རོ། ཁ་ ཅིག་ ཐལ་ བའི
ཕྱོགས་ ཆོས་ དང་ བསལ་ བ་ གཉིས་ ཀྱིས་ བཟློག་ པའི་ ཕྱོགས་ ཆོས་ སྟོན་ ཏེ་ ལ་ ལ་ མེ

མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཁས་བླངས་བརྟོད་པས་ཤེས་འདོད་ཡོད་པར་བསྟན་ལ། དུ་བ་
མཐོང་བས་ བསལ་ ཞེས་ བསལ་ ཏ་ བརྟོད་ པས། དུ་ ཡོད་ ཀྱི་ ངོ་ བོ་ སྟོན་ ཅིང་ ད་
གཉིས་འཆོགས་ནས་མེ་ཤེས་འདོད་ཀྱི་གཞི་ལ་དུ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ རོ་
ཞེས་ གསུངས་ པའང་ མི་ འཐད་ དེ། དུ་ བ་ མཐོང་ བས་ བསལ་ ཞེས་ ཐལ་ འགྱུར་ ཀྱི་
བཤད་ ལ་ བསལ་ ཏ་ བརྟོད་ པ་ གཞུང་ གང་ དུ་ འང་ ཆ་ མ་ མཐོང་ ལ་ དུ་ ཏ་ མེད་ པར་ ཐལ་
ཞེས་ བརྟོད་ ན། ཐལ་ འགྱུར་ ཀྱི་ དམ་ བཅའ་ བརྟོད་ པས་ ངེས་ ལ་ ལྟ་ བ་ ལྟར་ བསལ་
བའང་ངེས་ ལ་ ཡིན་ ནོ། །ཡང་ དུ་ ཏ་ ཡོད་ པས་ བསལ་ ཞེས་ པ་ བཟློག་ ན། རང་
རྒྱུད་ ལ་ དུ་ ཏ་ མེད་ པས་ མ་ བསལ་ ཞེས་ བརྟོད་ དགོས་ ལ་ དེ་ ལྟ་ མ་ ཡིན་ ན་ ངེས་
བཟློག་ པར་ མི་ འགྱུར་ ར། །གཉིས་ པ་ རང་ འདོད་ པ་ ནི། ཐལ་ བའི་ ངེས་ ལ་

[ཀ། ལས་] རང་རྒྱུད་ཀྱི། །དོན་ འཕེན་ ཏེ་ ལྟར་ བཟློག་ ཚུགས་
པ་ ཡ། ། ། ཐལ་ བའི་ ངེས་ ལ་ [ལས་] རང་ རྒྱུད་ ཀྱི་ དོན་ འཕེན་ མོད། ངེས་ བཟློག
ཏ་ ལྟར་ མི་ འཕེན་ ཏེ། འདི་ ལྟར་ མེ་ མེད་ པར་ ཁས་ བླངས་ པའི་ རྟགས་ མ་ བརྟོད་ ན
ཐལ་ འགྱུར་ ཀྱི་ ཕྱོགས་ ཆོས་ མི་ འགྱུབ་ ལ་ བརྟོད་ ན་ རང་ རྒྱུད་ ཀྱི་ བསྒྲུབ་ བྱར་ བརྟོད
པས་ ངེས་ ལ་ ལྟ་ ཏ་ ལར་ འགྱུར་ ཏེ། མ་ མེད་ པར་ [ཀ། ཟ་ ཡོད་ ཕར་ ཏེད་] ཁས་ ལེན
ཞེས་ བཟློག་ ངོས་ ཕའི་ ཕྱིར་ ར། ། དེས་ ན་ ཐལ་ ཕའི་ ངེས་ ཟློ་ ན་ ཟེད་ ལ་ ལ ལ ལ

དོ། ། །ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཡང་གང་མེ་མེད་པ་ན་དུ་བ་མེད་
དེ། ཚུ་གྲུང་བཞིན། དུ་བ་དང་བཅས་པའི་ལའང་མེ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་ས། ཞེས
བརྗོད་པ་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་ནོ། །གང་དུ་བ་ཡོད་པ་ན་མེ་ཡོད་དེ་ཚང་མང
བཞིན་དུ་བ་དང་བཅས་པའི་ལ་ལ་ཡང་མེ་མེད་དུ་བ་ཁས་བླངས་ས་ཞེས་བརྗོད་པ
ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་དགེ་གོ །དགེ་དེ་དག་ལ་དུ་མར་ཐལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་।
དུ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་ཤུགས་ལ་གོ་བས་དངོས་སུ་མི་བརྗོད་དོ།།
གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཚེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཡང་ དག་ ཐལ
བ་བཟློག་མི་འཚེན། །སྒྲུབ་འཇུག་པའི་ཐལ་འགྱུར་བཟློག་པ་མི་འཚེན་པའོ།།
གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དགྱེ་བ་དགེར་བརྗོད་ན། གཉིས་ལས་དང་པོ་སྒྲུབ་བྱེད་འཚེན
པ་དང་।མི་འཚེན་པར་དགྱེ་བ་ནི། རང་བཞིན་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དེ།།
མི་ དམིགས་ གསུམ་ གྱིས་ བསྒྲུབ་ མི་ འཚེན། །ས་ཕྱོགས་ན་བུམ་པ་མ
དམིགས་པའི་ཕྱིར་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་དང་། དུ་བ
མེད་པའི་ཕྱིར་ དུ་ རྒྱུ་ནུས་ པ་ ཐོགས་ མེད་ པར་ ཐལ་ ཞེས་ པའི་ འབྲས་ ཀུ་ མི
དམིགས་པ་དང་། ནོག་ལྟོག་ཤལ་དང་མི་ལྡན་པས་བ་ལང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས
པ་ཁྱབ་ བྱེད་ མི་ དམིགས་ པའི་ བྱ་ ཐུག་ གསུམ་ ལ་ སྒྲུབ་ བྱེད་ འཚེན་ པ་ མི་ རྟེན་ ལ
ཐུམ་ པ་ ལ་ ས་ཁོགས་ པ་ ཚད་ མས་ གྲུབ་ ན་ དམིགས་ པར་ ཡང་ གྲུབ་ པས་ ཕྱོགས་ ཆོས
[ཞེ། ཤེས་འདོད་]མེད་ལ་མ་གྲུབ་ན་ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་བས་ལ་བ་མེད
ཅིང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ར། །ལྟུག་མ་ཡང་དག
གཏན་ཚིགས་ཀྱན། །སྒྲུབ་བྱེད་འཚེན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །
སྔར་བཤད་པའི་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོས་སྒྲུབ་བྱེད་འཚེན་པར་ [ཀ། སྔར

བཤད་པའི་ཡང་དག་གི་རྒྱས་ཀྱི་ཤུ་ལས་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་
མི་དམིགས་པའི་ཐེ་བྱག་མཚན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་དང་གསུམ་གྱི་ལྷག་མ་སྒྲུབ
བྱེད་འཕེན་པར་] ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པ་ལ་རང་རིག
[ཞེ། རིགས་] གཞན་རིག་ [རིགས་] གཉིས་ཐུན་དབྱེ་ན། བཟློག་པ
རང་རིགས་འཕེན་པ་ལྟ [བཞི] ། །དཔེར་ན་གྲང་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར
མེ་མེད་པར་ཐལ་བའི་རང་བཞིན་འགལ་བ་དམིགས་པས་ཐལ་བ་ལས་མེ་ཡོད
པས་གྲང་རིག་མེད་ཅེས་རང་བཞིན་འགལ་ [བ་] དམིགས་པ་ [ད་]
ཉིད་འཕེན་པ་དང་། [ཞེ། གྲང་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཙནྡན་གྱི་མེ་མེད་པར་ཐལ
ཅེས་རང་བཞིན་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པས་ཙནྡནཀྱི་མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གྲང
རིག་མེད་ཅེས། ད་ཉིད་འཕེན་པ་དང་།] བ་མོའི་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཙནྡན་གྱི
མེ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པས། ཙནྡན་གྱི་མ
ཡོད་པས་བ་མོའི་རིག་པ་མེད་ཅེས་འགལ་དམིགས་ད་ཉིད་འཕེན་པ་དང་། སྒ
ལོང་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏུ་བ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི
འབྲས་བུ་དམིགས་པས་ཏུ་བ་ཡོད་པས་སྒ་ལོང་བྱེད་པ་མེད་ཅེས་པའི་འགལ
དམིགས་ད་ཉིད་འཕེན་པ་དང་། ལྷོས་བཅས་ཡིན་པས་མ་ངེས་པར་ཐལ་ཞེས་པའི
ཕན་རྫུན་སྒྲངས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པས་ངེས་པས་ལྷོས་བཅས་མ
ཡིན་ཞེས་ད་ཉིད་ཅེས་འཕེན་པའོ། ཏ། ལྷོས་མེད་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་འགོག་པ་ད་ཉིད
འཕེན་ པའོ] ། །གཞན་རིགས་འཕེན་པ་བཅུ་དྲུག་ [ཏ། བཞི
] ཡོད། །དཔེར་ན་ཏུ་བ་ཡོད་པས་མེ་ཡོད་པའི་འབྲས་རྟགས་དང་། མེ་མེད
པས་ཏུ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ལ་མཚོན་ན་ཐལ་བཟློག་གཉིས་ཕན
ཚུན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལོག་པ་རྟགས་ཡིན་ཞིང་། གཅིག་གི་རྟལ་ཁྱབ་ཅིག་ཀྱི

བཟློག་ཁྱབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འབྲེལ་ཞིང་ཕྱོགས་ཆོས་ [ཞ། ཕྱོགས་འགལ་] འགལ་བ་དག་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་བཞིན་དུ་རྟགས་ཁས་ལེན་པ་ལ། གཅིག་གི་ཐལ་བ་བརྗོད་པས་གཅིག་གི་རང་རྒྱུད་འཕེན་ཏེ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་རྒྱུ་མི་དམིགས་པའི་ཐལ་བས་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡོད་ཅེས་འབྱས་རྟགས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་འཕེན་ལ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡོད་པར་ཐལ་ཞེས་འབྱས་རྟགས་ཀྱི་ཐལ་བས་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བ་མེད་ཅེས་རྒྱུ་མི་དམིགས་པར་རང་རྒྱུད་དུ་འཕེན་ནོ། །འགལ་དམིགས་བཅུ་གཉིས་པོའི་སྐོར་ [ཞ། བཅུ་གཉིས་པོ་ལའང་འགལ་བའི་སྐོར་]ནས་མེ་དང་བ་མོའི་རིག་པ་ཐན་ཚུན་འགོག་པ་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་འགལ་བས་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། དུ་བ་དང་བ་མོའི་རིག་པ་ཐན་ཚུན་འགོག་པ་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། མེ་དང་སྲུ་ལོང་བྱེད་པ་ཐན་ཚུན་འགོག་པ་རྒྱུ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། དུ་བ་དང་གྲང་རིག་ཐན་ཚུན་འགོག་པ་རང་བཞིན་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་རྒྱུ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། ཙནྡན་གྱི་མེ་དང་གྲང་རིག་ཐན་ཚུན་འགོག་པ་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། ཙནྡན་གྱི་མེ་དང་སྲུ་ལོང་བྱེད། ཐན་ཚུན་འགོག་པ་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། [ཞ། གྲང་རིག་ཡོད་བའི་ཕྱིར་དུ་བ་མེད་པར་ཐལ་བས་དུ་བ་ཡོད་པས་གྲང་རིག་མེད་ཅེས་འཕེན་ལ། སྲུ་ལོང་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པས་མེ་མེད་པར་ཐལ་བས་མེ་ཡོད་པས་སྲུ་ལོང་བྱེད་པ་མེད་ཅེས་འཕེན་ཏེ། འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་དང་རྒྱུ་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་།] (ཞ་ལྷའི་དཔེར་དུ་བ་དང་གྲང་རིག་ཐན་ཚུན་འགོག

པ་སོགས་མེད་ལ་འདི་ཉིད་ཡོད་) ཤ་བས་ཤིང་བསྐྱེབ་པའི་ཐལ་བས་ཤིང་བཀག་པས་
ཤ་པ་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་དང་། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤ་པ་མེད་པར་ཐལ་བས་ཤ་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཤིང་ཡོད་ཅེས་འཕེན་ཏེ་ རང་བཞིན་གྱི་ རྟགས་ཁྱབ་ བྱེད་ མི་
དམིགས་པས་ཕན་ རྒྱུན་འཕེན་པ་ ན། གཅིག་ གི་ རྟེས་འགྲོའི་ ཁྱབ་ པ་ གཅིག་ གི་
བཟློག་ཁྱབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། [ཅ། འགལ་བའི་སྐོར་ནས་མེས་བ་མོའི་རེག་པ་འགོག་
པ་ ཁྱབ་ བྱེད་ འགལ་ བ་ དམིགས་པས་ འགལ་ ཁྱབ་ དམིགས་པ་ དང་། མེས་སྣ་ལོང་
བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་འགོག་པ་རྒྱུ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པས་རང་བཞིན་འགལ་བའི
འབྲས་ བུ་ དམིགས་ པ་དང་། མེས་ གྲང་ རེག་ གི་རྒྱུ་ ནུས་པ་ ཐོགས་ མེད་འགོག་ པ
འབྲས་ བུ་ དང་འགལ་ བ་ དམིགས་ པས་ རང་ བཞིན་ འགལ་ བའི་ རྒྱུ་ དམིགས་ དང་། དུ
བས་ ཀ་ མོའི་ རེག་ པ་ འགོག་ པ་ ཁྱབ་ བྱེད་ འགལ་ བའི་ འབྲས་ བུ་ དམིགས་ པས་ རྒྱ
ད་ཅང་འགལ་ བས་ ཁྱབ་ ཀ་ དམིགས་ ཀ་ ད་ ། དུ་ ཀ་ ཀ ( ) ( ) ( )

པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱས་གཞིས་ལ་གཅིག་གི་རྟེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་གཅིག་གི་
བཟློག་ཁྱབ་དུ་འགྱུར་རོ།] ।

གཞིས་པ་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་བ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཞིས་ལས་དང་
པོ་ནི། འདོད་བཙོད་ མི་ འདོད་ བསྒྲུབ་ པ་ མེད། ।ཐལ་བ་ལྟར་སྣང་གི་
མཚན་ཉིད་ནི། ཁས་བླངས་ཀྱི་རྒྱས་ལས་མི་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་འཐེན་པ་མེད་
པའོ། ।གཞིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་བཞི། རྒྱས་མ་གྲུབ་པ་དང་། འགལ་ན་ཁྱབ་པ་མེད་
པ་དང་། མ་ངེས་ནས་ཁྱབ་པ་མེད་པ་དང་། འདོད་པས་ལན་ཕེབས་པ་བཞིའོ། ।

གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྣང་བ་ནི། ཁས་བླངས་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་ནི། ।
གཏན་ཚིགས་ བཞི་ པ་ སྒྲིད་ པར་ འགྱུར། ཁས་ བླངས་ རྒྱས་ སུ་ མི་
རྟང་ ན། ।ཐལ་ བས་བསྒྲུབ་ པ་ མི་ འཐད་ ལོ། ।མུ་སྟེགས་བྱེད་ཁ་ཅིག
གཞན་ གྱིས་ ཁས་ བླངས་ པ་ རྒྱས་ ཡིན་ ན། རྒྱས་ གསུམ་ དུ་ མི་ འདུ་ བར་ འགྱུར
ལ། མིན་ན་ ཐལ་ འགྱུར་ གྱི་ ཕྱོགས་ ཆོས་ མི་ འགྲུབ་ པོ་ ཞེ་ ན། གཞན་ གྱིས་ ཀུན
ཏུ་ བརྟགས་ པ་ ལ། ।ཐལ་ བས་ བསྒྲུབ་ པ་ སྐྱོན་ ཡོད་ མིན། ।ཕྱིར་ ཆོ་ལ
ཆོས་ འགལ་ ཞིག་ གི་ ཁྱབ་ བྱ་ ཁས་ ལེན་ བཞིན་ དུ་ ཁྱབ་ བྱེད་ མི་ འདོད་ ཀ་ ལ་ ཐལ
འགྱུར་ གྱི་ ངག་ འཇུག་ སྟེ། དཔེར་ ན་ རིགས་ ཀ་ ཅན་ སྒྲོ་ གཅིག་ དུ་ མ་ དང་ འབྲེལ་ ཀ
དང་། ཡན་ ལག་ ཅན་ གྱི་ ཕྱས་ གཅིག་ ཡན་ ལག་ དུ་ མ་ དང་ འབྲེལ་ ཀ་ དང་། གྲངས
ཅན་ ནམ་ མཁའི་ ཡོན་ ཏན་ ཅན་ གྱི་ སྒྲ་ རྟག་ ཀ་ དང་། འགལ་ ཞིག་ དུ་ བ་ མཐོང་ བཞིན
དུ་ མི་ མེད་ དུ་ འདོད་ ཀ་ ལ་ སོགས་ ཀ་ ལ་ ཐལ་ ཀ་ བཙོད་ ཀ་ སྐྱོན་ མེད་ དོ། ।

གཞིས་ཀ་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་ལ་གཞིས་ལས། ཐོག་མར་གཞན་ལུགས་
དགག་ན། ཐལ་ འགྱུར་ ལན་ ནི་ སྒོ་ གསུམ་ ཞེས། ཁ་ ཏ་ ཅན་ ཀ་ དེ་ སྐད

སྒྲ།། །བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལན་ལ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ། འདོད་ཐོག་ཅིས་ གསུམ་ ལས་ མི་ ཕྱེད་ དོ། ।ཞེས་ ཟེར་ ར། འདི་ མི་ འཐད་ དེ། འགལ་དང་ མ་འོས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། ।འདོད་ན་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་ འགྱུར།། །དེ་ མཐར་ གཏན་ ཚིགས་ ལྟར་ སྣང་ ཀུན། ।མ་ གྲུབ་ གཅིག་ ཏུ་ འདུ་ བར་ འགྱུར། ।མཐུན་ ཕྱོགས་མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ གཉི་ ག་ ལ་ འཇུག་ པའི་ མ་ འོས་ པ་ དང་། མི་ མཐུན་ ཕྱོགས་ ཁོ་ ན་ ལ་ འཇུག་ པའི་ འགལ་ ཐ་ ཀཉི་ ག་ ལ་ ཁྱབ་ པ་ མ་ གྲུབ་ པའི་ ལྟར་ སྣང་ གཅིག་ ཏུ་ འགྱུར་ ལ་ འདོད་ ན་ ལྟར་ སྣང་ ཐམས་ ཅད་ གཏན་ ཚིགས་ མ་ གྲུབ་ པ་ དང་ ཁྱབ་ པ་ མ་ གྲུབ་ པ་ གཉིས་ སུ་ འགྱུར་ ར། ।དེ་ ལྟ་ ན་ སྒྲོན་ ཐམས་ ཅད་ མ་ གྲུབ་ པ་ གཅིག་ ཏུ་འདུ་ བར་ འགྱུར་ བས། མཐར་ ཐལ་ འགྱུར་ སྒྲོན་ ཅན་ ཐམས་ ཅད་ ལ་ མ་ གྲུབ་ ཅེས་ བརྗོད་ པས་ ལན་ ཐེབས་ པར་ འགྱུར་ ར། ।མ་ གྲུབ་ གཉིས་ སུ་ འདྲེད་ ན་ མཚུངས། ।ཡང་ ན་ འགལ་ ལ་ [བ] དེ་ འཁྲུལ་ འགྱུར། ।གལ་ ཏེ་ གཉིས་ ཀ་ མ་ གྲུབ་ ཡིན་ མོད་ ཀྱི་ རྟགས་ དང་ ཁྱབ་ པ་ གཉིས་ སུ་ མ་ ཕྱེ་ ན། ངོས་ མི་ ཟིན་ པས་ རྩོད་ པ་ མི་ བདེ་ བོ་ ཞེ་ ན། འོ་ ན་ གཉིས་ ཀ་ ཁྱབ་ པ་ མ་ གྲུབ་ པ་ ཡིན་ མོད་ ཀྱི། འགལ་ ཐ་ དང་ མ་ འོས་ པ་ གཉིས་ སུ་ མ་ ཕྱེ་ ན་ ངོས་ མི་ ཟིན་ པས་ རྩོད་ པ་ མི་ བདེ་ ཐ་ མཚུངས་ ས། ।ཡང་ ན་ འགལ་ བའི་ སྐབས་ སུ་ ཁྱབ་ པ་ མ་ གྲུབ་ ཅེས་ བརྗོད་ ན་ འཁྲུལ་ པར་ འགྱུར་ ཏེ། དཔེར་ ན་ སྒ་ བྱས་ པར་ འདོད་ པ་ ལ་ བྱས་ པའི་ ཕྱིར་ རྟག་ པར་ ཐལ་ ཞེས་ འགལ་ ཐ་ བརྗོད་ པའི་ ཐལ་ འགྱུར་ ལ། བྱས་ ཀྱང་ མི་ རྟག་ ན་ ཅི་ སྟེ་ ཁྱོ་ ཁྱབ་ པ་ མ་ གྲུབ་ ཅེས་ བརྗོད་ ན་ བྱས་ པ་ ལ་ རྟག་ པ་ ཕྱིད་ པར་ ཤུགས་ ལ་ ཁས་ ལེན་ དགོས་ ཏེ། ཤེས་ བྱ་ རྟགས་ སུ་ བཀོད་ པ་ བཞིན་ ནོ། ।

གཏན་ པ་ རང་ གི་ ལུགས་ ནི། དེས་ ན་ མ་ཁས་ པས་ ཐལ་ འགྱུར་ ལན། ।

རྣམ་ པར་ ཐར་ པའི་ སྒོ་ བཞིས་ གདབ། །ཐལ་བའི་ལན་ནི། འགལ། མ་
ཡིས། མ་གྲུབ། འདོད་པ་གྲུབ་པ་སྟེ་སྒོ་བཞིའོ། ।ལན་ གྱིས་ བཟློག་ པར་ མི་
ནུས་ ན། ।དེ་ ཡི་ རྟེས་ འཇུག་ དམ་ པའི་ ལུགས། ।ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
ལན་ གྱིས་ བཟློག་ མ་ནུས་ ན་ ཁོ་ བ་ དང་ཁོན་ ཏུ་ འཛིན་ པ་ དང་། བདག་ ལ་ བསྟོད་
ཅིང་ གཞན་ ལ་ སྨོད་ པ་ དང་། གྲུ་ གར་ དང་ བཞད་ གད་ དག་ གིས་ རིགས་ པ་ སྤྱི་ བས་ པ
ནི་ ཐབས་ རྣམས་ པ་ ཡིན་ པས་ བདེན་ པའི་ རྟེས་ སུ་ འཇུག་ བ་ དམ་ པའི་ རྣམ་ ཐར་ ཡིན
པོ།། །

དེ་ ལྟར་ ཐུབ་ དང་ སྤྱན་ འབྱིན་ གྱི། ।རིགས་ པའི་ གཞུང་ ལུགས་ གང་
གིས་ ཤེས། ।མཁས་ པ་ དེ་ ནི་ རྟོགས་ པ་ ཡི། ।སངས་ རྒྱས་ རྣམས་ ཀྱི་
བསྟན་ པ་ འཛིན། ।ཚད་ མ་ རིགས་ པའི་ གཏེར་ ལས་ གཞན་ དོན་ རྟེན་ ཏེས་
སུ་ དཔག་ པ་ བརྟག་ པའི་ རབ་ ཏུ་ བྱེད་ པ་ སྟེ་ བཅུ་ གཅིག་ པའོ།།

།།སྐྱེ་ བ་ སྐྱེ་ བ་ རྣམས་ སུ་ ཡང་ དང་ཡང་ ། ।མཁས་ པ་ མཁས་ པ་
རྣམས་ ལ་ སྟོན་ ཐུབ་ པས། ।ཚེ་ འདིར་ ལན་ རེ་ ཟུང་ རེ་ ཐོས་ ཙམ་
གྱིས། ། །གཞུང་ ལུགས་ ཀུན་ ཤེས་ ཀུན་ དགའ་ རྒྱལ་ མཚན་ དཔལ། ।
ཕྱོགས་ ལས་ རྣམ་ རྒྱལ་ ཕྱོགས་ གླང་ གྲགས་ པའི་ གཞུང་ ། ।མདོ་ དང་
རྣམ་ འགྲེལ་ དེ་ འགྲེལ་ དང་ བཅས་ རྣམས། ।ལེགས་ པར་ རྟོགས་ ཤིང་
རྟོག་ གེའི་ ཚུལ་ ཤེས་ ནས། ।ཡང་ དག་ རིགས་ མཆོག་ རིགས་ པའི་
གཏེར་ འདི་ བསྟན་ པས། ।ཐུབ་ པ་ ས་ཆེར་ སྐྱེ་ ཆུང་ མིག་ པ་ དང་ ལུག་ པའི་
བུ། ། །མཁའ་ གོས་ ཅན་ དང་ ཚུ་ རོལ་ མཛེས་ པའི་ གཞུང་ འཛིན་ པ།།

ཐོས་ སྒྲོགས་ པ་ དང་ གང་ས་ རིའི་ ཁྲོད་ གནས་ སྣ་ རྣམས་ ཀྱི། །རྒྱ་ གཅ་ ངན་ འཛིན་མས་ བསྟན་ བཅོས་ ཆེན་ པོ་ འདི་ བྱས་ སོ། །བློ་ ཡི་ ནུས་ པ་ ཅུང་ ཟད་ ཡོད་ ཀྱང་ ལེགས་ བཤད་ སྟེང་ པོ་ མ་ རྟེད་ ཅིང་། །ཉིན་ དང་ མཚན་ དུ་ འབད་ པ་ བྱས་ ཀྱང་ གཞུང་ ལུགས་ ཕྱོགས་ རེ་ དགྱེས་ མ་ ཕྱིན།། །རྒྱ་ ཆུ་ བཙོན་ པས་ ཉིང་ འཛིན་ བསྡུབས་ ཀྱང་ ས་བས་ ཆུས་ དགྱེས་ པའི་ ལམ་ ལས་ གོ་ལ། །སྟེགས་ དུས་ སྐྱེ་ བོ་ ཆོག་ ཤེས་ རྣམས་ ཀྱང་ ལེགས་ པར་ སོམས་ ལ་ མ་ཁས་ པ་ བསྟེན། །སྲེ་ བདུན་ རིགས་ པའི་ དེ་ ཉིད་ འདི་ ཡིན་ ཞེས། །ཐུན་ པོའི་ ལུགས་ ངན་ དོར་ ནས་ ངས་ འདི་ བཤད། །རིགས་ པ་ མཁྱེན་ པ་ དེ་ དག་ འདི་ བཞེད་ མོད། །ལན་ མང་ ཐོས་ ཀྱང་ ཆུན་ པོའི་ སྦྱོང་ ཡུལ་ མིན། །ལེགས་ པར་ བཤད་ པས་ བློ་ གྲོས་ མིག་ ཕྱེ་ ནས། །ཤེས་ བྱའི་ དེ་ ཉིད་ ཇི་ བཞིན་ ལེགས་ བསྟན་ པའི།། །དགེ་ བ་ འདི་ ཡིས་ ཐམས་ ཅད་ གཟིགས་ པ་ ཉིད། །ཐོབ་ ནས་ འགྲོ་ བ་ ཀུན་ ཀྱི་ སྐྱབས་ ཀྱུར་ ཅིག ।

।।ཚད་ མ་ རིགས་ པའི་ གཏེར་ ཞེས་ བྱ་ བའི་ བསྟན་ བཅོས་ འདི་ ནི་ ཡུལ་ བྱང་ ཕྱོགས་ ཀྱི་ ཆུང་ དུ་ ཐུང་ བ་ སྒྲ་ དང་། ཚད་ མ་ དང་། སྟེབ་ ཐྲོར་ དང་། སྟན་ དགེ་ དང་། ཆོག་ གི་ ཆུན་ དང་། མིང་ གི་ མངོན་ བརྗོད་ དང་། ཐ་ སྙད་ ཀྱི་ གཞུག་ ལག་ རྣམས་ ལེགས་ པར་ ཤེས་ པས། འཚད་ པ་ དང་། རྩོམ་ པ་ དང་། རྩོད་ པའི་ ཚུལ་ ལ་ སློབ་ པ་ དགེ་ ཀ

ཅན། ཀུན་ལས་བཏུས་དང་། སྲེ་བདུན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་
དུ་ཚུད་ཅིང་། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་། མན་ངག་གི་ཚུལ་མཐའ
དག་ལ་ཐོའི་སྣང་བ་ཐོབ་པ། ཤུ་ཀྲའི་དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ
མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་སྲེ་བ་སྤྱོང་སྤངས་ནས་གོ་བདེ
བར་བཀྲོལ་ཏེ་དཔལ་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྐྱེར་བའོ།། ||

བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག། ||

རིགས་སྐྱའི་གཙུག་ནོར་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི། །
རིགས་ལམ་ཇི་བཞིན་འབྱེད་ལ་ཟླ་བྱལ་བའི། །
རིགས་པའི་གཏེར་ཆེན་ཡིད་བཞིན་དབང་རྒྱལ་གྱི། །
རིགས་པའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །
འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེན་གཅིག་ཟླ། །
བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །
བསྟན་པ་རྟེད་དང་བཀྲར་སྟེ་དང་། །
བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཅིག །

༦᤹། །སས་སྐྱེའི་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིགས་གཡོ་ངོ་སྒྲོད་མདོར་བསྡུས། །

ཐོག་མའི་བྱང་རིམ།

།།ཀ།ཀ

ལ᤹᤹᤹ ལོའི་བླ་ཅན་ཐང་ལ་ཏྲི་མཚུངས་མེད་རྒྱ་བའི་བློ་མ་དཔལ་ལས་སྐྱེ᤹᤹ ཁྲི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ལ᤹᤹᤹ ཆ᤹᤹᤹ ཁ᤹᤹᤹ ། ཡ᤹᤹᤹ ར᤹᤹᤹ ཏ᤹᤹᤹ ཆ᤹᤹᤹ ཡ᤹᤹᤹ ཏ᤹᤹᤹ ཡ᤹᤹᤹ ། ཡ᤹᤹᤹ ལ᤹᤹᤹ ཡ᤹᤹᤹ ཏ᤹᤹᤹ ཕ

དེ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་སྐྱེས་ཚང་ལོ་ཐུ་བའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་བདུན་ཞུ་དགེ་ཟིན་ཏེ། ཤ་ཀྱ་མཆོག་ལྷན་གསུང་འབུམ་ཞུ་དགེ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། གོང་མ་རྣམ་ལྟའི་གསུང་འབུམ་སྟེ་དགེའི་དཔར་མ་པོ་ཏི་བཅོ་ལྔ་དང་། མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་ཀྱིས་མ་ཕྱི་གསར་བརྙེད་པོ་ཏི་གསུམ། ཞ་ལུ་དགོན་ན་བཞུགས་པ་ གོང་ མ་ རྣམ་ ལྟའི་ གསུང་ འབུམ་ ཁྱིས ཨ ཀ ཏི བཅུ་བདུན་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་དབུས་ལམས་སོགས་གང་ནས་ཐེབ་པའི་ཁྱིས་མ་དཔེ་ཆེན་རྣམས་ལ་དཔེ་བསྡུར་བྱེད་བཞིན་ཡོད།།

ལས་ཀྱི་བློ་འདྲི་ཡུལ།

ས་ངོར་ ཚར་ གསུམ་ གྱི་ བསྟན་ འཛིན་ རྣམས་ དང་། མཁས་ དབང་ ལྷག་ བས་མ་ མཚུངས་ མེད་ མཆོག་ གླུ་ལ་ ཐུབ་ བསྟན་ ཀྱི་ མ། དཔེ་ ཁར་ མཆོག་ གླུ་ ལ་ ཉམ་ ཅོ ཁ ཏ ཁ ཏ ཁ ཏ

书名=閱忕悊瀹濊棌
SS=40189592
作者=
出版信息=钀－嵀路璐〞罧鍧氬弳钁梶|鎴愰祉甯僁細鍥涘寇姘戛棌鍑虹增绀緗|||7-5409-3192-2

页数=
isbn=
定价=
中图分类=
内容提要=
参考文献=
试读地址=http://book.duxiu.com/bookDetail.jsp?dxNumber=000005943391&d=CDE37D01F5D4C404157BC761E4D27B2B